

Naročnik:

**OBČINA KANAL OB SOČI
Trg svobode 23
5213 Kanal ob Soči**

**Okoljsko poročilo
za Občinski prostorski načrt
občine Kanal ob Soči**

- osnutek poročila na osnovi dopolnjenega osnutka OPN -

Domžale, maj 2010

Projekt:	Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči	
Naročnik:	Občina Kanal ob Soči Trg svobode 23 5213 Kanal ob Soči	
Načrtovalec OPN:	Struktura d.o.o. Šranga 36 8216 Mirna Peč	
Izdelovalec projekta:	ICRO – Inštitut za celostni razvoj in okolje Savska cesta 5 1230 Domžale	
Direktor:	Matej Vahtar, univ.dipl.ing.el.	Žig:
Vodja projekta:	mag.arh. Marta Vahtar, univ.dipl.ing.kraj.arh.	
Izvajalec:	ICRO – Institut za celostni razvoj in okolje Savska cesta 5 1230 Domžale	
Strokovna ekipa:	mag.arh. Marta Vahtar, univ.dipl.ing.kraj.arh. Miran Rusjan, univ. dipl. geog. Maja Zdešar, univ. dipl. geog.	
Podizvajalec:	LUTRA, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine Opekarska cesta 11 1000 Ljubljana	
Strokovna ekipa:	Tatjana Gregorc, univ. dipl. biol. Igor Nekrep, univ. dipl. biol. Petra Mohar, univ. dipl. biol.	
Številka projekta:	185/09-PVO	
Datum izvedbe:	maj 2010	
Ključne besede:	občina Kanal ob Soči, celovita presoja vplivov na okolje, okoljski cilji, kazalci stanja okolja;	

VSEBINA

I.	SPLOŠNO	7
I.1.	OZADJE	7
I.2.	NAMEN OKOLJSKEGA POROČILA.....	7
I.3.	VSEBINA OKOLJSKEGA POROČILA	8
I.4	METODOLOŠKI PRISTOP V VREDNOTENJU VPLIVOV IZVEDBE PLANA NA OKOLJE	8
I.4.1.	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI ZA SPREMLJANJE DOSEGANJA IZBRANIH CILJEV.....	9
I.4.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV.....	10
I.4.3.	METODOLOGIJA VREDNOTENJA IN OCENJEVANJA VPLIVOV PLANA NA OKOLJE.....	10
I.4.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV.....	12
I.4.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING).....	12
II.	PODATKI O PLANU	13
II.1.	IME PLANA	13
II.2.	OBMOČJE PLANA	13
II.3.	CILJI IN KRATEK OPIS PLANA TER ODNOS DO DRUGIH USTREZNIH PLANOV.....	15
II.3.1.	Cilji plana.....	15
II.3.2.	Opis plana	17
II.3.3.	Odnos do drugih ustreznih planov	23
II.4.	NAMENSKA RABA PROSTORA.....	24
II.5.	OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH Z VPLIVI NA OKOLJE	27
II.6.	PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA	27
II.7.	POTREBE PO NARAVNIH VIRIH	28
II.8.	PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI	28
III.	IZHODIŠČA ZA IZDELAVO OKOLJSKEGA POROČILA.....	31
III.1.	PRAVNA IZHODIŠČA	31
III.2.	SMERNICE NOSILCEV UREJANJA PROSTORA.....	31
III.2.1.	Seznam pridobljenih smernic in pogojev nosilcev planiranja	31
III.2.2.	Analiza smernic nosilcev urejanja prostora.....	33
IV.	UGOTAVLJANJE, VREDNOTENJE IN OCENA VPLIVOV IZVEDBE PLANA NA OKOLJE	76
IV.1	ZRAK IN PODNEBNE SPREMEMBE	76
IV.1.1	OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	76
IV.1.1.1.	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	76
IV.1.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV.....	77
IV.1.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	78
IV.1.2	STANJE OKOLJA	82
IV.1.2.1.	Podnebne značilnosti.....	82
IV.1.2.2.	Kakovost zraka (imisije).....	83
IV.1.2.3.	Obremenjevanje zraka v občini in emisije.....	84
IV.1.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE.....	89
IV.1.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA....	89
IV.1.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV.....	91
IV.1.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)....	92
IV.2.	TLA IN KMETIJSKA ZEMLJIŠČA.....	93
IV.2.1	OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	93
IV.2.1.1	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	93
IV.2.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV.....	93
IV.2.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	94
IV.2.2	STANJE OKOLJA	97
IV.2.2.1	Relief in geološka sestava	97

IV.2.2.2	Pedološke značilnosti tal	98
IV.2.2.3	Onesnaženost tal	99
IV.2.2.4	Kmetijska zemljišča	101
IV.2.2.5	Plazovita in erozijska območja	102
IV.2.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE	107
IV.2.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA..	107
IV.2.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV	115
IV.2.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING) ..	117
IV.3	VODE	118
IV.3.1	OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	118
IV.3.1.1	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	118
IV.3.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV	119
IV.3.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	121
IV.3.2	STANJE OKOLJA	125
IV.3.2.1	Površinske vode	125
IV.3.2.2	Podzemne vode	128
IV.3.2.3	Oskrba z vodo	129
IV.3.2.4	Odvajanje in čiščenje odpadne vode	138
IV.3.2.5	Poplave in erozijska območja	138
IV.3.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE	139
IV.3.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV PLANA	139
IV.3.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV	149
IV.3.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING) ..	153
IV.4.	HRUP	156
IV.4.1	OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	156
IV.4.1.1	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	156
IV.4.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV	156
IV.4.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	157
IV.4.2	STANJE OKOLJA	160
IV.4.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE	162
IV.4.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA..	162
IV.4.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV	167
IV.4.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING) ..	168
IV.5.	ELEKTROMAGNETNO SEVANJE	169
IV.5.1	OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	169
IV.5.1.1	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	169
IV.5.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV	169
IV.5.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	170
IV.5.2	STANJE OKOLJA	172
IV.5.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE	174
IV.5.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA..	174
IV.5.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV	177
IV.5.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING) ..	177
IV.6.	ODPADKI	179
IV.6.1	OKOLJSKI CILJI PLANA, MERILA VREDNOTENJA TER METODE UGOTAVLJANJA IN VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	179
IV.6.1.1	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	179
IV.6.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV	179
IV.6.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	180
IV.6.2	STANJE OKOLJA	182
IV.6.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE	184

IV.6.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA..	184
IV.6.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV.....	186
IV.6.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING) ..	187
IV.7.	GOZD	188
IV.7.1	OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODE VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	188
IV.7.1.1	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	188
IV.7.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV	188
IV.7.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	189
IV.7.2	STANJE OKOLJA	191
IV.7.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE.....	192
IV.7.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA..	192
IV.7.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV.....	196
IV.7.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING) ..	197
IV.8.	NARAVA.....	198
IV.8.1.	OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA NA NARAVO.....	198
IV.8.1.1	OKOLJSKI CILJI IN METODOLOGIJA OCENJEVANJA VPLIVOV PLANA TER ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV	198
IV.8.1.2.	MERILA IN METODOLOGIJA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	200
IV.8.2.	OBSTOJEČE STANJE OKOLJA.....	202
IV.8.2.1.	RASTLINSTVO, ŽIVALSTVO IN HABITATNI TIPI	202
IV.8.2.2.	PREGLED POSEBNIH VARSTVENIH OBMOČIJ, POTENCIALNIH OHRANITVENIH OBMOČIJ, ZAVAROVANIH OBMOČIJ IN DRUGIH OBMOČIJ, NA KATERIH JE ZARADI VARSTVA OKOLJA, OHRANJANJA NARAVE ALI VARSTVA NARAVNIH VIROV PREDPISAN DRUGAČEN REŽIM	213
IV.8.3.	VPLIVI PLANA NA OKOLJE.....	224
IV.8.3.1.	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA..	224
IV.8.4.	OMILITVENI UKREPI.....	228
8.4.1.	Splošne pripombe na vsebino Odloka o OPN Kanal ob Soči	228
8.4.2	Splošni omilitveni ukrepi.....	229
8.4.3.	Konkretni omilitveni ukrepi za posamezne pobude ali EUP-je	231
IV.8.5.	SPREMLJANJE STANJA	232
IV.8.6.	SKLADNOST PLANA	233
IV.9.	BIVALNO OKOLJE IN ZDRAVJE LJUDI.....	234
IV.9.1	OKOLJSKI CILJI PLANA, MERILA VREDNOTENJA TER METODE UGOTAVLJANJA IN VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	234
IV.9.1.1	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	234
IV.9.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV	236
IV.9.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	236
IV.9.2	STANJE OKOLJA	240
IV.9.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE.....	244
IV.9.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA..	244
IV.9.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV.....	248
IV.9.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING) ..	251
IV.10.	KRAJINA IN VIDNA KAKOVOST OKOLJA.....	252
IV.10.1	OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	252
IV.10.1.1	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	252
IV.10.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV	253
IV.10.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	253
IV.10.2	STANJE OKOLJA	255
IV.10.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE.....	258
IV.10.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA..	258

IV.10.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV.....	261
IV.10.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING) ..	263
IV.11.	KULTURNA DEDIŠČINA	264
IV.11.1	OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	264
IV.11.1.1	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	264
IV.11.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV	265
IV.11.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	265
IV.11.2	STANJE OKOLJA	267
IV.11.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE.....	270
IV.11.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA..	270
IV.11.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV.....	276
IV.11.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING) ..	278
IV.12.	SVETLOBNO ONESNAŽENJE	279
IV.12.1	OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	279
IV.12.1.1	OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI	279
IV.12.1.2.	ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV	279
IV.12.1.3.	MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA	280
IV.12.2	STANJE OKOLJA	283
IV.12.3	VPLIVI PLANA NA OKOLJE.....	284
IV.12.3.1	OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA..	284
IV.12.4.	OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV.....	286
IV.12.5.	PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING) ..	286
IV.13.	ČEZMEJNI VPLIVI.....	288
V.	SKLEPNA OCENA SPREJEMLJIVOSTI PLANA.....	289
V.1	OCENA SPREJEMLJIVOSTI IZVEDBE PLANA	289
V.2.	OPOZORILA O POTEKU IZDELAVE OKOLJSKEGA POROČILA	290
V.3.	IZDELOVALCI OKOLJSKEGA POROČILA	293
VI.	POVZETEK.....	294
VII.	ZAKONODAJA IN VIRI.....	306
VII.1.	ZAKONODAJA	306
VII.2.	LITERATURA.....	310
VII.3.	PODATKOVNE BAZE	310
VII.4.	PLANSKI DOKUMENTI	310
VII.5.	STROKOVNE PODLAGE	311
VII.6.	DRUGI VIRI	311

Tekstualna priloga: Seznam predvidenih posegov

Kartografske priloge:

- KARTA 1: Območje občine Kanal ob Soči
- KARTA 2: Namenska raba prostora
- KARTA 3: Dejanska raba tal
- KARTA 4: Površinske in podzemne vode
- KARTA 5: Območja najboljših kmetijskih zemljišč in varovalni gozdovi
- KARTA 6: Varovana območja – Natura 2000 in zavarovana območja
- KARTA 7: Naravne vrednote in ekološko pomembna območja
- KARTA 8: Kulturna dediščina

PRILOGA: Revizija okoljskega poročila za občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči (Geateh, d.o.o, maj 2010)

I. SPLOŠNO

I.1. OZADJE

Občina Kanal ob Soči je v letu 2008 sprejela **Sklep o pripravi občinskega prostorskega načrta Kanal ob Soči (Ur. l. RS, št. 79/08)** ter s tem začela pripravo občinskega prostorskega načrta na podlagi *Zakona o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, Ur. l. RS, št. 33/07)* in v skladu s podzakonskimi predpisi. Akt je pripravljen z namenom, da po vsebini v celoti nadomesti prostorske sestavine dolgoročnega plana občine za obdobje 1986 do leta 2000 in srednjeročnega plana občine za obdobje 1986 do leta 1990, dopolnjevanje do leta 2004.

V postopku priprave Občinskega prostorskega načrta občine Kanal ob Soči je potrebno izvesti postopek celovite presoje njegovih vplivov na okolje, kar je razvidno iz **Odločbe Ministrstva za okolje in prostor, 35409-190/2009/JL, z dne 08.07.2009**. Sestavni del postopka je izvedba presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, kar izhaja iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave, št. 5-II-402/2-O-09/KBACG, z dne 24.6.2009. Skladno z *Zakonom o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09)* je namreč zaradi uresničevanja načel trajnostnega razvoja, celovitosti in preventive potrebno v postopku priprave plana, katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje, s katero se ugotovijo in ocenijo vplivi na okolje ter vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine v plan.

Okoljsko poročilo temelji na dopoljenem osnutku Občinskega prostorskega načrta občine Kanal ob Soči (Struktura d.o.o., 15. april 2010).

I.2. NAMEN OKOLJSKEGA POROČILA

Osnovni namen okoljskega poročila je, da se z informacijami, ki jih vsebuje in podaja, lahko izvede celovita presoja vplivov na okolje (CPVO). Okoljsko poročilo je strokovno gradivo v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pričakovani vplivi izvedbe plana na okolje. Opišejo se tudi možne alternative, ter ob upoštevanju ciljev in geografskih značilnosti območja, na katerega se plan nanaša, poda sklepna ocena.

Okoljsko poročilo mora biti pripravljeno ob upoštevanju vsebine in natančnosti plana. Imeti mora tekstualni in kartografski del, ki mora biti prilagojen merilu izdelave plana, na katerega se nanaša. Pri njegovi izdelavi morajo biti uporabljeni tisti kazalci stanja okolja, ki skupaj z izbranimi metodami ob določitvi najprimernejših ciljev celovite presoje zagotavljajo optimalno doseganje okoljskih ciljev na območju obravnave plana.

Z okoljskim poročilom je potrebno ugotoviti pričakovane vplive izvedbe plana (občinskega prostorskega načrta) ter oceniti njihovo sprejemljivost, kar vključuje oceno morebitnih alternativnih rešitev in v primeru ugotovljenih pričakovanih škodljivih vplivov tudi predlog in oceno ustreznih omilitvenih ukrepov.

Občinski prostorski načrt (OPN) Občine Kanal ob Soči zagotavlja pravne podlage za prostorski razvoj občine in načrtovanje prostorskih posegov in gradenj objektov. OPN usmerja razvoj občinskega središča ter drugih pomembnih naselij v občini ter zagotavlja prostorske možnosti skladnega razvoja podeželskega dela občine, usklajenega prostorskega razvoja občine s sosednjimi območji, omogoča razvoj tržnega gospodarstva, izboljšanje bivalnih razmer in drugih poselitvenih potreb. Hkrati vzpostavlja pogoje varovanja okolja, varstva narave, ohranjanja kulturne dediščine ter razvoja gospodarske javne in družbene infrastrukture.

Predmetno okoljsko poročilo v skladu z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, 73/05)* opredeljuje in vrednoti pomembne vplive izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša.

I.3. VSEBINA OKOLJSKEGA POROČILA

V okoljskem poročilu so zajete vse vsebine, ki jih opredeljujeta *Zakon o varstvu okolja (Ur.l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09)* in *Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur.l. RS, št. 130/04, 53/06)*. Ključni vsebinski sklopi so:

- podatki o planu;
- podatki o stanju okolja;
- podatki o okoljskih ciljnih plana, merilih vrednotenja in metodah za ugotavljanje in vrednotenje vplivov plana;
- podatki o ugotovljenih vplivih plana in njihova presoja glede na okoljske cilje ter alternativne možnosti z razlogi za izbor predlagane alternative, možnosti omilitve bistvenih ali uničujočih vplivov plana z ustreznimi omilitvenimi ukrepi s časovnim okvirjem, z nosilci njihove izvedbe in načinom spremljanja izvedenih omilitvenih ukrepov;
- predvideni načini spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana;
- ugotovitve okoljskega poročila, ki se nanašajo na varovana območja;
- opozorilo o celovitosti;
- sklepna ocena o sprejemljivosti.

V okoljskem poročilu so opredeljeni ter ugotovljeni verjetni škodljivi vplivi plana, ki so lahko *neposredni, daljinski, kumulativni in sinergijski ter kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni, trajni in začasni, pozitivni in negativni*. Vplivi izvedbe plana so ocenjeni na podlagi učinkov izvedbe plana na izbrane kazalce stanja okolja glede na cilje celovite presoje.

V okoljskem poročilu so obravnavani vplivi na naslednje elemente oz. segmente okolja, za katere smo tudi določili okoljske cilje programa:

- zrak in podnebne spremembe,
- tla in kmetijska zemljišča,
- vode,
- hrup,
- elektromagnetno sevanje,
- svetlobno onesnaženje
- odpadki,
- gozd,
- narava,
- bivalno okolje in zdravje ljudi,
- krajina in vidna kakovost okolja,
- kulturna dediščina.

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja, kjer je podrobneje obdelano področje narave, je samostojna priloga oziroma dodatek okoljskega poročila.

I.4 METODOLOŠKI PRISTOP V VREDNOTENJU VPLIVOV IZVEDBE PLANA NA OKOLJE

Okoljsko poročilo za pripravo Občinskega prostorskega načrta občine Kanal ob Soči smo izdelali na podlagi:

- Osnutka OPN Kanal ob Soči
- Smernic nosilcev planiranja

- Veljavnih planskih dokumentov občine Kanal ob Soči in drugih nadrejenih planov
- Terenskega ogleda
- Javno dostopnih baz podatkov in drugih razpoložljivih podatkov o obravnavanem območju
- Zakonodaje
- in drugih gradiv navedenih med viri.

Okoljske probleme smo izbrali tako, da je vsak pripravljavec tega poročila navedel svoj nabor okoljskih problemov (subjektivno določanje), nakar smo med vsemi predlogi skupaj pripravili nabor glede na naravo prostora in značilnosti posegov relevantnih okoljskih problemov (objektivno določanje).

Izbor okoljskih ciljev in kazalcev stanja okolja je potekal simultano, saj je potrebno imeti smiselne cilje, ki se jih bo dalo spremljati z merljivimi, realnimi kazalci. Mislimo na takšne kazalce, ki so finančno in logistično-izvedbeno možni. Samo ocenjevanje vplivov na elemente okolja, človeka in naravo je izvedeno v skladu z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*.

Omilitveni ukrepi se navezujejo na zmanjševanje nekaterih glavnih vplivov izvedbe plana na okolje oziroma so navedeni tisti, ki bodo zmanjšali vplive izvedbe plana na zastavljene okoljske cilje. Nekateri omilitveni ukrepi so ključni oziroma nujni za doseg nekaterih okoljskih ciljev presoje. Brez njihovega izvajanja se ne bi dosegli zastavljeni cilji oziroma bi bili vplivi izvedbe plana na okolje nesprejemljivi. Za vsak posamezen segment je so omilitveni ukrepi označeni z (O), priporočila pa z (P).

Posamezne sestavine okolja so obravnavane ločeno po posameznih sklopih, znotraj katerih so opisani:

- izhodišča za pripravo okoljskega poročila (okoljski cilji plana, merila vrednotenja in metode za ugotavljanje in vrednotenje vplivov)
- podatki o stanju okolja
- ugotovljeni vplivi plana in njihova presoja
- omilitveni ukrepi in priporočila za zmanjšanje vplivov
- predvideni načini spremljanja stanja (monitoring)

Izhodišča za pripravo okoljskega poročila so okoljski cilji plana, merila vrednotenja in metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturno dediščino.

Okoljski cilji plana se v okoljskem poročilu opredelijo glede na značilnosti plana, ki vključujejo zlasti območje in vsebino plana. Na podlagi okoljskih ciljev plana se ugotavljanje pomembnih ciljev plana in njihovo vrednotenje izvede z uporabo ustreznih meril vrednotenja vplivov plana in ustrezne metodologije.

Ustrezna merila vrednotenja vplivov plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturno dediščino so stopnje odstopanja od kazalcev stanja okolja, stopnje doseganja varstvenih ciljev in druga merila, ki zagotavljajo ustrezno vrednotenje vplivov plana.

I.4.1. OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI ZA SPREMLJANJE DOSEGANJA IZBRANIH CILJEV

Okoljski cilji plana so postavljeni na podlagi predloga plana ter stanja okolja v okolici obravnavanega območja. Ti zajemajo elemente, na katere lahko pričakujemo vplive izvedbe plana. Okoljski cilji plana so določeni tako, da ne dovoljujejo povečevanje obstoječih vplivov oziroma, da pri izvajanju posega ne bi prihajalo do prekoračitve dovoljenih mejnih vrednosti podanih z zakonodajo. Splošno vodilo za postavljanje ciljev je to, da so cilji natančno opredeljeni in merljivi, saj lahko le tako spremljamo njihovo doseganje.

Kazalci stanja okolja so podatki o stanju okolja ali njegovih delov, določenih lastnostih ali razvoju pomembnega pojava v okolju. Namenjeni so ugotovitvi in razumevanju vzročno posledičnih odnosov v

okolju glede na njihove povzročitelje. Oblikovani so tako, da odražajo trende razvoja. Praviloma so kvantitativni, lahko pa so tudi kvalitativni.

Izbrani cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev so po posameznih segmentih okolja predstavljeni v tabelah.

I.4.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Znotraj posameznih sklopov, ki obravnavajo posamezne segmente okolja, je za vsak segment okolja opravljena analiza skladnosti okoljskih ciljev plana s cilji, ki so opredeljeni v nadrejenih dokumentih na lokalni, državni in mednarodni ravni.

I.4.3. METODOLOGIJA VREDNOTENJA IN OCENJEVANJA VPLIVOV PLANA NA OKOLJE

Kot podlago za pripravo metodologije vrednotenja in ocenjevanja vplivov izvedbe plana smo vzeli metodologijo, ki je opisana v *Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*.

Za vse elemente okolja smo opredelili primerne kazalce za spremljanje predvidenih vplivov. Kazalci temeljijo predvsem na obstoječih bazah podatkov in enostavnem zbiranju ter izračunih. Ocena posledic učinkov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev celovite presoje se ugotavlja v razredih, ki so opredeljeni v spodnji tabeli.

Tabela 1: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven
B	nebistven vpliv
C	Nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)
D	bistven vpliv
E	uničujoč vpliv
X	ugotavljanje vpliva ni možno

Če se podocene in ocene za katerikoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, so vplivi izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev celovite presoje sprejemljivi. Če se podocene in ocene za katerikoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev pomembni in škodljivi ter zato niso sprejemljivi.

Ocena vplivov izvedbe plana na cilje celovite presoje je sestavljena iz podocen vsake od posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev plana. V primeru škodljivih vplivov načrtovanega plana je bila preverjena možnost omilitve škodljivih vplivov ter navedeni ustrezni omilitveni ukrepi, kot tudi razlogi za konkreten izbor omilitvenega ukrepa.

Metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana je podrobneje predstavljena v tabelah po posameznih poglavjih.

Glede na *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*, je potrebno v okoljskem poročilu opredeliti neposredne, daljinske, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjeročne, dolgoročne, trajne in začasne vplive izvedbe plana.

V Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05) so zgoraj omenjeni vplivi obrazloženi kot:

1. **Neposredni vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki na območju plana neposredno vpliva na izbrane kazalce stanja okolja. Ugotovljeno območje neposrednega vpliva izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v okolje in iz drugih dejanskih okoliščin.
2. **Daljinski vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki niso neposredna posledica izvedbe plana, temveč se zgodijo oddaljeno od izvirnega vpliva ali kot posledica zapletenih poti, kot je poseg v okolje, ki spreminja gladino vode in tako vpliva na ekološko stanje bližnjih mokrišč.
3. **Kumulativni vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki zanemarljivo vpliva na izbrane kazalce stanja okolja, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali s posegi, ki so načrtovani in grajeni na podlagi drugih planov, velik vpliv na izbrane kazalce stanja okolja, ali kadar ima več posameznih za okolje zanemarljivih vplivov istega posega ali več posegov istega plana združen vpliv, katerega učinki na izbrane kazalce stanja okolja niso zanemarljivi.
4. **Sinergijski vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so v celoti večji od vsote posameznih vplivov. Sinergijski vplivi se ugotavljajo zlasti v primerih, ko se količina vplivov na habitate, naravne vire ali poseljena območja približa zmogljivosti kompenziranja teh vplivov.

Glede na trajanje se loči:

- a. **Kratkoročni vpliv:** je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v petih letih od začetka vplivanja.
- b. **Srednjeročni vpliv:** je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja med petimi in desetimi leti od začetka vplivanja.
- c. **Dolgoročni vpliv:** je vpliv, ki ne preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v desetih letih od začetka vplivanja.
- d. **Trajni vpliv:** predstavlja vpliv, ki pusti trajne posledice.
- e. **Začasni vpliv:** predstavlja vpliv začasne narave.

Vplivi bodo prisotni vseskozi v času izvajanja plana oz. izvajanja predvidenih dejavnosti. Zaradi navedenega nismo preverjali vplivov izvedbe plana po *kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni* komponenti, ampak le s stališča, ali je vpliv trajen ali le začasen (v času gradnje).

V okoljskem poročilu so kot kumulativni vplivi opredeljeni vplivi, ki se nanašajo na nove posege v povezavi z obstoječim stanjem (npr. širitev stavbnih zemljišč, ki dopolnjuje obstoječa stavbna zemljišča predstavlja kumulativni vpliv), ter tudi vplivi, ki se načrtujejo ali potekajo sočasno v okviru občine (npr. sprejeti zazidalni in lokacijski načrti, infrastrukturne ureditve).

Ugotavljanje kumulativni vplivov na podlagi drugih planov sosednjih občin je težavno, saj imajo sosednje občine zelo različen nivo in stopnjo priprave prostorskih aktov. Odnos OPN Občine Kanal ob Soči do planov v sosednjih občinah je opisan v poglavju *Odnos do drugih ustreznih planov*. Kljub temu smo mestoma opredelili tudi kumulativne vplive na širšem območju, npr. kumulativne vplive na poplavno varnost dolvodnih območij, kumulativne vplive na varovana območja, itd.

Količina vplivov na naravne vire ali poseljena območja v primeru OPN občine Kanal ob Soči se ne približa zmogljivosti kompenziranja teh vplivov, zato v okoljskem poročilu nismo ugotavljali *sinergijskih* vplivov.

V okoljskem poročilu nismo natančneje vrednotili vplivov, ki jih je smiselno podrobneje vrednotiti na projektni ravni v okviru priprave občinskih podrobnih prostorskih načrtov, saj trenutno niso znane predvidene ureditve znotraj teh območij, na podlagi katerih bi bilo moč podati natančno oceno vplivov na okolje.

Umestitev vsebin oz. ureditev, ki so predmet državnih prostorskih aktov, ni predmet presoje pričujočega okoljskega poročila.

I.4.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

V temu poglavju so opisani ukrepi za preprečitev, zmanjšanje in čim popolnejšo odpravo posledic kakršnihkoli znatnih škodljivih vplivov izvajanja plana na okolje. Poudariti je potrebno, da morajo biti podrobnejši omilitveni ukrepi in priporočila podani na projektni ravni v okviru priprave občinskih podrobnih prostorskih načrtov oz. pridobivanja gradbenih dovoljenj.

I.4.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

V tem poglavju je opredeljen način in parametri oz. količine, ki jih bo morala občina oziroma investitor spremljati v času izvajanja predvidenega plana. Nekateri zakonsko obvezni monitoringi bodo hkrati tudi kazalci stanja okolja. Neobvezne monitoringe, ki so predlagali v nadaljevanju, bo morala občina oziroma investitor zagotoviti občasno z namenom spremljanja podanih kazalcev za doseganje zastavljenih ciljev.

II. PODATKI O PLANU

II.1. IME PLANA

V nadaljevanju so podani osnovni podatki o obravnavanem planu. Podrobnejše informacije se nahajajo v dokumentu *Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči – dopolnjen osnutek (Struktura d.o.o., april 2010)*.

Ime plana	Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči – dopolnjen osnutek, april 2010
Načrtovalec plana	Struktura d.o.o., Mirna peč
Pripravljalavec plana	Občina Kanal ob Soči, Trg svobode 23, 5213 Kanal

II.2. OBMOČJE PLANA

Občina Kanal ob Soči je nastala leta 1994 po razdelitvi občine Nova Gorica in leži v spodnjem delu doline Soče na zahodu Slovenije ob italijanski meji. Občina meji na občine Tolmin, Nova Gorica in Brda, njena zahodna meja je hkrati državna meja z Italijo. Občina Kanal ob Soči je del Goriške regije.

Površina občine Kanal ob Soči obsega 146,5 km². V občini je leta 2009 živel 5823 prebivalcev v 35 naseljih, kar jo uvršča med srednje velike občine. Za občino je značilna demografska ogroženost in nizka gostota poseljenosti (41 preb./km²), gostejša poselitev v Spodnji Soški dolini in razpršena poseljenost na območju Kanalskega Kolovrata ter slaba dostopnost do poselitvenih območij. Za občino Kanal ob Soči je značilno upadanje števila prebivalstva, čeprav se je v zadnjem desetletju trend zmanjševanja absolutnega števila prebivalcev zaustavil, v zadnjih letih pa je število začelo celo nekoliko naraščati. Vendar pa med posameznimi naselji obstaja precejšnja razlika. Naselja z rastjo prebivalstva so zgoščena ob reki Soči ter ob glavni prometnici, ki poteka skozi območje in povezuje Posočje z Novo Gorico. Za preostali del občine pa je značilno praznjenje, pri čemer so najbolj prizadeta hribovita območja predvsem Banjšic in Kambreškega ter številna izrazito podeželska naselja. Prebivalstvo občine je po starostni strukturi zrelo. Prebivalci občine gravitirajo predvsem v občino Nova Gorica, sledita ji občini Ljubljana in Tolmin.

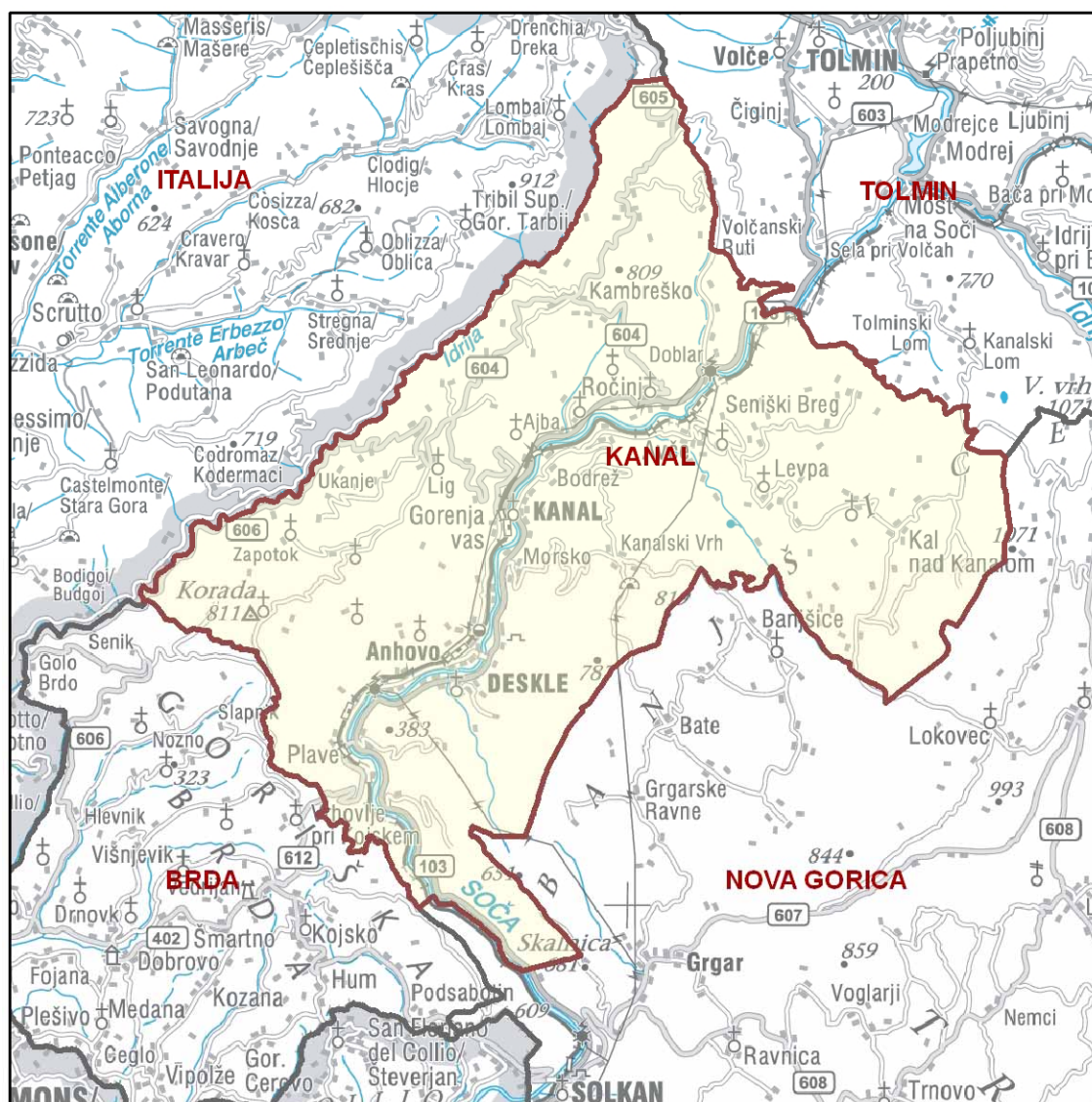
Naravni prostor se deli na tri geografska območja, ki se med seboj fizično razlikujejo ter hkrati vključujejo v prepoznavna območja širšega zaledja Severne Primorske v prehodu med sredozemskim in alpskim svetom. Ta območja so: Spodnja Soška dolina, Kanalski Kolovrat in zahodni del Banjšic. Spodnjo Soško dolino oblikuje ozka dolina Soče med Mostom na Soči in Solkanom z redkimi manjšimi razširitvami. V tem delu je ob glavni prometnici najgostejša poseljenost z naselji Plave, Avče, Ročinj, Kanal in Deskle. Občinsko središče je Kanal. Zahodni del Banjšic je planota, ki zajema dve tretjini območja občine z redko poseljenostjo in slabimi prometnimi povezavami s sosednjimi območji v smeri proti vzhodu. Največji naselji sta Levpa in Kal nad Kanalom. Območje Kanalski Kolovrat se razteza med dolino Soče, Goriškimi Brdi, reko Idrijo in Livškim Kolovratom. Največji naselji na območju sta Lig in Kambreško. Osrednji vodotok območja je reka Soča, ki ima na območju občine Kanal ob Soči z obeh strani veliko manjših pritokov. Za vse pritoke je značilno, da njihove struge potekajo v smeri geoloških prelomov, pravokotnih na tok Soče. Najpomembnejša sta Doblarec in Avšček. Pomembnejši vodotoki v občini so še Ajba, Rohot in Idrija, ki na skrajnem zahodnem delu občine teče ob meji z Italijo.

Proizvodne zmogljivosti so locirane na območju poselitve med Desklami in Kanalom. Med njimi izstopajo proizvodni kompleks Anhovo in energetski objekti za izkoriščanje energetskega potenciala reke Soče (HE

in ČHE). Več kot 2/3 površine občine je poraščene s pretežno listnatim gozdom slabše kakovosti in z grmičevjem. Kmetijstvo ima geografsko pogojene omejitve (slabša pedološka kakovost, klimatski pogoji, strme lege, ravna tla le na manjših in razdrobljenih površinah, razpršena poseljenost).

Območje, ki ga zajema plan je predstavljeno v pregledni situaciji v kartografski prilogi 1. Dejanska raba tal na območju občine Kanal ob Soči pa je prikazana v kartografski prilogi 3.

Slika 1: Območje občine Kanal ob Soči in sosednje občine

(Vir: ICRO Domžale)

Za osrednje poselitveno območje v občini sta izdelana urbanistični načrt Kanal ob Soči in urbanistični načrt Deskle, ki obsega naselja Deskle, Anhovo, Robidni Breg in Ložice. Urbanistična načrta sta temeljna dokumenta prostorskega razvoja za navedena naselja, ki se upoštevata pri načrtovanju novih posegov v prostor in njegove rabe.

II.3. CILJI IN KRATEK OPIS PLANA TER ODNOS DO DRUGIH USTREZNIH PLANOV

II.3.1. Cilji plana

Dolgoročni cilji občine, ki so na področju urejanja prostora in varstva okolja skladni s cilji regije Severne Primorske, so izboljšati stanje okolja za bivanje in zagotoviti dobro prometno, energetska, komunikacijsko in komunalno oskrbo naselij, zlasti osrednjega poselitvenega prostora Kanala in Deskel. Ta bo omogočila razvoj konkurenčnega in uspešnega gospodarstva, prepoznavnega po inovativnosti ter uporabi novih tehnoloških znanj in opreme. Z usklajenim prostorskim načrtovanjem v regiji in razvojem infrastrukturnih omrežij bodo uveljavljeni principi trajnostnega razvoja.

Občina Kanal želi z OPN doseči naslednje splošne cilje prostorskega razvoja:

- V prostoru omogočiti aktiviranje razvojnih potencialov občine in njenih posameznih delov ter odpraviti probleme v urbanem in odprtem ruralnem prostoru.
- Določiti rabo prostora in razvoj dejavnosti v prostoru ob upoštevanju načel vzdržnega prostorskega razvoja in zagotoviti aktivno ohranjanje in razvoj prepoznanih kakovosti v prostoru.
- Ustvariti kakovostne pogoje za bivanje z urejeno komunalno opremljenostjo naselij ter dobro medsebojno povezanost naselij s komunikacijskim in prometnim omrežjem in povezavami s sosednjimi območji občin in regij.
- Zagotoviti kakovostno oskrbo prebivalstva in dostopnost do storitev na področju družbenih dejavnosti.
- Ohraniti in varovati naravne vire, naravno okolje, kulturno in naselbinsko dediščino.
- Vzpostaviti pogoje za razvoj humanejših oblik gibanja ljudi (kolesarski in peš promet) in neovirano dostopnost do javnih objektov ter površin funkcionalno oviranim osebam.
- Zagotoviti varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- Določiti prostorsko izvedbena merila in pogoje za urejanje prostora in posege v prostor ter zagotoviti dobro podlago za pripravo in sprejem podrobnejših prostorskih načrtov.
- Varovanje okolja, sonaravno upravljanje z vodnimi viri, zagotavljanje varstva naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti in raznolikosti kulturne krajine ter izboljšanje degradiranega okolja in kakovosti bivanja.

Prioritetni razvojni cilji občine so:

- Zagotovitev celovitega razvoja osrednjega poselitvenega območja občine z naselji Kanal in Deskle ter bližnjih naselij Ložice, Morsko, Bodrež in Ročinj.
- Zagotavljanje prostorskih možnosti za ohranjanje poseljenosti na območjih Kanalskega Kolovrata in Zahodne Banjšice z gradnjo manjkajoče in posodobitvijo obstoječe lokalne gospodarske javne infrastrukture ter prenovo in gradnjo stanovanjskih objektov.
- Zagotovitev prostorskih možnosti za posodobitev obstoječe družbene infrastrukture in njeno širitev na področju zdravstva, socialnega varstva, šolstva, kulture in športa v skladu z načrti razvojnih programov občine.
- Ustvariti pogoje za celovito obnovo dotrajanih stanovanjskih in družbenih objektov, razvoj centralnih dejavnosti, prestrukturiranje in obnovo nedelujočih industrijskih objektov.
- Zagotovitev prostorskih pogojev za razvoj obrti in podjetništva v centralnih naseljih.
- Izboljšanje okoljskih razmer – zrak, degradirana zemljišča (odprava posledic rudarjenja v nadzemnih kopih – območje peskokopa cementarne).
- Omogočiti regionalno usklajeno rabo prostora za okoljsko in komunalno, energetska ter prometno infrastrukturo (vključitev v regionalni sistem ravnanja z odpadki, čistilne naprave in kanalizacijski sistemi, navezovanje na IV. razvojno os Tolmin – Idrija – Škofja Loka, izboljšanje prometnih povezav s sosednjimi območji, energetska objekti državnega pomena).
- Razvijati trajosten in sonaraven razvoj kmetijstva in gozdarstva, vključno z izboljšanjem lastnosti kmetijskih zemljišč za pridelavo in obdelavo in varovanje naravnih virov.

- Ohranjati in varovati, kulturno dediščino, kulturno krajino, zagotavljati varstvo naravnih vrednot in ohranjati biotsko raznovrstnost, naravne vrednote in posebnosti ter biotsko pestrost prostora.

Prioritetni projekti občinskega in regionalnega pomena v občini, za katere se z OPN zagotavljajo prostorski pogoji, so:

- Izgradnja tehnološkega centra in gospodarske cone v Anhovem.
- Ureditev prostorov za etnološke in vojaške muzejske zbirke.
- Ureditev zgodovinskih poti na Kanalskem Kolovratu in vključitev v projekt ureditve »smaragdne poti«.
- Izgradnja turistične infrastrukture s povečanjem nastanitvenih kapacitet (mladinski hotel Kanal, ureditev kampa v Kanalu in oskrbne postaje za avtodome, ureditev turističnih kmetij in kmečkega turizma),
- Ureditev kolesarske poti Zamedveje – Vrtače – Slemenska cesta.
- Prenova vaških in trških jeder skozi projekte celovitih ureditev (tržnica v Kanalu, ureditev trga Kontrada, obnova kulturnega doma Lig, ureditev doma Valentina Staniča v Ročinju, obnova večnamenskega doma v Avčah).
- Izgradnja doma za ostarele.
- Prenova športnih objektov v Kanalu in Desklah.
- Izgradnja pokopališke vežice v Avčah.
- Ureditev javnih parkirnih površin v Kanalu in Desklah.
- Ureditev infrastrukture za ločeno zbiranje odpadkov.
- Izgradnja manjkajočih ter rekonstrukcija obstoječih kanalskih sistemov in čistilnih naprav večjih naselij v občini (Kanal, Gorenja vas, Ložice, Deskle, Avče, Kanalski Vrh, Goljevica, Ročinj, Plave, Lig, Kambreško, Gorenje Polje, Prelesje)-
- Sanacija, rekonstrukcija in dograditev sistema oskrbe z vodo v občini (Kanal – desni breg, Deskle s črpališčem, Zagora, Kanal – Staničeva) in ureditev oskrbe z vodo na Banjški planoti (vodovod Lokovec – Kal nad Kanalom, vodovod Pečno, vodovod Zagora).

II.3.2. Opis plana

V nadaljevanju povzemamo strateški del OPN občine Kanal ob Soči, s poudarkom na spremembah obstoječega stanja v občini. Izvedbeni del OPN, ki določa namensko rabo prostora, je povzet v poglavju *II.4. Namenska raba prostora*.

Zasnova poselitve in Program dejavnosti

- Območja za bivanje
- Razvoj poselitve za potrebe bivanja se usmerja v obstoječa naselja, prednostno pa v naselja v dolini Soče. Osrednje poselitveno območje zajema naselja Kanal in Deskle z Anhovim, Robidnim Bregom in Ložicami. Za razvoj poselitve se namenljajo površine z zapolnitvami in zaokrožitvami obstoječe poselitve v obstoječih naseljih in območja sanacije razpršene gradnje.
 - Poleg centralnih naselij Kanal in Deskle so ob upoštevanju omejitev in geografskih značilnosti naravnega prostora primerna prednostna območja za razvoj poselitve še območja naselij Morsko, Bodrež, Gorenja vas, Plave, Doblar in Ročinj ter Avče v dolini Soče. V Kambreškem pogorju – Kanalskem kolovratu so to območja naselij Lig in Kambreško ter na Banjški planoti Kal nad Kanalom, Kanalski Vrh ter Levpa.
 - Ugodne pogoje za bivanje, vendar s slabšo dostopnostjo, omogočajo tudi širša območja razpršene poselitve, ki se ohranjajo in razvijajo zaradi poseljenosti v obmejnem področju in vzdrževanja kulturne krajine.
 - Kakovostne pogoje za bivanje bo občina zagotavljala s prostorskimi možnostmi za gradnjo različnih tipov stanovanj in gostoto poseljenosti, z ustrezno razmestitvijo glede na dostopnost do centralnih dejavnosti in družbenih objektov. Pri tem bo upoštevala potrebe po varčni rabi prostora, racionalni energetski in komunalni oskrbi in zagotavljanju zadostnih zelenih in rekreacijskih površin v strnjениh stanovanjskih soseskah.
 - Območja razpršene gradnje v večjem obsegu so evidentirana na območjih naselij Kambreškega pogorja v Ligu, v dolini Soče v območjih naselij Plave, Ajba, Ročinj, na pobočjih nad dolino Soče na desnem bregu na območju naselij Goljevica, Močila, Kamenca, Gornje Nekovo ter na Banjški planoti v območju naselij Levpa in Kal nad Kanalom. V navedenih naseljih so opredeljena območja sanacije razpršene gradnje. Območja se sanirajo na podlagi OPPN in s priključitvijo k obstoječim naseljem.
 - Največje območje razpršene poseljenosti je na Kambreškem pogorju – Kanalskem Kolovratu z naselji Ajba, Kambreško, Goljevica, Kamenca, Ukanje, Zapotok. Obsežno območje razpršene poseljenosti je na Banjški planoti z naselji Levpa, Seniški Breg in Kal nad Kanalom. Med območja razpršene poseljenosti kot območje naselij z nizko gostoto poselitve sodijo Plave, Ravna, Bodrež, Avče, Doblar, Zagomila, Zagora, Paljevo, Prilesje.
- Območja centralnih dejavnosti
- Centralne dejavnosti se umeščajo v središčni prostor urbanih naselij. V Desklah in Kanalu se zagotavljajo občinske oskrbne, storitvene, družbene in upravne dejavnosti. Lokalno oskrbo se zagotavlja še v Ligu, Ročinju, Levpi in Kalu nad Kanalom in razvija v Plavah, Doblarju, Kambreškem, Avčah ter Kanalskem Vrhju. Oskrbne, storitvene in upravne dejavnosti se razvijajo s prenovo v središčnih prostorih naselij.
- Območja za gospodarski
- Proizvodne dejavnosti se ohranjajo in razvijajo na območju Anhovega. Pri tem se izrabljajo potenciali obstoječega aktivnega in deloma degradiranega

razvoj	<p>ter opuščena proizvodnega kompleksa in v delu izpraznjenega naselja Anhovo.</p> <p>- Druga pomembna območja za razvoj dejavnosti v občini so še območja pridobivanja mineralnih surovin v Desklah (Rodež, Perunk), ki se že izkoriščajo (eksploatirajo) in imajo velik pomen za industrijsko območje Anhovega v neposredni bližini ter območje ČHE Avče.</p>
Zelene površine	<p>- V naseljih, vključenih v UN, se zagotavlja načrtovan razvoj urejenih zasebnih in javnih zelenih površin. Parkovne in druge ureditve zelenih površin oz. zelenih sistemov se načrtujejo in izvajajo na primernih površinah javnega prostora, zlasti v jedrih naselij, na območjih kulturne dediščine ter pokopališč. V okviru zelenih površin se zagotavlja razvoj območij za šport, igro, rekreacijo in oddih na odprtih površinah ter rekreacijo v naravnem prostoru.</p>
Območje mineralnih surovin	<p>- Ohranja se aktivni kamnolom Rodež (19,63 ha) za pridobivanje mineralnih surovin za proizvodnjo gospodarskih subjektov v občini. Kamnolom Perunk (10,95 ha) je v mirovanju. Za opuščeni kamnolom Lastivnica (39,40 ha) je predvidena sanacija, opuščeni kamnolom Deskle je deloma že saniran.</p> <p>- Na območju Kala nad Kanalom se aktivira nahajališče kamna skrivalca za lokalne potrebe tradicionalne gradnje in za obnovo kulturnozgodovinskih spomenikov in starih objektov kakovostne arhitekture. Jugozahodno od Liga se aktivira nahajališče naravnega kamna.</p>

Zasnova gospodarske javne infrastrukture

Program

Ceste	<p>- Temeljna prometna smer je glavna cesta G2/103. Na odseku trase skozi naselje Kanal je po sprejetem LN predvidena izgradnja obvoznice Kanal. Območje Kambreškega pogorja – Kanalskega Kolovrata prometno povezujejo državne regionalne ceste R3-612 Plave – Gonjače, R3-604 Ročinj – Lig, R3-605 Kambreško – Kuščar – Livek in R3-606 Kanal – Lig – Mišček – Neblo, ki pretežno potekajo po slemenu pogorja. Za izboljšanje dostopnosti in povezanosti obmejnih naselij se posodobi in na neprimernih mestih rekonstruira regionalna državna cesta – slemenska cesta prvenstveno med Ligom in Kambreškim ter na dotrajanih in neprimernih odsekih proti Kanalu in Ročinju.</p> <p>- Zaradi značilnosti poselitve je v občini zgrajeno gosto omrežje lokalnih cest, ki ga dopolnjujejo gozdne ceste. Lokalne ceste se zaradi neustreznih prometno tehničnih parametrov in dotrajanosti postopno rekonstruira, pri tem pa se upošteva prioritete glede na gostoto poseljenosti in prometne obremenitve.</p> <p>- Načrtovana je izgradnja glavne državne kolesarske steze ob železnici na relaciji Nova Gorica – Solkan – Plave – Kanal – Tolmin – Vršič in ureditev lokalne kolesarske poti Zamedveje – Vrtače – Slemenska cesta. V sklopu urejanja kolesarskega omrežja regije Goriška bodo urejene kolesarske steze oziroma poti Kanal – Most na Soči, Gonjače – Plave, Solkan – Plave ter Miren – Vrtojba – Kanal.</p>
Železnice	<p>- Železniška proga II. reda Sežana – Nova Gorica – Jesenice se ohrani in posodobi v skladu s potrebami dnevnega tovornega in potniškega prometa, predvidena je tudi elektrifikacija.</p>
Javni potniški promet	<p>- Javni potniški promet na relaciji Tolmin – Nova Gorica zagotavljajo zasebna avtobusna podjetja. Pri novogradnjah in rekonstrukcijah cest so načrtovana</p>

	<p>avtobusna postajališča.</p>
Omrežja elektronskih komunikacij	<ul style="list-style-type: none">- Telekomunikacijske storitve potekajo na obstoječem pretežno zračnem in deloma zemeljskem omrežju ter z vozliščnimi napravami (lokalni centri): LC Avče, LC Deskle, LC Kal nad Kanalom, LC Kanal, LC Lig in LC Ročinj.- Lokalne centrale, so priključene na optični kabel, s katerim je omogočen dostop do širokopasovnih povezav. Širokopasovne povezave bodo gospodinjstvom na voljo s postopnim dograjevanjem optičnega omrežja z območij gostejše poseljenosti v druga naselja in na območja razpršene poseljenosti. Načrtovana širokopasovna povezava naj se združuje z obstoječimi infrastrukturnimi koridorji.- Obstoječe omrežje mobilne telefonije se dograjuje z GSM in novimi UMTS oddajniki. Ohranja in razvija se omrežje kableske televizije Nova Gorica.
Omrežja in objekti oskrbe z elektriko	<ul style="list-style-type: none">- Oskrba z elektriko poteka preko obstoječih prenosnih sistemov: RTP Salonit Anhovo, DV 1x110 kV Dobljar – Tolmin (preimenuje se v DV 110 kV Avče – Tolmin), DV 1x110 kV Plave – Dobljar DV 1x110 kV Plave – Anhovo, DV 1x110 kV Nova Gorica – Plave, DV 1x110 kV Dobljar - Nova Gorica (rekonstruira se v DV 2x110 kV Avče – Nova Gorica in DV 2x110 kV Avče - Dobljar.- Obstoječe sisteme je zaradi starosti potrebno rekonstruirati. Za vse obstoječe enosistemske daljnovode (DV 1x110 kV) je predvidena rekonstrukcija z nadgraditvijo daljnovodov v dvosistemske (DV 2x110 kV).- Načrtovani so naslednji objekti za razdeljevanje in prenos električne energije: RTP Plave, DV 2x110 kV Avče - Nova Gorica, DV 2x110 kV Avče - Dobljar.- Distribucijsko omrežje temelji na 17 zidanih in 55 jamborskih TP 20/0,4 kV.- V prenosno omrežje se vključujejo objekti energetske infrastrukture: HE Plave 1, HE Plave 2, HE Dobljar 1, HE Dobljar 2, ČHE Avče, MHE Ajba, MHE Prgonov mlin na Ajbi.
Omrežja in objekti oskrbe s plinom	<ul style="list-style-type: none">- Industrijski kompleks Anhovo se oskrbuje s plinom po visokotlačnem plinovodu R31 preko MMRP Šempeter NG – MRP Anhovo in po nizkotlačnem plinovodu R31 MRP Anhovo - Salonit. Omrežje zagotavlja možnost oskrbe s plinom za naselji Deskle in Kanal.
Daljinski sistemi ogrevanja in obnovljivi viri energije	<ul style="list-style-type: none">- V občini obratuje daljinski sistem ogrevanja za potrebe gospodarskih dejavnosti v industrijskem kompleksu Anhovo. Za naselje Kanal se lahko na podlagi idejne študije ogrevanja na lesno biomaso z daljinskim prenosom energije za oskrbo družbenih objektov ter stanovanj načrtuje izvedba projekta v skladu z razpoložljivimi sredstvi.
Omrežja in objekti komunalnega in vodnega gospodarstva ter varstva okolja	<ul style="list-style-type: none">- Občina zagotavlja oskrbo s pitno vodo iz 40 vodnih zajetij in 3 črpališč.- Obstoječi sistem se obnavlja in nadgrajuje s povečanjem kapacitet črpalnih vrtin na zajetjih, novimi črpališči in rezervoarji ter s povezavami omrežij in rekonstrukcijami dotrajanih delov.- Prioritetne investicije v omrežje so: povezovalni vodovod Lokovec – Kal nad Kanalom in razvodni vodovod po Kalu nad Kanalom, izgradnja črpališča na vodovodu Drmota – Zagora, ureditev vrtine Deskle, izgradnja vodovoda za naselje Kanalski Vrh, izgradnja vodovoda za naselje Pečno, izgradnja črpališča na vodovodu Drmota – Zagora, obnova odsekov vodovoda v Desklah, obnova odsekov vodovoda v Kanalu, ureditev vodovoda Lovišče.

Odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih vod	<ul style="list-style-type: none">- Sistem odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih vod je zasnovan na kanalizacijskih omrežjih, priključenih na obstoječe ČN: ČN Kanal (2000 PE), ČN Dobljar (300 PE), ČN Ložice (250 PE), ČN Gorenja vas (180 PE) in novozgrajeno ČN Deskle (1700 PE). Na obstoječo kanalizacijo je priključenih več kot 90% populacijskih enot. v celoti je kanalizacijsko omrežje zgrajeno v naseljih Kanal, Bodrež, Morsko, Deskle, Ročinj, Dobljar, Gorenja vas, Močila, Robidni Breg in Anhovo. Deloma zgrajeno kanalizacijsko omrežje je v naseljih Prilesje, Plave, Ložice, Avče, Ajba, Lig, Kambreško, Levpa.- Prioritetne investicije v kanalizacijsko omrežje so: kanalizacija in ČN Kanalski Vrh (2 ČN), kanalizacija in ČN Kal nad Kanalom, dograditev kanalizacijskega sistema in ČN v Avčah, dograditev kanalizacijskega sistema in ČN Plave, gradnja ČN Ročinj.- V drugih naseljih občine bo vzpostavljen sistem v drugi prioriteti in skladno z Operativnim programom odvajanja in čiščenja odpadnih vod. Za naselja z manjšim številom objektov in razpršeno poselitvijo se načrtujejo posebne rešitve.
Ravnanje z odpadki	<ul style="list-style-type: none">- V vseh naseljih občine poteka zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov. V vseh večjih strnjениh naseljih se uvede zbiranje komunalnih odpadkov z ločevanjem frakcij. Ločeno zbiranje odpadkov in izločanje sekundarnih surovin izvaja zbirni center komunalnih odpadkov v Bodrežu.- Odpadki za odlaganje se do vzpostavitve regionalnega centra za ravnanje z odpadki odvažajo na deponijo Stara Gora v občini Nova Gorica.
Pokopališča	<ul style="list-style-type: none">- Pokopališka dejavnost se izvaja na obstoječih pokopališčih Kanal, Deskle, Avče, Levpa, Kal nad Kanalom, Lig, Gorenje Polje, Zapotok, Ročinj ter na pokopališčih Srednje in Prilesje. Možnost pokopavanja se na teh pokopališčih zagotavlja za dobo najmanj 30 let.- Širitev in ureditev pokopališča je predvideno na Gorenjem Polju. Za izboljšanje opremljenosti pokopališč se uredijo parkirne površine pri pokopališčih na Gorenjem Polju, v Levpi, Desklah in Prilesju.
Druge površine grajenega javnega dobra in omrežja, objekti ter naprave komunalne opreme naselij	<ul style="list-style-type: none">- Javna razsvetljava ob prometnicah in drugih javnih površinah v naseljih se dograjuje zaradi prometne in splošne varnosti prioritetno na območjih gostejše poseljenosti in pomembnejših prometnicah. Pri načrtovanju gradnje se upošteva sodobne tehnološke dosežke v skladu z učinkovito rabo energije in omejitvami svetlobnega onesnaževanja. S postopno prenovo obstoječega omrežja javne razsvetljave se zagotavlja racionalno upravljanje, ki zmanjšuje stroške, porabe energije in svetlobno onesnaževanje.- V sklopu celovitih ureditev naselij, zlasti središčnih delov, se načrtuje površine grajenega javnega dobra, namenjenega pešcem, kot so pešpoti, stopnišča, trgi, zelenice, urbane parkovne ureditve in otroška igrišča. Za izboljšanje povezanosti obeh bregov Soče v Kanalu se uredi peš most – brv v jedru Kanala. Prometne in druge javne površine se opremljajo z urbano opremo, kot jo opredeljuje Pravilnik. V središčnih delih naselij se urejajo javne parkirne površine za osebna vozila in dostavo blaga.

Razvoj v krajini

Program

Območja kmetijskih zemljišč

- Razvoj kmetijskih dejavnosti se na območjih z omejenimi dejavniki (hribovita območja, ozke doline, strma pobočja) ohranja v mejah zmogljivosti prostora. Ohranja se obstoječa struktura prepleta njivskih, travniških in pašniških površin z značilno trakasto parcelacijo njiv. Kmetijska

zemljišča naj se varujejo pred zaraščanjem.

- Za izboljšanje kakovosti zemljišč za obdelavo se opredelijo območja melioracij ter pridobitev novih površin najboljših kmetijskih zemljišč – nadomestnih kmetijskih zemljišč. Obstoječim vitalnim kmetijam se zagotavljajo prostorski pogoji za razvoj znotraj obstoječih GE.

- Z obdelovanjem in rabo kmetijskih zemljišč, ki temelji na tradicionalni trajnostno naravnani proizvodnji, se ohranja njihov ekološki pomen ter pestrost strukture kultur in vseh vrst zemljišč.

Območja gozdnih zemljišč

- Gospodarjenje z gozdovi se izvaja skladno z gozdnogospodarskimi načrti ob sonaravni in trajnostni rabi gozda ter z upoštevanjem vseh njegovih funkcij. Lesno proizvodna in lovskogospodarska funkcija je usklajena z ekološkim in socialnim pomenom gozda v lokalnem in regionalnem prostoru. Nove gozdne površine lahko nastajajo z naravnim zaraščanjem in pogozditvijo kmetijskih zemljišč le s predhodnim načrtovanjem in uskladitvijo s kriteriji varovanja kmetijskih zemljišč, pri čemer je treba upoštevati hidrološko, biotopsko, kulturno krajinsko in ekonomsko vlogo prostora, ki se iz kmetijskega spreminja v gozd.

- Krčitev gozda z namenom spreminjanja v pašnik ter postavljanje obore za rejo divjadi je možno le ob predhodni uskladitvi s kriteriji varovanja narave in z ekonomsko utemeljitvijo. Večji sklenjeni gozdni kompleksi se ohranjajo, gradnja objektov v njih ni dopustna – razen manjših objektov za potrebe gozdarstva ali lovstva. Gradnja gozdnih prometnic in omrežij, objektov in naprav gospodarske javne infrastrukture ne sme poslabšati ekološke in biotopske funkcije gozda.

- V varovalnih gozdovih, ki so razglašeni na manjših površinah zaradi strmih naklonov, skalnatih in erodiranih tal, posegi niso dovoljeni, razen kadar so ti potrebni za izboljšanje protierozijske zaščite in ob predhodni presoji vplivov na okolje.

- V gozdovih pomembnih za ohranjanje naravnih kakovosti krajine na lokalni ravni (sklenjena območja gozdov, gozdovi s prvo stopnjo poudarjenosti katerekoli ekološke funkcije) posegi brez soglasja območne gozdarske službe niso dovoljeni.

Območja voda

- Površinska vodna mreža je dobro razvita. Vodotoka prvega reda sta reka Soča in reka Idrija, vsi ostali so vodotoki drugega reda.

- Na območjih voda se lahko izvajajo le posegi, ki so potrebni za varovanje rečnega dna in brežin za ohranjanje in reguliranje vodnega toka ter izkoriščanje energetskega potenciala voda. Na območju voda se skladno z določenimi režimi varovanja lahko gradijo objekti, naprave in omrežja gospodarske javne infrastrukture, kadar je to neizogibno za omogočanje aktivnosti športa in rekreacije, povezane s turizmom in ribolovom.

- Prepovedano je posegati oziroma vznemirjati ribe na drstičih rib, med drstenjem in v varstvenih revirjih. Posegi se ne izvajajo v času varstvenih dob, to je v času drstenja posameznih rib. Odvzem plavin in drugi posegi v drstišča so prepovedani.

Območja mineralnih surovin

- Izkoriščanje mineralnih surovin v kamnolomih je mogoče le ob predhodni pridobitvi vseh potrebnih dovoljen na podlagi rudarskega načrta, ki vsebuje tudi načrt sanacije kamnoloma. Sočasno z izkoriščanjem poteka sprotne sanacija površin aktivnih kopov.

- V opuščeni kamnolom Lastivnica in Deskle se lahko izvaja le sanacija. V

kamnolomu Perunk se s sprotno sanacijo lahko pridobiva posamezne surovinske komponente, potrebne za zagotavljanje ustrezne sestave surovinske mešanice, vendar le na podlagi ustreznega načrta in dovoljenj za izkoriščanje. V aktivnem kamnolomu Rodež sočasno z izkoriščanjem potekajo sanacijski posegi v skladu z rudarskim načrtom in načrtom sanacije.

- Aktivira se nahajališče skrilavca v manjšem obsegu za lokalne in regionalne potrebe obnavljanja objektov kulturne dediščine v Kalu nad Kanalom. Še eno nahajališče naravnega kamna se nahaja na Kambreškem, jugozahodno od naselja Lig.

Usmeritve za razvoj v krajini

Program

Dolina Soče

- Čim manjše poseganje v vodne sisteme in obvarovanje še ohranjenih vodnih ekosistemov, živalskih in rastlinskih vrst.
- Načrtovanje krajinske obnove celotne doline Soče (skrivanje neugodnih pogledov na kamnolome in večja industrijska območja).
- Saniranje razvrednotenih območij v dolini (cementarna Anhovo in kamnolom Rodež/Perunk).
- Varovanje narave (predvsem vodotokov) pred škodljivimi izlivi, katerih verjetnost je zaradi industrije, velike frekvence vozil, predvsem pa povečane gradbene mehanizacije (za gradnjo nasipov ob reki itd.) večja.
- Izboljšanje kvalitete vodotokov.
- Nujno je ohranjanje biodiverzitete kot posledice različne rabe tal in spremenljivih naravnih pogojev.
- Ohranjanje značilne kulturne krajine obdelovanih kmetijskih površin na aluvialnih terasah dolinskega dna.
- Ohranjanje oblike doline reke Soče, ki je prepoznana kot kvalitetna kulturna krajina, kot krajinske in morfološke značilnosti območja.
- Upoštevanje navedenih usmeritev predstavljajo izhodišče za razvoj turizma ob in na reki Soči.

Kambreško pogorje –
Kanalski Kolovrat

- Preprečevanje nadaljnega zaraščanja travnikov in pašnikov na položnejših območjih, hkrati pa prepustitev kmetijskih zemljišč na prestrmih in erodibilnih površinah naravni sukcesiji.
- Gospodarno ravnanje z gozdovi in ohranjanje varovalnih gozdov.
- Ohranjanje ekosistemov.
- Preprečevanje golosekov na strmih in eroziji podvrženih pobočjih.
- Ohranjanje kulturne krajine - kmetijska zemljišča na pobočjih in slemenih, ki obrobajo zaselke ali posamezne hiše, ki visijo nad strmejšimi deli pobočij, in obsežna gozdna pobočja s prekinitvami v gozdnem pokrovu ter vidnost posameznih izstopajočih znamenj v prostoru (cerkve).
- Usmerjanje razvoja v izletniški in rekreativni turizem s težiščem na območju Korade.
- Varovanje varstvenih območij za oskrbo s pitno vodo, predvsem večje območje severno od Kambreškega.
- Varovanje območja Nature 2000 – Divja jama nad Plavmi.
- Kot območje kvalitetne kulturne krajine je opredeljena tudi dolina reke Idrije.

Zahodni del Banjšic

- Preprečevanje golosekov na strmih in eroziji podvrženih pobočjih, saj bi to povzročalo usade in plazenje.
- Nujno je strnjevanje naselij oziroma zaselkov in izkoriščanje notranjih

prostorskih rezerv naselij, čim več prostora pa namenjati kmetijskim obdelovalnim površinam.

- Ohranjanje kulturne krajine – travnatih in pašniških površin ter sadovnjakov.
- Preprečevanje zaraščanja travniških in pašniških površin z gozdom.
- Razvijanje turizma in drugih dejavnosti ob upoštevanju načela sonaravnega razvoja.
- Varovanje pred ranljivostjo s previdnim ravnanjem z zemljišči na strminah.
- Celotno območje je opredeljeno kot predlog regijskega parka Trnovski gozd – Banjška planota.
- Posebno pozornost je potrebno nameniti varovanju območij Natura 2000 – Avče, del Trnovskega gozda – južni rob, manjši del Banjšic.
- Gospodarno ravnanje z gozdovi in ohranjanje varovalnih gozdov.

II.3.3. Odnos do drugih ustreznih planov

S sprejetjem Občinskega prostorskega načrta občine Kanal ob Soči se bo nadomestilo Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Nova Gorica za obdobje 1986–2000 (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin št. 1/87, 3/90, 1/93, Uradne objave časopis Primorske novice 22/99) ter Občine Kanal ob Soči (Uradne objave časopis Primorske novice 22/99) in prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana občine Nova Gorica za obdobje 1986–1990 (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin št. 7/87, 3/90, 1/93, Uradne objave časopis Primorske novice 32/96) ter Občine Kanal ob Soči (Uradne objave časopis Primorske novice 22/99 in 29/04).

Veljavni državni prostorski akti na območju plana:

- Lokacijski načrt za obnovo in doinštalacijo obstoječe hidroelektrarne Doblar na Soči - HE Doblar II (Ur. l. RS, št. 66/96, 2/97-1-popr.)
- Lokacijski načrt za obnovo in doinštalacijo obstoječe hidroelektrarne Plave na Soči - HE Plave II (Ur. l. RS, št. 66/96)

Veljavni občinski prostorski akti (OLN, OPPN) na območju plana:

- Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za kamnolome Rodež in Perunk (Ur. l. RS, št. 22/09)
- Odlok o občinskem lokacijskem načrtu za črpalno hidroelektrarno Avče (Uradne objave Primorske novice, št. 29/04)
- Odlok o sprejetju lokacijskega načrta za obvozno cesto v Kanalu (Ur. l. RS, št. 82/01)

Plani v sosednjih občinah

Občina Kanal ob Soči meji na občini Tolmin in Brda ter Mestno občino Nova Gorica, kjer se v okviru OPN in drugih ustreznih planov pripravljajo posegi, ki bi lahko imeli vpliv tudi na Občino Kanal ob Soči oz. bi imeli skupaj kumulativne vplive. Posebno pozornost pri vrednotenju vplivov je potrebno nameniti predvsem daljinskim vplivom na vode (Soča, podzemne vode) ter kumulativnim vplivom na naravo.

Občina Brda je pripravila dopolnjen osnutek OPN in Okoljsko poročilo, ki je bilo javno razgrnjeno spomladi ter jeseni 2009. Dopolnjen osnutek OPN ne predvideva posegov, ki bi imeli pomembnejše kumulativne vplive z Občino Kanal ob Soči. Na južnem pobočju Korade se v neposredni bližini občinske meje nahaja območje kamnoloma Vriskov Gaber, v katerem izkoriščanje mineralne surovine še ne poteka.

Občina Tolmin je 21.4.2008 sprejela Sklep o pripravi Prostorskega načrta občine Tolmin na podlagi že pridobljenih smernic in strokovnih podlag, narejenih za SPRO in PRO. OPN je bil skupaj z Okoljskim poročilom javno razgrnjen v februarju in marcu 2010. Dopolnjen osnutek OPN ne predvideva posegov, ki bi imeli pomembnejše kumulativne vplive z Občino Kanal ob Soči. Pozornost je potrebno posvetiti posegom z vplivom na reko Sočo.

Mestna občina Nova Gorica je 9.5.2007 sprejela *Sklep o pričetku priprave občinskega prostorskega načrta (Ur. l. RS, št. 43/07)* ter v marcu 2009 pripravila dopolnjen osnutek OPN in Okoljsko poročilo, ki je trenutno v usklajevanju na podlagi izdanih mnenj MOP in pristojnih nosilcev urejanja prostora. Dopolnjen osnutek OPN ne predvideva posegov, ki bi imeli pomembnejše kumulativne vplive z Občino Kanal ob Soči. Pozornost je potrebno posvetiti posegom z vplivom na reko Sočo ter posege v vodovarstvenih pasovih zajetij vodnih virov, saj obstaja možnost onesnaženja podzemne vode tudi na večje razdalje.

II.4. NAMENSKA RABA PROSTORA

V OPN je določena namenska raba vseh zemljišč in objektov v občini:

I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ

- **Območja stanovanj (S)** so prednostno namenjena stanovanjem in spremljajočim dejavnostim. V območja se poleg stanovanjskih površin (SS) uvrščajo tudi: stanovanjske površine za posebne namene (SB), ki so namenjene občasnemu ali stalnemu bivanju različnih skupin prebivalstva (otrok, ostarelih, študentov in drugih socialnih skupin); površine podeželskega naselja (SK), ki so namenjene površinam kmetij z dopolnilnimi dejavnostmi in bivanju; ter površine počitniških hiš (SP), ki so namenjene občasnemu bivanju za počitek.

- **Območja centralnih dejavnosti (C)** so namenjena oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim ter bivanju. Gre zlasti za osrednja območja centralnih dejavnosti (CU), kot so območja historičnega ali novih jeder, kjer gre pretežno za prepletanje trgovskih, oskrbnih, storitvenih, upravnih, socialnih, zdravstvenih, vzgojnih, izobraževalnih, kulturnih, verskih in podobnih dejavnosti ter bivanje. Znotraj drugih območij centralnih dejavnosti (CD) prevladuje določena dejavnost, razen stanovanj.

- **Območja proizvodnih dejavnosti (I)** so pretežno namenjena industrijskim, proizvodnim in spremljajočim storitvenim ter servisnim dejavnostim. Takšne so: površine za industrijo (IP); gospodarske cone (IG), ki so namenjene obrtnim, skladiščnim, prometnim, trgovskim, poslovnim in proizvodnim dejavnostim; ter površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (IK), ki so namenjene kmetijskim stavbam za intenzivno pridelavo rastlin ali rejo živali.

- **Posebna območja (B)** so namenjena posebnim dejavnostim, kot so območja za turizem, nakupovalna središča in podobno. Takšne so površine za turizem (BT), ki so namenjene hotelom, bungalovom in drugim objektom za turistično ponudbo in nastanitev; površine drugih območij (BD), ki so namenjene zlasti večjim nakupovalnim centrom, sejmiščem, zabaviščnim parkom, prireditvenim prostorom in drugim podobnim dejavnostim; ter športni centri (BC) - športne površine in objekti, ki so namenjeni športnim aktivnostim in športnim prireditvam.

- **Območja zelenih površin (Z)** so namenjena preživljanju prostega časa, predvsem rekreaciji in športu na prostem in izboljšavi kakovosti bivanja. Takšne so: površine za oddih, rekreacijo in šport (ZS); parki (ZP) kot urejena območja odprtega prostora v naselju; površine za vrtičkarstvo (ZV) namenjene prostočasni kmetijski dejavnosti; pokopališča (ZK); ter druge urejene zelene površine (ZD), kot npr. zeleni pasovi z zaščitno oziroma drugo funkcijo.

- **Območja prometnih površin (P)** so namenjena za izvajanje dejavnosti gospodarskih služb s področja prometa: površine cest (PC), površine železnic (PŽ), letališča (PL), heliporti (PH) in ostale prometne površine (PO).

- **Območja telekomunikacijske infrastrukture (T)** so namenjena za izvajanje dejavnosti gospodarskih služb s področja telekomunikacij.
- **Območja energetske infrastrukture (E)** so namenjena za izvajanje dejavnosti gospodarskih služb s področja energetike.
- **Območja okoljske infrastrukture (O)** so namenjena za izvajanje dejavnosti gospodarskih služb s področja oskrbe z vodo, čiščenja odpadnih voda ter ravnanja z odpadki.
- **Območja za potrebe obrambe v naseljih (F)** so namenjena izključno za obrambne potrebe, na katerih potekajo stalne aktivnosti zlasti za razmestitev, usposabljanje in delovanje vojske.
- **Površine razpršene poselitve (A)** kot avtohtoni poselitveni vzorec v krajini, nizke gostote pozidave, s pojavi samotnih kmetij, zaselkov, razdrobljenih, razpršenih, raztresenih, razpostavljenih in razloženih naselij ter drugih oblik strnjenih manjših naselij (manjša gručasta naselja).
- **Razpršena gradnja**, kot zemljišče pod stavbo izven območij stavbnih zemljišč (informacija o dejanskem stanju).

II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

- **Območja kmetijskih zemljišč**, kjer se pojavljajo najboljša kmetijska zemljišča (K1) in druga kmetijska zemljišča (K2).

III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ

- **Gozdna zemljišča (G)** so zemljišča porasla z gozdnim drevjem, zemljišča namenjena gojenju in ekonomskemu izkoriščanju gozdov ter zemljišča v zaraščanju, ki so v skladu z Zakonom o gozdovih določena kot gozd.

IV. OBMOČJA VODA

- **Območja površinskih voda (V)** so namenjena za izvajanje dejavnosti s področja rabe voda (celinske vode - VC).
- **Območja vodne infrastrukture (VI)**, ki so namenjena vodnim zemljiščem površinskih voda in vodnim objektom, kot so pregrade, jezovi in podobno.

V. OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ

- **Območja mineralnih surovin (L)** so namenjena za izvajanje dejavnosti s področja izkoriščanja mineralnih surovin (površine nadzemnega pridobivalnega prostora – LN).
- **Območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (N)** so namenjena za izvajanje dejavnosti s področja varstva in zaščite pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- **Območja za potrebe obrambe (f)** so namenjena za izvajanje dejavnosti s področja obrambe zunaj naselij in so določena kot območja izključne rabe prostora.
- **Ostala območja**, kot so npr. neplodna območja, ter tista območja, ki jih ni mogoče uvrstiti v zgoraj navedene kategorije.

Namenska raba prostora je prikazana v kartografski prilogi 2.

V izvedbenem delu OPN je v skladu z usmeritvami strateškega dela opredeljena namenska raba v naslednjih obsekih:

Tabela 2: Površine posameznih kategorij namenske rabe prostora v občini Kanal ob Soči

Namenska raba prostora	Površina obstoječe namenske rabe (ha)	Površina nove namenske rabe prostora (ha)	Površina občine (%)
I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ			
S - OBMOČJA STANOVANJ	174,47	129,20	0,88 %
C - OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI	23,35	28,77	0,20 %
I - OBMOČJA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI	48,05	47,81	0,33 %
B - POSEBNA OBMOČJA	0,41	0,62	0,00 %
Z - OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN	13,18	45,17	0,31 %
P - OBMOČJA IN OMREŽJA PROMETNE INFRASTRUKTURE	81,57	82,56	0,56 %
E - OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE	104,14	106,03	0,72 %
O - OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	3,32	5,42	0,04 %
F - OBMOČJA ZA POTREBE OBRAMBE	-	-	-
A - POVRŠINE RAZPRŠENE POSELITVE	75,99	81,08	0,55 %
12. RAZPRŠENA GRADNJA	-	-	-
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ			
K1 - NAJBOLJŠA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	1.458,95	1.418,95	9,68 %
K2 - DRUGA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	2.010,58	1.956,95	13,35 %
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ			
G - GOZDNA ZEMLJIŠČA	10.388,23	10.470,96	71,46 %
IV. OBMOČJA VODA			
VC - POVRŠINSKE CELINSKE VODE	129,77	129,77	0,89 %
VI - VODNA INFRASTRUKTURA	-	-	-
V. OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ			
L - OBMOČJA MINERALNIH SUROVIN	141,69	150,43	1,02 %
f - OBMOČJA ZA POTREBE OBRAMBE ZUNAJ NASELIJ	-	-	-
SKUPAJ	14.653,71	14.653,71	100%

Pripravijo se OPPN za naslednja območja:

- OPPN-1-1 SORG Ajba
- OPPN-2-1 GC Anhovo
- OPPN-5-1 Kamnoloma Rodež in Perunk
- OPPN-5-2: CU Deskle
- OPPN-6-1: SORG Ročinj jug
- OPPN-6-2: SORG Ročinj vzhod
- OPPN-7-1: SORG Gorenja vas
- OPPN-7-2: SORG Gorenja vas jug
- OPPN-8-1: SS Kal nad Kanalom
- OPPN-8-2: SS Koprušče
- OPPN-8-3: SORG Murovci
- OPPN-8-4: SS Bahovišče
- OPPN-10-1: CU Kanal jug – I. faza
- OPPN-10-2: DSO Kanal
- OPPN-10-3: CU Kanal jug – II. faza
- OPPN-10-4: Prenova starega jedra
- OPPN-10-5: SS Na brajdi
- OPPN-12-1: SS Levpa

- OPPN-12-2: SORG Bizjaki
- OPPN-12-3: SS Mešnjak
- OPPN-13-1: SORG Lig jug
- OPPN-13-2: SORG Lig sever
- OPPN-14-1: SS Bahovišče
- OPPN-15-1: Plave zahod
- OPPN-15-2: SORG Plave vzhod
- OPPN-15-3: SORG Plave jug
- OPPN-31-1: SORG Močila zahod
- OPPN-31-2: SORG Močila vzhod

II.5. OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH Z VPLIVI NA OKOLJE

OPN Občine Kanal ob Soči načrtuje posege na strateškem in na izvedbenem nivoju.

Na strateškem nivoju je podana zasnova in usmeritev prostorskega razvoja posameznih sistemov in usmeritve za namensko rabo. Realizacija strateškega dela se bo glede na vrsto prostorske ureditve izvajala postopno, z različnimi vrstami prostorskih izvedbenih aktov, to je z državnimi prostorskimi načrti (DPN), občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti (OPPN) in tudi z izvedbenim delom občinskega prostorskega načrta. Strateški del OPN je povzet v poglavju *II.3.2. Opis plana*.

Izvedbeni del OPN, ki opredeljuje namensko rabo prostora na območju občine Kanal ob Soči je prostorsko predstavljen na situativnem prikazu v kartografski prilogi. Poudariti je potrebno, da so načrtovani posegi prvenstveno tista območja, kjer se z OPN spreminja namenska raba prostora glede na do sedaj veljavno namensko rabo. Razumljivo je, da se v okoljskem poročilu zato presoja predvsem vplive načrtovanih posegov na območjih, kjer se spreminja namenska raba.

OPN vsebuje tudi številne površinsko majhne pobude v smislu sanacije planskega akta s popravki plana in uskladitvijo z dejanskim stanjem. Tovrstne pobude praviloma niso obravnavane kot načrtovane posege z vplivi na okolje, temveč kot korekcijo plana glede na obstoječe stanje.

Seznam vseh predvidenih posegov oz. sprememb podrobne namenske rabe je podan v tekstualni prilogi, ki vključuje tudi popravke in uskladitve plana.

Vplivi na okolje so predstavljeni v poglavju IV. za vsak obravnavani segment okolja posebej.

II.6. PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

OPN Občine Kanal ob Soči se bo predvidoma začel izvajati v letu 2010. Izvajal se bo do sprejetja novega občinskega prostorskega načrta oziroma do takrat, ko se izkažejo razvojne in/ali varstvene potrebe po njegovih spremembah in dopolnitvah. Strateški del OPN je praviloma pripravljen za dolgoročno obdobje (20-30 let), izvedbeni del pa za srednjeročno obdobje (5-10 let).

Za vse posege, ki se bodo urejali z Občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti (OPPN) ali Državnimi prostorskimi načrti (DPN) se bo, v skladu s potrebami in zahtevami, ponovno presojalo vplive planov na okolje.

II.7. POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

Glede na z OPN predviden razvoj občine in trende v dosedanem razvoju lahko pričakujemo povečane potrebe zlasti po prostoru, pitni in tehnološki vodi ter energiji.

Večina posegov znotraj OPN je predvidena v relativno ozkem območju ob Soči, kar je moč obrazložiti z geografskimi značilnostmi občine Kanal ob Soči, zaradi česar predstavlja območje ob Soči glavno težišče razvoja občine. Posledično se na tem območju pojavlja tudi največja potreba po prostoru za nove ureditve in dejavnosti. Upoštevajoč navedeno tudi ne preseneča, da večina novih stavbnih zemljišč v občini posega na kmetijska zemljišča, pri čemer so nekoliko bolj izpostavljena najboljša kmetijska zemljišča. Pri tem pa je potrebno opozoriti, da se na nivoju občine veliko obstoječih nezazidanih stavbnih zemljišč z OPN renaturira oz. vrača v primarno rabo (pretežno kmetijska zemljišča).

V občini Kanal ob Soči se glede na demografske trende ne pričakuje bistvenih sprememb v številu prebivalstva, tako da se s tega vidika ne pričakuje bistvenega povečanja potreb po pitni vodi in energiji. Potrebe po pitni in tehnološki vodi bodo zaradi razvoja občine sicer nekoliko povečane, vendar zaradi tega ne bo potrebno iskati novih vodnih virov. Vsi posegi v občini so v prostor umeščeni tako in pod takimi pogoji, da ne povzročajo konfliktov z varstvom vodnih virov.

Energetska oskrba občine bo temeljila na oskrbi z električno energijo, v manjšem delu pa tudi na oskrbi z zemeljskim plinom. Povečane potrebe po energiji zaradi razvoja v občini ob energetsko varčni gradnji ter sproizvodnji energije v tehnoloških procesih ne bodo bistvene.

Naravni gradbeni material za realizacijo posegov bo občina izrabljala posredno, to je z nakupom na trgu blaga in storitev, in neposredno, to je direktna izraba naravnega vira za opravljanje gospodarske dejavnosti.

II.8. PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI

Komunalni odpadki

Trendi kažejo, da se količina nastalih odpadkov iz leta v leto povečuje ne samo na občinski, temveč tudi na državni ravni. Z izvedbo plana se pričakuje porast količine nastalih odpadkov, predvsem na račun ureditve novih centralnih območij (Kanal, Deske). Nastajali bodo različne vrste odpadkov: komunalni, nevarni, gradbeni, azbestni, itd. Z odpadki je potrebno ravnati v skladu z veljavno zakonodajo na področju odpadkov.

V okviru OPN je potrebno zagotoviti ustrezno ravnanje z odpadki na dveh nivojih: zmanjševanje nastajanja odpadkov na izvoru in vzpostavitev učinkovitega sistema ravnanja z odpadki. V Občini Kanal ob Soči se v vseh večjih naseljih uvaja ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, za kar se z OPN ustvarjajo prostorski pogoji. Odpadke se zbira v zbirnem centru komunalnih odpadkov v Bodrežu, od koder se jih odvaža na odlagališče Stara Gora pri Novi Gorici.

Komunalne odpadne vode

Z izvajanjem OPN se bo stanje na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda izboljšalo, čeprav je že sedaj na obstoječo kanalizacijo je priključenih več kot 90% populacijskih enot. Predvidena je izgradnja kanalizacije in ČN Kanalski Vrh (2 ČN), kanalizacije in ČN Kal nad Kanalom, dograditev kanalizacijskega sistema in ČN v Avčah, dograditev kanalizacijskega sistema in ČN Plave, ter gradnja ČN Ročinj. Za naselja z manjšim številom objektov in razpršeno poselitvijo se načrtujejo individualne rešitve.

Emisije iz prometa in kurišč

Na območju občine se ne predvideva bistvenega povečanja števila prebivalstva, kljub temu pa se pričakuje manjši porast prometa predvsem zaradi povečane mobilnosti. Emisije prometa se poskuša zmanjševati s povečano prometno pretočnostjo zaradi izgradnje obvoznice mimo Kanala. Z ureditvijo novih kolesarskih poti je mogoče pričakovati povečanje kolesarskega in posledično zmanjšanje motornega prometa (vsaj na krajših razdaljah).

V občini prevladuje individualno ogrevanje stavb. Strateški del OPN predvideva preučitev možnosti vzpostavitve daljinskega sistema ogrevanja na lesno biomaso ali priključitve na obstoječe plinovodno omrežje, ki vodi do industrijskega kompleksa Anhovo. Z vzpostavitvijo daljinskega sistema ogrevanja, spodbujanjem energetske varčne gradnje ter uporabe alternativnih virov energije, je moč pričakovati zmanjšanje emisij iz kurišč.

Emisije iz proizvodnih dejavnosti

Proizvodne dejavnosti so pomemben vir emisij, zato se jih usmerja v zaokrožene gospodarske cone (Anhovo), znotraj katerih se zagotovi tudi ustrezno komunalno infrastrukturo (npr. odvajanje odpadnih voda, itd.) in potreben nadzor emisij. OPN ne pričakuje novih območij proizvodnih dejavnosti. Dolgoročno se lahko pričakuje zmanjšanje emisij zaradi posodobitve proizvodnih procesov, uporabe alternativnih virov energije, energetske varčne gradnje ter soproizvodnje energije.

Emisije iz kmetijstva

Izvajanje kmetijske dejavnosti povzroča emisije v okolje, zlasti zaradi uporabe fitofarmaceutskih sredstev in gnojil, kot tudi kmetijske mehanizacije. V občini Kanal ob Soči se ne načrtuje intenzivna kmetijska proizvodnja, ki predstavlja največji vir tovrstnih emisij. Ohranja se zlasti tradicionalna živinoreja na Banjšicah in Kambreškem. Na vodovarstvenih območjih se kmetijska proizvodnja prilagaja zahtevanim omejitvam.

Emisije hrupa

Vir hrupa v občini predstavljajo predvsem pomembnejše prometnice (regionalna cesta in železnica po dolini Soče) in proizvodni obrati med Desklami in Kanalom (proizvodni kompleks Anhovo, kamnolomi, itd). S hrupom je tako najbolj obremenjena dolina Soče na območjih večjih zgostitev poselitve in drugih dejavnosti. Z izvedbo plana se glede na predvidene posege ne pričakuje bistvenega povečanja hrupa.

Elektromagnetno sevanje

Glavni viri elektromagnetnega sevanja so: naprave za proizvodnjo, prenos in distribucijo električne energije, gospodinjstva, industrijska in medicinska oprema, bazne postaje mobilne telefonije, radijski in televizijski oddajniki ter radarji. Območja stanovanj, bolnic, zdravilišč, šol, igrišč, javnih parkov in podobno zahtevajo povečano stopnjo varstva pred emisijami EMS.

Na območju občine Kanal ob Soči se načrtuje umestitev RTP Plave in daljnovoda DV 2x400 kV Okroglo – Udine ter rekonstrukcija in nadgradnja obstoječih daljnovodov (110 kV), ki pa glede na njihovo lego v prostoru ne bodo bistveno vplivale na obremenitev okolja in izpostavljenost prebivalcev z elektromagnetnim sevanjem.

Svetlobno onesnaževanje

Svetlobno onesnaženje okolja je emisija svetlobe iz virov svetlobe, ki poveča naravno osvetljenost okolja. Glavni vzrok svetlobnega onesnaževanja je moč iskati zlasti v tehnološko zastarelih in nezasenčenih svetilih, ter v pretiravanju z razsvetljavo tako v številu svetlobnih teles kot tudi z močjo osvetlitve. Med glavne vire svetlobnega onesnaževanja uvrščamo razsvetljavo cestnih in poslovnih površin, okrasno razsvetljavo (npr. osvetljevanje cerkva in ostalih kulturnih spomenikov), osvetljevanje reklamnih panojev ter tudi proti nebu usmerjene močne svetlobne snope (reflektorji in laserji, ki oddajajo svetlobo visoke intenzitete).

Izvedba plana vsebuje številne posege, ki bodo predstavljali nov vir svetlobe v okolju. Vendar pa se osvetljevanje objektov in javnih površin izvede s svetilnimi telesi, ki so v skladu z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/07, 109/07)*, s čimer se preprečuje svetlobno onesnaženje oz. zmanjšuje emisije svetlobe v okolje. Prepovedana je trajna uporaba svetlobnih snopov kakršnekoli vrste in oblike, mirujočih ali vrtečih, usmerjenih proti nebu ali proti površinam, ki bi jih lahko odbijale proti nebu.

II.9. OPIS RAZVOJA BREZ IZVEDBE PLANA

Presojanje prostorskega planskega dokumenta je specifično v poskusu primerjave z ničelno alternativo. Težko je namreč realistično predvideti, do kakšnega razvoja bi prišlo brez izvedbe plana, saj tako stanje po zakonodaji ni možno.

Brez izvedbe plana bi dolgoročen razvoj občine Kanal ob Soči najverjetneje potekal stihijsko, necelostno, netrajnostno in predvsem odvisno od posameznih manjših/večjih investorjev oz. lastnikov zemljišč, ki bi v prostor posegali bolj ali manj po svoji volji. Posledice takšnih kratkoročno usmerjenih posegov v prostor bi bile za okolje lahko uničevalne – onesnaženje vodnih virov, onesnaženje površinskih vodotokov, centralizacija poselitve in dejavnosti, razpršena poselitev, krajinsko razvrednotenje prostora, uničevanje kulturne dediščine in za varovanje narave pomembnih območij ter poslabšana kakovost bivanja.

III. IZHODIŠČA ZA IZDELAVO OKOLJSKEGA POROČILA

III.1. PРАВNA IZHODIŠČA

Okoljska izhodišča so pravni režimi, omejitve, okvirji, pogoji in druge podlage za doseganje okoljskih ciljev na področjih varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in kulturne dediščine, ki so v skladu s predpisi s področja varstva okolja določene kot obvezna podlaga za pripravo planov. V okviru priprave pričujočega okoljskega poročila izhajajo okoljska izhodišča iz sledečih ključnih dokumentov:

- Nacionalnih zakonov in na njihovi podlagi izdanih podzakonskih aktov:
 - Zakon o varstvu okolja (ZVO-1-UPB1) (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09),
 - Zakon o ohranjanju narave (ZON-UPB2) (Ur. l. RS, št. 96/04),
 - Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNact) (Ur. l. RS, št. 33/07, 108/09),
 - Zakon o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 110/02, 8/03, 58/03),
 - Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08),
 - Zakon o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdr1-A, 10/04-odl. US, 41/04-ZVO-1, 57/08),
 - Zakon o kmetijskih zemljiščih (Ur. l. RS, št. 55/03-UPB1; ZKZ-UPB1);
 - Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93, 13/98-odl. US, 56/99-ZON, 67/02, 115/06, 110/07),
 - Drugi zakoni in podzakonski akti.
- Nacionalnih strateških programov in mednarodnih pogodb ratificiranih s strani RS:
 - Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012 (ReNPVO) (Ur. l. RS, št. 2/06),
 - Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS, št. 76/04),
 - Drugih relevantnih nacionalnih programov in ratificiranih mednarodnih pogodb.
- Pridobljenih smernic nosilcev urejanja prostora.

V poglavju »VII. Zakonodaja in viri« so podrobneje navedeni viri, ki so služili kot pravna izhodišča pri pripravi okoljskega poročila.

Okoljski cilji plana, vezani na vsebino posameznih obravnavanih segmentov so predstavljeni v vsakem posameznem obravnavanem segmentu.

III.2. SMERNICE NOSILCEV UREJANJA PROSTORA

III.2.1. Seznam pridobljenih smernic in pogojev nosilcev planiranja

Pripravlavec OPN je pridobil naslednje smernice in pogoje nosilcev urejanja prostora. Smernice so podali naslednji nosilci urejanja prostora:

	NOSILCI UREJANJA PROSTORA:	NASLOV SMERNIC:	ŠTEVILKA DOPISA, DATUM
1	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 58, 1000 Ljubljana	Smernice za pripravo občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči	Št. 350-44/2008/5, 5.11.2009
2	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Dunajska 58, 1000 Ljubljana	Smernice in strokovne podlage za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči – področje gozdarstva	Št. 3401-69/2008/2, 10.6.2009
3.	Zavod za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne 61a, 1211 Šmartno	Smernice za pripravo OPN Občine Kanal ob Soči	Št. 420-171/2009/2 14.9.2009

Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči

	NOSILCI UREJANJA PROSTORA:	NASLOV SMERNIC:	ŠTEVILKA DOPISA, DATUM
4	Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin, Odsek za gozdnogospodarsko načrtovanje, Tumov drevored 17, 5220 Tolmin	Smernice za področje gozdarstva za pripravo OPN Občine Kanal	Št. 281-5/2009, 15.7.2009
5	Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Urad za upravljanje z vodami, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana	Smernice s področja upravljanja z vodami za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči	Št. 35001-354/2009, 14.9.2009
6	Zavod RS za varstvo narave, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana	Naravovarstvene smernice za Občinski prostorski načrt Občine Kanal ob Soči	Št. 5-III-290/2-O-09/ACG, 8.7.2009
7	Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana	Smernice za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči	Št. 3501-32/2009/6, 15.9.2009
8	Ministrstvo za promet, Direkcija RS za ceste, Sektor za planiranje in analize, Tržaška 19, 1000 Ljubljana	OPN Občine Kanal ob Soči	Št. 35001-32/2009, 22.6.2009
9	Ministrstvo za promet, Direktorat za civilno letalstvo, Langusova 4, 1535 Ljubljana	Smernice s področja letalstva za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči	Št. 350-73/2009/2, 15.6.2009
10	Slovenske železnice d.o.o., Področje za nepremičnine, Kolodvorska ul. 11, 1506 Ljubljana	Smernice za načrtovane prostorske ureditve v postopku priprave Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči	Št. 1.6.ZK-190/09-BM, 17.8.2009
11	Ministrstvo za šolstvo in šport, Masarykova 16, 1000 Ljubljana	Vloga za podajo smernic nosilcem urejanja prostora za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine kanal ob Soči	Št. 350-4/2009-2, 17.6.2009
12	<i>Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Kotnikova 28, 1000 Ljubljana</i>	<i>Opredelitev do načrtovanih prostorskih ureditev v postopku priprave Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči</i>	<i>Št. 350-1/2009/23, 9.7.2009</i>
13	Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, Savska cesta 3, 1000 Ljubljana	Smernice za načrtovanje prostorske ureditve: Osnutek Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči Smernice za načrtovanje prostorske ureditve: Osnutek Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči – grafični del (področje rudarstva)	Št. 350-2/2009-306, 1.10.2009 Št. 350-2/2009-341, 15.10.2009
14	Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, Savska cesta 3, 1000 Ljubljana	Smernice na osnutek Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči – opredelitev do načrtovanih prostorskih ureditev oz. načrtovanih posegov v prostor	Št. 350-4/2009-538, 7.9.2009
15	Ministrstvo za gospodarstvo, Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana	Smernice MG-DT v postopku priprave OPN Občine Kanal ob Soči	Št. 350-3/2009-39, 14.9.2009
16	<i>Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za notranji trg, Kotnikova 5, 1000 Ljubljana</i>	<i>Smernice k strategiji prostorskega razvoja občine</i>	<i>Št. 350-4/2009-324, 29.6.2009</i>
17	ELES Elektro Slovenija d.o.o., Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana	Smernice za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči	Št. 4458/532/kb, 19.6.2009
18	Elektro Primorska d.d., Erjavčeva 22, 5000 Nova Gorica	Smernice za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči	Št. PP_6055, 14.7.2009
19	<i>Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za podjetništvo in konkurenčnost, Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana</i>	<i>Vloga za podajo smernic nosilcem urejanja prostora za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči</i>	<i>Št. 350-4/2009/290, 16.6.2009</i>
20	Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana	Vloga za podajo smernic nosilcem urejanja prostora za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči - odgovor	Št. 350-164/2009/2 (2941/01), 16.6.2009
21	<i>Ministrstvo za obrambo, Direktorat za obrambne zadeve, Urad za civilno obrambo, Sektor za civilno obrambo, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana</i>	<i>Občinski prostorski načrt Občine Kanal ob Soči – SMERNICE</i>	<i>Št. 350-239/2009-7, 3.7.2009</i>

	NOSILCI UREJANJA PROSTORA:	NASLOV SMERNIC:	ŠTEVILKA DOPISA, DATUM
22	Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana	Smernice k osnutku OPN Občine Kanal ob Soči	Št. 350-240/2009-2, 10.7.2009
23	Komunala Nova Gorica d.d., Cesta 25. junija 1, 5000 Nova Gorica	Občinski prostorski načrt Občine Kanal ob Soči	Št. S-VI-6-5/09 15.6.2009
24	Geoplin plinovodi d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana	Občina Kanal ob Soči – Občinski prostorski načrt Občine Kanal ob Soči – smernice	Št. S09-376/R-PH/RKP, 16.5.2009
25	Občina kanal ob Soči, Režijski obrat, Trg svobode 23, 5213 Kanal ob Soči	Smernice za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči	Št. 35003-00/09-2 10.7.2009
26	Občina kanal ob Soči, Trg svobode 23, 5213 Kanal ob Soči	Smernice za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči	Št. 35003-00/09-1 9.7.2009
27	Občina kanal ob Soči, Trg svobode 23, 5213 Kanal ob Soči	OPN Občine Kanal ob Soči - Smernice	Št. 351-04/09-49 3.7.2009

Poševni tisk – nosilci urejanja prostora nimajo smernic, zato jih v nadaljevanju ne povzemamo

III.2.2. Analiza smernic nosilcev urejanja prostora

V nadaljevanju so podani za pripravo okoljskega poročila relevantni povzetki in ugotovitve analize smernic. Gre predvsem za tiste vidike, ki zagotavljajo ustrezno varstvo okolja. Smernic, ki po našem mnenju za pripravo okoljskega poročila niso relevantne, v nadaljevanju ne navajamo.

1. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 58, 1000 Ljubljana, dne 5.11.2009 (št. dopisa: 350-44/2008/5)

Splošne pripombe:

- Občina je pripravila za posege na najboljša kmetijska zemljišča Elaborat posegov na najboljša kmetijska zemljišča. V elaboratu občina ni upoštevala predlogov na najboljša kmetijska zemljišča, ki so po dejanski rabi zaraščena ali pa porasla z gozdom. Ministrstvo opozarja, da se mora občina v elaboratu opredeliti do predlogov na najboljša kmetijska zemljišča, ki posegajo na najboljša kmetijska zemljišča po namenski rabi.
- Po Pravilniku za načrtovanje prostorskih ureditev in posegov v prostor na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij je treba za posege na najboljša kmetijska zemljišča zunaj območij naselij, kjer površina posega presega 5.000 m², pripraviti še proučitev vseh možnih variantnih rešitev, utemeljitev izbire najustreznejše variantne rešitve in možnost optimizacije, proučitev možnosti zagotavljanja nadomestnih kmetijskih zemljišč ter proučitev ali predlagana sprememba namenske rabe vključuje zemljišča, ki so vključena v ukrepe kmetijske politike.
- Občina mora za vse posege večje od 5.000 m² zagotoviti nadomestna kmetijska zemljišča. V elaboratu sta predstavljeni dve lokaciji za nadomeščanje. Ministrstvo se do teh dveh lokacij ni opredelilo, saj ni prejelo digitalnih podatkov, da bi lahko analizirali ustreznost in zadostno površino predlaganih območij za nadomeščanje. Kot nadomestna kmetijska zemljišča lahko štejejo zemljišča, ki: (1) po namenski rabi niso zemljišča, ter (2) po evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč niso uvrščena v skupino dejanske rabe »njive in vrtovi«, »trajni nasadi«, »travniške površine« in »druge kmetijske površine« (*Pravilnik o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, Priloga 1, Ur.l. RS, št. 122/2008*)
- Pri nadomeščanju kmetijskih zemljišč je potrebno upoštevati veljavne predpise ostalih resorjev, morebitne okoljske in varstvene režime (Natura 2000, EPO, VVO, varovani gozdovi, erozijska ogroženost, ipd.) ter možnost dejanske izvedbe nadomeščanja. Ministrstvo se do predlogov za nadomeščanje opredeljuje z vidika varovanja kmetijskih zemljišč in varovanja tal. Občina naj nadomestna kmetijska zemljišča vključi v Občinski prostorski načrt, t.j. prikaže v grafičnem delu OPN (območja nadomestnih zemljišč se opredeli z namensko rabo kmetijsko zemljišče) ter vključi v odlok OPN. Ministrstvo bo usposobitev zemljišč v kmetijsko rabo preverjalo v nadaljnjih postopkih. V primeru, da ne gre za

nadomestitev zemljišč enake kmetijske rabe, bo ministrstvo upoštevalo ekvivalent primerljivih kmetijskih zemljišč po *Zakonu o dedovanju kmetijskih gospodarstev (Ur.l. RS, št. 70/1995)*.

- Občina pri nekaterih predlogih (3-44, 14-5, 8-89 itd) spreminja kmetijska zemljišča iz najboljših v druga kmetijska zemljišča in obratno. Ministrstvo opozarja, da občina ne more spreminjati kmetijskih zemljišč iz najboljših v druga kmetijska zemljišča in obratno, tako, da naj občina take posege umakne.
- Za posege v korist kmetij je potrebno priložiti izpolnjen posebni obrazec s strokovnimi utemeljitvami območne kmetijsko svetovalne službe.
- Pri predlogih na katerih so že obstoječi objekti, gre za spremenjeno rabo za nekmetijske namene. Vse obstoječe objekte je potrebno vrisati po ustreznih postopkih v prostorskih aktih občine, ob tem pa upoštevati le obstoječe objekte brez možnosti širitve. Posebej to velja za objekte, ki so nastali na območju najboljših kmetijskih zemljišč.
- Ministrstvo se do predlogov, kjer gre za spremembo podrobnejše namenske rabe ali širitev na nekmetijska zemljišča, v teh smernicah ni opredelilo.
- Občina predlaga vračanje določenega dela stavbnih zemljišč nazaj v namensko rabo kmetijskih zemljišč. V primeru, da gre za stavbišča, zemljišč ni možno vračati v kmetijsko rabo, razen če so kultivirana.

Usklajenost predlogov na kmetijska zemljišča s predpisi o varstvu kmetijskih zemljišč pred spremembo namenske rabe:

Predlogi, ki niso v nasprotju s predpisi in usmeritvami za varstvo kmetijskih zemljišč pred spremembo namenske rabe, ker gre za gradbene zapolnitve v mejah naselij oziroma med že zgrajenimi objekti ali za namene, ki jih predpisi v odprtem prostoru, kot izjeme dopuščajo, so naslednji: 10-11, 10-14, 10-17, 10-20b, 10-24, 10-25a, 10-25b, 10-25d, 10-27, 10-3a, 10-3b, 10-9, 1-1, 11-1, 11-10, 11-1, 1-11a, 12-10, 12-38, 13-7, 13-8a, 14-14, 14-23, 14-26, 15-10, 15-29, 15-3, 15-38b, 15-40b, 15-41, 15-42, 15-44, 15-45, 15-55b, 15-8, 15-9a, 15-9b, 16-1f, 16-29, 16-34, 17-11, 17-5, 17-6b, 18-13, 18-3, 18-9, 20-1, 21-5, 2-3, 30-14a, 30-19a, 30-19b, 31-2, 3-13, 3-19, 3-1b, 3-1d, 3-21b, 32-3a, 32-3b, 3-32, 3-41, 34-4, 34-5, 4-13, 4-3, 5-1, 5-12, 5-21, 5-28b, 5-28c, 5-3, 5-35a, 5-37b, 5-41, 5-43, 5-46, 5-47, 6-20, 7-14, 7-15, 7-17, 7-18, 7-19, 7-20, 7-21, 7-9a, 8-25, 8-35a, 8-48, 8-52, 8-66, 8-6b, 8-71, 8-83, 8-85, 9-21, 9-32, 9-38.

Predlogi, ki so v nasprotju s predpisi in usmeritvami za širjenje poselitve in varstvo kmetijskih zemljišč, ker gre za stanovanjsko ali drugo gradnjo na najboljših kmetijskih zemljiščih oziroma na zemljišču v njivski rabi v odprtem kmetijskem prostoru, za gradnje, ki posegajo v nenačeta območja kmetijskih zemljišč ali so predlagane na območjih, ki so bila v preteklosti meliorirana in/ali komasirana z velikimi javnimi sredstvi, ker predloženi poseg meji z drugimi kmetijskimi zemljišči slabše kategorije, vendar niso proučene variantne možnosti gradnje na slabših zemljiščih, ker gre za namene, za katere predpisi ne dopuščajo spremembe namenske rabe najboljših kmetijskih zemljišč oziroma namen sploh ni naveden, v okolici so še nezazidana stavbna zemljišča.

Taki so npr. naslednji predlogi: 10-20a, 10-20c, 10-20d, 10-21, 10-5a, 1-14, 1-15, 11-7, 11-8, 12-22, 12-34a, 12-34b, 12-43, 14-25b, 15-43, 16-3, 16-6, 16-16, 16-17, 16-20, 16-22, 16-23, 16-3, 16-35, 16-36, 16-5, 16-6, 16-7, 16-8, 17-10, 17-12, 19-2, 21-1, 26-1a, 26-2, 30-15, 3-14, 32-1, 32-2, 3-3, 3-39, 4-2, 5-10, 5-2, 5-20a, 5-20b, 5-20c, 5-22, 5-23a, 5-23b, 5-3b, 5-44, 5-50, 7-16, 7-2a, 7-2b, 7-2c, 8-11, 8-15, 8-40b, 8-40a, 8-45, 8-8, 8-9a, 9-2, 9-28.

Predloge za spremembo namenske rabe pri katerih so razvidni že obstoječi objekti je potrebno v skladu s predpisi vnesti v prostorske akte občine, ob tem pa upoštevati le obstoječe.

Takšni predlogi so npr: 10-10, 10-13, 10-16, 1-10d; 1-11b, 11-2, 1-2, 12-12, 12-13a, 12-13b, 12-17, 12-20, 12-23, 12-27, 12-28, 12-29, 12-39, 12-41, 12-42, 1-3, 13-19, 13-20, 13-22, 13-27, 13-28, 13-4, 14-1, 14-15, 14-22, 1-5, 15-15, 15-25, 15-26, 15-28, 15-34, 15-35, 15-39, 15-40a, 15-43, 15-50, 15-6, 15-7, 16-1a, 16-21, 16-25, 16-30, 16-32, 16-33, 16-37, 1-6a, 17-16, 17-17, 17-2, 17-23, 17-3b, 17-4, 17-6a, 17-8, 18-12, 19-11a, 19-11b, 19-13, 19-15a, 19-15b, 19-18, 20-4, 22-5, 24-4, 25-10c, 25-7, 26-1a, 26-2, 29-4, 29-5a, 29-5b, 29-5c, 30-10, 30-11, 30-12, 30-1, 30-17, 30-3, 30-4, 30-8, 30-9, 31-1, 31-3, 3-14, 31-6, 31-7, 3-21a, 3-23, 32-4, 3-30, 33-2, 33-3, 3-34, 33-4, 3-36, 3-37, 3-40, 34-10, 34-3, 4-12, 4-14, 4-15, 4-17, 4-18a, 4-18b, 4-19a, 4-19b, 5-15a, 5-17, 5-18, 5-19, 5-20b, 5-30, 5-31, 5-32, 5-33, 5-34, 5-35b, 5-36a, 5-36b, 5-45, 5-48, 5-49, 5-5, 5-51, 6-11a, 6-19, 8-1, 8-20, 8-27, 8-29, 8-30, 8-32, 8-33, 8-40a, 8-47, 8-50, 8-57, 8-58, 8-61, 8-62, 8-65, 8-68, 8-7, 8-70, 8-72, 8-76, 8-77, 8-84, 8-88, 9-10, 9-15, 9-25, 9-26, 9-27, 9-31.

Ugotovitev:

Pripravljaivec OPN je navedene smernice v pretežni meri upošteval.

Pripravljaivec plana je na podlagi usklajevalnega sestanka z MKGP pri pripravi dopolnjenega osnutka deloma upošteval podane smernice glede usklajenosti predlogov na kmetijska zemljišča s predpisi o varstvu kmetijskih zemljišč, za posamezne posege pa se v dopolnjenem osnutku OPN zagotavlja nadomestne kmetijske površine. OPN prikazuje območja vzpostavitve kmetijskih zemljišč (KGV-18.kn, KGV-19.kn, KGV-20.kn, KGV-21.kn) tudi grafično. Iz posebnih prostorskih izvedbenih pogojev za posamezne EUP in podobmočja KGV je razvidno, da je vzpostavitev nadomestnih kmetijskih zemljišč pogoj za izvedbo nekaterih posegov na najboljša kmetijska zemljišča (širitev naselja Ročinj in Kal nad Kanalom ter zaselka Pečno, območje centralnih dejavnosti v Kanalu). Vendar pa OPN ne zagotavlja nadomestnih kmetijskih zemljišč za nekatere posege na najboljša kmetijska zemljišča, ki so večja kot 5.000m², med katerimi izstopa zlasti odpiranje kamnolma Javorca na Koradi (KGV-14.ek; 8,47 ha). Pri vrednotenju vplivov je zato posebej izpostavljeno, da nadomestna kmetijska zemljišča niso zagotovljena v zadostnem obsegu.

Obstoječa stavbna zemljišča, ki se vračajo v kmetijsko rabo, so pretežno kultivirana in imajo ohranjen pridobivalni potencial, zato jih je moč opredeliti kot kmetijska zemljišča. Stavbišča oz. zazidane površine, kjer pridobivalni potencial ni ohranjen, se znotraj renaturiranih površin pojavljajo le izjemoma in v manjšem obsegu. Med njimi je potrebno izpostaviti zlasti lokalne ceste in objekte razpršene gradnje, katerim se skladno z veljavno zakonodajo (Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij (Ur. l. RS, št. 99/07) in Izvajanje določb ZPNačrt – 5. Priporočila in pojasnila MOP 11.7.2008) zemljišče renaturira v izvorno namensko rabo, stavbam pa se ohranja fundus. Skladno z navedenim se tudi tovrstna zemljišča opredeljuje kot kmetijska zemljišča.

V skladu z zahtevami smernic so v dopolnjenem osnutku OPN posegi, pri katerih se spreminja kmetijska zemljišča iz najboljših v druga kmetijska zemljišča in obratno umaknjena.

2. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Dunajska 58, 1000 Ljubljana, dne 10.6.2009 (št. dopisa: 3401-69/2008/2)

Smernice za področje gozdarstva:

- V skladu s 61. členom *Uredbe o Prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04, v nadaljevanju PRS)* se v občinskem prostorskem načrtu v okviru zasnove posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru (zasnova krajine) prikažejo območja, ki so varovana ali zavarovana po predpisih o ohranjanju narave in o gozdovih in so opredeljena v 62. členu navedene uredbe.
- V skladu s 74. členom *Uredbe o PRS* se zasnova območij gozdov določi in prikaže v občinskem prostorskem načrtu v okviru zasnove razmestitve dejavnosti v prostoru in zasnovah posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru, območja gozdov pa se natančneje prikažejo v občinskem prostorskem načrtu kot kategorija namenske rabe.
- Na območjih, ki so zavarovana po predpisih o gozdovih, se v občinskem prostorskem načrtu kot namenska raba prostora določi območje gozdov (3. odstavek 75. člena PRS). Območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom določa *Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09)*.
- **V primeru, da so območja gozdov, ki so zavarovana z navedeno Uredbo tudi v vaši občini, ste dolžni ta območja v prostorskih planskih aktih prikazati in jim določiti namensko rabo – območje gozdov.**
- V skladu s 64. členom PRS se v občinskem prostorskem načrtu v okviru zasnove posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru (zasnova krajine) določijo in prikažejo tudi druga območja, pomembna za ohranjanje naravnih kakovosti krajine na lokalni ravni (sklenjena območja gozdov, gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti katere koli ekološke funkcije).
- 3. odstavek 10. člena *Zakona o gozdovih (Ur.l. RS, št. 30/93, 13/98-odl.US, 56/99-ZON, 67/02, 110/02-ZGO-1, 115/06, 110/07)* določa, da se funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdovi na kartah in popisih funkcij gozdov v gozdnogospodarskem

načrtu območja, kot strokovne podlage upoštevajo pri prostorskih ureditvah državnega in lokalnega pomena.

- 3. odstavek 11. člena Zakona o gozdovih pa določa, da se površina gozdov in funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdom na kartah in popisih funkcij gozdov v gozdnogospodarskem načrtu gospodarske enote, kot strokovne podlage upoštevajo pri urejanju prostora na lokalni ravni.
- 2. odstavek 75. člena Uredbe o PRS določa, da se za območja prepletanja gozdarske in kmetijske dejavnosti določi prostorske enote, v katerih se opredeli delež gozda, ki ga je dovoljeno izkrčiti v kmetijske namene. Z določitvijo tovrstnih območij bo omogočeno bolj dinamično gospodarjenje s prostorom, s tem pa lažje preživetje in razvoj slovenskih kmetij.

Ugotovitev:

Pripravljavec OPN je navedene smernice pretežno upošteval.

Zasnova območij gozdov je določena in prikazana v strateškem delu OPN, v izvedbenem delu OPN pa so območja gozdov opredeljena z ustrežno kategorijo namenske rabe. V okviru zasnove krajine v strateškem delu OPN so območja varovalnih gozdov in varovanih območij (Natura 2000) ustrežno kartografsko prikazana.

Na območju varovalnih gozdov v občini Kanal ob Soči so mestoma določene druge namenske rabe (kmetijske površine, območja prometnih površin), kar je posledica obstoječega plana.

Druga območja, pomembna za ohranjanje naravnih kakovosti krajine na lokalni ravni (sklenjena območja gozdov, gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti katere koli ekološke funkcije), v OPN niso določena in prikazana. Prav tako v OPN niso opredeljene prostorske enote, v katerih se opredeli delež gozda, ki ga je dovoljeno izkrčiti v kmetijske namene.

3. Zavod za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne 61a, 1211 Šmartno, dne 14.9. 2009 (št. dopisa: 420-171/2009/2)

Smernice za načrtovanje posegov v ribiške okoliše na območju Občine Kanal ob Soči:

- Vsak poseg v ribiški okoliš mora biti načrtovan in izveden na način, ki v največji možni meri zagotavlja ohranjanje rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti (19. člen ZSRib);
- Ohranja se biocenoza ribjih vrst;
- Struge, obrežja, dna vodotokov se ohranja v čim bolj naravnem stanju;
- Ohranja se obstoječa dinamika, hidromorfološke lastnosti in raznolikost vodotokov;
- Objekti se gradijo na način, ki ribam omogoča prehod;
- Ohranja se naravna osenčenost oz. osončenost struge in brežin;
- Preprečuje se onesnaževanje voda;
- Odvzem plavin (proda, gramoza, peska) se izvaja na način, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere za ribe, rake in druge vodne živali;
- Odpadkov se v vodotoke oziroma na vplivno območju vodotokov ne odlaga. Začasne deponije (v času izvajanja posegov) se uredijo na način, da je preprečeno onesnaževanje voda.
- Prepovedano je posegati oziroma vznemirjati ribe na drstiščih rib, med drstenjem in v varstvenih revirjih (25. člen ZSRib). Posegi se ne izvajajo v času varstvenih dob, to je v času drstenja posameznih vrst rib. Odvzem plavin (gramoz, prod, mivka) in drugi posegi v drstišča so prepovedani;
- Intervencijski odlovi so odlovi rib z uporabo elektrike z območja, na katerem se načrtujejo različni posegi, ki bi lahko povzročili škodo na ribah, in odlov pri reševanju rib (6. člen ZSRib). Intervencijske odlove rib izvaja koncesionar (28. člen ZSRib) (izvajalec ribiškega upravljanja), oziroma do podelitve koncesije dosedanje ribiške družine (70. člen ZSRib), na območju Občine Kanal ob Soči je to Ribiška družina Soča. Zaradi učinkovite izvedbe intervencijskih odlovov naj izvajalci oziroma investitorji posegov v ribiški okoliš vsaj 14 dni pred posegom obvestijo Ribiško družino Soča.
- Za škodo na ribah, povzročeno zaradi zastrupljanja, onesnaževanja oziroma čezmernega obremenjevanja voda in nezakonitega poseganja v vode, je do odškodnine upravičen izvajalec ribiškega upravljanja (57., 58. in 59. člen ZSRib), to je Ribiška družina Soča.

Ugotovitev:

Podane varstvene usmeritve so upoštewane in se naj smiselno vključijo v besedilo odloka.

4. Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin, Odsek za gozdnogospodarsko načrtovanje, Tumov drevored 17, 5220 Tolmin, dne 15.7.2009 (št. dopisa: 281-5/2009)

Smernice

- Na območjih varovalnih gozdov mora biti določena namenska raba gozd, saj so ti razglašeni z *Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09)*. Tudi po 75. členu *Uredbe o prostorskem redu Slovenije (Ur.l. RS, št. 122/04)* mora biti v prostorskih načrtih občine na območjih, ki so zavarovana po predpisih o gozdovih določena namenska raba območje gozdov. **V osnutku OPN Kanal ni načrtovanih posegov ali drugih neusklajenosti na območju varovalnih gozdov.**
- Na območjih strnjjenih gozdnih kompleksov večji posegi niso mogoči (*3. člen Odloka o gozdnogospodarskem načrtu Gozdnogospodarskega območja Tolmin 2001-2010, Ur.l. RS, št. 79/03*). V širšem zaledju posameznih naselij se pojavljajo nekateri objekti razpršene stanovanjske gradnje, ki posegajo v sklenjena območja gozdov, kar z vidika posegov v prostor in urejanja komunalne infrastrukture ni smiselno:
 - o B2425_13_223: Ročinj nad daljnovodom električne napeljave razpršena gradnja ni primerna.
 - o B2427_15_223: Na robnem območju Kalskega gozda je označeno par modrih objektov, ki sicer nimajo oznake namenske rabe.
 - o B2442_27_223: Nad Plavami je vrisano nekaj objektov (S) na območju gozdov zunaj širšega območja naselja Zamedveje.
- Ohranjati je potrebno obvodno vegetacijo in zanimive zaplate gozdov v kmetijski in kulturni krajini ter njihovo mozaičnost:
 - o B2443_28_223: Na desnem bregu Soče bi bilo smiselno ohraniti skupine dreves izjemnih dimenzij.
 - o B2434_21_223: Na bregu Soče pri Kanalu je smiselno ohranjati zanimivo obvodno vegetacijo
- Glede na večjo gozdnatost v občini je potrebno zaradi intenzivnega zaraščanja kmetijskih površin v preteklosti omogočiti povratno rabo. Zato občini predlagamo, da preveri namensko rabo območja gozdov (G) z območji GERK-ov, ki so dostopni na spletni strani MKGP, saj gre v nekaterih občinah za večja odstopanja med namensko rabo K in že urejenimi kmetijskimi zemljišči v preteklih letih, ki so zajeti v sistem GERK (v občini Kanal je preko 50 ha odstopanj med GERK-i in rabo tal). Skladno z 21. členom ZG Zavod lahko izda krčitveno dovoljenje nad 0,5 ha gozda le v primeru, da je v OPN načrtovana namenska raba kmetijsko zemljišče. Vendar je potrebno pri usklajevanju teh površin upoštevati smernico B.1..

Ugotovitev:

Pripravljaivec OPN je navedene smernice pretežno upošteval.

Na območju varovalnih gozdov v občini Kanal ob Soči so mestoma določene druge namenske rabe (kmetijske površine, območja prometnih površin), pri čemer pa ne gre za spremembe namenske rabe, temveč za obstoječe stanje oz. za obstoječo namensko rabo.

Usmeritve za ohranjanje obvodne vegetacije in zanimive zaplate gozdov v kmetijski in kulturni krajini ter njihovo mozaičnost ob reki Soči so smiselno vključene v pogoje posameznih prostorskih enot.

Zavod za gozdove v smernicah, podanih na osnutek plana navaja, da v **osnutku OPN Kanal ni načrtovanih posegov ali drugih neusklajenosti na območju varovalnih gozdov**. V dopolnjenem osnutku OPN je predvidena ureditev proge za downhill na območju varovalnega gozda pri HE Plave, ki je bila v dopolnjenem osnutku OPN dodana naknadno. Skladno z *Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09)* posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi, niso dovoljeni. **Poseg je nesprejemljiv, saj je v nasprotju z veljavno zakonodajo.** Pri ogledu terena smo opazili, da je območje v večjem obsegu že degradirano, del dreves je odstranjenih, po večji površini so speljane proge, ki so popolnoma brez podrasti. Stanje v prostoru je potrebno sanirati, saj je le na ta način možno povrniti in ohraniti varovalno funkcijo gozda na tem območju.

5. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Urad za upravljanje z vodami, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana, dne 14.9.2009 (št. dopisa: 35001-354/2009)

Obvezna izhodišča:

Na podlagi določil *Odloka o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07-ZPNačrt in 99/07)*, ki se nanašajo na področje upravljanja z vodami je treba upoštevati naslednja obvezna izhodišča:

- Vode se izkoriščajo za oskrbne, gospodarske in turistično-rekreacijske namene, pri čemer se zagotavlja njihovo varstvo, v smislu trajne ohranitve kemijskega in ekološkega stanja ter krajinskega in ekološkega pomena. V okviru priprave prostorskih aktov se zagotavlja njihovo celovito obravnavo po povodjih in porečjih. Naravne procese, ki lahko ogrožajo poselitev in človekove dejavnosti, se obvezno upoštevata kot omejitve pri načrtovanju. Na poplavnih, erozijskih in plazovitih območjih se ne načrtuje prostorskih ureditev oziroma dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo. Območja, kjer ni bivališč ali gospodarskih dejavnosti, se prepuščajo naravni dinamiki.
- Za zagotavljanje ustrezne oskrbe s pitno vodo se varuje vse obstoječe in potencialno pomembne vodne vire ter spodbuja varčno in smotrno rabo pitne vode. Zaradi ranljivosti podzemnih voda in vodnih virov, se dejavnosti umešča na območja najmanjše ranljivosti in s tako tehnološko prilagoditvijo rabe, da se ohranjata tako kvaliteta kot količina podzemnih voda. Poselitev se praviloma načrtuje tam, kjer je možno brez večjih posegov zagotoviti ustrezno oskrbo prebivalcev s pitno vodo. Problem vodooskrbe se prioritarno rešuje na vododeficitarnih območjih, zato se na taka območja umešča samo dejavnosti, ki ne rabijo velike količine vode oz. je večja poraba iz okoljskih, prostorskih, tehnoloških in ekonomskih vidikov upravičena.
- Med rekreacijska območja na vodah z ustrezno kvaliteto se lahko uvrsti območja, kjer je mogoče urediti dostop brez spreminjanja morfoloških značilnosti voda in kjer rekreacijska raba ni v nasprotju z drugimi kvalitetami krajine.

V skladu z določbami *Uredbe o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04, 33/07-ZPNačrt in 99/07)* se območja vodnih zemljišč natančneje prikažejo v občinskem prostorskem načrtu. Kot podrobnejša namenska raba se lahko prikažejo površine vodnih zemljišč in površine vodne infrastrukture. Pri načrtovanju prostorskih ureditev in dejavnosti na območju vodnih zemljišč je treba upoštevati naslednje:

- Prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo, je treba umeščati izven območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem odmiku, tako da se na priobalnem zemljišču ohranjata nepozidanost in javna dostopnost.
- Z ureditvami se ne sme povzročati poslabšanja stanja voda in vodnega režima, oziroma se morajo zagotoviti izravnalni ukrepi.
- Potrebno je ohranjati retenzijske sposobnosti območij in zagotavljati njihovo ponovno vzpostavitev, če je to mogoče. Kadar je izkazan javni interes, je spreminjanje obsega retenzijskih površin ali vodnega režima možno le ob ustrezni nadomestitvi teh površin in izvedbi izravnalnih ukrepov, ki zagotavljajo, da se ne poslabšujeta vodni režim in stanje voda.
- Premostitve voda in gradnje na vodnem ter priobalnem zemljišču se načrtujejo tako, da je zagotovljena poplavna varnost in da se ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim.
- Določila Odloka in Uredbe naj se odražajo v tekstualnem in kartografskem delu odloka o občinskem prostorskem aktu.

Smernice:

V tekstualnem delu Odloka je potrebno navesti smernice, ki izhajajo iz *Zakona o vodah (ZV-1, Uradni list RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdr1-A, 41/04-ZVO-1 in 57/08)*.

Vodno in priobalno zemljišče

- Pri pripravi prostorskih aktov je potrebno upoštevati določila tretjega odstavka 201. člena ZV-1, da se morajo prostorski akti države ali lokalne skupnosti, ki na vodnem ali priobalnem zemljišču omogočajo izvedbo posegov, ki so po 37. čl. ZV-1 prepovedani, uskladiti z določbo tega člena v šestih mesecih od uveljavitve ZV-1. Navedeno pomeni, da je vse obstoječe ureditve, ki bodo kot take prenesene v osnutke OPN, potrebno uskladiti z veljavnim ZV-1.

- Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Na območju Občine Kanal sta vodotoka 1. reda reka Soča in reka Idrija, vsi ostali vodotoki na tem območju so vodotoki 2. reda.
 - Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1 :
 - gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne in druge infrastrukture ter komunalnih priključkov na javno infrastrukturo,
 - gradnjo objektov grajenega javnega dobra po tem ali drugih zakonih,
 - ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
 - ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
 - gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje vodne pravice nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode), zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
 - gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
 - gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije.
- Ne glede na navedeno je poseganje v prostor na priobalnem zemljišču v tlorisni širini od 15 metrov od meje vodnega zemljišča do zunanje meje priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja dovoljeno za gradnjo pomožnih kmetijskih-gozdarskih objektov na podlagi vodnega soglasja, razen če je s predpisom, izdanim na podlagi Zakona o vodah, drugače določeno.
- Za obstoječe objekte in naprave, ki se nahajajo na vodnem in priobalnem zemljišču, skladno z 201. členom ZV-1 velja, da je na teh objektih in napravah mogoča rekonstrukcija, sprememba namembnosti ali nadomestna gradnja, če:
 - se s tem ne povečuje poplavna ali erozijska nevarnost ali ogroženost,
 - se s tem ne poslabšuje stanja voda,
 - je omogočeno izvajanje javnih služb,
 - se s tem ne ovira obstoječe posebne rabe voda
 - to ni v nasprotju s cilji upravljanja z vodami in
 - se z rekonstrukcijo ali nadomestno gradnjo oddaljenost do meje vodnega zemljišča ne zmanjšuje.
 - Pri prostorskem načrtovanju je treba upoštevati določbe 84. člena in 68. člena ZV-1, po katerih so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:
 - ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
 - zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
 - ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
 - onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.
 - Na vodno in priobalno zemljišče je prepovedano:
 - odlagati in pretovarjati nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
 - odlaganje ali pretovarjanje odkopanih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
 - odlaganje odpadkov.

Podzemne vode

Zaradi zagotavljanja varstva voda, vodnih in obvodnih ekosistemov je na podlagi 64. člena ZV-1 prepovedano neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode. Posredno odvajanje odpadnih voda ter oddajanje toplote v podzemne vode in odvzem toplote iz podzemnih voda je dovoljen samo na način in pod pogoji, ki jih določa Zakon o vodah in predpisi na področju varstva okolja. Odvajanje odpadnih voda v naravna jezera, ribnike, mlake in druge naravne vodne zbiralnike, ki imajo stalen ali občasni pretok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, in v vodne zbiralnike, ki so nastali zaradi odvzema ali izkoriščanja mineralnih surovin ali drugih podobnih posegov in so v stiku s podzemno vodo, je prepovedano. V naravnih jezerih, ribnikih, mlakah in drugih naravnih vodnih zbiralnikih, ki imajo stalen ali občasen pritok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, je prepovedana takšna raba voda, ki bi lahko poslabšala njihovo ekološko ali kemijsko stanje. Navedeno je potrebno upoštevati pri zasnovi posameznih dejavnosti.

Območja z omejitvami za razvoj

(vodovarstvena območja, območja kopalnih voda, poplavna, erozijska, plazljiva in plazovita območja)

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati:

- prostorski razvoj na vseh, zlasti pa na ogroženih in varstvenih območjih po predpisih o vodah, je treba načrtovati v skladu z omejitvami zaradi naravnih in drugih nesreč ter varstva voda;
- na ogroženih območjih je treba omogočiti varne življenjske razmere s sanacijo žarišč naravnih procesov in z omejevanjem razvoja, sorazmerno s stopnjo nevarnosti naravnih procesov, ki lahko ogrožajo človekovo življenje ali njegove materialne dobrine;
- območja, kjer ni bivališč ali ekonomsko učinkovitih gospodarskih dejavnosti, se prepuščajo naravni dinamiki. V ogroženih območjih se ne načrtuje nove poselitve, infrastrukture oziroma dejavnosti ali prostorskih ureditev, ki bi lahko s svojim delovanjem povzročile naravne nesreče ali povečale ogroženost prostora.

Pri pripravi občinskih prostorskih aktov je potrebno upoštevati varstvena območja po ZV-1, in sicer vodovarstvena območja in območja kopalnih voda, določenih v *Uredbi upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08)*.

Sestavni del občinskega prostorskega načrta mora biti prikaz:

- poplavnih območij,
- vodovarstvenih območij,
- erozijskih območij,
- plazljivih območij,
- plazovitih območij.

Vodovarstvena območja in kraški vodni viri

Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati *Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur.l. RS, št. 64/06)* ter omejitve in pogoje iz veljavnega predpisa.

Poleg vodovarstvenih območij zajetij pitne vode zaščitenih z občinskimi odloki se na območju občine nahajajo kraški vodni viri Trnovsko Banjške planote, ki napajajo s pitno vodo nižje naseljena območja. V predhodno izdelanih študijah je bil podan predlog zaščite. Odlok o zaščiti vodnih virov ni bil sprejet, je pa zaradi ranljivosti podzemnih voda in vodnih virov upoštevati predlagane varstvene pasove in umeščati dejavnosti na območja najmanjše ranljivosti ter s tako tehnološko prilagoditvijo rabe, da se ohranjata tako kvaliteta kot količina podzemnih voda.

Poplavna območja

Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poplavna območja morajo biti prikazana v prostorskem aktu občine, območja namenske rabe pa usklajena z omejitvami iz predhodne točke ter pogoji in omejitvami iz *Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08)*. Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine, vse ureditve pa načrtovati tako, da se poplavna varnost ne bo poslabšala. Načrtovanje novih prostorskih ureditev na območjih poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, se mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog omenjene uredbe, pri tem pa zagotoviti tudi, da se z načrtovanjem nove namenske rabe ne povečajo obstoječe stopnje poplavne ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje novih objektov načrtovati celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov. Na območju poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti, kjer še ni elementov ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem prostora in ob upoštevanju pogojev in omejitev iz navedene uredbe načrtovati in zagotoviti tudi poprejšnjo izvedbo ustreznih omilitvenih ukrepov za doseganje sprejemljivega razreda ogroženosti na območju in izven njega.

V skladu s 65. členom ZV-1 je na priobalnih zemljiščih prepovedano gnojenje in uporaba sredstev za varstvo rastlin.

Erozijska območja

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov ,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Plazljiva območja

Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča, krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Večji del območja občine Kanal ob Soči je evidentiran kot plazljivo območje, kjer so predvideni zahtevnejši ukrepi za preprečevanje plazljivosti.

Odvajanje in čiščenje komunalnih in padavinskih odpadnih vod

- Odvajanje in čiščenje komunalnih in padavinskih odpadnih voda mora biti usklajeno z ZV-1 in predpisi s področja varstva okolja: *Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07)* ter *Pravilnikom o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 109/07 in 33/08)*.
- Odvajanje padavinskih voda na območju urejanja je potrebno predvideti v skladu z 92. členom ZV-1, in sicer na tak način, da bo v čim večji možni meri zmanjšan hipni odtok z urbanih površin, kar pomeni, da je potrebno predvideti zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v površinske odvodnike (zatravitev, travne plošče, morebitni suhi zadrževalniki...). Za varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda v ureditvenih območjih naselij skrbi lokalna skupnost.
- Način odvajanja padavinske odpadne vode mora izhajati iz analize odtočnih razmer, izhajajočih iz načrtovanih novih pozidanih površin ob upoštevanju trenutne problematike, povezane s poplavljanjem, ki je bila evidentirana v preteklih letih. Analiza mora vsebovati hidravlični izračun odtočnih razmer kot posledico povečanja prispevnih površin zaradi načrtovane pozidave in spremembe odtočnih koeficientov, pri čemer je potrebno vključiti vse novo predvidene pozidane površine za celotno območje. Upoštevati je odtočne količine padavinskih, zalednih odpadnih voda in preveriti pretočno sposobnost obstoječih odvodnikov za te količine oziroma vpliv teh dodatnih količin na poplavno varnost dolvodno ter podati rešitve za zagotovitev ustreznega odvajanja padavinskih odpadnih vod. Nekatere rešitve za zagotovitev ustreznega odvajanja padavinskih odpadnih vod za posamezna območja občine so bile v preteklem obdobju že obravnavane. V kolikor se le te vklaplajo v koncept urejanja navedene problematike za celotno območje občine, jih je ob izdelavi občinskega prostorskega načrta smiselno vključiti.

Za vsako rabo vodnega dobra, ki presega meje splošne rabe, za rabo naplavin ali podzemnih voda je treba pridobiti vodno pravico na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije v skladu z določbami ZV-1. Pri oblikovanju strategije prostorskega razvoja in prostorskih ureditev je potrebno upoštevati že podeljene, veljavne vodne pravice, ki jih je izdal naslovni organ oz. vlada.

Usmeritve za posamezna območja osnovne namenske rabe

- Načrtovanje novih prostorskih ureditev v Občinskem prostorskem načrtu občine Kanal ob Soči na območjih poplav, kjer že obstajajo elementi ogroženosti je kot izjema možno samo v primeru, če se predhodno preveri poplavno ogroženost in nevarnost območji na podlagi *Pravilnika o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Uradni list RS, št. 60/07)*.
- Pri načrtovanju poteka trase javne infrastrukture je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov.
- Pri načrtovanju odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na stanovanjskih, proizvodnih in območjih družbene infrastrukture mora le-to biti načrtovano v skladu z ZV-1 in predpisi s področja varstva okolja.
- Padavinske vode iz obravnavanih območij je treba, če ne obstaja možnost priključitve na javno kanalizacijo, prioriteten ponikati, pri tem morajo ponikovalnice biti locirane izven vpliva povoznih in manipulativnih površin znotraj gradbenih parcel. Če ponikanje ni možno je treba padavinske vode speljati v bližnji vodotok, če tega ni, pa razpršeno po terenu, pri tem mora ureditev odvodnje biti načrtovana tako, da bodo padavinske vode speljane izven plazovitega in erozijsko ogroženega območja.
- Pri načrtovanju izgradnje komunalnih čistilnih naprav je potrebno izdelati tudi hidrološko-hidravlično analizo prevodnosti konkretnega vodotoka glede na predvideno odvajanje očiščenih odpadnih voda v vodotok. Pri navedeni analizi je potrebno upoštevati maksimalne in minimalne pretoke ter srednji nizki pretok vodotoka na eni strani ter maksimalno količino očiščenih odpadnih voda na iztoku. S predvidenim odvajanjem očiščenih odpadnih voda v vodotok ne smejo biti poslabšane odtočne razmere na dolvodnem zemljišču, oz. ne sme biti povečana poplavna ogroženost v vplivnem območju. Za zagotavljanje neškodljivega odvajanja očiščenih odpadnih voda v vodotok je, po potrebi, pred iztokom potrebno predvideti zadrževalni bazen ustreznih dimenzij.
- Tehnološke odpadne vode iz objektov in naprav morajo pred iztokom biti očiščene do predpisane stopnje.
- Pri prostorskem načrtovanju je treba upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju občine.
- Pri prostorskem načrtovanju je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da :
 - ni predvidena kakršnakoli gradnja v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
 - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
 - se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
 - bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
 - je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.

Splošne usmeritve za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih o graditvi objektov

- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom Zakona o vodah pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ. Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po Zakonu o vodah;
 - poseg, kije potreben za izvajanje vodne pravice;
 - poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
 - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.
- Za odvzem vode je treba pridobiti vodno pravico za rabo vode v skladu s 125. čl. (vodno dovoljenje), oz. 136. čl. (koncesija) ZV-1. Če gre za rabo vode po 125. čl. ZV-1, oz. 118. členu ZV-1, izda vodno dovoljenje naslovni organ na podlagi posebne vloge. Vodno dovoljenje je treba pridobiti pred pridobitvijo

vodnega soglasja. 118. člen ZV-1 določa, da pravna ali fizična oseba, ki pri opravljanju svoje dejavnosti potrebuje vodo kot prevladujočo sestavino za opravljanje svoje dejavnosti, jo lahko odvzema iz objektov in naprav, namenjenih oskrbi s pitno vodo, le v primeru, če bi bil njen odvzem iz drugih vodnih virov, ki niso primerni za oskrbo s pitno vodo, povezan z nesorazmerno visokimi stroški, pa to dopušča izdatnost vodnega vira in zaradi tega ni ogrožena oskrba s pitno vodo izda vodno dovoljenje naslovni organ na podlagi posebne vloge. Vodno dovoljenje je treba pridobiti pred pridobitvijo vodnega soglasja. Če gre za rabo vode po 136. čl. ZV-1, odloča o podelitvi koncesije Vlada RS, na podlagi pobude zainteresiranega, ki se naslovi na Vlado RS. Odločbo o izbiri koncesionarja je treba pridobiti pred pridobitvijo vodnega soglasja.

- Za raziskavo podzemnih voda mora pravna ali fizična oseba izpolnjevati predpisane pogoje in pred izvedbo del povezanih z raziskovanjem podzemnih voda pridobiti dovoljenje za raziskave, kot to določa 115. člen ZV-1.
- Za gradnjo vodne infrastrukture za varstvo pred škodljivim delovanjem voda mora investitor/soinvestitor – lokalna skupnost ali drug investitor, po 49. in 91. čl. ZV-1 pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja skleniti pogodbo o gradnji vodne infrastrukture.
- Investitor si mora za dovoljene posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti Republike Slovenije pridobiti ustrezno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in služi kot dokazilo o pravici graditi skladno z določili *Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04-ZGO-1-UPB1, 92/05-ZJC-B, 111/05-odločba US, 93/05-ZVMS in 126/07)*.

Ugotovitev:

Pripravljaivec OPN je navedene smernice deloma upošteval.

Odlok OPN ne vključuje opredelitve zunanje meje priobalnih zemljišč, prav tako pa ne postavlja pogojev za poseganje v priobalna zemljišča, zato smo med omilitveni ukrepi podali zahtevo, da se omejitve, ki veljajo na priobalnih zemljiščih vključi v prostorske izvedbene pogoje ter se jih dosledno upošteva.

OPN kartografsko prikazuje poplavna in vodovarstvena območja, ter območja zahtevnejših protierozijskih ukrepov. Plazljiva in plazovita območja prostorsko niso prikazana.

OPN določa, da se posegi na območjih zavarovanih virov pitne vode izvajajo v skladu s predpisi s tega področja. Vendar pa OPN ne navaja, da se poleg vodovarstvenih območij zajetij pitne vode zaščiteneh z občinskimi odloki na območju občine nahajajo tudi drugi vodni viri, za katere je bil v predhodno izdelanih študijah podan predlog zaščite. OP je pri vrednotenju vplivov upošteval tudi predlagana vodovarstvena območja, v omilitvenih ukrepih pa izpostavil zahtevo, da je za zagotavljanje oskrbe s pitno vodo nujna določitev vodovarstvenih pasov in režimov v njih.

OPN prostorsko prikazuje poplavna območja na kartah stanja prostora. Predvidena namenska raba prostora je praviloma usklajena z ogroženimi območji zaradi poplav. Ureditve se umešča na poplavna območja samo izjemoma, za ta območja so opredeljeni posebni prostorski izvedbeni pogoji. OPN določa, da je zanje potrebno predhodno izdelati hidrološko-hidravlični izračun in tehnično tehnološko presojo, ter pridobiti ustrezno soglasje pristojne službe za upravljanje in varstvo voda.

Stateški del OPN določa, da se na erozijsko ogroženih območjih pred poplavami, erozijo in plazovi ter na plazovitih območjih so dovoljeni le posegi, ki povečajo varnost takšnih območij. močjih ne načrtuje prostorskih ureditev oziroma dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo. OPN prav tako določa, da so na ogroženih območjih pred erozijo in plazovi ter na plazovitih območjih dovoljeni le posegi, ki povečajo varnost takšnih območij.

Odvajanje in čiščenje odpadnih voda je ustrezno vključeno v OPN.

Zahteva po izdelavi hidrološko-hidravlične analize prevodnosti konkretnega vodotoka vodotok pri načrtovanju izgradnje komunalnih čistilnih naprav glede na predvideno odvajanje očiščenih odpadnih voda v OPN ni vključena.

6. Zavod RS za varstvo narave, Dunajska cesta 22, 100 Ljubljana, dne 8.7.2009 (št. dopisa: 5-III-290/2-O-09/ACG)

Za namen priprave OPN so bile pridobljene Naravovarstvene smernice za Občinski prostorski načrt Občine Kanal ob Soči (5-III-390/2-O-09/ACG), ki jih je izdelal Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, OE Nova Gorica (julij 2009).

Pri načrtovanju in izvajanju posegov opredeljenih v predloženi dokumentaciji je potrebno upoštevati usmeritve in priporočila, kot so navedene v naravovarstvenih smernicah in ki jih v nadaljevanju navajamo oz. povzemamo bistvene dele.

Splošni del

Pri pregledu vsebin ohranjanja narave je ZRSVN ugotovil nekatere pomanjkljivosti, za katere nalaga, da jih je potrebno odpraviti.

Ugotovitev:

Pomanjkljivosti so ustrezno popravljene / spremenjene.

Strateški del

Za uspešno doseganje ciljev prostorskega razvoja Občine Kanal ob Soči je nujno zagotavljati varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti. ZRSVN ugotavlja, da je v strateškem delu osnutka OPN zato poleg že upoštevanega potrebno upoštevati tudi v Smernicah podane nekatere usmeritve in priporočila, ki jih v osnutku OPN niso zasledili oz. niso upoštevane, so pa pomembne za načrtovanje izvedbenega dela in morebitnih kasnejših sprememb in dopolnitev OPN.

Ugotovitve:

Podane konkretne usmeritve na osnutek odloka so ustrezno dopolnjene in upoštevane.

Izvedbeni del

ZRSVN obravnava posamezna območja namenske rabe oz. območja podrobnejše namenske rabe, prikazana v grafičnem delu izvedbenega dela OPN. Pri vsakem območju namenske rabe prostora oz. območju podrobnejše namenske rabe, ki sega v območja z naravovarstvenim statusom ali drugimi naravovarstvenimi vsebinami in bi določena namenska raba lahko pomembno vplivala na lastnosti, zaradi katerih je bil naravovarstveni status določen ali na naravovarstvene vsebine, so za ta območja oz. vsebine navedene in zanje podani tudi varstveni pogoji, usmeritve ter priporočila, ki jih je potrebno upoštevati v nadaljnjem postopku priprave in oblikovanja predloga plana. ZRSVN tudi nalaga, da naj se v primeru izvedbe celovite presoje vplivov na okolje upoštevajo ugotovitve in omilitveni ukrepi, določeni v okoljskem poročilu in njegovem dodatku za varovana območja.

USMERITVE ZA OBMOČJA NAČRTOVANE NAMENSKE RABE PROSTORA

Pri vseh območjih načrtovane namenske rabe, pri katerih je potrebno načrtovati osvetljevanje, je zaradi zmanjšanja negativnih učinkov svetlobnega onesnaževanja in s tem možnosti poslabšanja ugodnega stanja živalskih vrst (npr. nočni metulji, netopirji), naj se območja ne oz. čim manj osvetljuje. Osvetljevanje naj se izvede s svetilnimi telesi, ki so v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, (Uradni list RS št. 81/07, spr. 109/07).

Pri območjih načrtovane namenske rabe, kjer bi bilo zaradi načrtovanih posegov oz. dejavnosti potrebno morebitno poseganje v vegetacijo in odstranjevanje lesne zarasti, naj se lesna zarast odstranjuje v najnujnejšem obsegu in izven gnezditvenega obdobja ogroženih in zavarovanih vrst ptic (*Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (UL RS, št. 82/2002)*, *Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (UL RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009)*) kot je npr. rjavi srakoper (*Lanius collurio*). Morebitno poseganje v vegetacijo in odstranjevanje lesne zarasti naj se izvaja od 1. avgusta do 1. marca.

Na območju občine Kanal ob Soči je bilo izkazanih 829 razvojnih pobud (pobud za spremembo namembnosti zemljišča). Obravnavali so pobude (sloj pobude_26052009), ki so bile v osnutku OPN upoštevane, to je tiste pobude, ki imajo v atributnem delu v stolpcu 14 navedeno namensko rabo (navedba izdelovalca prostorskega akta). Pobud, ki imajo v atributnem delu v 14. stolpcu prazno polje, niso obravnavali. Poleg številke območja, ki je v stolpcu 2, dodajamo izdelovalci Dodatka še stolpec 1, kjer je številka pobude iz stolpca 14 izdelovalca OPN, kot smo jo dobili v grafičnih prilogah, saj je pri nastajanju smernic prišlo do neskladnosti pri številčenju.

A območja (razpršena poselitev)

Nova poselitev naj se usmerja v neposredno bližino obstoječe stanovanjske pozidave.

O območja (območja okoljske infrastrukture)

št. pobude	št. območja	območje z NV statusom	varstveni pogoji, usmeritve in priporočila
	FID 151, Stalna deponija naplavin reke Soče (Rodež)	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Območje načrtovane rabe se deloma nahaja na območju NV in območju EPO, deloma pa na njenem vplivnem območju. Načrtovano stalno deponijo odsvetujemo.
30-4	FID 559 Čistilna naprava (Ložice)	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Območje načrtovane rabe se deloma nahaja na območju NV in območju EPO, deloma pa na njenem vplivnem območju. Čistilna naprava naj se načrtuje na način in v obsegu, ki bo zagotavljal ohranjanje biotske raznovrstnosti na območju in izboljšal obstoječe stanje. Upoštevajo naj se ugotovitve CPVO.
30-15	FID 670 Čistilna naprava (Ložice)	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Območje načrtovane rabe se deloma nahaja na območju NV in območju EPO, deloma pa na njenem vplivnem območju. Čistilna naprava naj se načrtuje na način in v obsegu, ki bo zagotavljal ohranjanje biotske raznovrstnosti na območju in izboljšal obstoječe stanje. Preučiti naj se možnost dodatnega čiščenja z rastlinsko čistilno napravo. Upoštevajo naj se ugotovitve CPVO.
5-13	FID 380 Čistilna naprava (Deskle)	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Območje načrtovane rabe se deloma nahaja na območju NV in območju EPO, deloma pa na njenem vplivnem območju. Čistilna naprava naj se načrtuje na način in v obsegu, ki bo zagotavljal ohranjanje biotske raznovrstnosti na območju in izboljšal obstoječe stanje. Preučiti naj se možnost dodatnega čiščenja z rastlinsko čistilno napravo. Upoštevajo naj se ugotovitve CPVO.
14-15	FID 382 Čistilna naprava (Morsko)	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Območje načrtovane rabe se deloma nahaja na območju NV in območju EPO, deloma pa na njenem vplivnem območju. Čistilna naprava naj se načrtuje na način in v obsegu, ki bo zagotavljal ohranjanje biotske raznovrstnosti na območju in izboljšal obstoječe stanje. Preučiti naj se možnost dodatnega čiščenja z rastlinsko čistilno napravo. Upoštevajo naj se ugotovitve CPVO.
15-9a	FID 387 Čistilna naprava (Plave)	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Območje načrtovane rabe se deloma nahaja na območju NV in območju EPO, deloma pa na njenem vplivnem območju. Čistilna naprava naj se umakne izven območja naravne vrednote in EPO. Čistilna naprava naj se načrtuje na način in v obsegu, ki bo zagotavljal ohranjanje biotske raznovrstnosti na območju in izboljšal obstoječe stanje. Preučiti naj se možnost dodatnega čiščenja z rastlinsko čistilno napravo. Upoštevajo naj se ugotovitve CPVO.

PC območja (površine cest)

Raba in vzdrževanje naj se načrtujeta tako, da ne bo ogrožena naravna razširjenost in habitati ogroženih in zavarovanih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju Republike Slovenije, ohranjajo v ugodnem stanju.

Zagotovi naj se vse ukrepe za preprečevanje onesnaževanja okolja.

št. pobude	št. območja	območje z NV statusom	varstveni pogoji, usmeritve in priporočila
Ni del OPN-ja (ureja se z DPN)	OBJECTID 3	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V), NV Soča – korita pri Kanalu (NVLP, Id. št. 3652) EPO 55400 Soča Korita Soče so varovana tudi v okviru območja naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov - Kanal, historično jedro (območje) (Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica, Uradno glasilo št. 8, 20. avgust 1985)	Pri načrtovanju in gradnji obvoznice je potrebno upoštevati varstveni režim za zavarovano območje in varstvene usmeritve za ohranjanje naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti. Natančnejše usmeritve oz. omilitveni ukrepi bodo podani v postopku naravovarstvenega soglasja.

SK območja

št. pobude	št. območja	območje z NV statusom	varstveni pogoji, usmeritve in priporočila
14-14	FID 563 Gradnja stanovanjske stavbe (Morsko)	Ogrožene in zavarovane živalske vrste. (Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (UL RS, št. 82/2002), Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (UL RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009))	V območju naj se ohranja prehodnost vodotoka Domaček za vodne organizme. Struge vodotoka naj se ne kanalizira.

SS sorg območja (sorg – sanacija območij razpršene gradnje)

št. pobude	št. območja	območje z NV statusom	varstveni pogoji, usmeritve in priporočila
15-42	FID 525 Sanacija ORG (Plave)	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Z gradbenimi deli naj se ne posega v naravno vrednoto in EPO.
15-43	FID 526 Sanacija ORG (Plave)	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Z gradbenimi deli naj se ne posega v naravno vrednoto in EPO.
15-40b	FID 806 Sanacija ORG (Plave)	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Z gradbenimi deli naj se ne posega v naravno vrednoto in EPO.
15-40c	FID 807 Sanacija ORG (Plave)	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Z gradbenimi deli naj se ne posega v naravno vrednoto in EPO.

ZS območja

št. pobude	št. območja	območje z NV statusom	varstveni pogoji, usmeritve in priporočila
10-27	FID 721 Zelene površine za šport	NV Soča, dolvodno od sotočja z Idrijco (NVDP, Id. št. 4494 V) EPO 55400 Soča	Z gradbenimi deli naj se ne posega v naravno vrednoto in EPO.

Ugotovitev:

Podani varstveni pogoji, usmeritve in priporočila ter konkretne usmeritve na osnutek odloka so upoštevana v celoti. Območje predvidene Stalne deponije naplavin reke Soče je umaknjeno. Predvidena čistilna naprava v Desklah je že izvedena, prav tako ena od dveh ČN Ložice. Prav tako so nekatera območja že pozidana (primeri sanacije razpršene gradnje). Pri pobudi 10-27 (zelene površine za šport) gre za že obstoječe igrišče z mivko in obstoječe otroško igrišče v sklopu šole in vrtca Kanal ob Soči.

Druga priporočila Zavoda RS za varstvo narave

Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja geoloških naravnih vrednot (minerali, fosili) in podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna). Na podlagi 74. člena Zakona o ohranjanju narave – uradno prečiščeno besedilo (Uradni list RS, št. 96/04) je lastnik zemljišča na katerem je bil najden mineral ali fosil, ali fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost med katero je prišlo do najdbe, dolžan omogočiti raziskavo nahajališča. Najdbe mineralov ali fosilov mora najditelj prijaviti ministrstvu. Hkrati mora najdbo zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo. Enako velja v primeru najdb jamskih objektov med gradnjo v skladu z 22. členom Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04). Na podlagi odločbe ministrstva zagotovi organizacija, pristojna za ohranjanje narave, dokumentiranje, ovrednotenje in morebitno fizično zavarovanje vhoda v jamo na stroške investitorja.

7. Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana, dne 15.9.2009 (št. dopisa: 3501-32/2009/6);

Usmeritve za celostno ohranjanje kulturne dediščine:

- Kulturna dediščina se varuje in ohranja na mestu samem (in situ).
- Varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine z namenom preprečitve neposrednih in posrednih negativnih vplivov nanjo.
- Ne dovolijo se posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti na objektih ali območjih dediščine, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jo nosi.
- Dovolijo se le tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Smernice so strukturirane v dveh sklopih:

- Obvezne smernice imajo svojo podlago v ZVKD-1 in je njihovo upoštevanje pri pripravi OPN Občine Kanal ob Soči obvezno.
- Priporočilne smernice za pripravo prostorskega akta niso obvezujoče, vendar zgolj priporočilne narave. Priporočilne smernice se nanašajo predvsem na varstvo arheoloških ostalin izven registriranih območij arheološke dediščine.

Na območju občine Kanal ob Soči je registriranih 221 enot kulturne dediščine, od tega ima 52 enot kulturne dediščine določeno vplivno območje.

Na vplivnih območjih je potrebno upoštevati naslednje:

- ohranjati značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo,
- ohranjati kvalitetne poglede na prostorske dominante,
- ohranjati večja in pomembnejša drevesa ob znamenjih in sredi kmetijskih površin,
- poleg kulturne dediščine upoštevati tudi druge kakovostne starejše grajene ali kako drugače ustvarjene prostorske prvine,
- usmerjati izvajanje dejavnosti tako, da ustvarjajo ali ohranjajo kvalitetna razmerja in strukture v krajini ter predstavljajo prostorsko ter časovno kontinuiteto,
- pospeševati izvajanje dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot kulturne krajine ter omejevati ali preprečevati tiste, ki jih načenjajo,
- usmerjati dejavnost v vplivnem območju tako, da ne povzročijo degradacije ali uničenja površinskih vodotokov,
- preprečiti spremembe vodnega režima na pretežno naravno ohranjenih vodotokih,
- pred pridobitvijo kulturnovarstvenih pogojev, terena ni dopustno nasipavati,
- pred načrtovanjem in izvajanjem posegov v vplivnem območju je obvezna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenega soglasja na ZVKDS OE Nova Gorica,

V osnovi se namembnost prostora v vplivnem območju ne sme spremeniti!

OBVEZNE SMERNICE

Pri pripravi prostorskih aktov je potrebno na podlagi 75. člena ZVKD-1 upoštevati:

- varstveni režim, ki velja za kulturne spomenike in njihova vplivna območja,
- varstveni režim, ki velja za registrirano arheološko najdišče,
- varstveni režimi, ki velja za vso registrirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje, vključeno v strokovne zasnove, ki jih je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije na podlagi ZVKD.

Varstveni režimi, ki jih je treba upoštevati pri pripravi OPN Kanal ob Soči, so podrobneje prikazani in obrazloženi v »Priročniku pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine«.

Podrobnejši varstveni režimi in usmeritve so opredeljeni v:

- Strokovne Podlage za varstvo kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Kanal, junij 2003.
- Kulturnovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve PUP-ov za občino Kanal, marec 2005.
- Spremembe in dopolnitve strokovnih zasnov varstva kulturne dediščine za občino Kanal, maj 2007.
- ZVKDS OE Nova Gorica je z namenom boljšega pregleda in jasnosti, februarja 2008, izdelal še Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Kanal (na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine, Uradni list RS, št. 7/99, 40. - 43. člena; v nadaljevanju ZVKD).

Izpostaviti je potrebno tudi občinski razglasitveni akt:

- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica, Uradno glasilo (Gorica) št. 8/85-275.

Pri pripravi enot urejanja prostora in prostorsko izvedbenih pogojev je treba upoštevati varstvene režime in usmeritve, ki veljajo za posamezno enoto kulturne dediščine.

Okoljsko poročilo naj ovrednoti:

- Vpliv prostorskega koncepta OPN v odnosu do strateških usmeritev celostnega varstva kulturne dediščine.
- Vpliv opredeljene namenske rabe oziroma opredeljenih sprememb v odnosu do varstvenih režimov.
- Vpliv konceptualnih usmeritev za pripravo urbanističnih načrtov na celostno varstvo kulturne dediščine glede na število enot kulturne dediščine v posameznih naseljih.
- Ali so bile enote urejanja prostora opredeljene z upoštevanjem celovitosti enot kulturne dediščine in njihovih vplivnih območij.
- Ali si bili predlagani taki splošno prostorsko izvedbeni pogoji v enotah urejanja prostora, kjer je prisotna kulturna dediščina, da podpirajo njeno celostno ohranjanje in upoštevajo varstvene režime iz strokovnih zasnov in aktov o razglasitvi.
- Ali je podrobnejša namenska raba združljiva z varstvenimi režimi enot kulturne dediščine in njihovih vplivnih območij.
- Ali je bilo varstvo arheoloških ostalin po ZVKD-1 (registrirana arheološka najdišča in površine, ki še niso ovrednotene z vidika varstva arheoloških ostalin) v OPN ustrezno zagotovljeno?

V primeru, da se bo za izvedbo plana izvajal postopek CPVO, je potrebno pridobiti dodatne smernice – konkretizacija potrebnih predhodnih arheoloških raziskav za ustrezno preveritev vpliva in sprejemljivosti načrtovanega posega z vidika varstva arheoloških ostalin.

PRIPOROČILNE SMERNICE

Smernice priporočilne narave za varstvo arheoloških ostalin izven območij registriranih arheoloških najdišč

- 80. člen ZVKD-1 določa, da se na območjih prostorskih aktov, ki so podlaga za izdajo dovoljenj za posege v prostor in za katere predhodne arheološke raziskave niso bile opravljene v postopku priprave prostorskega akta, po uveljavitvi teh aktov po potrebi opravijo predhodne arheološke raziskave v skladu z načrtom zavoda. Stroški predhodnih arheoloških raziskav se v tem primeru krijejo iz državnega proračuna v okviru javne službe.

Ostale priporočilne smernice

Poleg smernic, ki veljajo za varstvo in ohranjanje kulturne dediščine, naj se pri pripravi prostorskega akta tudi:

- upošteva druge kakovostne starejše grajene ali kako drugače ustvarjene prostorske prvine zaradi materialnega, gospodarskega, kulturnega in socialnega pomena;
- upošteva ostalo značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo;
- pospešuje dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot antropogenega okolja ter omejevati ali preprečevati tiste, ki jih načenjajo;
- usmerja izvajanje dejavnosti tako, da se ustvarjajo ali ohranjajo kvalitetna razmerja in strukture, ter s tem vzpostavljajo prostorske in časovne kontinuitete.

USMERITVE ZA PRIPRAVO PROSTORSKIH IZVEDBENIH POGOJEV

Območja namenske rabe

Namenska raba prostora in razmestitev dejavnosti morata odražati jasno strategijo oz. vizijo prostorskega razvoja občine glede na ohranjanje dediščine v ustreznem prostorskem kontekstu.

Osnovne usmeritve za varstvo dediščine za razmestitev dejavnosti v prostoru so naslednje:

- raba tal na arheoloških najdiščih oziroma območjih ne sme poškodovati podzemnih ostalin, zato se novi posegi znanim arheološkim najdiščem načeloma izogibajo;
- upoštevati evidentirano kulturno dediščino ter ostale zgodovinske, kulturne in krajinske značilnosti prostora in njihove medsebojne povezave;
- dejavnosti in posege v prostor je treba načrtovati na način, da ne prizadenejo varovanih vrednot in materialne substance dediščine, da bi dosegli trajno ohranitev dediščine;
- uvajanje rab oz. dejavnosti, ki negativno vplivajo na pričevalnost in značaj dediščine in varovane krajinske značilnosti, ni dopustno;
- raba prostora in prostorske ureditve morajo z varstvom dediščine zadovoljiti potrebe sedanje generacij brez ogrožanja prihodnjih.

V praksi je pri namenski rabi tal in razmestitvi dejavnosti v prostoru eden najbolj perečih problemov umeščanje velikih obrtno-industrijskih obratov po vsem območju občine brez upoštevanja arhitekturnih značilnosti prostora. Takšne stavbe načeloma sodijo v obrtne cone centralnih naselij in morajo biti načrtovane tako, da ne ogrožajo kulturne dediščine.

Izven varovanih območij naj se zgoraj navedena varstvena načela obravnava kot priporočila za ohranjanje stavbnih in krajinskih značilnosti obravnavane občine ter njihove pričevalnosti.

Načrtovanje grajene strukture

Pri določitvi prostorskih izvedbenih pogojev se upoštevajo tudi predpisi s področja varstva kulturne dediščine. To še posebej velja v varovanih in zavarovanih območjih naselbinske dediščine. V teh naseljih se kvaliteto bivanja zagotavlja s prilagojenimi ukrepi. V njih se s tipologijo zazidave opredelijo tudi:

- tlorisni in višinski gabariti: podolžen tloris, P+1 ali P+1+M;
- strehe-dvokapnice, ki ustrezajo naklonu kritja s korci ali opečnato kritino;
- oblikovanje fasad: 1. balkoni na čelnih, ožjih fasadah (načelno) niso dopustni; 2. vzdolžne fasade so opremljene z lesenim gankom; 3. okenske in vratne odprtine morajo biti pokončne, pravokotne in simetrično razporejene ter v osi; priporočljivo je, da so okna dvokrilna; 4. okenska stekla naj bodo deljena na polja (četrtnine, tretjine); 5. vidni zunanji del dimnika je ometan in s kapo; 6. izvedba v zaglajenem ometu svetlih pastelnih barv, ob izdelavi barvne študije, ki jo izdelata ZVKDS; 7. gradnja večkotnih izzidkov, stolpičev, itd. ni dovoljena;
- uporaba avtohtonih gradiv v čim večji meri (les, kamen);
- lokacija objekta na parceli mora biti skladna z zazidalno strukturo naselja;
- izvedba daljnovodov in drugih vodov (v neposredni bližini varovanih naselij in vplivnih območij načeloma ni dopustna);
- za načrtovanje grajene strukture veljajo tudi usmeritve iz naslednjega poglavja.

Podrobnejše usmeritve v zvezi z varstvom stavbne dediščine so še:

- pri posegih v poti in ceste ni dopustno višanje nivoja terena v odnosu do stavbne dediščine;
- izvedba plinskih, elektro in ostalih omaric na obcestnih oz. glavnih fasadah ali izpostavljenih pročelij ni dopustna (možna je izvedba v hodniku ali talna izvedba), upoštevati je treba tudi barvo stavbe;

- izvedba satelitskih anten na vidnih mestih ni dopustna, kar velja tudi za postavljanje zunanjih enot klimatskih naprav.

V historičnih jedrih naselij so dopustne dopolnilne gradnje in nadomestne gradnje na isti lokaciji. Slednje naj bi sanirale območja, zato tudi zanje veljajo navedene usmeritve, da bi skozi čas vzpostavili enotno identiteto območja.

Načrtovanje in graditev nezahtevnih in enostavnih objektov

Skladno z *Uredbo o vrstah objektov glede na zahtevnosti (Ur. l. RS št. 37/2008)* je za vsako načrtovanje ali gradnjo nezahtevnih ali enostavnih objektov, ki bo v skladu s podanimi smernicami z izvedbenim aktom dovoljena, na območju kulturne dediščine potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje.

Nekateri večji in moteči enostavni objekti naj se načeloma izogibajo območij arheološke in memorialne dediščine, dediščinske kulturne krajine in vplivnih območij. Po vrstah enostavnih objektov so usmeritve naslednje:

Pomožni objekti za lastne potrebe:

- drvarnica - dopustna zidana ali lesena, če ne vpliva na varovane lastnosti enote;
- garaža - prvenstveno je treba zagotavljati njihovo vključevanje v objekte (gospodarske, poslovne, stanovanjske);
- lopa - možna le, če to dopušča zasnova domačije oz. hiše z vrtov - potrebna predhodna preveritev nemoteče vključitve v prostor;
- nadstrešek - možen le, če to dopušča značaj objekta;
- bazen - znotraj historičnih naselbinskih jeder in na območjih dediščinske kulturne krajine načeloma ni dopusten - sicer je potrebna predhodna preveritev nemoteče vključitve v prostor;
- steklenjaki in rastlinjaki - niso dovoljeni v območjih naselbinske dediščine in dediščinske kulturne krajine;
- rezervoar - potrebna predhodna preveritev nemoteče vključitve v prostor, načeloma naj bo omejen z neizstopajočo živo mejo;
- uta oziroma senčnica - potrebna predhodna preveritev nemoteče vključitve v prostor, biti mora lesena;
- ograje - možna v obliki, kot kaže morfološka analiza naselja, v ostalih območjih dediščine naj bo iz naravnih materialov (kamniti z nevidnimi fugami, grajene po metodi suhozida), na območjih dediščinske kulturne krajine ogradiitev posameznih delov kmetijskega zemljišča ni sprejemljiva.

Pomožni infrastrukturni objekti:

- cestni objekti:
 - objekt javne razsvetljave – v območjih naselbinske dediščine izbrati svetila primerne velikosti, ne višjih od slemen objektov, izdelana mora biti celostna podoba;
 - pločnik in kolesarska steza ob vozišču – v naselbinski dediščini preveriti prostorske možnosti;
 - avtobusno postajališče – naj se izdelata celostna podoba postajališč in druge opreme;
- energetske objekti:
 - *fotokolektorji in sončne fotovoltaične elektrarne* – možni pod pogojem, da ne presegajo velikosti strešnih oken ter da so postavljeni v ravnino s streho;
 - *nizkonapetostno distribucijsko elektroenergetsko omrežje* – v območjih kulturne dediščine in vplivnih območjih vode speljati podzemno, razen če gre za arheološko dediščino - v tem primeru naj vodi potekajo po oziroma izjemoma ob robovih naselij, gozda, cest,...;
 - *ločilno oz. krmilno mesto* - naj bo neopazno, umaknjeno na rob (naselje, gozd, cesta);
 - *transformatorska postaja* – naj se izogiba objektom in območjem kulturne dediščine, če to ni možno, naj bo čim bolj neopazna ter ustrezno oblikovana, umaknjena na rob in umaknjena iz smeri vedut na prostorske dominante;
 - *relejna hišica* – naj se izogiba objektom in območjem kulturne dediščine;
 - *tipski zabojnik za skladiščenje jeklenk* – naj se izogiba objektom in območjem kulture dediščine (primerna lokacija - npr. trgovina, bencinska postaja);
- telekomunikacijski objekti:
 - *sekundarno telekomunikacijsko omrežje in bazne postaje* – praviloma naj se izogibajo objektom in območjem kulturne dediščine. Če ni druge rešitve, je možna postavitve na njihovem robu. Umeščanje

baznih postaj v cerkvene stolpe je možno le, če to ne bi imelo destruktivnih učinkov na historično substanco objekta in njegovo pojavnost v prostoru. Postavljanje stolpov oz. drogov za bazne postaje mobilne telefonije v bližini prostorskih dominant, kot so cerkve in gradovi, ni sprejemljivo.

- komunalni objekti:
- *objekt s hidroformno postajo oziroma prečrpališčem* – izogibati se je potrebno objektom in območjem kulturne dediščine; če je postavitvev neizogibna, naj bo črpališče na neizpostavljenem mestu, obdanem z živico;
- *montažna greznica* – naj bo po postavitvi zatravljena;
- *mala tipska čistilna naprava* – območje postavitve ponovno zatraviti, spremljajoč objekt naj bo lesen, z dvokapno streho, umaknjen na neizpostavljeno mesto;
- *ekološki otok* – znotraj naselbinskih jeder niso zaželeni, saj gre za povsem netradicionalno funkcijo in obliko; če že, potem mora biti ekološki otok čim bolj zakrit in nevpadljiv; priporočamo uporabo naravnih materialov, prilagojenih funkciji, strukturi naselja in krajini. V mestu naj bo oblikovanje ekoloških otokov vključeno v celostno podobo urbane opreme.

Pomožni kmetijsko gozdarski objekti

- čebelnjak – sledijo naj tradicionalnemu vzoru;
- gnojišče, gnojna jama – locirano je lahko le v okviru domačije, v neposredni bližini hleva;
- gozdna cesta – v območjih kulturne dediščine je potrebno izdelati variante tras;
- gozdna učna pot – v območjih kulturne dediščine je potrebno izdelati celostno podobo učnih tabel;
- gozdna žičnica – naj se izogiba objektom in območjem kulturne dediščine;
- kmečka lopa – v območjih kulturne dediščine možna postavitve le v okviru kmečkega gospodarstva;
- poljska pot – peščena, oz. se utrdi le po kolesnicah (asfalt in tlakovci niso dopustni);
- silos – je možen samo v horizontalni obliki in to le v okviru kmečkega gospodarstva;
- skedenj – dopustna je postavitve regionalno značilnih skednjev;
- senik – v odprtem prostoru, na ne izpostavljenih lokacijah.

Začasni objekti:

- začasni objekti za sezonsko turistično ponudbo se v območjih kulturne dediščine lahko načrtujejo le v okviru priprave celostnega urejanja določenega območja;
- začasni objekti za prireditve se smejo za omejen čas postavljati tudi v območja kulturne dediščine;
- začasni objekti za skladiščenje naj se ne postavljajo v območja kulturne dediščine.

Vadbeni objekti:

- dopustni so le v sklopu obstoječih učno-vzgojnih objektov,
- montažnih napihljivih šotorov naj se ne načrtuje v območjih kulturne dediščine.

Spominska obeležja:

- pred postavitvijo spominskih obeležij v območjih kulturne dediščine je potrebno izdelati prostorsko presojo postavitve in preveriti vpliv na obstoječo kulturno dediščino

Urbana oprema:

V območjih kulturne dediščine je treba urbano opremo načrtovati celostno.

- čakalnice in kolesarnice – naj bodo prilagojene okolju (mestnemu ali vaškemu) in celostni podobi urbane opreme (postajališča, eko otoki, kioski itd.);
- objekt za oglaševanje – na območju kulturne dediščine (enote, vplivna območja in območja krajinske prepoznavnosti) postavljanje objektov za oglaševanje ni dovoljeno, po potrebi naj se za krajevna obvestila uporabljajo lesene table, pritrjene na posamezen vaški objekt,
- transparent – na območju kulturne dediščine (enote, vplivna območja in območja krajinske prepoznavnosti) postavljanje transparentov načeloma ni dovoljeno. Dovoljeni so na posameznih vnaprej dogovorjenih lokacijah v mestu oz. naselju. Te lokacije ne smejo biti v smeri vedut na prostorske dominante;
- skulptura – enako kot spominska obeležja;
- večnamenski kiosk – v območju kulturne dediščine niso dopustni - v ta namen se lahko uporabljajo obstoječi opuščeni objekti kulturne dediščine;
- vodnjaki – so dovoljeni in oblikovani glede na lokalno tipologijo.

Označevanje kulturne dediščine naj poteka v skladu z obstoječim pravilnikom za označevanje kulturnih spomenikov in v soglasju s pristojno enoto ZVKDS ter v skladu s pravilnikom o prometni signalizaciji.

Načrtovanje gradnje zunaj poselitvenih območij

- ne sme ogroziti kulturne dediščine in njene prostorske pojavnosti;
- upoštevati je potrebno obstoječi vzorec razporeditve in velikosti objektov;
- sprememba namembnosti objektov v območjih kulturne dediščine je načeloma možna le ob ohranitvi dediščinskih lastnosti.

Načrtovanje v območjih z omejitvami za razvoj v prostoru

Kot območja z omejitvami za področje varstva kulturne dediščine obravnavamo predvsem potresna območja, območja požarne ogroženosti in ogrožena območja po predpisih o vodah. V primerih sanacije naravnih in drugih nesreč se za rekonstrukcijo ali gradnjo novih objektov, ki v celoti ohranjajo namembnost, gabarite in izgled poškodovanih objektov na istih lokacijah, omogoči pridobitev gradbenega dovoljenja po skrajšanem ugotovitvenem postopku. Pri izvajanju intervencijskih ukrepov ob naravnih nesrečah se praviloma izvedejo najnujnejši ukrepi. Pri tem se v največji možni meri omogočajo nadaljnji naravni procesi razen, če bi to ogrozilo obstoječa naselja in varovane enote kulturne dediščine.

Čeprav se varstvo kulturne dediščine običajno obravnava kot omejitveni dejavnik v prostoru, pa lahko prestavlja tudi razvojni dejavnik za nekatere dejavnosti, kot sta turizem in kultura. Omejitve so najbolj izrazite na pomembnejših arheoloških najdiščih, ki se načeloma varujejo rezervatno. Tudi tu pa se odpirajo možnosti v smislu prezentacije v turistične namene.

Načrtovanje v območju kmetijskih zemljišč

Na območjih varstva kulturne dediščine in v kulturni krajini širšega območja, kjer se kmetijske površine pojavljajo fragmentarno in mejijo na gozdni rob, se praviloma ohranja obstoječ obseg kmetijskih zemljišč, kot pomemben element kulturne krajine. Ohranjati je potrebno značilnost v naravi ohranjenih starih zemljiških razdelitev, parcelne strukture, vegetacijske prvine, členitev prostora in značilne tradicionalne stavbe oziroma gospodarska poslopja (npr. kamnita pastirska hiška), razmeščena v krajini, v njihovi izvorni postavitvi, velikosti ter rabi.

Pri načrtovanju infrastrukture za potrebe obrambnih dejavnosti se posebna pozornost nameni ustrezni prostorski umestitvi, zmanjšanju vplivov in potrebnih varnostnih odmikov od pomembnejše kulturne dediščine.

Pri načrtovanju v območjih turizma in rekreacije je potrebno omogočiti dostop javnosti do kulturnih spomenikov. V območja kulturne dediščine se lahko poleg prvotnih funkcij umeščajo tudi tista, ki služijo turistični dejavnosti ali jo dopolnjujejo.

Enote Urejanja prostora in območja OPPN

Usmeritev za območja kulturne dediščine je, da se zanjo predvidi urejanje znotraj ene enote urejanja prostora. V občini Kanal ob Soči je eno naselje s statusom kulturnega spomenika: Kanal - Trško jedro (EŠD 218). Ob kakršnikoli obravnavi je potrebno naselbinsko dediščino obravnavati celovito, znotraj varovanega območja, v primeru izdelave OPPN znotraj ene EU.

Seznam evidentiranih enot kulturne dediščine z varstvenimi in razvojnimi usmeritvami

EŠD	Ime	Tip	Var.	SDP	Smernice
25480	Avče – Domačija Avče 13	2	2		Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovano območje oz. parcele domačije. Potrebno je vzpostaviti prostorski vsebinski kontekst zavarovane enote z okolico oz. načrtovano pozidavo.
4752	Avče – Gradišče V gradah	1	1		Obstoječa raba (kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti) niso sprejemljivi. Širitev pokopališča in izgradnja kolesarske steze je pogojno sprejemljiva; pred posegom je potrebno opraviti predhodne raziskave, s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred

EŠD	Ime	Tip	Var.	SDP	Smernice
					posegom tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.
18269	Avče – Grobišče Na Lajšču	1	1		Obstoječa raba (kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.
4870	Avče – Spomenik iz prve svetovne vojne	5	1		Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor območja nekdanjega vojaškega pokopališča; objektov ni dovoljeno graditi preblizu in v območju nekdanjega pokopališča; ohranjati se mora veduta na spomenik.
24275	Avče – Znamenje	3	2		Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.
26672	Avče – Znamenje v zaselku Nadavče	3	2		Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.
26703	Brodež pri Kanalu – Znamenje v obcestni škarpi	3	2		Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, in situ.
3820	Britof pri Ukanju – Cerkev Sv. Kancijana	3	1	valor	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo, ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.
25444	Čolnica - Zaselek	7	2		Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove, veduto zaselka in okoliško krajino. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko ali gospodarsko funkcijo.
4745	Deskle – Arheološko najdišče sv. Lovrenc in Gradišče	1	1		Obstoječa raba (kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak) niso sprejemljivi.
23319	Gorenje polje pri Anhovem – Arheološko območje Grad	1	2		Raba (pozidava, pokopališče, kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli, kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.
4887	Gorenje polje pri Anhovem – nagrobnik družine Kavčič	5	1		Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, in situ.
4741	Kal nad Kanalom – Arheološko najdišče Gradec	1	1		Obstoječa raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti) niso sprejemljivi.
18082	Kal nad Kanalom – Arheološko območje Ograjenca	1	2		Raba (pozidava, kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli, kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka

Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči

EŠD	Ime	Tip	Var.	SDP	Smernice
					raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.
4742	Kal nad Kanalom – Gradišče Na gradu pod Zabrdom	1	1		Obstoječa raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak) niso sprejemljivi.
4861	Kal nad Kanalom – Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne	5	1		Pokopališče se ohranja kot urejena travnata površina; ohranja se še obstoječa grobna znamenja; površina pokopališča je omejena z ograjo: dela ob gradnji cevovoda morajo biti izvedena tako, da ne ogrožajo kulturne dediščine.
23320	Kambreško – Arheološko območje Rog	1	2		Raba (pozidava, kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje obstoječih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak, ureditev novih nasadov, izruvanja dreves) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.
25482	Kambreško – Hiša Potravno 8	2	2		Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.
12278	Kambreško – Kuhinja z ognjiščem pri Lukčevih	2	1		Konzervira se obstoječe stanje oz. zaščiti in varuje in situ.
28052	Kambreško – Spomenik NOB	5	2		Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik
23318	Kambreško – Zaselek Bevčarji	7	2		Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove, veduto na zaselek in okoliško krajino. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo.
23317	Kambreško – Zaselek Močila	7	2		Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove, veduto zaselka in okoliško krajino. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko ali gospodarsko funkcijo.
3742	Kanal – Cerkev sv. Ane	3	1		Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo spomenika in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.
1575	Kanal – Neptunov vodnjak	2	2		Možni so posegi, ki so v skladu s funkcijo vodnjaka in ki ne degradirajo prostorskega konteksta spomenika /dediščine/.
27650	Kanal - Spomenik Mariju Kogoju	5	2		Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; ohranjati se mora veduta na spomenik.
27649	Kanal – Spomenik Valentinu Staniču	5	2		Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; ohranjati se mora veduta na spomenik.
218	Kanal – Trško jedro	7	1	valor	Enota dediščine je razglašena za kulturni oz. naselbinski spomenik, za katerega je določen 1. varstveni režim. Naselje je zaščiteno in se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok) in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst.
23274	Kanal – Villa Rabatta	2	2		Možni so posegi, ki so v skladu s funkcijo spomenika in ki ne degradirajo prostorskega konteksta spomenika /dediščine/.
3739	Kanalski Vrh – Cerkev sv. Antona Padovanskega	3	2		Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo spomenika in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.
25483	Kanalski Vrh - Domačija Kanalski Vrh 2	2	2		Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovano območje oz. parcele domačije. Potrebno je vzpostaviti prostorski vsebinski kontekst zavarovane enote z okolico oz. načrtovano pozidavo.

Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči

EŠD	Ime	Tip	Var.	SDP	Smernice
28051	Kanalski Vrh – Spominsko znamenje NOB	5	2		Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.
3740	Krstenica – Cerkev sv. Nikolaja	3	1		Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo spomenika in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.
4738	Levpa – Arheološko najdišče Grad	1	1		Obstoječa raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak) niso sprejemljivi.
3812	Levpa – Cerkev sv. Štefana	3	2		Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.
26443	Levpa – Spomenik NOB	5	2		Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.
25481	Lig – Domačija Gojevšček v zaselku Melinki	2	2		Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovano območje oz. parcele domačije. Potrebno je vzpostaviti prostorski vsebinski kontekst zavarovane enote z okolico oz. načrtovano pozidavo.
25484	Lig – Domačija Strmec 4	2	2		Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovano območje oz. parcele domačije. Potrebno je vzpostaviti prostorski vsebinski kontekst zavarovane enote z okolico oz. načrtovano pozidavo.
25485	Lig – Domačija Strmec 5	2	2		Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovano območje oz. parcele domačije. Potrebno je vzpostaviti prostorski vsebinski kontekst zavarovane enote z okolico oz. načrtovano pozidavo.
25486	Lig - Župnišče	2	2		Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovano območje oz. parcele domačije. Potrebno je vzpostaviti prostorski vsebinski kontekst zavarovane enote z okolico oz. načrtovano pozidavo.
3889	Plave – Cerkev sv. Krstnika	3	2		Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.
24475	Plave – Spominsko znamenje NOB	5	2		Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.
24280	Plave – Znamenje	3	2		Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.
3890	Prilesje pri Plavah – Cerkev sv. Ahaca	3	1	valor	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.
23322	Ročinj – Arheološko območje Na Hracu	1	2		Obstoječa raba (kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.
23321	Ročinj – Rimskodobno grobišče na vaškem pokopališču	1	2		Poseg (širitev pokopališča) je pogojno sprejemljiv; pred posegom je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.
23312	Ročinj - Vas	7	2		Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj naselja, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove, veduto in okoliško krajino. Možne so zapolnitve s stanovanjsko in

Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči

EŠD	Ime	Tip	Var.	SDP	Smernice
					gospodarsko funkcijo.
4884	Ročinj – Znamenje na pokopališču	3	1		Znamenje, kulturni spomenik je zaščiten in se varuje na avtentični lokaciji, z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.
25487	Seniški Breg – Domačija Seniški Breg 18	2	2		Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovano in vplivno območje oz. parcele domačije. Potrebno je vzpostaviti prostorski vsebinski kontekst zavarovane enote z okolico.
25488	Seniški Breg – Domačija Seniški Breg 42	2	2		Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovano in vplivno območje oz. parcele domačije. Potrebno je vzpostaviti prostorski vsebinski kontekst zavarovane enote z okolico.
26450	Seniški Breg – Spomenik NOB	5	2		Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.
25490	Ukanje – Domačija Fili 4	2	2		Domačija se ščiti in varuje v okviru parcel in vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami oz. ambientom, tipologija, odnos do odprtega prostora, prepoznana lega in okoliška krajina. Združevanje posameznih domačij z zavarovanimi.
25491	Ukanje – Domačija Markiči 8	2	2		Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovano in vplivno območje oz. parcele domačije. Potrebno je vzpostaviti prostorski vsebinski kontekst zavarovane enote z okolico.
25489	Ukanje – Hiša Fili 1	2	2		Domačija se ščiti in varuje v okviru parcel in vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami oz. ambientom, tipologija, odnos do odprtega prostora, prepoznana lega in okoliška krajina. Združevanje posameznih domačij - zavarovanih enot.
23316	Ukanje – Zaselek Bajti	7	2		Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove zaselka, veduto nanj in okoliško krajino. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo.
27540	Ukanje – Znamenje v zaselku Želinje	3	2		Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.
25492	Zapotok v Brdih – Domačija Mišček 5	2	2		Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovano in vplivno območje oz. parcele domačije. Potrebno je vzpostaviti prostorski vsebinski kontekst zavarovane enote z okolico.
4883	Zapotok v Brdih – Domačija Zapotok 5	2	1		Domačija je z odlokom razglašena za kulturni spomenik, ki je zaščiten in se varuje v okviru parcel in z vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami in ambientom, tipologija, odnos do odprtega prostora, prepoznana lega in okoliš.
25493	Zapotok v Brdih – Štala na domačiji Mišček 4	2	2		Enota dediščine se zaščiti in varuje v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.
25445	Zapotok v Brdih - Vas	7	2		Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj vasi, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove, veduto vasi in okoliško krajino. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo
23323	Zarščina – Arheološko območje Stara cerkev in Žegen	1	2		Obstoječa raba (kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možna je tudi zahteva po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja (in situ).

EŠD	Ime	Tip	Var.	SDP	Smernice
4761	Želinje – Domačija Želinje 1 in 2	2	1		Domačija je z odlokom razglašen kulturni spomenik, ki se štiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in z vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami, tipologija, odnos do odprtega prostora, prepoznana lega in okoliška krajina.

Legenda:

EŠD – Evidenčna številka enote dediščine iz Registra nepremične kulturne dediščine (RKD) ali številka predloga za vpis v RKD

Ime – Ime enote povzeto iz RKD. Ime enote sestavljata krajevna oznaka in lastno ime

Tip – Tip enote dediščine (po tipologiji RKD)

0 – neznano

1 – arheološka dediščina

2 – profana stavbna dediščina

3 – sakralna stavbna dediščina

4 – sakralno profana stavbna dediščina

5 – memorialna dediščina

6 – vrtnoarhitekturna dediščina

7 – naselbinska dediščina

11 – kulturna krajina

12 – zgodovinska krajina

13 – ostalo

Var (varstvo): kategorija varstvenega režima

1 – razglasitev za spomenik

2 – varovanje v prostorskih aktih

SDP / valor – Spomenik državnega pomena / valoriziran za SDP

Ugotovitev:

Pripravljenec OPN je navedene smernice upošteval in jih smiselno integriral v dopolnjen osnutek OPN. Skladno s smernicami za varstvo kulturne dediščine se je ponekod predvidena podrobna namenska raba prostora tudi ustrezno spremenila.

Podrobnejši prostorsko izvedbeni pogoji za varstvo, ki so navedeni v sklopu »Opredelitev do načrtovanih ureditev« niso neposredno vključeni v OPN, jih pa v OP povzemamo med omilitvenimi ukrepi.

Strateški del OPN za varstvu kulturne dediščine navaja, da je pri načrtovanju razvoja prostora v občini zagotavlja celostno varstvo arheološke, stavbne profane, stavbne sakralne, memorialne, naselbinske in krajinske kulturne dediščine državnega in lokalnega pomena.

Izvedbeni del OPN za varstvu kulturne dediščine navaja, da je potrebno pri načrtovanju gradenj in prostorskih ureditev na območjih varstva kulturne dediščine in njihovih vplivnih območjih pridobiti kulturnovarstvene pogoje ter na osnovi projektne dokumentacije pridobiti tudi kulturnovarstveno soglasje.

Predhodne arheološke raziskave, v okviru katerih se poda predhodna ocena in vrednotenje arheološkega potenciala, da se pridobijo informacije, potrebne za vrednotenje dediščine in natančno določijo ukrepi varstva, za območja predvidenih ureditev v tej fazi niso bile izvedene. OPN podaja pogoj, da je ob vseh posegih v zemeljske plasti obvezujoč splošni arheološki varstveni režim.

Objekti in območja varovane kulturne dediščine so prikazani v prikazu stanja prostora, ki je priloga OPN.

8. Ministrstvo za promet, Ministrstvo za promet, Direkcija RS za ceste, Sektor za planiranje in analize, Tržaška 19, 1000 Ljubljana, dne 22.6.2009 (št. dopisa: 35001-32/2009)

Na območju Občine Kanal ob Soči, Direkcija RS za ceste planira naslednja dela:

- Modernizacija ceste R3-605/5702 v skupni dolžini 6.000 m (skozi več let).
- Planirana je kolesarska povezava Miren – Vrtojba – Kanal.
- Sprejet je odlok o lokacijskem načrtu obvoznice Kanal pod št. 347-09-3034/00 z dne 12.01.2001.
- Za vsaki poseg v varovalni pas državnih cest je treba v skladu z Zakonom o javnih cestah (Ur.l. RS, št. 29/97) ter Zakonom o graditvi objektov (Ur.l. RS, št. 102/04, 126/07) pridobiti soglasje Direkcije RS za ceste.

Ugotovitev:

Pripravlavec OPN je navedene smernice upošteval.

9. Ministrstvo za promet, Direktorat za civilno letalstvo, Langusova 4, 1535 Ljubljana, dne 15.6.2009 (št. dopisa: 350-73/2009/2)

Smernice z vidika varnosti zračnega prometa:

Območje Občine Kanal ob Soči se ne nahaja v vplivnem območju katerega od slovenskih letališč, glede na predvideno in obstoječo mrežo letališč v Republiki Sloveniji. Preko območja potekajo zračne poti, zato je pri sprejemu OPN za območje Občine Kanal ob Soči potrebno upoštevanje omejitev, ki izhajajo iz *Zakona o letalstvu (ZLet) (Ur.l. RS, št. 18/2001, 110/2002-ZGO-1, 114/2002, 31/2005, 39/2005, 49/2006-ZmetD)*.

Predvsem je pri načrtovanju potrebno upoštevati določila povezana z ovirami za zračni promet po 110. členu ZLet. Med ovire za zračni promet tako štejejo:

- objekti, instalacije in naprave, ki so višji od 30 metrov in ki stojijo na naravnih ali umetnih vzpetinah, če se vzpetine dvigajo iz okoliške pokrajine za več kot 100 metrov,
- vsi objekti, instalacije in naprave, ki segajo več kot 100 metrov od tal, ter daljnovodi, žičnice in podobni objekti, ki so napeti nad dolinami in soteskami po dolžini več kot 75 metrov,
- za ovire pod zračnimi potmi štejejo tudi objekti in naprave zunaj naselij, ki so višji od okoliškega terena za najmanj 25 metrov, če se nahajajo znotraj varovanih pasov posameznih cest, železniških prog, visokonapetostnih vodov in podobno.

Pri graditvi, postavljanju in zaznamovanju objektov, ki utegnejo s svojo višino vplivati na varnost zračnega prometa, je potrebno predhodno pridobiti ustrezno soglasje Ministrstva za promet, Direktorata za civilno letalstvo k lokaciji oziroma k izgradnji takega objekta, objekt pa je potrebno označiti in zaznamovati v skladu z veljavnimi predpisi.

Ugotovitev:

Dopolnjen osnutek OPN zračnega prometa ne obravnava.

10. Slovenske železnice d.o.o., Področje za nepremičnine, Kolodvorska ul. 11, 1000 Ljubljana, dne 17.8.2009 (št. dopisa: 1.6.ZK-190/09-BM)

Smernice:

- Osnutek OPN Občine Kanal ob Soči zajema tudi del železniške proge št. 70 Jesenice – Nova Gorica – Sežana.
- Po *Nacionalnem programu razvoja slovenske železniške infrastrukture (Ur.l. RS, št. 13/96)* je predvidena elektrifikacija žel. proge Jesenice – Nova Gorica – Sežana.
- Po *Strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Ur. list RS, št. 76/04)* je predvidena posodobitev, dograditev in rekonstrukcija železniške proge Jesenice – Nova Gorica – Sežana.
- Za vse posege znotraj varovalnega progovnega pasu železniške proge št. 70 Jesenice – Nova Gorica – Sežana je treba upoštevati določila *Zakona o varnosti v železniškem prometu (Ur. list RS, št. 61/07)* ter *Pravilnika o pogojih za graditev gradbenih objektov ali drugih objektov, saditev drevja ter postavljanje naprav v varovalnem progovnem pasu in v varovalnem pasu ob industrijskem tiru (Ur.l. SRS, št. 2/87)*.

Ugotovitev:

Pripravlavec OPN je navedene smernice upošteval.

11. Ministrstvo za šolstvo in šport, Masarykova 16, 1000 Ljubljana, dne 17.6.2009 (št. dopisa: 350-4/2009-2)

Smernice:

Dolgoročne usmeritve športa, ki izvirajo iz Nacionalnega programa športa v Republiki Sloveniji, so zagotoviti 0,5 m² pokritega in 3 m² nepokritega prostora, namenjenega športni dejavnosti, na prebivalca.

Ugotovitev:

Pripravljaivec OPN je navedene smernice upošteval.

13. Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, Savska cesta 3, 1000 Ljubljana, dne 1.10.2009 (št. dopisa: 350-2/2009-306) in dne 15.10.2009 (št. dopisa: 350-2/2009-341)

SMERNICE NA PODLAGI ZAKONA O RUDARSTVU (Ur.l. RS, št. 98/04 -ZRud-UPB1 in 68/08)

- Povezanost s prostorskim planiranjem (10. člen)

Splošni načrt gospodarjenja z mineralnimi surovinami je strokovna podlaga za izdelavo prostorskih sestavin planskih aktov države in lokalne skupnosti. Načrt gospodarjenja s posameznimi mineralnimi surovinami je strokovna podlaga za izdelavo prostorskega izvedbenega načrta. Prostorski izvedbeni načrt je podlaga za izdajo dovoljenja za poseg v prostor z namenom raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin na podlagi določb zakona, ki ureja prostorsko načrtovanje.

- Prehod na nov sistem programiranja in načrtovanja z mineralnimi surovinami (106. člen)

Do sprejetja državnega programa in načrtov gospodarjenja s posameznimi mineralnimi surovinami se za gospodarjenje z mineralnimi surovinami in za podeljevanje koncesij po določbah ZRud, uporabljajo obstoječi prostorski akti države in lokalnih skupnosti. Državni program gospodarjenja z mineralnimi surovinami - splošni načrt (sklep Vlade št. 36100-5/2009/6) predstavlja strokovno podlago za izdelavo prostorskih sestavin planskih aktov države in lokalne skupnosti. Splošni načrt državnega programa gospodarjenja z mineralnimi surovinami je v skladu z zakonom sprejet za obdobje desetih let.

- Dovoljenje za poseg v pridobivalni prostor (96. člen)

Za gradnjo v mejah pridobivalnega prostora je pred izdajo gradbenega dovoljenja potrebno pridobiti soglasje nosilca rudarske pravice. Dovoljenje se sme izjemoma izdati, čeprav je bilo soglasje nosilca rudarske pravice zavrnjeno zaradi obstoja nevarnosti za poškodbe, vendar le tedaj, če rudarski inšpektor z odločbo ugotovi, da ne obstoji nevarnost za življenje in zdravje ljudi, in če se investitor odpove pravici do odškodnine za škodo, ki utegne nastati kot posledica rudarskih del in se ta izjava z overjenim podpisom zaznamuje v zemljiški knjigi kot pravno dejstvo.

SMERNICE NA PODLAGI KONCESIJSKIH RAZMERIJ - rudarska pravica za izkoriščanje mineralnih surovin

- Pri načrtovanju prostorske ureditve je potrebno upoštevati, da je na območju občine država podelila rudarsko pravico za izkoriščanje mineralne surovine na štirih pridobivalnih prostorih.

Nahajališče	Koncesionar	Surovina	Predmet	Trajanje koncesije
Rodež	Salonit Anhovo Gradbeni materiali d.d.	apnenec in lapor za industrijske namene	PP	do 10.12.2021
Perunk	Salonit Anhovo Gradbeni materiali d.d.	apnenec in lapor za industrijske namene	PP	do 10.12.2021
Lastivnica	Salonit Anhovo Gradbeni materiali d.d.	apnenec in lapor za industrijske namene	PP	do 10.12.2021
Deskle	Salonit Anhovo Gradbeni materiali d.d.	apnenec in lapor za industrijske namene	PP	do 10.12.2021

SMERNICE NA PODLAGI ZAKONA O PROSTORSKEM NAČRTOVANJU (Ur.l. RS, št. 33/07 - ZPNačrt)

Zakon o prostorskem načrtovanju uvršča prostorske ureditve namenjene izkoriščanju mineralnih surovin med prostorske ureditve lokalnega pomena. Po določbah ZPNačrt sodi načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena v pristojnost občin, ki v skladu z ustavo, zakoni in hierarhično višjimi prostorskimi akti pripravljajo in sprejemajo občinske prostorske akte za svoje območje. Na podlagi določb ZRud je podlaga za izdajo dovoljenja za poseg v prostor z namenom raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin prostorski izvedbeni načrt (občinski podrobni prostorski načrt). Pri načrtovanju prostorske ureditve je potrebno upoštevati, da Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur.l. RS, št. 122/04) določa, da:

- Osnovna namenska raba prostora (18. člen): Območja osnovne namenske rabe so med drugim tudi območja mineralnih surovin.

- Podrobnejša namenska raba prostora (19. člen): Območja mineralnih surovin se lahko delijo na površine podrobnejše namenske rabe, in sicer na površine nadzemnega pridobivalnega prostora in na površine podzemnega pridobivalnega prostora.
- Območja osnovne namenske rabe v sistemu krajine (69. člen): Območja osnovne namenske rabe v sistemu krajine obsegajo med drugim tudi območja mineralnih surovin.
- Prikaz območij mineralnih surovin (79. člen): Zasnova oskrbe z mineralnimi surovinami se prikaže v strategiji prostorskega razvoja občine v okviru zasnove razmestitve dejavnosti v prostoru in v zasnovah posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru. Območja mineralnih surovin se natančneje prikažejo v prostorskem redu občine, kjer se kot kategorije namenske rabe prikažejo površine pridobivalnega prostora. Območja mineralnih surovin, ki so varovana s predpisi s področja rudarstva, so zajeta v zbirki pravnih režimov in jih je pri načrtovanju in pripravi meril in pogojev v prostorskem redu občine treba upoštevati. Aktivnosti pridobivanja, raziskovanja in sanacije se v prostorskem redu občine lahko določijo s podrobnejšimi merili in pogoji za prostorske enote. Območja raziskovanja in sanacije se določijo kot prostorska enota v prostorskem redu občine.
- Obseg območij mineralnih surovin (80. člen): Območja mineralnih surovin obsegajo območja strateških, industrijskih in izjemnih mineralnih surovin ter mineralnih surovin za gradbeništvo.
- Načrtovanje v območjih mineralnih surovin (81. člen): Pri izkoriščanju mineralnih surovin za gradbeništvo je treba zagotoviti postopno zapiranje manjših objektov in sanacijo nelegalnih kopov. Število objektov se na regionalni ravni določi glede na okoljska, gospodarska in družbena merila, ki vključujejo tudi geološko ustreznost, zadostno količino zaloga, dovolj veliko letno proizvodnjo, funkcionalno povezanost z uporabniki, transportni radij prodaje, vidno neizpostavljenost območij, primerno oddaljenost od poselitve. Izkoriščanje obstoječih kopov oskrbe z mineralnimi surovinami za gradbeništvo ima prednost pred odpiranjem novih lokacij, razen kadar so obstoječi kopi v območjih večje ranljivosti prostora, varovanih in ogroženih območjih po predpisih o vodah, območjih ohranjanja narave, območjih kulturne dediščine ali na vidno izpostavljenih legah. Nove lokacije se odpirajo kadar povečanju potreb po mineralnih surovinah za gradbeništvo z obstoječimi objekti ni mogoče zadostiti oziroma obstoječe lokacije ne omogočajo izkoriščanja in gospodarnega transporta rude. Nove lokacije se umeščajo na osnovi analize vidne izpostavljenosti, ki je sestavni del strokovnih podlag za pripravo prostorskih aktov lokalnih skupnosti.
- Prednostno je treba sanirati lokacije odprtih kopov zlasti na: 1. gospodarsko neperspektivnih lokacijah; 2. območjih velikih razvrednotenj prostora ter večje ranljivosti naravnih in ustvarjenih sestavin prostora; 3. varovanih, zavarovanih ali ogroženih območjih po predpisih; 4. območjih prepoznavnosti krajine, na vidno izpostavljenih območjih in območjih varstva kulturne dediščine; 5. območjih, kjer je možno umeščati nove rabe prostora in je za to izkazan javni interes oziroma kjer je znan investitor, ter območjih nelegalnih kopov
- Pri sanacijah je treba upoštevati okoljske, ekonomske in družbene vidike. Načini sanacij so načrtovanje nove rabe, vzpostavitev rabe prostora, kot je bila pred začetkom izkoriščanja, in sukcesivnost naravnih procesov, kadar niso ogroženi varnost, zdravje in življenje ljudi. Kjer je mogoče, zlasti pa v nacionalnih območjih prepoznavnosti in varovanih območjih naravnih kakovosti, je treba spodbujati sprotne sanacije degradiranih površin, na že izkoriščenih območjih še aktivnih kopov pa dokončno sanacijo. Kadar se na območju pridobivanja mineralnih surovin vzpostavijo pogoji za sekundarni biotop ali drugo območje, pomembno z vidika ohranjanja narave oziroma kulturne dediščine, ga je treba ustrezno sanirati. Pri sanaciji območij oskrbe z edinstvenimi mineralnimi surovinami mora oblika sanacije omogočati možnost za občasni odvzem manjših količin materiala, kadar za to obstajajo utemeljene potrebe.
- Na varovanih, zavarovanih ali ogroženih območjih je dovoljeno izkoriščanje mineralnih surovin skladno s predpisi. Na območju pridobivanja mineralnih surovin se upošteva ohranjanje habitatnih tipov zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, in to z opuščanjem ali prilagajanjem rabe prostora na območju habitatnega tipa.
- Na območju pridobivanja mineralnih surovin je treba zagotoviti tudi površine oziroma objekte za skladiščenje, separacijo, odlaganje jalovine in za druge objekte, nujne za izvajanje rudarske dejavnosti in pripadajočo infrastrukturo. Če se pridobivanje strateških in industrijskih gospodarsko pomembnih mineralnih surovin opusti, je zaradi gospodarnosti treba ohraniti plansko varovanje vira.
- Gradnja objektov zunaj poselitvenih območij (99. člen): Gradnja objektov zunaj poselitvenih območij, ki služi za potrebe kmetijske in gozdarske dejavnosti, upravljanja voda, športa in rekreacije zunaj poselitvenih območij, pridobivanja mineralnih surovin, pridobivanja energije in izkoriščanja drugih naravnih virov, varnosti državljanov in njihovega premoženja, obrambe, varstva pred naravnimi in

drugimi nesrečami in javne infrastrukture mora zadoščati naslednjim merilom: 1. njihova izvedba ali uporaba ni v nasprotju z javno koristjo; 2. je mogoče z razumnimi stroški zagotoviti komunalno opremo zemljišča; 3. ne bi povzročila vidnega razvrednotenja prostora; 4. ne bi povzročila škodljivih vplivov na okolje; 5. taka gradnja ne bi ogrožala naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in kulturne dediščine; 6. taka gradnja ne bi ogrozila kakovosti naravnih virov ali oteževala dejavnosti, ki so vezane na njihovo rabo (kmetijstvo, gozdarstvo, vodno gospodarstvo, pridobivanje mineralnih surovin).

USMERITVE GLEDE USTREZNOSTI PODATKOV PRIKAZA STANJA PROSTORA

- Na območju občine so štirje površinski kopi (pridobivalni prostori) tehničnega kamna – dolomita, za katere je občina podelila rudarsko pravico za gospodarsko izkoriščanje mineralne surovine. Območja pridobivalnih prostorov se z namensko rabo prostora opredeli kot območje mineralnih surovin (s podrobnejšo namensko rabo pa kot površina nadzemnega pridobivalnega prostora).
- V primeru izkazanega interesa za izkoriščanje mineralnih surovin bo občina pretehtala ali je smotrno določeno območje z osnovno namensko rabo prostora opredeliti kot območje mineralnih surovin (s podrobnejšo namensko rabo pa kot površino nadzemnega pridobivalnega prostora ali kot površino podzemnega pridobivalnega prostora s površinskim vplivom, ki onemogoča drugo rabo).
- Za namen izkoriščanja mineralnih surovin je potrebno sprejeti občinski podrobni prostorski načrt (OPPN). Raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin se izvaja v skladu z določbami Zakona o rudarstvu.
- V občini se nahajajo tudi nelegalni kopi, ki so potrebni sanacije ali so deloma že samosanirani. Sanacija nelegalnih kopov se bo izvajala v skladu z določbami Zakona o graditvi objektov.

Ugotovitev:

Pripravljaivec OPN je navedene smernice upošteval.

OPN vsebuje tudi umestitev dveh novih kamnolomov:

- Kamnolom Cvetrež (KGV-16.ek, poseg 8-3): nahajališče naravnega kamna na Koradi.
- Kamnolomi Javorca (KGV-14.ek, poseg 19-1): nahajališče kamna skrilavca pri Kalu nad Kanalom za lokalne potrebe tradicionalne gradnje in za obnovo kulturnozgodovinskih spomenikov in starih objektov kakovostne arhitekture.

Vse predvidene in obstoječe površinske kope mineralnih surovin je potrebno urejati z OPPN, v okviru katerih se tudi podrobneje opredeli ukrepe za varstvo okolja. **Dopolnjen osnutek OPN ne predvideva OPPN za kamnoloma Cvetrež in Javorca, kar je potrebno obvezno dopolniti.**

14. Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, Savska cesta 3, 1000 Ljubljana, dne 7.9.2009 (št. dopisa: 350-4/2009-538)

Smernice:

1. Pri načrtovanju prostorske ureditve v postopku osnutka občinskega prostorskega načrta občine Kanal ob Soči je potrebno sprejeti lokalni energetski koncept, da je postopek osnutka občinskega prostorskega načrta občine Kanal ob Soči skladen s 17. členom *Energetskega zakona (Ur.l. RS, št. 27/07, 70/08)*.

2. Od 1.1. 2008 se uporabljajo Spremembe in dopolnitve določb 68.a člena, 68.b člena (za nove stavbe), 68.c člena in 68.č člena Energetskega zakona, kjer velja posebej omeniti 68.a člen, ki se nanaša na gradnjo novih stavb:

Pri graditvi novih stavb, katerih uporabna tlorisna površina presega 1.000 m², in pri rekonstrukciji stavb, katerih uporabna tlorisna površina presega 1000 m² in se zamenjuje sistem oskrbe z energijo, je treba izdelati študijo izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo z energijo (študija izvedljivosti), pri kateri se upošteva tehnična, funkcionalna, okoljska in ekonomska izvedljivost alternativnih sistemov za oskrbo z energijo. Kot alternativni sistemi se štejejo:

- decentralizirani sistemi na podlagi obnovljivih virov energije;
- soproizvodnja;
- daljinsko ali skupinsko ogrevanje ali hlajenje, če je na voljo;
- toplotne črpalke.

Študija izvedljivosti je obvezna sestavina projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja v skladu s predpisi o graditvi objektov.

3. Pri načrtovanju OPN Kanal ob Soči je potrebno upoštevati *Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS-Ur.l. RS, št. 76/04 - Publikacijska karta št. 4; Usmeritev za razvoj energetskega sistema)* in strokovne podlage za Prostorski plan RS, Ministrstva za okolje in prostor, Urada za energetiko, št. 350-13-16/02, iz marca 2003:

Preko območja načrtovanih posegov v prostor v občini Kanal ob Soči za predvidena območja pobud obstajajo sledeči objekti za proizvodnjo, razdeljevanje in prenos električne energije - CHE, HE in VE, RTP in daljnovodi:

- CHE Avče
- *predvidena VE Avče*
- HE Plave I in II
- HE Doblar I in II
- *predviden RTP Avče (400/110 kV)*
- RTP Plave
- RTP Anhovo
- *predviden DV 2x400 kV vzankanje RTP Avče*
- *DV 1x110 kV vzankanje CHE Avče (del trase kot kablovod)*
- DV 1x110 kV Plave -Doblar
- DV 1x110 kV Plave -Anhovo
- DV 1x110 kV Doblar -Nova Gorica

Gradnja predvidenih stanovanjskih objektov znotraj varovalnega pasu elektroenergetskega omrežja je možna le ob določenih pogojih in na določeni oddaljenosti od vodov in objektov tega omrežja. Glede na *48. čl. Energetskega zakona (Ur.l. RS, št. 27/07, 70/08)* je potrebno upoštevati varovalni pas elektroenergetskega omrežja, ki za 110 kV napetostni nivo znaša 30 m (15 m levo in 15 m desno od osi daljnovoda), za 400 kV znaša 40 m levo in 40 m desno od osi daljnovoda.

Poleg tega, v skladu z *Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS, št. 70/96)* veljajo za območje bivanja posebni ukrepi varstva pred sevanjem. Območja bivanja spadajo v I. območje varstva pred elektromagnetnimi sevanji za katera veljajo strožja merila, kot za II. območje varstva pred elektromagnetnimi sevanji, kamor spadajo območja brez stanovanj, namenjena industrijski ali obrtni ali drugi podobni proizvodni dejavnosti.

Preko območja načrtovanih posegov v prostor občine Kanal ob Soči za predvidena območja pobud poteka sledeči plinovod z oznako:

- regionalni plinovod z oznako R31 (MMRP Šempeter NG -MRP Anhovo)

4. Pri načrtovanju OPN Kanal ob Soči je potrebno upoštevati *Uredbo o prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04)*:

Pravila za načrtovanje poselitve (23. člen, 9. točka):

(9) Za smotrno rabo energije:

- z izborom lokacije, orientacijo objektov in ustreznimi odmiki med njimi omogočati ustrezno celoletno osončenje in zagotavljati zmanjševanje potreb po ogrevanju in umetnem hlajenju,
- z ustrezno zasnovano stavbnega volumna, z izborom gradiva in toplotno zaščito stavb zagotavljati čim manjše izgube toplotne energije,
- z načrtovanjem smotrne razporeditve objektov zmanjševati stroške za izgradnjo in obratovanje omrežij gospodarske javne infrastrukture,
- z energetske sanacije stavb pri prenovi zmanjševati porabo energije,
- z uporabo lokalno razpoložljivih obnovljivih virov energije zmanjševati energije pri prenosu in distribuciji.

Prenova naselij ali delov naselij (27. člen, 8., 9. in 14. točka):

(8) Prenovo je treba načrtovati tako, da je zagotovljena smotrna raba energije in materialov.

(9) Prenovo mora spremljati energetska sanacija stavb, kar pomeni:

1. ustrezno toplotno zaščito;
2. gradnjo skupnih energetske varčnih ogrevalnih sistemov in prednostno uporabo obnovljivih virov energije;

3. zmerno zgoščevanje poselitve z umeščanjem novih gradenj, kjer razpored stavb, njihova orientacija in razmiki omogočajo racionalno razvodno omrežje, dobro osončenje in zmanjšanje potrebe po hlajenju.

(14) Pri prenovi se vzpodbujata namestitev zbiralnikov sončne energije za pridobivanje električne energije in ogrevanje sanitarne vode ter izraba padavinske vode v sanitarne namene.

Širitev poselitvenih območij (29. člen, 2. točka, 12. odstavek):

(2) Pri načrtovanju območja za širitev naselja je treba upoštevati:

12. Možnost priključitve na prometno in energetska infrastrukturo, infrastrukturo elektronskih komunikacij ter infrastrukturo oskrbe z vodo in odvajanja ter čiščenja odpadne in padavinske vode, skladno s programi opremljanja zemljišč.

Razmeščanje območij namenske rabe (31. člen, 2. in 3. točka):

(2) Območja, ki so namenjena samo stanovanjem, se praviloma ne načrtujejo neposredno ob območjih proizvodnih dejavnosti, območjih energetske infrastrukture in površin drugih območij, zlasti nakupovalnih središč in zabaviških parkov. V neposredno bližino čistih stanovanjskih površin se lahko umesti le manjši športnorekreacijski center .

Načrtovanje območij proizvodnih dejavnosti (33. člen, 6. točka):

(6) V območja proizvodnih dejavnosti se lahko kot dopolnilne dejavnosti umestijo zlasti prometni terminali, trgovine ter druga skladiščno-prodajna in predelovalna dejavnost, manjše obrtne dejavnosti, tovarniške trgovine, komunalne dejavnosti in distribucija energije.

Območja osnovnih namenskih rab v sistemu gospodarske infrastrukture (41. člen, 2. točka):

(2) Poteki komunikacijskih vodov in energetske vodov ter vodov okoljske infrastrukture praviloma ne izključujejo druge namenske rabe pod ali nad njimi, vendar namenska raba ne sme biti izključujoča, kar pomeni, da ne sme ogroziti delovanja in vzdrževanja vodov, hkrati pa vodi ne smejo ogroziti rabe nad ali pod njimi.

Načrtovanje energetske infrastrukture (51. člen)

(1) Z namenom smotrne rabe prostora je treba nove energetske sisteme za proizvodnjo električne energije v čim večji meri načrtovati na lokacijah obstoječih sistemov in na degradiranih območjih proizvodnih dejavnosti, zlasti kot:

1. naprave, ki povečujejo izkoristek obstoječih naprav;
2. nove sisteme za proizvodnjo električne energije, ki nadomestijo obstoječe sisteme;
3. nove sisteme za proizvodnjo električne energije, ki se umeščajo ob obstoječih in v čim večji meri izkoriščajo objekte in naprave obstoječih sistemov.

(2) Objekte in naprave za proizvodnjo električne energije je dopustno načrtovati tudi v primerih, ko izkoriščajo obstoječe vodne pregrade za druge namene (mlini, žage) in so skladni z zahtevami glede ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine.

(3) Vodne akumulacije, namenjene proizvodnji električne energije je treba načrtovati tako, da v čim večji meri služijo tudi drugim namenom, zlasti varstvu pred poplavami, namakanju kmetijskih zemljišč, turizmu in ribolovu.

(4) Nove energetske sisteme za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije za lastno uporabo ali kot dopolnilno dejavnost na kmetiji je dovoljeno načrtovati tako, da:

1. tvorijo usklajeno arhitekturno celoto z objektom ali skupino objektov, ob katere se umeščajo;
2. objekti in naprave energetskega sistema ne zasedajo površine, ki presega površino, zasedeno z objektom ali skupino objektov, ob katere se umeščajo.

(5) Poteki načrtovanih elektroenergetskih vodov za prenos in distribucijo se morajo poleg prilagajanja obstoječi naravni in ustvarjeni strukturi urejenosti prostora praviloma izogibati vidno izpostavljenim reliefnim oblikam, zlasti grebenom in vrhovom. Poseke skozi gozd je treba omejiti na čim manjšo možno mero.

(6) V poselitvenih območjih ter v območjih varstva kulturne dediščine se energetske sisteme za distribucijo praviloma načrtuje v podzemnih vodih.

(7) Pri načrtovanju energetske sistemov se daje prednost sistemom, ki omogočajo hkratno proizvodnjo več vrst energije, zlasti toplotne in električne energije ter izrabo obnovljivih virov energije.

(8) Nove objekte za skladiščenje obveznih rezerv naftnih derivatov, ki niso povezani s produktovodom, se zaradi zagotavljanja ustrezne dostopnosti načrtuje v navezavi na železniško infrastrukturo.

Gradnja objektov zunaj poselitvenih območij (99. člen, 12., 15. in 16. točka)

(12) Zunaj poselitvenih območij je dovoljena gradnja proizvodnih objektov in njim pripadajoče gospodarske infrastrukture, ki zaradi izrabe naravnih virov ne morejo biti v poselitvenih območjih, če je njihovo delovanje

ekonomsko racionalnejše (hidroelektrarne, rudniški objekti in naprave, kamnolomi in podobno) ali če zaradi tehničnih, tehnoloških, okoljskih in drugih značilnosti niso primerni v poselitvenih območjih.

(15) Za območja z razpršeno poselitvijo izven urbanih območij lahko določi lokalna skupnost alternativne možnosti za komunalno opremljanje (sončna energija za individualno oskrbo z električno energijo, male čistilne naprave in podobno) in dostopnosti kar omogoča manjše investicije in posege v krajino,

(16) Za gradnjo prometnih in energetskih objektov gospodarske javne infrastrukture ter objektov telekomunikacijskih omrežij in drugih zvez zunaj poselitvenih območij se uporabljajo pravila za načrtovanje gospodarske infrastrukture.

5. Pri načrtovanju prostorske ureditve v postopku osnutka občinskega prostorskega načrta občine Kanal ob Soči naj bodo v največji možni meri upoštevana tudi naslednja priporočila:

Energetski sistem je sklop posameznih energetskih infrastrukturnih sistemov, ki omogočajo oskrbo države z elektriko, zemeljskim plinom, nafto in naftnimi derivati, toploto, obnovljivimi in drugimi viri energije. Pri pridobivanju; pretvorbi, prenosu, - distribuciji in uporabi energije, ki povzročajo praviloma nezaželene in dolgoročne vplive na okolje in prostor, se upošteva načela vzdržnega prostorskega razvoja in spoznanje o omejenosti virov ter možnosti izrabe vseh realnih potencialov na področju učinkovite rabe energije.

Proizvodnja električne energije

(1) Za pridobivanje električne energije se prioriteto obnavlja, posodablja, ekološko sanira oziroma nadomešča obstoječe proizvodne enote z novejšimi in učinkovitejšimi proizvodnimi objekti.

(2) Pri nadaljnjem razvoju proizvodnje električne energije se načrtuje objekte za rabo obnovljivih virov energije kot so veter, geotermalna energija in drugi, z upoštevanjem učinkovitosti izbranega sistema in prostorske, okoljske ter družbene sprejemljivosti.

(3) V okviru učinkovite rabe fosilnih goriv se daje prednost soproizvodnji električne energije in toplotne energije. Pri vseh novogradnjah in pri obstoječih termoelektrarnah ter pri vseh večjih kotlovnica za daljinsko ogrevanje se preveri možnost soproizvodnje (termoelektrarne -toplarne).

Prenos in distribucija el. energije

(1) Pri prostorskem umeščanju se proučijo najugodnejši poteki tras, ki morajo poleg funkcionalno tehnoloških vidikov upoštevati prostorsko prilagojenost urbanemu razvoju in skladnost s prostorskimi možnostmi in omejitvami.

(2) Sistem prenosnega omrežja napetosti 110 kV in več se načrtuje in dograjuje tako, da omogoča vključitev novih proizvodnih virov in skupaj z distribucijskim omrežjem zagotavlja stabilno, zanesljivo in kvalitetno oskrbo naselij in drugih večjih porabnikov z električno energijo na celotnem ozemlju Republike Slovenije.

(3) Elektroenergetske koridorje se praviloma združuje s koridorji ostale energetske in druge infrastrukture. Na pozidanih območjih oziroma stanovanjskih območjih in na območjih kulturne dediščine se daje prednost kabelski izvedbi.

Plinovodni sistem

(1) Sistem oskrbe z zemeljskim plinom zajema proizvodnjo plina, prenos, distribucijo in skladiščenje zemeljskega plina. V Sloveniji je proizvodnja zemeljskega plina zanemarljiva, zato bo tudi v bodoče oskrba države odvisna od virov iz različnih držav, proizvajalk zemeljskega plina. Zagotavlja se dolgoročno, varno in zanesljivo dobavo iz različnih virov.

(2) Za zagotavljanje varne in zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom se poveča pretočno fleksibilnost, ter zgradi dodatne plinovode in plinovodne zanke oziroma okrepi prenosne plinovodne zmogljivosti.

(3) Obstoječ plinovodni sistem se dogradi in okrepi tako, da omogoča zadostno razpoložljivost zemeljskega plina na lokacijah, kjer se, v skladu z razvojem poselitve in gospodarstva, načrtuje njegova povečana raba.

(4) Za pokrivanje neenakomerne porabe in sezonskih nihanj se zagotavlja skladiščne prostore za zemeljski plin. Do izgradnje lastnega skladišča za zemeljski plin se skladiščni prostor zagotavlja v več sosednjih državah.

(5) Za zagotovitev čim bolj učinkovite izrabe prostora se zagotavlja usklajeno načrtovanje prenosnega plinovodnega sistema in distribucijskega plinovodnega omrežja.

(6) Koridorje za umeščanje plinovodov za potrebe vključevanja Slovenije v evropske energetske integracije se načrtuje tako, da se zagotovi maksimalno funkcionalno navezavo na slovensko energetske in urbano omrežje, upoštevajoč obstoječe infrastrukturne koridorje. Pri tem se preveri funkcionalno tehnološke vidike, prostorsko prilagojenost urbanemu razvoju in skladnost z okoljskimi pogoji.

Ugotovitev:

Pripravljalavec OPN je navedene smernice upošteval.

15. Ministrstvo za gospodarstvo, Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana, dne 14.9.2009 (št. dopisa: 350-3/2009-39)

Smernice za področje turizma:

Razvojni načrt in usmeritve slovenskega turizma 2007-2011 (RNUST), ki je utemeljen na trajnostni razvojni paradigmi se osredotoča predvsem na razvoj in upravljanje trajnostnih turističnih destinacij, razvoj trajnostnega turističnega podjetništva, specializacijo, diverzifikacijo in integracijo turističnih produktov in storitev za večjo konkurenčnost turističnih podjetij in destinacij na domačem in mednarodnih turističnih trgih. Ključni cilj RNUST je posodobitev in dograditev nove temeljne turistične infrastrukture predvsem namestitvenih zmogljivosti in prav investicijski cikel naj bi pomenil gonilo razvoja turističnih destinacij, turistične industrije in podjetništva. Za zagon investicijskega cikla in gospodarske razvojne projekte na področju turizma je ključna ustrezna prostorska ureditev in načrtovanje rabe prostora za turistične dejavnosti oziroma ustrezno prostorsko coniranje, ki potencialnim investitorjem omogoča hitro realizacijo razvojnih projektov, hitro pridobivanje gradbenih dovoljenj in lokacijskih informacij. To je ob ustreznih turističnih razvojnih projektih ključni pogoj za učinkovito črpanje tako nacionalnih kot evropskih razvojnih sredstev .

Podlaga načrtov rabe prostora za potrebe razvoja trajnostne turistične destinacije občine Kanal ob Soči izhaja iz številnih naravnih in ustvarjenih potencialov ob vznožju Alp. Konkurenčni, naravni in kulturno-zgodovinski potenciali omogočajo razvoj visoko kakovostnih produktov narave ter produktov športa in rekreacije, produktov kulturnega turizma ter turizma na podeželju (zanimivo zgodovinsko-arheološko področje ter etnološke značilnosti tega območja). Pri načrtovanju rabe prostora za turistični razvoj destinacije Kanal ob Soči je potrebno upoštevati, da je to območje varovano tudi z mednarodno pogodbo alpskih držav - Alpsko konvencijo.

Za uspešen razvoj turizma je ob razvoju temeljne turistične infrastrukture prvenstveno potrebna tudi splošna infrastruktura (ustrezno prometno omrežje v občini in dobre povezave z drugimi destinacijami (zaradi bližine meje tudi čezmejno povezovanje) in večjimi urbanih središči ter prometnimi vozlišči, diverzifikacija trajnostne prometne dostopnosti, čistilne naprave in ustrezna komunalna infrastruktura, obnovljeni in revitalizirani objekti kulturne dediščine, obnovljena vaška jedra, ohranitev tradicionalne alpske arhitekture in krajinskih vedut, ki so že same po sebi največja turistična atrakcija tega prostora. Za celostno in ustrezno interpretacijo tako naravne kot kulturne dediščine je zelo pomembno primerno zavarovanje in označenje točk naravnih in kulturnih atrakcij v občini. Omogočena mora biti ustrezna mobilna in informacijska dostopnost do teh točk vključno z zagotavljanjem dostopa posebnim družbenim skupinam obiskovalcev (starejši, ljudje z omejenimi fizičnimi ali avdio-vizuelnimi zmožnostmi - invalidi), saj je »turizem za vse« eden izmed temeljnih načel tako nacionalnega, evropskega kot mednarodnega turizma.

Upoštevanje usmeritev nacionalnega turizma v okviru prostorsko-razvojnih ciljev občine bi pomenilo doprinos občine k uresničevanju temeljnih strateških razvojnih ciljev RNUST-a, doprinos občine k uresničevanju načel in ciljev evropskega turizma oziroma Agende za trajnostni in konkurenčen evropski turizem, pomenila bi podporo udeležanju zavez RS iz naslova Alpske Konvencije in Protokola o turizmu. Hkrati bi pomenilo obogatitev tako lokalne, regionalne kot nacionalne turistične ponudbe in s tem vsesplošen dvig konkurenčnosti slovenskega turizma na mednarodnem trgu.

Ugotovitev:

Pripravljaivec OPN je navedene smernice smiselno upošteval.

17. ELES Elektro Slovenija d.o.o., Hajdrihova 2, Sektor za prenosno omrežje, 1000 Ljubljana, dne 19.6.2009 (št. dopisa: 4458/532/kb)

Smernice:

- Pri načrtovanju OPN je potrebno upoštevati prenosne elektroenergetske objekte in koridorje, ki potekajo na območju občine in se nanašajo na zasnovo državnega elektroenergetskega omrežja, na kriterije, usmeritve in pogoje za umeščanje objektov v skladu z določili Odloka o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS - Ur.l. RS, št. 76/04 - Publikacijska karta št. 4: Usmeritev za razvoj energetskih

sistemov), Uredbe o prostorskem redu Slovenije (Ur.l. RS, št. 122/04), Resolucije o Nacionalnem energetskega programu (ReNEP - Ur.l. RS, št. 57/04) in Načrta razvoja prenosnega omrežja od leta 2009 - 2018 (Soglasje MG, št. 360-110/2008-15 z dne 14.5.2009).

- Upoštevati je treba širino varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij, v katerem se smejo graditi drugi objekti in naprave ter izvajati dela, ki bi lahko vplivala na obratovanje omrežja, le ob določenih pogojih in na določeni oddaljenosti od vodov in objektov tega omrežja (48. člena Energetskega zakona: EZ-UPB2 Ur.l. št. 27/07 in EZ-C 70/08). Širina varovalnega pasu elektroenergetskega omrežja poteka od osi elektroenergetskega voda oz. od zunanje ograje razdelilne ali transformatorske postaje in znaša za napetostni nivo 110 kV: 15 m (15 m levo in 15 m desno od osi DV). Tako v karti strateškega kot izvedbenega dela OPN Kanal ob Soči mora biti prikazana zasnova energetskega omrežja tako za obstoječe kot za načrtovane elektroenergetske objekte (RTP/DV).
- Upoštevati je treba načrtovano rekonstrukcijo obstoječih DV 110 kV Doblar - Nova Gorica in DV 110 kV Doblar - Tolmin s preходом na DV 2x110 kV napetostni nivo. Rekonstrukcija se bo izvajala v trasi obstoječih daljnovodov.
- Upoštevati je potrebno Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS št. 70/96) ter osnovno namensko rabo prostora urediti in omejiti glede na dopustne mejne vrednosti za električno in magnetno polje v okolici visokonapetostnih daljnovodov, ki veljajo za II. območje varstva pred sevanjem.
- V tekstualnem delu odloka OPN Kanal ob Soči, za področje elektroenergetskega omrežja, je potrebno vnesti naslednje zahteve:
 - Navesti ime in oznako (šifro) ter napetostni nivo daljnovoda in širine elektroenergetskih koridorjev (celotna širina ali od osi levo in desno).
 - Da je potrebno za vsako graditev objekta v koridorjih obstoječih in predvidenih prenosnih daljnovodov pridobiti pisno soglasje ELES-a.
 - Da je za vse objekte (novogradnje, nadzidave, dozidave objektov namenjenih za stalno oz. občasno prebivanje ter za pomožne objekte), ki posegajo v elektromagnetske koridorje obstoječih oz. predvidenih daljnovodov predložiti dokazilo pooblaščenih organizacij, da niso prekoračene mejne vrednosti veličin elektromagnetnega sevanja kot to določa veljavna Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS št. 70/96).
 - Da je za vse obstoječe enosistemske daljnovode (DV 1x110 kV) predvidena rekonstrukcija z nadgraditvijo daljnovodov v dvosistemske (DV 2x110 kV).
- Za vsak poseg v elektromagnetski koridor je potrebno izdelati ustrezno projektno dokumentacijo oz. elaborat križanja (po 35. čl. Zakona o graditvi objektov (Ur. l. RS št. 110/02, 47/04, 102/04, 14/05, ZGO-1B 126/07), ki obdeluje približevanje in križanje z našim VN prenosnim vodom. Preveriti je potrebno varnostne višine in varnostne oddaljenosti našega daljnovoda do vseh delov načrtovanih objektov- V projektne dokumentaciji oz. elaboratu križanja mora biti podana situacija objekta z osnovnimi gabariti, dostopna cesta, parkirišče, križanje infrastrukture ter razvidna zadostitev zahtevanih odmikov od našega daljnovoda (geodetski posnetek, ustrezni prerezi in tlorisi). Investitor je predhodno dolžan pridobiti vse projektne pogoje ter nato soglasje na projektne rešitve.
- Pri projektiranju je potrebno upoštevati določila Pravilnika o tehničnih normativih za graditev nadzemnih elektroenergetskih vodov z nazivno napetostjo od 1 kV do 400 kV (Ur.l. SFRJ št. 65/88) v povezavi z 11. členom Pravilnika o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov (Ur.l. RS št. 101/05) in določila Pravilnika o tehniških predpisih za strelovode (Ur.l. SFRJ št. 13/68).
- Predlagano je, da se območja stavbnih zemljišč namenjena za stalno prebivanje ljudi ne širijo v elektroenergetske koridorje daljnovodov. Za poseg v varovani koridor prenosnega voda mora investitor - lastnik nepremičnin skleniti pogodbo o služnosti z izvajalci prenosne dejavnosti visokonapetostnih vodov.

Ugotovitev:

Pripravljenec OPN je navedene smernice upošteval.

Zasnova energetskega omrežja je kartografsko prikazana tako v strateškem, kot tudi v izvedbenem delu OPN. OPN tudi navaja obstoječe in predvidene daljnovodov, njihove oznake oz. šifre daljnovodov ter njihov napetostni nivo. OPN opredeljuje širino varovalnih pasov elektroenergetskih koridorjev daljnovoda ter ustrezno določa pogoje za poseganje v varovalne pasove. OPN upošteva in vključuje tudi predvidene rekonstrukcije daljnovodov kapacitete 110 kV in prehod na dvosistemske daljnovode 2x110 kV.

18. Elektro Primorska d.d., Erjavčeva 22, 5000 Nova Gorica, dne 14.7.2009 (št. dopisa: PP_6055)

Smernice:

- Pred pričetkom del bo potrebna zakoličba obstoječih podzemnih elektroenergetskih vodov.
- Ob morebitnih širitvah naselij bo potrebno predvideti izgradnjo novih transformatorskih postaj s pripadajočimi SN vodi oziroma je priklop možen na obstoječe elektroenergetske naprave (manjše kapacitete).
- Na območju gospodarske cone Anhovo so elektroenergetske naprave v lasti podjetja Salonit Anhovo.

Ugotovitev:

Pripravljaivec OPN je navedene smernice upošteval.

20. Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana, dne 16.6.2009 (št. dopisa: 350-164/2009/2 (2941/01))

Smernice:

Pripravljaivec OPN je na področju dela Policije dolžan spoštovati pozitivno zakonodajo s področja gradnje cest in s področja varnosti cestnega prometa.

Ugotovitev:

Pripravljaivec OPN je navedene smernice smiselno upošteval.

22. Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana, dne 10.7.2009 (št. dopisa: 350-240/2009-2)

Smernice:

Pri pripravi osnutka OPN Občine Kanal ob Soči, morajo biti smiselno upoštevane naslednje smernice:

1. Celotno poglavje 3.5 iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/2004); zlasti pa upoštevajte vsa potencialna tveganja tako da: se razmeščajo dejavnosti v prostor izven območij potencialnih nesreč; se ustrezno upravljajo primarne dejavnosti v nevarnih in ogroženih območjih; se nadzoruje aktivnosti, ki lahko povzročijo naravne in druge nesreče.

Posebno pozornost naj se posveti razvoju v območjih, ki so že ogrožena zaradi poplav, visoke podtalnice, hudournikov, zemeljskih ali snežnih plazov, erozij ali podorov. Na teh območjih je treba zagotoviti varne življenjske razmere s sanacijo žarišč naravnih procesov in omejevanjem razvoja sorazmerno glede na izrazitost in pogostost naravnih procesov, ki lahko ogrožajo človekovo življenje ali njegove materialne dobrine.

V poplavnih, hudourniških, erozijskih, plazovitih območjih se ne načrtuje nove poselitve, infrastrukture oziroma dejavnosti ali prostorskih ureditev, ki lahko s svojim delovanjem povzročijo naravne nesreče.

V vododeficitarnih območjih se prioritarno zagotavlja urejeno oskrbo z vodo prebivalcem teh območij. Dejavnosti, ki bi pomenile izjemno povečanje potreb po vodi se praviloma ne načrtuje v vododeficitarnih območjih. Pri planiranju je treba upoštevati požarno ogroženost. Glede na stopnjo potresne ogroženosti morajo biti objekti ustrezno protipotresno projektirani in grajeni.

2. Vse iz 66. in 67. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije (Ur.l. RS, št. 122/2004).

3. Ocene ogroženosti občine in načrte zaščite in reševanja.

4. Nacionalni program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur.l. RS, št. 44/02).

5. Pri določitvi namenske rabe prostora upoštevajte 17. alineo 18. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije (Ur.l. RS, št. 122/04).

6. Pri določitvi podrobnejše namenske rabe prostora upoštevajte 16. točko 19. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije skladu z določili IV. poglavja Navodila za določanje in prikazovanje potreb obrambe in zaščite v prostorskih planih (Uradni list RS, št. 23/94) - določitev deponij ruševin, pokopi, evakuacija...

7. Pri načrtovanju poselitve se upošteva v celoti 6. točka 23. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije.

8. Pri načrtovanju poselitvenega območja je treba za primer naravnih in drugih nesreč zagotoviti površine za pokop večjega števila ljudi in živali in površin za deponijo ruševin ter opredeliti graditev zaklonišč v naseljih (3. odstavek 25. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije in 68. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 51/06 ZVNDN-UPB-1)).

9. Pri načrtovanju območja za širitev naselja je treba upoštevati ocene nevarnosti zaradi naravnih in drugih nesreč, ki dopuščajo varno širitev naselij pri širitvi poselitvenih območij (14. točka 29. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije).

10. V območja površin za industrijo se ne smejo umestiti stanovanja in spremljajoče dejavnosti, primarna kmetijska proizvodnja in dejavnosti, ki ogrožajo varnost ljudi in premoženja pri načrtovanju območij proizvodnih dejavnosti (2. odstavek 33. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije).

11. Z načrtovanjem sistemov oskrbe z vodo naj se zmanjšuje ranljivost sistemov ob naravnih in drugih nesrečah ter okrepi sposobnost oskrbe v izrednih razmerah, zlasti s pitno vodo in z vodo za gašenje (1. in 2. odstavek 52. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije).

12. Pri načrtovanju v krajini je treba zagotoviti varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki naj bo takšno, da se na ogrožena območja ne bi umeščale dejavnosti, ki te nesreče lahko povzročajo (3. točka 55. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije) in da se razvoj v krajini usmerja v območja, kjer so razpoložljivi vodni viri in kjer brez večjih prostorskih posegov možno zagotoviti ustrezno oskrbo s pitno vodo in ustrezno varstvo pred škodljivim delovanjem voda (5. točka 55. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije).

13. Pri umeščanju prostorskih ureditev in graditev v krajini se mora (10. točka 56. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije) izvajati prostorske ureditve v zvezi z urejanjem voda na način, da se vodotok praviloma prepusti naravnim procesom; na ogroženih območjih pa urejanje voda izvajati z ustreznimi tehničnimi ukrepi glede na stopnjo nevarnosti.

14. Načrtovanje v območjih vodnih zemljišč (prvi odstavek 4., 6., 7. točka 75. člen Uredbe o prostorskem redu Slovenije).

15. Načrtovanje v območjih mineralnih surovin (7. odstavek 81. člena Uredbe o prostorskem redu Slovenije).

16. Za načrtovanje in graditev objektov in grajene strukture zraven zgoraj naštetega se upošteva:

- ukrepe varstva pred požarom (22. in 23. člen Zakona o varstvu pred požarom; Ur.l. RS, št. 3/07) Pravilnik o požarni varnosti v stavbah; (Ur. l. RS, št. 31/04, 1 0/05, 83/05 in 14/07) s poudarkom na 3., 5., 6. in 7. členu
- ojačitev prve plošče ali gradnja zaklonišč (68. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 51/06) in Uredba o graditvi in vzdrževanju zaklonišč (Uradni list RS, št. 57/96)
- Za pripravo je potrebno upoštevati še naravne omejitve (poplavnost in visoka podtalnica, erozivnost in plazovitost terena, možnost porušitve visokih pregrad) in temu primerno predvideti tehnične rešitve gradnje (ali posege v prostor popolnoma umakniti iz območja potencialne ogroženosti) in predvideti ustrezne tehnične ukrepe pri možnem razlitju nevarnih snovi.

Ugotovitev:

Pripravljavec OPN je navedene smernice smiselno upošteval.

23. Komunala Nova Gorica d.d., Cesta 25. junija 1, 5000 Nova Gorica, dne 15.6.2009 (št. dopisa: S-VI-6-5/09)

Smernice za ravnanje z odpadki:

Potrebno je zagotoviti:

- A. Lokacije odjemnih prostorov določi izvajalec v soglasju s povzročitelji, pri čemer je lokacija odjemnega prostora lahko oddaljena praviloma največ 5 metrov od transportne poti smetarskega vozila.
- B. Dostop do odjemnega prostora mora biti svetle širine vsaj 3 m in svetle višine vsaj 3,6 m. Kadar dostop ni zagotovljen za smetarsko vozilo, se odjemni prostor določi na mestu, ki je še dostopno za smetarsko vozilo.
- C. Če je dostop slepa cesta in hkrati daljša od 50 metrov, mora imeti na koncu urejeno obračališče za smetarska vozila izvajalca. V nasprotnem primeru pristojni organ določi prevzemno mesto, ki je oddaljeno največ 15 m od pričetka slepe ulice.
- D. Dostop do kontejnerskega mesta mora biti omogočen za specialna komunalna tovorna vozila, ostali parametri morajo biti v skladu s cestno prometnimi predpisi.

- E. Kontejnersko mesto (odjemno mesto) mora biti zgrajeno tako, da onemogoča premik kontejnerjev v močnemu vetru in v skladu z veljavno zakonodajo. Robniki ne smejo ovirati nemoten vlek zabojnikov do smetarskega vozila. Ekološki otok mora biti izdelan tako da ni višinskih ovir za praznjenje zabojnikov za ločeno zbrane frakcije (papir, steklo, embalaža).
- F. Za odvoz sekundarnih surovin mora stranka urediti kontejnersko mesto na prostem, za odvoz ostankov komunalnih odpadkov je lahko zbirno mesto v prostoru-kleti, na dan odvoza pa mora stranka dostaviti posode na odjemno mesto k posodam za sekundarne surovine.
- G. Povzročitelji odpadkov morajo poskrbeti za ločeno zbiranje vseh frakcij, ki so posledica opravljanja dejavnosti.
- H. Za odlaganje odpadkov je potrebno urediti ustrezno število kontejnerskih mest (ekoloških otokov) za zbiranje vseh vrst odpadkov.
- I. Kontejnersko mesto mora imeti ustrezno tlakovano podlago in okolju primerno ograjo.
- J. Investitor mora za odvoz komunalnih odpadkov nabaviti ustrezno število plastičnih posod zelene barve prostornine max. 1100 litrov.
- K. Investitor mora za sekundarne surovine imeti plastične posode in sicer: 1. za odpadni papir modre barve; 2. za steklo bele barve; 3. za embalažo rumeno barve; 4. za biorazgradljive kuhinjske odpadke rjave barve
- L. V primeru gospodarske dejavnosti mora stranka javiti pooblaščenemu izvajalcu odvoza odpadkov o povzročitelju odpadkov, količini in vrsti odpadkov ter skleniti posebno pogodbo za odvoz odpadkov.
- M. Povzročitelj odpadkov mora upoštevati vse veljavne predpise na področju ravnanja z odpadki.

Ugotovitev:

Pripravljaivec OPN je navedene smernice smiselno vključil v OPN, čeprav jih neposredno v OPN ne navaja.

24. Geoplina plinovodi d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana, dne 16.5.2009 (št. dopisa: S09-376/R-PH/RKP)

Smernice:

- Preko občine KANAL potekajo naslednji prenosni plinovodi: (1) R31; MRP Anhovo – Salonit; premer 200 mm; tlak 5 bar; (2) R31; MMRP Šempeter NG – MRP Anhovo; premer 200 mm; tlak 25 bar. Omenjeno prenosno omrežje zemeljskega plina je v upravljanju Geoplina plinovodi d.o.o., kot systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina.
- Za prenosno omrežje zemeljskega plina je potrebno upoštevati *Energetski zakon (EZ-UPB2, Uradni list RS, št. 27/07)* in *Systemska obratovalna navodila za prenos zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 89/2005)*. Za poseganja v nadzorovani pas prenosnega plinovoda (2x100 m) s tlakom nad 16 bar se upošteva *Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 bar (Ur. l. RS, št. 60/2001 in 54/2002)*. Za poseganja v varnostni pas prenosnega plinovoda z delovnim tlakom do vključno 16 bar se upošteva *Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom do vključno 16 bar (Ur. l. RS, št. 26/2002 in 54/2002)*.
- Pri nadaljnji obdelavi je potrebno upoštevati navedeno prenosno omrežje zemeljskega plina z vsemi omejitvami v pripadajočem nadzorovanem pasu oz. varnostnem pasu in pridobiti pogoje in soglasja Geoplina plinovodi d.o.o.. V 2 x 5 m pasu plinovodov se dela lahko izvajajo le pod posebnimi pogoji.

Ugotovitev:

Pripravljaivec OPN je navedene smernice upošteval.

25. Občina Kanal ob Soči, Režijski obrat, Trg svobode 23, 5213 Kanal ob Soči, dne 10.7.2009 (št. dopisa: 35003-00/09-2)

Smernice za področje vodovoda in kanalizacije:

Pripombe na osnutek Odloka o občinskem prostorskem načrtu - tekstovni del:

I. V odstavku *Vodovarstvena območja* je napaka pri šesti alineji (VVO v bližini naselja Lukovec, režim varovanja: 2,3), kjer bi opisno moralo biti določeno območje kot npr. VVO južno od naselja Kanalski Vrh. Zaselka Lukovec ni v naši občini.

Potrebno je dodati še ostala vodovarstvena območja, ki so že določena in predlagana v *Hidrogeološkem poročilu za pridobitev vodnega dovoljenja in strokovne podlage za pripravo akta o zavarovanju vodnih virov v občini Kanal ob Soči (Geologija D.o.o. Idrija, december 2008)* in v *Hidrogeološki dokumentaciji za pridobitev vodnega dovoljenja za neposredno rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba (Geologija d.o.o. Idrija, november 2008)*.

V zvezi s tem, bo potrebno pripraviti Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnih virov za vsa zajetja v Občini Kanal ob Soči.

II. V odstavku *Oskrba s pitno vodo*:

1. občina zagotavlja oskrbo s pitno vodo iz 40 vodnih zajetij in 3 črpališč, od tega ima za 21 zajetij določena vodovarstvena območja, za ostalih 19 zajetij, ki še nimajo določenih vodovarstvenih območij pa so območja varovanja predlagana v *Hidrogeološkem poročilu za pridobitev vodnega dovoljenja in strokovne podlage za pripravo akta o zavarovanju vodnih virov v občini Kanal ob Soči (Geologija d.o.o. Idrija, december 2008)* in v *Hidrogeološki dokumentaciji za pridobitev vodnega dovoljenja za neposredno rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba (Geologija d.o.o. Idrija, november 2008)*.

2. Prioritetne investicije v omrežje so (v tem vrstnem redu):

- povezovalni vodovod Lokovec - Kal nad Kanalom in razvodni vodovod po Kalu nad Kanalom,
- izgradnja črpališča na vodovodu Drmota - Zagora,
- ureditev vrtine Deskle,
- izgradnja vodovoda za naselje Kanalski Vrh,
- izgradnja vodovoda za naselje Pečno,
- obnova odsekov vodovoda v Desklah,
- obnova odsekov vodovoda v Kanalu,
- ureditev vodovoda Lovišče.

III. V odstavku *Odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih vod* se predlaga pisanje v naslednji obliki:

Sistem odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih vod je zasnovan na kanalizacijskih omrežjih, priključenih na obstoječe ČN: ČN Kanal (2000 PE), ČN Doblar (300 PE), ČN Ložice (250 PE), ČN Gorenja vas (180 PE) in novozgrajena ČN Deskle (1700 PE). Na obstoječo kanalizacijo je priključenih približno 90% populacijskih enot. V celoti je kanalizacijsko omrežje zgrajeno v naseljih Kanal, Bodrež, Morsko, Deskle, Ročinj, Doblar, Gorenja vas, Močila, Robidni Breg, Anhovo. Deloma zgrajeno kanalizacijsko omrežje je v naseljih Prilesje, Plave, Ložice, Avče, Ajba, Lig, Kambreško, Levpa.

Prioritetne investicije v kanalizacijsko omrežje so:

- kanalizacija in ČN Kanalski Vrh (2 ČN),
- kanalizacija in ČN Kal nad Kanalom,
- dograditev kanalizacijskega sistema in ČN v Avčah
- dograditev kanalizacijskega sistema in
- predvideva se gradnja ČN Ročinj.

V drugih naseljih občine bo vzpostavljen sistem v drugi prioriteti in skladno z Operativnim programom odvajanja in čiščenja odpadnih vod. Za naselja z manjšim številom objektov in razpršeno poseljenostjo se načrtujejo posebne rešitve.

Pripombe na osnutek Odloka o občinskem prostorskem načrtu - grafičnimi prikazi:

I. Oskrba s pitno vodo:

- vrisati vsa zajetja (40 zajetij + 3 vrtine)
- vrisati predviden cevovod Kal nad Kanalom
- vrisati predviden vodovod N Kanal - Morsko
- vrisati predviden vodovod Pečno
- vrisati naslednje vodovode: Kambreško, Srednje, Kostanjevica, Lig, Lovišče, Melinki, Čolnica
- vrisati že obstoječa in predlagana vodovarstvena območja za izvire.

II. Odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih voda:

- vrisati predvideno ČN Plave (na podlagi izdelanega IDZ)
- vrisati predvideno ČN Kal nad Kanalom (na podlagi izdelanega IDZ)
- vrisati predvideno ČN Avče (na podlagi izdelanega IDZ)

- vrisati predvideno lokacijo ČN Ročinj

Ugotovitev:

Pripravljavec OPN je navedene smernice za tekstualni del dopolnjenega osnutka OPN upošteval, za grafični del OPN pa le deloma.

Predvidena lokacija ČN Ročinj v grafičnem delu ni vrisana, saj zanjo ni opredeljena podrobna namenska raba. Prav tako niso vrisani vodovodi Kostanjevica, Lig, Lovišče, Melinki, kot tudi ne vsa zajetja ter predlagana vodovarstvena območja.

26. Občina Kanal ob Soči, Trg svobode 23, 5213 Kanal ob Soči, dne 9.7.2009 (št. dopisa: 35003-00/09-1)

Smernice:

Pripombe na osnutek OPN za področje gospodarstva, turizma in družbene javne infrastrukture:

- Na Gorenjem Polju in v Levpi naj se preveri možnost razširitve območja stavbnih zemljišč na parcelah, kjer je že urejeno javno parkirišče, plansko pa je območje opredeljeni kot kmetijsko zemljišče (parcele 233/3 in 233/4 k.o. Anhovo in 2440/47 k.o. Kal nad Kanalom). V obeh primerih parkirišče služi za parkiranje za namen obiska cerkve in pokopališča, na območju pa za te potrebe ni drugih razpoložljivih zemljišč.
- Na Gorenjem Polju naj se predvidi možnost širitve pokopališča, po idejni rešitvi LD za razširitev pokopališča v Gorenjem Polju (Stolp d.o.o., 2004).
- Parkirne površine naj se predvidi tudi ob pokopališčih Deskle in Prilesje.
- Predlagamo, da se opredeli kot zelene površine (ZD) območja vrha hriba "Prižnica" nad Plavmi na parceli 6063 k.o. Deskle, kjer so ostanki iz 1. svetovne vojne, ter območje pokopališča iz 1. svetovne vojne ter vplivnega območja (ZK) na delih parcel 2965/3, 2967/1, 2980/2, 2980/3, 2982, 4095/9, 4095/26 in 4095/27 in k.o. Deskle,
- Za namen športa je bila vložena pobuda za plansko spremembo parcele 942/1 k.o. Plave v Ložicah, za ureditev kolesarske steze oz. 'Down hill' proge. Preveri naj se možnost planske spremembe na navedeni parceli.
- V Kanalu je za namen turistične ponudbe ob Soči organiziran manjši kamp. Območje kampa na parceli 1086 k.o. Gorenja Vas sodi v območje površinskih voda in je v poplavnem območju reke. Preveri naj se možnost selitve kampa na drugo, primerno lokacijo v bližini, morebiti na območje južno od mostu.
- V Kanalu naj se predvidi možnost vzpostavitve peš mostu - brvi na lokaciji župnijskega parka.
- Za namen rekreacije in oddiha so v osnutku na parcelah 436/3, 455, 456, 457, 458 in 459/1 k.o. Deskle predvidene zelene površine, namenjene taborjenju v naravi. Predlagamo, da se območje razširi še na parcelo št. 54.
- v OPN naj se vnese trase kolesarskih stez, po idejnih projektih Regionalno kolesarsko omrežje statistične regije Goriška, določitev in opis poteka trase Kanal-Most na Soči in Gonjače-Plave (Ciudad d.o.o., junij 2000) in Idejni načrt trase kolesarske poti Solkan-Plave (Arhitekta d.o.o., julij 2001). Predlagamo še, da se za območja tras izven obstoječih cest predvidi izdelavo OPPN.
- Območje HE Dobljar je v načrtu opredeljeno kot površina za industrijo. Območje naj se opredeli kot območje energetske infrastrukture.
- Na območju Dobljarja je na parceli 1846/15 k.o. Ročinj obstoječi športni park z igrišči. Preveri naj se možnost opredelitve parcele kot območje zelenih površin,
- V objektih na območju parcel *46, *47 in *48 k.o. Kal nad Kanalom obratuje obutvena obrt. Predlagamo, da se območje stavbnega zemljišča opredeli kot območje za centralne dejavnosti.

Ugotovitev:

Pripravljavec OPN je navedene smernice v večjem delu upošteval. Umestitev 'down hill' proge na parcelo 942/1 k.o. Plave v Ložicah ni možna, saj gre za območje varovalnega gozda, kjer tovrstni posegi niso dovoljeni.

III.3. VARSTVENA, VAROVANA, ZAVAROVANA IN DEGRADIRANA OBMOČJA TER VELJAVNI PRAVNI REŽIMI NA TEH OBMOČJIH

Kulturna dediščina

Kulturni spomeniki na območju občine Kanal ob Soči so razglašeni z naslednjimi odloki:

- *Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica (Uradno glasilo, št. 8/1985).*
- *Odlok o razglasitvi kuhinje z ognjiščem v objektu Kambreško 15 za etnološki spomenik (Uradne objave, št. 2/2000-15, 17/2000-popravek)*
- *Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Tolmin (Uradno glasilo, št. 5/90, 2/93 (ne velja), 6/93, 10/93; Uradne objave, št. 35/2000, 15/2001, 7/02 in 44/05)*

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno upoštevati varstvene režime iz zgoraj navedenih aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov.

Enote kulturne dediščine (objekti in območja) na območju občine Kanal ob Soči so opredeljene v *Strokovnih zasnovah varstva kulturne dediščine za območje občine Kanal (Zavod za varstvo kulturne dediščine, Območja enota Nova Gorica, februar 2008)*, kjer so določeni tudi varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje. Zgoščen pregled pravnih režimov varstva na območjih kulturne dediščine podaja *Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine (Ministrstvo za kulturno, september 2008)*.

Območja kulturne dediščine v občini Kanal ob Soči so prikazana v kartografski prilogi 8.

Narava

Na območju občine Kanal ob Soči se nahajajo območja z različnim varstvenim statusom: posebna varstvena območja (Natura 2000 območja), zavarovana območja, naravne vrednote in ekološko pomembna območja.

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno upoštevati vse varstvene režime vseh veljavnih aktov, ki opredeljujejo območja varstva narave.

Krovni pravni akt, ki določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave je Zakon o ohranjanju narave (Zakona o ohranjanju narave, Ur. l. RS št. 96/2004-UPB2), v nadaljevanju ZON. Ukrepi ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot po tem zakonu se vključujejo v urejanje prostora ter rabo in izkoriščanje naravnih dobrin ter ukrepe varstva kulturne dediščine na način, ki ga določa ta zakon.

Poleg varstvenih režimov, ki jih za območja varstva narave (varovana območja, naravne vrednote in ekološko pomembna območja) določajo veljavni pravni akti (našteti so v nadaljevanju pri posameznih območjih), je potrebno tako znotraj kot izven teh območij upoštevati tudi vso ostalo zakonodajo in druge podzakonske akte, ki se neposredno ali posredno nanašajo na varstvo narave, predvsem pa:

- *Zakon o varstvu okolja (Uradno prečiščeno besedilo) (ZVO-1-UPB1 Uradni list RS, št. 39/06, 70/08, 108/09),*
- *Zakon o divjadi in lovstvu - ZDLov-1 (Ur.l. RS, št. 16/2004, 120/2006 Odl.US: U-I-98/04, 17/2008)*
- *Zakon o gozdovih – ZG (Uradni list RS, št. 30/93, 13/98, 67/02, 115/06, 110/07),*
- *Zakon o sladkovodnem ribištvu - ZSRib, Ur.l. RS, št. 61/2006),*
- *Zakon o varstvu podzemnih jam – ZVPJ (Uradni list RS, št. 2/04, 61/06),*
- *Zakon o vodah (Ur.l. RS, št. 67/02, 57/08),*
- *Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02),*

- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09),
- Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09),
- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS št. 81/07, 109/07),
- Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95, 35/01),
- Odlok o zavarovanju redkih in ogroženih rastlinskih vrst v občini Nova Gorica (Uradno glasilo št. 10/81).

Območja Natura 2000

Posebna varstvena območja določa Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur.l. RS, 49/04, 110/04, 59/07, 43/08).

Na območju občine Kanal ob Soči so štiri Natura 2000 območja: Banjšice (SPA), Trnovski gozd - južni rob in Nanos (SPA), Banjšice – travišča (SCI), Divja jama nad Plavmi (SCI), Avče (SCI). Poleg tega se eno Natura 2000 območje nahaja tik ob meji (SCI Banjščice - travišča). Natura 2000 območja v občini Kanal ob Soči so prikazana v kartografski prilogi 6.

V skladu s prvim odstavkom šestega člena Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur.l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08) se na osnovi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno, določijo varstveni cilji na Natura območjih z namenom ohranjati, vzdrževati ali izboljšati obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. Če je na Natura območju prisotnih več habitatov vrst ali habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno, se upoštevajo med seboj usklajeni varstveni cilji.

Varstvene cilje za posamezno vrsto in habitatni tip določa Program upravljanja območij Natura 2000 (MOP 2007), v prilogi 4.2. omenjenega programa.

Zavarovana območja

V občini Kanal ob Soči je 5 naravnih spomenikov, ki so razglašeni *Odlokom o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica (Uradno glasilo, št. 8/1985)*:

- Doblar, Soteska Doblarca
- Skalnica - območje gore z Marijinim svetiščem
- Kanalski vrh, Jazben - stopnjasto brezno
- Doblar, hrast nad Osredkarjem
- Lokovec, Brezno na Levpah

Naravni spomenik je območje, ki vsebuje eno ali več naravnih vrednot, ki imajo izjemno obliko, velikost, vsebino ali lego ali so redki primer naravne vrednote. Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege v naravo na način, ki lahko poslabša stanje, spremeni, poškoduje ali uniči naravno vrednoto, in spreminjati razmere ali stanje tako, da se spremeni, poškoduje ali uniči naravna vrednota ali pa zmanjša njen estetski pomen (64. člen Zakona o ohranjanju narave, Ur. l. RS št. 95/04-UPB2).

10. člen *Odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica (Uradno glasilo občine Nova Gorica, št. 8/85)* določa, da so režim varstva, posamezne omejitve in prepovedi ter razvojne usmeritve navedene v Strokovnih osnovah za razglasitev nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Gorica v Novi Gorici (v nadaljevanju Zavoda), ki so sestavni del tega odloka.

Zavarovana območja v občini Kanal ob Soči so prikazana v kartografski prilogi 6.

Naravne vrednote

Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03) določa zvrsti naravnih vrednot, način opredeljevanja naravnih vrednot po zvrsteh, podrobnejše kriterije za razvrstitev naravnih vrednot na naravne vrednote državnega ali lokalnega pomena, varstvene in razvojne usmeritve ter druga pravila ravnanja za varstvo naravnih vrednot.

Podrobnejše varstvene in razvojne usmeritve za naravne vrednote so določene v Prilogi 4 *Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/04, 70/06, 58/09)*.

Naravne vrednote v občini Kanal ob Soči so predstavljene v tabeli 74 in prikazane v kartografski prilogi 7.

Ekološko pomembna območja

V skladu z 32. členom ZON vlada določi ekološko pomembna območja, predpiše varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov, rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov, ter zagotavlja varstvo ekološko pomembnih območij z ukrepi varstva naravnih vrednot na podlagi tega zakona. Varstvo ekološko pomembnih območij se zagotavlja tudi z ukrepi po drugih predpisih, ki lahko prispevajo k njihovi ohranitvi. Pravila ravnanja, varstveni režimi ali razvojne usmeritve, določene v uredbi o ekološko pomembnih območjih in v aktih, izdanih na podlagi ZON-a, se upoštevajo pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin.

Na območju občine Kanal ob Soči se nahaja sedem ekološko pomembnih območij: Banjšice, Skalnica, Soča, Korada-Kolovrat, Sabotin, Divja jama nad Plavmi, Avče. Ekološko pomembna območja v občini Kanal ob Soči so prikazana v kartografski prilogi 7.

Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur.l. RS, št. 48/04) določa ekološko pomembna območja v Sloveniji in varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov ter prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov na teh območjih.

Habitatni tipi ter rastlinske in živalske vrste iz prejšnjega odstavka so določeni v predpisih o določitvi habitatnih tipov, ki se na območju Republike Slovenije prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, in v predpisih o zavarovanju rastlinskih in živalskih vrst oziroma o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam.

Gozd

Varovalni gozdovi v občini Kanal ob Soči so določeni in zaščiteni z *Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09)*, v kateri so opredeljeni tudi njihovi varstveni režimi. Posegi v varovalne gozdove, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvajajo na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda Ministrstvo. V dovoljenju iz prejšnjega odstavka se določijo pogoji za izvedbo posega na podlagi presoje vpliva posega na varovalni gozd, ki jo opravi Zavod.

Območja varovalnih gozdov v občini Kanal ob Soči so prikazana v kartografski prilogi 5.

Vodovarstvena območja

Vodovarstvena območja vodnih virov za oskrbo prebivalcev s pitno vodo na območju občine Kanal ob Soči so zaščiteni z občinskimi odloki, v katerih so določeni tudi varstveni režimi za posamezno območje:

- *Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega izvira Kajža v dolini Avščka (Ur. gl. 19. april, 1994)*

- *Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega zajetja Mrzlek ob Soči pri Novi Gorici (Ur. gl. 7/84, 14/87)*

Za ostala zajetja v občini, ki se uporabljajo za oskrbo s pitno vodo, vodovarstvenega območja niso določena in zavarovana z občinskimi odloki oziroma uredbami. Za ta zajetja so narejene strokovne podlage, ki podajajo predlog zaščite vodovarstvenih območij z režimi:

- Hidrogeološko poročilo za pridobitev vodnega dovoljenja in strokovne podlage za pripravo akta o zavarovanju vodnih virov v občini Kanal ob Soči (Geologija d.o.o. Idrija, december 2008).
- Hidrogeološka dokumentacija za pridobitev vodnega dovoljenja za neposredno rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba (Geologija d.o.o. Idrija, november 2008; priloga dokumentaciji so strokovne podlage iz leta 2000, v katerih je tudi kakovost vode za dotična zajetja).
- Hidrogeološko poročilo za pridobitev vodnega dovoljenja in strokovne podlage za pripravo akta o zavarovanju vodnega vira Prilesje v občini Kanal ob Soči (Geologija d.o.o. Idrija, marec 2009).

Odlok o zaščiti vodnih virov ni bil sprejet, kljub temu pa ARSO - Urad za upravljanje z vodami v smernicah podaja mnenje, da je zaradi ranljivosti podzemnih voda in vodnih virov potrebno upoštevati predlagane varstvene pasove in umeščati dejavnosti na območja najmanjše ranljivosti ter s tako tehnološko prilagoditvijo rabe, da se ohranjata tako kvaliteta kot količina podzemnih voda.

Vodovarstvena območja v občini Kanal ob Soči so prikazana v kartografski prilogi 4.

Najboljša kmetijska zemljišča

Kmetijska zemljišča z visokim in dobrim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo se po predhodnem usklajevanju z drugimi interesi, na podlagi ranljivosti sestavin okolja in prostora opredeli kot najboljše kmetijska zemljišča. V območje najboljših kmetijskih zemljišč torej spadajo tla, ki omogočajo najširšo možnost kmetijske rabe tal, za njih je značilen majhen naklon površja in ugodne fizikalne ter kemične lastnosti prsti.

Med ključnimi cilji kmetijske politike v Sloveniji sta tudi cilja, ki se navezujeta na kmetijska zemljišča:

- Trajno ohranjanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč.
- Varstvo kmetijskih zemljišč pred onesnaženjem in nesmotrno rabo ter ohranjanje in izboljšanje virov za trajnostno pridelavo hrane.

Za doseganje navedenih ciljev kmetijske politike je skladno z *Zakonom o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, Ur. l. RS, št. 33/07)* na najboljših kmetijskih zemljiščih dopustno načrtovanje prostorskih ureditev in posameznih posegov v prostor le, če ni mogoče uporabiti zemljišč, ki so manj primerna za kmetijsko pridelavo.

Pogoje ter dopustne ureditve in posege na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij določata *Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07 in 70/08 – ZVO-1B)* in *Pravilnik o kriterijih za načrtovanje prostorskih ureditev in posegov v prostor na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij (Uradni list RS, št. 110/2008)*.

Območja najboljših kmetijskih zemljišč v občini Kanal ob Soči so prikazana v kartografski prilogi 5.

IV. UGOTAVLJANJE, VREDNOTENJE IN OCENA VPLIVOV IZVEDBE PLANA NA OKOLJE

IV.1 ZRAK IN PODNEBNE SPREMEMBE

IV.1.1 OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.1.1.1. OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilj plana na področju kakovosti zraka in podnebnih sprememb je izboljšanje kakovosti zraka in učinkovita raba energije.

Okoljski cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment zrak in podnebne spremembe so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 3: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev – segment zrak in podnebne spremembe

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Kakovost zraka	<p>Z1 – Ohranjanje kakovosti zraka v okviru dopustnih obremenitev</p> <p>Z2 - Učinkovita raba energije</p>	<p><u>Kakovost zraka glede na prisotna onesnažila (žveplov dioksid (SO₂), dušikov oksid (NO_x), hlapnih organskih snovi (HOS), ozon (O₃), delci (PM₁₀))</u></p> <p>Dodatni kazalci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Količina porabe energije po sektorjih in energentih; skupna poraba energije ▪ Emisije v zrak po posameznih porabnikih in posameznih energentih ▪ Emisije iz prometa (povečevanje/zmanjševanje prometa – PDLP, delež tovornega prometa) ▪ Količina emisij in imisije iz industrije
Podnebne spremembe	<p>Z3 – Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov</p>	<p><u>Emitirana količina toplogrednih plinov (CO₂, CH₄, N₂O)</u></p> <p>Dodatni kazalci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Količina porabe energije po sektorjih in energentih; skupna poraba energije ▪ Emisije v zrak po posameznih porabnikih in posameznih energentih ▪ Emisije iz prometa (povečevanje/zmanjševanje prometa – PDLP, delež tovornega prometa) ▪ Količina emisij in imisije iz industrije

IV.1.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje zrak in podnebne spremembe nadrejenih programov, strategij, planov ter skladnost z okoljskimi cilji plana so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 4: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja za segment zrak in podnebne spremembe

Programi	Cilji in ukrepi
Tematska strategija za varstva zraka COM (2005) 4446	<ul style="list-style-type: none"> • 82% zmanjšanje emisij SO₂ do leta 2020 glede na leto 2000 • 60% zmanjšanje emisij NO_x do leta 2020 glede na leto 2000 • 51% zmanjšanje emisij VOC do leta 2020 glede na leto 2000 • 27% zmanjšanje emisij amoniaka do leta 2020 glede na leto 2000 • 59% zmanjšanje emisij PM_{2,5} + PM₁₀ do leta 2020 glede na leto 2000
Tematska strategija o trajnostni rabi naravnih virov COM (2005) 670	<ul style="list-style-type: none"> • 20% električne energije iz obnovljivih virov energije do leta 2010 • 18% delež proizvedene električne energije s kogeneracijo do leta 2010 • Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 8% glede na izhodiščno leto 1990 do leta 2008 • Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 20% glede na izhodiščno leto 1990 do leta 2020 • Zmanjšanje porabe končne energije za 9% do leta 2014 glede na leto 2006 • Produktivnost vira večja od 3208 EUR/tono do leta 2030 ob 3% rasti BDP
Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005 - 2012	<p>Doseganje mejnih oziroma ciljnih vrednosti po območjih za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NO_x do 2010 • SO₂ in PM₁₀ do 2005 • NO₂ in Pb do 2010 • CO do 2005 • benzen in ozon do 2010 <p>Ustalitev koncentracij toplogrednih plinov (TGP) v ozračju na ravni, ki bo preprečevala nevaren človekov vpliv na podnebni sistem.</p> <p>Preprečevanje rabe halonov in opreme, ki jih vsebuje, tako obstoječe kot nove, kar vključuje okolju varno zbiranje, skladiščenje in odstranitev halonov ter opreme, ki jih vsebuje ter dokončno prenehanje uporabe halonov in navedene opreme, kar velja tudi v primerih uporabe nujnega pomena;</p> <p>Preprečevanje rabe CFC in izdelkov, ki le te vsebujejo, kar vključuje okolju varno odstranjevanje CFC in opreme, ki jih vsebujejo, ter dokončno prenehanje uporabe CFC ter navedene izdelke in opreme, kar velja tudi v primerih uporabe bistvenega ali nujnega pomena.</p>
Nacionalni energetski program	<ul style="list-style-type: none"> • Zanesljivost oskrbe z energijo • Konkurenčnost oskrbe z energijo • Varovanje okolja
Kjotski protokol (Zakon o ratifikaciji Kjotskega protokola; Ur.l. RS, št. 17/02)	<p>8 % zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (TGP) v prvem ciljnem obdobju 2008-2012 glede na izhodiščno leto. Slovenija v obdobju 2008-2012 v povprečju ne bo smela preseči 18,953 milijona ton emisij ekvivalenta CO₂ na leto.</p> <p>Obveznost zmanjševanja emisij po Kjotskem protokolu velja za naslednje pline: ogljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), didušikov oksid (N₂O), fluorirane ogljikovodike (HFC), perfluorirane ogljikovodike (PFC) in žveplov heksafluorid (SF₆).</p>
Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, december 2006	<p>Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 8 % v obdobju 2008-2012 glede na leto 1986, med drugim z dosegom naslednjih področnih ciljev:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 12 % delež obnovljivih virov energije v celotni energetski oskrbi države do leta 2010; – zmanjšanje energetske intenzivnosti (za 30 % do leta 2015 v primerjavi z letom 2000); – 2 % delež biogoriv v prometu do leta 2005 in 5,75 % do leta 2010; – 16 % delež SPTE do leta 2012 v proizvodnji električne energije; – 30 % nižja poraba energije v novih stavbah in možnost znižanja porabe energije v javnem sektorju za 15 %.

Programi	Cilji in ukrepi
Skladnost	Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov

IV.1.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Indikativni kazalec **kakovosti zraka** je kakovost zraka glede na vsebnosti najbolj tipičnih onesnažil zraka (žveplov dioksid (SO₂), dušikov oksid (NO_x), hlapnih organskih snovi (HOS), ozon (O₃), delci (PM₁₀)) v zunanjem zraku v primerjavi z zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi.

Tabela 5: Mejne, alarmne, dopustne in ciljne vrednosti ter sprejemljiva preseganja koncentracij za leto 2008

	1 ura	3 ure	8ur	dan	zima	leto
SO ₂ (µg/m ³)	350 (MV) ¹	500 (AV)		125 (MV) ³ 75 (ZOP) ³ 50 (SOP) ³	20 (MV) 12 (ZOP) 8 (SOP)	20 (MV)
za zaščito	zdravja	zdravja		zdravja	ekositemov	ekositemov
NO ₂ (µg/m ³)	200 (MV) ² 100 (SOP) ² 140 (ZOP) ²	400 (AV)				46 (DV)= 40 (MV)+ 6 (SP) 26 (SOP) 32 (ZOP)
za zaščito	zdravja	zdravja				zdravja
NO _x (µg/m ³)						30 (MV) 19.5 (SPO) 24 (ZOP)
za zaščito						vegetacije
CO (mg/m ³)			10 (MV) 7 (ZOP) 5 (SOP)			
za zaščito			zdravja			
benzen (µg/m ³)						6.5 (DV)= 5 (MV)+ 1.5 (SP) 3.5 (ZOP) 2 (SOP)
za zaščito						zdravja
						AOT40
						maj-julij 6000 (MV) vegetacije
						april-sept. 20000 (MV) gozdov
ozon (µg/m ³)	180(OV) 240(AV)		120 (CV) ⁵			40 (MV)
za zaščito	zdravja	zdravja				materialov
delci PM ₁₀ (µg/m ³)				50 (MV) ⁴ 20 (SOP) ⁴ 30 (ZOP) ⁴		40 (MV) 10 (SOP) 14 (ZOP)
za zaščito				zdravja		zdravja
svinec ▲ (ng/m ³)*						500 (MV) 250 (SOP) 350 (ZOP)
za zaščito						zdravja
kadmij ▲ (ng/m ³)						5 (CV)
za zaščito						zdravja
arzen ▲ (ng/m ³)						6 (CV)
za zaščito						zdravja
nikelj ▲ (ng/m ³)						20 (CV)
za zaščito						zdravja

¹ – vrednost je lahko presežena 24-krat v enem letu ³ – vrednost je lahko presežena 3-krat v enem letu

² – vrednost je lahko presežena 18-krat v enem letu ⁴ – vrednost je lahko presežena 35-krat v enem letu

⁵ – vrednost je lahko presežena 25-krat v enem letu (cilj za leto 2010)

▲ izmerjeno v delcih PM₁₀

* Uredba o žveplovem dioksidu, dušikovih oksidih, delcih in svincu v zunanem zraku sicer predpisuje koncentracije v µg/m³, vendar bomo zaradi nizkih vrednosti in zaradi lažje primerjave z ostalimi kovinami podajali koncentracije v ng/m³

	1 ura	3 ure	8ur	dan	zima	leto
SO ₂ (µg/m ³)	350 (MV) ¹	500 (AV)		125 (MV) ³ 75 (ZOP) ³ 50 (SOP) ³	20 (MV) 12 (ZOP) 8 (SOP)	20 (MV)
za zaščito	zdravja	zdravja		zdravja	ekositemov	ekositemov
NO ₂ (µg/m ³)	200 (MV) ² 100 (SOP) ² 140 (ZOP) ²	400 (AV)				46 (DV)= 40 (MV)+ 6 (SP) 26 (SOP) 32 (ZOP)
za zaščito	zdravja	zdravja				zdravja
NO _x (µg/m ³)						30 (MV) 19.5 (SPO) 24 (ZOP)
za zaščito						vegetacije
CO (mg/m ³)			10 (MV) 7 (ZOP) 5 (SOP)			
za zaščito			zdravja			
benzen (µg/m ³)						6.5 (DV)= 5 (MV)+ 1.5 (SP) 3.5 (ZOP) 2 (SOP)
za zaščito						zdravja
ozon (µg/m ³)	180(OV) 240(AV)		120 (CV) ⁵			40 (MV)
za zaščito	zdravja	zdravja				materialov
delci PM ₁₀ (µg/m ³)				50 (MV) ⁴ 20 (SOP) ⁴ 30 (ZOP) ⁴		40 (MV) 10 (SOP) 14 (ZOP)
za zaščito				zdravja		zdravja
svinec ▲ (ng/m ³)*						500 (MV) 250 (SOP) 350 (ZOP)
za zaščito						zdravja
kadmij ▲ (ng/m ³)						5 (CV)
za zaščito						zdravja
arzen ▲ (ng/m ³)						6 (CV)
za zaščito						zdravja
nikelj ▲ (ng/m ³)						20 (CV)
za zaščito						zdravja

AOT40	
maj-julij	april-sept.
6000 (MV)	20000 (MV)
vegetacije	gozdov

¹ – vrednost je lahko presežena 24-krat v enem letu ³ – vrednost je lahko presežena 3-krat v enem letu

² – vrednost je lahko presežena 18-krat v enem letu ⁴ – vrednost je lahko presežena 35-krat v enem letu

⁵ – vrednost je lahko presežena 25-krat v enem letu (cilj za leto 2010)

▲ izmerjeno v delcih PM₁₀

* Uredba o žveplovem dioksidu, dušikovih oksidih, delcih in svincu v zunanjem zraku sicer predpisuje koncentracije v µg/m³, vendar bomo zaradi nizkih vrednosti in zaradi lažje primerjave z ostalimi kovinami podajali koncentracije v ng/m³

(Vir. Ocena onesnaženosti zraka v Sloveniji z SO₂, NO_x, PM₁₀, Pb, CO, benzen, ozon, težkimi kovinami (As, Cd, Hg, Ni) in policikličnimi aromatskimi ogljikovodiki, 2009).

Indikativni kazalec **podnebnih sprememb** je emitirana količina prevladujočih toplogrednih plinov (CO₂, CH₄ in N₂O). Podnebne spremembe ne zajemajo zgolj ogrevanja ozračja, temveč celoten sklop sprememb podnebja. Višanje temperature sproža spremembe mnogih lastnosti vremena in podnebja, kot so vetrovni vzorci, količina in razporeditev padavin, pogostost in tip ekstremnih vremenskih pojavov. Podnebne spremembe lahko povzročijo daljnosežne in nepredvidljive posledice na okolje in družbeno-ekonomske razmere.

Posredno lahko spremljamo spremembe v kakovosti zraka in vpliv dejavnosti na podnebne spremembe preko naslednjih, dodatnih kazalcev: Količina porabe energije po sektorjih in energentih, skupna poraba energije; Emisije v zrak po posameznih porabnikih in posameznih energentih; Emisije iz prometa (povečevanje oz. zmanjševanje prometa glede na PDLP in delež tovarnega prometa); Količina emisij in imisije iz industrije.

Tabela 6: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja za segment zrak in podnebne spremembe

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/Z1/ Ohranjanje kakovosti zraka v okviru dopustnih obremenitev</p> <p>/Z2/ Učinkovita raba energije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o ukrepih za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 52/02) • Uredba o žveplovem dioksidu, dušikovih oksidih, delcih in svincu v zunanjem zraku (Ur. l. RS št. 52/02, 18/03, 121/06) • Uredba o benzenu in ogljikovem monoksidu v zunanjem zraku (Ur. l. RS št. 52/02) • Uredbo o ozonu v zunanjem zraku (Ur. l. RS št. 8/03) • Sklep o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 72/03) • Pravilnik o monitoringu kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 36/07) • Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 24/05, 92/07) 	<p>Kazalec: Kakovost zraka glede na prisotna onesnažila</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Količina porabe energije po sektorjih in energentih; skupna poraba energije ▪ Emisije v zrak po posameznih porabnikih in posameznih energentih ▪ Emisije iz prometa (povečevanje/zmanjševanje prometa – PDLP, delež tovarnega prometa) ▪ Količina emisij in imisije iz industrije <p><u>Vir podatkov:</u> Javno dostopni podatki o kakovosti zraka, priključenosti na plinovod, načinih ogrevanja, strukturi proizvedene energije, porabi energije, prometni kazalci, itd. Podatki o prometu (PDLP).</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Primerjava vsebnosti in emitiranih količin tipičnih onesnažil, ki vplivajo na kakovost zraka s predvidevanjem trendov glede na realizacijo plana. Pregled stanja in predvidenih načinov ogrevanja, gostote prometa in vrste industrije ter ocena vplivov.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Kakovost zraka se z zmanjšanjem emisij lahko zaradi izvedbe plana izboljša. Načrtovane dejavnosti ne vplivajo na poslabšanje kakovosti zraka ali nanj celo pozitivno vplivajo (npr. uporaba najboljših razpoložljivih tehnologij v proizvodnji, ki pripomore k zmanjšanju izpustov in posledično koncentracij onesnaževal).</p> <p>B: Izvedba plana ne bistveno vpliva na kakovost zraka, ki ostaja nespremenjena. Mejne vrednosti za posamezna onesnažila niso presežene brez dodatnih omilitvenih ukrepov.</p> <p>C: Izvedba plana ne bistveno vpliva na kakovost zraka, ki ostaja nespremenjena ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Mejne vrednosti ne bodo dosežene ob izvedbi omilitvenih ukrepov.</p> <p>D: Izvedba plana bistveno vpliva na kakovost zraka. Mejne vrednosti so presežene kljub izvedbi omilitvenih ukrepov.</p> <p>E: Izvedba plana uničujoče vpliva na kakovost zraka. Mejne vrednosti so močno presežene kljub izvedbi omilitvenih ukrepov.</p>

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/Z3/ Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o ratifikaciji Kjotskega protokola (Ur. l. RS, št. 17/02) • Zakon o ratifikaciji Okvirne konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja (Ur. l. RS, št. 59/95) • Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 31/07, 70/08) 	<p>Kazalec: Emitirana količina toplogrednih plinov (CO₂, CH₄, N₂O)</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Količina porabe energije po sektorjih in energentih; skupna poraba energije ▪ Emisije v zrak po posameznih porabnikih in posameznih energentih ▪ Emisije iz prometa (povečevanje/zmanjševanje prometa – PDLP, delež tovarnega prometa) ▪ Količina emisij iz industrije <p><u>Vir podatkov:</u> Javno dostopni podatki o letnih emisijah toplogrednih plinov (preračunani in izraženi v tonah ekvivalenta CO₂). Obstoječe in predvideno plansko stanje, evidenca o priključenosti pri upravljalcu plinovodnega sistema. Javno dostopni podatki o strukturi proizvedene energije ter o porabi energije. Podatki o prometu (PDLP).</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Primerjava emitiranih količin toplogrednih plinov s predpostavkami glede na planirano stanje.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Izvedba plana bo imela pozitiven vpliv. Emisije toplogrednih plinov se bodo zmanjšale v primerjavi z obstoječim stanjem.</p> <p>B: Izvedba plana bo nebitveno vplivala na emisije toplogrednih plinov, ki ostajajo nespremenjene. Emisije TPG plinov ne bodo pospeševale učinka tople grede.</p> <p>C: Izvedba plana bo nebitveno vplivala na emisije toplogrednih plinov ob izvedbi omilitvenih ukrepov. Emisije TPG plinov bodo pospeševale učinek tople grede ob izvedbi omilitvenih ukrepov.</p> <p>D: Izvedba plana bo bistveno vplivala na emisije toplogrednih plinov, kljub izvedbi omilitvenih ukrepov. Emisije TPG plinov se bodo povečale.</p> <p>E: Izvedba plana bo uničujoče vplivala na emisije toplogrednih plinov, kljub izvedbi omilitvenih ukrepov. Emisije TPG plinov se bodo močno povečale učinek.</p>

IV.1.2 STANJE OKOLJA

IV.1.2.1. Podnebne značilnosti

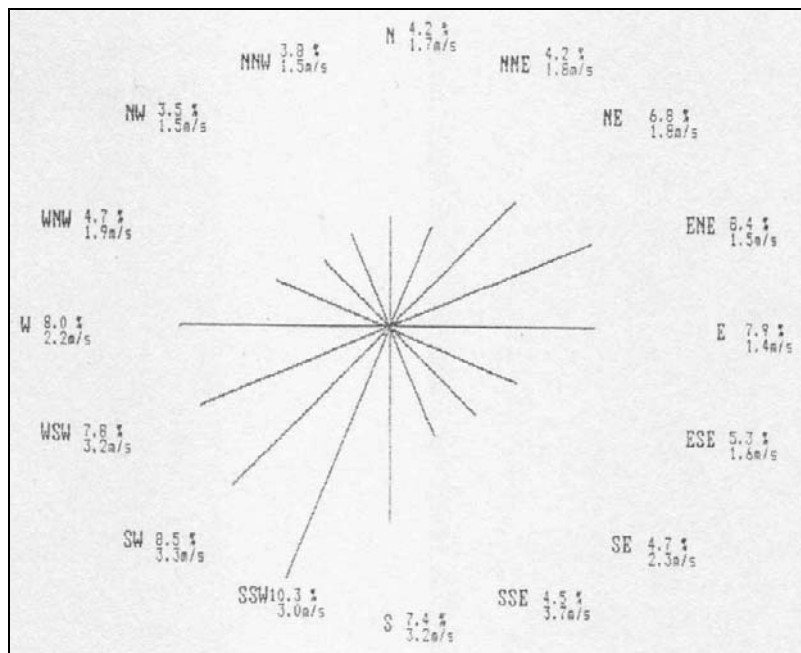
Na podnebje občine Kanal vpliva njena lega v dolini Soče, ki je odprta proti morju. Občina ima submediteransko podnebje in sicer zaledno submediteransko podnebje, za katerega je značilno, da je povprečna temperatura najhladnejšega meseca od 0°C do 4°C in najtoplejšega več kot 22°C. Zaradi relativno visokih nadmorskih višin in bližine morja spada med bolj namočena v Sloveniji. Glede na karto povprečne letne količine padavin med letoma 1961 – 1990 območje občine severno od naselja Deskle prejme od 2000 do 2500 mm, območje občine južno od naselja pa od 1600 do 1800 mm padavin z viškom padavin jeseni. (Vir: Geografski atlas Slovenije, 1998). Značilno vlogo pri lokalnih posebnostih podnebja ima dolina reke Soče, pa kateri se valijo toplejše zračne mase iznad morja, ki blažijo alpske in celinske vplive iz zaledja. (LEK, 2009)

Vetra v okviru državnega monitoringa na območju občine ne merijo, bile pa so opravljene meritve na območju Salonita Anhovo od 1.10.1989 do 31.1.1990 (meril HMZ), rezultati meritev pa so prikazani z rožo vetrov. V splošnem prevladujejo vetrovi iz smeri severovzhod in jugozahod, najmočnejši pa so vetrovi iz smeri zahod, jugozahod in jug, kar je razvidno tudi iz vetrne rože na spodnji sliki. Gre za dobro prevetreno dolino, kjer so stabilne atmosferske razmere redke (do 8% letnega časa).

- Južni veter, ki je najpogostejši veter na območju PUP Salonit Anhovo in predstavlja 30,7 % vseh vetrov. Južni veter širi polutante na območje zgornjega dela območja PUP Salonit Anhovo oziroma proti naselju Krstenice in naprej proti Kanalu. Značilna hitrost za južni oziroma južni-jugozahodni veter se giblje med 3 m/s in 3,3 m/s.
- Severni veter, predstavlja skupaj z severovzhodnim in sever-severovzhodnim 19,0 % vetrov. V povprečju se hitrost severnega vetra giblje med 1,7 in 1,8 m/s. Severni oziroma severovzhodni veter širi polutanta proti jugu, na osrednji del območja PUP Salonit Anhovo in proti naselju Anhovo, ter naprej proti Desklam.
- Zahodni veter, predstavlja skupaj z bližnjima zahodnima vetrovoma 24,0 % vseh vetrov. Hitrosti vetrov iz smeri zahoda se v povprečju gibljejo okoli 2,2 m/s. Ti vetrovi širijo onesnaževalce v smeri proti vzhodu, kjer se območje PUP Salonit Anhovo hitro konča. Za območjem v tej smeri teče reka Soča, za reko pa je glavna cesta Nova Gorica -Kanal. Za cesto se relief začne vzpenjati in je poraščen z gozdovi, kar dodatno vpliva na razredčenje onesnaževalcev.

Vir: Okoljsko poročilo PUP Anhovo, 2005

Slika 2: Vetrna roža na območju Salonita Anhovo (HMZ, 10.1.1989 do 31.1.1990)

Vir: Okoljsko poročilo PUP Anhovo, 2005

Meritve vetra so bile opravljene tudi na planoti Banjšice s strani Elektro Primorske, d. d., ko so proučevali vetrni potencial za proizvodnjo električne energije. Podatki o moči in potencialu vetra na tem področju so zaenkrat še poslovna skrivnost podjetja (Lokalni energetski koncept, 2009).

IV.1.2.2. Kakovost zraka (imisije)

Na območju občine Kanal merijo kakovost zraka v okviru državnega monitoringa in sicer v okviru državne dopolnilne mreže sta merilni mesti EIS Anhovo v Morskem in Gorenjem Polju. Na teh merilnih mestih Ekološka služba podjetja Anhovo spremlja vsebnost delcev PM₁₀ v zraku. Rezultati meritev so objavljeni v Mesečnih biltenih ARSO, zbirni podatki pa v letnih poročilih o kakovosti zraka v Sloveniji. V spodnji tabeli so podani zbirni rezultati meritev PM₁₀ za leto 2008.

Tabela 7: Rezultati meritev delcev PM₁₀ za leto 2008 (EIS Anhovo)

Merilno mesto	Leto Cp (µg/m ³)	24 ur >MV
EIS Anhovo - Morsko	22	16
EIS Anhovo – Gorenje polje	26	24

Cp – povprečna koncentracija

>MV: Število primerov s preseženo mejno vrednostjo

Z vidika zdravja ljudi te vrednosti pomenijo, da je bil prekoračen zgornji ocenjevalni prag, vrednosti pa so bile znotraj mejnih vrednosti (Vir: Kakovost zraka v Sloveniji v letu 2008, ARSO 2009).

Ostalih parametrov se na območju občine ne meri.

Na podlagi Sklepa o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 72/03) spada območje občine Kanal v poselitveno območje SI 4 (Območje Goriške, Notranjsko-Kraške in Obalno-Kraške statistične regije). Za območje SI 4 je določena II. stopnja onesnaženosti. Raven koncentracij žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida v zunanjem zraku, na podlagi katerih je določena stopnja onesnaženosti območja, je razvidna iz spodnje tabele.

Tabela 8: Raven koncentracij onesnaževal za II. stopnjo onesnaženosti zraka

snov	SO ₂	NO _x	PM ₁₀ *	Pb	CO	benzen	ozon
oznaka	5	2	2	5	5	5	1
Raven onesnaženosti	nizka	zadovoljiva	previsoka	nizka	nizka	nizka	previsoka
vrednost	pod 8 µg/m ³	med 40 µg/m ³ in dopustnim odstopanjem**	med 20 µg/m ³ in dopustnim odstopanjem***	Pod 0,25µg/m ³	pod 5 mg/m ³	pod 2 µg/m ³	120 mg/m ³ v 25 dneh

Legenda tabele:

- oznaka 1 za preseženo mejno vrednost ali vsoto mejne vrednosti in dopustnega odstopanja oziroma ciljno, če gre za ozon,
- oznaka 2 za koncentracijo med mejno vrednostjo in dopustnim odstopanjem,
- oznaka 3 pod spodnjim pragom ocenjevanja,
- oznaka 4 med spodnjim in zgornjim pragom ocenjevanja in
- oznaka 5 pod spodnjim pragom ocenjevanja.
- *delci PM₁₀ so delci v zraku, ki jih prepušča filter s 50% nepropustnostjo za delce z aerodinamskim premerom 10 µm.
- **45% vsakega 1. januarja, začeni z 1.1.2002, se zmanjša za 5% tako, da je sprejemljivo preseganje 1.1.2010 enako 0%.
- ***50%; vsakega 1. januarja, 2005, se zmanjša za 10% tako, da je sprejemljivo preseganje 1. januarja 2010 enako 0%.

Vir: Uredba o žveplovem dioksidu, dušikovih oksidih, delcih in svinču v zunanjem zraku (Ur.l. RS, št. 52/02, 18/03, 121/06), Uredba o benzenu in ogljikovem monoksidu v zunanjem zraku (Ur.l. RS, št. 52/02), Sklep o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 72/03)

Iz zgornje tabele je razvidno, da je po sklepu vlade na območju Kanal **presežena mejna vrednost za ozon, vrednosti za NO₂ in PM₁₀ so med mejno vrednostjo in dopustnim odstopanjem**, ostale vrednosti pa so pod spodnjim pragom ocenjevanja.

IV.1.2.3. Obremenjevanje zraka v občini in emisije

Na kakovost zraka v občini Kanal vplivajo predvsem :

- promet
- industrija: Zavezanec za izvajanje emisijskega monitoringa v občini Kanal je Salonit Anhovo.
- individualna kurišča in centralne kotlovnice .
- v manjši meri kmetijstvo – živinoreja: metan (CH₄), amoniak (NH₃), NO_x.

Ogrevanje individualnih stanovanjskih in javnih objektov (energenti), poraba energije v industriji in skupna poraba energije ter skupne emisije

Skupna poraba energije za vse skupine porabnikov v občini Kanal, to so gospodinjstva v individualno ogrevanih stavbah, javni objekti, anketirana podjetja, javna razsvetljava, ter ostala poraba, kjer so upoštevana ostala manjša podjetja in trgovine znaša v letu 2007 813.794 MWh energije, kar predstavlja okoli 95 % porabe energije v občini. Ocenjeno je, da **celotna poraba energije v občini znaša 856.625 MWh** (Vir: Lokalni energetske koncept, 2008).

Tabela 9: Poraba energije po vrsti uporabnikov in energentov v občini Kanal ob Soči v letu 2007

KW/leto	Stanovanja	Javne stavbe	Industrija	Javna razsvetljava	Skupaj
Biomasa - povp.	19.341.419	0	17.423.300	0	36.764.719
Ekstra lahko kurilno olje	8.504.002	1.118.400	1.916.805	0	11.539.207
Utekočinjen naftni plin	0	113.915	0	0	113.915
Zemeljski plin	0	0	32.843.200	0	32.843.200
Električna energija	1.672.281	354.769	118.381.331	602.974	121.011.355
Rjavi premog - povprečje	0	0	0	0	0
Drugo	1.179.671	0	610.342.090*	0	611.521.761
Skupaj	30.697.373	1.587.084	780.906.726	602.974	813.794.157

* Podatki se nanašajo na energijo, ki jo pridobi Salonit Anhovo iz energentov diesel, odpadne maščobe, črni premog, petrol koks, odpadne gume in odpadna olja
Vir: Lokalni energetskega koncept, 2009

Največji porabnik energije v občini pa je sektor industrije, ki porabi 96 % vse energije, stanovanja porabijo 4%, javne stavbe 0,2% ter javna razsvetljava 0,1%.

Stanovanjski objekti so se v letu 2007 večinoma (63%) ogrevali z biomaso, ki je obnovljiv vir energije, 27,7% stanovanj z lahkim kurilnim oljem, 5,5% z električno energijo, medtem ko pri javnih stavbah glavni vir energije predstavlja ekstra lahko kurilno olje (70%), Vsi naštetih so z vidika okolja manj problematični energenti.

Emisije: Količina emisij v občini Kanal je povzeta iz Lokalnega energetskega koncepta, 2009, kjer so jih izračunali na osnovi pridobljenih podatkov o količinah porabljenih energentov z uporabo emisijskih faktorjev. Količine emisij so razvidne iz spodnjih tabel.

Tabela 10: Ocena letnih emisij v zrak po posameznih porabnikih v občini kanal ob Soči v letu 2007

Emisije (Kg)	CO₂	CH₄	SO₂	NO_x	VOC	CO	prah
Industrija	4149584	9800	411	309	493	16583	462
Javni objekti	518570	514	378	266	12	183	7
Stanovanja	3176916	23407	5524	5318	18474	627978	17458
Javna razsvetljava	336082	798	0	0	0	0	17927
Skupaj	8181152	34519	6313	6313	18979	644744	17927

Vir: Lokalni energetskega koncept, 2009.

Tabela 11: Ocena letnih emisij v zrak po posameznih energentih v občini kanal ob Soči v letu 2007

Emisije (Kg)	CO ₂	CH ₄	SO ₂	NO _x	VOC	CO	prah
Rjavi premog	0	0	0	0	0	0	0
Biomasa	0	21436	2715	3573	18864	643089	17864
Kurilno olje EL	2806673	383	3598	2296	115	1646	63
Utekočinjen naftni plin	25603	4	0	25	0	10	0
Zemeljski plin	0	0	0	0	0	0	0
Električna energija	5348875	12696	0	0	0	0	0
Skupaj	8181152	34519	6313	5894	18979	644745	17927

Vir: Lokalni energetski koncept, 2009.

V tabeli 10 so prikazane emisije škodljivih snovi glede na sektor, pri čemer niso podane emisije javnega prometa, saj je zaradi malo številčnosti javnega prometa njihov delež zanemarljiv. V tabeli 11 so prikazane emisije po posameznih energentih.

Delež emisij podjetja Salonit Anhovo v občini znaša 99% vseh emisij v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Od ostalih emisij (1%) proizvedejo podjetja 51% emisij, stanovanja 39%, javne stavbe 6% in javna razsvetljava 4% emisij.

Promet

Vse pomembnejši onesnaževalec zraka v občini Kanal je promet, saj preko območja občine poteka pomembna cestna povezava, kjer promet vseskozi narašča. Povprečni dnevni letni promet in njegovo naraščanje v občini je razviden iz primerjave podatkov o številu prometa za leto 2000 in 2008:

Tabela 12: Število prometa v občini kanal v letih 2002 in 2008a

Cesta	Števno mesto	Leto 2000		Leto 2008	
		PDLP	Št. tov. vozil	PDLP	Št. tov. vozil
G2: Ušnik-Kanal (Plave)	Doblar	3344	559	3596	704
G2: Kanal - Plave		(*7100)	(*720)	7200	780
G2: Plave - Solkan	Solkán	5350	586	7210	830
R3: Ročinj-Lig	Ročinj	1000	56	240	36
R3: Kambreško-Kuščar-Livek	Kambreško	100	5	130	15
R3: Kanal-Lig-Mišček-Neblo	Kanal	220	12	240	17

**Podatek za leto 2005; za leto 2000 na tem odseku ni bilo štetja*

(Vir: podatki Direkcije Republike Slovenije za ceste, spletna stran: www.dc.gov.si.)

Prometno je najbolj obremenjena glavna cesta, ki povezuje Goriško z Zgornjim Posočjem in gre skozi naselja Doblar, Ročinj, Kanal, Deskle, ter ob naselju Anhovo in Plave. Povprečni dnevni letni promet PDLP na tej cesti severno od Kanala (Doblar) je bil leta 2008 3596 vozil, na odseku Kanal - Plave pa je PDLP 7200 vozil, podobno tudi nadalje proti jugu. V porastu tudi PDLP na regionalnih cestah z izjemo cestnega odseka Ročinj - Lig s števnim mestom v Ročinju. Na glavnih cestah tovorni promet predstavlja od 10 do 20 % PDLP, delež tovornega prometa narašča od leta 2000 na cestnem odseku Ušnik - Kanal na števnem mestu Doblar, na ostalih števnih mestih se število povečuje sorazmerno z PDLP.

Polutanti, ki izvirajo iz prometa so benzen, toluen, ksilen – BTEX, ozon (O₃), NO_x in druge HOS (hlapne organske spojine), prah (PM₁₀), ogljikov monoksid (CO) in so pomembni predvsem zaradi vplivov na človekovo zdravje (vpliv na dihala, nekatere snovi v izpušnih plinih so rakotvorne).

Industrija

Zavezanec za izvajanje emisijskega monitoringa v občini Kanal je v letu 2008 podjetje Salonit Anhovo d.d., ki proizvaja gradbene materiale na osnovi mineralnih surovin in sicer cement, kopljejo kamnolomske agregate iz kamnolomov Rodež, Perunk, Solkan, Črnotiče, izdelujejo tlakovce in betonske zidake ter vlaknocementne plošče.

V Salonitu Anhovo d.d. izvajajo naslednje emisijske in imisijske meritve:

- Imisijske meritve na osmih merilnih postajah v okolici Salonita Anhovo – Kemijski inštitut; parametri: prah, prašne usedline, težke kovine, anorganska vlakna; pogostost: Trajno -mesečna in letna poročila
- Trajne meritve emisij na dimniku peči; parametri: prah, NO_x, SO₂, CO, TOC, O₂, pretok, temperatura; pogostost: Trajno -mesečna in letna poročila
- Obratovalni monitoring zraka na vseh definiranih izpustih (filtrih); parametri: Na dimniku peči merijo 27 parametrov, med njimi npr. dioksine, furane, policiklične aromatske ogljikovodike, kloride, fluoride, težke kovine, itd., na ostalih izpustih merijo prah; pogostost: Dvakrat letno, posamezna in letna poročila.

Rezultati meritev in primerjava emisij med leti 2002 in 2008 so podani v spodnji tabeli.

Tabela 13: Rezultati emisijskega monitoringa za leto 2002 in 2008 zavezancev za izvajanje emisijskega monitoringa .

ZAVEZANEC: Salonit Anhovo	2002	2008
Onesnažilo	Letna količina [Kg]	Letna količina [Kg]
amonijak (NH ₃)	/	35558
anorganske spojine klora, če niso navedene v I. nevarnostni skupini, izražene kot HCl	6.067	0
baker in njegove spojine, izražene kot Cu	/	5,6
benzen	/	1037
cink in njegove spojine (Zn)	341	183
dušikovi oksidi (NO in NO ₂), izraženi kot NO ₂	508.341	1.472.000
krom in njegove spojine, izražene kot Cr	/	20
nikelj in njegove spojine, izražene kot Ni	/	31,5
ogljikov monoksid (CO)	367.976	2.075.320
organske spojine, izražene kot skupni organski ogljik (TOC)	20.164	52.198
skupni prah	25.195	17.248,54
živo srebro in njegove spojine, izražene kot Hg	/	7,8
žveplovi oksidi (SO ₂ in SO ₃), izraženi kot SO ₂	/	1920

Legenda: / - ni meritev

Vir: www.arso.si, 12.4. 2010

Iz zgornje tabele je razvidno, da so bile v letu 2008 v primerjavi z letom 2002 večje emisije dušikovih oksidov, ogljikovega monoksida in organskih spojin, izraženih kot skupni ogljik, medtem ko so se znižale emisije prahu, cinka in njegovih spojin, tovarna pa v letu 2008 ni bila več vir emisij anorganskih spojin klora (HCl). V letu 2008 pa so merili tudi emisije amonijaka, Cu, benzena, Cr, Ni, Hg in SO₂, česar niso spremljali v letu 2002, tako da primerjava ni možna.

V okviru okoljskega poročila za območje, ki se ga ureja z Odlokom o PUP Salonit Anhovo, oktober 2005, so bile računsko določene emisije na območju PUP Salonit Anhovo iz emisijskih podatkov iz peči za klinker iz leta 2004 na lokaciji Skale po Gaussovem disperzijskem modelu za onesnaženost zraka s polutanti in sicer z upoštevanjem emisijskih podatkov, volumskem pretoku plinov, glavne smeri in hitrost vetra do razdalje 2000 m. V peči za klinker se je leta 2004 kot energent uporabljalo poleg običajnih goriv (petrolkoks, zemeljski plin) tudi odpadke kot so odpadno olje, živalsko maščobo, gume, težje kurilno olje in druge odpadke. Po letnem poročilu o trajnih meritvah emisije snovi v zrak iz te peči so bile vrednosti polutantov znotraj mejnih vrednosti. Izračun je bil narejen za CO, NO_x in skupni prah (PM₁₀). Rezultati izračunov so pokazali, da območje PUP Anhovo ni prekomerno obremenjen z ogljikovim monoksidom, da so koncentracije skupnega prahu znotraj mejnih vrednosti (0,05 mg/m³) za vse tri smeri in vse tri vremenske razmere (stabilne, nevtralne, nestabilne). Koncentracija dušikovih oksidov pa presega mejno vrednost (0,2 mg/m³) pa je na določeni razdalji za določen čas presežena v vseh smereh. V primeru južnega vetra je presežena mejna vrednost le v primeru nevtralnih razmer v območju od 400 – 600 m od točke meritve, v primeru severnega vetra v območju od okoli 1000 m (cca 1,5% časa na leto), v primeru zahodnega vetra pa v območju do 1100 m (največ do 2% časa letno). Večino časa so povečane vrednosti znotraj območja PUP Anhovo.

Kmetijstvo

Od kmetijskih dejavnosti obremenjuje zrak pretežno živinoreja, ki je problematična predvsem zaradi ravnanja in odlaganja živinskih gnojil v tla, postopkov v zvezi s krmljenjem živine ter zlasti zaradi presnove prežvekovalcev, zaradi katere se sprošča metan (CH₄) - je eden od ključnih toplogrednih plinov in ima 21-krat večji učinek tople grede kot ogljikov dioksid (CO₂). Po podatkih Popisa kmetijskih gospodarstev 2000 je bilo v občini Kanal ob Soči 267 družinskih kmetij, ki se ukvarjajo z vzrejo govedi, krav molznic ali prašičev (195 kmetij s 1022 govedi, 21 kmetij z 97 prašičev in 94 kmetij z 273 kravami molznicami). Skupni GVŽ je 864,25 (Vir: SURS, marec 2010, www.stat.si).

Za postavitev bioplinske naprave so primerne kmetije, ki imajo vsaj 100 GVŽ. Glede na dostopne podatke trenutno v občini ni kmetije z zadostnimi kapacitetami za postavitev bioplinske naprave.

Daljinski sistemi ogrevanja, plinifikacija in obnovljivi viri energije

Industrijski kompleks Anhovo se oskrbuje s plinom po visokotlačnem plinovodu R31 preko MMRP Šempeter NG – MRP Anhovo in po nizekotlačnem plinovodu R31 MRP Anhovo - Salonit. Omrežje zagotavlja možnost oskrbe s plinom za naselji Deskle in Kanal.

V občini obratuje daljinski sistem ogrevanja za potrebe gospodarskih dejavnosti v industrijskem kompleksu Anhovo. Za naselje Kanal se lahko na podlagi idejne študije načrtuje ogrevanje na lesno biomaso z daljinskim prenosom energije za oskrbo družbenih objektov ter stanovanj.

Sicer pa se kar 63% vseh stanovanj ogreva na lesno biomaso, saj 80% površine občine pokriva gozd.

IV.1.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.1.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Tabela 14: Skupni tabelarični prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana na segment zrak in podnebne spremembe

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/Z1/ /Z2/ /Z3/	Kakovost zraka glede na prisotna onesnažila Emitirana količina toplogrednih plinov	<p>Pričakovano povečanje števila prometa in emisij iz zaradi vzpostavitve gospodarske cone, turistične infrastrukture-povečanje kapacitet, širitev naselij.</p> <p>Na drugi strani se pričakuje znižanje emisij zaradi pričakovane preusmeritve prometa znotraj naselij zaradi vzpostavitve kolesarske infrastrukture.</p> <p>Povečane emisije zaradi odpiranja kamnolomov predvsem prahu v bližnji okolici kamnoloma.</p> <p>Zaradi širjenja poselitve, gospodarske cone in razvoja turistične dejavnosti se pričakuje povečane potrebe po energiji.</p> <p>Učinkovitejša raba energije (energetska učinkovitost ogrevalnih sistemov in zunanje zaščitne stavb, prenova javne razsvetljave).</p>	C	B	C	X	B	C

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški in izvedbeni del OPN

Strateški in izvedbeni del OPN sta za segment zrak obravnavana skupaj, saj so cilji in usmeritve prostorskega razvoja nanašajo že na konkretno rabo v prostoru, npr. izgradnja obvoznice, izgradnja določene kolesarske ceste, širitev dela določenega naselja, ..).

V strateškem delu OPN je med prioritetskimi razvojnimi cilji navedeno izboljšanje okoljskih razmer - zraka. Iz zasnove gospodarske javne infrastrukture je razvidno, da je predvidena izgradnja obvoznice Kanal, ki bo povečala pretočnost prometa v naselju, in izboljšanje prometne dostopnosti in povezanosti obmejnih naselij s posodobitvijo in rekonstrukcijami cest. Načrtovana je tudi izgradnja glavne državne kolesarske steze na relaciji Nova Gorica-Vršič in ureditev lokalnih kolesarskih poti in kolesarskega omrežja Goriške regije, tako da bo možnost preusmeritve dela lokalnega motornega prometa na kolesarske poti. V okviru javnega potniškega prometa pa so načrtovana nova avtobusna postajališča. Vpliv ukrepov na področju prometa bo pozitivno vpliva kakovost zraka v občini zaradi prometa, saj se spodbuja alternative osebnemu motornemu prometu.

V okviru zasnove prostorskega razvoja, prednostnih območij za razvoj poselitve in razvoja dejavnosti, so predvidene širitve naselij Deskle, Kanal, Gorenja vas, Avče in Levpa, kjer se zagotavljajo pogoji za gradnjo novih stanovanj, delno tudi za centralne dejavnosti, šport in rekreacijo, v manjšem obsegu za gospodarstvo, pomenijo nove objekte in nove potrebe po energiji.

Prioritetni projekti občinskega in regionalnega pomena v občini za katere se zagotavljajo prostorski pogoji in imajo neposreden ali posreden vpliv na zrak:

- izgradnja tehnološkega centra in gospodarske cone v Anhovem,
- izgradnja turistične infrastrukture s povečanjem nastanitvenih kapacitet (mladinski hotel Kanal, ureditev kampa in oskrbne postaje za avtodome v dolini Soče, ureditev turističnih kmetij in kmečkega turizma).

Oba projekta pomenita povečanje prometa na območju ter dodatne emisije v zrak zaradi dejavnosti.

Predvidena je tudi aktivacija dveh nahajališč kamna: Na območju Kala nad Kanalom se aktivira nahajališče kamna skrilavca za lokalne potrebe tradicionalne gradnje in za obnovo kulturnozgodovinskih spomenikov in starih objektov kakovostne arhitekture. Jugozahodno od Liga se aktivira nahajališče naravnega kamna. Kamnolom je potreben za zagotavljanje tehničnega kamna v gradbeništvu na lokalni ravni. Odpiranje manjših kamnolomov pomeni vpliv na kakovost zraka, ki pa se bodo podrobneje obravnavali v okviru OPPN.

OPN vsebuje tudi nekatere ukrepe za učinkovito rabo energije: pri graditvi in obnovi objektov se načrtujejo energetske učinkoviti sistemi za ogrevanje ter zaščita zunanjih površin stavb; pri novogradnjah je potrebno upoštevati energetske standarde v zvezi z energijo in ohranjanjem toplote; pri načrtovanju in prenovi javne razsvetljave se upošteva sodobne tehnološke dosežke v skladu z učinkovito rabo energije. Na ta način izvedba OPN prispeva k učinkovitejši rabi energije v občini Kanal ob Soči.

V nadaljevanju je obravnavan neposreden, daljinski, kumulativen ter trajen in začasen vpliv zgoraj omenjenih dejavnosti na zrak in podnebne spremembe. Sinergijskega vpliva ne obravnavamo, saj se s planom ne načrtuje poseg v okolje, ki bi imel z ostalimi posegi v celoti večji vpliv od vsote posameznih vplivov.

Neposreden vpliv izvedbe plana na zrak pomeni vpliv samih posegov in dejavnosti na kakovost zraka in podnebne spremembe.

- Neposreden vpliv na zrak ima motorni promet z izpušnimi plini. Na eni strani se bo predvidoma motorni promet povečal zaradi širitve naselij, nove gospodarske cone in tehnološkega centra v Anhovem ter povečanjem turističnih nastanitvenih kapacitet, na drugi strani pa se bo del lokalnega motornega prometa lahko preusmeril na javni potniški promet in kolesarske poti. Na količino izpušnih plinov ima pozitiven vpliv povečanje pretočnosti prometa.
- Z širitvijo naselij in novo gospodarsko cono s predvidenimi sekundarnimi dejavnostmi se bodo povečale potrebe po energentih za ogrevanje in proizvodnjo, kar bo imelo neposreden vpliv na kakovost zraka v okolici in izpuste CO₂ (podnebne spremembe)
- Neposreden vpliv na okolje predstavlja tudi odpiranje dveh manjših kamnolomov.
- Neposreden vpliv na zrak bo tudi v času gradenj, ko se bodo začasno povečale emisije.

Neposredni vpliv izvedbe plana na kakovost zraka in podnebne spremembe ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**, kot je upoštevanje mejnih vrednosti emisij iz industrijskih obratov, spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije v industriji, javnih in stanovanjskih objektih, idr.

Daljinski vpliv pomeni posredne obremenitve zraka v okolici območja plana zaradi izvedbe plana (npr. povečan promet zaradi razvoja turističnih in rekreacijskih destinacij v občini Kanal, z zagotavljanje energetske oskrbe iz obnovljivih virov na območju občine se zmanjšajo energetske potrebe in emisije iz drugih energetskih objektov, itd.). Daljinski vpliv izvedbe plana na kakovost zraka in podnebne spremembe ocenjujemo kot nebitven – **ocena B**.

Z vidika **kumulativnih vplivov** izvedbe plana je potrebno upoštevati skupne vplive posameznih posegov (predvidenih in obstoječih) na kakovost zraka in emitirane količine toplogrednih plinov v občini.

Kumulativni vplivi bodo predvsem zaradi izgradnje nove gospodarsko cono in obstoječo proizvodno cono Salonit-Anhovo. Tudi širitev naselij z stanovanji, centralnimi in deloma gospodarskimi dejavnostmi pomeni kumulativen vpliv z obstoječo poselitvijo. Kumulativen vpliv izvedbe plana na kakovost zraka in podnebne spremembe ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov oz. priporočil – **ocena C**, kot je umeščanje čiste industrije v novi gospodarski coni, spodbude za uporabo obnovljivih virov energije.

Začasen vpliv izvedbe plana je pretežno omejen na obdobje izvajanja gradbenih del. Začasen vpliv izvedbe plana na kakovost zraka in podnebne spremembe ocenjujemo kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**, ki bodo natančneje opredeljeni na nivoju OPPN.

Trajen vpliv izvedbe plana pomeni dolgoročen vpliv na količine izpuščenih emisij v ozračje. Predvidene nove dejavnosti v okviru plana ne predstavljajo trajnih virov emisij, ki bi bistveno vplivale na kakovost zraka in podnebne spremembe. Trajen vpliv ocenjujemo kot nebitven – **ocena B**.

Skupna ocena: Vpliv plana na zrak in podnebne spremembe je neposreden, trajen, kumulativen z obstoječimi dejavnostmi, začasen predvsem v času gradenj ter nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).

IV.1.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

- Pri graditvi novih stavb, katerih uporabna tlorisna površina presega 1.000 m², in pri rekonstrukciji stavb, katerih uporabna tlorisna površina presega 1000 m² in se zamenjuje sistem oskrbe z energijo, je treba izdelati študijo izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo z energijo (študija izvedljivosti), pri kateri se upošteva tehnična, funkcionalna, okoljska in ekonomska izvedljivost alternativnih sistemov za oskrbo z energijo. Kot alternativni sistemi se štejejo:
 - decentralizirani sistemi na podlagi obnovljivih virov energije;
 - soproizvodnja;
 - daljinsko ali skupinsko ogrevanje ali hlajenje, če je na voljo;
 - toplotne črpalke.Študija izvedljivosti je obvezna sestavina projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja v skladu s predpisi o graditvi objektov. (Spremembe in dopolnitve določb 68.a člena, 68.b člena (za nove stavbe), 68.c člena in 68.č člena Energetskega zakona) (S)
- Spodbuja se uporaba obnovljivih virov energije (uporaba lesne biomase, bioplina, sončne energije in energije vetra za lastne potrebe) (O).
- Spodbuja se energetska varčno gradnjo (O).
- Za spremembo potovalnih navad v naseljih je treba izvajati ukrepe spodbujanja pešačenja, uporabe koles in javnega potniškega prometa ter dvigovanja ekološke ozaveščenosti prebivalcev. Potrebno je povezati kolesarske steze s postajališči javnega potniškega prometa in parkirnimi površinami za motorna vozila (O).

Izvedba ukrepov, ki so navedeni v *Energetskem konceptu Občine Kanal ob Soči – končno poročilo, februar 2008*. Glavni ukrepi so usmerjeni k spodbujanju rabe obnovljivih virov energije ter učinkoviti rabi energije:

- Informiranje občanov o možnostih izkoriščanja, sofinanciranja in kreditiranja projektov OVE in URE z objavljanjem člankov v občinskih sredstvih javnega obveščanja o prej omenjenih tematikah (internetna stran občine, občinsko glasilo).
- Preučitev možnosti za postavitve daljinskega ogrevanja v strnjem delu naselja v Desklah.

- *Za javne stavbe* se ukrepi nanašajo predvsem na izolacijo ovoja stavbe ob sanaciji fasade, zamenjava dotrajanih oken in vrat, zamenjava žarnic z varčnimi sijalkami. Zamenjava navadnih radiatorskih ventilov s termostatskimi, namestitev sončnih kolektorjev za pripravo tople sanitarne vode ali na drug OVE, zamenjava kotla na OVE.
- Izdelava študije izvedljivosti daljinskega ogrevanja na lesno biomaso za center Deskel.
- Ozaveščanje in informiranje prebivalstva o trajnostni mobilnosti (Resolucija o prometni politiki Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 58/06)).
- Pri posodabljanju in prestrukturiranju industrije je potrebno uvajati BAT tehnologijo, ravno tako velja to za nove proizvodne obrate (O).
- Pri umeščanju novih dejavnosti v novo gospodarsko območje se umešča predvsem čisto industrijo oz. se vsako dejavnost in predvidene emisije preučijo z vidika kumulativnih vplivov z obstoječimi dejavnostmi na območju. To pomeni da se preučijo možnosti presežanja mejnih vrednosti onesnažil v zraku zaradi umestitve nove dejavnosti z upoštevanjem obstoječe onesnaženosti zraka (O).
- Pri izkoriščanju mineralnih surovin se izvede ustrezne ukrepe za zmanjševanje emisij v zrak (zlasti prašenja): vlaženje površin ob suhem in vetrovnem vremenu; v sušnem obdobju naj se zagotovi zadostna količina vode in izvaja škropljenje; prekrivanje materiala, ki je naložen na tovorna vozila za transport; zajemanje prahu na mestu nastajanja pri strojnih napravah separacije, itd. Ukrepe se natančno določi na nivoju OPPN (O).
- Omilitvene ukrepe za zmanjšanje vplivov na kakovost zraka za čas rekonstrukcij in gradenj se definira na nivoju OPPN oziroma na izvedbenem nivoju (O).

Proizvodnja električne energije

- Za pridobivanje električne energije se prioriteto obnavlja, posodablja, ekološko sanira oziroma nadomešča obstoječe proizvodne enote z novejšimi in učinkovitejšimi proizvodnimi objekti. (S)
- Pri nadaljnjem razvoju proizvodnje električne energije se načrtujejo objekte za rabo obnovljivih virov energije kot so veter, geotermalna energija in drugi, z upoštevanjem učinkovitosti izbranega sistema in prostorske, okoljske ter družbene sprejemljivosti. (S)
- V okviru učinkovite rabe fosilnih goriv se daje prednost soproizvodnji električne energije in toplotne energije. Pri vseh novogradnjah in pri obstoječih termoelektrarnah ter pri vseh večjih kotlovnica za daljinsko ogrevanje se preveri možnost soproizvodnje (termoelektrarne - toplarne). (S)

IV.1.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

V skladu s *Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08)* bo potrebno v času poskusnega obratovanja novih virov onesnaževanja izvesti prve meritve snovi v zrak, ki bodo pokazale, ali so emisije snovi v zrak v skladu z veljavnimi normativi. Vsi zavezanci morajo za izvedbo emisijskega monitoringa snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja pripraviti letno poročilo.

IV.2. TLA IN KMETIJSKA ZEMLJIŠČA

IV.2.1 OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.2.1.1 OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilji plana za segment tla in kmetijska zemljišča:

- Določiti rabo prostora in razvoj dejavnosti v prostoru ob upoštevanju načel vzdržnega prostorskega razvoja in zagotoviti aktivno ohranjanje in razvoj prepoznanih kakovosti v prostoru.
- Ohraniti in varovati naravne vire, naravno okolje, kulturno in naselbinsko dediščino.
- Razvijati trajnosten in sonaraven razvoj kmetijstva, vključno z izboljšanjem lastnosti kmetijskih zemljišč za pridelavo in obdelavo in varovanje naravnih virov.

Izbrani cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment tla in kmetijska zemljišča so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 15: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev – segment tla in kmetijska zemljišča

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Kmetijska zemljišča	T1 – Ohranjanje kmetijskih zemljišč in njihove pridelovalne funkcije	<u>Površina najboljših in drugih kmetijskih zemljišč</u> Dejanska raba tal Onesnaženost tal
Tla	T2 – Ohranjanje stabilnosti tal T3 – Preprečevanje izgube tal zaradi erozijskih procesov	<u>Konfliktnost rabe prostora na ogroženih območjih</u> Število ogroženih prebivalcev zaradi plazov Površina erozijskih območij v ha Posredno preko kazalcev za kmetijska zemljišča Posredno preko kazalcev za vodo

IV.2.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje tla in kmetijske površine, ki so predstavljeni v različnih programih ter strategijah, so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 16: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja – segment tla in kmetijske površine

Programi	Cilji in ukrepi
Tematska strategija varstva tal COM (2006) 231	<ul style="list-style-type: none"> • Zmanjšanje erozijskih območij • Zmanjšanje vrednosti nevarnih snovi v tleh • Zmanjšanje površin prekomerno onesnaženih območij
Tematska strategija trajnostne rabe pesticidov COM (2006) 372	<ul style="list-style-type: none"> • Zmanjšanje rabe pesticidov za 20% • Dobro kemijsko stanje voda
Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005 – 2012	Pregled stanja onesnaženosti tal in vzpostavitev monitoringa. V Sloveniji je trenutno premalo njiv za pridelovanje hrane, zato je treba preprečiti nadaljnje spreminjanje najboljših kmetijskih zemljišč v nezemeljske namene.
Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2004	<ul style="list-style-type: none"> • Ohranjanje pridelovalnega potenciala tal za kmetijsko rabo • Usmerjanje prostorskega razvoja izven območij, ki jih ogrožajo naravne ali druge nesreče
SKLADNOST	Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov

IV.2.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Tla kot naravni vir ogrožajo: poselitev in ostale dejavnosti, erozija (vetrna, vodna), onesnaževanje (točkovno in razpršeno), zmanjšanje deleža organske snovi, salinizacija, povečanje kislosti tal, zmanjšanje biološke pestrosti tal in zbitost tal.

Z vidika **ohranjanja kmetijskih površin in njihove pridelovalne funkcije** je osnovni kazalec površina najboljših in drugih kmetijskih zemljišč, iz katerega je moč razbrati ali bo izvedba plana s spremembo namenske rabe tal povzročila zmanjševanje ali povečanje obsega rodovitnih tal za kmetijsko proizvodnjo. Ključna je torej površina območij, ki so v planski namenski rabi opredeljeni kot območja najboljših kmetijskih zemljišč in drugih kmetijskih zemljišč v primeru izvedbe plana oziroma brez izvedbe plana (ohranitev obstoječega stanja). Sprememba namenske rabe iz kmetijskih zemljišč v druge rabe, običajno dolgoročno pomeni tudi fizično zasedbo kmetijskih zemljišč in njihovo uničenje.

Podrobne kriterije za načrtovanje in umeščanje dejavnosti v prostor na najboljših na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij določa *Pravilnik o kriterijih za načrtovanje prostorskih ureditev in posegov v prostor na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij (Ur. l. RS, št. 110/08)*

Poleg tega doseganje omenjenega okoljskega cilja vrednotimo tudi na podlagi posrednih kazalcev dejanske rabe tal in onesnaženosti tal.

Z vidika **ohranjanja stabilnosti tal in preprečevanja izgube tal zaradi erozijskih procesov** je ključen kazalec konfliktnost rabe prostora na ogroženih območjih, kjer je možno zagotoviti ustrezno stabilnost tal samo v primeru ustrezne rabe prostora. Različne dejavnosti človeškega izvora lahko močno vplivajo na stabilnost tal in erozijske procese. Dopolnilni kazalci so število ogroženih prebivalcev zaradi plazov s katerim je moč ovrednotiti ogroženost prebivalcev zaradi (ne)stabilnosti tal, površina erozijskih območij v ha, posredno pa je pomemben tudi kazalec namenske in dejanske rabe tal, ter kazalci za preprečevanje negativnih učinkov voda.

Tabela 17: Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov – segment tla in kmetijska zemljišča

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/T1/ Ohranjanje kmetijskih površin in njihove pridelovalne funkcije</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o kmetijstvu (Ur. l. RS, št. 45/08) ▪ Zakon o kmetijskih zemljiščih /ZKZ-UPB1/ (Ur.l. RS št. 55/03) ▪ Pravilnik o kriterijih za načrtovanje prostorskih ureditev in posegov v prostor na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij (Ur.l. RS, št. 110/08) 	<p>Kazalec: Površina najboljših in drugih kmetijskih zemljišč</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dejanska raba tal ▪ Onesnaženost tal <p><u>Viri podatkov:</u> Območja najboljših in drugih kmetijskih zemljišč (planske kategorije v veljavnem in novem planu), evidence MKGP, evidence ARSO, evidence SURS, elaborat posegov na najboljša kmetijska zemljišča</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Ekspertna ocena na podlagi namenske rabe tal v obstoječih in predvidenih prostorskih dokumentih, ter upoštevanje dodatnih kazalcev.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Pridobivalni potencial ter obseg najboljših in drugih kmetijskih zemljišč bo ostal nespremenjen oz. se bo izboljšal. Zagotovljena je sklenjenost kmetijskih zemljišč ter njihova obdelava, izvajajo se trajnostne oblike kmetovanja.</p> <p>B: Vpliv je nebitven. Pridobivalni potencial kmetijskih zemljišč bo ohranjen, izguba najboljših in drugih kmetijskih zemljišč bo minimalna. Prizadeta bodo predvsem manj kvalitetna kmetijska zemljišča. Sklenjenost kmetijskih zemljišč ter njihova obdelava je zagotovljena le delno.</p> <p>C: Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Pridobivalni potencial in obseg najboljših in drugih kmetijskih zemljišč bo zmanjšan zaradi spremembe rabe ali onesnaženja tal. Prizadeta bodo tudi najkvalitetnejša kmetijska zemljišča. Možno je zagotavljanje nadomestnih kmetijskih zemljišč v zadostnem obsegu.</p> <p>D: Vpliv je bistven. Pridobivalni potencial in obseg najboljših in drugih kmetijskih zemljišč bo močno zmanjšan zaradi spremembe rabe ali onesnaženja tal. Prizadeta bodo zlasti najkvalitetnejša kmetijska zemljišča. Pogoji za obdelovanje kmetijskih zemljišč bodo poslabšani. Nadomeščanje kmetijskih zemljišč v zadostnem obsegu ne bo možno.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Pridobivalni potencial kmetijskih zemljišč bo izgubljen, saj bo večina najboljših kmetijskih zemljišč uničenih. Nadomestnih kmetijskih zemljišč ni mogoče zagotoviti.</p>

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/T2/ Ohranjanje stabilnosti tal</p> <p>/T3/ Preprečevanje izgube tal zaradi erozijskih procesov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08) 	<p>Kazalec: Konfliktnost rabe prostora na ogroženih območjih</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Število ogroženih prebivalcev zaradi plazov ▪ Površina erozijskih območij v ha ▪ Posredno preko kazalcev za kmetijska zemljišča ▪ Posredno preko kazalcev za vodo <p><u>Viri podatkov:</u> Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih plazov, nova žarišča plazov, planske kategorije v novem in obstoječem planu, evidence ARSO, SURS.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Ekspertna ocena na podlagi namenske rabe tal v obstoječih in predvidenih prostorskih dokumentih ter upoštevanje dodatnih kazalcev.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Izvedba plana ne bo pomenila spremembe rabe na ogroženih območjih zaradi plazov, ki bi povečala nevarnost plazovitosti (sprememba v stavbna zemljišča, krčitev gozda za kmetijske površine). Število zaradi plazov ogroženih prebivalcev bo ostalo enako oz. se bo zmanjšalo. Predvideni posegi ne sprožajo erozijskih procesov.</p> <p>B: Vpliv je nebitven. Izvedba plana vsebuje manjše spremembe namenske rabe na ogroženih območjih zaradi plazov, vendar ne gre za novo poselitev oz. umeščanja dejavnosti na ogroženih območjih. Število zaradi plazov ogroženih prebivalcev se ne bo povečalo. Predvideni posegi ne sprožajo erozijskih procesov.</p> <p>C: Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Izvedba plana vsebuje spremembe namenske rabe na ogroženih območjih zaradi plazov, zaradi katerih se bi lahko povečala nevarnost plazovitosti (sprememba v stavbna zemljišča, krčitev gozda za kmetijske površine). Število ogroženih prebivalcev se ne bo povečalo le ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (npr. pred vsako gradnjo je potrebno izvesti analizo stabilnosti tal ter pridobiti geološko mnenje). Predvidene ureditve lahko sprožijo erozijske procese, kar je potrebno z ustreznimi ukrepi preprečiti.</p> <p>D: Vpliv je bistven. Izvedba plana vsebuje spremembe namenske rabe na ogroženih območjih zaradi plazov v večjem obsegu, zaradi katerih se bo bistveno povečala nevarnost plazovitosti. Število ogroženih prebivalcev se bo povečalo, kljub izvedbi omilitvenih ukrepov ni možno zagotoviti popolne varnosti prebivalcev. Predvidene ureditve bodo sprožile erozijske procese, ki jih ni moč omiliti v zadostni meri.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Izvedba plana vsebuje spremembe namenske rabe na ogroženih območjih, ki bodo sprožile pojavljanje plazov. Število zaradi plazov ogroženih prebivalcev se bo močno povečalo. Varnosti prebivalcev ni možno zagotoviti. Predvidene ureditve bodo sprožile intenzivne erozijske procese, zaradi katerih bo prišlo do izgube tal.</p>

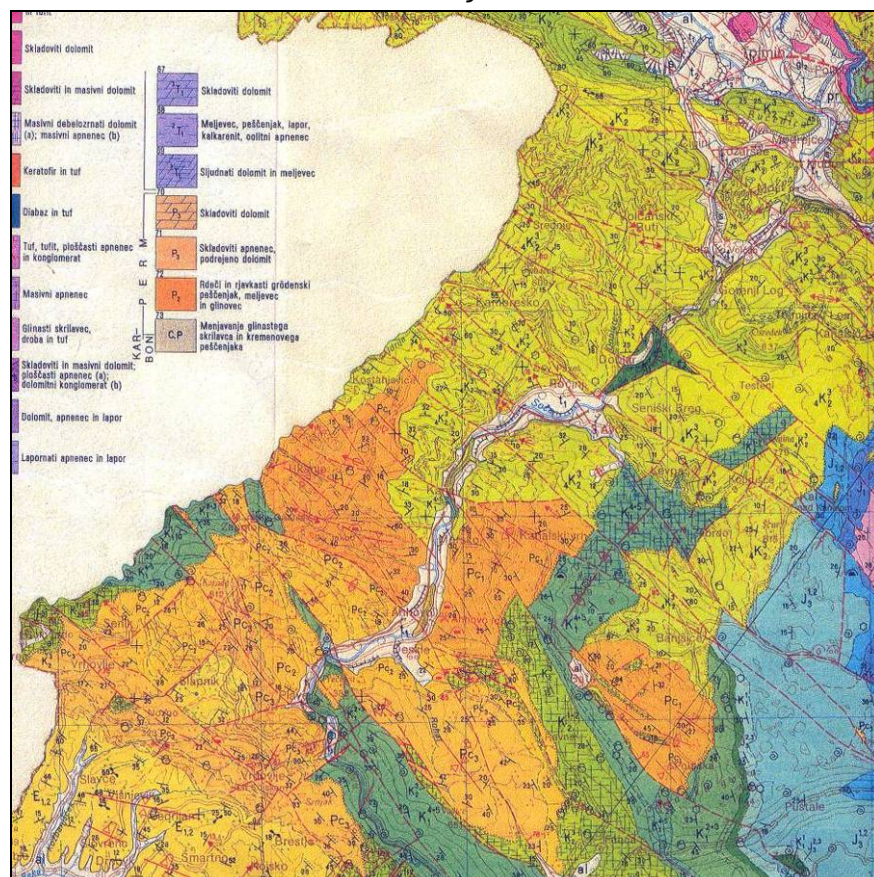
IV.2.2 STANJE OKOLJA

IV.2.2.1 Relief in geološka sestava

Ozemlje občine se razprostira prek treh pokrajinsko različnih delov: Spodnja Soška dolina, Kanalski Kolovrat in zahodni del Banjšic, ki jim je skupna prehodnost med dinarskim, alpskim in sredozemskim svetom. V pokrajini prevladujejo za vodo neprepustne kamnine, zaradi česar je bolj ali manj povsod razvito površinsko rečno omrežje, katerega nosilki sta reki Soča in Idrija ter njuni pritoki. Reki sta bili s svojim delovanjem v geološki zgodovini najmočnejši preoblikovalki površja pokrajine.

Spodnja Soška dolina je ozko dolina, ki jo je med Mostom na Soči in Solkanom izoblikovala reka Soča. Dolina je prehodna pokrajina med sredozemskim in alpskim svetom. Označuje jo sam potek rečne struge ter holocenske ravnice ob njej. Dolina se razširi le na posameznih delih, predvsem na območju naselij Avče, Ročinj, Anhovo in Deskle, v preostalem delu pa je izjemno ozka in precej globoka. Na teh razširitvah dolinskega dna se je skoncentrirala poselitev. V Spodnji Soški dolini močno prevladuje kredni in paleocenski fliš ter lapor. Pogosti so vložki apnenčevih breč, ki vplivajo na krajevno izoblikovanost površja. Kamninske proge, preko katerih je reka Soča zarezala svojo dolino, so v glavnem dveh vrst: prve, odpornejše, gradijo kredni apnenci, ki se vlečejo čez reko med Mostom na Soči in Avčami ter na spodnjem koncu med Plavami in Solkanom, kjer je dolina najtesnejša, ter drugimi, manj odpornimi eocenskimi kamninami med Avčami in Plavami. V območju eocenskih kamnin je Soška dolina nekoliko prostornejša.

Slika 3: Geološka sestava tal na območju občine Kanal ob Soči

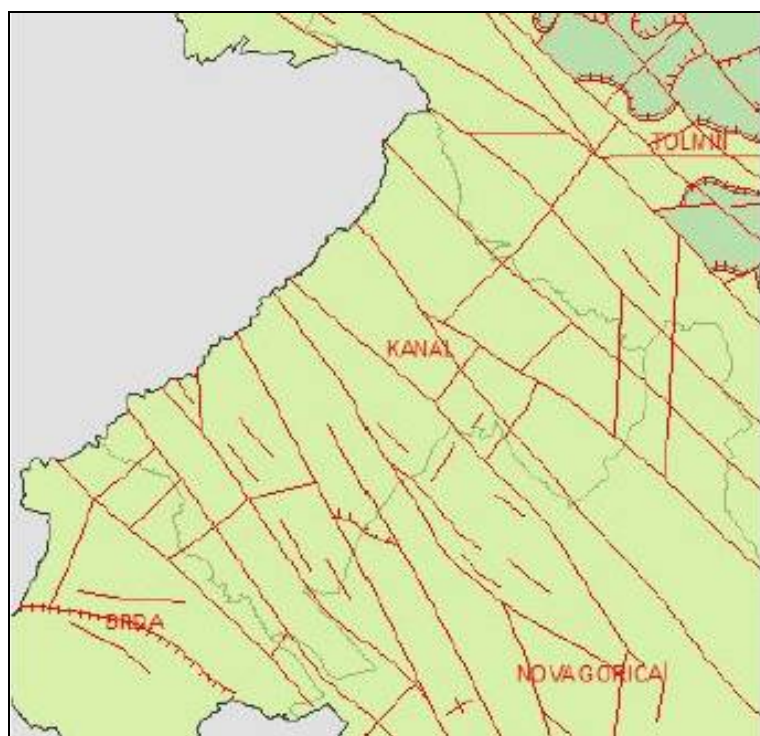

(Vir: Geološka karta SFRJ, List: Tolmin in Videm, 1988)

Kanalski Kolovrat je sredogorski svet med dolinama obmejne Idrije in srednje Soče. Pogorje obsega Kanalski Kolovrat, ki se začneja z vrhom Korada (812m) in se nadaljuje proti severovzhodu do povirja Idrije in Doblarca. Sedlo Solarji loči Kambreško ob Livškega Kolovrata. Kambreško skoraj v celoti prekrivajo eocenske kamnine: fliš, lapornati apnenec, konglomerati in breče. Zato tam prevladujejo položna pobočja, zlasti v zgornjih legah ob glavnem slemenu. Na pobočjih, ki se spuščajo proti Idriji in Soči, so v nadmorskih višinah med 420 in 460 metri opazne terase, očitno ostanek nekdanje široke terasne uravnave ob tedanjih rekah. Dolina Idrije je ozka in do dna porasla z gozdom.

Banjška planota je okoli 100 km² velika apneniška planota, ki se na zahodu s strmimi pobočji spušča do reke Soče. Planota v celoti visi proti dolini Soče med Desklami in Mostom na Soči. Na Banjšicah prevladujejo karbonatne kamnine - kredni in jurski apnenici ter dolomit. Severozahodni del Banjške planote prekriva fliš, v katerem je vmes veliko lapornatega apnenca, konglomerata, breče in peščenjaka. Fliš je neprepusten za vodo, tako da se na njem navadno razvije razvejana rečna mreža.

Slika 4: Tektonska struktura v občini Kanal ob Soči

(Vir: Osnovni podatki o naravnih značilnostih prostora občine Kanal ob Soči in analiza krajine, Struktura d.o.o., 2009)

IV.2.2.2 Pedološke značilnosti tal

Na Kanalskem Kolovratu so najbolj razširjene flišne prsti, ki se razlikujejo od tistih v Goriških Brdih, saj je tu poleg fliša tudi več trših kamnin, predvsem trdih laporjev, peščenjakov in apnenih breč različnih debelin, katerih ostanki se nahajajo tudi v prsti. Zaradi večje nadmorske višine je tudi več kot padavin v Brdih, zaradi česar je izpiranje prsti izdatnejše.

Na Banjški planoti na apnencih prevladujejo karbonatne prsti, ki so zaradi naklona površja in izdatnih padavin pogosto plitve in izprane. Tudi v predelih s flišem so se zaradi majhne vsebnosti laporja razvile le plitvejšje prsti. Kljub temu so vsa območja s flišnimi prstmi primerna za kmetijsko rabo.

V spodnji Soški dolini so najbolj razširjene flišne prsti, poleg fliša pa je tudi več trših kamnin, predvsem trdih laporjev, peščenjakov in apnenih breč različnih debelin, katerih ostanki se nahajajo v prsti. Na

pobočjih doline Soče med Plavami in Solkanom je najizrazitejši pas pokarbonatnih prsti, nastalih na krednih apnencih. Na konglomeratnih terasah in holocenskih ravninah v dolini Soče, zlasti pri Ročinju, Avčah in Desklah ter Plavah, pa so se razvile rjave prsti, ki imajo zaradi dolgotrajnega obdelovanja že značilnosti antropogenih prsti.

IV.2.2.3 Onesnaženost tal

Najpogostejši viri onesnaževanja tal so:

- kmetijstvo,
- promet,
- industrija in kurišča,
- onesnaževanje zaradi transporta onesnaženega zraka na daljavo,
- odlaganje odpadkov.

Najpogosteje se tla onesnažijo preko zraka. Različne emisije (izpuhi) nevarnih snovi v zrak v plinasti, tekoči ali trdni obliki potujejo po zraku in v odvisnosti od vremenskih razmer padejo nazaj na površino. Posledica onesnaženja preko zraka so onesnažena tla in vegetacija ne samo lokalno, ampak tudi v večji oddaljenosti od vira onesnaževanja.

Pri točkovnem onesnaževanju gre navadno za večje koncentracije nevarnih snovi v tleh, vendar na bolj omejenih območjih (lokalno). Največkrat so vir takšnih onesnaževanj neurejena in divja odlagališča odpadkov ter izpusti odpadnih voda zaradi neurejene kanalizacije.

Tla se lahko onesnažijo tudi z neposrednim vnašanjem nevarnih snovi, ki jih vsebujejo mineralna gnojila in herbicidi. Pri vnašanju nevarnih snovi v tla ne pride le do povečanja njihovih koncentracij v tleh, ampak tudi do spiranja teh snovi v podtalnico. Nitrat je ena izmed takih snovi, ki lahko zaradi nestrokovne rabe naravnih in umetnih gnojil onesnaži podtalnico in s tem pitno vodo. V podtalnico se spirajo tudi druge nevarne snovi kot so atrazin in njegovi razgradni produkti, PCB, kloridi, fosfati, itd.

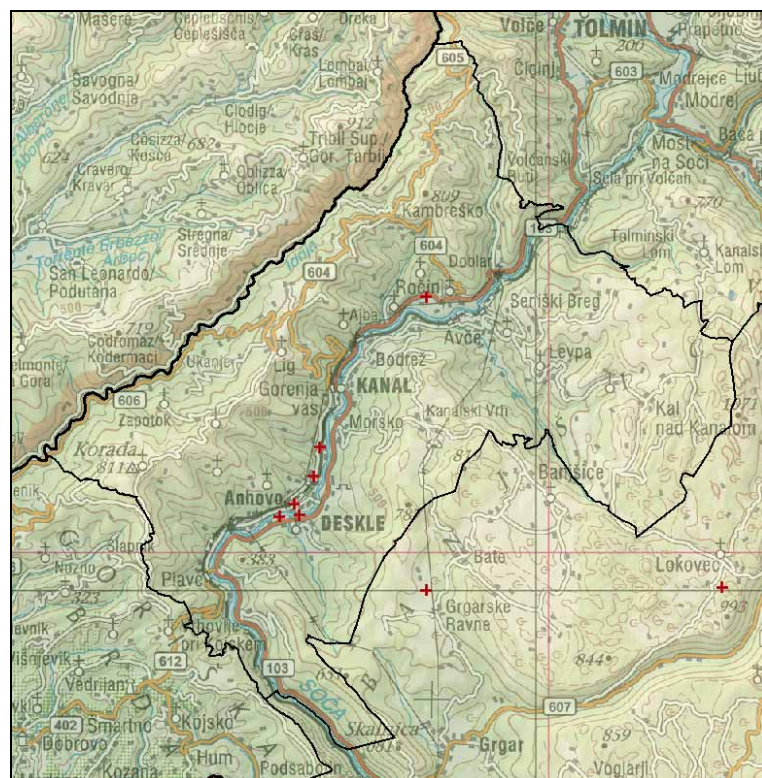
Promet posredno onesnažuje tla z emisijami izpušnih plinov v zrak, ki vsebuje svinec, cink, baker, nikelj, kadmij in krom. V tem primeru govorimo o linijskem onesnaževanju, katerega tipičen primer je onesnaževanje tal vzdolž prometnic (cest in železnic).

V okviru državnega monitoringa onesnaženosti tal v Sloveniji so raziskovali onesnaženost tal v občini Kanal ob Soči na naslednjih lokacijah (na osnovi baze podatkov Atlasa okolja, 2010, letna poročila o raziskavah onesnaženosti tal ARSO):

- leta 1995 v naseljih Krstenica, Gorenje polje, Anhovo in Deskle
- leta 2004 v naselju Deskle (druga lokacija kot v l. 1995)
- leta 2008 v naselju Gorenja vas. Vzorčno mesto se nahaja SZ nad Anhovim, v strmem pobočju gozda.

Podatki o posameznih vrednostih snovi v tleh so dostopni za leto 2004 za vzorčno točko v naselju Deskle in za leto 2008 za vzorčno točko v naselju Gorenja vas. Rezultati meritev so podani v spodnji tabeli. Mejne imisijske vrednosti nevarnih snovi v tleh so določene z *Uredbo o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Ur. l. RS 68/96)*.

Slika 5: Raziskave onesnaženosti tal v občini Kanal ob Soči

(Vir: Atlas Okolja, 2010)

Tabela 18: Vsebnost anorganskih snovi v tleh na vzorčnih točkah Deskle in Gorenja vas v občini Kanal ob Soči v letu 2008

Vsebnost snovi	Enota	Mejna vrednost	Opozorilna vrednost	Kritična vrednost	Leto 2004		leto 2008	
					Deskle		Gorenja vas	
					Globina vzorčenja		Globina vzorčenja	
					0-5 cm	5-20 cm	0-5 cm	5-20 cm
Živo srebro (Hg)	mg/kg	0,8	2	10	5,5	6,3	0,3	0,3
Kadmij (Cd)	mg/kg	1	2	12	1,1	1,2	0,62	0,54
Svinec (Pb)	mg/kg	85	100	300	26,2	31,7	32	32
Cink (Zn)	mg/kg	200	300	720	51	56,7	80	86
Talij (Tl)	mg/kg				0,33	0,35	0,38	0,46
Molibden	mg/kg	10	40	200	1,2	1,4	1,2	1,1
Baker (Cu)	mg/kg	60	100	300	14,6	19	36	38
Kobalt (Co)	mg/kg	20	50	240	4,7	5,9	24	27
Arzen (As)	mg/kg	20	30	55	4,5	6,4	7,1	7,8
Nikelj (Ni)	mg/kg	50	70	210	20,8	26	77	86
Krom (Cr)	mg/kg	100	150	380	16	20,3	73	85
Vanadij (V)	mg/kg				58,9	63,2	75	90
Selen (Se)	mg/kg				0,37	0,37	pod 1	pod 1
Mangan (Mn)	mg/kg				433	538	980	1000

Legenda:

	pod mejno vrednostjo
	presežena mejna vrednost, pod opozorilno vrednostjo
	presežena opozorilna vrednost
	mejna vrednost ni določena

Vir: Raziskave onesnaženosti tal v Sloveniji v letu 2004, ARSO 2005, Raziskave onesnaženosti tal v Sloveniji v letu 2008, ARSO 2009.

Na vzorčni točki Gorenja vas so bile leta 2008 vsebnosti anorganskih nevarnih snovi pod mejnimi vrednostmi, z izjemo niklja, ki je presegal opozorilno vrednost, ter kobalta, ki je presegal mejno vrednost. Antropogeni izvori niklja v tleh so železarne in jeklarne, rafinerije, metalurgija in odlaganje blat čistilnih naprav. Antropogeni izvor kobalta pa je predvsem industrija plastičnih mas. Organske nevarne snovi so pod mejami detekcije uporabljenih metod.

V letu 2004 pa je bile v Desklah v dolini Soče na obrečnih tleh presežena opozorilna vrednost živega srebra (Hg), kar je posledica rudarsko-topilniške dejavnosti v Idriji (rečni sediment).

IV.2.2.4 Kmetijska zemljišča

V območje najboljših kmetijskih zemljišč spadajo tla, ki omogočajo najširšo možnost kmetijske rabe tal, za njih je značilen majhen naklon površja in ugodne fizikalne ter kemične lastnosti prsti. V obstoječem planu občine Kanal ob Soči pokrivajo najboljša kmetijska zemljišča približno cca 1459 ha (cca 10% površine občine). Najboljša kmetijska zemljišča se nahajajo na ravninah ob reki Soči (Ročinj, Deskle in Anhovo, južno od Kanala, itd), večja strnjena območja najboljših kmetijskih zemljišč pa se nahajajo tudi na Banjški planoti, pojavljajo pa se tudi na zahodnih pobočjih Kanalskega Kolovrata v okolici Liga.

V območje drugih kmetijskih zemljišč spadajo tla, na katerih je kmetijska raba rahlo omejena, zaradi slabših lastnosti prsti ali pa večjega naklona reliefa (10-20%). Druga kmetijska zemljišča zavzemajo v obstoječem planu občine Kanal ob Soči približno cca 2010 ha (skoraj 14% površine občine), pojavljajo pa se relativno enakomerno širom občine. Največ drugih kmetijskih zemljišč se pojavlja na Banjški planoti, nekoliko manj pa v okolici naselij na Kanalskem Kolovratu ter v dolini Soče in na pobočjih nad njo.

(vir: digitalizirani podatki veljavne planske rabe)

Skupaj torej kmetijska zemljišča zavzemajo v obstoječem planu cca 3469 ha, kar je slaba četrtnina površine občine Kanal ob Soči. Po drugi strani pa kmetijske površine glede na dejansko rabo tal (MKGP, september 2008) obsegajo le okrog 2000 ha oz. približno 13,5% površine občine, kar je nedvomno posledica zaraščanje kmetijskih zemljišč zaradi opuščanja kmetovanja.

V občini Kanal ob Soči prevladujejo travniki in pašniki (1634 ha oz. 11% območja občine), kar je moč obrazložiti s prevladujočo hribovitostjo občine, kjer razmere za poljedelstvo niso ugodne, čeprav se travniške površine pojavljajo tudi na ravninah ob reki Soči. Ekstenzivni oziroma travniški sadovnjaki pokrivajo cca 161 ha zemljišč (1,1% površine občine) in se pojavljajo širom občine. Po drugi strani so vinogradi vezani izključno na dolinsko dno reke Soče in pokrivajo le dobre 4 ha zemljišč. Najboljše naravne razmere za kmetijsko pridelavo v občini so obrečne terase reke Soče, predvsem pa Ročinjsko polje, Avško polje in nekatere druge razširitve dolinskega dna. Njiv oziroma vrtov je po podatkih o dejanski rabi tal v občini le okrog 64 ha (manj kot 0,50% območja občine).

Skladno z prevlado pašnikov in travnikov je v občini Kanal ob Soči najbolj pogost tip kmetovanja živinoreja, predvsem govedoreja. Poljedelstvo ima bistveno manjši pomen, kar je prvenstveno posledica velike razgibanosti terena, ki onemogoča intenzivnejši razvoj te kmetijske panoge. Velik delež njivskih površin je namenjen pridelavi krompirja in krmnim rastlinam, kar je dodaten pokazatelj prevlade živinoreje v občini.

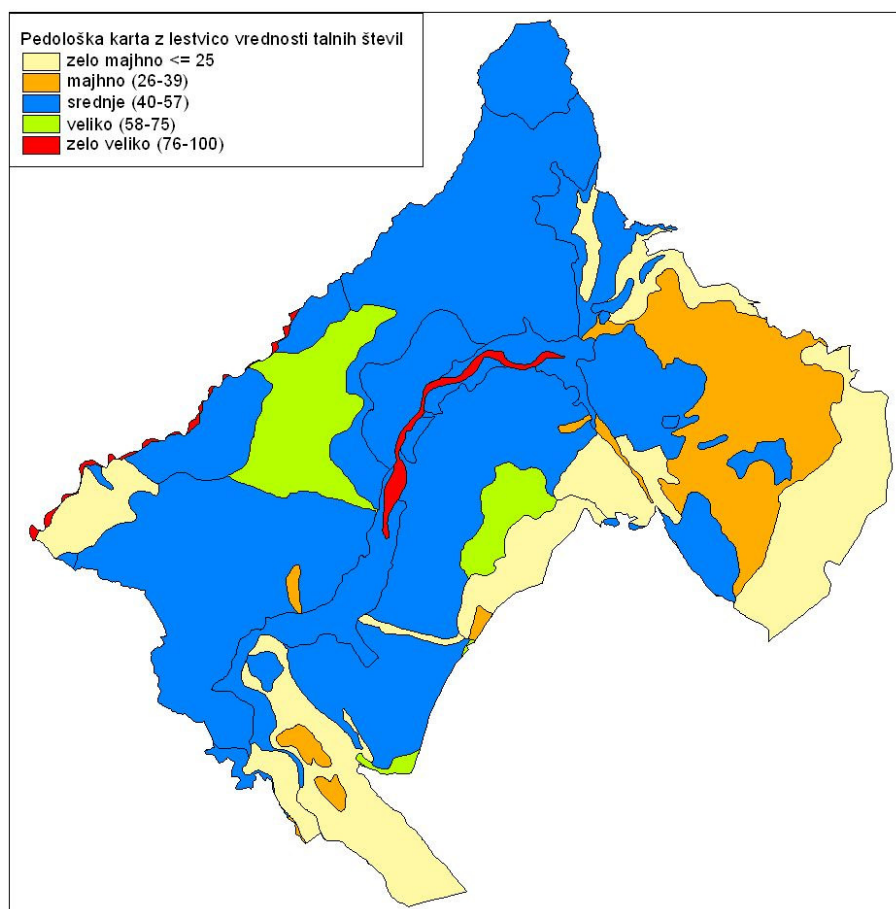
Zaraščanje kmetijskih zemljišč

Zaraščanje kmetijskih zemljišč zaradi opuščanja kmetovanja je značilno zlasti za območje Kanalskega Kolovrata, v nekoliko manjši meri pa tudi za Banjško planoto, posledično se kulturna krajina postopoma spreminja v gozdnato krajino. Iz podatkov o dejanski rabi tal je razvidno, da je v občini Kanal ob Soči v zaraščanju približno 120 ha zemljišč (cca 0,8% občine).

Talna števila

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano med drugim vodi podatke o vrednosti talnih števil, ki izhajajo iz podatkov pedološke karte. Talno število je numerična vrednost med 7 in 100, višja kot je vrednost talnega števila, večji je proizvodnji potencial zemljišča. Vrednost talnega števila upošteva samo podatke o tleh (tekstura, matična podlaga, razvojna stopnja tal), ne upošteva pa omejujočih dejavnikov za kmetijsko proizvodnjo (reliefa, kamnitosti in skalovitosti, ekspozicije, degradiranosti zemljišča...). Na območju občine Kanal ob Soči prevladujejo tla z nižjim talnim številom, ki kljub nizki vrednosti predstavljajo najboljša kmetijska zemljišča v občini. V občini Kanal ob Soči so reliefne razmere zelo heterogene in na kakovost tal vpliva veliko dejavnikov, zato talno število ni najprimernejši kazalec za vrednotenje proizvodnega potenciala.

Slika 6: Pedološka karta za občino Kanal ob Soči z lestvico vrednosti talnih števil

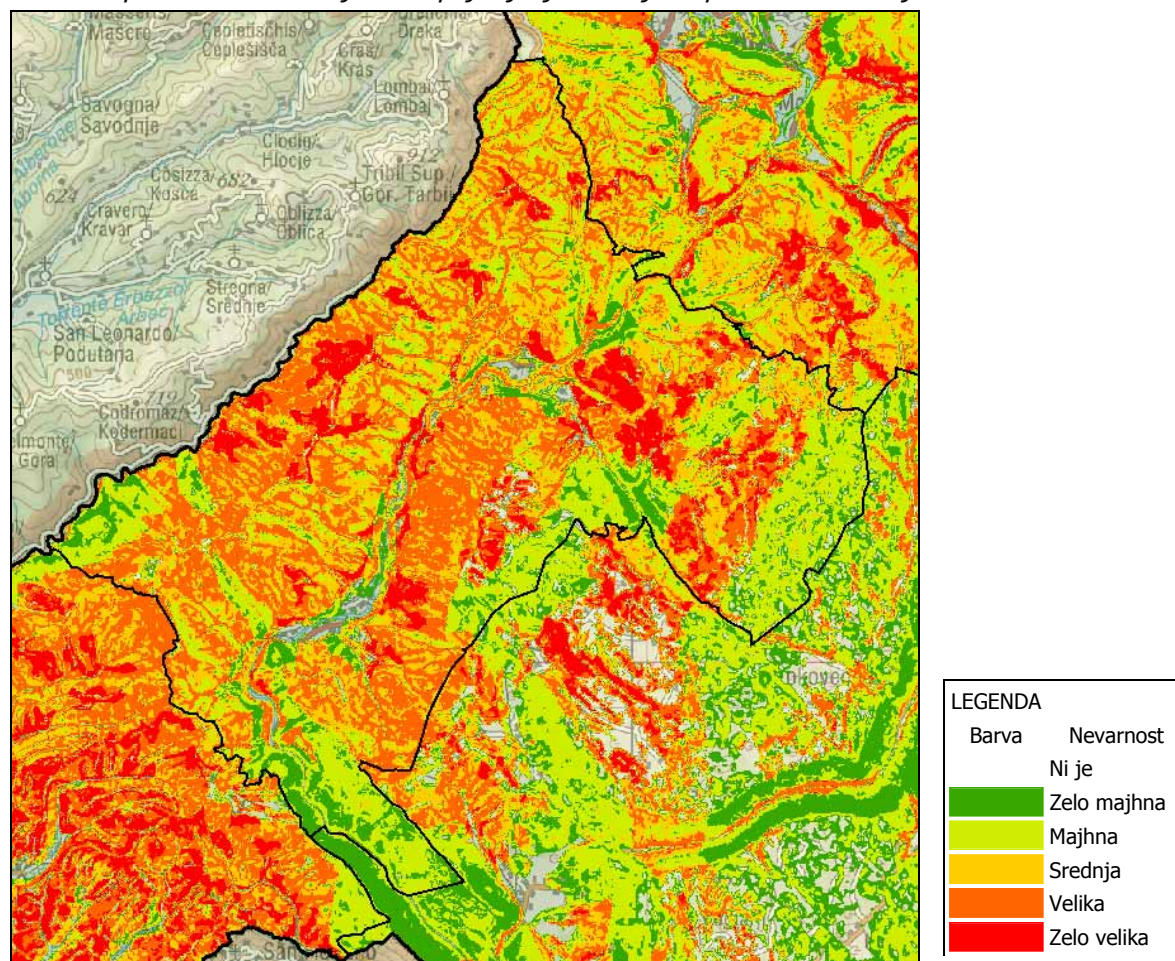
Vir: Elaborat posegov na najboljša kmetijska zemljišča za potrebe OPN Občine Kanal ob Soči; IPSUM d.o.o., 2009)

IV.2.2.5 Plazovita in erozijska območja

Plazovita območja

Plazovitost območja je odvisna od naklona terena, njegove geološke zgradbe, poraslosti površja in povečane količine padavin. Zemeljski plazovi se pogosto pojavljajo na strmejših naklonih terena z nestabilno geološko podlago. Iz opozorilne karte verjetnosti pojavljanja plazov je razvidno, da je verjetnost pojavljanja plazov v občini Kanal ob Soči velika povsod, kjer relief ni uravnan. Na območju občine se pojavljajo tudi obstoječa žarišča zemeljskih plazov. Seznam evidentiranih plazov (podatki MOP, 2005) je podan v spodnji tabeli, lokacije plazov pa so tudi kartografsko prikazane.

Slika 7: Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih plazov na območju občine Kanal ob Soči

(Vir: Atlas Okolja, 2010)

Karta verjetnosti pojavljanja plazovje bila izdelana na podlagi linearnega matematičnega modela obteženih vsot vhodnih vplivnih dejavnikov: litologija (30 %), naklon pobočja (25 %), tip rabe tal (25 %), ukrivljenost pobočja (10 %), oddaljenost od strukturnih elementov (5 %) in usmerjenost pobočja (5 %).

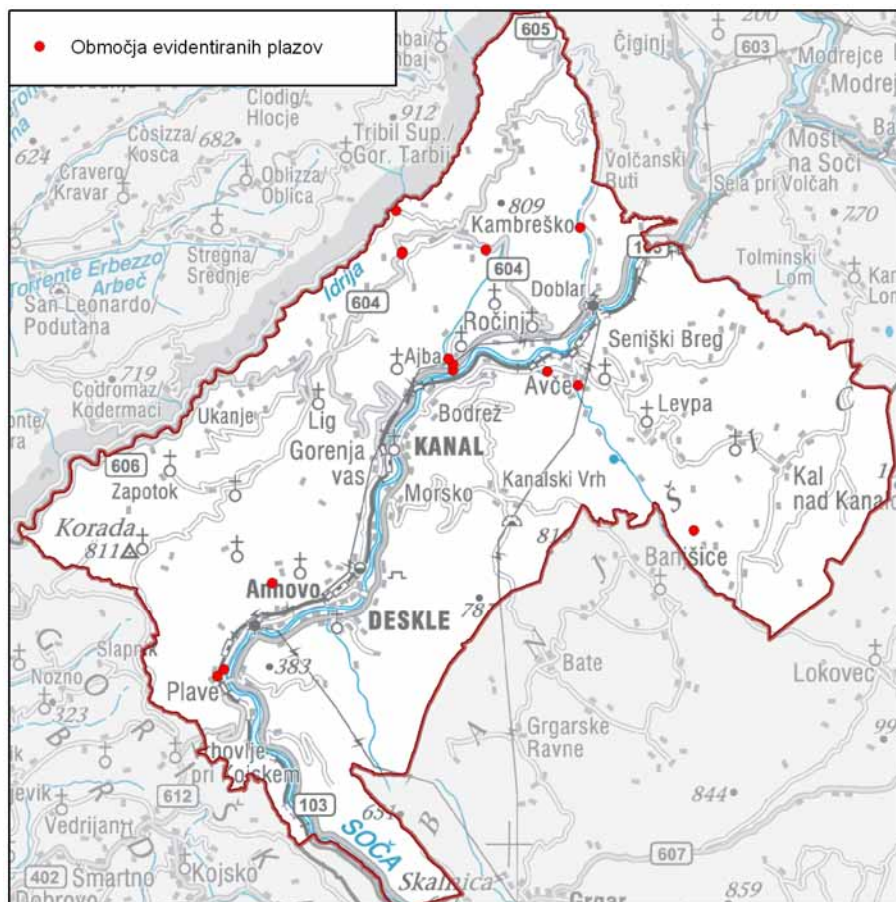
Tabela 19: Seznam plazov v občini Kanal ob Soči

Ime plazu	Evidenčna številka	Prioriteta	Lokacija in opis	Površina (dolžina x širina, globina)	Komentar
Pri Drnovščku	163480	5	Plaz se nahaja pod javno potjo v naselju Plave.	100 m ² (50 x 10 m, 2 m)	Glede na nastale poškodbe na cestišču je promet dovoljen samo za osebna vozila.
Pri cerkvi	163481	3	Plaz se nahaja nad javno potjo.	40 m ² (20 x 2 m, 2 m)	Zaradi plazenja tal se je porušila kamnita zložba nad cesto, tako, da je delno zapora cestišča.
Pri rezervoarju pitne vode za Ložice	163090	4	Plaz je pod lokalno občinsko cesto, ki povezuje Ložice-Goljevico-Kamenco.	100 m ² (50 x 2 m, 8 m)	-

Ime plazu	Evidenčna številka	Prioriteta	Lokacija in opis	Površina (dolžina x širina, globina)	Komentar
Pri »Pršin«	163050	8	Plaz se nahaja pod lokalno občinsko cesto LC Ajba-Preval in nad strugo potoka Ajba.	750 m ² (30 x 25 m, 5 m)	Po neurju, ki je bilo 31. oktobra 2004 je narasel potok spodkopal kamnito gmoto, ki je v začetku leta 2005 zdrsnila v strugo potoka in s seboj odnesla zemljino. Na lokalni občinski sesti prihaja do poseda cestišča, tako, da je postavljena delna zapora cestišča.
Konglomeratni rob v Mlaki	163051	7	Plaz se nahaja pod javno potjo, ki pelje v zaselek Zgornja Ajba in nad lokalno občinsko cesto Ajba-Preval.	4500 m ² (90 x 50 m, 10 m)	-
V »Drašci«	663100	9	Pod javno potjo, ki povezuje zaselke v Ajbi.	160 m ² (20 x 8 m, 1 m)	Plaz je nastal zaradi neustreznega odvodnjavanja cestišča. Javna pot je zaprta za ves promet.
Podkras	663560	2	Plaz je nad javno potjo in 50m pred zaselkom Podkras.	350 m ² (60 x 6 m, 5 m)	Zemljina, ki je bila leta 2000 na cestišču je bila odstranjena, ker pa ni bil dokončno saniran z vidika ureditve odvodnjavanja zalednih voda so le-te uničile cestišče.
V Avščku	663630	12	Plaz je pod javno potjo.	104 m ² (52 x 2 m, 15 m)	Na zemljišču je več manjših izvirov zaledne vode.
Pod ČN Avče	163180	1	Pod lokalno občinsko cesto LC Kanal-Avče-Kal nad Kanalom.	60 m ² (30 x 2 m, 10 m)	-
Pri mostu	163040	6	Pod občinsko lokalno cesto.	6 m ² (6 x 1 m, 1,5 m)	-
Kras	663050	14	Plazišče je pod javno potjo.	50 m ² (25 x 2 m, 5 m)	Delna zapora cestišča
Odcep Močila I	663060	11	Plaz je pod javno potjo za vas Močila pri Kambreškem.	1200 m ² (20 x 60 m, 10 m)	-
Odcep Močila II	663061	10	Plaz je pod javno potjo za Močila pri Kambreškem.	20 m ² (2 x 10 m, 1 m)	-
Podravne	163010	13	Pod lokalno občinsko cesto LC Kambreško-Podklanec (mejni prehod).	80 m ² (40 x 2 m, 30 m)	Zaradi plazu, ki je odnesel polovica cestišča je popolna zapora za ves promet.

(Vir: Geopedia.si, GURS, 2010; podatki MOP, 2005)

Slika 8: Karta evidentiranih plazov v občini Kanal ob Soči

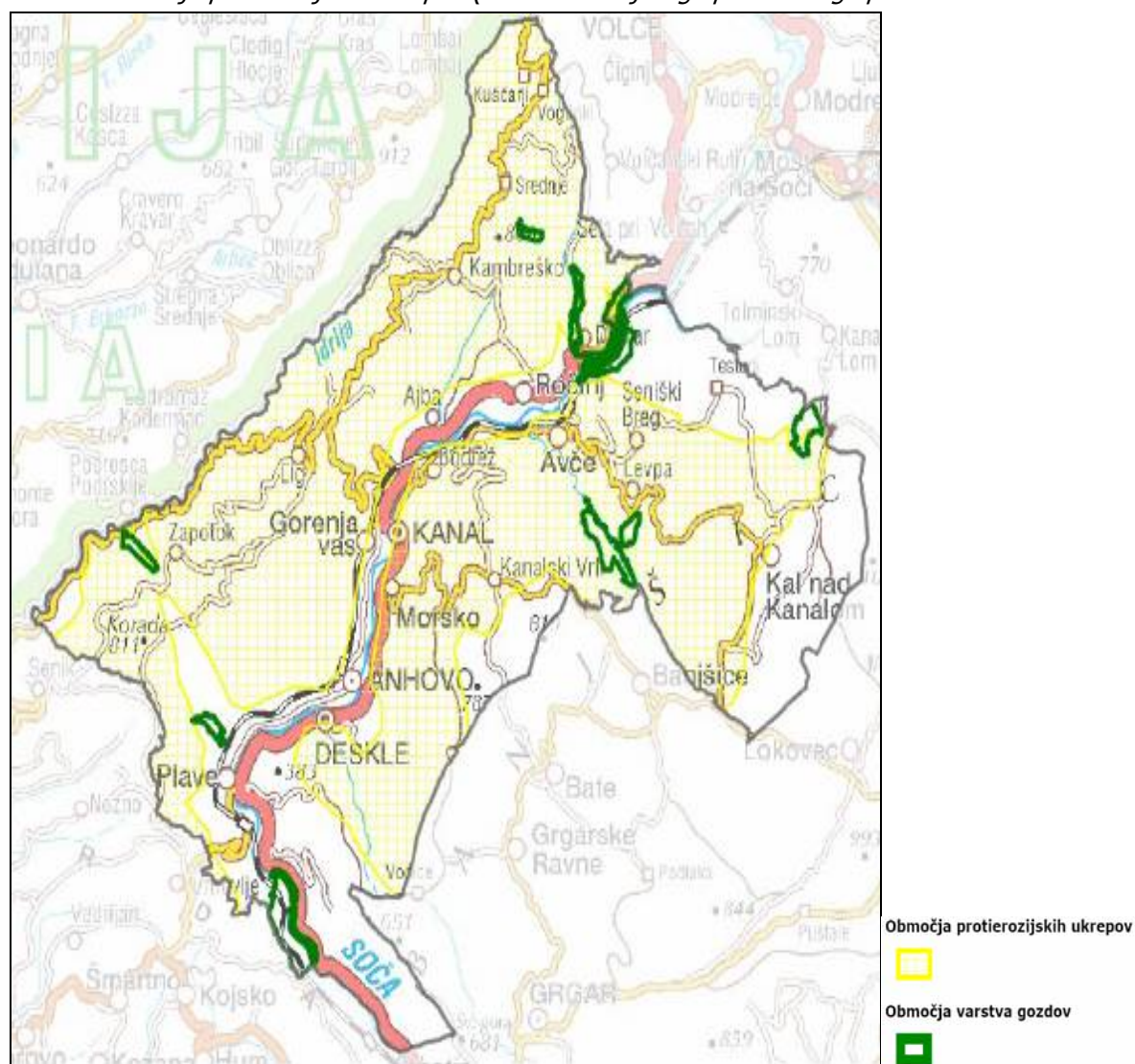

(Vir: Geopedia.si, GURS, 2010; podatki MOP, 2005)

Erozija tal

Tudi erozija tal je odvisna od naklona terena, geološke zgradbe, poraslosti površja in povečane količine padavin. Erozijo tal ali odnašanje hribinskega materiala lahko povzročajo veter, voda, led, sneg in težnost. V Sloveniji so pogoste predvsem erozije povezane z vodnimi ujмами. Večji del občine Kanal ob Soči je opredeljeno kot območje protierozijskih ukrepov z izjemo robnih območij občine na vzhodu in jugu, kot je prikazano na spodnji sliki. Gre pretežno za erozijska območja srednje intenzitete.

Slika 9: Območje protierozijskih ukrepov (izsek iz obstoječega prostorskega plana občine Kanal ob Soči)

Vir: PISO, Občina Kanal - Prostorski informacijski sistem, 12.4.2010. URL: <http://www.geoprostor.net/piso/>

IV.2.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.2.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Tabela 20: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana na segment tla in kmetijska zemljišča

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/T1/	Površina najboljših in drugih kmetijskih zemljišč	Izguba najboljših in drugih kmetijskih zemljišč zaradi izvedbe plana in spremembe namenske rabe (območja centralnih dejavnosti, zaokroževanje naselij, kamnolomi, zelene površine). Vzpostavljena bodo nadomestna kmetijska zemljišča, vendar ne v zadostnem obsegu. Za sprejemljivost OPN jepotrebno zagotoviti nadomestna kmetijska zemljišča v zadostnem obsegu. Potencialna nevarnost onesnaženja tal.	C	C	C	X	C	B
/T2/ /T3/	Konfliktnost rabe prostora na ogroženih območjih	Potencialna nevarnost pojavljanja plazov in erozijskih žarišč. Spremebe namenske rabe v neposredni bližini evidentiranih plazov (pretežno uskladitev plana glede na obstoječe objekte). Krčenje gozda za potrebe kmetijskih zemljišč (pašniki) na območjih velike verjetnosti za pojavljanje plazov pri Ložicah. Širitev in zaokroževanje poselitve (Lig, Kanal nad Kanalom, Seniški breg, Levpa) ter odprtje kamnoloma Cvetrež na območjih povečane nevarnosti pojavljanja plazov.	C	C	C	X	C	C

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški del OPN

V strateškem delu OPN je med prioritetskimi razvojnimi cilji naveden trajnosten in sonaraven razvoj kmetijstva, vključno z izboljšanjem lastnosti kmetijskih zemljišč za pridelavo in obdelavo in varovanje naravnih virov. Iz usmeritev za razvoj kmetijskih zemljišč izhaja, da se razvoj kmetijskih dejavnosti ohranja v mejah zmogljivosti prostora tudi na območjih z omejenimi dejavniki (hribovita območja, ozke doline, strma pobočja), ter da se kmetijska zemljišča varuje pred zaraščanjem. Obstoječim vitalnim kmetijam se zagotavljajo prostorski pogoji za razvoj. Prav tako pa se za izboljšanje kakovosti zemljišč za obdelavo opredelijo območja melioracij ter pridobitev novih površin najboljših kmetijskih zemljišč (nadomestna kmetijska zemljišča).

Strateški del OPN določa, da so na ogroženih območjih pred erozijo in plazovi ter na plazovitih območjih dovoljeni le posegi, ki povečajo varnost takšnih območij. Na erozijsko ogroženih območjih se ne načrtuje prostorskih ureditev oziroma dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo. Za razvoj krajine v hribovitem delu občine (Kanalski Kolovrat, Banjšice) je podana usmeritev k preprečevanju golosekov na strmih in eroziji podvrženih pobočjih, saj bi to povzročalo usade in plazenje.

Na podlagi vsega navedenega ocenjujemo, da bo **vpliv strateškega dela plana na tla in kmetijska zemljišča pozitiven (ocena A)**.

Izvedbeni del OPN

Z izvedbo plana se bodo zmanjšale površine kmetijskih zemljišč po namenski rabi za okrog 93 ha (cca 2,70% obstoječih kmetijskih zemljišč), od česar najboljše kmetijska zemljišča predstavljajo približno 42% izgubljenih kmetijskih zemljišč. Podrobnejša bilanca oz. primerjava sprememb obsega najboljših in drugih kmetijskih zemljišč je podana v spodnji tabeli. Iz tabele je razvidno, da bo z izvedbo plana in spremembo namenske rabe ponekod prišlo do izgube kmetijskih zemljišč, hkrati pa se bodo ponekod tudi pojavila nova kmetijska zemljišča glede na namensko rabo prostora.

Vendar pa je za pravilno razumevanje in vrednotenje vpliva izvedbe plana na kmetijska zemljišča potrebno podrobnejši pregled sprememb namenske rabe oz. posegov na območja najboljših in drugih kmetijskih zemljišč (tabela 22). Iz spodnje tabele je razvidno, da gre v največji meri za izgube kmetijskih zemljišč na račun gozdnih zemljišč (skupaj 121 ha), kar je prvenstveno uskladitev namenske rabe tal z dejanskim stanjem v prostoru, ki je posledica zaraščanja kmetijskih zemljišč. Prav tako je relativno velik delež izgube kmetijskih zemljišč posledica vzpostavitve zelenih površin, kjer bo deloma ohranjeno obstoječe stanje v naravi (npr. obvodni pas ob Soči), saj v njih gradnje in drugi večji posegi niso dovoljeni. Pomemben delež izgube kmetijskih površin bo posledica odpiranja novih kamnoloma Cvetrež pri Kalu nad Kanalom in kamnoloma Javorca na Koradi, ter vzpostavitve območja centralnih dejavnosti (Kanal, Deskle). Posegov za potrebe širitve območja stanovanj in drugih dejavnosti je malo. Na tem mestu velja poudariti, da se s predlaganim planom posodablja tudi stanje v naravi. Tako se posamezna območja z obstoječo plansko kategorijo kmetijska zemljišča, ki pa so v naravi že pozidana, opredeli kot stavbna zemljišča, pri čemer ne gre za nove posega ali širitev naselja, temveč zgolj za ureditev plana (vendar pa so tudi te spremembe upoštevane v bilanci površin kmetijskih zemljišč).

Po drugi strani pa se bo z renaturacijo oz. vračanjem nezazidanih stavbnih zemljišč v primarno rabo povečal obseg najboljših in drugih kmetijskih zemljišč (skupaj preko 38 ha). Obstoječa stavbna zemljišča, ki se vračajo v primarno rabo (kmetijska zemljišča), so pretežno kultivirana in imajo ohranjen pridobivalni potencial, zato jih je moč opredeliti kot kmetijska zemljišča. Stavbišča oz. zazidane površine, kjer pridobivalni potencial ni ohranjen, se znotraj renaturiranih površin pojavljajo le izjemoma in v manjšem obsegu. Med njimi je potrebno izpostaviti zlasti lokalne ceste in objekte razpršene gradnje, katerim se skladno z veljavno zakonodajo zemljišče renaturira v izvorno namensko rabo, stavbam pa se ohranja fundus. Skladno z navedenim se tudi tovrstna zemljišča opredeljuje kot kmetijska zemljišča. Površine kmetijskih zemljišč se bodo ponekod občutno povečale tudi na račun gozdnih zemljišč (cca 40 ha, usklajevanje z dejansko rabo). Iz opisanega sledi, da je bilančna izguba kmetijskih zemljišč predvsem posledica usklajevanja namenske rabe z dejanskim stanjem v prostoru, ter v veliko manjši meri posledica novih posegov, ki so v veliki meri tudi kompenzirana z vračanjem nepozidanih stavbnih zemljišč v kmetijsko rabo.

Tabela 21: Primerjava površin najboljših in drugih kmetijskih zemljišč v obstoječem planu in v OPN

	Najboljša kmetijska zemljišča	Druga kmetijska zemljišča	Skupaj
Obstoječe stanje glede na veljaven plan	1458,95 ha	2010,58 ha	3469,53 ha
Izgube zaradi spremembe namenske rabe	53,64 ha	119,16 ha	172,80 ha
Povečanje zaradi spremembe namenske rabe	13,64 ha	65,54 ha	79,18 ha
Predvideno stanje ob izvedbi OPN	1418,95 ha	1956,95 ha	3375,91 ha
Razlika med obstoječo in predvideno namensko rabo	-40,00 ha	-53,63 ha	-93,63 ha
Delež izgubljenih/pridobljenih kmetijskih zemljišč	-2,74%	-2,67%	-2,70%

(Vir: digitalni podatki OPN Kanal ob Soči)

Tabela 22: Površine najboljših in drugih površin, v katere posegajo spremembe v okviru OPN

Z OPN predvidena sprememba namenske rabe	Najboljša kmetijska zemljišča	Druga kmetijska zemljišča	Skupaj
Območja stanovanj (S)	7,98 ha	7,58 ha	15,56 ha
Območja centralnih dejavnosti (C)	5,30 ha	0,19 ha	5,49 ha
Območja proizvodnih dejavnosti (I)	0,02 ha	0,32 ha	0,34 ha
Posebna območja (B)	0,06 ha	-	0,06 ha
Območja zelenih površin (Z)	3,99 ha	7,79 ha	11,78 ha
Območja prometnih površin (P)	0,27 ha	0,56 ha	0,83 ha
Območja energetske infrastrukture (E)	-	0,58 ha	0,58 ha
Območja okoljske infrastrukture (O)	0,83 ha	0,56 ha	1,39 ha
Površine razpršene poselitve (A)	1,50 ha	3,23 ha	4,73 ha
Gozdna zemljišča (G)	25,14 ha	96,34 ha	121,48 ha
Območja mineralnih surovin (L)	8,47 ha	1,99 ha	10,46 ha

(Vir: digitalni podatki OPN Kanal ob Soči)

V sklopu priprave OPN je občina v skladu z zakonodajo izdelala Elaborat posegov na najboljša kmetijska zemljišča za potrebe OPN Občine Kanal ob Soči (IPSUM d.o.o., 2009), ki je strokovna podlaga s katero se preveri pomen kmetijskih zemljišč v občini, njihova kakovost ter upravičenost širjenja poselitve nanje. V elaboratu se je z vidika kmetijstva in kmetijske dejavnosti proučilo predlagane spremembe namenske rabe. Elaborat podaja oceno sprejemljivosti posegov na najboljša kmetijska zemljišča, ki poleg upravičenosti posega s kmetijskega vidika upoštevajo tudi demografske, ekonomske, urbanistične ter ostale kriterije. Za posamezna območja, ki so v elaboratu ocenjena kot pogojno dopustna z vidika poseganja na najboljša kmetijska zemljišča, je podana zahteva, da bo zanje morala občina zagotoviti nadomestne površine kmetijskih zemljišč.

V spodnji tabeli podajamo seznam in opis posegov na območja najboljših in drugih kmetijskih zemljišč, zaradi katerih bo prišlo na teh območjih do izgube kmetijskih zemljišč.

Tabela 23: Posegi oz. predvidena stavbna zemljišča na območja najboljših in drugih kmetijskih zemljišč večji od 0,50 ha

Naselje	Številka posega	Sprememba namenske rabe (iz → v)	Površina (ha)	Opis posega
Zapotok	19-1	K1 → LN K2 → LN	8,47 ha 0,54 ha	Vzpostavitev kamnoloma Javorca za pridobivanje naravnega kamna na Koradi.
Kanal	10-21a 10-21b 10-21c,d	K1 → CU K1 → IG K1 → ZD	4,30 ha 0,02 ha 0,25 ha	Vzpostavitev območja centralnih dejavnosti v Kanalu, kjer želi občina razvijati potrebne urbane vsebine terciarnega in kvartarnega sektorja.
Kanal	10-24	K2 → ZD	1,50 ha	Obvodni pas reke Soče se opredeli kot zelena urbana površina.
Kal nad Kanalom	8-3	K2 → LN	1,45 ha	Vzpostavitev kamnoloma Cvetrež - pridobivanje kamna skrilačca za lokalne potrebe tradicionalne gradnje in za obnovo kulturnozgodovinskih spomenikov in starih objektov kakovostne arhitekture.
Ložice	30-14a	K2 → ZD	1,23 ha	Obvodni pas reke Soče se opredeli kot zelena urbana površina.
Lig	13-22	K2 → SS sorg	1,08 ha	Širitev območja stavbnih zemljišč, ki je pogojena s sanacijo obstoječe poselitve in aktiviranjem nepozidanih stavbnih zemljišč.
Ložice	30-13	K2 → ZS	1,06 ha	Vzpostavitev zelenih površin za šport in rekreacijo na območju obstoječega igrišča.
Ročinj	16-16 16-3	K1 → SS sorg K1 → SS sorg	1,04 ha 0,63 ha	Sanacija razpršene gradnje in priključitev k naselju Ročinj.
Deskle	5-21 5-1	K1 → CU K1 → CU	0,92 ha 0,06 ha	Vzpostavitev novega območja centralnih dejavnosti v južnem delu Deskel. Območje je primerno za centralne dejavnosti, ki so v funkcionalnem ali sociološkem smislu tesno povezane z bivanjem v urbanem okolju.
Kanal	10-20a 10-20c	K1 → ZD K1 → ZD	0,88 ha 0,20 ha	Obvodni pas reke Soče se opredeli kot zelena urbana površina.
Kal nad Kanalom	8-9a 8-15	K1 → SS sorg K1 → SS sorg	0,69 ha 0,10 ha	Sanacija razpršene gradnje in širitev naselja Kal nad Kanalom.
Doblar	6-25	K2 → ZS	0,69 ha	Obstoječe športno -rekreativne površine na terasi nad reko Sočo, se prerazvrsti v območje zelenih površin.
Deskle	5-23a 5-23b	K1 → ZS K2 → ZS	0,65 ha 0,11 ha	Vzpostavitev zelenih površin za šport in rekreacijo.
Plave	15-43	K2 → SS sorg	0,57 ha	Sanacija razpršene gradnje in opredelitev novega stavbnega zemljišča v Plavah.
Ročinj	16-22	K2 → SS sorg	0,55 ha	Sanacija razpršene gradnje in zaokroževanje naselja Ročinj.
Kanal	10-11	K2 → ZD	0,53 ha	Obvodni pas reke Soče se opredeli kot zelena urbana površina.
Prilesje pri Plavah	25-14a	K2 → ZS	0,52 ha	Vzpostavitev zelenih površin na terasi ob Soči.
Gorenja vas – zaselek Pečno	7-16 7-17 7-2b	K1 → SS sorg K2 → SS sorg K1 → SS sorg	0,47 ha 0,30 ha 0,14 ha	Sanacija razpršene gradnje in zaokrožitev zaselka Pečno.

sorg - sanacija območja razpršene gradnje

Iz zgornje tabele je razvidno, da so z OPN načrtovani posamezni posegi, ki segajo tudi na najboljša in druga kmetijska zemljišča. Največji pritisk je na območje rečnih teras Soče, kamor se usmerja razvoj in poselitve občine, hkrati pa so tu nahajajo tudi najkvalitetnejša kmetijska zemljišča. Z vidika širitve naselij velja izpostaviti predvsem vzpostavitev novih območij centralnih dejavnosti v Kanalu in Desklah,

vzpostavitev zelenih površin za šport in rekreacijo v Ložicah, Dobljarju in Desklah (obstoječa igrišča), v manjši meri pa tudi sanacijo in zaokroževanje naselij Ročinj, Lig in Plave. Poseg na kmetijska zemljišča ter njihovo izgubo bosta predstavljala tudi nova kamnoloma Javorca in Cvetrež. Obvodni pas reke Soče med Kanalom in Plavami se v velikem delu opredeljuje kot območje zelenih urbanih površin, kjer gradnje in večji posegi niso dovoljeni, zato lahko v tem primeru govorimo o izgubi kmetijskih zemljišč le pogojno.

Za navedene posege mora občina Kanal ob Soči zagotoviti nadomestne kmetijske površine v zadostnem obsegu. Nadomeščanje izgubljenih kmetijskih površin zaradi novih posegov v okviru OPN je zaradi posebnosti terenskih razmer v občini težko zagotoviti, saj se z vidika kakovosti kmetijskih površin takšna območja nahajajo pretežno le v ravninskem delu občine. Ob upoštevanju tipa tal, njihove globine ter primernosti za kmetijsko obdelavo se takšna tla v drugih, predvsem hribovitih predelih, ne nahajajo ali pa so prisotna na bistveno manjših površinah. Možnosti nadomeščanja izgubljenih površin se kažejo predvsem ob prehodu hribovitega dela v ravninski del z odstranitvijo gozda, ki v dejanski rabi površin v občini prevladuje, zaradi česar krčitve načeloma niso sporne. Drugo možnost predstavljajo melioracije in izboljšanje značilnosti drugih kmetijskih zemljišč ter na ta način pridobitev novih površin najboljših kmetijskih zemljišč. Na ta način so v dopolnjenem osnutku OPN kot območja vzpostavitve nadomestnih najboljših kmetijskih zemljišč opredeljena območja pri Kalu nad Kanalom (KGV-18.kn, KGV-19.kn) in južno od Liga (KGV-21.kn, KGV-22.kn), ki so tudi pogoj za izvedbo posameznih posegov:

- KGV-18.kn (8,25 ha) → območje centralnih dejavnosti v Kanalu (Ka36.ppn) in obvodne zelene površine (Ka35.zvo): 4,30 ha in 1,43 ha
- KGV-19.kn (2,31 ha) → širitev naselja Ročinj proti jugu (Ro12.ppn): 1,67 ha
- KGV-21.kn (0,65 ha) → širitev naselja Kal nad Kanalom (Kk59.ppn): 0,79 ha
- KGV-22.kn (0,99 ha) → zaokroževanje zaselka Pečno (Gr03.ppn): 0,71 ha

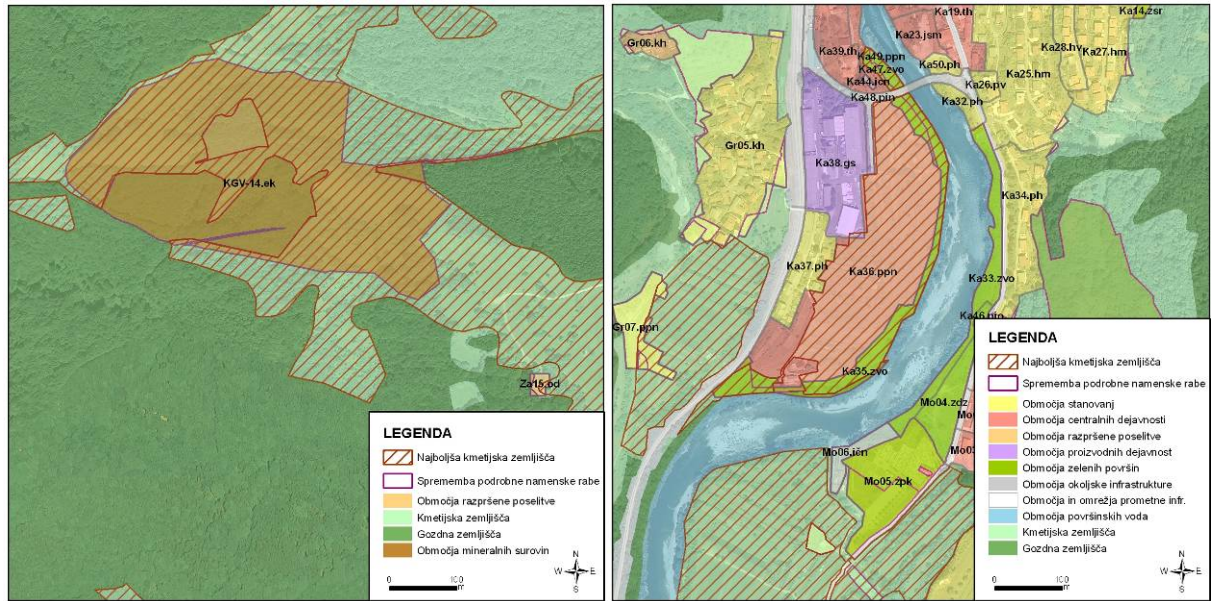
Vendar pa je potrebno izpostaviti, da so vsa navedena območja vzpostavitve nadomestnih kmetijskih zemljišč že v obstoječi namenski rabi opredeljena kot najboljša kmetijska zemljišča, zaradi česar ni jasno, zakaj so omenjena območja opredeljena kot nadomestna kmetijska zemljišča. Poleg tega OPN za nekatere druge posege na najboljša kmetijska zemljišča večja od 5.000 m² ne opredeljuje nadomestnih kmetijskih zemljišč:

- kamnolom Javorca na Koradi (poseg 19-1; KGV-14.ek): 8,47 ha
- območja centralnih dejavnosti v Desklah (posega 5-1 in 5-21; De18.ppn): 0,98 ha
- območje zelenih površin za šport in rekreacijo v Desklah (poseg 5-23a; De30.zsr): 0,65 ha

Nadomestna kmetijska zemljišča se sicer zagotavlja zlasti z renaturacijo oz. vračanjem nezazidanih stavbnih zemljišč na robovih naselij v primarno rabo – kmetijske površine. Izvedba OPN predvideva tudi vzpostavljanje kmetijskih zemljišč za potrebe pašnikov s krčitvijo gozda na podlagi individualnih pobud. Tovrstne krčitve gozda in vzpostavitev kmetijskih zemljišč je predvidena pri naselju Ložice (poseg 30-1c,d, skupaj 2,45 ha) ter na grebenu vzhodno od Avč (poseg 3-2a,b,c, skupaj 1,10 ha). Tudi te površine predstavljajo nadomestna kmetijska zemljišča.

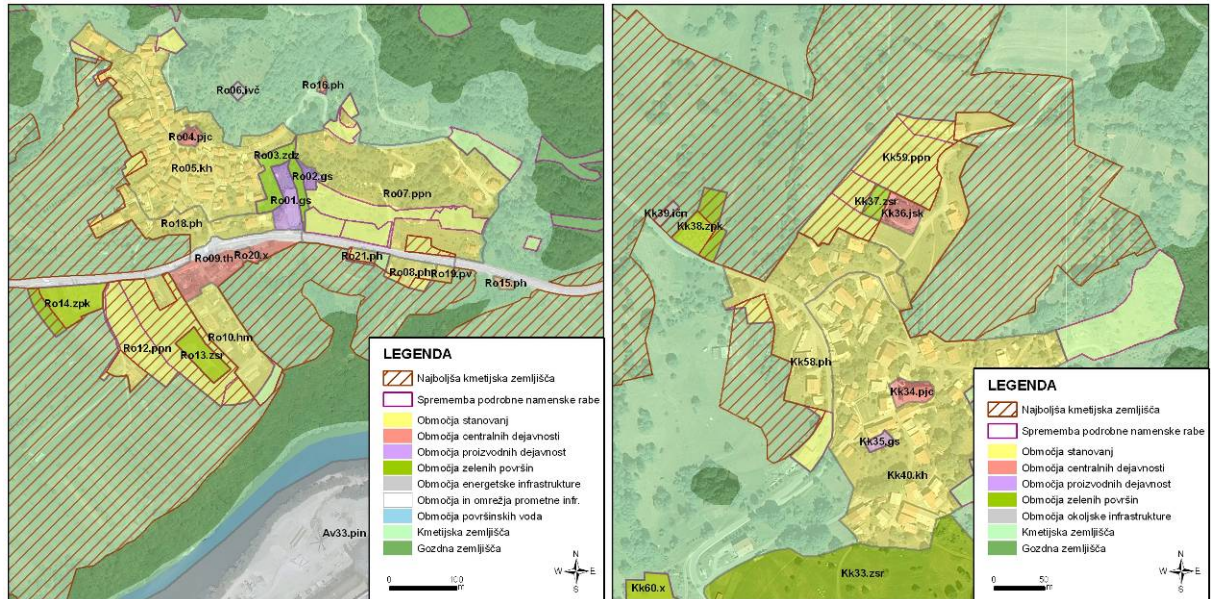
Skladno z navedenim lahko zaključimo, da zahteva po nadomestnih kmetijskih zemljiščih z izvedbo OPN ni izpolnjena v zadostni meri. **Za sprejemljivost izvedbe plana na kmetijska zemljišča bo potrebno zagotoviti nadomestna kmetijska zemljišča v zadostnem obsegu.**

Slika 10: Pomembnejši posegi na najboljša kmetijska zemljišča

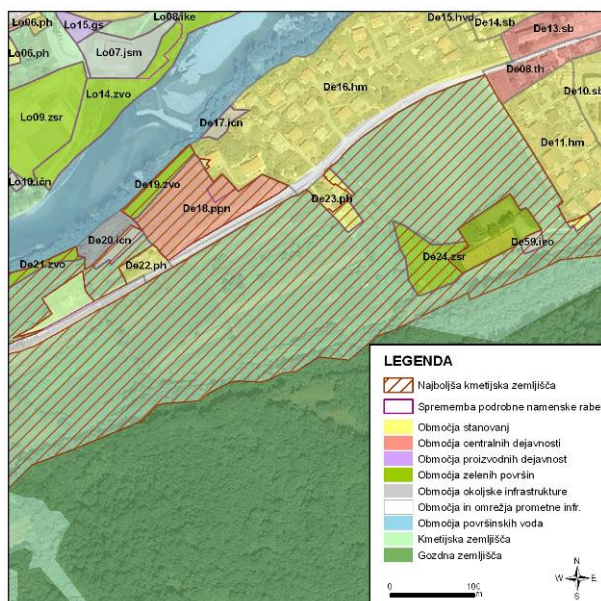
Kamnolom Javorca na Koradi

Območje centralnih dejavnosti v Kanalu

Širitev naselja Ročinj

Širitev naselja Kal nad Kanalom

Območje centralnih dejavnosti in zelene površine za v Desklah

Onesnaženost tal je moč pričakovati le v izrednih razmerah oz. ob neustreznem delovanju. Največjo nevarnost za onesnaženje tal predstavljajo izlitja goriv in ostalih nevarnih tekočin iz gradbenih strojev ali transportnih vozil (npr. v primeru nesreče). Nevarnost za onesnaženje tal predstavlja tudi prekomerna uporaba gnojil in fitofarmaceutvskih sredstev na kmetijskih zemljiščih, kar je moč preprečiti z upoštevanjem načel dobre kmetijske prakse. Onesnaženje tal je lahko tudi posledica izpustov neprečiščene odpadne vode v tla, vendar je tudi ta vpliv možno omiliti oz. v celoti preprečiti z ustreznimi tehnološkimi ureditvami. Nevarnost onesnaženja tal je torej nebistvena, vendar pa je potrebno upoštevati omilitvene ukrepe in splošne zakonske omejitve.

Izvedbeni del določa, da so gradnje in prostorske ureditve na erozijskih in plazovitih območjih dovoljene le, če so v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter s soglasjem ministrstva, pristojnega za to področje. Prav tako pa je pri gradnji vseh objektov in drugih posegih v prostor potrebno zagotoviti zaščito tal pred erozijskimi vplivi. Večina predvidenih posegov je na erozijsko ogroženem območju, saj večji del občine spada v erozijsko ogroženo območje. Vpliv izvedbe plana na stopnjo erozijske ogroženosti bo nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov.

Posamezni posegi oz. spremembe namenske rabe prostora so predvidene v neposredni bližini evidentiranih plazov (evidenca MOP, 20005). Na jugovzhodnem robu naselja Plave je predvidena zaokrožitev naselja oz. uskladitev plana (Pl24.kh, poseg 15-29), v neposredni bližini pa se pod javno potjo nahaja evidentiran plaz »Pri Drnovščku«. Z ustreznimi ukrepi je potrebno zagotoviti, da novogradnje in druge ureditve na območju spremembe plana ne bodo povzročile plazenja tal (ustrezno odvajanje odpadnih in meteornih voda, itd). V Plavah se se pri cerkvi nahaja še en evidentiran plaz, in sicer na območju nezazidanih obstoječih stavbnih zemljišč (Pl19.ppn). Območje se ureja z OPPN znotraj katerega je potrebno pred gradnjo in novimi ureditvami zagotoviti stabilnost tal, ter obstoječi plaz sanirati.

Ureditev plana glede na obstoječi objekt je predvidena v naselju Ajba (poseg 1-11; Aj05.kh), kjer se v skrajnem severovzhodnem delu pobude nad strugo potoka Ajba nahaja evidentiran plaz (Pri »Pršin«). Z ustreznimi ukrepi je potrebno zagotoviti, da novogradnje in druge ureditve na območju spremembe plana ne bodo povzročile plazenja tal (ustrezno odvajanje odpadnih in meteornih voda, itd). Posegi v neposredno zaledje plazu niso dovoljeni (SV del območja pobude), na tem območju je potrebno ohraniti obstoječo vegetacijo.

Ureditev plana glede na obstoječi objekt je predvidena tudi v zaselku Podkras (Gomilnica) pri Kalu nad Kanalom (Kk16.kh, poseg 8-76), kjer se nahaja obstoječi objekt v neposredni bližini plazu (Podkras). Na

območju plazov se nahajajo tudi obstoječa nezazidana stavbna zemljišča. Gradnja in druge ureditve na tem območju se lahko izvaja v skladu z veljavno zakonodajo. Posegi v zemljišče, ki bi povzročili gibanje hribine ali kako drugače ogrozili stabilnost zemljišča niso dovoljeni.

Velik del občine Kanal ob Soči je opredeljen kot območje z veliko oz. zelo veliko verjetnostjo pojavljanja zemeljskih plazov, tako se z OPN mestoma spreminja namenska raba prostora tudi na tovrstnih območjih. Izpostaviti velja zlasti zaokroževanje oz. širitev naselij Lig (Li16.ppn), Kanal nad Kanalom (Kk59.ppn), Seniški breg (Se07.kh) in Levpa (Le18.ppn). Predvideni kamnolom Cvetrež pri Kalu nad Kanalom (KGV-16.ek) se nahaja na območju srednje do zelo velike verjetnosti pojavljanja plazov, zato je potrebno v okviru OPPN izvesti analizo stabilnosti tal. Večji posegi in ureditve na območjih povečanega tveganja za plazovitost terena so sprejemljive samo v primeru doslednega upoštevanja omilitvenih ukrepov in pogojev.

Krčenje gozda za potrebe kmetijskih zemljišč (pašniki) na območjih velike verjetnosti za pojavljanje plazov pri Ložicah (poseg 30-1c,d) je pogojno sprejemljivo. 88. člen Zakona o vodah določa, da se ne sme posegati v v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na plazovitih območjih je prepovedano krčenje gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč. Pred krčitvijo gozda in vzpostavitvijo kmetijskih zemljišč (pašnikov) je zato potrebno preveriti stabilnosti terena, ter ob krčitvi gozdov preprečiti erozijske procese in/ali plazenje tal.

Obravnavamo lahko neposreden in daljinski, trajen in začasen vpliv ter kumulativen vpliv z obstoječimi dejavnostmi v prostoru na tla in kmetijska zemljišča.

Neposredni, trajen in tudi kumulativen vpliv izvedbe plana na okoljske cilje za kmetijske površine bo izražen s površino izgubljenih najboljših in drugih kmetijskih zemljišč, kot so opredeljene v občinskih dolgoročnih planskih dokumentih. Razumljivo je večji poudarek na prizadetosti najboljših kmetijskih zemljišč. Zaradi izvedbe plana bodo posamezni posegi, ki segajo na kmetijska zemljišča, povzročili izgubo nekaterih najboljših in drugih kmetijskih zemljišč, za katere je potrebno zagotoviti nadomestna kmetijska zemljišča v zadostnem obsegu. OPN nadomestna kmetijska zemljišča zagotavlja z vračanjem nezazidanih stavbnih zemljišč v kmetijsko rabo, ter z v manjši meri z vzpostavitvijo novih kmetijskih zemljišč, pri čemer nadomestna kmetijska zemljišča niso zagotovljena v zadostnem obsegu. Skladno z navedenim ocenjujemo neposredni, trajen in kumulativni vpliv izvedbe plana na tla in kmetijska zemljišča kot **nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – ocena C**, t.j. **pod pogojem, da se zagotovi nadomestna kmetijska zemljišča v zadostnem obsegu.**

Zagotoviti je potrebno nadomestna kmetijska zemljišča

Daljinski vpliv na tla lahko vrednotimo z vidika plazovitosti in pojavljanja erozijskih žarišč, saj je v primeru pojavljanja plazov in/ali erozije vpliv izvedbe plana izražen tudi izven območij posegov. Daljinski vpliv predstavlja tudi zagotavljanje nadomestnih kmetijskih zemljišč. Zaradi izvedbe OPN bi lahko prišlo do pojavov plazenja tal in erozije, hkrati pa OPN vsebuje potrebne ukrepe za njihove preprečevanje, ter tudi zagotavlja nadomestna kmetijska zemljišča, zato daljinski vpliv ocenjujemo kot **nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – ocena C.**

Začasen vpliv izvedbe plana je pretežno omejen na obdobje izvajanja gradbenih del, ki bo izražen v minimalnem obsegu v okolici območja posegov in ob njihovih dovoznih cestah. Začasen vpliv na tla in kmetijske površine ocenjujemo kot **nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – ocena C.**

IV.2.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

Vpliv izvedbe OPN občine Kanal ob Soči na tla in kmetijska zemljišča je ocenjen kot **nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov**. Zato je potrebno pri izvedbi plana upoštevati spodaj navedene omilitvene ukrepe in priporočila, s katerimi se dodatno zmanjšajo negativni vplivi na tla in kmetijska zemljišča zaradi izvedbe plana.

Omilitveni ukrepi in priporočila v času gradnje:

- Potrebno je zagotoviti gospodarno ravnanje s tlemi na območju posegov. Vse viške rodovitnega dela tal z območja posegov je potrebno nameniti rekultivaciji drugih kmetijskih zemljišč oziroma morebitnemu vzpostavljanju novih kmetijskih površin. Potrebno je zagotoviti ustrezno urejeno lokacijo za začasno shranjevanje humusa in odkrivke (zasajena s travo, da se ohrani biološka aktivnost, ne meša se s kamenjem, itd.). (O)
- Ob izvajanju del v okviru predvidenih posegov je potrebno narediti vse, da se ne bodo poškodovala sosednja zemljišča. Preprečiti je potrebno izlive nevarnih snovi na kmetijska zemljišča (namestitev lovilcev olj za preprečitev izpiranja na kmetijske površine) ter ob eventualni nesreči zagotoviti takojšnje ukrepanje, preprečiti onesnaženje tal oz. kmetijskih zemljišč in rastlin, pri čemer je posebno pozornost potrebno nameniti preprečevanju onesnaženosti v predelih kmetijske pridelave. Prav tako mora biti zagotovljen neoviran dostop na sosednja kmetijska zemljišča. (O)
- Potrebno je izvesti sanacijo in rekultivacijo kmetijskih zemljišč, ki bodo v času izvedbe posegov degradirane. Na površinah, kjer so načrtovani začasni objekti za izvedbo posegov se po dokončanju del vzpostavi prejšnje stanje. (O)
- Gradbeni stroji in transportna vozila morajo biti tehnično brezhibni ter z gorivom oskrbovani na drugih, za to primernih mestih. V primeru razlitja nevarnih snovi iz delovne mehanizacije je potrebno lokacijo takoj sanirati. Na gradbišču mora biti zagotovljeno ustrezno opremljeno mesto za skladiščenje nevarnih snovi z lovilno skledo ustrezne prostornine. Nevarne odpadke je potrebno oddajati pooblaščen organizaciji za zbiranje nevarnih odpadkov, kar mora biti ustrezno evidentirano. Zagotoviti je potrebno ureditev ploščadi za parkiranje delovnih strojev (nepropustna betonska ploščad, lovilci olj). (O)
- Obvezna je sprotne sanacija in rekultivacija na območjih posegov, kjer obstaja nevarnost erozije. (O)

Omilitveni ukrepi in priporočila v času izvedbe plana:

- Primerna in zmerna uporaba gnojil in zaščitnih sredstev za rastline. Spodbuja se integrirano in ekološko kmetijstvo s čimer se zagotovi ohranjanje rodovitnosti tal in s tem tudi dolgoročno ohranjanje kmetijskih zemljišč. Na območjih intenzivne rabe kmetijskih površin naj se zagotovi kontroliran vnos pesticidov in gnojil v tla. (P)
- Zagotovi naj se vmesne tamponske cone med viri onesnaževanja in kmetijskimi površinami za pridelavo hrane. (P)
- Z ustreznimi ukrepi naj se varuje kmetijske površine pred zaraščanjem, zlasti na Banjški planoti in Kanalskem Kolovratu. (P)
- V primeru umeščanja novih oz. večjih infrastrukturnih objektov v kmetijskih prostor se načrtuje variantne rešitve. Umešča se jih tako, da se kar najmanj prizadenejo najboljša kmetijska zemljišča ter da se zagotovi ustrezen odmik od njih. (O)
- Pomembno je ohranjanje strnjenih kompleksov kmetijskih zemljišč, kar je z vidika ohranjanja proizvodne funkcije ter omogočanja ekonomske neodvisnosti kmetijskih gospodarstev bistveno. (P)
- Potrebno je spodbujati širjenje in zaokroževanje obstoječih kmetijskih gospodarstev ter povečevanje kmetijskih površin, ki jih ima kmetijsko gospodarstvo v uporabi. (P)
- Na območju predvidenih posegov naj se do izvedbe posegov ohranja kmetijska raba zemljišč. (O)

- Na območju posegov na kmetijska zemljišča za potrebe zelenih površin, naj se v okviru predvidenih dejavnosti v čim večji meri ohranja nezazidane površine in rodovitni potencial tal. (P)
- Na najboljša kmetijska zemljišča se sme posegati šele, ko so izkoriščene možnosti uporabe zemljišč, ki so manj primerna za kmetijsko pridelavo (stavbna zemljišča, degradirana zemljišča, gozdna zemljišča in druga kmetijska zemljišča). (O)
- **Občina mora za sprejemljivost OPN zagotoviti nadomestna kmetijska zemljišča za kmetijsko pridelavo v zadostnem obsegu** (kot ekvivalent izgubljenih kmetijskih zemljišč), s čimer se teži k ohranjanju proizvodnega potenciala za kmetovanje. Največji potencial za vzpostavljanje nadomestnih zemljišč predstavlja možnost krčitve gozda, kjer ima le ta visok pridelovalni potencial. Občina Kanal ob Soči je namreč gozdnata, zato je možno brez večjih posledic za ruralnih prostor posamezne gozdne parcele spremeniti v kmetijska zemljišča. Pri vzpostavljanju nadomestnih kmetijskih zemljišč je potrebno upoštevati tudi druge segmente okolja ter druga območja, ki jih je potrebno varovati (narava, kulturna dediščina, poplave, itd). (O)
- Na ogroženih območjih (plazljiva in erozijska območja) je treba omogočiti varne življenjske razmere s sanacijo žarišč naravnih procesov (sanacija aktivnih erozijskih območij in območij z veliko možnostjo plazenja tal) in z omejevanjem razvoja, sorazmerno s stopnjo nevarnosti naravnih procesov, ki lahko ogrožajo človekovo življenje ali njegove materialne dobrine. (O)
- Pri posegih na erozijska območja je potrebno upoštevati prepovedi, ki jih določa 87. člen *Zakona o vodah* (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08). Na erozijskem območju je prepovedano je: poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov; ogoljevanje površin; krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije; zasipavanje izvirov; nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih; omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer; odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov; zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom; odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge; vlačenje lesa. (O)
- Pri posegih na plazljiva območja je potrebno upoštevati določbe, ki jih določa 88. člen *Zakona o vodah* (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08). Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:
 - zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč.
 - poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode.
 - izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča, krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč. (O)
- Večji del območja občine Kanal ob Soči je evidentiran kot plazljivo območje, kjer so predvideni zahtevnejši ukrepi za preprečevanje plazljivosti. (S)
- Za zmanjševanje tveganja pred plazovi je potrebno dosledno upoštevanje pravil za gradnjo. Na območjih velikega in srednjega tveganja za plazovitost terena so novogradnje ter druga večja zemeljska dela možna le na podlagi analize stabilnosti terena. (O)
- Pred krčitvijo gozda in vzpostavitvijo kmetijskih zemljišč (pašnikov) na območjih velikega tveganja za plazovitost tal nad Ložicami (poseg 10-1c,d) je potrebno preveriti stabilnosti terena. Ob krčitvi gozdov je potrebno z ustreznimi ukrepi preprečiti erozijske procese in/ali plazenje tal, zlasti na območjih z večjimi nakloni. (O)
- Za predvideni kamnolom Cvetrež pri Kalu nad Kanalom (KGV-16.ek) je potrebno v okviru OPPN izvesti analizo stabilnosti tal ter opredeliti potrebne omilitvene ukrepe za preprečevanje plazenja tal in erozije. (O)
- V okviru OPPN-15-1: Plave zahod je potrebno pred gradnjo in novimi ureditvami zagotoviti stabilnost tal in sanirati obstoječi plaz (Pri cerkvi), ter podrobno opredeliti potrebne omilitvene ukrepe in omejitve za preprečevanja plazenja tal (ustrezno odvajanje odpadnih in meteornih voda, ohranjanje vegetacije, ustrezna obremenitev tal, itd.). (O)

- Posegi v neposredno zaledje plazu Pri »Pršin« v Ajbi niso dovoljeni (S del EUP Aj05.kh). Na tem območju je potrebno ohraniti obstoječo vegetacijo. Zagotoviti je potrebno ustrezno odvajanje odpadnih in meteornih voda, da ne pride do zamakanja tal. (O)
- Na zahodnem robu naselja Plave (PI24.kh) je potrebno zagotoviti ustrezno odvajanje odpadnih in meteornih voda, da ne pride do zamakanja tal in posledičnega vpliva na obstoječi plaz »Pri Drnovščku«. (O)
- V severnem delu zaselku Podkraz (Gomilnica) pri Kalu nad Kanalom (Kk16.kh) so novogradnje in druge ureditve zaradi bližine plazu možne le na podlagi analize stabilnosti terena ter ob predhodni zagotovitvi stabilnosti tal. Posegi v zemljišče, ki bi povzročili gibanje hribine ali kako drugače ogrozili stabilnost zemljišča niso dovoljeni.

IV.2.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

Evidentirajo naj se območja večje nestabilnosti tal, plazljiva in erozivna območja. Na plazovitih območjih je potrebno spremljati morebitne premike tal. Na kritičnih območjih je smiselno izobraziti prebivalce v smislu stalne kontrole morebitnih poškodb, ki bi kazale na plazenje in javljanja na ustrezne inštitucije.

Priporočljiv je enostaven monitoring vsebnosti težkih kovin v tleh (katere vira sta predvsem promet in industrija) na nekaterih točkah ob glavnih prometnicah in ob industrijskih conah.

Evidenco o površinah najboljših kmetijskih zemljišč vodi MKGP.

IV.3 VODE

IV.3.1 OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.3.1.1 OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilji plana na področju voda:

- Ohraniti in varovati naravne vire
- Zagotoviti varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
- Varovanje okolja, sonaravno upravljanje z vodnimi viri, zagotavljanje varstva naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti in raznolikosti kulturne krajine ter izboljšanje degradiranega okolja in kakovosti bivanja
- Omogočiti regionalno usklajeno rabo prostora za okoljsko in komunalno infrastrukturo (čistilne naprave in kanalizacijski sistemi)
- Izgradnja manjkajočih ter rekonstrukcija obstoječih kanalskih sistemov in čistilnih naprav večjih naselij v občini
- Sanacija, rekonstrukcija in dograditev sistema oskrbe z vodo v občini in ureditev oskrbe z vodo na Banjški planoti

Okoljski cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za vode so predstavljeni v spodnji tabeli. Poleg so navedeni kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev.

Tabela 24: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev – segment vode

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Površinske vode	<p>V1 – Doseganje in ohranjanje dobrega stanja površinskih voda</p> <p>V2 – Zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda</p> <p>V3 – Doseganje kakovosti (higienske ustreznosti) kopalnih voda</p>	<p><u>Kakovost površinskih voda (kemijsko, biološko, hidromorfološko stanje)</u></p> <p>Namenska raba prostora na vodnih in priobalnih zemljiščih</p> <p>Delež naravnih in sonaravno urejenih vodotokov/Hidromorfološko stanje vodotokov</p> <p>Delež prebivalcev priključenih na ustrezen sistem zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda (kanalizacija, čistilne naprave, urejen individualni sistem čiščenja odpadnih vod)</p> <p>Dolžina kanalizacijskega sistema (km)</p> <p>Higienska ustreznost vzorcev vode na območju kopalnih voda</p>

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Podzemne vode	V4 – Ohranjanje dobrega stanja podzemnih voda	<u>Kakovost podzemne vode</u> Kakovost podzemnih voda glede na fizikalno-kemijske parametre onesnaženja Delež prebivalcev priključenih na ustrezen sistem zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda (kanalizacija, čistilne naprave) Dolžina kanalizacijskega sistema (km)
Vodooskrba	V5 – Zagotavljanje ustrezne oskrbe s pitno vodo (zadostne količine, ustrezna kakovost) V6 – Upoštevanje omejitev na vodovarstvenih območjih pri umeščanju prostorskih ureditev in dejavnosti	<u>Kakovost in razpoložljivost vodnih virov za pitno vodo</u> Število, % prebivalcev z ustrežno oskrbo s pitno vodo Število objektov in vrsta dejavnosti na vodovarstvenem območju
Varstvo pred naravnimi nesrečami (poplave, plazovi...)	V7 – Preprečevanje negativnih učinkov voda (poplave, plazovi...)	<u>Namenska raba na poplavnih območjih</u> Število objektov na poplavnih in erozijskih območjih Sprememba velikosti naravnih retencijskih površin visokih voda Sprememba hidromorfološkega stanja površinskih voda

IV.3.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje voda, ki so predstavljeni v različnih programih in strategijah, in skladnost z okoljskimi cilji obravnavanega plana, je predstavljeno v spodnji tabeli.

Tabela 25: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja varovanja voda

Programi	Okoljski cilji
Direktiva Evropske Unije o vodah št. 2000/60/EC - Directive 2000/60/EC	– Sonaravni vodotoki in dobro kemijsko in biološko stanje voda do l. 2015
Direktiva Sveta ES 91/271/EEC o obdelavi komunalne odpadne vode	– Varstvo okolja pred škodljivimi vplivi odvajanja biološko razgradljivih odpadnih voda. Direktiva določa roke v zvezi z izgradnjo ustreznih kanalskih omrežij in komunalnih čistilnih naprav, za izpuste v vode pa določa mejne emisijske vrednosti.
Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005 – 2012 (Ur. l. RS, št. 2/06)	– Doseganje dobrega stanja površinskih in podzemnih voda do leta 2015. – Zagotavljanje oskrbe prebivalcev s pitno vodo. – Zagotavljanje varstva voda na varstvenih območjih. – Doseganje izboljšanja stanja kakovosti podzemnih voda in doseganje mejnih vrednosti za nitrata v pitni vodi v skladu pravilnikom o pitni vodi. – Zmanjšanje tveganja zaradi uporabe pesticidov. – Doseganje izboljšanja stanja podzemnih voda in doseganje mejnih vrednosti za pesticide v pitni vodi ter virih pitne vode, skladno s Pravilnikom o pitni vodi. – Zmanjšati nevarnost in tveganje uporabe pesticidov na okolje in vodno okolje. – Izboljšati kontrolo uporabe pesticidov. – Zamenjava nevarnih aktivnih sestavin pesticidov z manj nevarnimi, – Promocija kmetovanja ob zmanjšani uporabi pesticidov ali brez njihove uporabe,

Programi	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> – Transparenten sistem monitoringa in poročanja o uspehih doseganja ciljev in razvoj ustreznih kazalcev. – Zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda. – Varovanje površinskih in podzemnih voda pred vnosom dušika in fosforja zaradi odvajanja komunalne odpadne vode, na vodovarstvenih območjih in območjih kopalnih voda pa tudi pred onesnaženjem voda s fekalnimi bakterijami. – Ustavitev oziroma postopno odpravljanje odvajanja emisij (živo srebro, nevarni klorirani ogljikovodiki iz razpršenih virov) ali uhajanja prednostno nevarnih snovi. – Preprečevanje onesnaževanja ali druge vrste obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost ali količinsko stanje vodnega telesa ali njegovega dela, ki se uporablja za odzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo ali za proizvodnjo pijač. – Ohranjanje kakovosti kopalnih voda ter preprečevanje onesnaževanja ali druge vrste obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na stanje vodnega telesa ali njegovega dela, ki je določeno kot območje kopalne vode, ali na zdravstveno ustreznost kopalne vode na območju kopalne vode. – Ohranjanje kakovosti voda, da se omogoči življenje pomembnih vrst sladkovodnih rib. – Zagotavljanje vodnih količin za vodooskrbo prebivalcev s pitno vodo. – Izboljšanje razpoložljivosti vodnih količin za rabo ter stanje voda in pripadajočih ekosistemov. – Zmanjšanje ogroženosti pred poplavami.
Tematska strategija trajnostne rabe pesticidov COM (2006) 372	<ul style="list-style-type: none"> – Zmanjšanje rabe pesticidov za 20% – Dobro kemijsko stanje voda
SKLADNOST	Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov

Poleg obravnavanih v zgornji tabeli smo pregledali tudi naslednje podrejene dokumente, ki pomenijo operacionalizacijo ciljev in ukrepov zapisanih v Nacionalnem programu varstva okolja:

- Operativni program oskrbe s pitno vodo (julij 2006). Cilji: Uskladitev upravljanja vodovodnih sistemov v skladu z evropsko direktivo o oskrbi s pitno vodo – usposobljeni in registrirani upravitelj vodovodnih sistemov, ki oskrbujejo več kakor 50 prebivalcev; Posodobitev obstoječih vodovodnih sistemov s ciljem zmanjševanja vodovodnih izgub ter učinkovitejšega in uspešnejšega upravljanja z njimi; Izgradnja magistralnih vodovodnih sistemov na območjih, kjer se centralizirana rešitev izkaže za ekonomsko ustrezno; Drugi ukrepi na vodovodnih sistemih, s katerimi se izboljšujejo standardi oskrbe s pitno vodo (ločevanje vodovodnih sistemov od oskrbe z vodo za gašenje v manjših vodovodnih sistemih, rezervni vodni viri za napajanje vodovodnih sistemov idr.); Dolgoročna zagotovitev pitne vode ob podnebnih spremembah; Dolgoročno zagotavljanje izboljšane kvalitete pitne vode v kemijskem in mikrobiološkem smislu.
- Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (oktober 2004). Cilji: izpolnjevanje zahtev Vodne direktive v zvezi z doseganjem dobrega kemijskega stanja površinskih in podzemnih vodah do leta 2013; Izpolnjevanje zahtev glede predpisanih standardov kakovosti površinskih in podzemnih voda, če so namenjene oskrbi prebivalstva s pitno vodo; Preprečevanje pojava eutrofikacije površinskih voda na občutljivih območjih in izpolnjevanje zahtev glede okoljskih standardov kakovosti za površinske vode, ki veljajo za kopalne vode; V Republiki Sloveniji se zagotovijo taki pogoji izvajanja ukrepov izpolnjevanja okoljskih ciljev, ki so v Evropski uniji harmonizirani na podlagi direktiv v okviru krovne vodne direktive 2000/60/ES, da finančna sredstva, v letnem povprečju v obdobju izvajanja tega programa od 2005 do 2017 ne bodo presegala višine sredstev, ki so bila v letu 2003 na voljo investicijam in investicijskemu vzdrževanju objektov javne kanalizacije.
- Operativni program za varstvo voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijske proizvodnje za obdobje 2004–2008

IV.3.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Merila vrednotenja izhajajo neposredno iz okoljskih ciljev plana oz. kazalcev stanja. Vrednotenje se vrši na osnovi naslednjih kriterijev:

Tabela 26: Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov na vode

Cilji	Zakonsko izhodišče:	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/V1/ Doseganje in ohranjanje dobrega stanja površinskih voda</p> <p>/V2/ Zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda</p> <p>/V3/ Doseganje kakovosti (higienske ustreznosti) kopalnih voda</p>	<p>Zakon o vodah /ZV-1/ (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08), Direktiva o vodi 2000/60/EC (cilj: sonaravni vodotoki in dobro kemijsko in biološko stanje vodotokov do l. 2015)</p> <p>Zakon o varstvu okolja /ZVO-1-UPB1/ (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08),</p> <p>Pravilnik o določitvi vodnih teles površinskih voda (Ur.l. RS, št. 63/05, 26/06)</p> <p>Uredba o stanju površinskih voda (UL RS, št. 14/09)</p> <p>Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Ur. l. RS, št. 46/02)</p> <p>Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 47/05, 45/07, 79/09)</p> <p>Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav (Ur.l. RS, št. 45/07)</p> <p>Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Ur. l. RS, št. 98/07)</p> <p>Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 74/07),</p> <p>Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode in padavinske vode (Ur. l. RS št. 105/02, 50/04)</p> <p>Uredba o emisiji snovi pri odvajanju padavinske vode z javnih cest (Ur. l. RS št. 47/05)</p> <p>Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih vodah (Ur. l. RS 25/08)</p>	<p>Kazalec: Kakovost površinskih voda (kemijsko, biološko, hidromorfološko stanje)</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Namenska raba prostora na vodnih in priobalnih zemljiščih – Delež naravnih in sonaravno urejenih vodotokov/Hidromorfološko stanje vodotokov – Delež prebivalcev in gospodarskih objektov priključenih na ustrezen sistem zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda (kanalizacija, čistine naprave, urejen individualni sistem čiščenja odpadnih vod) – Dolžina kanalizacijskega sistema (km) – Higienska ustreznost vzorcev vode na območju kopalnih voda <p><u>Vir podatkov:</u> hidrografija in kategorizacija urejanja vodotokov - podatkovna baza ARSO, s planom predvideni posegi v vodotoke in na vplivna območja vodotokov, državni monitoring kakovosti površinskih voda, letno poročilo o delu komunalne organizacije na območju obravnave, letna poročila o delovanju čistilnih naprav;</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Ekspertno mnenje (Hidromorfološki parametri na podlagi kategorij iz Kategorizacije urejanja vodotokov, ARSO; Mejne vrednosti kemijskih parametrov po Uredbi o kemijskem stanju površinskih voda (UL RS 11/02); Kakovostni razredi po vrednostih saprobnega indeksa (ARSO), (cilj: 2 stopnja); Kakovostni razredi po verjetnem številu bakterij (ARSO), (cilj: 2 stopnja);</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> A. Izvedba plana bo vplivala na izboljšanje kakovosti površinskih voda po vseh parametrih. S planom se ne bo posegalo oz. Se ne bo spreminjala namenska raba na območja vodnih in priobalnih zemljišč, oz. se bo izvedla renaturacija vodotokov. B. Izvedba plana ne bo bistveno vplivala na kakovost površinskih voda, ki bo ostala enaka. Na območju priobalnih zemljišč se ne spreminja namenska raba. C. Izvedba plana bo nebitveno vplivala na poslabšanje kemijskega in biološkega stanja (vključujoč hidromorfološko) površinskih voda le ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Spremembe bodo v mejah sprejemljivosti. D. Izvedba plana bo močno poslabšala kakovost površinskih voda, kljub upoštevanju omilitvenih ukrepov. E. Izvedba plana bo nesprejemljivo poslabšala kakovost površinskih voda. Ustreznih omilitvenih ukrepov ni moč vzpostaviti.

Cilji	Zakonsko izhodišče:	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/V4/ Ohranjanje dobrega stanja podzemnih voda</p>	<p>Zakon o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08) Uredba o stanju podzemnih voda (Ur.l. RS, št. 25/09) Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08) Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 47/05, 45/07, 79/09) Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode in padavinske vode (Ur. l. RS št. 105/02, 50/04) Uredba o emisiji snovi pri odvajanju padavinske vode z javnih cest (Ur. l. RS št. 47/05) Uredbo o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Ur.l. RS, št. 113/09) Direktiva o vodi 2000/60/EC (cilj: dobro kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda do l. 2015)</p>	<p>Kazalec: Kakovost podzemne vode (kemijsko stanje)</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kakovost podzemnih voda glede na fizikalno-kemijske parametre onesnaženja - Delež prebivalcev priključenih na ustrezen sistem zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda (kanalizacija, čistine naprave) - Dolžina kanalizacijskega sistema (km) <p><u>Vir podatkov:</u> Državni monitoring kakovosti podzemne vode aluvijalnih vodonosnikov, ARSO. Obstoječe in predvideno plansko stanje. Letno poročilo o delu komunalne organizacije na območju delovanja; Letna poročila o delovanju čistilnih naprav.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Standardih kakovosti podzemne vode; Ekspertna ocena na osnovi predvidenih dejavnosti na vodonosnikih.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> A. Vpliv plana na kakovost podzemnih voda bo pozitiven oziroma ga ne bo. B. Izvedba plana bo nebitveno vplivala na količinsko in kakovostno stanje podzemnih voda. Količina in koncentracije parametrov se ne bodo bistveno spremenile, bodo znotraj mejnih vrednosti. C. Izvedba plana bo nebitveno vplivala na količinsko in kakovostno stanje podzemnih voda le ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Koncentracija merjenih parametrov v podzemni vodi bo znotraj mejnih vrednosti ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. D. Izvedba plana bo vplivala na poslabšanje stanja podzemne vode kljub upoštevanju omilitvenih ukrepov. Koncentracije onesnažil bodo nekoliko presegle mejne vrednosti. posameznih parametrov bodo nekoliko presežene. E. Ob izvedbi plana se bo stanje podzemnih voda močno poslabšalo, kljub izvedbi omilitvenih ukrepov. Koncentracije onesnažil bodo močno presegle mejne vrednosti.

Cilji	Zakonsko izhodišče:	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/V5/ Zagotavljanje ustrezne oskrbe s pitno vodo (zadostne količine, ustrežna kakovost)</p> <p>/V6/ Upoštevanje vodovarstvenih območij pri umeščanju prostorskih ureditev in dejavnosti</p>	<p>Pravilnik o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) Pravilnik o oskrbi s pitno vodo (Ur. l. RS, št. 35/06, 41/08) Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06) Pravilnik o gradnjah na vodovarstvenih območjih, ki se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja. (Ur. l. RS, št. 62/04, 25/09)</p>	<p>Kazalec: Kakovost in razpoložljivost vodnih virov za pitno vodo</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Število, % prebivalcev z ustrezno oskrbo s pitno vodo - Število objektov in vrsta dejavnosti na vodovarstvenem območju <p><u>Vir podatkov:</u> Obstoječe in predvideno plansko stanje. Redni monitoring kakovosti pitne vode, ki ga izvaja pooblaščen javni zavod. Letno poročilo o delu komunalne organizacije na območju delovanja; Odlok o zavarovanju vodnih virov oz. strokovne podlage.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Kakovost vode za vodooskrbo glede na standarde kakovosti pitne vode po Pravilniku o pitni vodi.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> A. Izvedba plana ne bo imela vpliva na kakovost in razpoložljivost vode, ki se zajema za oskrbo s pitno vodo oziroma bo vpliv pozitiven. B. Izvedba plana bo nebitveno vplivala na kakovost in razpoložljivost vode, ki se zajema za oskrbo s pitno vodo. Razpoložljive količine vode oz. kakovost merjenih parametrov v vodi se ne bodo bistveno spremenile. C. Izvedba plana bo nebitveno vplivala na kakovost ali razpoložljivost vode, ki se zajema za oskrbo s pitno vodo, le ob izvedbi omilitvenih ukrepov, kot so omejitve na vodovarstvenih območjih, količinske omejitve. Voda bo upoštevanju ukrepov ustrezala normativom za pitno vodo. D. Izvedba plana bo bistveno vplivala na poslabšanje kakovosti vode ali razpoložljivost, ki se odvzema za oskrbo s pitno vodo, kljub upoštevanju omilitvenih ukrepov. Mejne vrednosti za pitno vodo bodo presežene. E. Izvedba plana bo bistveno vplivala na poslabšanje kakovosti ali razpoložljivost vode, ki se odvzema za oskrbo s pitno vodo, kljub upoštevanju omilitvenih ukrepov. Mejne vrednosti za pitno vodo bodo močno presežene.

Cilji	Zakonsko izhodišče:	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/N7/ Preprečevanje negativnih učinkov voda (poplave, plazovi...)</p>	<p>Zakon o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08) Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur.l. RS, št. 98/08); Pravilnik o metodologiji za določanje območij, ogroženih za poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Ur.l. RS 60/07) Direktiva o vodi 2000/60/EC (cilj: dobro hidromorfološko stanje vodotokov do l. 2015)</p>	<p>Kazalec: Namenska raba na poplavnih območjih</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Število objektov na poplavnih in erozijskih območjih - Sprememba velikosti naravnih retencijskih površin visokih voda - Sprememba hidromorfološkega stanja površinskih voda <p><u>Vir podatkov:</u> Podatkovni viri ARSO o poplavnih območjih. Spremembe namenske rabe OPN na ogroženih območjih.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Spremljanje morebitnega zmanjšanja deleža retencijskih površin; primerjanje z obstoječim stanjem ter ugotavljanje morebitne spremembe stopnje poplavne varnosti; pregled morebitnih posegov na ogrožena območja;</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> A. Izvedba plana ne bo imela vpliva na povečanje ogroženosti (prebivalcev/objektov) oz. se bo z izvedbo plana število ogroženih zmanjšalo. Velikost retencijskih površin bo ostala nespremenjena ali se bo celo povečala. B. Izvedba plana bo nebitveno vplivala na stopnjo ogroženosti (prebivalcev/objektov). Velikost retencijskih površin ne bo bistveno zmanjšana, ne bo neprimerne rabe na erozijskih in plazovitih območjih. C. Izvedba plana bo nebitveno spremenila stopnjo ogroženosti (prebivalcev/objektov). Ob izvedbi omilitvenih ukrepov (retencijske površine bodo v primeru izvedbe plana zmanjšane, a ustrezno nadomeščene z nadomestnimi ukrepi, posegi v druga ogrožena območja bodo ustrezno kompenzirana z ustreznimi ukrepi...). D. Izvedba plana bo bistveno vplivala na stopnjo ogroženosti ljudi, objektov, kljub izvedbi omilitvenih ukrepov. Ogroženost prostora zaradi poplav ali plazov... bo bistveno spremenjena in je z običajnimi omilitvenimi ukrepi ne bo možno zmanjšati. E. Izvedba plana bo uničujoče spremenila sposobnosti prostora kompenzirati neg. učinke voda. Izvedba ustreznih omilitvenih ukrepov je nemogoča.

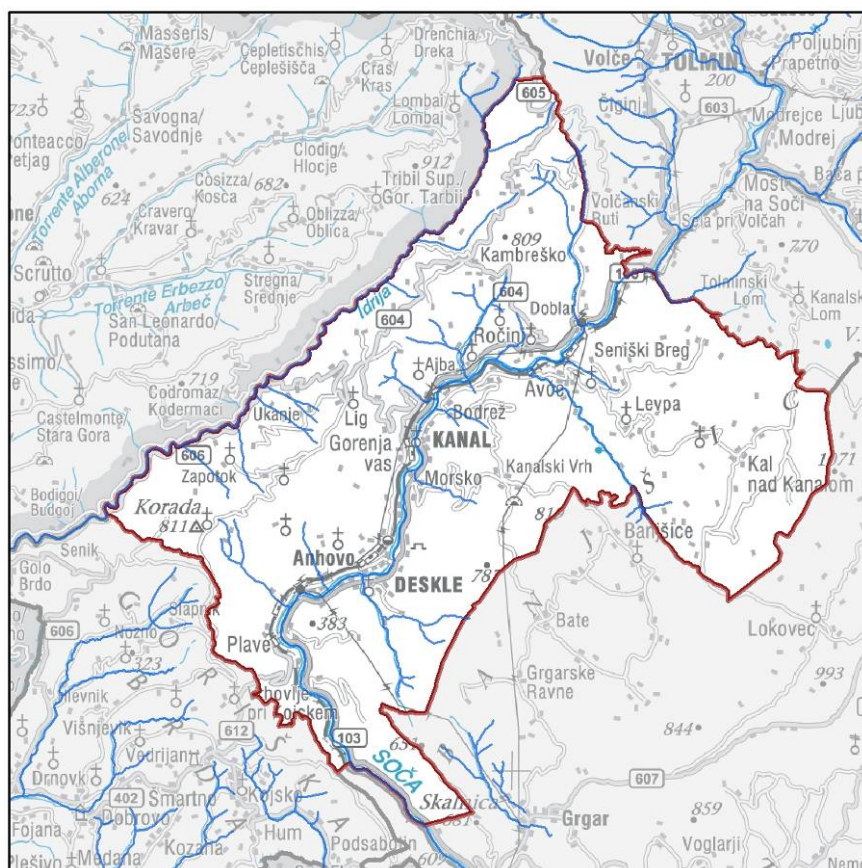
IV.3.2 STANJE OKOLJA

IV.3.2.1 Površinske vode

Območje občine Kanal ob Soči leži v porečju reke Soče. Pomembnejša vodotoka v občini Kanal ob Soči sta: reka Soča s pritoki Avšček in Doblarca ter mejna Idrija. Soča ima na območju občine več manjših levih in desnih pritokov. Desni pritoki so Doblarca, Ajba, Majda, Gorevšek, Skalnik, Gorivnik, Razloka, Trebež, Zamedvejski potok, Sopot, večji levi pritoki pa so Avšček, Oševlje, Domaček, Gomišček, Rohat. Za vse pritoke je značilno, da njihove struge potekajo v smeri geoloških prelomov, ki so v tem delu pravokotni na tok reke Soče.

Na območju Občine Kanal sta vodotoka 1. reda reka Soča in reka Idrija, vsi ostali vodotoki na tem območju so vodotoki 2. reda. Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, zunaj območij naselij najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča.

Slika 11: Hidrografska mreža na območju občine Kanal ob Soči

(Vir: ICRO Domžale)

Hidrološke značilnosti vodotokov

Reprezentativna vodomerna postaja za reko Sočo v občini Kanal ob Soči je v Solkanu. Za reko Sočo na območju je značilen dežno-snežni režim. Novembrski višek je izrazitejši od aprilskega, prav tako pa je tudi poletni minimum izrazitejši in daljši od zimskega. Povprečni letni pretoki ter maksimalni in minimalni pretoki reke Soče pri Solkanu v obdobju 1961-1990 so podane v spodnji tabeli.

Tabela 27: Prikaz srednjih, maksimalnih in minimalnih letnih pretokov Soče v obdobju 1961-1990

Vodotok	Vodomerna postaja	Q _s – srednji pretok [m ³ /s]	Q _{nk} – nizek pretok [m ³ /s]	Q _{vk} – visok pretok [m ³ /s]
Soča	Solkan	95,5	5,58	2134

Vir: Površinski vodotoki in vodna bilanca Slovenije, Ljubljana, 1998

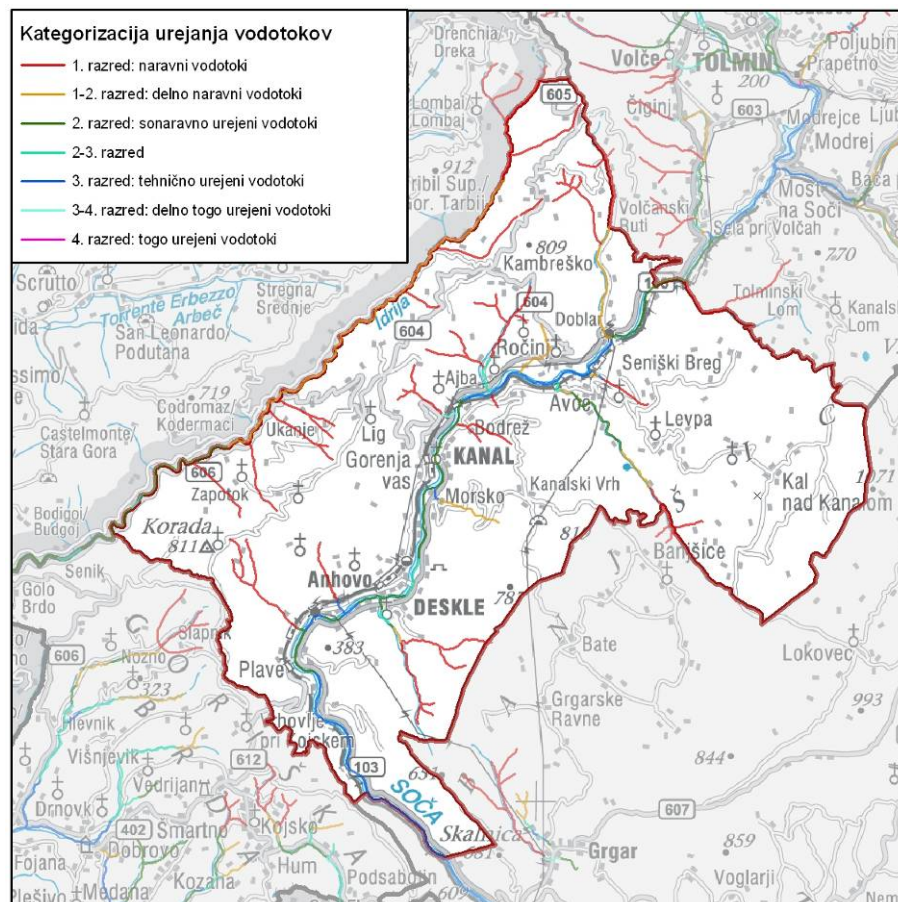
Večjih stoječih površinskih vod v občini ni prisotnih.

Hidromorfološko stanje vodotokov

Glede na kategorizacijo urejanja vodotokov se na reki Soči na območju občine menjavajo odseki, kjer je reka sonaravno urejena z odseki tehnično urejenega vodotoka. Tehnično urejen vodotok je od HE Dobljar do Ajbe, na območju Dolenje Deskle, HE Plave, in dolvodno od naselja Plave do občinske meje. Od pritokov so tehnično urejeni odseki: spodnji tok potoka Rastoka skozi naselje Ložice in spodnji tok potoka Domaček od naselja Morsko do izliva v Sočo, odsek neimenovanega potoka mimo zaselka Avšje, ostali vodotoki na območju občine so naravni, delno naravno ali sonaravno urejeni vodotoki.

Na reki Soči je v občini tudi jez Ajba. Sicer pa so na Soči v občini 4 večje HE: Dobljar 1 od leta 1939, Plave 1 od leta 1940, Dobljar 2 in Plave 2 od leta 2002, mala HE Ajba ter črpalna HE Avče.

Slika 12: Kategorizacija urejanja vodotokov v občini Kanal ob Soči

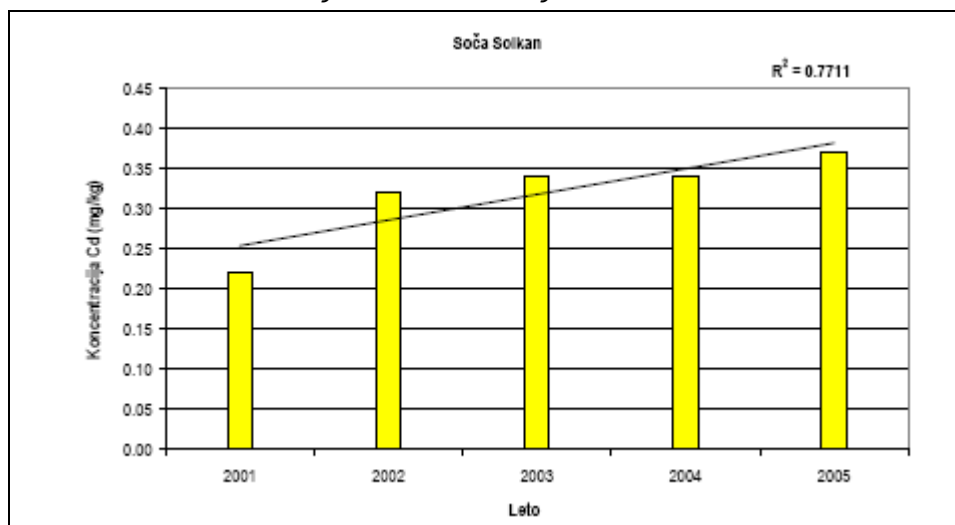
(Vir: ICRO Domžale)

Kakovost površinskih voda (kemijsko in biološko stanje površinskih voda)

V okviru državnega monitoringa, ki ga izvaja Agencija RS za okolje, na območju občine ni meritev kakovosti površinskih voda. Kakovost reke Soče se sistematično spremlja na merilnem mestu v Solkanu v Mestni občini Nova Gorica. Na podlagi rezultatov kemijskih analiz vzorcev na merilnem mestu Solkan v letu 2006 je bilo za Sočo ocenjeno dobro kemijsko stanje. Nekoliko povišane so bile vrednosti parametra KPK $K_2Cr_2O_7$ in sicer max. 8,0 mgO₂/l, in povp. 4,3 mgO₂/l.

V letu 2005 je bilo določeno slabo kemijsko stanje, ker je bil ugotovljen trend naraščanja vsebnosti kadmija v sedimentu.

Tabela 28: Trend naraščanja vsebnosti kadmija v sedimentu na merilnem mestu Soča Solkan

Vir: Monitoring kakovosti površinskih vodotokov v Sloveniji v letu 2005, ARSO

Kakovost površinskih voda glede na biološke parametre – ekološko stanje voda

Podatki o ekološkem stanju voda, ki se spremlja v okviru državnega monitoringa, še niso na voljo. Del ekološkega stanja predstavlja tudi hidromorfološko stanje voda, ki je že zgoraj opisano.

Obremenjevanje površinskih voda

Človeški vplivi na vode (onesnaževanje, regulacije, hidromelioracije in drugi vplivi na vodne razmere in izkoriščanje vodotokov) so najmanjši v gozdnih in redkeje poseljenih območjih. Tu lahko probleme povzročajo le prometnice, neustrezna gozdarska dejavnost ter turistična in rekreacijska dejavnost (neurejena komunalna infrastruktura nelegalnih počitniških hiš). Najbolj so obremenjena območja urbanih naselij z industrijskimi obrati in conami, obsežnimi intenzivnimi kmetijskimi površinami: Anhovo, Kanal, Deskle in polja na rečnih terasah reke Soče. Večja poselitvena območja z industrijo in ostalimi dejavnostmi vplivajo na vodne razmere in onesnaževanje voda.

Točkovni vpliv na kakovost površinskih voda je predvsem na območjih izpustov odpadnih voda. V občini Kanal ob Soči večji izpusti iz komunalnih in industrijskih čistilnih naprav in sicer:

Komunalne ČN:

- v Sočo ČN Kanal (2000 PE, sekundarno čiščenje, 78.600 m³ odplak/leto, obremenitev odplake 478 PE) Na čistilno napravo Kanal se dovažajo tudi odpadne vode iz greznic, ki niso priključene na kanalizacijo.

- v Sočo ČN Deskle (700 PE, sekundarno čiščenje, 54.000 m³ odplak/leto, obremenitev odplake 715 PE)
- V Perivnik ČN Močila (180 PE, sekundarno čiščenje, 1.010 m³ odplak/leto, obremenitev odplake 218 PE),),
- V Sočo ČN Doblar (300 PE),
- ČN Ložice (250 PE)

Industrijski izpusti - izpusti dveh podjetij v naselju Deskle neposredno v reko Sočo, oz. v Perivnik in nato v Sočo:

- Podjetje Esal d.o.o je zavezanec za meritve: AOX, BPK₅, Celotni krom, KPK, sulfat in železo. Večje obremenitve so s sulfatom.
- Podjetje Salonit Anhovo pa je zavezanec za meritve naslednjih parametrov na lokaciji Polje: aluminij (v Perivnik), železo (v Perivnik), AOX, amonijev dušik, BPK₅, celotni dušik, celotni fosfor, celotni ogljikovodiki, KPK, nitritni dušik, sulfat, tenzidi-vsota, tenzidi-anionski, celotni krom, svinec; in lokaciji Skale: lahkohlapni klorirani ogljikovodiki (LKCH), nikelj, nitritni dušik, sulfat, železo.

Vpliv človeka na hidromorfološke razmere je zaznati predvsem na območjih zaježitve na reki Soči za potrebe hidroelektrarn (pregrada v Solkanu, jez Ajba) in regulacije strug zaradi preprečevanja poplavljanja in preusmeritve struge. Bolj ohranjen vodni režim v občini imajo manjši potoki, predvsem v gozdnih območjih.

Kopalne vode (kakovost kopalnih voda)

Kot kopalna voda je določena reka Soča v naselju Kanal pri avtokampu Korada. V letu 2009 je bila kakovost Soče na območju kopalne vode skladna s kopalno direktivo (Direktiva 76/160/EGS in Direktiva 2006/7/ES).

IV.3.2.2 Podzemne vode

Na območju občine Kanal ob Soči se nahaja vodno telo podzemne vode Goriška Brda in Trnovsko-Banjška planota. Vodno telo se loči na štiri vodonosnike oz. skupine vodonosnikov, znotraj katerih je določen tip vodonosnikov:

- Kraški vodonosniki Trnovsko-Banjške planote
Tip: kraški, malo do zelo skraseli - lokalni ali nezvezno izdatni ali obširni, vendar nizko do srednje izdatni
- Dolomitni vodonosniki vključno z globokim (termalnim)
Tip: razpoklinski, redko kraški – obširni in visoko do srednje izdatni vodonosniki
- Vodonosniki v prodno peščenih zasipih Soče
Tip: medzrnski – obširni ter lokalni in nezvezni nizko do visoko izdatni vodonosniki
- Vodonosniki v flišnih plasteh
Tip: razpoklinski – manjši vodonosniki z lokalnimi in omejenimi viri podzemne vode.

Glede na hidrogeološko karto je na območju Kambreškega in zahodnega dela Banjšic značilen tip vodonosnika oz. plasti (medzrnske ali razpoklinske), ki tvorijo neznačilne vodonosnike z lokalnimi ali omejenimi viri podzemne vode ali plasti dejansko brez virov podzemne vode.

Za planotast del Banjšic so značilni razpoklinski vodonosniki, vključno s kraškimi vodonosniki, kjer so lokalni ali nezvezni izdatni vodonosniki ali obširni vendar nizko do srednje izdatni.

V dolini Soče (ožje pojmovanje) pa so značilni vodonosniki, v katerih prevladuje medzrnski tok. To so lokalni ali nezvezni izdatni vodonosniki ali obširni vendar nizko do srednje izdatni vodonosniki.

Kakovost podzemne vode (kemijsko stanje)

Kakovost podzemne vode se v okviru državnega monitoringa meri na merilnem mestu Prilesje pri Plavah, kjer je tip vodonosnika razpoklinski (vključno s kraškimi (Vir: Atlas okolja, 31.3.2010)

V letu 2008 je bilo na tem merilnem mestu kemijsko stanje ocenjeno kot dobro. Vsebnosti snovi v podzemni vodi so prikazane v spodnji tabeli.

Tabela 29: Povprečne vrednosti nekaterih analiziranih parametrov na izbranem merilnem mestu vodnega telesa Goriška Brda in Trnovsko-Banjška planota v letu 2008

Merilno mesto	Nitrati	Atrazin	Desetil-atrazin	Vsota pesticidov
	mg/l	µg/l	µg/l	µg/l
Prilesje pri Plavah	4.6	<LOQ	<LOQ	0,0

<LOQ- – manjše od meje določljivosti

Vir: Poročilo o kakovosti podzemne vode v Sloveniji v letih 2007 in 2008, ARSO, dec 2009.

Kakovost podzemne vode, ki se uporablja za vodooskrbo prebivalcev, je podana v poglavju Oskrba s pitno vodo.

Prevladujoči potencialni viri onesnaženja podzemne vode so:

- neurejeno odvajanje komunalnih odpadnih voda
- kmetijstvo (neustrezno gnojenje in neprimerna uporaba zaščitnih sredstev za varstvo rastlin)
- odpadne vode s cest

Količinsko stanje podzemnih voda

V okviru hidrološkega monitoringa podzemnih voda na območju občine Kanal ob Soči ni meritev.

IV.3.2.3 Oskrba z vodo

Občina Kanal ob Soči, kot lastnik komunalne infrastrukture, upravlja z vodovodi, ki so v njeni lasti, preko lastnega Režijskega obrata. Režijski obrat upravlja 28 vodovodnih sistemov (vodovodni sistemi Anhovo, Močila in Deskle so upoštevani kot 1 sistem - Anhovo), ki oskrbujejo s pitno vodo skupno 5149 ljudi (84% vseh občanov). 954 občanov (16%) je brez nadzora nad kvaliteto pitne vode.

Vodovodni sistemi in kakovost pitne vode

Surova voda vseh vodovodnih sistemov v upravljanju Občine Kanal ob Soči je občasno ali skozi vse leto fekalno onesnažena (dokazana prisotnost bakterije *E. coli* v surovi vodi), kar je razvidno iz rezultatov opravljenih mikrobioloških preskusov, pri spremljanju kvalitete pitne vode v predhodnih letih (arhiv ZZV Nova Gorica). Na 15-ih vodovodnih sistemih je urejena priprava vode z Na-hipokloritom (vodovodni sistem Kanal ima v pripravi vode poleg kloriranja še filtre in UV dezinfekcijo, vodovodni sistem Anhovo ima poleg kloriranja še filtre). V letu 2009 je bila na novo urejena dezinfekcija pitne vode s kloriranjem na 3 vodovodnih sistemih: Morsko in Prilesje v septembru 2009, Gorenja vas konec oktobra 2009. Vodovodni sistemi z urejeno pripravo vode oskrbujejo s pitno vodo skupno 4682 ljudi (77% vseh občanov). Uporaba kloriranja, kot samostojnega načina priprave fekalno onesnažene surove vode, je nepopolna. Vodovodni sistemi, ki so brez priprave vode, oskrbujejo s pitno vodo skupno 467 ljudi (Plave, Ajba, Kambreško, Goljevica, Krstenica, Čolnica, Gorenje Nekovo, Kostanjevica, Srednje, Melinki in Lovišče). Upravljevalec je za te vodovodne sisteme izdal trajni ukrep prekuhavanja pitne vode v prehranske namene, do ureditve priprave surove vode vodnih virov. Na vseh 15-ih vodovodnih sistemih s pripravo vode je vzpostavljen HACCP sistem (Poročilo o kakovosti vodooskrbe v letu 2009, Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica, januar 2010).

Tabela 30: Vodovodni sistemi, število uporabnikov in način priprave vode v občini Kanal ob Soči.

	Vodovodni sistem	Število uporabnikov	% vseh občanov	PRIPRAVA VODE kloriranje	E. coli Surova voda	ODLOK o varovanju vodnih virov
1	Anhovo	1217	19,9	DA	DA	NE
2	Ajba	65	1,1	DA	DA	NE
3	Avče	214	3,5	DA	DA	NE
4	Gorenje Deskle	325	5,3	DA	DA	NE
5	Gorenja vas	152	2,5	DA	DA	NE
6	Gorenje polje	89	1,5	DA	DA	NE
7	Kambreško	56	0,9	DA	DA	NE
8	Kanal	1432	23,5	DA+filtri+UV	DA	DA (94)
9	Levpa	64	1,0	DA	DA	NE
10	Lig	76	1,2	DA	DA	NE
11	Ložice	251	4,1	DA	DA	NE
12	Morsko	194	3,2	DA	DA	NE
13	Plave	173	2,8	DA	DA	NE
14	Prilesje	57	0,9	DA	DA	NE
15	Ročinj-Doblar	418	6,8	DA	DA	NE
16	Zamedveje	72	1,2	DA	DA	NE
pod 50 uporabnikov						
17	Avšček	34	0,6	DA	DA	NE
18	Čolnica	20	0,3	DA	DA	NE
19	Goljevica	35	0,6	DA	DA	NE
20	Gorenje Nekovo	15	0,2	DA	DA	NE
21	Dermota	7	0,1	DA	DA	NE
22	Lovišče	12	0,2	DA	DA	NE
23	Kostanjevica	29	0,5	DA	DA	NE
24	Krstenica	47	0,8	DA	DA	NE
25	Melinki	14	0,2	DA	DA	NE
26	Paljevo	12	0,2	DA	DA	NE
27	Doblar	26	0,4	DA	DA	NE
28	Srednje	43	0,7	DA	DA	NE

Vir: Poročilo o kakovosti vodooskrbe v letu 2009, Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica, januar 2010.

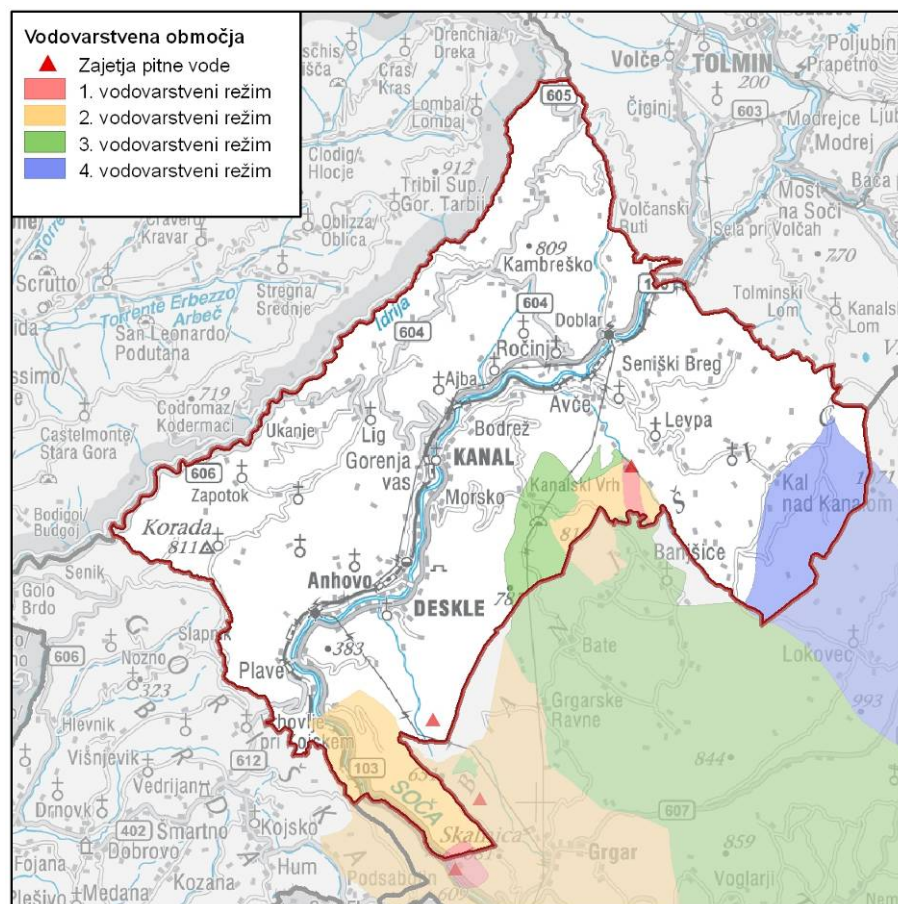
Vodovarstvena območja vodnih virov in možni konkretni vzroki za slabo kakovost vode na zajetjih Vzhodni in južni del območja občine je zavarovan kot vodovarstveno območje, vendar pa se vodni viri oz. zajetja nahajajo v občini Nova Gorica. Zavarovana z občinskimi odlokom Mestne občine Nova Gorica: *Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega zajetja Mrzlek ob Soči pri Novi Gorici (Ur. gl. 7/84, 14/87).*

- Vzhodni del občine, vzhodno od naselja Kal nad Kanalom obsegajo vodovarstveni pasovi s 4. režimom varovanja (Na tem območju se nahaja del naselja Kal nad Kanalom (Gor. Konec) in samotne kmetije na pobočjih).
- Južni del občine leži na vodovarstvenem območju z 2. režimom varovanja (Na tem območju se nahajata zaselka Zagomila in Zagora).

Izvir Pri Kajži, ki napaja vodovod Kanal, je zavarovan z občinskim *Odlokom o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega izvira Kajža v dolini Avščka (Ur. gl. 19. april, 1994)*, določena pa so tudi vodovarstvena območja, ki zajemajo območje vzhodno od Kanalskega vrha. Na vodovarstvenem območju s 3. režimom varovanja se nahaja naselje Kanalski vrh s pripadajočimi kmetijskimi površinami.

V Atlasu okolja (1.4.2010, ARSO) je zarisano tudi zajetje Bavterca 2, ki ni zavarovan z vodovarstvenimi pasovi.

Slika 13: Vodovarstvena območja virov pitne vode na območju občine Kanal ob Soči (veljavni Odloki)

(Vir: ICRO Domžale)

Za ostala zajetja v občini, ki se uporabljajo za oskrbo s pitno vodo, vodovarstvenega območja niso določena in zavarovana z občinskimi odloki oziroma uredbami. Za ta zajetja so narejene strokovne podlage, ki podajajo predlog vodovarstvenih območij z režimi, po vodovodnih sistemih so obravnavana vsa zajetja, med drugim vsebujejo informacijo, kakšna je kakovost vode oziroma ustreznost glede na normative za pitno vodo v času priprave strokovnih podlag in vzroki za morebitno slabo stanje ter na osnovi tega so podani konkretni ukrepi. Te strokovne podlage so:

- Hidrogeološko poročilo za pridobitev vodnega dovoljenja in strokovne podlage za pripravo akta o zavarovanju vodnih virov v občini Kanal ob Soči (Geologija d.o.o. Idrija, december 2008);
- Hidrogeološka dokumentacija za pridobitev vodnega dovoljenja za neposredno rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba (Geologija d.o.o. Idrija, november 2008; priloga dokumentaciji so strokovne podlage iz leta 2000, v katerih je tudi kakovost vode za dotična zajetja);
- Hidrogeološko poročilo za pridobitev vodnega dovoljenja in strokovne podlage za pripravo akta o zavarovanju vodnega vira Prilesje v občini Kanal ob Soči (Geologija d.o.o. Idrija, marec 2009).

V spodnji tabeli so iz strokovnih podlag izvzeti relevantni podatki za predstavitev stanja na področju oskrbe s pitno vodo v občini Kanal - in sicer katera so zajetja za posamezne vodovodne sisteme, kakšna je kakovost vode na zajetju v času priprave strokovne podlage in možni vzroki v zaledju zajetja ter predlog ukrepov za izboljšanje (poleg upoštevanja omejitev na VVO)

Tabela 31: Vzroki za neustrezno kakovost vode za vodooskrbo prebivalcev ter predlog konkretnih ukrepov za izboljšanje stanja v okviru priprave predloga vodovarstvenih območij vodnih virov v občini Kanal ob Soči

	Vodovodni sistem	Zajetje/Izvir	Kakovost v času priprave strokovnih podlag		Vzrok neustreznosti (dejavnosti, raba zemljišč v zaledju)	Druge opombe/predlog ukrepov za izboljšanje stanja
			Ustreznost (v)-iz vodovoda (z)-iz zajetja	Parametri neustreznosti (ki se pojavijo v tem letu)		
1,4	Anhovo - Deskle (Gorenje in Dolenje)	Zajetje Kolovrat 1 Zajetje Kolovrat 2 Zajetje Rutaršče Izvir Gomiščka – Divji skedenj Zajetje Špik	L. 1999: (v) po kloriranju večinoma ustrezna, 1 vzorec neustrezen	E. coli	Gozd, opuščeni travniki, današnje stanje z vidika v zaledju izvirov ugodno	Ukrepi v primeru ponovnega izkoriščanja gozda, ponovne vzpostavitve poti
2	Ajba	Ajba 1 Ajba 2	L. 2008 Ajba 1 in 2 (z)- mikrobiološko ne ustreza (močno oporečna), kemijsko ustreza	E. coli, sk. kalifornne bakterije, št. kolonij pri 22 °C in 37°C	Ajba 1: travniki in sadovnjaki Ajba 2: njiva, travniki, sadovnjaki, zaselek Potravno – 10 stanovanjskih objektov	Ureditev kanalizacije v vasi Potravno Gnojenje v skladu z omejitvami na VVO Vzdrževanje in čiščenje zajetij, kontrola pitne vode
5	Gorenja vas	Zajetje Belica	L. 1999: (v) Mikrobiološko ne ustreza, kemijska analiza ustreza	E. coli, sk. kalifornne bakterije, sk. št. mikroorganizmov	brez znanih virov onesnaževanja	preveriti zamakanje površinske vode
6	Gorenje Polje	Fliska Breja	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kalifornne bakterije, št. kolonij pri 22°C in 37°C	Zatekanje površinske vode iz potoka Perivnik	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode Ugotoviti povezavo med potokom Perivnik in zajetim izvirom (sledilni poskus), nato nadaljnji ukrepi
7	Kambreško	Za močilom V Lakah	L. 2008 Oba zajetja (z)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kalifornne bakterije, št. kolonij pri 22°C, in V Lakah tudi št. kolonij pri 37°C	Za močilom: v zaledju gozd, vrh grebena Platne 1 objekt V Lakah: v zaledju gozd	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode
8	Kanal	Izvir Kajža (kraški izvir)	/	/	/	/
9	Levpa	Levpa	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kalifornne bakterije, št. kolonij pri 22°C	Občasno oporečna, vzrok slabo vzdrževanje zajetja	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode

	Vodovodni sistem	Zajetje/Izvir	Kakovost v času priprave strokovnih podlag		Vzrok neustreznosti (dejavnosti, raba zemljišč v zaledju)	Druge opombe/predlog ukrepov za izboljšanje stanja
			Ustreznost (v)-iz vodovoda (z)-iz zajetja	Parametri neustreznosti (ki se pojavijo v tem letu)		
10, 22, 25	Vodovod Lig-Lovišče-Melinki	Zajetje »V plazu« Zajetje »V potoku«	L. 1999: (v-surova voda) kemijsko ustreza, neklorirana večinoma mikrobiološko ne ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, sk. št. mikroorganizmov	?dotrajana kanalizacija zaselek Melinke (**Lj09.kh), odprto gnojišče, pašniki, zamakanje površinske vode	Omejitev paše in gnojenja na VVO, ureditev kanalizacije, sledilni poskus z barvanjem potoka z namenom ugotoviti zamakanje površinske vode Na osnove teh ugotovitev – nadaljnji ukrepi
11	Ložice	Zajetje Raztoka 1 Zajetje Raztoka 2	L. 1999: (v) Ne ustreza –vsi vzorci	E. coli, sk. kaliformne bakterije, sk. št. mikroorganizmov	Naselje Goljevica s travniki v okolici	Izgradnja kanalizacije v naselju Goljevica z iztokom izven VVO
12	Morsko	Zajetje Domaček 2	L. 1999: (v) Ne ustreza –vsi vzorci	E. coli, sk. kaliformne bakterije	gnojeni travniki na Vrhovskem Kuku	Dokazati ponikanje površinske vode iz grape v vodovodna zajetja Domaček 2 z barvanjem (v primeru, da se zveza dokaže, urediti zajetje na zgornjem, primarnem izviru potoka Domaček ali nova vrtina. Gnojenje travnih površin v skladu z omejitvami na VVO.
13	Plave	Plave 1,2	L. 1999: (v) Ne ustreza –vsi vzorci	E. coli, sk. kaliformne bakterije, sk. št. mikroorganizmov	Travniki, ** območje rekreacije (KGV-02.re)	Meritve pretokov ob nizkem vodostaju, analiza vode na zajetjih
14	Zajetje za vodovod Prilesje (l. 2009)	Izvir Prilesje pod cesto Prilesje-Vrhovlje pri Kojskem	(v-surova voda) mikrobiološko ne ustreza , l. 2008	E. coli, enterokoke, C. perfringers, sk. Kaliformne bakterije	Promet, poselitev, kmetijstvo (njive, travniki)	Ureditev kanalizacije v zaselku Vrhovlje z iztokom izven VVO; Gnojenje v skladu z omejitvami na VVO Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja
15	Ročinj	Mernik	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C	gozd, regionalna cesta tik nad zajetjem	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode Gnojenje travnih površin v skladu z omejitvami na VVO Ureditev odvodnjavanja ceste, iztok odpadnih voda izven VVO
		Bratovca	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C	Pogozdeno, lokalna cesta Ročinj-Kambreško	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode Ureditev odvodnjavanja ceste, iztok odpadnih voda izven VVO.

	Vodovodni sistem	Zajetje/Izvir	Kakovost v času priprave strokovnih podlag		Vzrok neustreznosti (dejavnosti, raba zemljišč v zaledju)	Druge opombe/predlog ukrepov za izboljšanje stanja
			Ustreznost (v)-iz vodovoda (z)-iz zajetja	Parametri neustreznosti (ki se pojavijo v tem letu)		
		Lazence	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C	pogozdeno	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode.
		Savinka 1	(z)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C	Pogozdeno, lokalna cesta Ročinj-Kambreško	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode. Ureditev odvodnjavanja ceste, iztok odpadnih voda izven VVO.
		Savinka 2	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C	Pogozdeno, lokalna cesta Ročinj-Kambreško	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode. Ureditev odvodnjavanja ceste, iztok odpadnih voda izven VVO Ugotoviti povezavo med potokom Ajba in zajetim izvirom Savinka 2 (s sledilnim poskusom), nato nadaljnji ukrepi.
		V Zdencu	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C in 37°C	Kmetijska zemljišča, manjši zaselek Peršeti, pašnik. Lokalni cesti Ročinj – kambreško, Peršeti Bevčarji	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode. Gnojenje travnih površin v skladu z omejitvami na VVO. Ureditev odvodnjavanja ceste. iztok odpadnih voda izven VVO.
	Ročinj	Vrtina Ročinj - R1/95	(z) ustreza (en vzorec l. 1996, eden 1998)			
16	Zamedveje	Izvir Zamedveje	L. 1999: (v) Ne ustreza –vsi vzorci	E. coli, sk. kaliformne bakterije, sk. št. mikroorganizmov	?zaselek Vrtače	Potrebo dokazati zatekanje površinske vode v izvir – sledilni poskus, na osnovi tega določiti VVO, čiščenje odpadne vode zaselka
Vodovodi, ki oskrbujejo pod 50 prebivalcev						
18	Čolnica	Zajetje Čolnica	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza (močno oporečna), kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C in 37°C	Promet – glavna cesta Kal-Kanal, odcep k zaselku Čolnica; možen vzrok za slabo mikrobiološko stanje lahko v slabem vzdrževanju zajetja	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode

	Vodovodni sistem	Zajetje/Izvir	Kakovost v času priprave strokovnih podlag		Vzrok neustreznosti (dejavnosti, raba zemljišč v zaledju)	Druge opombe/predlog ukrepov za izboljšanje stanja
			Ustreznost (v)-iz vodovoda (z)-iz zajetja	Parametri neustreznosti (ki se pojavijo v tem letu)		
19	Goljevica	Goljevica	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza (močno oporečna), kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C in 37°C	V zaledju gozd in travniki na grebenu; stalni onesnaževalci niso znani.	Gnojenje travnih površin v skladu z omejitvami na VVO Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode Ugotoviti povezavo med občasnim potokom in zajetim izvirom (sledilni poskus), nato nadaljnji ukrepi
20	Gorenje Nekovo	Kuk	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza (močno oporečna), kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C in 37°C	V zaledju gozd in travniki na grebenu; stalni onesnaževalci niso znani.	Gnojenje travnih površin v skladu z omejitvami na VVO Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode
24	Krstenica -	Zajetje Črna breja – stari Zajetje Črna breja – novi	L. 1999: (v) Mikrobiološko ne ustreza, kemijska analiza ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, sk. št. mikroorganizmov	travniki, pašniki, cesta, kmetije, stanovanjski objekt (zaselek Jesenje)	čiščenje odpadne vode iz objektov
26	Paljevo	Sopet	L. 2008 (v)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C	gozd, gozdna pot	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode
27	Doblar	Doblar	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza (močno oporečna), kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C in 37°C	V zaledju gozd, možen vzrok za slabo mikrobiološko stanje lahko v slabem vzdrževanju zajetja	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode
28	Srednje - Avško Pušno	Srednje 1 Srednje 2	L. 2008 (z)- mikrobiološko ne ustreza, kemijsko ustreza	E. coli, sk. kaliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C	Gozd in travnate površine, cesta Kambreško – Srednje, Srednje - Avško	Redno vzdrževanje in čiščenje zajetja ter kontrola kakovosti pitne vode. Gnojenje travnih površin v skladu z omejitvami na VVO Ureditev odvodnjavanja ceste, iztok odpadnih voda izven VVO Ugotoviti povezavo med občasnim potokom Breg in zajetim izvirom Srednje 2 (s sledilnim poskusom), nato nadaljnji ukrepi.

	Vodovodni sistem	Zajetje/Izvir	Kakovost v času priprave strokovnih podlag		Vzrok neustreznosti (dejavnosti, raba zemljišč v zaledju)	Druge opombe/predlog ukrepov za izboljšanje stanja
			Ustreznost (v)-iz vodovoda (z)-iz zajetja	Parametri neustreznosti (ki se pojavijo v tem letu)		
	Kanalski vrh	Močila (V mlaki)	L. 1986 (z) od 2 vzorcev en mikrobiološko oporečen, kemijsko ustrezala	sk. kaliformne bakterije, sk. št. mikroorganizmov	pašniki, gnojeni travniki, cesta	
	Bodrež	Zajetje Loge – izvir Ajbice	L. 1999: (v) Ne ustreza – 2 od 3 vzorcev; občasno močno kontaminirana	E. coli, sk. kaliformne bakterije, sk. št. mikroorganizmov	Travniki in pašniki, cesta **območje ČHE Avče (Av33.pin)	Meritve pretokov ob sušnem vodostaju, sledilni poskus z barvanjem ponikalnice pri Kanalskem vrhu; Upoštevanje predpisov o gnojenju

* *novejši podatek - iz leta 2008, vir: pripravljavec strokovnih podlag - Geologija d.o.o., Idrija*

** *dodano z okoljskim poročilom*

/ - *nismo pridobili podatka*

V strokovnih podlagah niso obravnavana zajetja za vodovodne sisteme: Dermota, Avšček (Gornji Avšček), Kostanjevica. Tudi tem je potrebno določiti vodovarstvena območja.

Rezultati mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preskusov vzorcev pitne vode po posameznih vodovodnih sistemih v letu 2009

Rezultati mikrobioloških preskušanj vzorcev

V letu 2009 je bilo po Pogodbi odvzetih 100 vzorcev pitne vode za mikrobiološko preskušanje. 59 vzorcev (59%) je bilo neskladnih z zahtevami Pravilnika, od tega je bilo 46 vzorcev fekalno onesnaženih (46%), v 12-ih vzorcih je bila ugotovljena prisotnost bakterije *Clostridium perfringens* s sporami. Po naročilu je bilo odvzetih 19 vzorcev za mikrobiološki preskus, od tega je bilo 5 neskladnih z zahtevami Pravilnika, vendar niso bili fekalno onesnaženi.

Rezultati fizikalno-kemijskih preskušanj vzorcev

Po Pogodbi je bilo opravljeno skupno 40 fizikalno-kemijskih preskusov vzorcev pitne vode, od tega je bilo 12 (30%) neskladnih z zahtevami Pravilnika zaradi presežene motnosti. Po naročilu je bilo odvzetih 10 vzorcev pitne vode za fizikalno-kemijski preskus. 6 vzorcev ni bilo skladnih z zahtevami Pravilnika zaradi motnosti.

Iz rezultatov teh preskusov, na osnovi poznavanja vodozbirnega območja je za posamezen sistem z urejeno pripravo vode napisana ocena varnosti vodooskrbe ter predlog potrebne tehnološke ureditve. Zaradi natančnejšega prikaza stanja kvalitete vodooskrbe na posameznem vodovodnem sistemu, so v oceni vključeni vzorci pitne vode odvzeti po Pogodbi ter 29 vzorcev odvzetih po naročilu upravljavca.

- Vodovodni sistem kanal

V letu 2009 je bilo na vodovodnem sistemu Kanal v okviru notranjega nadzora odvzetih 11 vzorcev pitne vode za mikrobiološki preskus. Od tega 2 vzorca nista bila skladna z zahtevami Pravilnika. Vzorec je bil fekalno onesnažen. Za fizikalno kemijski preskus pitne vode je bilo v letu 2009 odvzetih skupno 50 vzorcev. 18 vzorcev ni bilo skladnih z zahtevami Pravilnika zaradi presežene motnosti (ki zmanjša učinkovitost delovanja UV dezinfekcije). Do motnosti pride po obilnih padavinah, Zaradi takih dogodkov potrebna morebitna izpopolnitev dosedanje priprave vode, sicer bo najverjetneje uporaba vode na vodovodnem sistemu Kanal v takšnih razmerah omejena (prekuhavanje).

- Vodovodni sistem gorenje Deskle

Na vodovodnem sistemu Gorenje Deskle so bili v letu 2009 odvzeti 4 vzorci pitne vode za mikrobiološki preskus. Od tega 2 vzorca nista bila skladna z zahtevami Pravilnika, vzorca sta bila fekalno onesnažena. Vzrok za fekalno onesnaženost pitne vode je bil najverjetneje izpad delovanja klorinatorja, saj koncentracija prostega preostalega klora ob vzorčenju ni bila merljiva (<0,10 mg/l). Za fizikalno kemijski preskus sta bila odvzeta 2 vzorca, 1 vzorec ni bil skladen z zahtevami Pravilnika zaradi presežene motnosti. V pripravi vode se na vodovodnem sistemu Gorenje Deskle uporablja dezinfekcijo s kloriranjem. Na vodovodu Gorenje Deskle bi bilo smiselno dopolniti obstoječe pripravo vode glede na fekalno onesnaženost surove vode.

- Vodovodni sistem Dermota

Na vodovodnem sistemu Dermota so bili v letu 2009 odvzeti 4 vzorci pitne vode za mikrobiološki preskus. 3 vzorci niso bili skladni z zahtevami Pravilnika, 2 sta bila fekalno onesnažena. Za fizikalno kemijski preskus je bil odvzet 1 vzorec, ki ni bil skladen z zahtevami Pravilnika zaradi presežene motnosti. Surova voda vodnega vira Dermota je fekalno onesnažena in nima nikakršne priprave vode. Vodooskrba na vodovodnem sistemu Dermota ni varna in predstavlja tveganje za zdravje ljudi. Vodo na vodovodnem sistemu Dermota je potrebno prekuhavati v prehranske namene do ureditve primerne priprave vode in uvedbe notranjega nadzora na osnovah HACCP sistema, za zagotavljanje pitne vode skladne z zahtevami Pravilnika.

- Vodovodni Sistem Anhovo (Anhovo, Močila, Deskle)

Na vodovodnem sistemu Anhovo je bilo v letu 2009 odvzetih 14 vzorcev pitne vode za mikrobiološki preskus. Od tega 3 vzorci niso bili skladni z zahtevami Pravilnika, zaradi prisotnosti bakterije *Clostridium perfringens* s sporami (Močila - 1 vzorec, Deskle - 2 vzorca). Za fizikalno kemijski preskus sta bila odvzeta 2 vzorca, 1 vzorec ni bil skladen z zahtevami Pravilnika zaradi presežene motnosti. V pripravi vode se na

vodovodnem sistemu Anhovo uporablja filtre in dezinfekcijo s kloriranjem. Surova voda je ob močnem deževju lahko zelo motna, tako da upravljavec večkrat letno izda ukrep prekuhavanja pitne vode, v primeru visoke stopnje motnosti pa tudi ukrep prepovedi uporabe vode v prehranske namene. Za varno vodooskrbo in nemoteno uporabo pitne vode vodovodnega sistema Anhovo bi bilo smiselno dopolniti obstoječo pripravo vode, glede na naravo surove vode (fekalna onesnaženost, pogosta visoka motnost).

- Ostali vodovodni sistemi s kloriranjem

Za vse ostale vodovodne sisteme, ki imajo v pripravi vode kloriranje kot samostojen način priprave fekalno onesnažene surove vode (Ložice, Lig, Ročinj-Doblar, Kambreško novi, Kambreško stari, Ajba, Zamedveje, Avče, Gorenje polje, Levpa) velja, da vodooskrba zaradi nepopolne priprave ni varna. Poleg tega, da kloriranje kot samostojni način priprave fekalno onesnažene vode ni zadosten, lahko na omenjenih vodovodnih občasno zasledimo fekalno onesnažene vzorce pitne vode. Vzrok za fekalno onesnaženje vzorcev vode je izpad delovanja klorinatorjev ob nekajdnevnom oblačnem vremenu, saj se klorinatorji napajajo z energijo preko sončnih celic. Delovanje klorinatorjev ni nadzorovano preko računalniško vodenega informacijskega sistema, ki bi sprotno opozarjal na morebitni izpad klora. Tako ni zagotovljeno nemoteno delovanje že vgrajenih klorinatorjev, kar še povečuje tveganje za zdravje uporabnikov na omenjenih vodovodnih sistemih.

Za varno vodooskrbo je nujna določitev vodovarstvenih pasov in upoštevanje predpisanega režima v njih, kot tudi urejena, kvalitetna priprava surove vode

IV.3.2.4 Odvajanje in čiščenje odpadne vode

Režijski obrat Občine Kanal ob Soči upravlja s kanalizacijo in čistilnimi napravami na območju občine. V občini obratujejo sledeče čistilne naprave, vse s sekundarnim čiščenjem: ČN Kanal (2000 PE), ČN Močila (180 PE), ČN Doblar (300 PE), ČN Ložice (250 PE) in ČN Deskle (1700 PE). Na čistilno napravo Kanal se dovažajo tudi odpadne vode iz greznic, ki niso priključene na kanalizacijo.

Na obstoječo kanalizacijo je priključenih več kot 90 % populacijskih enot. v celoti je kanalizacijsko omrežje zgrajeno v naseljih Kanal, Bodrež, Morsko, Deskle, Ročinj, Doblar, Gorenja vas, Močila, Robidni Breg, Anhovo, Prilesje, Plave, Ložice, Avče, Ajba, Lig, Kambreško in Levpa. Dolžina izgrajenega kanalizacijskega omrežja znaša 41,20 km, načrtovana pa je dograditev kanalizacije v izmeri 4,37 km.

IV.3.2.5 Poplave in erozijska območja

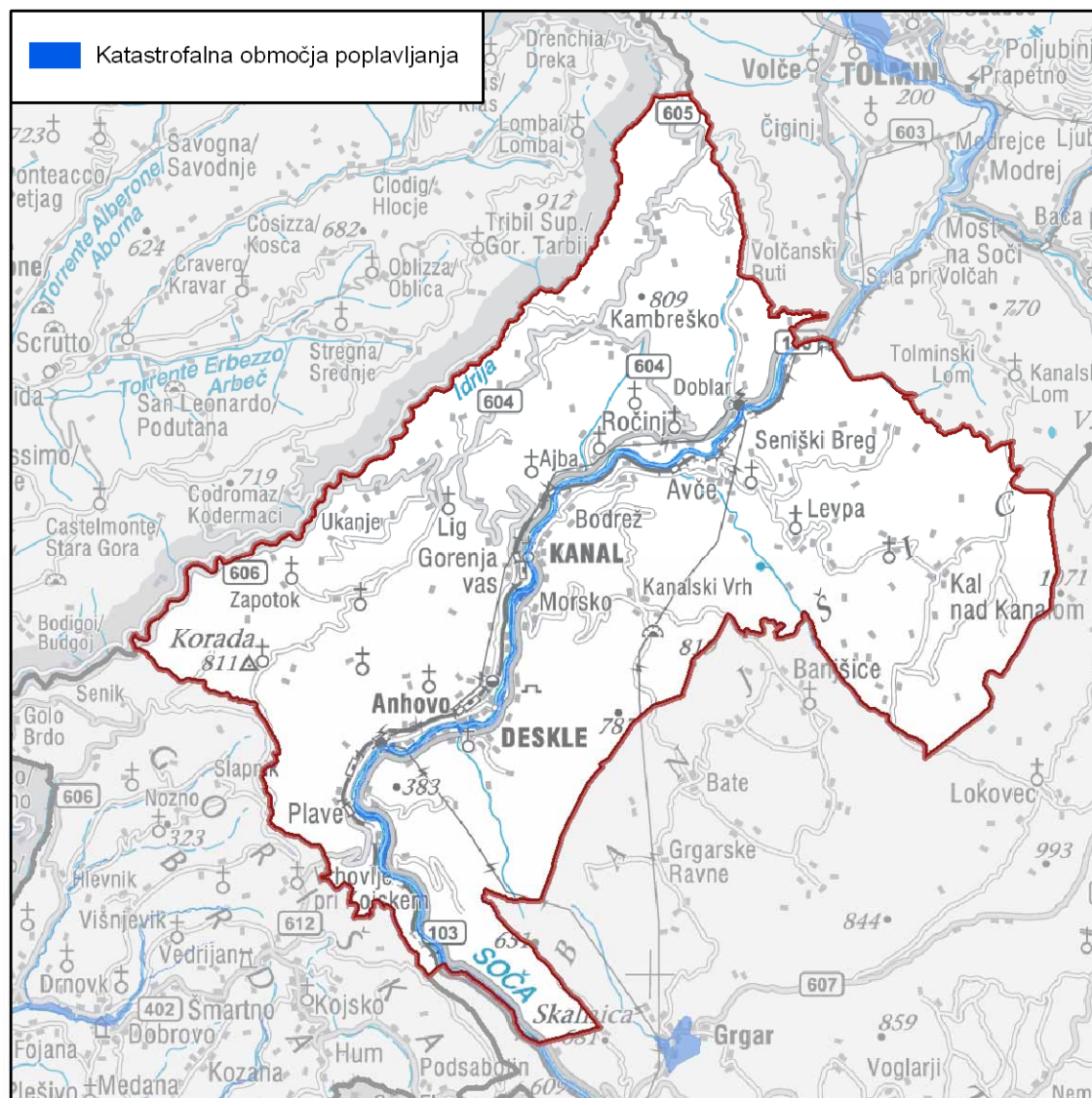
Poplave in z njo povezana erozija

Na območju občine Kanal ob Soči, poplavlja samo reka Soča. Kot območje katastrofalnih poplav je opredeljeno območje ob reki skozi celo občino. Območja redkejših in pogostih poplav v občini niso opredeljena.

Na območju katastrofalnih poplav se v obstoječem planu nahajajo posamezna nezazidana stavbna zemljišča, zlasti v Kanalu (Ka49.ppn, Ka45.ph, Ka16.jgd, Ka15.th, Ka40.th, Ka32.ph, Ka09.jsm) in Desklah (De06.jsm, De07.jsm), kjer se znotraj poplavnega območja nahajajo tudi posamezni stanovanjski objekti (Ka36.ppn, De16.hm). V poplavno območje Soče sega tudi industrijski kompleks Anhovo s svojim južnim in vzhodnim robom (An09.ip, An02.ip, An01.ip), zlasti v južni del (An03.ppn) se močno zajeda večje poplavno območje, kjer je potrebno zagotoviti poplavno varnost. Znotraj poplavnega območja leži deloma tudi obstoječe pokopališče v Morskem (Mo05.zpk).

Poleg tega se znotraj poplavnega območja nahajajo tudi posamezni obstoječi objekti za šport in rekreacijo (Doblar - Do21.zsr, Kanal - Ka08.zdz, Ložice - Lo09.zsr, Prilesje - Pr07.zsr, počivališče ob Soči - Zg05.zsr) ter komunalne čistilne naprave (Kanal - Mo06.ičn, Ložice - Lo10.ičn), ki pa nimajo določene ustrezne namenske rabe.

Slika 14: Poplavna območja katastrofalnih poplav v občini Kanal ob Soči

(Vir: ICRO Domžale)

IV.3.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.3.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV PLANA

Spodaj opredeljene ocene smo opredelili v skladu z predhodno postavljeno lestvico metodologije vrednotenja in ocenjevanja vplivov izvedbe plana na okoljske cilje z vidika voda in na segment vode. Pri ocenjevanju smo izhajali iz javno dostopnih podatkov, izkušenj iz podobnih primerov ter zakonsko opredeljenih mejnih vrednosti.

Tabela 32: Opredelitev najpomembnejših vplivov izvedbe plana na vode in skupna ocena presoje vplivov

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev in skupna ocena vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/V1/ /V2/ /V3)	<p><u>Kakovost površinskih voda (kemijsko, biološko, hidromorfološko stanje)</u></p> <p>Namenska raba prostora na vodnih in priobalnih zemljiščih</p> <p>Delež naravnih in sonaravno urejenih vodotokov/Hidromorfološko stanje vodotokov</p> <p>Delež prebivalcev in gospodarskih objektov priključenih na ustrezen sistem zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda (kanalizacija, čistilne naprave, urejen individualni sistem čiščenja odpadnih vod)</p> <p>Dolžina kanalizacijskega sistema (km)</p> <p>Higienska ustreznost vzorcev vode na območju kopalnih voda</p>	<p>Izgradnja komunalnih čistilnih naprav (na mestu izpustov iz KČN vpliv povečan, gledano celotno občino izgradnja ČN pomeni pozitiven vpliv na kakovost voda)</p> <p>S širitvijo naselij in novo gospodarsko cono s predvidenimi sekundarnimi dejavnostmi ter povečanjem turističnih kapacitet bodo povečane potrebe po vodi in količina odpadnih voda.</p> <p>Spremembe namenske rabe na območju priobalnih zemljišč</p> <p>Skupna ocena: Vpliv plana na kakovost površinskih voda je neposreden, trajen, kumulativen z obstoječ o poselitvijo in dejavnostmi, začasen predvsem v času gradenj ter nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).</p>						
/V4/ /V5/ /V6/	<p><u>Kakovost podzemne vode</u></p> <p>Kakovost podzemnih voda glede na fizikalno-kemijske parametre onesnaženja</p> <p>Delež prebivalcev priključenih na ustrezen sistem zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda (kanalizacija, čistilne naprave)</p> <p>Dolžina kanalizacijskega sistema (km)</p> <p><u>Kakovost in razpoložljivost vodnih virov za pitno vodo</u></p> <p>Število, % prebivalcev z ustrežno oskrbo s pitno vodo</p> <p>Število objektov in vrsta dejavnosti na vodovarstvenem območju</p>	<p>Širitev naselij, novo gospodarsko cono v Anhovem, novo obvoznico v Kanalu, odpiranje dveh manjših kamnolomov, ki ob neurejenem odvajanju odpadnih voda pomenijo potencialen negativen vpliv na kakovostno stanje podzemne vode</p> <p>Širitev naselij in dejavnosti pomeni večjo rabo vode, kar lahko vpliva količinsko stanje podzemne vode, hkrati pa povečana raba pomeni večje količine odpadnih voda, kar ob neupoštevanju omilitvenih ukrepov dodatno vpliva na kakovostno stanje podzemne vode.</p> <p>Vodovarstvena območja številnih zajetij za oskrbo s pitno vodo zakonsko še niso določena.</p> <p>Obstoječa in predvidena poselitve in dejavnosti v zaledju zajetij.</p> <p>Skupna ocena: Vpliv plana na kakovost voda in vodnih virov ter razpoložljivost je neposreden, trajen, kumulativen z obstoječimi dejavnostmi, začasen predvsem v času gradenj ter nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).</p>						

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev in skupna ocena vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/N7/	<p>Namenska raba na poplavnih območjih</p> <p>Število objektov na poplavnih in erozijskih območjih</p> <p>Sprememba velikosti naravnih retencijskih površin visokih voda</p> <p>Sprememba hidromorfološkega stanja površinskih voda</p>	<p>Spremembe namenske rabe na poplavnih območjih (zelene površine, komunalne čistilne naprave, pokopališče Kanal, območje centralnih dejavnosti v Kanalu).</p> <p>Za območja sprememb namenske rabe na poplavnih območjih, kjer so predvideni posamezni objekti in druge večje ureditve, je potrebno pripraviti karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti ter na osnovi karte ustrezno razmestiti objekte in ostale ureditve.</p> <p>Skupna ocena: Vpliv plana na poplavno varnost in sposobnost prostora kompenzirati negativne učinke visokih voda je neposreden, trajen in kumulativen z obstoječimi dejavnostmi, ter nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Za umeščanje objektov in drugih večjih ureditev na poplavna območja je potrebno izdelati karte poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti ter jih razmestiti na osnovi karte in veljavne zakonodaje.</p>	C	B	C	X	C	A

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški del OPN

V strateškem delu OPN je med razvojnimi cilji, ki se dotikajo področja vod, izpostavljeno varovanje okolja in sonaravno upravljanje z vodnimi viri, zagotavljanje varstva naravnih vrednot in ohranjanje biotske pestrosti, varovanje naravnih virov, zagotavljanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter urejena komunalna opremljenost. Med prioritetskimi projekti so izpostavljeni izgradnja manjkajočih ter rekonstrukcija obstoječih kanalskih sistemov in čistilnih naprav večjih naselij v občini (Kanal, Gorenja vas, Ložice, Deskle, Avče, Kanalski Vrh, Goljevica, Ročinj, Plave, Lig, Kambreško, Gorenje Polje, Prelesje) ter sanacija, rekonstrukcija in dograditev sistema oskrbe z vodo v občini.

Med projekti oz. dejavnostmi v občini je na strateškem nivoju predvidena širitev naselij Deskle, Kanal, Morsko Gorenja vas, Levpa in Kal nad Kanalom predvsem za gradnjo novih stanovanj, delno za centralne dejavnosti in zelene površine za šport in rekreacijo ter v manjšem obsegu za potrebe razvoja gospodarstva, izgradnja tehnološkega centra in gospodarske cone v Anhovem (na območju degradiranega ter opuščene proizvodnega kompleksa in v delu izpraznjenega naselja Anhovo) ter izgradnja turistične infrastrukture s povečanjem nastanitvenih kapacitet (mladinski hotel Kanal, ureditev kampa in oskrbne postaje za avtodome v dolini Soče, ureditev turističnih kmetij in kmečkega turizma).

Doseganje strateških ciljev plana, ureditev komunalne infrastrukture ter gradnja novih čistilnih naprav bo imelo zagotovo pozitiven vpliv na stanje površinskih in podzemnih voda ter na poplavno varnost v občini.

Vpliv realizacije predvidenih širitve naselij in dejavnosti pa bo imela na stanje vod v občini nebitven vpliv ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo neposredni, trajni, kumulativni z obstoječo poselitvijo

in dejavnostmi, daljinskih in sinergijskih vplivov ni pričakovati. Začasne povečane vplive se pričakuje v času gradenj. Natančneje so vplivi obravnavani pri vrednotenju vplivov izvedbenega dela OPN.

Glede na stanje v občini bi bilo potrebno dodati strateški cilj zagotovitev varne oskrbe s pitno vodo za vse prebivalce občine.

Izvedbeni del OPN

Površinske vode (Vpliv na kemijsko, biološko, hidromorfološko stanje)

Vpliv na kakovost površinskih voda: S planom so predvidene izgradnje komunalnih čistilnih naprav: ČN Kanalski Vrh (2ČN), ČN Kal nad Kanalom, ČN Avče z izpustom v Avšček in ČN Plave z izpustom v Sočo, ki pomenijo nov točkovni vir onesnaženja v okolju. Vendar gledano širše, izgradnja čistilnih naprav pomeni pozitiven vpliv na stanje voda v občini, ki so danes obremenjene z neprečiščenimi komunalnimi odplakami.

S širitvijo naselij in novo gospodarsko cono s predvidenimi sekundarnimi dejavnostmi ter povečanjem turističnih kapacitet se bodo povečale potrebe po vodi, povečala pa se bodo tudi količina odpadnih voda, ki se bo bolj ali manj očiščena vračala nazaj v okolje.

Vpliv na hidromorfološko stanje voda (del ekološkega stanja): Na območju priobalnega zemljišča je v posameznih primerih s planom predvidena sprememba namenske rabe. V nadaljevanju so izpostavljene spremembe namenske rabe prostora v stavbno zemljišče:

- Deskle, 5-36a (K1 v A up) - delno že pozidano
- Deskle, 5-37b (K1 v A up) - delno že pozidano
- Gorenja vas, 7-17 (K2 v SS sorg) - OPPN
- Kanal, 10-3a, b (K2 v S) - OPPN
- Morsko, 14-1 (K1, K2 v ZS)
- Deskle, 5-35a (K2 v Sk up)
- Deskle, 5-35c (K2 v Aup)
- Kanal, 10-17 (K2 v SSup)

V nadaljevanju je obravnavan neposreden, kumulativen ter trajen in začasen vpliv zgoraj omenjenih dejavnosti oz. posegov na površinske vode. Sinergijskega vpliva ne obravnavamo, saj se s planom ne načrtuje poseg v okolje, ki bi imel z ostalimi posegi v celoti večji vpliv od vsote posameznih vplivov.

Neposreden vpliv izvedbe plana na površinske vode pomeni vpliv samih posegov in dejavnosti na kakovost vode, upoštevajoč tudi spremembo hidromorfološkega stanja.

- Neposreden vpliv na površinske vode predstavljajo izpusti čistilnih naprav. Sicer pa bo z izgradnjo kanalizacije in čistilnih naprav vpliv pozitiven za večino vodotokov, ki so danes obremenjeni z neprečiščenimi komunalnimi odplakami,
- Povečana raba vode zaradi širitev naselij in razvoj dejavnosti pomeni večjo porabo vode in večje količine odpadnih voda.
- Neposreden vpliv na hidromorfološko stanje površinskih voda v občini pomeni tudi spreminjanje namenske rabe iz nestavnih v stavbna zemljišča na območju priobalnih zemljišč.

Neposredni vpliv izvedbe plana na kakovost površinskih voda ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**, kot so ustrezna stopnja čiščenja odpadnih voda, upoštevanje omejitev na priobalnih zemljiščih. Predlagamo, da se namenska raba, kjer se spreminja iz nestavnega v stavbo zemljišče na priobalnih zemljiščih spremeni v primarno ali drugo ustrezno rabo. V nasprotnem primeru bo vpliv plana na hidromorfološko stanje voda nebitven le ob doslednem upoštevanju omejitev, ki veljajo na priobalnih zemljiščih (in bodo vključene v prostorske izvedbene pogoje).

Daljinski vpliv pomeni posredne obremenitve površinskih vod v okolici območja plana zaradi izvedbe plana (v sosednjih občinah). S planom niso predvideni večji posegi, dejavnosti, ki bi pomenil bistven

daljinski vpliv. Zato ocenjujemo, da je daljinski vpliv izvedbe plana na kakovost površinske vode nebitven – **ocena B**.

Z vidika **kumulativnih vplivov** izvedbe plana je potrebno upoštevati skupne vplive posameznih posegov (predvidenih in obstoječih) na kakovost površinskih voda v občini. Kumulativni vplivi bodo predvsem zaradi izgradnje nove gospodarsko cono in obstoječo proizvodno cono Salonit-Anhovo. Tudi širitev naselij z stanovanji, centralnimi in deloma gospodarskimi dejavnostmi, ki pomenijo večjo porabo vode in več odpadnih voda, imajo kumulativen vpliv z obstoječo poselitvijo. Kumulativen vpliv izvedbe plana na kakovost površinskih voda ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov oz. priporočil – **ocena C**, kot je urejeno odvajanje in ustrezno čiščenje odpadnih vod iz novih območij poselitve idr.

Začasen vpliv izvedbe plana je pretežno omejen na obdobje izvajanja gradbenih del. Začasen vpliv izvedbe plana na kakovost površinskih voda ocenjujemo kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**, ki bodo natančneje opredeljeni na nivoju OPPN oz. izvedbenem nivoju.

Trajen vpliv izvedbe plana pomeni dolgoročen vpliv na kakovost površinske vode (kemijsko in biološko s hidromorfološkim stanjem). Trajen vpliv predstavljajo povečanje količine odpadnih vod zaradi nove dejavnosti in poselitve ter umeščanje novih dejavnosti na priobalna zemljišča. Ocenjujemo, da je trajen vpliv izvedbe plana na kakovost površinske vode nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Skupna ocena: Vpliv plana na kakovost površinskih voda je neposreden, trajen, kumulativen z obstoječo poselitvijo in dejavnostmi, začasen predvsem v času gradenj ter nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).

Okoljski cilji na področju kakovosti površinskih voda bodo doseženi.

Podzemna voda in vodni viri

Izvedba plana pomeni umeščanje novih dejavnosti na območje vodonosnikov, in sicer širitev naselij, novo gospodarsko cono v Anhovem, novo obvoznico v Kanalu, odpiranje dveh manjših kamnolomov, ki ob neurejenem odvajanju odpadnih voda pomenijo potencialen negativen vpliv na kakovostno stanje podzemne vode. Negativen vpliv na kakovost podzemnih voda predstavlja tudi dejavnost kmetijstva, vendar pa se s planom površina kmetijskih zemljišč zmanjšuje, na strateškem nivoju pa plan nima usmeritev za spodbujanje intenzivne živinoreje.

Širitev naselij in dejavnosti pomeni večjo rabo vode, kar lahko vpliva na količinsko stanje podzemne vode, hkrati pa povečana raba pomeni večje količine odpadnih voda, kar ob neupoštevanju omilitvenih ukrepov dodatno vpliva na kakovostno stanje podzemne vode. S planom je predvidena gospodarska cona, za katero se še ne ve, katere dejavnosti se bodo tja umeščale.

Z vidika vodooskrbe in vpliva na vodne vire so pomembne dejavnosti, ki se odvijajo v zaledju zajetij za pitno vodo. Razen enega zajetja (Pri Kajži), trenutno nobeno zajetje nima z odlokom sprejetih vodovarstvenih pasov, surova voda večine zajetij pa je mikrobiološko neustrezna glede na normative za pitno vodo. Narejene so bile strokovne podlage, v okviru katerih je bil narejen predlog vodovarstvenih pasov za večino zajetij in jih je potrebno pri načrtovanju oz. umeščanju dejavnosti upoštevati. Na predlaganih vodovarstvenih območjih so s planom predvidene naslednje spremembe namenske rabe, ki so predstavljene v spodnji tabeli.

Tabela 33: Spremembe namenske rabe prostora na vodovarstvenih območjih sprejetih z Odlokom.

Naselje	Pobuda	Sprememba namenske rabe	VVO sprejet z Odlokom	Režim varovanja na vodovarstvenih območjih	Opombe
Kal nad Kanalom	8-87	G v O	Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega zajetja Mrzlek ob Soči pri Novi Gorici (Ur. gl. 7/84)	4. režim	Odlagališče gradbenih odpadkov
Kanalski vrh	11-1	K1 v S	Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega zajetja Mrzlek ob Soči pri Novi Gorici (Ur. gl. 7/84)	3. režim	gradnja stanovanjske hiše
Kanalski vrh	11-10	K1 v SK up	Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega zajetja Mrzlek ob Soči pri Novi Gorici (Ur. gl. 7/84)	3. režim	zaokroževanje naselja - ureditev plana
Kanalski vrh	11-2	K1 v SK	Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega zajetja Mrzlek ob Soči pri Novi Gorici (Ur. gl. 7/84)	3. režim	legalizacija gospodarskega poslopja
Kanalski vrh	11-7	K1 v O	Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega zajetja Mrzlek ob Soči pri Novi Gorici (Ur. gl. 7/84)	3. režim	predvidena čistilna naprava
Zagomila	22-5	K1 v Aup	Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega zajetja Mrzlek ob Soči pri Novi Gorici (Ur. gl. 7/84)	2. režim	zaokroževanje - ureditev plana

Tabela 34: Spremembe namenske rabe prostora na območjih s strokovnimi podlagami predlaganimi vodovarstvenimi območji

Naselje	Pobuda	Sprememba namenske rabe	Zajetje	Predlagan režim varovanja na VVO	Opombe
Ložica (zaselek Goljevica)	20-1	K2 v S	Raztoka 1,2	2. režim	Širitev zaselka (652 m ²)
Ložica (zaselek Goljevica)	20-4	K1 v Sup	Raztoka 1,2	2. režim	Uskladitev namenske rabe z dejanskim stanjem
Plave	15-36	Spominske poti	Plave 1, 2	2. in 3. režim	Ureditev spominske poti (pešpot)

V nadaljevanju je obravnavan neposreden, daljinski, kumulativen ter trajen in začasen vpliv zgoraj omenjenih dejavnosti na podzemne vode in vodne vire. Sinergijskega vpliva ne obravnavamo, saj se s planom ne načrtuje poseg v okolje, ki bi imel z ostalimi posegi v celoti večji vpliv na podzemne vode in vodne vire od vsote posameznih vplivov.

Neposreden vpliv izvedbe plana na zrak pomeni vpliv samih posegov in dejavnosti na kakovostno in količinsko stanje podzemne vode in vodnih virov.

- Neposreden potencialen vpliv na kakovost podzemne vode in kakovost vodnih virov predstavljajo padavinske, komunalne in tehnološke odpadne vode iz naselij, stanovanjskih, gospodarskih, prometnih in drugih površin, če odvajanje odpadnih vod ni urejeno. Na kakovost vodnih virov imajo dejavnosti v zaledju vodnega vira oz. zajetja za vodooskrbo na vodovarstvenem območju.
- Neposreden vpliv na količinsko stanje podzemne vode pomeni raba vode, vendar pa s planom zaenkrat ni predvidenih dejavnosti, ki bi bile večji porabnik vode.

– Neposreden vpliv na kakovost podzemne vode oz. nevarnost za onesnaženje obstaja v času gradenj. Neposredni vpliv izvedbe plana na kakovost vode in vodne vire ocenjujemo kot nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**, kot je upoštevanje mejnih vrednosti emisij iz čistilnih naprav, urejeno odvajanje in čiščenje odpadnih voda, upoštevanje omejitev na vodovarstvenih območjih idr.

Z vidika razpoložljivosti pitne vode plan ne predvideva večjih širitev naselij, območij dejavnosti ali gospodarskih con, ki bi lahko bili večji porabniki vode, tako da vpliv s količinskega vidika na vire pitne vode ni bistven – ocena B.

Daljinski vpliv pomeni posredne obremenitve podzemne vode v širši okolici plana. Ker gre večinoma za vodonosnike z lokalnimi in omejenimi viri podzemne vode, ne predvidevamo bistvenega daljinskega vpliva na podzemne vode zaradi izvedbe plana. Daljinski vpliv izvedbe plana na kakovost zraka in podnebne spremembe ocenjujemo kot nebistven – **ocena B**.

Z vidika **kumulativnih vplivov** izvedbe plana je potrebno upoštevati skupne vplive posameznih posegov (predvidenih in obstoječih) na kakovost podzemne vode in vodnih virov. Kumulativni vpliv predstavljajo dodatne padavinske, komunalne in tehnološke odpadne vode iz predvidenih stanovanjskih, gospodarskih, prometnih in drugih površin skupaj z obstoječo poselitvijo in dejavnostmi oz. odpadnimi vodami iz območij. Še posebno so kumulativni vplivi pomembni izraziti na vodovarstvenih območjih lokalnih, omejenih virov. Kumulativen vpliv izvedbe plana na kakovost podzemnih voda in vodnih virov ocenjujemo kot nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**, kot je urejeno odvajanje in čiščenje odpadnih vod, idr.

Začasen vpliv izvedbe plana je pretežno omejen na obdobje izvajanja gradbenih del, ko obstaja večja nevarnost onesnaženja tal ni podzemne vode kot sicer. Začasen vpliv izvedbe plana na kakovost podzemne vode in vodnih virov ocenjujemo kot nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**, ki bodo natančneje opredeljeni na nivoju OPPN oz. izvedbenem nivoju.

Trajen vpliv izvedbe plana pomeni dolgoročen vpliv na kakovost podzemne vode. Predvidene nove dejavnosti v okviru plana ne predstavljajo trajnih virov emisij, ki bi bistveno vplivale na kakovost podzemne vode in vodnih virov, vendar le ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Skupna ocena: Vpliv plana na kakovost voda in vodnih virov je neposreden, trajen, kumulativen z obstoječimi dejavnostmi, začasen predvsem v času gradenj ter nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).

Okoljski cilji na področju kakovosti podzemne vode in kakovosti in razpoložljivosti vodnih virov bodo doseženi.

Poplavna in erozijska območja

Na poplavnih območjih se s planom načeloma ne načrtuje nove poselitve, infrastrukture in drugih prostorskih ureditev, zaradi katerih bi se lahko poplavna varnost poslabšala. Za območje ob Soči v občini Kanal ob Soči ni izdelana karta poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti.

Na poplavnem območju (območja katastrofalnih poplav) ob Soči se na daljšem odseku vzpostavi zelena poteza. Tu gre za spremembe namenske rabe v zelene površine, na dveh lokacijah tudi za spremembo v športno - rekreativne površine, vendar gre v teh dveh primerih za obstoječa športna igrišča. Te spremembe so navedene v spodnji tabeli.

Tabela 35: Spremembe namenske rabe na območju katastrofalnih poplav v zelene ali športnorekreativne površine

Naselje	Pobuda	Sprememba namenske rabe	Opomba
Deskle	5-46	K1 v ZD	PIP
Kanal	10-11	K2 v ZD	PIP
Kanal	10-20a	K1 v ZD	PIP
Kanal	10-24	K2 v ZD	PIP
Anhovo	2-1, 2-2	S v ZD	PIP
Anhovo	2-3	K1, K2 v ZD	PIP
Ložice	30-14a	K2 v ZD (ob Soči)	PIP
Ložice	30-14b	G v ZD	PIP
Ložice	30-19a	K2 v ZD	PIP
Ložice	30-19c	G v ZD	PIP
Doblar	6-25	K2 v ZS	Obstoječe športno igrišče* - uskladitev NRP; PIP
Kanal	10-27	K2 v ZS	Obstoječe športno igrišče - uskladitev NRP; PIP
Ložice	30-13	K2 v ZS	Obstoječe športno igrišče - uskladitev NRP; PIP
Prilesje	25-14a,b	K2 in G v ZS	Na območju obstoječ objekt; uskladitev NRP; PIP

* za športna igrišča ni potrebno pripraviti karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti

NRP - Namenska raba prostora

PIP - informacija se vključuje v prostorsko izvedbene pogoje

Za obstoječe objekte, kjer je smiselno (25-14a,b) se določi varovalne ukrepe (ukrepi za zmanjšanje stopnje ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti in kulturne dediščine na posameznem območju).

Na območju katastrofalnih poplav so tudi spremembe namenske rabe v območja okoljske infrastrukture in sicer za postavitve komunalnih čistilnih naprav. Pri nekaterih gre za uskladitev namenske rabe z dejanskim stanjem, saj je na območju že obstoječa čistilna naprava, pri ostalih pa gre za umeščanje novih komunalnih čistilnih naprav na poplavno območje. V skladu z *Uredbo o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l RS 89/2008)* za umestitev komunalne čistilne naprave veljajo pogoji predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 36: Pogoji in omejitve za umestitev čistilnih naprav na poplavna območja glede na razred nevarnosti kot jih določa Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l RS 89/2008)

Poseg v prostor (v skladu z enotno klasifikacijo vrst objektov (CC-SI))	Pogoji in omejitve Razred nevarnosti		
	Velika	Srednja	Majhna
22231 Cevovodi za odpadno vodo	- ²	- ²	+
22232 Čistilne naprave	-	- ²	+

- : Na območjih poplav in z njimi povezane erozije so posegi v prostor označeni z oznako »-«, prepovedani

² : Na območjih poplav in erozije so posegi v prostor označeni z oznako »²« prepovedani. Dovoljeni so le, če ugotovitve celovite presoje vplivov na okolje ali presoje vplivov na okolje niso ocenjene kot uničujoče ali bistvene in je mogoče s predhodno izvedbo omilitvenih ukrepov v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem ali vodnim soglasjem zagotoviti, da njihov vpliv ni bistven.

+ : Na območjih poplav in erozije so posegi v prostor označeni z oznako »+«, dovoljeni, z upoštevanjem pogojev iz vodnega soglasja.

V spodnji tabeli so naštetje obstoječe in predvidene lokacije ČN na območjih katastrofalnega poplavljanja (izvzete na osnovi opozorilne karte poplav ARSO)

Tabela 37: Obstoječe in predvidene lokacije ČN na območjih katastrofalnega poplavljanja Soče v občini Kanal ob Soči

Naselje	Pobuda	Sprememba namenske rabe	Opomba
Morsko	14-15	K2 v O	obstoječa čistilna naprava
Plave	15-9a,b	K2 v O (ob Soči)	predvidena ČN
Ložice	30-4	K2 v O (ob Soči)	predvidena ČN -
Ložice	30-15	K1 v O (ob Soči)	obstoječa čistilna naprava
Ročinj			predvidena ČN; lokacija v izvedbenem delu OPN še ni določena

V skladu z *Uredbo o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l RS 89/2008)* je **potrebno za izdelavo prostorskih aktov pripraviti najmanj karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti**, za pridobitev vodnega soglasja pa upoštevati vsaj določbe 5. člena te uredbe (Na območjih, ki niso določena kot območja pomembnega vpliva poplav ter na njih poplavno območje ni določeno, se pogoji in omejitve za posege v prostor in za izvajanje dejavnosti lahko določijo na podlagi poenostavljenih meril. Določijo se na podlagi podatkov o globinah poplavne vode in o debelini odplavljenega in odloženega preperlega kamninskega materiala pri vrednosti pretoka vode s povratno dobo 100 let (Q_{100})).

Za obstoječe čistilne naprave pa se določi varstvene ukrepe (ukrepi za zmanjšanje stopnje ogroženosti obratov in naprav, zaradi katerih lahko nastopi onesnaženje večjega obsega, ali drugih objektov, ki ob poplavih in z njimi povezani eroziji pomenijo tveganje za okolje).

V naselju Morsko je predvidena širitev pokopališča na območju katastrofalnih poplav Soče (pobuda 14-26, sprememba iz S in K2 v ZK)). Pogoji, ki veljajo za pokopališke stavbe in spremljajoče objete določene z *Uredbo (Ur. l. RS 89/2008)*, so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 38:: Pogoji in omejitve za širitev pokopališča na poplavna območja glede na razred nevarnosti kot jih določa Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l RS 89/2008)

Poseg v prostor (v skladu z enotno klasifikacijo vrst objektov (CC-SI))	Pogoji in omejitve Razred nevarnosti		
	Velika	Srednja	Majhna
12721 Pokopališke stavbe in spremljajoči objekti	-	- 1	+

- Na območjih poplav in z njimi povezane erozije so posegi v prostor označeni z oznako »-«, prepovedani

1 Na območjih poplav in z njimi povezane erozije so posegi v prostor označeni z oznako » 1«, prepovedani. Dovoljeni so le na območju strnjeno grajenih stavb enakovrstne namembnosti v obstoje ih naseljih, kadar je mogoče s predhodno izvedenimi omilitvenimi ukrepi in v skladu s smernicami ali pogoji vodnega soglasja zagotoviti, da vpliv načrtovanega posega v prostor ni bistven.

+ Na območjih poplav in erozije so posegi v prostor označeni z oznako »+«, dovoljeni, z upoštevanjem pogojev iz vodnega soglasja.

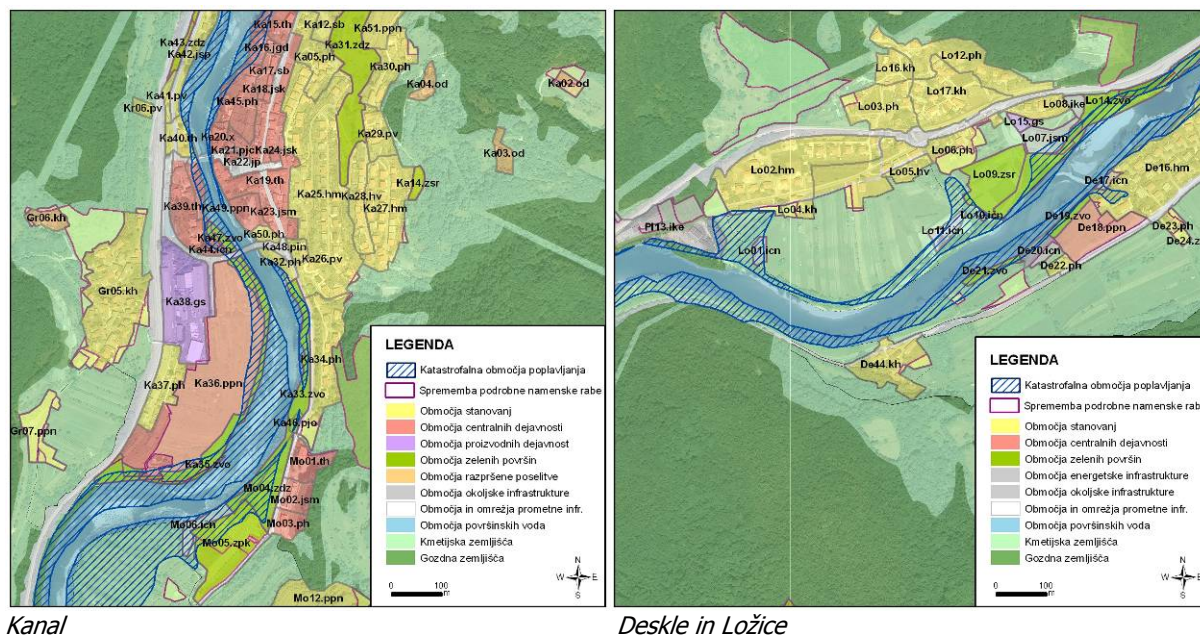
Za širitev pokopališča se izvede na osnovi karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti v skladu z *Uredbo o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l RS 89/2008)*.

V naselju Plave gre ravno tako za spremembo namenske rabe v pokopališče in zelene površine (pobuda 15-56), vendar pa gre v tem primeru za ureditev ostankov pokopališča iz 1. sv. vojne, tako da se informaciji vključi v PIP - prostorsko izvedbene pogoje.

V naselju Kanal je predvidena umestitev območja centralnih dejavnosti (10-21, K1 v Cu) in deloma sega tudi na območje katastrofalnih poplav. Predlagamo da se območje CU se zmanjša na rob poplavnega območja (V in J rob). Ostanek se opredeli kot ZD. V primeru, da se območje ne zmanjša in območje centralnih dejavnosti ostane na poplavnih območjih, naj se v okviru OPPN izdela karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti ter se umešča objekte na območje v skladu s karto in *Uredbo o pogojih in*

omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. I RS 89/2008).

Slika 15: Pomembnejše spremembe rabe na poplavno ogroženih območjih

V nadaljevanju je obravnavan neposreden, daljinski, kumulativen ter trajen in začasen vpliv zgoraj omenjenih dejavnosti na poplavno in erozijsko ogroženost v občini. Sinergijskega vpliva ne obravnavamo, saj se s planom ne načrtuje poseg v okolje, ki bi imel z ostalimi posegi v celoti večji vpliv od vsote posameznih vplivov.

Neposreden vpliv izvedbe plana na poplavno in erozijsko varnost ter sposobnost prostora kompenzirati negativne učinke visokih voda pomeni umeščanje novih dejavnosti na poplavna in erozijska območja. Na območju poplav se v občini Kanal vzpostavlja zelene in športno rekreativne površine, umešča komunalne čistilne naprave, širi oz. ureja pokopališče ter umešča območje za centralne dejavnosti. Neposreden vpliv ocenjujemo da bo nebitven, ob doslednem upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C** kot je izdelava karte poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti ter umeščanje objektov na osnovi karte in *Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. I RS 89/2008)*.

Daljinski vpliv pomeni posreden vpliv na zmanjšanje poplavne varnosti zaradi izvedbe plana. S planom niso predvidene dejavnosti, ki bi bistveno vplivale na poplavno in z njo povezano erozijsko varnost na območju občine. Ocenjujemo, da je daljinski vpliv izvedbe plana na poplavno varnost nebitven – **ocena B**.

Z vidika **kumulativnih vplivov** izvedbe plana je potrebno upoštevati skupne vplive posameznih posegov (predvidenih in obstoječih) na poplavno varnost območja. Največji poseg na poplavno območje predstavlja umestitev območja centralnih dejavnosti. Kumulativen vpliv izvedbe plana na poplavno varnost območja ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C** (umeščanje objektov v skladu z Uredbo in karte poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti).

Trajen vpliv izvedbe plana pomeni dolgoročen vpliv na poplavno varnost ter sposobnost prostora kompenzirati negativne učinke visokih voda. Ocenjujemo, da bo trajni vpliv izvedbe plana nebitven – **ocena B**, za področje varnosti prebivalcev in premoženja z izvedbo varovalnih in varstvenih ukrepov pa bo vpliv pozitiven.

Z izvedbo plana niso predvidene dejavnosti, ki bi začasno poslabšale poplavno varnost v občini - **ocena A**.

Skupna ocena: Vpliv plana na poplavno varnost in sposobnost prostora kompenzirati negativne učinke visokih voda je neposreden, trajen in kumulativen z obstoječimi dejavnostmi, ter nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Za umeščanje objektov in drugih večjih ureditev na poplavna območja je potrebno izdelati karte poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti ter jih razmestiti na osnovi karte in *Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l. RS 89/2008)*.

Okoljski cilji na področju zagotavljanja poplavne varnosti in sposobnosti prostora kompenzirati negativne učinke visokih voda bodo doseženi.

IV.3.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

Za varno vodooskrbo je nujna določitev vodovarstvenih pasov in upoštevanje predpisanega režima v njih, kot tudi urejena, kvalitetna priprava surove vode

Splošno:

Prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo, je treba umeščati izven območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem odmiku, tako da se na priobalnem zemljišču ohranjata nepozidanost in javna dostopnost. (O)

Kemijsko, biološko in hidromorfološko stanje površinskih voda

- Odvajanje in čiščenje komunalnih in padavinskih odpadnih voda mora biti usklajeno z ZV-1 in predpisi s področja varstva okolja: *Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07, 79/09)* ter *Pravilnikom o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 109/07 in 33/08)*. (S)
- Pri načrtovanju odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na stanovanjskih, proizvodnih in območjih družbene infrastrukture mora le-to biti načrtovano v skladu z ZV-1 in predpisi s področja varstva okolja (S).
 - **Komunalne čistilne naprave morajo imeti ustrezno stopnjo čiščenja, tako da emisija snovi iz čistilnih naprav ne bo presegala mejne vrednosti določene z *Uredbo o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav (Ur.l. RS, št. 45/07)*, *Uredbo o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Ur. l. RS, št. 98/07)* ter *Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 47/05, 45/07, 79/09)*.** (O)
 - Pri načrtovanju izgradnje komunalnih čistilnih naprav je potrebno izdelati tudi hidrološko-hidravlično analizo prevodnosti konkretnega vodotoka glede na predvideno odvajanje očiščenih odpadnih voda v vodotok. Pri navedeni analizi je potrebno upoštevati maksimalne in minimalne pretoke ter srednji nizki pretok vodotoka na eni strani ter maksimalno količino očiščenih odpadnih voda na iztoku. S predvidenim odvajanjem očiščenih odpadnih voda v vodotok ne smejo biti poslabšane odtočne razmere na dolvodnem zemljišču, oz. ne sme biti povečana poplavna ogroženost v vplivnem območju. Za zagotavljanje neškodljivega odvajanja očiščenih odpadnih voda v vodotok je, po potrebi, pred iztokom potrebno predvideti zadrževalni bazen ustreznih dimenzij. (S)

- Odpadne tehnološke vode naj se čisti na izvoru, tako da bodo ustrezale s predpisi določenim mejnim koncentracijam za izpuste v kanalizacijo oziroma vodotoke. (O)
- Komunalne odpadne vode naj se spelje v kanalizacijo. Če na območju ni kanalizacije, naj se jih spelje v vodotesne in nepretočne greznice, ki morajo biti izvedene podzemno v skladu s predpisi. Dopustna je tudi gradnja rastlinske čistilne naprave. (O)
- Vsi individualni sistemi za odvajanje in čiščenje odpadne vode morajo biti redno vzdrževani in evidentirani pri izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode. (O)
- Vsebinsko greznic naj prazni pooblaščen organizacija in odvaža na centralno čistilno napravo. (O)
- Padavinske vode iz obravnavanih območij je treba, če ne obstaja možnost priključitve na javno kanalizacijo, prioritarno ponikati, pri tem morajo ponikovalnice biti locirane izven vpliva povoznih in manipulativnih površin znotraj gradbenih parcel. Če ponikanje ni možno je treba padavinske vode speljati v bližnji vodotok, če tega ni, pa razpršeno po terenu, pri tem mora ureditev odvodnje biti načrtovana tako, da bodo padavinske vode speljane izven plazovitega in erozijsko ogroženega območja. V primeru odvodnje po erozijsko nestabilni ali plazoviti ogroženi brežini je treba predvideti odvodnjo po kanaletah ali drugače utrjenih muldah. (O)
- Projektna rešitev odvajanja in čiščenja padavinskih odpadnih voda z javnih cest mora biti usklajena z Uredbo o emisiji snovi pri odvajanju padavinske vode z javnih cest (Ur.l. RS, št. 47/2005) in Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Ur.l. RS, št. 47/2005, 45/2007). (O)
- Za kmetovanje na območjih kmetijstva, predvsem glede rabe fitofarmaceutskih sredstev in gnojenja, je z vidika kemijskega in biološkega stanja voda bistveno, da je v skladu z Uredbo o predpisanih zahtevah ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju (Ur.l. RS, št. 07/10) in Uredbo o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Ur.l. RS, št. 113/09). (O)
- Na priobalnih zemljiščih prepovedano gnojenje in uporaba sredstev za varstvo rastlin (65. čl. ZV-1). (S)
- Na območju kopalnih voda je potrebno zagotoviti ustrezno kakovost kopalne vode. Potrebno je upoštevati Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih vodah (Ur. l. RS 25/08) oz. veljavno zakonodajo. (O)
- Odvajanje odpadnih voda v naravna jezera, ribnike, mlake in druge naravne vodne zbiralnike, ki imajo stalen ali občasni pretok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, in v vodne zbiralnike, ki so nastali zaradi odvzema ali izkoriščanja mineralnih surovin ali drugih podobnih posegov in so v stiku s podzemno vodo, je prepovedano. (S)
- V naravnih jezerih, ribnikih, mlakah in drugih naravnih vodnih zbiralnikih, ki imajo stalen ali občasen pritok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, je prepovedana takšna raba voda, ki bi lahko poslabšala njihovo ekološko ali kemijsko stanje. (S)
- Na območju površinskih kopov je potrebno zagotoviti ustrezno ravnanje z meteorno in tehnološko vodo, ki je lahko močno obremenjena z drobnimi delci. (O)

Hidromorfološko stanje - priobalna zemljišča:

- Predlagamo, da se namenska raba, kjer se spreminja iz nestavnega v stavbo zemljišče na priobalnih zemljiščih, spremeni v primarno ali drugo ustrezno rabo oziroma se omejitve, ki veljajo na priobalnih zemljiščih vključni v prostorske izvedbene pogoje ter se jih dosledno upošteva (5-36a, 5-37b, 7-17, 10-3a,b, 14-1, 5-35a, 5-35c, 10-17) (O)
- Potrebno je ohranjati vodotoke z obrežnim rastjem ne glede na namensko rabo na območju vodotoka in priobalnega zemljišča. (O)
- Pri načrtovanju poteka trase javne infrastrukture je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov (S).
- V okviru doseganja dobrega hidromorfološkega stanja je potrebno upoštevati vse smernice ARSO, Urada za upravljanje z vodami, ki so povzete v poglavju III.2.2. Analiza smernic urejanja prostora in ki se nanašajo na vodna in priobalna zemljišča.

Podzemna voda in viri pitne vode, oskrba z vodo:

- Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati *Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur.l. RS, št. 64/06)* ter omejitve in pogoje iz veljavnega predpisa. (S)
- Poleg vodovarstvenih območij zajetij pitne vode zaščiteneh z občinskim odlokom se na območju občine nahajajo kraški vodni viri Trnovsko Banjške planote, ki napajajo s pitno vodo nižje naseljena območja. V predhodno izdelanih študijah je bil podan predlog zaščite. Odlok o zaščiti vodnih virov ni bil sprejet, je pa zaradi ranljivosti podzemnih voda in vodnih virov upoštevati predlagane varstvene pasove in umeščati dejavnosti na območja najmanjše ranljivosti ter s tako tehnološko prilagoditvijo rabe, da se ohranjata tako kvaliteta kot količina podzemnih voda (S).
 - Predlog vodovarstvenih pasov je podan v strokovnih podlagah:
 - Hidrogeološko poročilo za pridobitev vodnega dovoljenja in strokovne podlage za pripravo akta o zavarovanju vodnih virov v občini Kanal ob Soči (Geologija D.o.o. Idrija, december 2008);
 - Hidrogeološka dokumentacija za pridobitev vodnega dovoljenja za neposredno rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba (Geologija d.o.o. Idrija, november 2008; priloga dokumentaciji so strokovne podlage iz leta 2000, v katerih je tudi kakovost vode za dotična zajetja)
 - Hidrogeološko poročilo za pridobitev vodnega dovoljenja in strokovne podlage za pripravo akta o zavarovanju vodnega vira Prilesje v občini Kanal ob Soči (Geologija d.o.o. Idrija, marec 2009);
- Na območja predvidenih sprememb v stavbna zemljišča ter na obstoječa stavbna zemljišča, ki se nahajajo na območjih predlaganih vodovarstvenih območjih, naj se informacijo o VVO doda v PIP: Predvidene spremembe namenske rabe na predlaganih VVO: Zaselek Goljevica (naselje Ložica): širitev zaselka (20-1; K2 v S) uskladitev namenske rabe z dejanskim stanjem (20-4, K1 v Sup) na VVO2.
Obstoječa naselja ali deli naselij na VVO po enotah:
 - Zaselek Melinki (Lj09.kh) v zaledju zajetja V potoku
 - Območje rekreacije (KGV-02.re) v naselju Plave v zaledju zajetij Plave 1,2.
 - Območje črpalne HE Avče v zaledju zajetja Loge – izvir Ajbice
- Predlog vodovarstvenih območij ni podan za naslednja zajetja, ki napajajo vodovodne sisteme: Dermota, Avšček (Gornji Avšček), Kostanjevica. Tudi tem je potrebno določiti vodovarstvena območja in podati režime varovanja (O)
- Za varno vodooskrbo iz zajetij, vodovodov za katere obstaja predlog vodovarstvenih pasov, je potrebno čim prej določiti vodovarstvene pasove ter upoštevati predpisan režim. (O)
- Za zajetja, ki nimajo urejene priprave vode oz. le ta ni zadostna, je potrebno urediti ustrezno pripravo vode, uvesti HACCP sistem (O)
- Redno vzdrževanje in čiščenje vodnih zajetij (O)
- Urejeno odvajanje in čiščenje odpadnih vod iz novih stanovanjskih in gospodarskih območij ter prometne infrastrukture (O).
- Za vsako rabo vodnega dobra, ki presega meje splošne rabe, za rabo naplavin ali podzemnih voda je treba pridobiti vodno pravico na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije v skladu z določbami ZV-1. Pri oblikovanju strategije prostorskega razvoja in prostorskih ureditev je potrebno upoštevati že podeljene, veljavne vodne pravice, ki jih je izdal naslovni organ oz. vlada. (S)
- Pri prostorskem načrtovanju je treba upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju občine.
- Zaradi zagotavljanja varstva voda, vodnih in obvodnih ekosistemov je na podlagi 64. člena ZV-1 prepovedano neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode. Posredno odvajanje odpadnih voda ter oddajanje toplote v podzemne vode in odvzem toplote iz podzemnih voda je dovoljen samo na način in pod pogoji, ki jih določa Zakon o vodah in predpisi na področju varstva okolja. (S)

Poplave

- Vse spremembe namenske rabe na poplavnem območju, četudi gre za spremembe v zelene površine (zelena poteza ob Soči) se informacija o poplavah vključi v prostorske izvedbene pogoje (pobude navedene v poglavju Vplivi na okolje) (O)

- Za obstoječe čistilne naprave v Morskem (pobuda 14-15) in v Ložici (pobuda 30-4) na poplavnem območju se zagotovi varstvene ukrepe (ukrepi za zmanjšanje stopnje ogroženosti obratov in naprav, zaradi katerih lahko nastopi onesnaženje večjega obsega, ali drugih objektov, ki ob poplavih in z njimi povezani eroziji pomenijo tveganje za okolje) (O)
 - Občina Kanal nima karte poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti. Za izdelavo prostorskih aktov je potrebno pripraviti najmanj karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti, če območja in pripadajoči razredi nevarnosti v skladu s predpisom o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, in način razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti še niso določeni, iz podatkov o poplavnih in erozijskih dogodkih ali iz opozorilne karte pa izhaja, da je območje izpostavljeno poplavam in z njimi povezani eroziji.
 - Za pridobitev vodnega soglasja pa je potrebno upoštevati vsaj določbe 5. člena te uredbe (Na območjih, ki niso določena kot območja pomembnega vpliva poplav ter na njih poplavno območje ni določeno, se pogoji in omejitve za posege v prostor in za izvajanje dejavnosti lahko določijo na podlagi poenostavljenih meril. Določijo se na podlagi podatkov o globinah poplavne vode in o debelini odplavljenega in odloženega preperelega kamninskega materiala pri vrednosti pretoka vode s povratno dobo 100 let (Q_{100}).
Kot merila se na območju posega v prostor:
 - a) pri globini vode:
 - < 0,5 m uporabijo pogoji in omejitve srednjega razreda nevarnosti,
 - ? 0,5 m pa pogoji in omejitve velikega razreda nevarnosti;
 - b) pri debelini odplavljenega in odloženega preperelega kamninskega materiala:
 - < 0,5 m pogoji in omejitve srednjega razreda nevarnosti,
 - ? 0,5 m pa pogoji in omejitve velikega razreda nevarnosti.Podatke o novi določitvi območja poplav in z njimi povezane erozije ali spremembi območja ali razreda nevarnosti ali ogroženosti na območju načrtovanja mora nosilec prostorskega načrtovanja posredovati ministrstvu, pristojnemu za vode, ki jih potrdi in vpiše v vodni kataster.
- **Za umeščanje objektov in drugih večjih ureditev na poplavna območja je potrebno izdelati karte poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti ter jih razmestiti na osnovi karte in Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. I RS 89/2008). (O)**
- Pri umeščanju predvidenih čistilnih naprav na poplavna območja - ČN Plave (15-9a,b), ČN Ložice (30-15), je potrebno upoštevati *Uredbo o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. I RS 89/2008)*. Za njihovo umestitev je potrebno pripraviti najmanj karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti. (O)
- V naselju Morsko je predvidena širitev pokopališča na območju katastrofalnih poplav Soče (pobuda 14-26, sprememba iz S in K2 v ZK). Širitev pokopališča na tem območju se lahko izvede na osnovi karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti v skladu z Uredbo o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. I RS 89/2008).
- V naselju Plave, kjer gre za spremembo namenske rabe v pokopališče in zelene površine (pobuda 15-56), vendar pa gre v tem primeru za ureditev ostankov pokopališča iz 1. sv. vojne, tako da se informacijo vključi v PIP - prostorsko izvedbene pogoje.
- Za obstoječe objekte na območju poplav (ob Soči v naseljih Dobljar, Kanal in Ložice Prilesje, Zagomila) se določi varovalne ukrepe (ukrepi za zmanjšanje stopnje ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti in kulturne dediščine na posameznem območju).
- V naselju Kanal, kjer je predvidena umestitev območja centralnih dejavnosti (10-21, K1 v Cu) deloma na območju katastrofalnih poplav, predlagamo da se območje centralnih dejavnosti zmanjša na rob poplavnega območja (V in J rob). Ostanek se lahko opredeli kot zelene površine. V primeru, da se območje ne zmanjša in območje centralnih dejavnosti ostane na poplavnih območjih, naj se v okviru OPPN izdela karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti ter se umešča objekte na območje v skladu z Uredbo o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. I RS 89/2008).

- Na območjih, kjer se bodo izvajali protipoplavni ukrepi, kot so nasipi ali regulacije, naj se strugo in obrežje uredi čim bolj sonaravno, kar zahteva več prostora. OPN protipoplavnih ukrepov sicer ne predvideva, vendar pa jih bo morda za zagotovitev poplavalne varnosti posameznih objektov mestoma potrebno izvesti. (O)

Splošni omilitveni ukrepi za poplavno in erozijsko varnost ter sposobnost prostora kompenzirati negativne učinke visokih voda:

- **Načrtovanje novih prostorskih ureditev v Občinskem prostorskem načrtu občine Kanal ob Soči na območjih poplav, kjer že obstajajo elementi ogroženosti je kot izjema možno samo v primeru, če se predhodno preveri poplavno ogroženost in nevarnost območji na podlagi *Pravilnika o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Uradni list RS, št. 60/07)*. (S)**
- Odvajanje padavinskih voda na območju urejanja je potrebno predvideti v skladu z 92. členom ZV-1, in sicer na tak način, da bo v čim večji možni meri zmanjšan hipni odtok z urbanih površin, kar pomeni, da je potrebno predvideti zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v površinske odvodnike (zatravitev, travne plošče, morebitni suhi zadrževalniki...). Za varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda v ureditvenih območjih naselij skrbi lokalna skupnost. (S)
- Način odvajanja padavinske odpadne vode mora izhajati iz analize odtočnih razmer, izhajajočih iz načrtovanih novih pozidanih površin ob upoštevanju trenutne problematike, povezane s poplavljanjem, ki je bila evidentirana v preteklih letih. (S)
- Na poplavnih območjih so prepovedane (86. člen ZV-1) vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. (S)
- Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine. (S)
- Vse ureditve je potrebno načrtovati tako, da se poplavna varnost ne bo poslabšala. V primeru izvzema delov poplavnih površin je potrebno predvideti morebitne potrebne ukrepe za eliminacijo negativnih vplivov. (O)
- Za erozijska območja je potrebno upoštevati vse smernice ARSO, Urada za upravljanje z vodami, ki so povzete v poglavju III.2.2. Analiza smernic urejanja prostora in ki se nanašajo na erozijska območja in plazljiva območja.
- Padavinske vode iz obravnavanih območij je treba, če ne obstaja možnost priključitve na javno kanalizacijo, prioritarno ponikati, pri tem morajo ponikovalnice biti locirane izven vpliva povoznih in manipulativnih površin znotraj gradbenih parcel. Če ponikanje ni možno je treba padavinske vode speljati v bližnji vodotok, če tega ni, pa razpršeno po terenu, pri tem mora ureditev odvodnje biti načrtovana tako, da bodo padavinske vode speljane izven plazovitega in erozijsko ogroženega območja. (S)

Ostalo:

Upoštevanje smernic ARSO, Urada za upravljanje z vodami, glede obstoječih objektov merske mreže za monitoring podzemnih voda

IV.3.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

V tem poglavju je opredeljen način ter parametri oz. količine, ki jih bo potrebno spremljati v času izvajanja plana. Spremljanje stanja voda je, kolikor je možno, naslonjeno na že obstoječe monitoringe. Podano je tudi, kdo je zavezanec za monitoring.

Površinske vode

- Spremljanje kakovosti Soče na merilnem mestu Solkan, kjer se izvajajo meritve v okviru državnega monitoringa (ARSO).

- Spremljanje emisij iz čistilnih naprav:
V skladu z *Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 47/05, 45/07, 79/09)* je potrebno upoštevati sledeče:
 - Prve meritve in obratovalni monitoring kot storitev javne službe zagotavlja izvajalec lokalne javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode za vsako komunalno čistilno napravo na območju občine, kjer izvaja javno službo, ne glede na to, ali komunalno čistilno napravo upravlja sam v okviru izvajanja storitev javne službe ali jo upravlja druga oseba.
 - Investitor oziroma upravljavec naprave mora zagotoviti prve meritve parametrov in količine odpadnih vod pri novi ali rekonstruirani napravi. Prve meritve se izvedejo na način in v obsegu, določenimi s *Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 74/07)*.
 - Meritev iz prejšnjega odstavka ni treba zagotoviti pri mali komunalni čistilni napravi, ki ima kot industrijski izdelek certifikat o skladnosti izdelka s predpisi, ki urejajo emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode v vode iz malih čistilnih naprav, lovilcu olj in zadrževalniku in čistilni napravi padavinske odpadne vode.

Emisije snovi ne smejo presegati mejnih vrednosti parametrov kot so predpisani v *Uredbi o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav (Ur.l. RS, , št. 45/07, 63/09)* in *Uredbi o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Ur.l. RS 98/07)*.

Prve meritve se ne izvajajo za malo komunalno čistilno napravo z zmogljivostjo do 50 PE, če je zanjo izdelana ocena obratovanja male komunalne čistilne naprave, iz katere mora biti razvidno, da je obratovanje male komunalne čistilne naprave v skladu s predpisi.

Zavezanec mora v okviru emisijskega monitoringa zagotavljati izvedbo:

1. trajnih meritev količine odpadne vode in temperature, če so za napravo določene s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo ter trajnih meritev dodatnih parametrov, če je tako določeno s posebnim predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo iz posamezne vrste naprav,
2. občasnih meritev osnovnih in dodatnih parametrov odpadne vode ter količine odpadne vode med vzorčenjem.

Tabela 39: Pogostost prvih in občasnih meritev in čas vzorčenja za komunalne in skupne čistilne naprave

Zmogljivost komunalne ali skupne čistilne naprave (PE)	Letna pogostost meritev (št. meritev na leto)	Čas vzorčenja reprezentativnega vzorca (ure)
<= 50	1 meritev vsake tretje leto ali ocena o obratovanju*	2
>50 < 200	2 meritvi vsake tretje leto	2
=> 200 < 1.000	2 meritvi vsake drugo leto	2
=> 1.000 < 2.000	2 meritvi vsako leto	6
=> 2.000 < 10.000	Prvo leto obratovanja 12 meritev**	24
	Vsake nadaljnjo leto 4 meritve	24
=> 10.000 < 50.000	12 meritev vsako leto	24
=> 50.000	24 meritev vsako leto	24

*prvih meritev se ne izvaja, če je glede mejnih vrednosti za napravo izdana listina o skladnosti KČN z zahtevami iz predpisa, ki ureja odvajanje odpadnih vod iz malih komunalnih čistilnih naprav

**poskusno obratovanje se ne šteje kot obratovanje naprave

Vir: Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur.l. RS, št. 74/07).

Tabela 40: Pogostost prvih in občasnih meritev in čas vzorčenja za posamezen iztok iz naprave

Vrsta naprave in letna količina industrijske odpadne vode (1000 m ³ /leto)	Letna pogostost meritev (št. meritev na leto)	Čas vzorčenja reprezentativnega vzorca (ure)
< 4	1 meritev vsako leto	6
>= 4 < 10	2 meritvi vsako leto	6
>= 10 < 50	3 meritvi vsako leto	6
>= 50 < 200	4 meritvi vsako leto	24
>= 200 < 500	6 meritev vsako leto	24
>= 500	12 meritev vsako leto	24

Vir: Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur.l. RS, št. 74/07).

Podzemna voda

- Spremljanje kakovosti podzemne vode v Prilesju pri Plavah, kjer se izvajajo meritve v okviru državnega monitoringa (ARSO).

Vodni viri (za vodooskrbo prebivalcev)

- Spremljanje kakovosti pitne vode na vseh zajetjih, ki se jih uporablja za vodooskrbo. Spremljanje kakovosti virov pitne vode v skladu z *Odlokom o oskrbi s pitno vodo (Uradne objave., Koper, št. 1996)*
- Spremljanje vpliva na vode za posamezne posege bo določeno z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti oz. na izvedbenem nivoju.

IV.4. HRUP

IV.4.1 OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.4.1.1 OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilji plana na področju hrupa (posredni):

- Omogočiti aktiviranje razvojnih potencialov občine in njenih posameznih delov ter odpraviti probleme v urbanem in odprtem ruralnem prostoru.
- Določiti rabo prostora in razvoj dejavnosti v prostoru ob upoštevanju načel vzdržnega prostorskega razvoja.
- Varovanje okolja, sonaravno upravljanje z vodnimi viri, zagotavljanje varstva naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti in raznolikosti kulturne krajine ter izboljšanje degradiranega okolja.

Izbrani cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment hrup so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 41: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev – segment hrup

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Hrup	<p>H1 – Obremenjenost s hrupom pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi</p> <p>H2 – Smiselno umeščanje novih posegov in ureditev v prostor</p>	<p>Trend prekomerne obremenjenosti objektov in prebivalcev s hrupom</p> <p>Obstoječi in predvideni viri hrupa v odnosu do bivalnih objektov</p> <p>Dolžina odsekov državnih cest skozi naselja</p> <p>Implementacija ukrepov, ki bodo posredno zmanjšali obremenjenost s hrupom</p>

IV.4.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje hrup, ki so predstavljeni v različnih programih ter strategijah, so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 42: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja – segment hrup

Programi	Cilji in ukrepi
Tematska strategija na področju urbanega okolja COM (2006) 718	<ul style="list-style-type: none"> • Zmanjševanje števila prebivalcev, ki so stalno izpostavljeni prevelikemu hrupu za 20% do leta 2020 glede na izhodiščno leto 2000 • Zmanjševanje števila prebivalcev, ki so občasno izpostavljeni prevelikemu hrupu za 50% do leta 2025 glede na izhodiščno leto 2000

Programi	Cilji in ukrepi
Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005 – 2012	Cilji okoljske politike področju hrupa vključujejo znižanje sedanje ravni okoljskega hrupa oziroma preprečevanje pojavljanja novih virov hrupa. Viri hrupa pa so vsi objekti in naprave, katerih uporaba ali obratovanje povzroča v okolju stalen ali občasen hrup. Skladno z zahtevami direktiv EU je potrebna vpeljava operativnih programov in predpisanih ukrepov za zmanjšanje onesnaženja okolja s hrupom.
SKLADNOST	Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov

IV.4.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Indikativni kazalec za okoljski cilj **obremenjenost s hrupom pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi** je trend s hrupom prekomerno obremenjenih objektov in prebivalcev glede na zakonsko dopustne vrednosti obremenjenost s hrupom za posamezno območje. Primeren kazalec je tudi »implementacija ukrepov, ki bodo posredno zmanjšali obremenjenost s hrupom«, kot tudi »obstoječi in predvideni viri hrupa v odnosu do bivalnih objektov« ter »dolžina odsekov državnih cest skozi naselja«, ki opredeljujeta tudi doseganje drugega okoljskega cilja - **smiselno umeščanje novih posegov in ureditev v prostor**.

Za izdelavo lestvice vrednotenja so uporabljene zakonsko predpisane mejne in kritične vrednosti za obremenitev s hrupom, ki jih določa *Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09)*, ki predvideva štiri območja oz. stopnje varovanja pred hrupom, kjer se za vsako območje določa dopustne posege v okolje. Uredba na ta način določa različne dopustne ravni hrupa v okolju glede na rabo območij. Za hrup obstajajo objektivne meritve in računski modeli, s pomočjo katerih lahko določamo ravni hrupa:

Tabela 43: Mejne vrednosti kazalcev hrupa $L_{noč}$ in L_{dvn} za posamezna območja varstva pred hrupom

območje varstva pred hrupom	$L_{noč}$[dB(A)]	L_{dvn}[dB(A)]
IV. območje	65	75
III. območje	50	60
II. območje	45	55
I. območje	40	50

Tabela 44: Kritične vrednosti kazalcev hrupa $L_{noč}$ in L_{dvn} za posamezna območja varstva pred hrupom

območje varstva pred hrupom	$L_{noč}$[dB(A)]	L_{dvn}[dB(A)]
IV. območje	80	80
III. območje	59	69
II. območje	53	63
I. območje	47	57

Tabela 45: Mejne vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} , $L_{noč}$, $L_{večer}$ in L_{dvn} , ki ga povzroča uporaba ceste ali železniške proge in obratovanje večjega letališča

območje varstva pred hrupom	L_{dan} [dB(A)]	$L_{večer}$ [dB(A)]	$L_{noč}$ [dB(A)]	L_{dvn} [dB(A)]
IV. območje	70	65	60	70
III. območje	65	60	55	65
II. območje	60	55	50	60
I. območje	55	50	45	55

Če je hrup posledica uporabe več cest ali več železniških prog ali ceste ali več cest in železniške proge je celotna obremenitev okolja zaradi hrupa čezmerna, če vrednost kazalca hrupa $L_{noč}$ ali L_{dvn} na kateremkoli mestu ocenjevanja na posameznem območju varstva pred hrupom presega kritično vrednost za trajno obremenjevanje okolja s hrupom, določeno v zgornji tabeli.

Tabela 46: Mejne vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} , $L_{noč}$, $L_{večer}$ in L_{dvn} , ki ga povzroča naprava, obrat, letališča, ki ni večje letališče, helikoptersko vzletišče, objekt za pretovor blaga in odprto parkirišče

območje varstva pred hrupom	L_{dan} [dB(A)]	$L_{večer}$ [dB(A)]	$L_{noč}$ [dB(A)]	L_{dvn} [dB(A)]
IV. območje	73	68	63	73
III. območje	58	53	48	58
II. območje	52	47	42	52
I. območje	47	42	37	47

Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09) določa, da mora biti na meji med II. in IV. območjem varstva pred hrupom območje, ki obkroža IV. območje varstva pred hrupom v širini z vodoravno projekcijo 1000 m in na katerem veljajo pogoji varstva pred hrupom za III. stopnjo varstva pred hrupom. Širina III. območja varstva pred hrupom, ki obkroža IV. območje varstva pred hrupom, je sicer lahko tudi manjša od 1000 m, če zaradi naravnih ovir širjenja hrupa ali ukrepov varstva pred hrupom ali zaradi drugih razlogov na II. območju varstva pred hrupom niso presežene mejne vrednosti kazalcev hrupa, določene za to območje.

Mejne ravni hrupa v za hrup občutljivih bivalnih prostorih so določene v *Pravilniku o zvočni zaščiti stavb (Ur.l. RS, št. 14/99)* in se nahajajo spodaj.

Tabela 47: Mejne vrednosti ekvivalentnih ravni hrupa v dB(A)

Vrsta prostora	Dnevni čas	Nočni čas
bivalni prostori v stanovanju	40	35

Tabela 48: Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov – segment hrup

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/H1/ Obremenjenost s hrupom pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi</p> <p>/H2/ Smiselno umeščanje novih posegov in ureditev v prostor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09) • Uredba o ocenjevanju hrupa in urejanju hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 121/04) • Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 105/08) • Pravilnik o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Ur. l. RS, št. 106/02, 50/05, 49/06) • Pravilnik o zvočni zaščiti stavb (Ur. l. RS, št. 14/99) 	<p>Kazalec: Trend prekomerne obremenjenosti objektov in prebivalcev s hrupom</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obstoječi in predvideni viri hrupa v odnosu do bivalnih objektov ▪ Dolžina odsekov državnih cest skozi naselja ▪ Implementacija ukrepov, ki bodo posredno zmanjšali obremenjenost s hrupom <p><u>Vir podatkov:</u> Veljaven in predviden občinski plan. Podatki o hrupu iz obstoječih okoljskih poročil za območja glavnih virov hrupa. Izvajanje meritev v okviru monitoringa emisij hrupa.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Primerjava števila preobremenjenih objektov in prebivalcev trenutno in v primeru izvedbe plane glede na mejne vrednosti ravni hrupa za posamezno območje. Primerjava izmerjenih vrednosti hrupa na izbranih točkah v občini z mejnimi vrednostmi, ki so določene za obravnavano območje.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Število s hrupom preobremenjenih objektov in prebivalcev bo ostalo enako ali se bo zmanjšalo. Obstoječi viri hrupa se bodo prestavili stran od stanovanjskih območij.</p> <p>B: Vpliv je nebistven. Število s hrupom preobremenjenih objektov in prebivalcev se ne bo bistveno spremenilo. Obstoječi viri hrupa v bližini stanovanjskih območij bodo ostali nespremenjeni.</p> <p>C: Vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Število s hrupom preobremenjenih objektov in prebivalcev se ne bo bistveno spremenilo ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Predvideni so novi viri hrupa v bližini stanovanjskih območij, katerih vpliv je moč omiliti, da zakonsko določene mejne vrednosti ne bodo presežene.</p> <p>D: Vpliv je bistven. Število s hrupom preobremenjenih objektov in prebivalcev se bo povečalo, kljub izvedbi omilitvenih ukrepov. Stanovanjske površine bodo umeščene v bližino virov hrupa in obratno.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Število s hrupom preobremenjenih objektov in prebivalcev se bo povečalo, tudi glede na kritične mejne vrednosti. Stanovanjske površine bodo umeščene neposredno v bližino virov hrupa in obratno. Protihrupni ukrepi niso možni.</p>

IV.4.2 STANJE OKOLJA

Hrup v okolju je vsak nezaželen ali škodljiv zunanji zvok, ki ga povzročajo človekove aktivnosti, vključno s hrupom, ki ga oddajajo prevozna sredstva v cestnem, železniškem in letalskem prometu ter naprave na območjih z industrijsko dejavnostjo, kot so na primer naprave, za katere je potrebno pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisi, ki urejajo emisije naprav, ki lahko povzročajo onesnaženje večjega obsega (ARSO). Hrup je eden od najbolj motečih negativnih pojavov v okolju in zaradi njega nadzorne službe dobivajo največ pritožb.

Občina Kanal ob Soči nima izdelanega katastra virov hrupa. Ocenjujemo, da so najpomembnejši viri hrupa v občini promet (cestni in železniški) ter industrijski obrati vključujoč kamnolome.

Najpomembnejši vir hrupa v občini Kanal ob Soči je promet. Hrup cestnega prometa je najbolj odvisen od gostote prometa, deleža težkih vozil in hitrosti vožnje, pomembni dejavniki pa so tudi kakovost vozišča, bližina križišč in nagib ceste, vendar v manjši meri. Za novejša in šele načrtovane ceste investitorji izvajajo protihrupne ukrepe, tako da na teh mestih ni preseganja hrupa. Zmanjšanje hrupa in njegovih vplivov lahko dosežemo z izboljšanjem cestišča, boljšo zvočno izolacijo hiš (oken), načeloma pa se lahko celo omejuje ali upočasnjuje promet. Prva tako pa se novogradnje ne bi smele približati cestam izven območij zaščitnih ukrepov.

Glavno cestno prometnico občine Kanal ob Soči predstavlja državna cesta G2-103 s povprečnim dnevnim prometom cca 7.200 pretežno osebnih vozil. Območje Kanalskega Kolovrata prometno povezujejo državne regionalne ceste Plave – Gonjače (R3-612), Ročinj – Lig (R3-604), Kambreško – Kuščar – Livek (R3-605) in Kanal – Lig – Mišček – Neblo (R3-606), ki pa so prometno bistveno manj obremenjene, kar je jasno razvidno iz spodnje tabele.

Tabela 49: Podatki o prometnih obremenitvah na glavnih prometnicah v občini Kanal ob Soči za leto 2008

Šifra odseka	Ime odseka	Števno mesto	Vsa vozila (PLDP**)
G2 103-1008	Ušnik – Kanal	Doblar	3.596
G2 103-1008	Kanal – Plave	P*	7.200
G2 103-1009	Plave – Solkan	Solkan	7.210
R3 604-5701	Ročinj - Lig	Ročinj	240
R3 605-5702	Kambreško – Kuščar – Livek	Kambreško	130
R3 606-5703	Kanal – Lig – Mišček – Neblo	Kanal	240
R3 612-1042	Plave – Gonjače	Plave	775

* P - Privzeti promet (na prometnem odseku se ne izvaja štetje promet je ocenjen)

** PLDP – Povprečni letni dnevni promet vseh motornih vozil

(Vir: Podatki Direkcije za ceste Republike Slovenije, <http://www.dc.gov.si/>)

Obremenitev s hrupom je torej največja ob prometnici Solkan – Kanal – Tolmin, ki poteka po dolini reke Soče in ima tudi tranzitni značaj. Zaradi utesnjenosti dolinskega dna poteka prometnica neposredno skozi naselja v dolini, kjer se strnjena stanovanjska pozidava in stanovanjski objekti pojavljajo v neposredni bližini cest. Takšni problemi se pojavljajo zlasti v naseljih Plave, Deskle, Kanal in Ročinj. Ocenjujemo, da je obremenjenost s hrupom na teh odsekih povečana. Z vidika hrupa zaradi cestnega prometa je najbolj problematičen cestni odsek, ki poteka skozi središče Kanala. Na odseku trase skozi naselje Kanal je predvidena izgradnja obvoznice Kanal, za katero je že sprejet lokacijski načrt.

Okoljsko poročilo za OPPN za kamnolome Rodež in Perunk (Ipsum, 2008) podaja izračun obremenitev s hrupom oz. oceno vrednosti dnevnega kazalca hrupa zaradi prometa po državni cesti Solkan – Kanal. Iz ocene je razvidno, da so mejne vrednosti za III. Območje varstva pred hrupom presežene le znotraj približno 25 m pasu od roba cestišča, pri čemer ni upoštevan padec ravni hrupa zaradi ovir (objektov). V

kolikor se v tem pasu pojavljajo objekti oz. druge ovire, ki dušijo hrup, se raven hrupa zaradi tega bistveno zmanjša. V našem primeru bi to pomenilo, da je mejna vrednost dnevnega kazalca hrupa presežena na fasadah izpostavljenih stanovanjskih objektov, ki ležijo tik ob cesti, za njimi pa raven hrupa močno upade in je pod mejno vrednostjo.

Vir hrupa je tudi železnica Sežana – Nova Gorica – Jesenice, vendar je z razmeroma redkim prometom obremenjujoča le za neposredno okolico, poleg tega pa je hrup železnice subjektivno sprejemljivejši od hrupa cest, saj je manj pogost in kratkotrajen. *Okoljsko poročilo za OPPN za kamnolome Rodež in Perunk (Ipsum, 2009)* navaja, da so obremenitve železniškega odseka Nova Gorica – Anhovo približno 15 potniških vlakov dnevno ter 11 tovornih vlakov, od katerih se jih približno 6 ustavi v Anhovem. Raven hrupa zaradi železniškega prometa je na razdalji 20 m od sredine železniškega tira 42 dB(A), kar je krepko pod mejnimi vrednostmi za III. in IV. območje varstva pred hrupom.

Drugi viri hrupa so pomembni oziroma moteči samo lokalno. Vpliv proizvodnih dejavnosti na obremenjenost s hrupom je praviloma lokalno omejen in se rešuje v okviru obratovalnega monitoringa hrupa za posamezne zavezance, zato posamezni povzročitelji hrupa (zavezanci) občini ne sporočajo podatkov o višini hrupa, ki ga s svojo dejavnostjo povzročajo.

Pomemben vir hrupa v občini predstavlja zlasti industrijski kompleks Anhovo oz. obratovanje podjetja Salonit Anhovo, kjer je hrup problematičen zlasti zaradi bližine posameznih naselij oz. zaselkov (Anhovo, Gorenje polje, Krstenice, Morsko). Glavna dejavnost podjetja je proizvodnja gradbenih materialov, vir hrupa pa predstavljajo predvsem cementarni Polje in Skale, mlini cementa in surovin, pakirke ter promet. Gre pretežno za stalen hrup, saj naprave in tehnološki postopki obratujejo 24 ur dnevno. Iz meritev hrupa v letu 2004 je razvidno, da je bila na 3 merilnih mestih (skupaj 6 merilnih mest) presežena nočna dovoljena vrednost. To je bilo na merilnih mestih v Krstenicah in Morskem, kjer so bile visoke tudi dnevne ravni hrupa, kar je moč obrazložiti z odprtostjo območja v smeri cementarne. Najnižja vrednost hrupa je bila v naselju Anhovo, predvsem zaradi ovir (industrijskih objektov). Med letoma 2001 in 2004 so bili izvedeni ukrepi za izboljšanje stanja obremenjenosti hrupom. (*vir: OP za PUP Salonit Anhovo, Ipsum, 2005*)

Prav tako predstavljata pomemben vir hrupa v okolju tudi kamnoloma Rodež in Perunk. Njun vpliv je bil opredeljen v Okoljskem poročilu za OPPN za kamnoloma Rodež in Perunk (IPSUM, 2008). V prihodnosti ni predvideno povečanje obsega dejavnosti in proizvodnje mineralnih surovin za potrebe podjetja Salonit Anhovo, zato lahko ocenimo, da se emisije hrupa v okolje ne bodo bistveno spremenile. Gre torej za obstoječ vir hrupa, ki se bo z leti širil proti neizkoriščenemu delu območja kamnoloma. Jugovzhodno od kamnolomov se v bližini nahajajo posamezni stanovanjski objekti (Rodež 7, 8, 10, 12, 14, 20), ki se nahajajo v smeri širjenja kamnolomov. Potrebni ukrepi za zagotavljanje ustreznega varstva pred hrupom so podani v predmetnem okoljskem poročilu.

Na območju naselij velja izpostaviti še proizvodne obrate v Kanalu (npr. Plastik). Manjši oziroma lokalni viri hrupa pa so lahko še gradbišča, uporaba raznih strojev in naprav, zabavišni objekti, javne prireditve, parkirišča, zvoniki, športna igrišča, kmetijska in gozdarska dejavnost.

IV.4.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.4.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Tabela 50: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana na hrup

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/H1/ /H2/	Število s hrupom prekomerno obremenjenih objektov in prebivalcev	<p>Novi viri hrupa zaradi umestitve novih dejavnosti (kamnolomi, območja centralnih dejavnosti)</p> <p>Umeščanje novih dejavnosti v bližino obstoječih virov hrupa (območja centralnih dejavnosti v Kanalu in Desklah, širitev naselja Ročinj)</p> <p>Zmanjševanje hrupa v središču Kanala zaradi izgradnje obvoznice</p>	C	B	C	X	C	C

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški in izvedbeni del OPN

Vse vrste gradbenih posegov (rekonstrukcije, prenove, novogradnje, širitve,..) in drugih del povezanih s povečano/intenzivnejšo uporabo tovornih vozil in delovnih strojev imajo v fazi gradnje lahko za posledico vpliv na obremenjenost s hrupom, ki pa so prehodnega in kratkotrajnega značaja. 36. člen OPN določa, da je potrebno pri gradnji vseh objektov, naprav in omrežij gospodarske javne infrastrukture predvideti ustrezne ukrepe za omilitev hrupa in tako zagotoviti zmanjšanje vplivov hrupa na bivalno okolje ljudi in živali ne glede na dopustno mejo dovoljenega hrupa. Podrobnejši omilitvenimi ukrepi in priporočila bodo podani na nivoju OPPN oz. PGD. Pri omenjenih posegih gre s stališča trajanja za možne kratkoročne vplive na okolje, ki so omejeni na obdobje gradbenih del.

OPN tudi določa, da je morajo biti pri načrtovanju gradenj in prostorskih ureditev upoštewane stopnje varstva pred hrupom, ki veljajo za posamezna območja varstva pred hrupom v skladu s predpisi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, ki so opredeljene za vse vrste podrobne namenske rabe (PNR) oz. gradbene enote (GE). Območja varstva pred hrupom so večino skladna z *Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09)*, posamezni tipi namenske rabe pa so uvrščeni v območje varstva pred hrupom s strožimi mejnimi vrednostmi kazalcev hrupa. Območja kmetijskih zemljišč (K1, K2), gozdnih zemljišč (G) in površinskih celinskih voda (VC) so tako uvrščena v I. območje varstva pred hrupom (ob navedbi posameznih izjem).

Pri tem je potrebno izpostaviti, da so si ponekod opredelitve območji varstvena pred hrupom za določeno NRP oz. pripadajočo GE v nasprotju. OPN tako npr. za območja z namensko rabo ZK (pokopališča) določa III. območje varstva pred hrupom, medtem ko pri pogojih za gradbene enote zpk (GE zelenih urbanih površin in zelenega sistema – pokopališča) navajajo, da na območju veljajo merila II. območje varstva pred hrupom. Tovrstne neskladnosti bi bilo potrebno v OPN popraviti. Mejne vrednosti kazalcev hrupa na

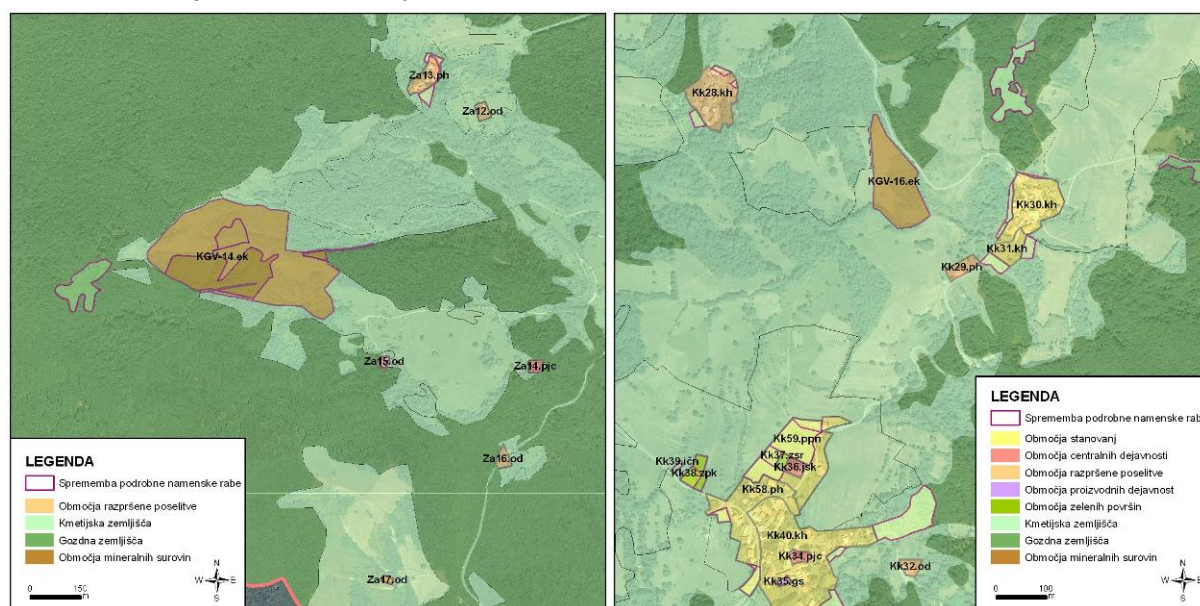
posameznem območju so namreč odvisne od območja varstva pred hrupom, v katerega je to območje uvrščeno.

Najpomembnejše vire hrupa v občini Kanal ob Soči bodo tudi po izvedbi OPN še naprej predstavljali promet ter industrijski objekti (kamnolomi, industrijski kompleks Anhovo).

Z izvedbo OPN se na območje občine Kanal ob Soči umešča dve novi lokaciji površinskega pridobivanja mineralnih surovin, in sicer kamnolom naravnega kamna Javorca na Koradi (poseg 19-1, KGV-14.ek) ter kamnolom skrilavca Cvetrež pri Kalu nad Kanalom (poseg 8-3, KGV-16.ek). V obeh primerih gre za nova kamnoloma, kjer izkoriščanje mineralnih surovin še ne poteka. Gre torej za povsem nov vir hrupa v prostoru, pri čemer je moč pričakovati tako hrup, ki nastaja pri samem procesu pridobivanja mineralne surovine, kot tudi hrup zaradi transporta kamnine do končnih porabnikov. Hrup pri pridobivanju kamnine je lokalno omejen zgolj na okolico kamnolomov, medtem ko je hrup zaradi prometa prisoten ob vseh dostopnih poteh, po katerih poteka transport mineralne surovine. Območje kamnoloma skrilavca se nahaja približno 400 m severno od naselja Kal nad Kanalom, ter med zaselkoma Cvetrež in Dol, od katerih pa je oddaljeno le okoli 150 oz. 280 m. Najbližji objekt pa je oddaljen le dobrih 100 m od južnega roba območja kamnoloma. Poleg tega je območje odprto v smeri proti zahodu, v smeri zaselka Cvetrež. Umestitev kamnoloma na to območje bi zagotovo povečala nivo hrupa v okolici kamnoloma in tudi v omenjenem zaselku. Kljub temu ocenjujemo, da je z ustreznimi omilitvenimi ukrepi možno zagotoviti ustrezen nivo hrupa v okoliških naseljih. Kamnolom naravnega kamna na Koradi se nahaja v bolj odročnem območju, saj se v njegovi širši okolici nahajajo le manjši zaselek Žarščina in posamezne osamele domačije. Zaselek (Za13.ph) je oddaljen več kot 500 severovzhodno, medtem ko je najbližja domačija oddaljena preko 200 m jugovzhodno. Območja pridobivanja mineralnih surovin je potrebno urediti z OPPN, v okviru katerega je potrebno podrobneje ovrednotiti vpliv hrupa na okolico ter skladno s tem opredeliti potrebne omilitvene ukrepe za zmanjševanje obremenjenosti s hrupom.

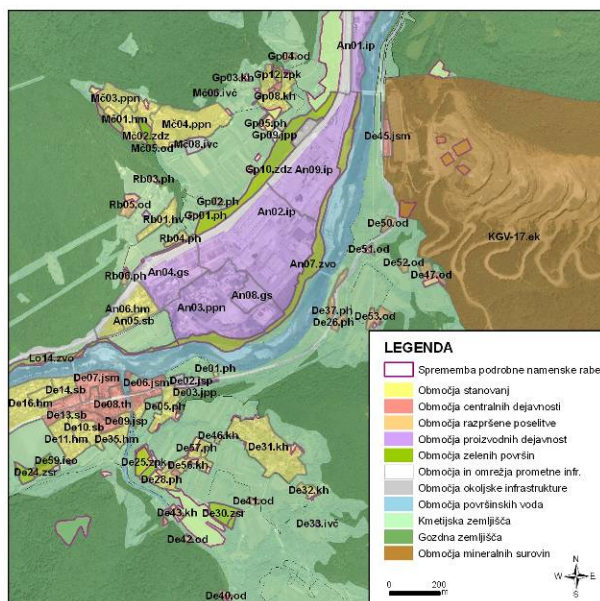
Za južni del industrijskega območja Anhovo je predvidena prenova in revitalizacija območja z ureditvijo gospodarske cone Anhovo, ki se ureja z OPPN 2-1: GC Anhovo (An03.ppn, An04.gs, An08.gs). V okviru OPPN bo potrebno podrobno ovrednotiti vpliv hrupa glede na predvidene dejavnosti in obstoječo obremenjenost s hrupom na tem območju (Salonit Anhovo, železnica, itd.). Poseben poudarek bo potrebno nameniti osrednjemu območju s stanovanjskimi objekti (An03.ppn), kjer je potrebno zagotavljati pogoje za III. stopnjo varstva pred hrupom. V okviru OPPN je potrebno opredeliti konkretne omilitvene ukrepe za zmanjševanje obremenjenosti s hrupom.

Slika 16: Območja novih virov hrupa

Kamnolom Javorca na Koradi

Kamnolom Cvetrež pri Kalu nad Kanalom

Gospodarska cona Anhovo in kamnoloma Perunk in Rodež

Potrebno je obravnavati tudi nove posege, ki sami ne bodo povzročali pomembnih novih emisij hrupa, vendar pa se umeščajo neposredno ob obstoječe vire hrupa, zaradi česar bi lahko na teh območjih prišlo do prekomerne obremenitve s hrupom. Zaradi tega je potrebno na območjih novih posegov, ki se jih umešča ob obstoječe vire hrupa, potrebno predhodno zagotoviti, da ne bodo presežene mejne ravni hrupa. Na ta način se zagotovi, da se ne bo povečalo število prebivalcev, ki so izpostavljeni prekomerni obremenitvi s hrupom.

V južnem delu naselja Deskle se umešča novo območje centralnih dejavnosti (De18.ppn) neposredno ob glavno prometnico Nova Gorica – Kanal – Tolmin, ki je prometno močno obremenjena in predstavlja pomemben vir hrupa. Območje se ureja z OPPN, v okviru katerega je potrebno zagotoviti ustrezen nivo hrupa, ki ne sme presegati zakonsko predpisanih vrednosti za III. območje varstva pred hrupom. Po potrebi se izvedejo protihrupni ukrepi (protihrupne bariere, odmik stavb od prometnice, omejitev hitrosti).

Podobna situacija je tudi pri umeščanju novega območja centralnih dejavnosti v Kanalu (Ka36.ppn), ki se v svojem severnem delu umešča neposredno ob predvideno obvoznico Kanal (veljaven LN), ki bo prevzela velik del tranzitnega prometa po državni cesti Nova Gorica – Kanal – Tolmin, na zahodnem delu pa meji na gospodarsko območje Kanala (podjetje Plastik), ki prav tako predstavlja vir hrupa na tem območju. Tudi to območje se ureja z OPPN, v okviru katerega je potrebno zagotoviti ustrezen nivo hrupa, ki ne sme presegati zakonsko predpisanih vrednosti za III. območje varstva pred hrupom. Po potrebi se izvedejo protihrupni ukrepi (protihrupne bariere, odmik stavb od prometnice in gospodarske cone, omejitev hitrosti).

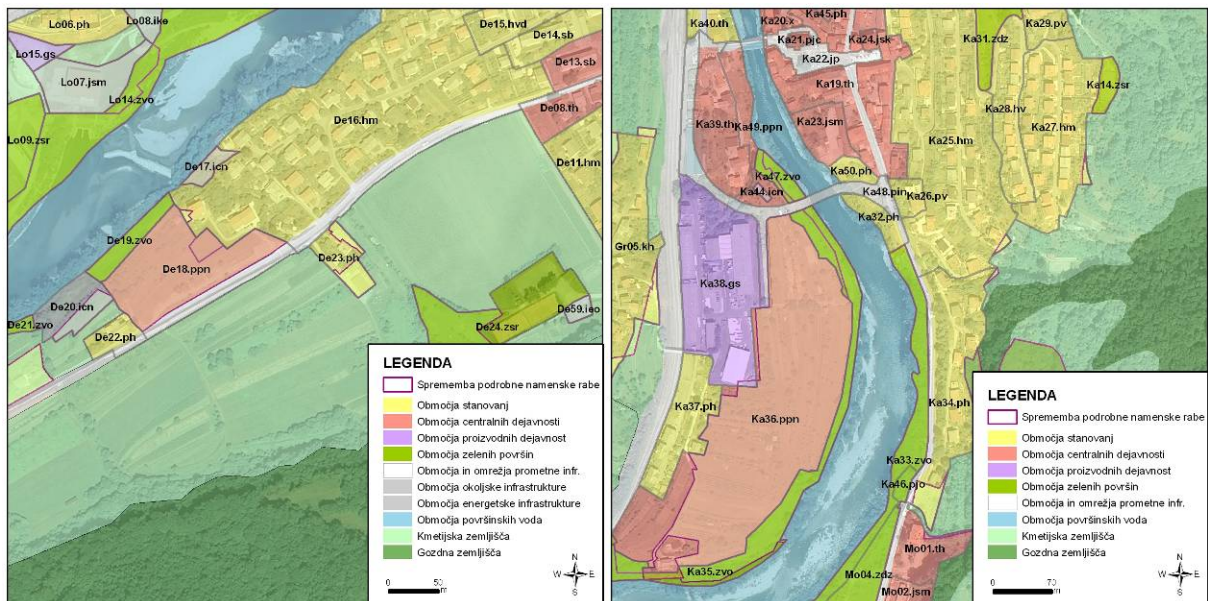
OPN predvideva širitev naselja Ročinj v njenem južnem in vzhodnem delu (Ro07.ppn, Ro12.ppn), zaradi česar se območja stanovanjskih površin umešča tudi neposredno ob državno cesto Nova Gorica – Kanal – Tolmin. Odsek ceste med Kanalom je prometno bistveno manj obremenjen kot odsek južno od Kanala (tabela 48), zaradi česar je manjša tudi obremenitev s hrupom v pasu ob njej. Območij se urejata z OPPN 16-1: SORG Ročinj jug in OPPN-6-2: SORG Ročinj vzhod, v okviru katerih je potrebno zagotoviti ustrezen nivo hrupa, ki ne sme presegati zakonsko predpisanih vrednosti za III. območje varstva pred hrupom. Umestitev stanovanjskih objektov je možna šele ob zagotovitvi ustreznega nivoja hrupa. Po potrebi se izvedejo protihrupni ukrepi (protihrupne bariere, odmik stavb od prometnice, omejitev hitrosti).

V Ajbi je predvidena sanacija razpršene gradnje in zaokroževanja naselja, ki leži ob glavni prometnici Solkan – Kanal – Tolmin (Aj04.ppn in Aj05.kh). Območje se ureja z OPPN, v okviru katerega je potrebno preveriti vpliv hrupa na območju širitve naselja, ki ne sme presegati zakonsko predpisanih vrednosti za III. območje varstva pred hrupom. Po potrebi se izvedejo protihrupni ukrepi.

Zgoraj omenjena obvoznica Kanal, za katero je v veljavi Lokacijski načrt za obvozno cesto v Kanalu (Ur. I. RS, št. 82/01), bo po izgradnji nase prevzela velik del tranzitnega prometa po državni cesti Nova Gorica – Kanal – Tolmin, ki trenutno poteka skozi središče naselja Kanal. Zaradi tega je središče naselja in stanovanjski objekti, ki se nahajajo neposredno ob cesti, prekomerno obremenjeni s hrupom. Z izgradnjo obvoznice se bo sicer državna cesta izognila središču naselja le v dolžini cca 350 m in bo deloma še vedno potekala skozi naselje Kanal, saj se mu zaradi reliefnih značilnosti doline ne more izogniti. Vendar pa se bo zaradi strnjenosti stanovanjskih objektov v središču naselja z izgradnjo obvoznice v tem delu bistveno zmanjšala obremenjenost s hrupom.

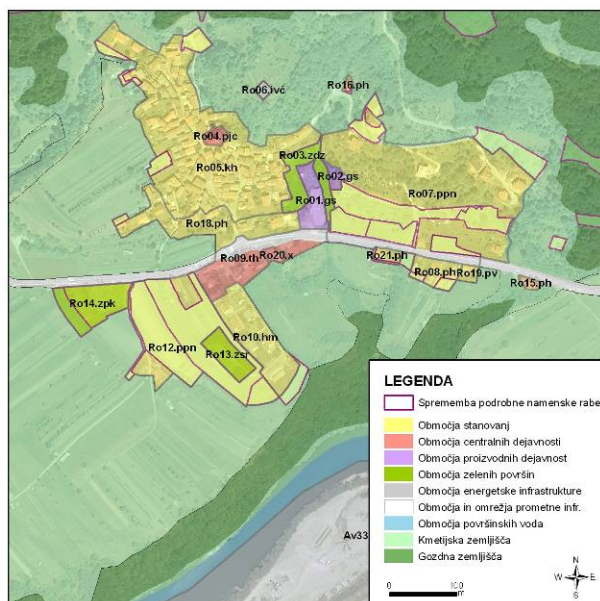
Z OPN se načrtuje tudi renaturacija nezazidanih obstoječih stavbnih zemljišč na severnem in zahodnem robu industrijskega območja Anhovo ob železnici (posegi 28-15, 34-12 in 34-16), ki se jih prekategorižira v zelene površine in kmetijska zemljišča. Navedeno spremembo lahko ocenimo kot ustrezno in pozitivno, saj bi bilo na teh območjih zelo težko zagotoviti ustrezen nivo hrupa v primeru umeščanja stanovanjskih objektov na to območje.

Slika 17: Območja ureditev v bližini pomembnejših virov hrupa

Območja centralnih dejavnosti v Desklah

Območja centralnih dejavnosti in obvoznica v Kanalu

Širitev naselja Ročinj

Glede na zgoraj naštete vplive plana na obremenjenost s hrupom v občini ocenjujemo, da se bo število prebivalcev, ki so izpostavljeni prekomerni obremenitvi s hrupom, predvidoma zmanjšalo, prvenstveno zaradi izgradnje obvoznice Kanal. Na območjih novih posegov, ki se jih umešča ob obstoječe vire hrupa, pa je potrebno predhodno zagotoviti, da ne bodo presežene mejne ravni hrupa. Na ta način se tudi ne bo povečalo število prebivalcev, ki so izpostavljeni prekomerni obremenitvi s hrupom.

Obravnavamo lahko neposreden, daljinski, kumulativni, trajen in začasen vpliv na obremenjenost s hrupom.

Neposreden vpliv izvedbe plana pomeni vpliv samih posegov na obremenjenost s hrupom. **Trajen vpliv** izvedbe plana pomeni dolgoročen vpliv na obremenjenost s hrupom. Z izvedbo plana se bo mestoma povečala, mestoma pa zmanjšala obremenjenost s hrupom. Z ustrezno prostorsko razmestitvijo in izvedbo ustreznih protihrupnih ukrepov na kritičnih območjih mejne vrednosti obremenjenosti s hrupom ne bodo presežene. Skupno neposredni in trajni vpliv izvedbe plana na hrup ocenjujemo kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Daljinski vpliv pomeni posredne obremenitve s hrupom zaradi izvedbe plana (npr. povečan hrup zaradi povečanih prometnih tokov, itd.). Daljinski vpliv izvedbe plana na obremenjenost s hrupom ocenjujemo kot nebitven – **ocena B**.

Z vidika **kumulativnih vplivov** je potrebno upoštevati skupen vpliv posameznih posegov ob upoštevanju obstoječih virov hrupa na obremenjenost s hrupom. Nove obremenitve zaradi izvedbe posegov na tem nivoju obravnave niso specificirane do te mere, da bi bilo možno vpliv računsko oceniti. To naj se izvede ob presojanju vplivov na okolje za posamezna območja v okviru predvidenih OPPN. Kljub temu lahko ocenimo, da bo kumulativni vpliv izvedbe plana na obremenjenost s hrupom nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Začasen vpliv izvedbe plana je pretežno omejen na obdobje izvajanja gradbenih del. Začasen vpliv izvedbe plana na obremenjenost s hrupom ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

IV.4.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

Vpliv izvedbe OPN občine Kanal ob Soči na hrup je ocenjen kot nebitven ob upoštevanju spodaj navedenih omilitvenih ukrepov in priporočil, s katerimi se zmanjšajo potencialni negativni vpliv obremenjenosti s hrupom pri izvajanju plana.

Potreba po omilitvenih ukrepih ne izhaja zgolj iz vrednotenja vpliva, temveč iz veljavne zakonodaje o hrupu nasploh, saj je v skladu z njo potrebno nov vir hrupa zaščititi tako, da zakonsko predpisane mejne vrednosti za posamezno območje varstva pred hrupom ne bodo presežene. Zakonodaja torej jasno zahteva izvedbo omilitvenih ukrepov, saj obremenitev zaradi novega ali rekonstruiranega vira v njegovi okolici ne sme biti čezmerna. To se po potrebi doseže z izvedbo protihrupnih ukrepov.

Omilitveni ukrepi in priporočila v času gradnje:

- Uporaba tehnično brežhibne gradbene mehanizacije, delovnih naprav in transportnih sredstev ter njihovo redno vzdrževanje. (O)
- Obratovanje gradbišča le med tednom in v dnevnem času med 8. in 19. uro, ko je hrup manj moteč. (P)
- Izvedba občasnih meritev hrupa pri najbližjih objektih. (P)
- Viri hrupa naj se čim bolj oddaljijo od najbližjih stanovanjskih objektov. (P)
- V primeru, da ukrepi za zmanjšanje hrupa niso zadostni, naj se na najbolj izpostavljenih mestih v bližini stanovanjskih objektov postavičasne protihrupne ograje ali pridobi dovoljenje začasno čezmerno obremenjevanje okolja. Protihrupne ograje morajo zaslanjati neposredne poti med viri hrupa in izpostavljenimi mesti. Vrsto in način postavitve protihrupnih ograj naj določi strokovnjak na osnovi izmerjenih prekoračitev hrupa po pričetku izvajanja del. (P)

Omilitveni ukrepi in priporočila v času izvedbe plana:

- V posamezna območja se lahko umeščajo le tiste dejavnosti, ki ne povzročajo prekomernega hrupa glede na zakonsko predpisane mejne vrednosti za posamezno območje varstva pred hrupom. (O)
- Pri umestitvi novega vira hrupa v prostor je potrebno zagotoviti ukrepe varstva pred hrupom za preprečevanje in zmanjšanje hrupa v okolju kot posledice uporabe in obratovanja vira, pri čemer imajo pri izbiri prednost ukrepi zmanjševanja emisije hrupa pri njenem izvoru pred ukrepi preprečevanja širjenja hrupa v okolju. Izvedba morebitnih potrebnih protihrupnih zaščitnih ukrepov vključuje postavitve protihrupnih sten oz. barrier, izgradnjo nasipov, vzpostavitev vegetacije in zelenih površin, itd. (O)
- Selitev neprimerno lociranih dejavnosti znotraj naselij v obstoječe gospodarske cone. (P)
- Pri urejanju gospodarskih con mora investitor poskrbeti, da v okoliških stanovanjskih naseljih in zavarovanih območjih stopnja hrupa ni presežena. Na obrobje con naj se umešča najmanj hrupne dejavnosti. (O)
- Pri umeščanju stanovanjskih območij in drugih dejavnosti v bližino obstoječih virov hrupa je potrebno zagotoviti ustrezen nivo hrupa za predvidena območja, ter po potrebi zagotoviti protihrupne ureditve in ukrepe. (O)
- Območje kamnoloma Cvetrež pri Kalu nad Kanalom (KGV-16.ek) je potrebno urejati z OPPN, v okviru katerega je potrebno podrobneje ovrednotiti vpliv hrupa na okolico ter skladno s tem opredeliti potrebne omilitvene ukrepe za zmanjševanje obremenjenosti s hrupom v okoliških naseljih. (O)
- Območje kamnoloma Javorca na Koradi (KGV-14.ek) je potrebno urejati z OPPN, v okviru katerega je potrebno podrobneje ovrednotiti vpliv hrupa na okolico ter po potrebi opredeliti ustrezne protihrupne ukrepe za zagotavljanje ustreznega nivoja hrupa. (O)
- Prenova gospodarske cone Anhovo se ureja z OPPN 2-1: GC Anhovo (An03.ppn, An04.gs, An08.gs), v okviru katerega je potrebno podrobno ovrednotiti vpliv hrupa glede na predvidene dejavnosti in

obstoječo obremenjenost s hrupom na tem območju (Salonit Anhovo, železnica, itd.). Za osrednje območje, kjer se nahajajo stanovanjski objekti (An03.ppn) je potrebno zagotavljati pogoje za III. stopnjo varstva pred hrupom. V okviru OPPN je potrebno opredeliti konkretne omilitvene ukrepe za zmanjševanje obremenjenosti s hrupom. (O)

- Pri urejanju območja centralnih dejavnosti v Desklah (De18.ppn) in Kanalu (Ka36.ppn) je potrebno v okviru OPPN zagotoviti ustrezen nivo hrupa, ki ne sme presežati zakonsko predpisanih vrednosti za III. območje varstva pred hrupom. Po potrebi se izvedejo protihrupni ukrepi (protihrupne bariere, odmik stavb od prometnice in gospodarske cone, omejitev hitrosti). (O)
- Pri širitvi naselja Ročinj je potrebno v okviru predvidenih OPPN 16-1: SORG Ročinj jug in OPPN-6-2: SORG Ročinj vzhod zagotoviti ustrezen nivo hrupa, ki ne sme presežati zakonsko predpisanih vrednosti za III. območje varstva pred hrupom. Umestitev stanovanjskih objektov je možna šele ob zagotovitvi ustreznega nivoja hrupa. Po potrebi se izvedejo protihrupni ukrepi (protihrupne bariere, odmik stavb od prometnice, omejitev hitrosti). (O)
- Umestitev novih stanovanjskih objektov na območju sanacije naselja Ajba (Aj04.ppn in Aj05.kh) je možna šele ob zagotovitvi ustreznega nivoja hrupa III. območje varstva pred hrupom. V okviru predvidenega OPPN je potrebno preveriti vpliv hrupa in po potrebi predpisati ustrezne protihrupne ukrepe. (O)

IV.4.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

Upravljaec vira hrupa je dolžan zaradi obremenitve območja s hrupom iz vira hrupa zagotoviti monitoring v skladu s *Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 105/08)*.

Upravljaec vira hrupa je dolžan skladno s predpisi zagotoviti prvo ocenjevanje ravni hrupa po prvem zagonu novega ali znatno spremenjenega vira hrupa, ter izvedbo občasnega ocenjevanja hrupa v okviru obratovalnega monitoringa. Obseg in način meritev in ocenjevanja hrupa, metodologijo ocenjevanja ravni hrupa, ter način evidentiranja in sporočanja rezultatov ocenjevanja hrupa predpisujeta *Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (UL RS 121/04)* in *Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 105/08)*.

Z izdelavo strateške karte hrupa za območje cele občine, bi bilo mogoče pridobiti natančen pregled nad vrednostmi kazalcev hrupa v okolju in s tem natančno določiti posamezne stopnje varstva pred hrupom. Strateške karte hrupa se izdelajo na podlagi podatkov iz poročil o obratovalnem monitoringu hrupa, ki ga morajo izvajati upravljavci virov hrupa v skladu s predpisi, ki urejajo obratovalni monitoring hrupa za vire hrupa. Za izdelavo in revidiranje strateških kart hrupa ter za vodenje zbirke kart hrupa je odgovorno Ministrstvo za okolje in prostor. Strateško karto hrupa na območju državne meje pa je treba izdelati v sodelovanju z organi sosednje države, pristojnimi za izdelavo strateške karte hrupa.

IV.5. ELEKTROMAGNETNO SEVANJE

IV.5.1 OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.5.1.1 OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilji plana za segment elektromagnetno sevanje (EMS):

- Ustvariti kakovostne pogoje za bivanje z urejeno komunalno opremljenostjo naselij
- Omogočiti regionalno usklajeno rabo prostora za okoljsko in komunalno, energetske ter prometno infrastrukturo (energetski objekti državnega pomena).

Izbrani cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment elektromagnetno sevanje (EMS) so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 51: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev – segment EMS

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Elektromagnetno sevanje	E1 - Ustrezna umestitev poselitve in drugih dejavnosti glede na obstoječe in predvidene vire elektromagnetnega sevanja (daljnovodi)	Konfliktnost rabe na območjih varstvenih pasov daljnovodov Primerna oddaljenost objektov (stanovanjski in javni objekti) od virov EMS

IV.5.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje elektromagnetno sevanje, ki so predstavljeni v različnih programih ter strategijah, so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 52: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja – segment elektromagnetno sevanje

Programi	Cilji in ukrepi
Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005 - 2012	Izdelava kart obremenjenih območij z elektromagnetnim sevanjem
Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2004	<ul style="list-style-type: none"> • Zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z ustrezno in racionalno infrastrukturno opremljenostjo. • Pri razvoju energetskih sistemov se upošteva načela varstva bivalnega in drugega okolja in izboljševanja kakovosti prostora.
SKLADNOST	Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov

IV.5.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Pri vrednotenju elektromagnetnega sevanja glede ustrezne umestitve poselitvenih območij glede na postavitev daljnovodov je bistven kazalec konfliktnost rabe na območjih varstvenih pasov daljnovodov.

Pri načrtovanju OPN je potrebno upoštevati prenosne elektroenergetske objekte in koridorje, ki potekajo na območju občine. Skladno z *Energetskim zakonom (Ur. l. RS, št. 27/07, 70/08, 22/10)* znaša širina varovalnega pasu elektroenergetskega koridorja večsistemskega nadzemnega daljnovoda za napetostni nivo 110 kV 30 m (15 m levo in 15 m desno od osi DV), pri podzemni izvedbi 3 m (1,5 m levo in 1,5 m desno od osi DV), za napetostni nivo 400 kV pa 80 m (40 m levo in 40 m desno od osi DV), pri podzemni izvedbi 10 m (5 m levo in 5 m desno od osi DV). Zaželeno je, da se območja stavbnih zemljišč namenjena za stalno prebivanje ljudi ne širijo v elektroenergetske koridorje daljnovodov.

V skladu z določili *Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS, št. 70/96)* glede dopustnih mejnih vrednosti za električno in magnetno polje v okolici novih in rekonstruiranih prenosnih daljnovodov uvrščamo 80 m široki pas vzdolž 220 kV in 400 kV daljnovodov (40 m levo in 40 m desno od osi daljnovoda) v II. območja varstva pred sevanjem. Območja v življenjskem in naravnem okolju se glede na občutljivost posameznega območja za učinke EMS delijo na I. in II. stopnja varstva pred sevanjem:

- I. stopnja varstva pred sevanjem velja za I. območje, ki potrebuje povečano varstvo pred sevanjem. I. območje je območje bolnišnic, zdravilišč, okrevališč ter turističnih objektov, namenjenih bivanju in rekreaciji, čisto stanovanjsko območje, območje objektov vzgojnovarstvenega in izobraževalnega programa ter programa osnovnega zdravstvenega varstva, območje igrišč ter javnih parkov, javnih zelenih in rekreacijskih površin, trgovsko-poslovno-stanovanjsko območje, ki je hkrati namenjeno bivanju in obrtnim ter podobnim proizvodnim dejavnostim, javno središče, kjer se opravljajo upravne, trgovske, storitvene ali gostinske dejavnosti, ter tisti predeli območja, namenjenega kmetijski dejavnosti, ki so hkrati namenjeni bivanju.
- II. stopnja varstva pred sevanjem velja za II. območje, kjer je dopusten poseg v okolje, ki je zaradi sevanja bolj moteč. II. območje je zlasti območje brez stanovanj, namenjeno industrijski, obrtni ali drugi podobni proizvodni, transportni, skladiščni ali servisni dejavnosti. II. stopnja varstva pred sevanjem velja tudi na površinah, ki so v I. območju namenjene javnemu cestnemu ali železniškemu prometu.

Tabela 53: Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov – segment elektromagnetno sevanje

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/E1/ Ustrezna umestitev poselitve in drugih dejavnosti glede na obstoječe in predvidene vire elektromagnetnega sevanja (daljnovodi)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur.l. RS, št. 70/96) • Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, 70/96) 	<p><u>Kazalec:</u> Konfliktnost rabe na območjih varstvenih pasov daljnovodov</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Primerna oddaljenost objektov (stanovanjski in javni objekti) od virov EMS <p><u>Vir podatkov:</u> Obstoječi in predvideni viri EMS. Namenska raba prostora v veljavnem planu in dopoljenem osnutku. Analiza obstoječih objektov znotraj varovalnih pasov daljnovodov.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Ekspertno mnenje.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Umeščanje novih virov EMS ne bo vplivalo na povečalo obremenjenosti okolja z EMS. Zaradi sanacije in rekonstrukcije virov EMS se bo zmanjšala obremenjenost z EMS in število prebivalcev in objektov izpostavljenih EMS.</p> <p>B: Vpliv je nebitven. Umeščanje novih virov EMS bo neznatno povečalo obremenjenosti okolja z EMS. Stanovanjski objekti in prebivalci ne bodo izpostavljeni povečani obremenjenosti z EMS. Plan ne predvideva novih stanovanjskih površin in javnih objektov znotraj varovalnih pasov daljnovodov.</p> <p>C: Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Umeščanje novih virov EMS bo povečalo obremenjenosti okolja z EMS. Plan mestoma umešča nove stanovanjske površine in javne objekte znotraj varovalnih pasov daljnovodov, zaradi česar bi lahko bili objekti in prebivalci izpostavljeni prekomerni obremenjenosti z EMS. Potrebna izvedba omilitvenih ukrepov (podzemna izvedba daljnovodov, omejitev gradnje, itd.)</p> <p>D: Vpliv je bistven. Umeščanje novih virov EMS bo bistveno povečalo obremenjenosti okolja z EMS. Stanovanjske površine in območja centralnih dejavnosti se umeščajo znotraj varovalnih pasov daljnovodov, kjer bodo objekti in prebivalci izpostavljeni prekomerni obremenjenosti z EMS.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Bistveno povečanje obremenjenosti okolja z EMS. Viri EMS bodo v neposredni bližini stanovanjskih in javnih objektov. Omilitveni ukrepi niso mogoči.</p>

IV.5.2 STANJE OKOLJA

Elektromagnetna sevanja (EMS) so prisotna povsod v človekovem naravnem in bivalnem okolju. Človek je izpostavljen EMS iz naravnih in umetnih virov v frekvenčnem obsegu 0 – 300 GHz. V primerjavi z naravnimi sevanji je intenziteta umetno ustvarjenih sevanj močno narasla, saj se znanstveno-tehnološka revolucija nezadržno nadaljuje in se srečujemo z novimi viri, ki uporabljajo različne dele elektromagnetnega spektra.

Glavni viri elektromagnetnega sevanja, ki jim je človek izpostavljen so:

1. Nizkofrekvenčni viri (0 -10 kHz)

- električni vodi (50 Hz),
- transformatorji,
- računalniški monitorji in podobno.

2. Visokofrekvenčni viri:

- radijski in televizijski oddajniki (od nekaj 10 kHz do nekaj 100 MHz),
- bazne postaje mobilne telefonije (410 MHz za NMT sistem, 900 MHz in (v prihodnosti) 1800 MHz za GSM).

V občini Kanal ob Soči v bivalnem okolju nastopajo predvsem naslednji viri elektromagnetnega sevanja:

- daljnovodi različnih napetosti (10 do 110 kV)
- TP in RTP različnih napetosti
- bazne postaje mobilne telefonije
- radijski in televizijski oddajniki

Daljnovodi se s frekvenco 50 Hz uvrščajo v področje ekstremno nizkih frekvenc. Predpisane mejne vrednosti se dosežejo le pri daljnovodih največjih napetosti (400 kV). Najnižja višina vodnika je osem metrov, v tem primeru je jakost električnega polja v mejah dopustne na razdalji 35 metrov od osi daljnovoda. Običajno so vodniki napeljeni višje, takrat pa jakost električnega polja upade pod dopustno že ob osi daljnovoda. Pri daljnovodih nižjih napetosti (110 kV, 20 kV) električno polje upade na dopustno vrednost že nekaj metrov od vodnika, torej pri tleh ta vrednost ni presežena. Varstvo pred sevanjem zagotavljajo varstveni koridorji pod daljnovodi, v katerih ni dovoljeno graditi novih objektov.

Na območju občine Kanal ob Soči se nahajajo sledeči objekti za proizvodnjo, razdeljevanje in prenos električne energije (HE, RTP in daljnovodi):

- RTP Salonit Anhovo
- DV 1x110 kV Dobljar – Tolmin
- DV 1x110 kV Plave – Dobljar
- DV 1x110 kV Plave – Anhovo
- DV 1x110 kV Nova Gorica – Plave
- DV 1x110 kV Dobljar - Nova Gorica
- HE Plave 1 in Plave 2
- HE Dobljar 1 in Dobljar 2
- ČHE Avče
- MHE Ajba in MHE Prigonov mlin na Ajbi

Načrtovana je tudi umestitev RTP Plave ter rekonstrukcija 1x110 kV Dobljar - Nova Gorica v DV 2x110 kV Avče – Nova Gorica in DV 2x110 kV Avče - Dobljar.

Pri gradnji stanovanjskih območij je zaradi elektromagnetnega sevanja treba upoštevati varstveno širino elektroenergetskega koridorja, ki znaša za napetostni nivo 110 kV 30 m (15 m levo in 15 m desno od osi DV) in 80 m (40 m levo in 40 m desno od osi DV) za napetostni nivo 400 kV. V primeru podzemne izvedbe daljnovoda znaša širina varovalnega pasu daljnovoda 3 m (1,5 m levo in 1,5 m

desno od osi DV) za napetostni nivo 110 kV, za napetostni nivo 400 kV pa 10 m (5 m levo in 5 m desno od osi DV).

Na območju občine Kanal ob Soči se mestoma pojavljajo stanovanjske površine znotraj varovalnih koridorjev daljnovodov (DV110 kV), pri čemer pa je potrebno poudariti, da se znotraj teh varovalnih pasov stanovanjski objekti pojavljajo le izjemoma. Obstoječe nepozidane stanovanjske površine znotraj varovalnih koridorjev daljnovodov se tako pojavljajo v naseljih: Ložice (Lo02.hm), Robidni breg (Rb05.od), Krstenica (Kr02.od, Kr05.kh), Gorenja vas (Gr06.kh), Ajba (Aj06.kh, Aj03.kh), Ročinj, Kanalski vrh (Kv03.Kh), Deskle (De44.kh) in Avče (Av24.od). Pri tem gre za območja stavbnih zemljišč manjšega obsega, pretežno za razpršeno gradnjo in zaselke. Obstoječi stanovanjski objekti znotraj varovalnih koridorjev daljnovodov pa se pojavljajo v naseljih Ložice (Lo16.kh in Lo12.ph), Gorenja vas – zaselek Pečno (Gr03.ppn) in Ajba (Aj01.od), poleg tega pa tudi objekt razpršene gradnje na Paljevem.

Bazne postaje mobilne telefonije delujejo pri skoraj tisočkrat višji frekvenci kot radijski oddajnik, vendar tudi pri približno tisočkrat manjši moči (okrog 100 W). Rezultati meritev, ki so jih v okolici baznih postaj mobilne telefonije širom Slovenije izvedle pooblaščen organizacije Agencije RS za okolje, kažejo, da obremenitev bivalnega in naravnega okolja z EMS nikjer ne presega mejnih vrednosti, ki jih določa predpis. Običajna izpostavljenost ljudi sevanjem baznih postaj v Sloveniji je več kot 100-krat manjša od mejnih vrednosti. Rezultati meritev elektromagnetnega sevanja v slovenskih občinah tudi kažejo, da sevalne obremenitve nimajo neposredne povezave z oddaljenostjo merilnega mesta od bazne postaje. Glavno vlogo pri jakosti električnega polja na posamezni lokaciji ima višina antene ter njena usmerjenost (sevalni diagram) v prostoru.

V občini Kanal ob Soči se bazne postaje mobilne telefonije nahajajo na vrhu Korade, pri vrhu Nad Robom nad Plavami, pobočju vzhodno od Deskel, pri železniški postaji v Kanalu, na grebenu SV od Kambreškega ter pri zaselku Mešnjak (Levpa). Bazne postaje se torej nahajajo pretežno izven strnjjenih poselitvenih območij, kar je z vidika EMS ugodno.

Na območju občine Kanal ob Soči se pojavljajo tudi posamezni radiodifuzijski oddajniki (radio in TV oddajniki): pri vrhu Nad Robom nad Plavami (RA in TV), na pobočju vzhodno od Deskel (TV), na grebenu SV od Kambreškega (TV) ter pri Avčah (TV). Radiodifuzijski oddajniki se torej nahajajo izven strnjjenih poselitvenih območij, kar je z vidika EMS ugodno.

IV.5.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.5.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Tabela 54: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana na segment elektromagnetno sevanje

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/E1/	Konfliktnost rabe na območjih varstvenih pasov daljnovodov	<p>Umeščanje novih ali rekonstrukcija in nadgradnja obstoječih virov elektromagnetnega sevanja (RTP, DV 400 kV, DV 2x110 kV).</p> <p>Umeščanje stavbnih zemljišč varstvenih pasov daljnovodov in potencialna nevarnost prekomernega elektromagnetnega sevanja v primeru umeščanja stanovanjskih in drugih objektov znotraj teh območij.</p> <p>Mestoma pozitiven vpliv zaradi vračanja nezazidanih stavbnih zemljišč znotraj varovalnih pasov daljnovodov v primarno rabo (renaturacija).</p>	C	X	X	X	C	X

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški del OPN

Iz strateškega dela OPN je razvidno, da je na področju proizvodnje, prenosa in distribucije električne energije (daljnovodi, RTP, HE) predvidena rekonstrukcija omrežja, ter deloma tudi njegova dograditev. Predvidena je rekonstrukcija obstoječih enosistemskih daljnovodov (DV 1x110 kV) z nadgraditvijo v dvosistemске (DV 2x110 kV). Načrtuje se umestitev RTP Plave. Predvidena je tudi trasa 2x400 kV Okroglo - Udine (trasa G), ki poteka preko skrajno severnega dela občine. Predvidene rekonstrukcije in novi daljnovodi ter drugi elektroenergetski objekti bodo v okolju predstavljali nov vir elektromagnetnega sevanja, zato je potrebno preprečiti morebitno prekomerno elektromagnetno sevanje na stanovanjskih in drugih območjih, kjer se ljudje zadržujejo dlje časa. Strateški del OPN določa, da je potrebno za vsak objekt (novogradnje, nadzidave, dozidave objektov namenjenih za stalno oz. občasno bivanje ter za pomožne objekte), ki posega v elektroenergetske koridorje obstoječih oz. predvidenih daljnovodov, predložiti dokazilo pooblaščenе organizacije, da niso prekoračene mejne vrednosti veličin elektromagnetnega sevanja kot to določa veljavna zakonodaja.

Na področju telekomunikacijske infrastrukture, ki predstavlja vir elektromagnetnega sevanja (bazne postaje), večje spremembe niso predvidene, zato tudi ni pričakovati bistvenega porasta njihovega elektromagnetnega sevanja na okolje.

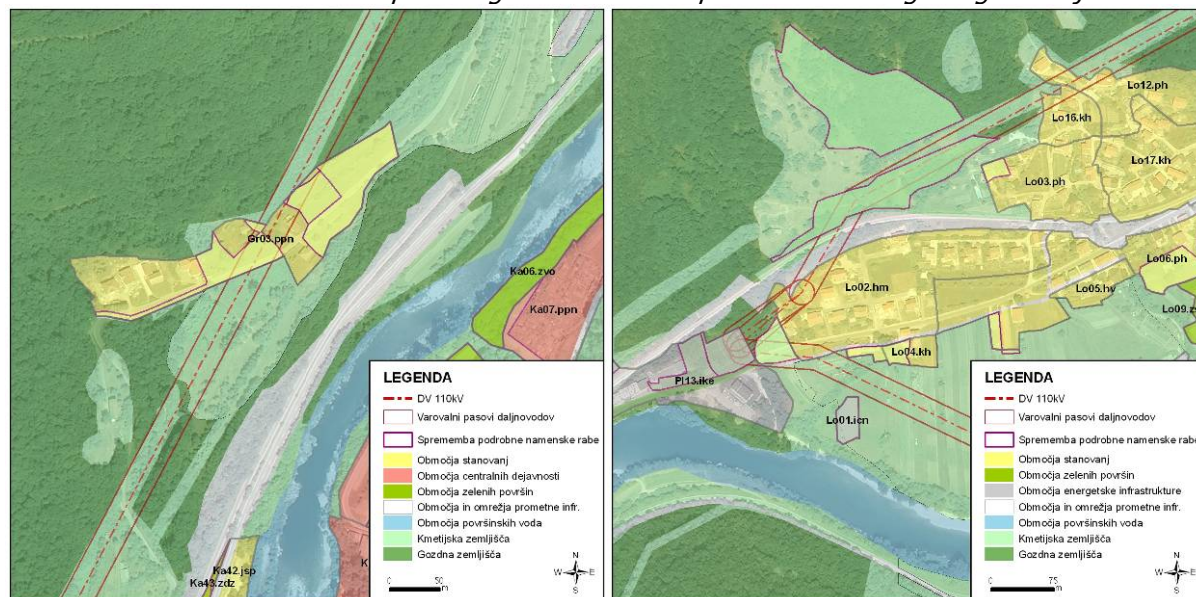
Na podlagi navedenega ocenjujemo, da bo **vpliv strateškega dela plana na elektromagnetno sevanje nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C).**

Izvedbeni del OPN

Izvedbeni del OPN mestoma predvideva spremembe namenske raba (stavbna zemljišča) znotraj varovalnih pasov daljnovodov, zaradi česar bi na teh območjih lahko prišlo do prekomerne obremenjenosti z elektromagnetnim sevanjem. Zato gradnja stanovanjskih in drugih objektov, v katerih se dalj časa zadržujejo ljudje, znotraj teh koridorjev ni dovoljena. Možna je šele ob predhodni podzemni izvedbi obstoječih daljnovodov, pri čemer je potrebno upoštevati nastale varovalne pasove podzemnih daljnovodov.

Na območju Gorenje vasi – **zaselek Pečno (Gr03.ppn)** je predvidena sanacija razpršene gradnje z zaokroževanjem in širitvijo stanovanjskih površin (posegi 7-2a,b,c, 7-17, 7-16, SK sorg oz. SS sorg). Osrednji del območja prečka daljnovod (DV 1x110 kV Plave – Doblar), zaradi česar se bo del novih stanovanjskih površin nahajal znotraj varovalnega pasu daljnovoda, kjer je možna prekomerna obremenitev z elektromagnetnim sevanjem. Za območje je predvideno urejanje z OPPN, v okviru katerega je potrebno pri nadaljnjem planiranju objektov in dejavnosti upoštevati varstveni pas daljnovoda in zagotoviti ustrezno varstvo pred EMS. Znotraj varstvenega pasu daljnovoda gradnja stanovanjskih objektov ni dovoljena. Možna je šele po predhodni rekonstrukciji in podzemni izvedbi daljnovoda.

Slika 18: Konfliktna namenska raba prostora glede na varstvene pasove elektroenergetskega omrežja

Zaselek Pečno

RTP Plave in naselje Ložice

Poleg tega OPN predvideva številne površinsko manjše preategorizacije namenske rabe v stavbna stanovanjska zemljišča (SK, A), pri čemer pa gre zgolj za ureditev plana oz. uskladitev planske namenske rabe glede na dejansko stanje v prostoru (obstoječi objekti). Tovrstne ureditve so predvidene v naseljih Gorenje polje (Gp03.kh, poseg 34-10, Aup), Gorenja vas (Gr06.kh, poseg 7-15, A up), Ajba (Aj03.kh, poseg 1-10a,b,c,d, Sk up), Kanalski vrh (Kv03.Kh, poseg 11-11, SK up) in Deskle – Globno (De44.kh, poseg 5-43, SK up). Poudariti je potrebno, da se znotraj varovalnega elektromagnetnega koridorja nahaja zgolj obstoječi stanovanjski objekt v Ajbi. Na omenjenih območjih znotraj varstvenih pasov daljnovodov novogradnje, nadzidave in dozidave objektov načeloma niso dovoljene. Skladno z navedenim ne pričakujemo pomembnejših vplivov elektromagnetnega sevanja na teh območjih.

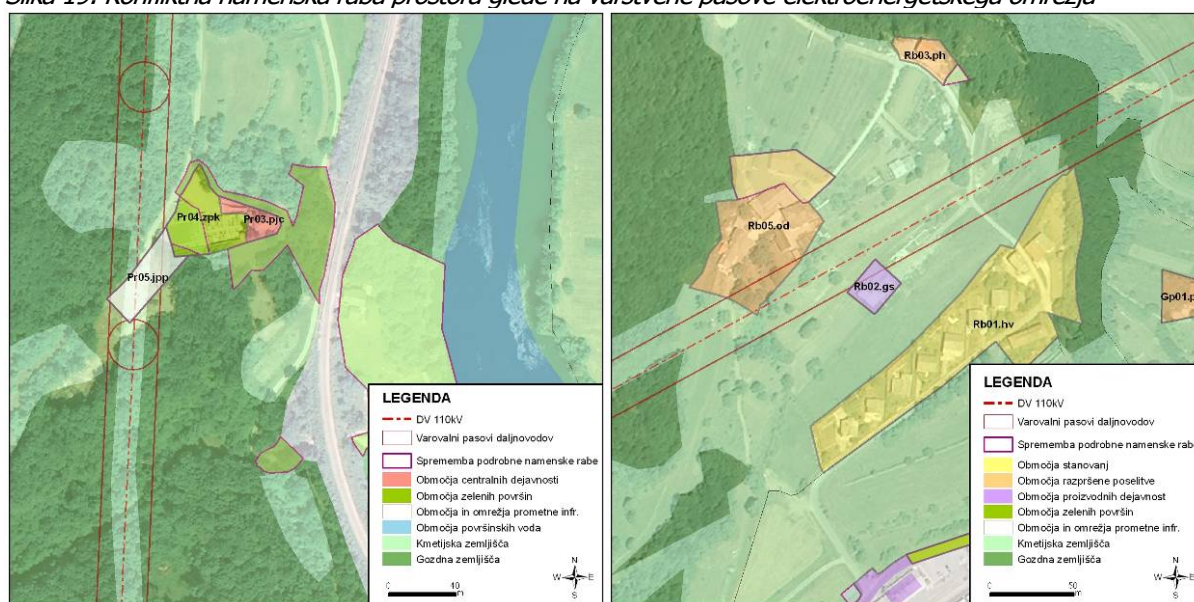
Izvedbeni del OPN ponekod predvideva na območju varovalnih pasov daljnovodov renaturacijo oz. vračanje obstoječih stavbnih zemljišč, ki še niso pozidana, v primarno rabo (kmetijska zemljišča, gozd). Tovrstni posegi so predvideni na območju naselij Gorenje polje (poseg 34-7, iz S v K2), Krstenica (poseg 28-3, iz S v K2), Gorenja vas (poseg 7-13, iz S v K2), Ajba (Aj06.kh, Aj03.kh, iz S v G), Ročinj (poseg 16-11, 16-12, iz S v G), ter na območju razpršene gradnje v Plajevem pri Desklah (poseg 24-6, iz S v K2). Renaturacija teh območij ima pozitiven vpliv na obremenjenost z EMS, saj je na ta način onemogočena gradnja znotraj varovalnih pasov daljnovodov.

Z OPN se umešča v prostor obstoječo RTP Plave (PI13.ike, poseg 15-47 in 15-49), ki predstavlja vir elektromagnetnega sevanja. Poleg tega je s planom predvidena renaturacija zahodnega roba naselja Ložice (LO02.hm, poseg 30-07), ki leži v neposredni bližini RTP Plave. To ima pozitiven vpliv z vidika EMS, saj se ohranja nepozidano vmesno območje med naseljem in RTP, ter preprečuje umeščanje stanovanjskih objektov v neposredno bližino vira EMS.

Predvidena je tudi ureditev parkirišča pri cerkvi Sv. Ahaca pri Prilesje pri Plavah (poseg 25-13 – Pr05.jpp), ki se nahaja neposredno na trasi daljnovoda DV 1x110 kV Nova Gorica – Plave. Na parkiriščih pod daljnovodi je prepovedano parkiranje za vozila, ki prevažajo vnetljive, gorljive in eksplozivne materiale.

V Robidnem bregu je predvidena legalizacija območja kmetijskega gospodarskega objekta (IK, poseg 32-1, Rb02.gs), ki deloma posega v varovalni pas daljnovoda DV 1x110 kV Plave – Doblar, pri čemer se obstoječi objekt nahaja izven varovalnega območja. V koridorjih daljnovodov je izrecno prepovedana gradnja nadzemnih objektov, v katerih je lahko vnetljiv material.

Slika 19: Konfliktna namenska raba prostora glede na varstvene pasove elektroenergetskega omrežja

Parkirišče pri cerkvi v Prilesju

Kmetijsko gospodarski objekt v Robidnem bregu

Na območju predvidene trase daljnovoda DV 400 kV ni objektov oz. površin, ki bi lahko bile izpostavljene prekomerni obremenjenosti z EMS.

Obravnavamo lahko neposreden in trajen vpliv na obremenjenost z elektromagnetnim sevanjem. Začasni, daljinski, sinergijski in kumulativni vpliv ne bodo izraženi, zato jih ne vrednotimo.

Neposreden vpliv izvedbe plana pomeni vpliv posegov na elektromagnetno sevanje tako z vidika novih ali rekonstruiranih virov elektromagnetnega sevanja kot z vidika konfliktnosti rabe v območju varstvenih elektromagnetskih koridorjev. S posameznimi posegi so predvidene ureditve znotraj varstvenih pasov daljnovodov, kjer obstaja potencialna nevarnost prekomerne obremenjenosti z EMS, čemur pa se je moč izogniti z ustrezno umestitvijo dejavnosti in objektov v prostor oz. podzemno izvedbo daljnovoda. Ponekod drugod se nezazidana stavbna zemljišča znotraj varovalnih pasov vrača v primarno rabo. Vpliv izvedbe plana na elektromagnetno sevanje se ocenjuje kot **nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – ocena C**.

Trajen vpliv izvedbe plana pomeni dolgoročen vpliv na elektromagnetno sevanje v prostoru. Skladno z zgoraj navedeno oceno neposrednega vpliva, se tudi trajen vpliv izvedbe plana na elektromagnetno sevanje ocenjuje kot **nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – ocena C**.

IV.5.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

Vpliv izvedbe OPN občine Kanal ob Soči na elektromagnetno sevanje je ocenjen kot nebiten ob upoštevanju omilitvenih ukrepov in priporočil, s katerimi se zmanjšajo oziroma izognejo potencialni negativni vpliv na obremenjenost z elektromagnetnim sevanjem zaradi izvedbe plana.

Omilitveni ukrepi in priporočila v času izvedbe plana:

- Pri načrtovanju, gradnji ali rekonstrukciji vira sevanja je potrebno izbrati tehnične rešitve in upoštevati dognanja in rešitve, ki zagotavljajo, da mejne vrednosti niso presežene, in hkrati omogočajo najnižjo tehnično dosegljivo obremenitev okolja zaradi sevanja. (O)
- Povzročitelj obremenitve okolja s sevanjem mora zagotoviti ograditev bližnjega polja okrog vira sevanja, če vira sevanja ni mogoče namestiti tako, da je onemogočen dostop na območje čezmerne obremenitve okolja zaradi sevanja ali če čezmerne obremenitve okolja zaradi sevanja na tem območju kot posledice obratovanja ali uporabe vira ni mogoče preprečiti z drugimi ukrepi varstva pred sevanjem. (O)
- Elektroenergetske koridorje se praviloma združuje s koridorji ostale energetske in druge infrastrukture. Na pozidanih območjih oziroma stanovanjskih območjih in na območjih kulturne dediščine se daje prednost podzemni (kabelski) izvedbi daljnovodov. (P)
- Nujno je potrebno upoštevati omejenost rabe prostora v varovalnem pasu daljnovodov (elektroenergetski koridorji) v skladu z zakonskimi predpisi s področja varstva pred elektromagnetnim sevanjem in gradnje visokonapetostnih elektroenergetskih vodov. Za vsako graditev objekta v koridorjih obstoječih in predvidenih prenosnih daljnovodov je potrebno pridobiti pisno soglasje pristojnega upravljavca. (O)
- Za vse objekte (novogradnje, nadzidave in dozidave objektov namenjenih za stalno oz. občasno prebivanje ter za pomožne objekte), ki posegajo v elektroenergetske koridorje obstoječih oz. predvidenih daljnovodov je treba predložiti dokazilo pooblaščen organizacije, da niso prekoračene mejne vrednosti veličin elektromagnetnega sevanja v skladu z veljavno zakonodajo. (O)
- Poselitvena območja se ne umešča v varovalne pasove elektroenergetskih koridorjev. V varovalnih pasovih gradnja stanovanjskih in drugih objektov, v katerih se dalj časa zadržujejo ljudje, ni dovoljena. Gradnja stanovanjskih in drugih objektov na stavbnih zemljiščih znotraj varstvenih pasov daljnovodov je možna samo v primeru predhodne podzemne izvedbe daljnovodov, pri čemer je potrebno upoštevati varovalne pasove podzemnih daljnovodov. (O)
- V okviru OPPN za sanacijo razpršene gradnje v zaselku Pečno (Gr03.ppn) je potrebno zagotoviti ustrezno umestitev objektov in dejavnosti upoštevajoč varovalni pas daljnovoda, ki prečka območje. Po potrebi se zagotovi podzemna izvedba daljnovoda. (O)
- Pri umestitvi novih ureditev in dejavnosti v prostor je potrebno zagotoviti minimalno varnostno razdaljo med pomembnimi viri EMS in novimi objekti. Upoštevan mora takšen odmik od virov EMS, da efektivne vrednosti poljske jakosti in gostote magnetnega pretoka padejo pod vrednosti, določene za I. in II. območje po *Uredbi o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur.l. RS, št. 70/96)*. (O)
- V koridorjih daljnovodov je izrecno prepovedana gradnja nadzemnih objektov, v katerih je lahko vnetljiv material, na parkiriščih pod daljnovodi pa je prepovedano parkiranje za vozila, ki prevažajo vnetljive, gorljive in eksplozivne materiale. (O)

IV.5.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

Zaradi obremenitve okolja z elektromagnetnim sevanjem je potrebno zagotoviti prve meritve in obratovalni monitoring na viru sevanja v skladu z *Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in*

življenjskem okolju (Ur.l. RS, št. 70/96) in Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur.l. RS, št. 70/96).

Pri novem ali rekonstruiranem objektu ali napravi, ki je vir sevanja, je potrebno zagotoviti prve meritve tistih veličin elektromagnetnega polja kot posledice obremenitve območja zaradi sevanja iz vira, za katere so določene mejne vrednosti.

V okviru obratovalnega monitoringa je potrebno zagotoviti občasne meritve tistih veličin elektromagnetnega polja kot posledice obremenitve območja s sevanjem iz vira, za katere so s to uredbo določene mejne vrednosti, razen v primeru izjem, ki so navedene v *Uredbi o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur.l. RS, št. 70/96).*

O opravljenih prvih meritvah in občasnih meritvah mora njihov izvajalec izdelati poročilo s skladu z zahtevami *Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur.l. RS, št. 70/96).*

IV.6. ODPADKI

IV.6.1 OKOLJSKI CILJI PLANA, MERILA VREDNOTENJA TER METODE UGOTAVLJANJA IN VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.6.1.1 OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilji plana za segment odpadki:

- Ustvariti kakovostne pogoje za bivanje z urejeno komunalno opremljenostjo naselij
- Omogočiti regionalno usklajeno rabo prostora za okoljsko in komunalno, energetska ter prometno infrastrukturo (vključitev v regionalni sistem ravnanja z odpadki)
- Ureditev infrastrukture za ločeno zbiranje odpadkov

Izbrani cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment odpadki so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 55: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev – segment odpadki

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Odpadki	<p>O1 – Zmanjševanje količin in volumna odloženih odpadkov</p> <p>O2 – Ustrezno ravnanje z različnimi vrstami nevarnih in nenevarnih odpadkov</p>	<p><u>Razvitost sistema in infrastrukture za ločeno zbiranje in odvoz odpadkov (mreža ekoloških otokov, zbirni center, CERO)</u></p> <p>Način ravnanja z različnimi vrstami nevarnih in nenevarnih odpadkov</p> <p>Število divjih odlagališč odpadkov</p>

IV.6.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje odpadki, ki so predstavljeni v različnih programih ter strategijah, so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 56: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja – odpadki

Programi	Cilji in ukrepi
Tematska strategija o preprečevanju in recikliranju odpadkov COM (2005) 666	<ul style="list-style-type: none"> • Zmanjšati količino odloženih odpadkov za 20% glede na izhodiščno leto 2000 do leta 2010 • Zmanjšati količino odloženih odpadkov za 50% glede na izhodiščno leto 2000 do leta 2020 • Zmanjšati volumen nevarnih odpadkov, ki se proizvedejo, za 20% glede na izhodiščno leto 2000 do leta 2010 • Zmanjšati volumen nevarnih odpadkov, ki se proizvedejo, za 50% glede na izhodiščno leto 2000 do leta 2020 • 50-80% masni delež reciklirane električne in elektronske opreme do leta 2015

Programi	Cilji in ukrepi
	<ul style="list-style-type: none"> • 95% masni delež recikliranih starih avtomobilov do leta 2015 • 55-80% masni delež reciklirane embalaže do leta 2012
SPRS in PRS	<p>V okviru ravnanja z odpadki se zagotavlja ponovno uporabo in zmanjševanje količin odpadkov ter nevarnostnega potenciala na izvoru, varno končno odlaganje in odpravljanje neurejenih odlagališč ter drugih starih bremen. Končno odlaganje odpadkov se zagotavlja na prostorsko racionalen način, ob upoštevanju zahtev za varstvo okolja in družbeni sprejemljivosti lokacije.</p> <p>Na lokalni ravni se zagotavlja izvajanje ločenega zbiranja komunalnih odpadkov na izvoru, zbiranje in, glede na naravne, prostorske, transportne – logistične in druge razmere, lahko tudi naknadno sortiranje, recikliranje in ponovno uporabo nekaterih ločeno zbranih frakcij odpadkov, trženje sekundarnih surovin in predelavo biološko razgradljivih odpadkov.</p> <p>Na regijski oziroma medobčinski ravni se v okviru tako imenovanih regijskih centrov za ravnanje z odpadki le-te naknadno sortira, zagotovi njihovo obdelavo in predelavo, recikliranje in ponovno uporabo ločeno zbranih frakcij odpadkov, trženje sekundarnih surovin, mehansko in biološko obdelanih biološko razgradljivih odpadkov, pripravo odpadkov za termično obdelavo in odlaganje preostankov odpadkov iz teh procesov.</p>
Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005 - 2012	<p>Zmanjševanje količin odpadkov z integracijo proizvodnih in porabniških vzorcev in navad, življenjskih navad, tehnoloških izboljšav, ekonomskih aktivnosti in ukrepov, demografskih sprememb z namenom jasne opredelitve povezanosti in medsebojnih interakcij med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastajanjem in preprečevanjem nastajanja odpadkov, upravljanja z viri in integralno gospodarsko politiko; • z upoštevanjem in vključevanjem parcialnih usmeritev in ciljev kot so kemikalije, IPPC, motorna vozila, električna in elektronska oprema in podobno; • Zmanjševanje vplivov na okolje (predvsem v povezavi z odlaganjem odpadkov: emisije TGP, izcedne vode), prenos odgovornosti za odpadek oziroma izrabljen proizvod na proizvajalce, uvajanje ekonomskih instrumentov (okoljskih taks).
SKLADNOST	Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov

IV.6.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Osnovni kazalec za odpadke je razvitost sistema in infrastrukture za ločeno zbiranje in odvoz odpadkov (mreža ekoloških otokov, zbirni center, regionalni center za ravnanje z odpadki, itd.) od katerega je odvisna količina oz. delež ločeno zbranih odpadkov in količina oz. delež odloženih odpadkov na odlagališču. Pomemben kazalec za vrednotenje gospodarjenja z odpadki je tudi ustrezno ravnanje z različnimi vrstami nevarnih in nenevarnih odpadkov. Na nivoju občine je uporaben tudi kazalec število divjih odlagališč odpadkov.

Tabela 57: Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov – segment odpadki

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/O1/ Zmanjševanje količin in volumna odloženih odpadkov</p> <p>/O2/ Ustrezno ravnanje z različnimi vrstami nevarnih in nenevarnih odpadkov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. 34/08) • Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Ur.l. RS, št. 34/08) • Uredba o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest (Ur. l. RS, št. 34/08) • Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur.l. RS, št. 84/06, 106/06, 110/07) • Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki (Ur. l. RS, št. 68/08) • Uredba o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin (Ur.l. RS, št. 34/08) • Uredba o odstranjevanju odpadnih olj (Ur. l. RS, št. 25/08) • Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Ur.l. RS, št. 34/08) • Uredba o odlaganju odpadkov na odlagališčih (Ur. l. RS, št. 32/06, 98/07, 62/08, 53/09). • Odlok o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov v Občini Kanal ob Soči (Ur.l. RS, št. 51/08) 	<p>Kazalec: Razvitost sistema in infrastrukture za ločeno zbiranje in odvoz odpadkov (mreža ekoloških otokov, zbirni center, CERO)</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Način ravnanja z različnimi vrstami nevarnih in nenevarnih odpadkov ▪ Število divjih odlagališč odpadkov <p><u>Vir podatkov:</u> Podatki JP Komunala Nova Gorica o količini zbranih in odloženih odpadkih, o sistemu ločenega zbiranja in odvoza odpadkov (mreža ekoloških otokov, zbirni centri, regionalni center za ravnanje z odpadki, itd.), ter o načinu ravnanja z različnimi vrstami odpadkov. Popis divjih odlagališč.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Izračun in primerjava deležev ločeno zbranih in deležev odloženih odpadkov po vrstah odpadkov. Opazovanje spreminjanja oz. razvijanja sistema ločenega zbiranja in odvoza odpadkov, ter spremembe v gospodarjenju z različnimi vrstami odpadkov.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Zagotovljeno je ustrezno ravnanje z različnimi vrstami odpadkov, ki se celo izboljšuje. Količina in volumen odloženih odpadkov se bo zmanjšala. Divja odlagališča odpadkov se prioriteto sanira.</p> <p>B: Vpliv je nebitven. Zagotovljeno je ustrezno ravnanje z različnimi vrstami odpadkov. Količina in volumen odloženih odpadkov se ne bo bistveno spremenila. Divja odlagališča odpadkov se postopoma sanira.</p> <p>C: Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Količina in volumen odloženih odpadkov se ne bo bistveno spremenila v primeru zagotavljanja ustreznega ravnanja z različnimi tipi odpadkov. Divja odlagališča odpadkov bodo deloma sanirana.</p> <p>D: Vpliv je bistven. Ustrezno ravnanje z različnimi vrstami odpadkov ni predvideno niti zagotovljeno. Količina in volumen odloženih odpadkov se bo povečala. Divjih odlagališč se ne sanira.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Pričakuje se neustrezno ravnanje z različnimi vrstami odpadkov. Količina in volumen odloženih odpadkov se bo močno povečala. Divjih odlagališč se ne sanira, pojavila se bodo nova.</p>

IV.6.2 STANJE OKOLJA

Komunalni odpadki

V občini Kanal ob Soči je za upravljanje s komunalnimi odpadki odgovorno javno podjetje Komunala Nova Gorica d.d., ki izvaja javno službo zbiranja, odvoza in odlaganja odpadkov tudi v nekaterih sosednjih občinah (Brda, Nova Gorica, itd.). Poleg rednega odvoza mešanih komunalnih odpadkov, vključno z ločeno zbranimi frakcijami, skrbi tudi za redno zbiranje in odvoz kosovnega materiala, odvoz sekundarnih surovin ter 2x letno zbiranje nevarnih frakcij odpadkov iz gospodinjstev. Omenjeno podjetje pa ne odvaža ločeno zbranih frakcij odpadkov iz industrije, obrti in storitvenih dejavnosti. Javni odvoz odpadkov zajema vsa naselja in vse prebivalce.

Občina Kanal ob Soči je aprila 2008 sprejela *Odlok o zbiranju in prevozu komunalni odpadkov v Občini Kanal ob Soči (Ur.l. RS, št. 51/08)*, ki določa:

- organizacijsko in prostorsko zasnovano opravljanja javne službe,
- vrsto in obseg storitev javne službe ter njihovo prostorsko razporeditev,
- pogoje za zagotavljanje in uporabo storitev javne službe,
- pravice in obveznosti uporabnikov storitev javne službe,
- vire financiranja javne službe in način njihovega oblikovanja,
- vrsto in obseg zemljišč, objektov, naprav in opreme, potrebnih za izvajanje javne službe, ki so lastnina občine, ter javno dobro (v nadaljevanju: javne površine) in varstvo, ki ga ta infrastruktura lokalnega pomena uživa,
- priprava ukrepov in nalog za preprečevanje škodljivih vplivov na okolje in zmanjšanja količin odpadkov.

Občina uvaja ločeno zbiranje komunalnih odpadkov po vseh večjih strnjenih naseljih v občini. Javni odvoz odpadkov zajema vsa naselja in vse prebivalce. Urejena zbiralnica komunalnih odpadkov se nahaja ob cesti med naseljema Kanal in Bodrež. Iz zbiralnice se odpadki odvažajo na odlagališče odpadkov Stara gora (Center za ravnanje z odpadki Nova Gorica) v občini Nova Gorica.

Gradbeni odpadki

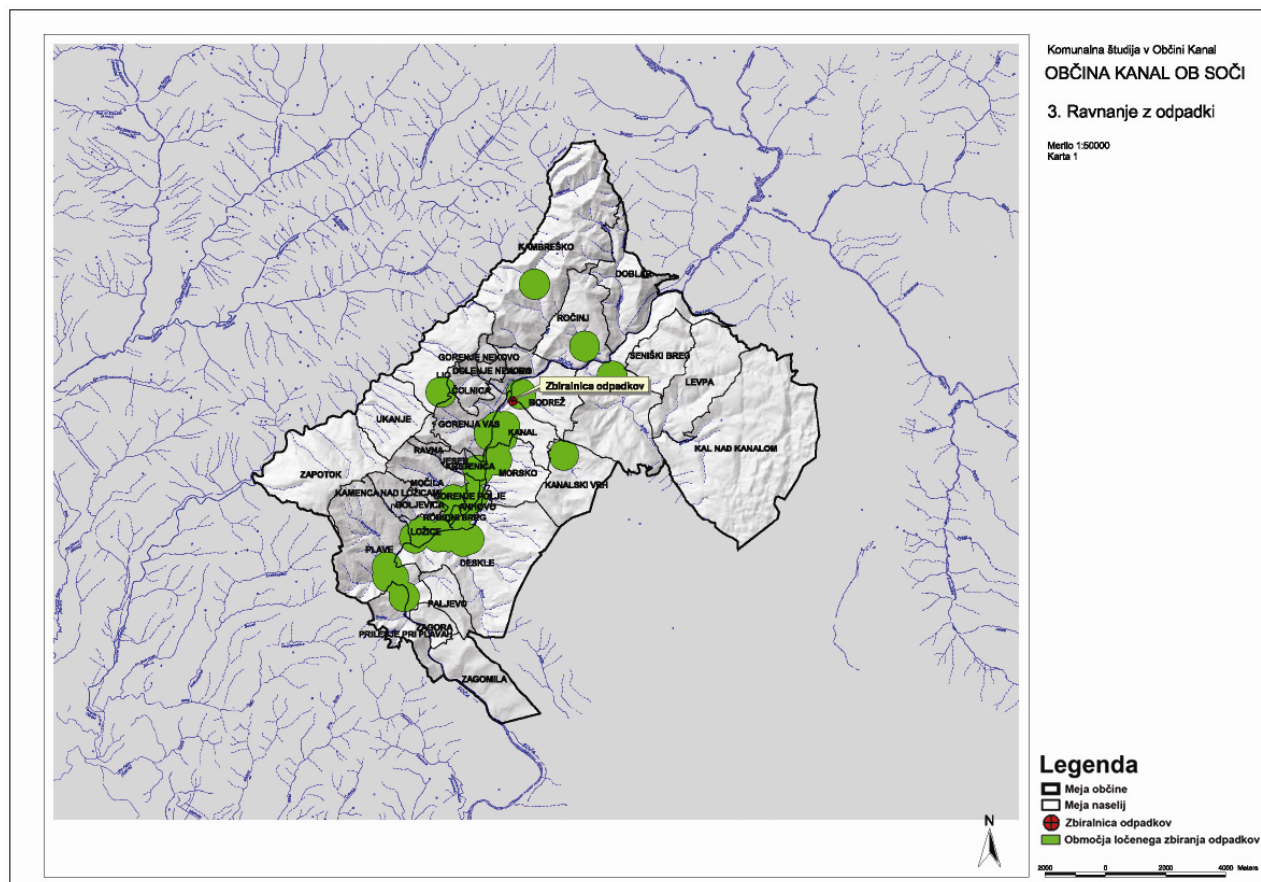
V občini Kanal ob Soči ni urejeno ravnanje z gradbenimi odpadki, saj se gradbeni odpadki ne zbirajo, predelujejo in odlagajo sistematično. Ker je bila v letu 2003 sprejeta zakonodaja, ki določa ravnanje z gradbenimi odpadki in obvezuje vse investitorje, da predajo gradbene odpadke predelovalcem oziroma zbiralcem gradbenih odpadkov in o tem pridobijo evidenčne liste, bo lahko ravnanje z gradbenimi odpadki v občini v bližnji prihodnosti postalo velik problem.

Industrijski odpadki

V industriji odpadke zbirajo ločeno po vrstah odpadkov. Nevarne odpadke in sekundarne surovine predajajo pooblaščenim zbiralcem, predelovalcem ali odstranjevalcem odpadkov. Nenevarne odpadke in mešane komunalne odpadke pa zbirajo in jih preko družbe Komunala NG d.d. odlagajo na CERO v Stari gori. V industriji predajo odpadkov opravljajo le na osnovi evidenčnih listov, ki so tudi osnova za izdelavo letnih poročil o odpadkih.

V občini ni na razpolago podatkov o vrsti in količini odpadkov iz industrije, saj ji posamezna podjetja letnih poročil o odpadkih ne pošiljajo. Komunalno podjetje NG d.d. vodi evidenco odloženih odpadkov po vrsti, količini in povzročiteljih, ki se odlagajo na odlagališču CERO Nova Gorica v Stari gori.

Slika 20: Ravnanje z odpadki na območju občine Kanal ob Soči

(Vir: Komunalna študija v občini Kanal ob Soči, TerraGIS, marec 2009)

Nevarni odpadki

Nevarni odpadki nastajajo tako v industriji, storitvenih dejavnostih in obrti kot tudi v gospodinjstvih. Posamezna podjetja nevarne odpadke zbirajo in predajajo pooblaščenim zbiralcem, predelovalcem ali odstranjevalcem odpadkov.

Na območju občine Kanal ob Soči ni urejenega odlagališča za nevarne odpadke, zato se jih odvažna na ustrezno odlagališče zunaj občine. Komunalno podjetje NG d.d. dvakrat letno organizira zbiranje nevarnih odpadkov iz gospodinjstev. Količine zbranih nevarnih odpadkov iz gospodinjstev počasi naraščajo.

Na odlagališču je urejeno odlaganje azbestnih odpadkov v skladu s pravilnikom. Lokacija polja za odlaganje azbestnih odpadkov je izven telesa odlagališča klasičnih komunalnih odpadkov, dovoljeno pa je odlaganje trdnovezanih azbestnih odpadkov in le predhodno obdelanih ali zapakiranih šibkovezanih azbestnih odpadkov. Trenutna kapaciteta znaša ob sedanji višini robov 1000m³, z višanjem robne brežine pa se lahko tudi poveča. Po veljavnem dogovoru z občinami, za katere se izvaja javna služba odlaganja komunalnih odpadkov, se fizičnim osebam ne zaračuna zbiranje, prevzem in odlaganje trdno vezanih azbestnih odpadkov.

Divja odlagališča odpadkov

V skladu z *Odlok o zbiranju in prevozu komunalni odpadkov v Občini Kanal ob Soči (Ur.l. RS, št. 51/08)* je izvajalec javne službe (Komunala Nova Gorica d.d.) dolžan v imenu in za račun občine voditi

kataster divjih odlagališč. Kataster divjih odlagališč se vodi v grafični in tekstualni oblik, skladno z občinskim geografskim sistemom, vsebuje pa podatke o lokaciji posameznega odlagališča, vrstah in količini odloženih odpadkov. Odlok tudi določa, da se odlagališča odpadkov, za katera niso bila izdana ustrezna dovoljenja (divja odlagališča) sanirajo v skladu z odločbo pristojne inšpekcije ali nalogom pristojnega organa.

IV.6.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.6.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Tabela 58: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana na segment odpadki

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/O1/ /O2/	Razvitost sistema in infrastrukture za ločeno zbiranje in odvoz odpadkov (mreža ekoloških otokov, zbirni center, CERO)	<p>Porast količine nastalih odpadkov zaradi novih dejavnosti (centralne dejavnosti, ČN).</p> <p>Izboljšanje infrastrukture za ravnanje z odpadki in posledično povečanje deleža ločeno zbranih odpadkov in zmanjšanje deleža odloženih odpadkov.</p> <p>Obstoječi zbirni center komunalnih odpadkov v Bodrežu ni opredeljen z ustrezno namensko rabo, zato ustrezno ravnanje z odpadki v občini Kanal ob Soči ni zagotovljeno. OPN je zato sprejemljiv le pod pogojem, da se območje zbirnega centra komunalnih odpadkov pri Bodrežu opredeli z ustrezno namensko rabo ter ustrezno uredi.</p>	C	C	C	X	C	C

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški del OPN

Strateški del OPN navaja, da je ureditev infrastrukture za ločeno zbiranje odpadkov eden od prioritarnih projektov, za katere se z OPN zagotavljajo prostorski pogoji, kar je z vidika ravnanja z odpadki pozitivno. Zasnova gospodarske javne infrastrukture vsebuje tudi ravnanje z odpadki, kjer je navedeno: da poteka zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov v vseh naseljih občine; da se v vseh večjih strnjjenih naseljih uvaja zbiranje komunalnih odpadkov z ločevanjem frakcij; da ločeno zbiranje odpadkov in izločanje sekundarnih surovin izvaja zbirni center komunalnih odpadkov v Bodrežu; ter da se odpadki za odlaganje odvažajo na deponijo Stara Gora v občini Nova Gorica.

OPN ne obravnava divjih odlagališč odpadkov na območju občine, ki se pogosto pojavljajo na vodovarstvenih območjih, kar je še posebej problematično z vidika oskrbe s pitno vodo in zdravja prebivalstva. **V OPN bi bilo potrebno dodati strateško usmeritev, da se divja odlagališča odpadkov sanira ter prepreči nadaljnje odlaganje odpadkov na teh območjih.**

Vse navedene ureditve sledijo zastavljenim okoljskim ciljem zato ocenjujemo, da bo **vpliv strateškega dela plana na ravnanje z odpadki pozitiven (ocena A)**.

Izvedbeni del OPN

Z izvedbo plana se pričakuje porast količine nastalih odpadkov, predvsem na račun ureditve novih centralnih območij (Kanal, Deske), ki bodo predstavljale nov vir odpadkov. Kljub širitvi posameznih poselitvenih območij dolgoročno ni pričakovati večje rasti prebivalstva in s tem povečanja skupne količine odloženih odpadkov. Zaradi sodobnega življenjskega sloga sicer naraščajo nastale količine odpadkov na prebivalca, vendar pa se hkrati s pričakovano večjo okoljsko osveščenostjo in spodbujanjem ločenega zbiranja odpadkov zmanjšuje količina odloženih odpadkov. Nastajali bodo pretežno komunalni odpadki, ki se bodo zbirali ločeno in s katerimi se bo ravnalo v skladu s predpisi.

Med gradnjo bodo nastajali pretežno gradbeni odpadki, tudi posebni odpadki, ki bodo vsebovali nevarne snovi. Odpadke se bo v skladu s predpisi za kratek čas varno shranilo na lokaciji in predalo pooblaščenim predelovalcem oz. zbiralcem posameznih vrst odpadkov.

OPN predvideva izgradnjo novih čistilnih naprav (Avče, Deskle, Kanalski Vrh, Plave, Ložice...), kjer bo med procesom čiščenja odpadnih voda nastajalo odpadno blato oz. mulj (nevaren odpadek), za katerega je potrebno zagotoviti ustrezno ravnanje.

Izvedbeni del OPN mestoma ustvarja prostorske pogoje za umestitev in ureditev okoljske infrastrukture za potrebe ustreznega ravnanja z odpadki (ekološki otoki, zbirna in odjemna mesta). V Ajbi se obstoječi ekološki otok ob športnih igriščih v Spodnjih Deskah opredeli z ustrezno podrobno namensko rabo – okoljska infrastruktura (De59.iew, poseg 5-77). Na jugozahodnem robu naselja Ajba se za potrebo okoljske infrastrukture v občestnem delu opredeli odjemno mesto odpadkov oz. ekološki otok (Aj15.iew, poseg 1-1a).

Po drugi strani pa obstoječi zbirni center komunalnih odpadkov v Bodrežu v dopolnjenem osnutku OPN ni opredeljen z ustrezno namensko rabo. **Brez urejenega in prostorsko ustrezno umeščenega zbirnega centra komunalnih odpadkov ustrezno ravnanje z odpadki v občini Kanal ob Soči ni zagotovljeno, OPN pa je zaradi tega nesprejemljiv.** Zato je potrebno območje zbirnega centra opredeliti kot območje okoljske infrastrukture (O) ter urediti na način, da bodo preprečeni negativni vplivi na okolje.

Pri Kalu nad Kanalom je načrtovano zbirališče nenevarnih odpadkov (poseg 8-87), za katerega se izdelava projekt o možnosti ureditve deponije nenevarnih gradbenih odpadkov. Umestitev zbirališča oz. odlagališča nenevarnih gradbenih odpadkov je možna ob doslednem upoštevanju omilitvenih ukrepov za preprečevanje vplivov na okolje (npr. podzemne vode).

Obravnavamo lahko neposreden, daljinski, kumulativni, trajen in začasen vpliv na odpadke.

Neposreden vpliv izvedbe plana pomeni vpliv samih posegov na količine zbranih in odloženih odpadkov, kot tudi na celoten sistem ravnanja z odpadki. Z izvedbo plana se bo povečala količina proizvedenih odpadkov, vendar pa se bo ob ustreznem in učinkovitem ravnanju z odpadki povečal delež ločeno zbranih odpadkov in zmanjšal delež odloženih odpadkov na odlagališču. Ustrezno ravnanje z odpadki bo zagotovljeno, če se zagotovi ustrezna podrobna namenska raba za obstoječi zbirni center komunalnih odpadkov pri Bodrežu, ki je nujen omilitveni ukrep za sprejemljivost izvedbe OPN. Neposredni vpliv OPN ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C, t.j. pod pogojem, da se območje zbirnega centra komunalnih odpadkov pri Bodrežu opredeli z ustrezno namensko rabo ter ustrezno uredi.**

Daljinski vpliv pomeni posreden vpliv v okolico območja plana zaradi izvedbe plana, kjer lahko izpostavimo predvsem nastajanje komunalnih, nevarnih in gradbenih odpadkov na območju občine Kanal

ob Soči, ki pa jih je potrebno odlagati zunaj območja občine. Daljinski vpliv izvedbe plana na področje odpadkov ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Z vidika **kumulativnih vplivov** je potrebno upoštevati tudi ravnanje z odpadki v sosednjih občinah, ki prav tako odlagajo komunalne odpadke v Centru za ravnanje z odpadki Nova Gorica v Stari Gori. Ob ustreznem ravnanju z odpadki na celotnem območju, ki ga pokriva regijsko center ocenjujemo kumulativne vplive plana na področje odpadkov kot nebitvene ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Začasen vpliv izvedbe plana je pretežno omejen na ravnanje z odpadki v obdobju izvajanja gradbenih del. Glede na to, da bodo v tem obdobju nastajali tudi nevarni odpadki, ocenjujemo začasen vpliv izvedbe plana na področje odpadkov kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Trajen vpliv izvedbe plana pomeni dolgoročen vpliv na količine zbranih in odloženih odpadkov, kot tudi na celoten sistem ravnanja z odpadki. Trajen vpliv izvedbe plana na področje odpadkov ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

IV.6.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

Vpliv izvedbe občine Kanal ob Soči na področje odpadkov je ocenjen kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Zato je potrebno pri izvedbi plana upoštevati spodaj navedene omilitvene ukrepe in priporočila, s katerimi se zmanjšajo negativni vplivi zaradi izvedbe plana za področje odpadkov.

Omilitveni ukrepi in priporočila v času gradnje:

- Z odpadki, ki bodo nastali pri gradbenih delih zaradi gradnje, rekonstrukcije, adaptacije, obnove ali odstranitve objektov je potrebno ravnati v skladu z *Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Ur. l. RS, št. 34/08)* in ostalo veljavno zakonodajo s področja odpadkov. (O)
- Gradbene materiale in druge odpadke, ki bodo nastali med rušenjem obstoječih objektov, je potrebno odlagati na ustrezno odlagališče. (O)
- Pri izvajanju posameznih posegov je potrebno zagotoviti, da se odvečni zemeljski in gradbeni materiali ter drugi odpadki ne bodo odloženi izven meja predvidenega posega. (O)
- Vse odpadke, ki nastanejo pri vzdrževanju strojev (odpadna olja, naoljene krpe), ter druge nevarne odpadke je treba zbirati in oddati pooblaščen organizaciji za ravnanje s tovrstnimi odpadki. (O)

Omilitveni ukrepi in priporočila v času izvedbe plana:

- Ravnanje z odpadki v skladu z veljavno zakonodajo za ravnanje z različnimi vrstami odpadkov, ki bodo nastajali v času izvajanja plana. (O)
- Pri ravnanju z azbestnimi odpadki je potrebno upoštevati določila *Uredbe o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest (Ur. l. RS, št. 34/08)*. (O)
- Ločeno zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov se zagotovi v skladu z *Odlokom o zbiranju in prevozu komunalni odpadkov v Občini Kanal ob Soči (Ur.l. RS, št. 51/08)*. (O)
- Ločeno zbiranje odpadkov naj se spodbuja z ustreznimi ukrepi (promocija, ozaveševalne akcije, itd.). (P)
- Imetnik odpadkov mora odpadke do oddaje ali prepustitve v nadaljnje ravnanje skladiščiti ločeno in z njimi ravnati tako, da jih je mogoče obdelati. Prepovedano je med seboj mešati različne vrste nevarnih odpadkov ali nevarne odpadke z nenevarnimi odpadki, snovmi ali predmeti. (O)
- Nevarni odpadki se do njihove predaje pooblaščenemu podjetju ali do odvoza na odlagališče nevarnih odpadkov skladiščijo v ta namen zgrajenih in ustrezno varovanih skladiščih na območju, kjer so nastali. (O)

- Pošiljko odpadkov, ki jo imetnik oz. proizvajalec odpadkov oddaja v nadaljnje ravnanje pooblaščenemu zbiralcu, predelovalcu ali odstranjevalcu odpadkov, mora spremljati evidenčni list. Evidenčne liste naj se hrani za obdobje 5 let (*Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. 34/08)*). (O)
- **Območje zbirnega centra komunalnih odpadkov pri Bodrežu je obvezno potrebno opredeliti z ustrezno podrobno namensko rabo – območje okoljske infrastrukture, ter urediti na način, da bodo preprečeni negativni vplivi na okolje. Samo na ta način je moč zagotoviti vse potrebno ureditve in ukrepe za ustrezno ravnanje z odpadki na nivoju občine. V nasprotnem primeru je OPN z vidika ravnanja z odpadki nesprejemljiv.** (O)
- Morebitno odlagališče nenevarnih gradbenih odpadkov pri Kalu nad Kanalom (poseg 8-87) je potrebno urejati z OPPN, znotraj katerega je potrebno opredeliti ustrezne omilitvene ukrepe za preprečevanje vplivov na okolje (npr. podzemne vode). (O)
- Izvajalec javne službe naj vzpostavi in vodi kataster divjih odlagališč odpadkov, ki jih je potrebno postopoma sanirati ter preprečiti nadaljnje odlaganje odpadkov na teh območjih. Prednostno naj se sanira divja odlagališča odpadkov na vodovarstvenih območjih. (O)

IV.6.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

Količina odpadkov in ravnanje z njimi naj se spremlja skladno s predpisanimi zakonskimi akti.

Povzročitelj odpadkov, pri katerem v enem koledarskem letu nastane skupaj več kot 150 ton odpadkov ali skupaj več kot 200 kilogramov nevarnih odpadkov, mora zagotoviti izdelavo načrta gospodarjenja z odpadki, s katerim se določijo ukrepi preprečevanja nastajanja odpadkov in načini ravnanja z nastalimi odpadki (*Uredba o ravnanju z odpadki; Ur. l. RS, št. 34/08*).

Povzročitelj odpadkov, pri katerem v posameznem koledarskem letu zaradi njegove dejavnosti nastane več kot 10 ton odpadkov ali več kot 5 kg nevarnih odpadkov, mora ministrstvu najpozneje do 31. marca tekočega leta posredovati poročilo o nastalih odpadkih in ravnanju z njimi za preteklo koledarsko leto (*Uredba o ravnanju z odpadki; Ur. l. RS, št. 34/08*).

Izvajalec javne službe naj vzpostavi in vodi kataster divjih odlagališč odpadkov na območju občine Kanal ob Soči. Zagotovi naj se redno dopolnjevanje katastra obstoječih, saniranih in novih divjih odlagališč, kot tudi spremljanje morebitnega ponovnega pojavljanja odpadkov na območjih že saniranih divjih odlagališč.

IV.7. GOZD

IV.7.1 OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODE VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.7.1.1 OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilji plana za segment gozd:

- Zagotoviti varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- Razvijati trajnosten in sonaraven razvoj kmetijstva in gozdarstva

Izbrani cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment gozd so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 59: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev – segment gozd

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Gozd	G1 – Ohranjanje varovalnih gozdov G2 – Zagotavljanje sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdom v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot ter uresničevanje funkcij gozda	<u>Površina varovalnih gozdov</u> Sprememba namenska rabe Funkcije gozdov Delež in obseg gozdnih površin Sklenjenost gozdnih površin Posredno preko segmenta narava

IV.7.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje odpadki, ki so predstavljeni v različnih programih ter strategijah, so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 60: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja – gozd

Programi	Cilji in ukrepi
SPRS in PRS	Gozdovi so najpomembnejša prvina naravne krajine, vendar se njihovega obsega dodatno načrtno ne povečuje. Spodbuja se tako gospodarsko ter rekreacijsko ali drugo rabo gozdov, ki ne ogroža gozdnih ekosistemov. Njihov rekreacijski potencial se v bližini naselij primerno izkoristiti v okviru načrtovanja zelenih sistemov naselij. Sklenjenost gozdov je kvaliteta, ki se jo ohranja zaradi regulacije naravnega ravnovesja v krajini in ohranjanja habitatov prostoživečih živali. V ravninskih kmetijskih krajinah z majhnim deležem visoke vegetacije se gozdove ohranja kot strukturne in ekološke prvine v krajini.

Programi	Cilji in ukrepi
Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005 - 2012	<ul style="list-style-type: none"> • Zagotavljanje stabilnosti in vitalnosti gozdov, ki so sposobni opravljati socialne, ekološke in proizvodne funkcije in vloge • Zagotavljanje trajnostnega, sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdovi skladno s Programom razvoja gozdov. • Nadaljevati je potrebno z načrtnim strokovnim usmerjanjem razvoja gozdov na načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti gozda ter tako zagotavljati trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje vseh njegovih funkcij. Pri tem je gozdni ekosistem potrebno obravnavati kot celoto – to je povezano obravnavati vse njegove komponente (rastlinstvo, živalski svet) in na vsej njegovi površini, ne glede na lastništvo
Resolucija o nacionalnem gozdnem programu	<ul style="list-style-type: none"> • Trajnostni razvoj gozda kot ekosistema v smislu njegove biotske raznovrstnosti ter vseh njegovih ekoloških, gospodarskih in socialnih funkcij. • Ohranitev in razvoj populacij prostoživečih živali in njihovega okolja. • Trajnostna raba vseh materialnih danosti gozda za lastnika, razvoj podeželja in vso družbo. • Trajnostno upravljanje z divjadjo. • Učinkovit sistem komuniciranja z lastniki gozdov in javnostmi, ki zagotavlja uspešno usmerjanje razvoja gozdov. • Ugodno javnopolitično, zakonodajno in institucionalno okolje, ki bo podprlo trajnostno gospodarjenje z gozdovi in njihovo večnamensko rabo.
SKLADNOST	Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov

IV.7.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Varovalni gozdovi so gozdovi, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo preneglo odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije (Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom; Ur. l. RS. št. 88/05, 56/07, 29/09). Vsako zmanjševanje površine varovalnega gozda pomeni tudi zmanjšanje njegove varovalne funkcije na tem območju, zaradi tega je **površina varovalnih gozdov** ustrezen osnovni kazalec za ocenjevanje in vrednotenje vplivov.

Dodatni kazalci za vrednotenje vplivov plana so: sklenjenost gozdnih površin, funkcije gozdov, delež in obseg gozdnih površin, itd. Ekološki vidik gozdnih območji pa se vrednoti predvsem posredno preko segmenta narava.

Tabela 61: Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov – segment gozd

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/G1/ Ohranjanje varovalnih gozdov</p> <p>/G2/ Zagotavljanje sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdom v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot ter uresničevanje funkcij gozda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, 30/93, 110/02, 110/07) • Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09) • Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS, št. 114/09) • Odlok o gozdnogospodarskem načrtu Gozdnogospodarskega območja Tolmin (Ur. l. RS, št. 70/03) 	<p><u>Kazalec:</u> Površina varovalnih gozdov</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprememba namenska rabe • Funkcije gozdov • Delež in obseg gozdnih površin • Sklenjenost gozdnih površin • Posredno preko segmenta narava <p><u>Viri podatkov:</u> Gozdnogospodarski načrti. Dejansko in plansko stanje. Podatki MKGP in Zavoda za gozdove Slovenije.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Ekspertna ocena. Primerjava obstoječe in predvidene planske rabe ter dejanskega stanja.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Ni sprememb glede na obstoječe stanje. Gozdne površine in njihove funkcije zaradi izvedbe plana niso prizadete. Dolgoročno se trajnostno upravlja z gozdom.</p> <p>B: Vpliv je nebitven. Manjša prizadetost gozdnih površin in njihovih funkcij zaradi izvedbe plana. Prizadete so predvsem gozdne površine z lesno-proizvodno funkcijo. V varovalne gozdove se ne posega. Trajnostno gospodarjenje z gozdom ni ogroženo.</p> <p>C: Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Zmerna prizadetost gozdnih površin in njihovih funkcij zaradi izvedbe plana. Prizadete so predvsem gozdne površine z lesno-proizvodno funkcijo. Morebitni posegi na območja varovalnih gozdov ne vplivajo na njihovo varovalno funkcijo. Trajnostno gospodarjenje z gozdom ni ogroženo ob upoštevanju omilitvenih ukrepov.</p> <p>D: Vpliv je bistven. Velika prizadetost gozdnih površin zaradi izvedbe plana, ki jih ni mogoče ublažiti z omilitvenimi ukrepi. Prizadete so predvsem gozdne površine z ekološko in socialno funkcijo. Zaradi posegov bo zmanjšana površina varovalnih gozdov ter okrnjena njihova varovalna funkcija.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Zelo velika/uničujoča prizadetost gozdnih površin zaradi izvedbe plana. Prizadete so predvsem gozdne površine z ekološko in socialno funkcijo. Površina varovalnih gozdov bo močno zmanjšana, prav tako tudi njihova varovalna funkcija. Izravnalni ukrepi niso mogoči.</p>

IV.7.2 STANJE OKOLJA

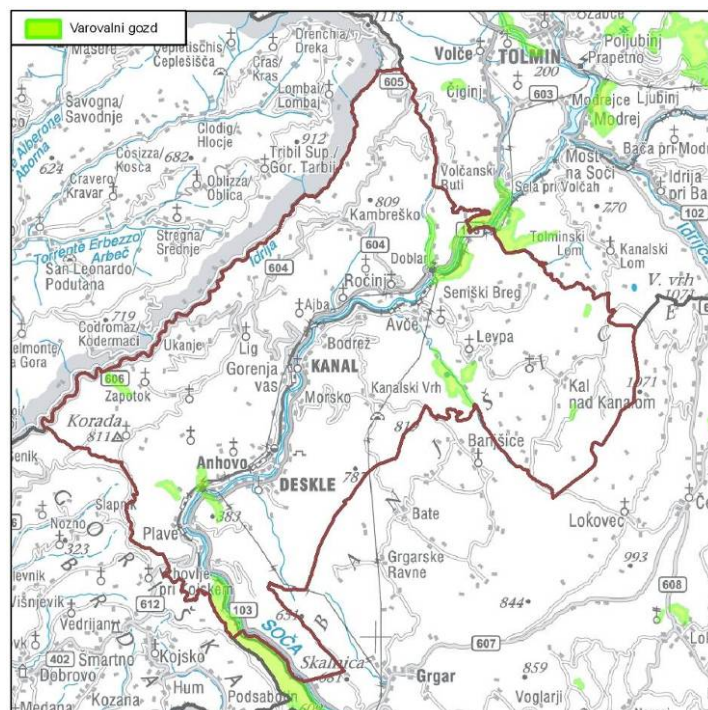
Gozdovi občine Kanal ob Soči spadajo pod območno enoto Tolmin Zavoda za gozdove Slovenije (krajevna enota Gorica). Za občino Kanal ob Soči je značilna velika gozdnatost, saj pokriva gozd po podatkih Zavoda za Gozdove Slovenije (ZGS) 10.997 ha površine, kar predstavlja 75% celotne površine občine, s čemer se občina Kanal ob Soči uvršča med nadpovprečno gozdnate občine v Sloveniji. Glede na veljavno plansko rabo gozdna zemljišča pokrivajo 10.388 ha oz. 71% območja občine. Prisotno je zaraščanje travnikov in pašnikov, zato je velik delež mladih gozdov, ki se nahajajo na strmih pobočjih ali zakraselih predelih. Prevladujejo gozdovi v zasebni lasti (78,8%), ostalo so državni (20,4%) in občinski gozdovi (0,8%).

Najbolj gozdnata pokrajinska enota v občini je Kambreško z dolino Idrije, kar je v največji meri posledica prenehanja košnje travnikov in paše živine. Močno gozdnata so tudi pobočja Soške doline. Gozdov z naravno sestavo drevesnih vrst je malo, saj je zaradi večstoletnih močnih človekovih vplivov današnja podoba vegetacija predrugačena. Prevladuje submediteranski listnat gozd. Na pretežno flišni matični podlagi prevladujejo hrastovi, robinijevi in gabrovi gozdovi, ki se jim v stranskih grapah ali na zmerno strmih pobočjih pridružijo pionirski gozdovi plemenitih listavcev, mestoma tudi bukovi gozdovi. V zahodnem delu Banjšic prevladujejo travniki in pašniki, gozd belega gabra uspeva na najbolj strmih pobočjih. Na nadmorskih višinah nad 700 m, popolnoma prevladuje bukov gozd, le v hladnejših kraških globelih uspevata smreka in jelka, ki se zaraščata tudi zaradi načrtnega zasajanja.

Na območju občine Kanal ob Soči so z *Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS. št. 88/05, 56/07, 29/09)* določeni varovalni gozdovi. Območja varovalnih gozdov so prikazana na spodnji sliki, podrobneje pa tudi v kartografski prilogi. Površina varovalnih gozdov v občini Kanal ob Soči, ki so razglašeni z omenjeno uredbo znaša cca 297 ha.

V občini Kanal ob Soči je v gozdnem prostoru malo izjemno poudarjenih socialnih in ekoloških funkcij, več pa je gozdov s poudarjeno hidrološko funkcijo (varovanje vodnih virov) in lesnoproizvodno funkcijo. Večji del gozdov v občini Nova Gorica je požarno ogrožen (cca 85%).

Slika 21: Varovalni gozdovi v občini Kanal ob Soči

(Vir: ICRO Domžale)

IV.7.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.7.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Tabela 62: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana na segment – gozd

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/G1/ /G2/	Površina varovalnih gozdov Funkcije gozdov	<p>Povečanje planskih gozdnih zemljišč zaradi uskladitve namenske rabe z dejanskim stanjem v prostoru (zaraščanja kmetijskih površin) in vračanja nepozidanih stavbnih zemljišč v primarno rabo (gozd).</p> <p>Krčitve gozda oz. izguba gozdnih površin zaradi novih posegov, dejavnosti in ureditev (pašniki, kamnolom, športno-rekreacijske površine, energetska infrastruktura, širitve naselij).</p> <p>Predviden poseg na območje varovalnega gozda nad HE Plave za potrebe downhill proge (linijska pobuda), ki je z vidika ohranjanja varovalnega gozda in varovalnih funkcij nesprejemljiv. Ocena vpliva izvedbe plana je sprejemljiva, če se linijska pobuda izloči iz OPN (omilitveni ukrep).</p>	C	X	X	X	C	C

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški del OPN

V strateškem delu OPN je navedeno, da se gospodarjenje z gozdovi izvaja skladno z gozdnogospodarskimi načrti ob sonaravni in trajnostni rabi gozda ter z upoštevanjem vseh njegovih funkcij. Lesno proizvodna in lovskogospodarska funkcija naj bo usklajena z ekološkim in socialnim pomenom gozda v lokalnem in regionalnem prostoru. Večji sklenjeni gozdni kompleksi se ohranjajo. Preprečuje se goloseke na strmih in eroziji podvrženih pobočjih, kot tudi zaraščanje travniških in pašniških površin z gozdom. Nove gozdne površine je možno le s predhodnim načrtovanjem ob upoštevanju hidrološke, biotopske, kulturno krajinske in ekonomske vloge prostora. V varovalnih gozdovih posegi niso dovoljeni, razen kadar so ti potrebni za izboljšanje protierozijske zaščite in ob predhodni presoji vplivov na okolje.

Navedene usmeritve sledijo zastavljenim okoljskim ciljem zato ocenjujemo, da bo **vpliv strateškega dela plana na gozd pozitiven (ocena A)**.

Izvedbeni del OPN

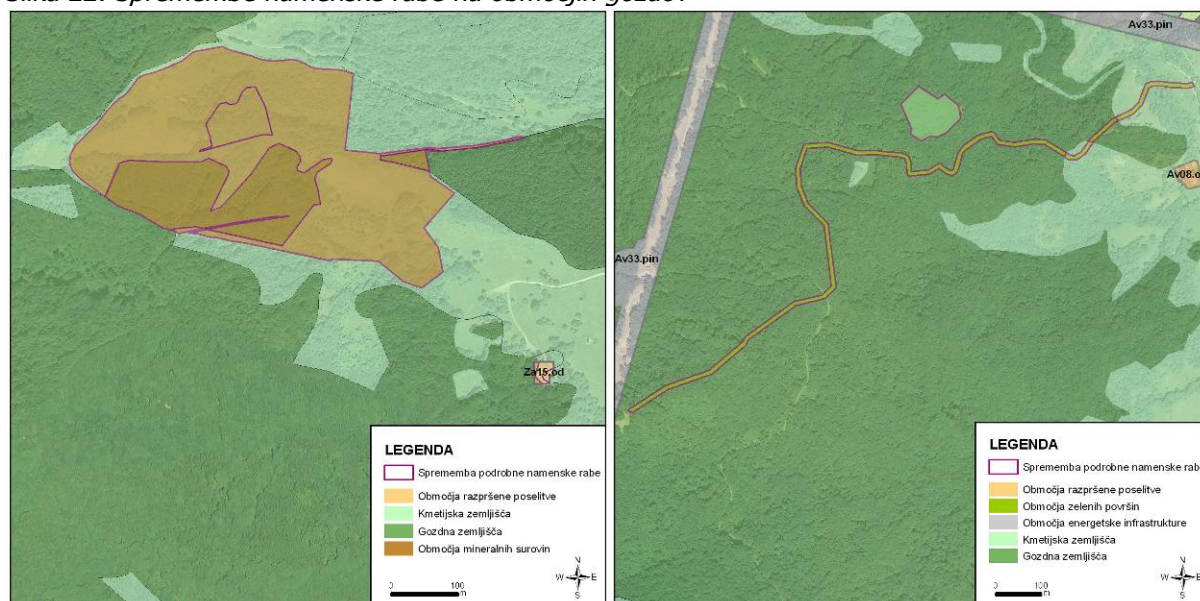
Z izvedbo plana se bodo površine gozdnih zemljišč v občini Kanal ob Soči v primerjavi z obstoječo namensko rabo tal **povečale za približno 82 ha**. Povečanje gozdnih površin je v največji meri posledica zaraščanja kmetijskih površin in predstavlja prvenstveno uskladitev namenske rabe z dejanskim stanjem v prostoru, deloma pa tudi renaturacije oz. vračanja nepozidanih stavbnih zemljišč v primarno rabo (gozd). Največje tovrstno območje vračanja stavbnih zemljišč v primarno rabo je v južnem delu Kanala (poseg 10-7: 3,79 ha), manjša območja renaturacije pa so še v Ložicah (poseg 30-5 in 30-6: 1,35 ha), Kambreškem (poseg 9-23: 0,54 ha), Avčah, Ročinju, Morskem, itd.

Kljub celokupnem povečanju gozdnih zemljišč pa bo z izvedbo plana mestoma prišlo tudi do zmanjšanja obstoječih gozdnih površin in **krčitve gozda**.

Pri Ložicah je predvidena krčitev gozda za potrebe pašnikov (poseg 30-1c,d) v skupnem obsegu cca 2,50 ha). Podobna krčitev gozda za potrebe pašniških površin je predvidena tudi na grebenu vzhodno od Avč (poseg 3-2a,b,c) v skupni površini 1,10 ha).

OPN predvideva umestitev kamnoloma Javorca za pridobivanje naravnega kamna na Koradi (poseg 19-1, KGV-14.ek) zaradi česar bo dolgoročno izkrčeno cca 3 ha gozda. Pri Kalu nad Kanalom je predvidena umestitev odlagališče inertnega gradbenega materiala (poseg 8-87), pri čemer bo potrebna krčitev 0,33 ha gozda, ki je deloma že izkrčen.

Slika 22: Spremembe namenske rabe na območjih gozdov

Kamnolom Javorca na Koradi

Zelene površine (downhill proga) pri Avčah

Jugovzhodno od Avč je predvidena umestitev zelenih površin za potrebe downhill proge (poseg 3-1a, KGV-18.re, ZS) na površini 1,58 ha gozdnih površin. Potrebno je izpostaviti, da je proga že vzpostavljena, kot tudi da na tem območju v skladu s predvideno dejavnostjo ni potrebna krčitev gozda v celoti.

Pri Ložicah je predvidena širitev energetske okoljske infrastrukture za potrebe RTP Plave (PI13.ike, poseg 15-47 in 15-49) na območju velikosti 0,43 ha, pri čemer je na približno polovici območja gozd že izkrčen. Dolgoročno bo izkrčena tudi preostali del gozda na tem območju. Krčitev gozda bo potrebna tudi na trasi predvidenega daljnovoda DV 2x400 kV Okroglo – Udine, ki pa ni opredeljena s posebno namensko rabo.

Krčitve gozda bodo potrebne tudi zaradi širitve in zaokroževanja stanovanjskih zemljišč, vendar v relativno majhnem obsegu. Krčitve gozda so tako predvidene na območju naselja Morsko (Mo12.ppn,

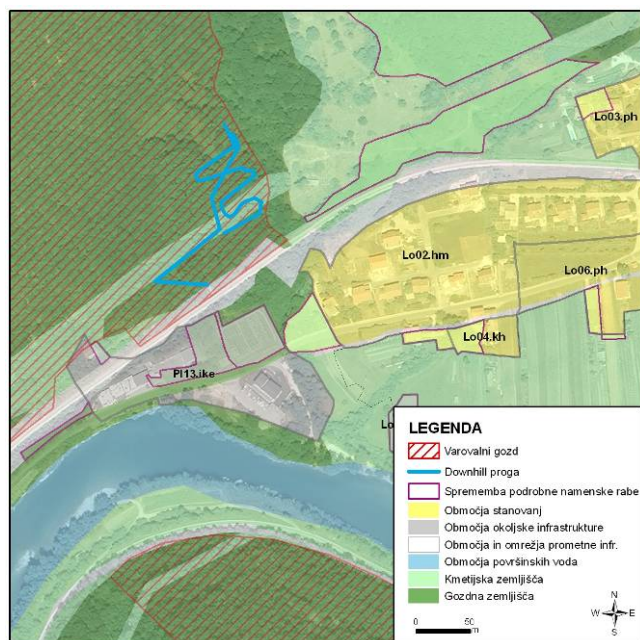
poseg 14-25, 0,16 ha) in naselja Plave (Pl14.ph, poseg 15-39, 0,10 ha). Ostanke gozdnih površin znotraj naselij se ohranja in vključuje v zelene sisteme naselij

Z OPN se ponekod obstoječa gozdna zemljišča spreminja v zelene površine, pri čemer pa se gozd na teh območjih v veliki meri ohranja, še posebej v obvodnem pasu Soče. Gozd se ohranja tudi na območju zelenih površin v naselju Močila (Mč02.zdz, poseg 31-5) ter na parkovnih zelenih površinah na Prižnici pri Plavah (KGV-02.re, poseg 15-57). Izvedba navedenih posegov torej nimajo vpliva na gozd.

Na območju **varovalnih gozdov** v občini Kanal ob Soči so z OPN mestoma določene druge namenske rabe (kmetijske površine, območja prometnih površin), pri čemer pa ne gre za spremembe namenske rabe, temveč za obstoječe stanje oz. za obstoječo namensko rabo.

Na območju varovalnega gozda pri HE Plave (KVG-07.vg) je v OPN predvidena ureditev downhill proge, pri čemer bi se ohranila obstoječa namenska raba, saj gre za linijski poseg v prostor (poseg 15-58a in 15-58b). Skladno z *Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09)* posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi, niso dovoljeni. Posegi se lahko izvajajo le na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja Ministrstva za okolje in prostor ter v primeru, da posegi ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd. V dovoljenju se določijo pogoji za izvedbo posega na podlagi presoje vpliva posega na varovalni gozd, ki jo opravi Zavod za varstvo gozdov Slovenije. Predmetna downhill proga se v naravi že nahaja (glej fotografijo). **Poseg je nesprejemljiv. Območje je potrebno vrniti v prvotno stanje.**

Slika 23: Lokacija downhill proge (linijska pobuda) na območju varovalnega gozda pri HE Plave

Slika 24: Downhill proga na območju varovalnega gozda pri HE Plave

(vir: LUTRA, 2010)

Območju obstoječe HE Doblar se v izvedbenem delu OPN opredeli ustrezna namenska raba – območje energetske infrastrukture (E, poseg 6-24, Do14.ike). Skrajni vzhodni rob območja, ki je še nepozidan, sega v območje varovalnega gozda, zato smo izdelovalcu OPN predlagali, da se ta dal območja opredeli z namensko rabo - območje gozda (G). Hkrati se z ustrezno namensko rabo opredeli tudi del nezazidanega stanovanjskega območja, ki leži v območju varovalnega gozda proti severu (Do16.ph). Izdelovalec OPN je predlog upošteval ter mejo stavbnih zemljišč zmanjšal in prilagodil meji varovalnih gozdov, kar je z vidika varovalnih gozdov pozitivno.

V primeru upoštevanja podanih omilitvenih ukrepov za območja varovalnega gozda, se površina in obseg varovalnih gozdov ne bo zmanjšala.

Obravnavamo lahko neposreden in daljinski, ter trajen in začasen vpliv na gozd.

Neposredni vpliv izvedbe plana je izražen povsod tam, kjer so predvidene nove dejavnosti na obstoječih gozdnih površinah, saj to praviloma vključuje posek oz. uničenje dreves na tem območju, kar je tudi **trajen vpliv**. Podobno velja tudi v primeru poseganja na območja varovalnih gozdov. OPN mestoma predvideva krčitve gozdov manjšega obsega, hkrati pa se z OPN mestoma vrača nezazidana stavbna zemljišča v primarno rabo (gozd). OPN z izjemo umestitve downhill proge pri HE Plave, ki je nesprijemljiva, nima pomembnejših neposrednih in trajnih vplivov na gozd. Vpliv izvedbe plana zato ocenjujemo kot **nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C), t.j. izločitvijo načrtovane downhill proge (poseg 15-58a in 15-58b; KGV-01.re) iz OPN.**

Začasen vpliv izvedbe plana je pretežno omejen na obdobje izvajanja gradbenih del, ki bo izražen v minimalnem obsegu v okolici območja posegov, kjer lahko pride do začasnega poškodovanja gozdne vegetacije. Začasen vpliv zato ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C.**

Kumulativni in sinergijski vplivi z izvedbo plana ne bodo pomembno izraženi in jih ne vrednotimo.

IV.7.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

Vpliv izvedbe OPN občine Kanal ob Soči na gozd je ocenjen kot **nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov**. Zato je potrebno pri izvedbi plana upoštevati spodaj navedene omilitvene ukrepe in priporočila, s katerimi se dodatno zmanjšajo negativni vplivi na gozdne površine zaradi izvedbe plana.

Omilitveni ukrepi in priporočila v času gradnje:

- Prepovedano je poseganje v gozdove izven območja gradnje. Prepovedano je odlaganje materiala v gozdove. (O)
- Posegi v gozd morajo biti izvedeni tako, da bo povzročena minimalna škoda na tleh in rastju. Pri izvajanju posegov je potrebno preprečiti nastajanje erozijskih žarišč in zagotoviti čim manjšo vidnost posegov. (O)
- Drevje se lahko poseka šele po pridobitvi ustreznega dovoljenja za gradnjo. Pred začetkom gradnje je potrebno obvestiti Zavod za gozdove Slovenija, da se drevje za krčitev označi in posek ustrezno evidentira. (O)
- Potrebno je ohranjati prehodnost gozdnih prometnic. Pogoji gozdne proizvodnje ne smejo biti poslabšani. (O)
- Z gradnjo prizadeti gozdni prostor mora biti ustrezno saniran, v smislu ekološke in funkcionalne skladnosti. Vse površine, ki bodo med gradnjo poškodovane se morajo sanirati takoj (prva sadilna sezona). Morebitne nove zasaditve morajo temeljiti na obstoječi vrstni sestavi in avtohtonih značilnih oblikah vegetacije. Gozdni rob je potrebno sanirati tako, da je le ta iz avtohtonih grmovnih drevesnih vrst, prednost naj ima potencialna vegetacija. V prečnem prerezu naj se gozdni robovi stopničasto dvigujejo. (O)

Omilitveni ukrepi in priporočila v času izvedbe plana:

- Za graditev objektov in posege v gozd oziroma gozdni prostor je treba pridobiti soglasje Zavoda za gozdove RS. (O)
- Na območju stavbnih zemljišč, kjer je v naravi še gozd, se z gozdom gospodari v skladu z veljavnimi predpisi o gozdovih in gozdarstvu do sprejetja občinskega podrobnega prostorskega načrta. Krčitev gozda se lahko izvede šele po izdaji gradbenega dovoljenja ob predhodni označitvi in evidentiranju gozdnega drevja, ki ga izvede Zavod za gozdove Slovenije. (O)
- Na območju varovalnih gozdov so dovoljeni le posegi v skladu z gozdnogospodarskim načrtom in veljavno zakonodajo – *Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09)*. (O)
- Na območju varovalnih gozdov so dovoljeni le posegi povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi, ter posegi s predhodnim dovoljenjem Ministrstvo za okolje in prostor, ki ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd. (O)
- **Umestitev downhill proge na območje varovalnega gozda nad HE Plave je z vidika ohranjanja varovalnega gozda in njegovih varovalnih funkcij nesprejemljiva, zato je potrebno omenjeno linijsko pobudo (poseg 15-58a in 15-58b) izločiti iz OPN.** (O)
- Prepovedano je krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije, zasipavanja izvirov, itd. Na strmih predelih (poudarjenost varovalne funkcije) je potrebno zagotavljati stalno pokritost tal z vegetacijo. (O)
- Z ustrezno sestojno strukturo je treba zagotoviti optimalno učinkovanje gozdov z zaščitno funkcijo. (P)
- Ohranjati je potrebno večje gozdne komplekse. Večji posegi vanje niso dopustni. (O)

- Posamično oz. razpršeno lociranje objektov v gozdnem prostoru, katerih raba ni v skladu z osnovno namensko rabo gozdnega prostora, ni dovoljeno. (O)
- Na območju zahodnega dela Banjšic in Kanalskem Kolovratu se spodbuja ohranjanje tradicionalnega prepleta gozda in kmetijske rabe (pašnikov), ter s tem preprečuje zaraščanje in širjenje gozda na kmetijska zemljišča. (P)
- V največji meri je potrebno ohraniti, vzpostaviti in oblikovati gozdne robove ter skupine drevja, posamezna drevesa, obvodno gozdno rastje, protivetrne pasove in obmejske zunaj gozda. (P)
- Ostanke gozdnih površin znotraj naselij se poskuša ohraniti in jih vključiti v zelene sisteme naselij. (P)
- Na področju gozdarske dejavnosti je v najvrednejših krajinskih območjih treba uveljavljati sonaravne pristope h gospodarjenju z gozdovi in preprečiti gozdnogospodarske ukrepe, ki utegnejo povzročiti razvrednotenje teh območij (npr. premene, nasadi, gradnja novih gozdnih cest in vlak ter zasaditev monokultur). Potrebno je varovati že oblikovane gozdne robove (gozdni rob celkov). Ohranjati je treba mešano sestavo gozdov. (P)
- V okolici pomembnejših vodnih virov je potrebno ohraniti naravno drevesno sestavo gozdov. V vseh gozdovih, še posebej pa na območjih, kjer je izjemno poudarjena hidrološka funkcija gozda, je strogo prepovedano odlaganje odpadkov, osuševanje, odstranjevanje materiala in zasipavanje. (O)
- Raba in vzdrževanje večjih lesnoproizvodnih kompleksov gozdov mora potekati skladno z gozdnogospodarskimi načrti. (O)

IV.7.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

Opozarjamo na potrebnost spremljanja stabilnosti novih gozdnih robov za obdobje prvih 5 let.

V času gradnje naj predstavnik Zavoda za gozdove izvaja občasni nadzor (npr. 2-krat mesečno) nad nepotrebnim posekom drevja in morebitnimi nepotrebni poškodbami na gozdnem drevju. Tovrstno spremljanje bo aktualno tudi v času izvedbe plana, zato ga je potrebno vključiti in podrobneje opredeliti v poročilu o vplivih na okolje oz. v fazi izdelave PGD.

IV.8. NARAVA

IV.8.1. OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA NA NARAVO

IV.8.1.1 OKOLJSKI CILJI IN METODOLOGIJA OCENJEVANJA VPLIVOV PLANA TER ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Cilji plana za segment narava:

- Ohraniti in varovati naravne vire, naravno okolje, kulturno in naselbinsko dediščino.
- Varovanje okolja, sonaravno upravljanje z vodnimi viri, zagotavljanje varstva naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti in raznolikosti kulturne krajine ter izboljšanje degradiranega okolja.

Splošni okoljski cilji (Tabela 633) so določeni glede na nacionalno zakonodajo in glede na okoljske cilje, ki izhajajo z obveznosti Slovenije na osnovi sprejetih mednarodnih obveznosti in veljavnih predpisov.

Tabela 63: Splošni okoljski cilji okoljskega poročila (povzeti so le tisti cilji, ki se neposredno nanašajo na naravo) in cilji OPN Kanal ob Soči.

Strategija/Program	Cilji
Nacionalni program varstva okolja (MOP, 1998)	Ohranjanje visoke stopnje biotske raznovrstnosti: <ul style="list-style-type: none"> - Ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov - Ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja (obsega in kvalitete) habitatov vrst in raznovrstnosti - Učinkovito in usklajeno ohranjanje narave v zavarovanih območjih z upravljavskimi načrti in drugimi ukrepi - Celovita obravnava voda kot sistema, v katerem podzemne in površinske vode ter pripadajoči habitatni tipi sestavljajo enovito celoto in prilagajanje rabe prostora naravnim zakonitostim voda.
Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (MOP, 2002)	Ohranjanje biotske raznovrstnosti: <ul style="list-style-type: none"> - ohranjanje ekosistemov skozi ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov - ohranjanje tradicionalne ekstenzivne rabe prostora, ki ohranja visoko biotske raznovrstnost, krajinsko pestrost in kulturno identiteto krajine, - ohranitev ugodnega stanja vseh domorodnih živalskih in rastlinskih vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov), s posebnim poudarkom na kvalifikacijskih vrstah, - preprečitev drobljenja populacij in povezovanje nekoč povezanih populacij za ohranjanje pretoka genov, - Trajnostna raba sestavin biotske raznovrstnosti
Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS), Uradni list RS, št. 76/2004)	Ohranjanje narave: <ul style="list-style-type: none"> - Spodbujanje ohranjanja biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in naravnih procesov kot bistvenih sestavin kakovostnega naravnega okolja. - Zagotavljanje ustrezne vključitve biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot v gospodarjenje z naravnimi viri in prostorom. - Vzpostavitev omrežja posebnih varstvenih območij in zavarovanih območij.
A European Union Strategy for Sustainable Development (Council of the EU, 2006)	<ul style="list-style-type: none"> - Zaustaviti upad biotske raznovrstnosti do leta 2010 in prispevati k bistvenemu zmanjšanju upada biotske raznovrstnosti na svetovni ravni.
Pan – European Biological and Landscape Diversity Strategy	<ul style="list-style-type: none"> - Ohranitev, razširitev in obnova ključnih ekosistemov, habitatov, vrst in krajinskih prvin, - Vzpostavitev in razširitev panevropske ekološke mreže - Zmanjšanje ali odstranitev groženj evropski biološki in pokrajinski raznovrstnosti skozi trajnostni razvoj

	<ul style="list-style-type: none"> - Vključevanje najširše javnosti v ohranjanje biološke in krajinske raznovrstnosti na vseh nivojih.
<p>Cilji plana - Dopolnjen osnutek OPN za občino Kanal ob Soči</p>	<p>Občina Kanal želi z občinskim prostorskim načrtom doseči naslednje splošne cilje prostorskega razvoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omogočiti aktiviranje razvojnih potencialov občine in njenih posameznih delov ter odpraviti probleme v urbanem in odprtem ruralnem prostoru, - določiti rabo prostora in razvoj dejavnosti v prostoru ob upoštevanju načel vzdržnega prostorskega razvoja in zagotoviti aktivno ohranjanje in razvijanje prepoznanih kakovosti v prostoru, - ustvariti kakovostne pogoje za bivanje z urejeno komunalno opremljenostjo naselij ter dobro medsebojno povezanost naselij s komunikacijskim in prometnim omrežjem in povezavami s sosednjimi območji občin in regij ter z učinkovito rabo energije, - zagotoviti kakovostno oskrbo prebivalstva in dostopnost do storitev na področju družbenih dejavnosti, - ohraniti in varovati naravne vire, naravno okolje, kulturno in naselbinsko dediščino, - vzpostaviti pogoje za razvoj humanejših oblik gibanja ljudi (kolesarski in peš promet) in neovirano dostopnost do javnih objektov ter površin funkcionalno oviranim osebam, - zagotoviti varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, - določiti prostorsko izvedbena merila in pogoje za urejanje prostora in posege v prostor ter zagotoviti dobro podlago za pripravo in sprejem podrobnejših prostorskih načrtov, - varovanje okolja, sonaravno upravljanje z vodnimi viri, zagotavljanje varstva naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti in raznolikosti kulturne krajine ter izboljšanje degradiranega okolja. <p>Prioritetni razvojni cilji občine so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagotovitev celovitega razvoja osrednjega poselitvenega območja občine z naselji Kanal ob Soči in Deskle, z njimi povezanih naselij in drugih naselij v dolini Soče, - zagotavljanje prostorskih možnosti za ohranjanje poseljenosti na območjih Kambreškega pogorja Kanalskega Kolovrata in Zahodne Banjšice z gradnjo manjkajoče in posodobitvijo obstoječe lokalne gospodarske javne infrastrukture ter prenovo in gradnjo stanovanjskih objektov, - zagotovitev prostorskih možnosti za posodobitev obstoječe družbene infrastrukture in njeno širitev na področju zdravstva, socialnega varstva, šolstva, kulture in športa v skladu z načrti razvojnih programov občine, - ustvariti pogoje za celovito obnovo dotrajanih stanovanjskih in družbenih objektov, razvoj centralnih dejavnosti, prestrukturiranje in obnovo nedelujočih industrijskih objektov, - zagotovitev prostorskih pogojev za razvoj obrti in podjetništva v centralnih naseljih, - izboljšanje okoljskih razmer – zrak, degradirana zemljišča (odprava posledic rudarjenja v nadzemnih kopih), - omogočiti regionalno usklajeno rabo prostora za okoljsko, komunikacijsko, energetske ter prometno infrastrukturo (vključitev v regionalni sistem ravnanja z odpadki, čistilne naprave in kanalizacijski sistemi, navezovanje na IV. razvojno os Tolmin – Idrija – Škofja Loka, izboljšanje prometnih povezav s sosednjimi območji, energetske objekti državnega pomena), - uveljavljati načela trajnostnega in sonaravnega razvoja kmetijstva in gozdarstva, vključno z izboljšanjem lastnosti kmetijskih zemljišč za pridelavo in obdelavo, - ohraniti in varovati, kulturno dediščino, kulturno krajino, naravne vire, zagotavljati varstvo naravnih vrednot in ohraniti biotsko raznovrstnost, naravne vrednote in posebnosti ter biotsko pestrost prostora.
<p>SKLADNOST</p>	<p>Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov</p>

IV.8.1.2. MERILA IN METODOLOGIJA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Metodološka izhodišča temeljijo na usklajenosti okoljskih ciljev, normativnih izhodiščih ter metodologiji vrednotenja in ocenjevanja, ki so podani v nadaljevanju.

Pri ugotavljanju in vrednotenju vplivov plana na okoljske cilje smo upoštevali:

- prisotnost rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov (s poudarkom na zavarovanih vrstah, vrstah uvrščenih na redeči seznam na nacionalnem in/ali evropskem nivoju in habitatnih tipih z visoko naravovarstveno vrednostjo)
- prisotnost varovanih območij narave, evidentiranih, predlaganih in pričakovanih naravnih vrednot ter ekološko pomembnih območij,
- vpliv plana na možnosti uničenja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, varovanih območij narave, evidentiranih, predlaganih in pričakovanih naravnih vrednot ter ekološko pomembnih območij.

Terenska ogleda smo opravili v februarju in marcu 2010. Zaradi kratkega časovnega roka ogledov nismo mogli opraviti v vegetacijski sezoni.

Tabela 64: Okoljski cilji, merila in metodologija vrednotenja in ocenjevanja vpliva izvedbe plana na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe.

Okoljski cilji	Merila ocenjevanja	Metodologija
<ul style="list-style-type: none"> – Preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov, habitatnih tipov, vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov) (NPVO). – Ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov (NPVO). – Ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja (obsega in kvalitete) habitatov vrst in raznovrstnosti (NPVO). – Preprečitev drobljenja populacij in povezovanje nekoč povezanih populacij za ohranjanje pretoka genov (Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti). – Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti (ZVO-1-UPB1). – Trajnostna raba sestavin biotske raznovrstnosti (Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti). 	<ul style="list-style-type: none"> – Kvalitativno in kvantitativno stanje populacij redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. – Sprememba površin pomembnejših habitatnih tipov. – Povezanost oz. razdrobljenost habitatov rastlinskih in živalskih vrst. 	<p>A – vpliva ni: Vplivi oziroma učinki programa bodo ohranjali obstoječe stanje ali celo povečali biološko raznovrstnost.</p> <p>B – vpliv je nebitven: Občasna prisotnost manjšega števila ogroženih, redkih in zavarovanih vrst, ni uničenja ali fragmentacije redkih in ogroženih habitatnih tipov, minimalno porušenje naravnega ravnovesja. Pri pripravi plana je potrebno upoštevati standardne in zakonsko predpisane ukrepe, specifični ukrepi niso predvideni.</p> <p>C – vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov: Stalna prisotnost ogroženih, redkih ali zavarovanih vrst, fragmentacija ali delno uničenje redkih, ogroženih ali prednostnih habitatnih tipov, zmerno porušenje naravnega ravnovesja.</p> <p>D – vpliv je bistven: Stalna prisotnost večjega števila ogroženih, redkih in zavarovanih vrst, katerih populacije se zaradi posega zmanjšajo, uničenje redkih, ogroženih ali prednostnih habitatnih tipov, bistveno porušenje naravnega ravnovesja.</p> <p>E – vpliv je uničujoč: Stalna prisotnost večjega števila ogroženih, redkih in zavarovanih vrst ter kritično zmanjšanje ali popolno uničenje njihovih populacij, uničenje redkih, prednostnih ali ogroženih habitatnih tipov, bistveno porušenje naravnega ravnovesja. Velika verjetnost izumrtja katere od vrst.</p> <p>X – ugotavljanje vpliva ni možno</p>

Tabela 65: Okoljski cilji, merila in metodologija vrednotenja in ocenjevanja vpliva izvedbe plana na varovana območja narave

Okoljski cilji	Merila ocenjevanja	Metodologija
<ul style="list-style-type: none"> – Preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov in vrst (PEBLDS). – Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti (ZVO-1-UPB1). – Ohranitev ugodnega stanja vseh domorodnih živalskih in rastlinskih vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov), s posebnim poudarkom na kvalifikacijskih vrstah (Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti). – Zagotavljanje ustrezne vključitve biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot v gospodarjenje z naravnimi viri in prostorom (OdSPRS). 	<ul style="list-style-type: none"> – Vpliv na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe za vsako posamezno območje Natura 2000. – Zmanjšanje površine kvalifikacijskih habitatnih tipov. – Vpliv na varstveni režim območij varovane narave. 	<p>A – vpliva ni: Lokacija je od varovanih območij oddaljena več kot znaša v Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06) določeno območje neposrednega ali daljinskega vpliva, zato ni potrebno izvesti postopka celovite presoje vplivov na varovana območja ali je lokacija od varovanih območij oddaljena manj kot znaša v Pravilniku določeno območje neposrednega ali daljinskega vpliva.</p> <p>B – vpliv je nebitven Vplivi plana na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost niso škodljivi. Specifični omilitveni ukrepi niso predpisani.</p> <p>C – vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov: Vpliv plana na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost niso škodljivi ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Ocena C se uporabi tudi v primeru, da postopek presoje v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06) ni bil izveden, bo pa to potrebno, če gre za poseg v varovana območja, storiti na izvedbenem nivoju.</p> <p>D, E – vpliv je bistven, uničujoč: Vplivi plana na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost so pomembni in škodljivi (D,E), za izvedbo plana je potrebna presoja prevlade druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave. Potrebno je izvesti postopek celovite presoje vplivov na varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06) na izvedbenem nivoju.</p> <p>X – ugotavljanje vpliva ni možno</p>

Tabela 66: Okoljski cilji, merila in metodologija vrednotenja in ocenjevanja vpliva izvedbe plana na naravne vrednote in ekološko pomembna območja

Okoljski cilji	Merila ocenjevanja	Metodologija
<ul style="list-style-type: none"> - Preprečevanje uničenja naravnih vrednot in zmanjševanja biotske raznovrstnosti. - Ohranjanje ekosistemov skozi ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov (Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti). - Ohranitev, razširitev in obnova ključnih ekosistemov, habitatov, vrst in krajinskih prvin (PEBLDS). - Zmanjšanje ali odstranitev groženj biološki in pokrajinski raznovrstnosti skozi trajnostni razvoj (PEBLDS). 	<ul style="list-style-type: none"> - Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij. - Ohranitev celovitosti in biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih. - Ohranjanje strukture prisotnih habitatov in povezanosti med njimi. 	<p>A – vpliva ni: V bližini so naravne vrednote in/ali EPO. Vpliva ne bo ali bo pozitiven.</p> <p>B – vpliv je nebitven: Na območju posegov oz. v njihovi neposredni bližini so naravne vrednote in/ali EPO. Naravne vrednote in EPO ne bodo prizadete oziroma bo vpliv nebitven. Specifični omilitveni ukrepi niso predpisani.</p> <p>C – vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov: Na območju plana oz. v njegovi neposredni bližini se nahajajo naravne vrednote in/ali EPO na katere bi poseg lahko vplival. Pri pripravi plana bodo upoštevane smernice, ki jih je predpisala organizacija pristojna za ohranjanje narave.</p> <p>D – vpliv je bistven: Na območju plana se nahajajo naravne vrednote in/ali EPO. Vpliv bo bistven, ukrepov, ki jih je predpisala organizacija pristojna za ohranjanje narave, ni mogoče v celoti upoštevati.</p> <p>E – uničujoč vpliv: Na območju plana se nahajajo naravne vrednote in/ali EPO. Vpliv bo uničujoč, ukrepov, ki jih je predpisala organizacija pristojna za ohranjanje narave, ni mogoče upoštevati.</p> <p>X – ugotavljanje vpliva ni možno</p>

IV.8.2. OBSTOJEČE STANJE OKOLJA

Priprava okoljskega poročila kot strokovnega gradiva temelji predvsem na podatkih, ki so javno dostopni. Po nam znanih podatkih na območju občine Kanal ob Soči ni bil izveden popis habitatnih tipov (le na določenih delih so bili izvedeni fitocenološki popisi), obstajajo pa podatki o pojavljanju nekaterih rastlinskih vrst in nekaterih živalskih skupin. V nadaljevanju podajamo podatke o obstoječem stanju na podlagi javno dostopnih podatkov in terenskega ogleda območja OPN Kanal ob Soči.

IV.8.2.1. RASTLINSTVO, ŽIVALSTVO IN HABITATNI TIPI

IV.8.2.1.1. Rastlinstvo

Med višjimi rastlinami (semenkami in praprotnicami) je ogroženih skoraj 20 % od preko 3200 v Sloveniji prisotnih vrst. Zaradi različnih posegov so ogrožene predvsem rastline suhih in vlažnih travišč (ARSO, 2005).

Velik del območja občine Kanal ob Soči se nahaja ob srednji soški dolini in tako leži na stičišču dveh klimatskih vplivov: submediteranskega, ki se širi po dolini Soče in Idrije proti severu, ter alpskega, ki je prisoten zaradi neposredne bližine Julijskih Alp. Zato se na območju pojavljajo tako alpske kot

(sub)mediteranske rastlinske vrste, poleg teh pa tudi vrste značilne za celinske in dinarske predele, kar velja predvsem za vzhodni del Občine, ki predstavlja zahodni robni del Banjšic. Iz opisanega sledi, da je na območju florna raznolikost velika, vendar še ni docela raziskana. Med vrstami se še zmeraj pojavljajo nova odkritja in presenečenja. Eno takih je v l. 2008 odkrita nova (pod)vrsta za Slovenijo, ki je doslej znana le iz dveh lokalitet, obe se nahajata na območju občine Kanal ob Soči (Plave, Morsko). Gre za podvrsto dvocvetni žafran (*Crocus biflorus* ssp. *biflorus*). Druga podvrsta Weldenov žafran (*Crocus biflorus* ssp. *weldenii*) velja na ozemlju Slovenije za izumrlo, saj ni bila opažena že več kot 160 let (Dakskobler & Wraber, 2008). Ker je vrsta nova za Slovenijo, ni uvrščena na Rdeči seznam RS. Dakskobler in Wraber (2008) sta mnenja, da je (pod)vrsta zelo redka in ogrožena, zato so potrebi tudi ukrepi za njeno varovanje.

Praprotni venerini lasci (*Adiantum capillus-veneris*) ima nekaj nahajališč na območju Občine in je ranljiva vrsta po Rdečem seznamu RS ter uvrščena na seznam zavarovanih vrst glede na Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah. Sicer je to vrsta vlažnih apnenih skal in zidov nižinskih, toplejših predelov ter ima v Sloveniji le nekaj nahajališč. Iz območja občine Kanal ob Soči sta znani dve rastišči, ki sta tudi naravni vrednoti zaradi te vrste: pri Avčah in pri Ročinju. Poleg teh so znana še nahajališča pod cesto Ročinj-Ajba, med Kanalom in Plavami, v grapi potoka Trebež (izliva se med Plavami in Desklami v Sočo) ter v dolini Idrije (Dakskobler, 2003). Predlagamo, da se tudi grapa potoka Trebež opredeli kot naravna vrednota.

Nagubanolistna ščetinka (*Oplismenus undulatifolius*) je zelo redka vrsta slovenske flore in še ena rastlina iz Rdečega seznama RS (ima status redke vrste (R)), ki je bila nedavno najdena na območju Občine, in sicer na dveh nahajališčih v dolini Ajbe. Je značilna vrsta nitrofilnih združb gozdnih robov iz zveze *Geo-Alliarion*. Pogosto raste na vlažnih in senčnih mestih v svetlih kostanjevih in jelševih gozdovih, na nevtralnih do kislih tleh, v alpskem območju le v kolinskem pasu, največ do nadmorske višine 600 m (Dakskobler & Vreš, 2009).

Na območju vzhodno od Anhovega pod Jelenkom (zaledje obstoječih/opuščenih in razširitev predvidenega kamnoloma, na območju do Gorenjih Deskel in Rodeža) so bile med drugim najdene sledeče naravovarstveno pomembne rastlinske vrste (glede na Rdeči seznam RS, Odlok o zavarovanju redkih ali ogroženih rastlinskih vrst v občini Nova Gorica ter Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah): avrikelj (*Primula auricula*), brstična lilija (*Lilium bulbiferum* ssp. *bulbiferum*), bodeča lobodika (*Ruscus aculeatus*), navadni mali zvonček (*Galanthus nivalis*), travnolistna perunika (*Iris graminea*), navadni pasji zob (*Erythronium dens-canis*), navadna ciklama (*Cyclamen purpurascens*), blagodišeči teloh (*Helleborus odorus*), stasita kukavica (*Orchis mascula*), rjava gnezdoznica (*Neottia nidus-avis*). Med popisom tega območja je bilo ugotovljenih 283 rastlinskih vrst, od tega 27 vrst mahov in lišajev (Gorkič s sod., 1993). Na opuščeni pašniki v zaraščanju na planoti med Jelenkom in Rebrrom je rastišče Pironove meteljke (*Medicago pironae*), ki je endemit južnega prigorja Karnijskih in Julijskih Alp, vrsta pa je znana iz Slovenije le iz območja Soške doline, na območju občine Kanal ob Soči pa ima še nekaj rastišč, npr. nad Sočo med Doblarjem in Podseli ter v grapi Doblarca (Čušin & Dakskobler, 2001) ter na Kanalskem Kolovratu (Kambreškem) pod Korado, nad železniško progo med Ložicami in Plavami, nad potokom Sopet (Dakskobler, 2005). Bodečo lobodiko (*Ruscus aculeatus*) smo registrirali v gozdnem pasu ob Soči ter v gozdovih Kambreškega ob reki Idriji. Ilirski meček (*Gladiolus illyricus*) je bil v novejšem času najden na več mestih na Kambreškem (Korada in širša okolica), kjer je bil najden tudi navadni zlati koren (*Asphodelus albus*) in velecvetni ralovec (*Serapias vomeracea*). Ilirski meček pa uspeva tudi na Sabotinu (Dakskobler, 2005).

Redko poseljeno območje Banjšic je kmetijsko pretežno ekstenzivno obdelana pokrajina. Plato planote in uravnave poraščajo suhi, ekstenzivno gospodarjeni travniki in pašniki. Prevladujejo pisano cvetoči travniki združbe navadne oklasnice (*Danthonia alpina*) in dlakavega gadnjaka (*Scorzonera villosa*), ki so rastišča ogroženih vrst, kot so kojniška perunika (*Iris sibirica* subsp. *erirrhiza*), navadni zlati koren (*Asphodelus albus*) in jagodasta hrušica (*Muscari botryoides*). Na rahlo zakisanih tleh uspevajo travniki združbe navadne grebenuše (*Polygala vulgaris*) in volka (*Nardus stricta*), na katerih se pojavljata tudi ogroženi rastlinski vrsti, nizki gadnjak (*Scorzonera humilis*) in arnika (*Arnica montana*). Kamnita travišča na bolj plitkih tleh so predvsem pašniki združbe nizkega šaša (*Carex humilis*) in skalnega glavinca (*Centaurea*

rupestris). Flišna podlaga omogoča obstoj manjših vodnih in močvirnih površin (izviri, kali, mlake), na katerih uspevajo nekatere ogrožene vodne in vlagoljubne rastlinske vrste, npr. grbasta vodna leča (*Lemna gibba*), kljunasti šaš (*Carex rostrata*), mehurjasti šaš (*C. versicaria*), kolenčasti lisičji rep (*Alopecurus geniculatus*). Pobočja Gore, JZ del območja in njegovo obrobje poraščajo gozdovi – večinoma so to rastišča primorskega bukovega gozda – gozda bukve (*Fagus sylvatica*) in jesenske vilovine (*Sesleria autumnalis*), na katerih pa prevladujejo črni gaber (*Ostrya carpinifolia*) in drugi toploljubni listavci (DEDI, 2010). Na severnem obrobju Banjške planote (grapa Vogršček) so rastišča rastlinske vrste nežni kamnokreč (*Saxifraga tenella*), ki je jugovzhodnoalpski endemit, v grapi Vogršček so v Sloveniji najbolj jugozahodna nahajališča kranjskega volčiča (*Scopolia carniolica*) (DEDI, 2010).

Na območju Občine je tudi nekaj kalov (na območju okrog Kanalskega vrha in južno od Kala nad Kanalom), kjer uspeva zanimiva močvirska in vlagoljubna sestava rastlin.

Čušin & Dakskobler (2001) za Skalnico navajata dve lokaliteti gozdnega repinca (*Arctium nemorosum*), ki ima status redke vrste (R) na Rdečem seznamu RS. Na skalnem predelu nad Sočo (desni breg med Dobljarjem in potokom Ušnik) je najbolj severno nahajališče piramidaste zvončice (*Campanula pyramidalis*), v Soški dolini na območju Občine je tudi nekaj lokalitet Brumatijevega jajčarja (*Leontodon hispidus* ssp. *brumati*) med vsemi redkimi podatki za Slovenijo, na skališčih ob Soči pri Plavah in pri HE Plave ter ob Idriji (Dakskobler, 2005). Vrsta je endemit prigorja Julijskih in Karnijskih Alp.

Slika 25: Bodeča lobodika ob Soči pri Anhovem

Slika 26: Dvocvetni žafran ob Soči pri Anhovem

Z Odlokom o zavarovanju redkih ali ogroženih rastlinskih vrst v občini Nova Gorica (Uradno glasilo št. 10/81), katere del je ob sprejetju bila tudi sedanja občina Kanal ob Soči, so zavarovane vse vrste mečkov (*Gladiolus* sp.), bodeča lobodika (*Ruscus aculeatus*), jesenček (*Dictamnus albus*) in venerini lasci (*Adiantum capillus veneris*).

IV.8.2.1.2. Habitatni tipi (HT)

Habitatni tip je rastlinska in živalska združba kot značilni živi del ekosistema, povezana z neživimi dejavniki (tla, podnebje, prisotnost in kakovost vode, svetlobe itd.) na prostorsko opredeljenem območju. Osnova za opredelitev in poimenovanje habitatnih tipov so Habitatni tipi Slovenije – tipologija (v nadaljevanju HTS 2004). Izbor habitatnih tipov Slovenije je narejen po palearktični klasifikaciji (Physis).

Po nam dostopnih podatkih popis habitatnih tipov na območju celotne občine Kanal ob Soči ni bil izveden, izveden je bil le za manjše površine v okviru določenih okoljskih poročil. Podajamo seznam zabeleženih HT glede na podatke gozdnih in negozdnih združb iz literature (Gorkič s sod., 1993; Dakskobler & Wraber, 2008) ter HT, ki smo jih zabeležili med terenskimi ogledi.

Tabela 67: Popisani in pričakovani habitatni tipi na območju občine Kanal ob Soči ter njihova naravovarstvena vrednost.

Koda HT	Ime HT	NV vrednost
	Kali	5
22.4	Vegetacija stoječih sladkih voda	4
24.1	Reke in potoki	5
24.16	Presihajoče reke, potoki in hudourniki	5
24.21	Neporasli prodnati bregovi in prodišča	4
24.221	Pionijske združbe prodišč gorskih rek in potokov	5
24.222	Visoka steblikovja prodišč sredogorskih rek in potokov	5
24.223×44.11	Nizka grmišča prodišč sredogorskih rek in potokov × Orogena obrežna vrbovja	5
24.31	Neporasli rečni bregovi z nanosi mivke	3
24.32	Porasli rečni bregovi z nanosi mivke	
24.6	Skale in skalni bloki v rečni strugi	3
31.8	Grmišča pred zaraščanjem v gozd	3
31.8C	Leščevje	3
31.8D	Grmičasti gozdovi listavcev in površine, zaraščajoče se z listnatimi drevesnimi vrstami	3
34.3	Evrosibirska suha in polsuha sekundarna travišča, pretežno na karbonatih	5
34.75	Vzhodnosubmediteranska (submediteranska-ilirska) suha in polsuha travišča	5
38.22	Srednjeevropski mezotrofni do evtrofni nižinski travniki	5
41.11	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	4
41.1C	Ilirska bukovja	5
41.1C2	Ilirska nevtrofilna bukovja	
41.1C32	Kalcifilna ilirska bukovja v notranjosti	5
41.2A	Ilirska hrastova belogabrovja	4
41.4	Javorovja, jesenovja, brestovja in lipovja	5
65	Jame	5
65.22	Jame z netopirji	5
65.41	Zmerno tople jame s troglobionskimi nevretenčarji	5
81	Intenzivno gojeni ter dosejevani ali v celoti sejani travniki	1
82.11	Njive	1
83.151	Ekstenzivno gojeni senožetni sadovnjaki	3
84.2	Mejice in manjše skupine dreves in grmov	3
84.3	Gozdni otoki	3
85.3	Vrtovi	1
86.2	Vasi, robni deli predmestij in posamezne stavbe	0
86.3	Delujoča industrijska območja	0
86.413	Opuščeni kamnolomi	1
86.43	Železniški nasipi, postaje, premikališča in ostale odprte površine	0
87.1	Neobdelane njive in druge dotlej obdelovane površine	2
87.2	Ruderalne združbe	2
C	Ceste in kolovozi	0

IV.8.2.1.3. Živalstvo

Nevretenčarji

Metulji

Iz vidika metuljev so pomembni travniki Banjšic ter Kambreškega. Čelikova (2009) navaja, da so za območje travnikov Banjšic zabeležili 73 vrst dnevnih metuljev (40 % vrst dnevnih metuljev Slovenije), med njimi 14 ogroženih vrst. Največje vrstno bogastvo, vrstna diverziteteta in celokupna populacijska gostota so bile ugotovljene na opuščenih traviščih, upoštevajoč še število ogroženih in ekskluzivnih vrst so bili najvišje ocenjeni ekstenzivni travniki. Najpomembnejše so številčne populacije travniškega postavneža (*Euphydryas aurinia*), populacije barjanskega okarčka (*Coenonympha oedippus*), ki v območju dosega severno mejo areala, v Sloveniji zavarovane vrste, kot sta petelinček (*Zerynthia polyxena*) in Scopolijev okar (*Lopinga achine*), ter še nekatere redke in ogrožene, npr. spreminjavi cekinček (*Lycaena alciphron*), škrlatni cekinček (*Lycaena hippothoe*), šetrajev sleparček (*Pseudophilotes vicrama*), homuličin krivček (*Scolitantides orion*), krvomočnična rjavka (*Aricia eumedon*), jetičnikov pisanček (*Melitaea aurelia*), temni pisanček (*M. britomartis*), močvirski pisanček (*M. diamina*), lučnikov pisanček (*M. trivialis*) in rjasti gozdnik (*Hipparchia semele*) (DEDI, 2010). Tudi na Koradi (in verjetno vsaj ponekod drugod na Kambreškem) se pojavljajo naravovarstveno pomembne vrste kot so črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), petelinček (*Zerynthia polyxena*), beli C (*Polygonia c-album*), rdeči pisanček (*Melitaea didyma*) (JOTA, 2010), poleg teh pa še travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*), barjanski okarček (*Coenonympha oedippus*) (ZRSVN, 2010). Iz Skalnice so znani podatki za črtastega medvedka, barjanskega okarčka, travniškega postavneža, močvirskega cekinčka (*Lycaena dispar*), (ZRSVN, 2010). Znano je celo pojavljanje barjanskega okarčka iz okolice Deskel (ZRSVN, 2010).

Kačji pastirji

V kalu pri Žabljah (južno od Kala nad Kanalom) so bile registrirane zelenomodra deva (*Aeshna cyanea*), modri ploščec (*Libellula depressa*), v kalu v zaselku Ilovca (južno od Kala nad Kanalom) prav tako modri ploščec (ZRSVN, 2010). V potoku Avšček je bil l. 2003 najden tudi veliki studenčar (*Cordulegaster heros*) (ZRSVN, 2010), kar je glede na nekatere potoke na območju Občine bilo tudi pričakovano. Po podatkih Kotarca (1997) so na območju občine Kanal ali iz njene neposredne bližine in vrste lahko pričakujemo na njenem območju, pojavljajo še modri bleščavec (*Calopteryx virgo*), zelena pazverca (*Chalcolestes viridis*), travniški škratec (*Coenagrion puella*), blede peščenec (*Onychogomphus forcipatus*), progasti kamenjak (*Sympetrum striolatum*). Vse vrste kačjih pastirjev imajo, v kolikor ni navedeno drugače, na Rdečem seznamu vsaj oznako O1, torej vrste, ki niso več ogrožene, obstaja pa potencialna možnost njihove ponovne ogroženosti. Tako majhno število vrst gre pripisati slabi raziskanosti območja, vendar hkrati na območju Občine številni vodotoki niso primerni za večino vrst zaradi več različnih razlogov, od naravnih do antropogenih.

Hrošči

V bazi ZRSVN (2010) so lokalitete za bukovega kozlička (*Morimus funereus*) iz Kambreškega (severni del Občine), Svete Gerdenice in Sabotina ter iz okolice Kala nad Kanalom. Vrsta je sicer kvalifikacijska Natura 2000 vrsta. Drugih najdb naravovarstveno pomembnih vrst kozličkov (Cerambycidae) iz območja Občine ni (Breljih s sod., 2006). Prav tako nimamo podatkov o pojavljanju drugih naravovarstveno pomembnih vrst hroščev. Pričakovano je pojavljanje hrastovega kozlička (*Cerambyx cerdo*). Na Ligu je tudi bil najden rogač (*Lucanus cervus*) (Kapla, 2005), Divja jama pa je edina znana lokaliteta podvrste (*Anophthalmus gridellii gridellii*) (Sket, 2000). Možno je tudi pojavljanje drobnovratnika (*Leptodirus hochenwartii hochenwartii*), saj je bil najden na Banjšicah v jami Roupa v bližini meje z Občino, kar je skrajni znani severni oz. SZ podatek za to vrsto in podvrsto (Vrezec in sod., 2006).

Drugi nevretenčarji

Kocetova (2005) je na območju Kambreškega identificirala 16 vrst kobilic, med njimi na več lokacijah vrsto *Poecilimon ornatus*, ki ima po Rdečem seznamu RS status ranljive vrste. Primorski koščak (*Austropotamobius pallipes*) se pojavlja v več vodotokih na območju Občine: potrjeno v Idrijci in vsaj dveh njenih pritokih ter na pritokih Soče kot so potok Doblarec, Domaček, Zamedvejski potok in Strmec (ZRSVN, 2010), verjetno pa še v katerem drugem. Med 43 vrstami polžev in eno vrsto školjke so bili na območju pod Jelenkom (zaledje obstoječih/opuščenih in razširitev predvidenega kamnoloma) najdene sledeče vrste mehkužcev, ki so na Rdečem seznamu RS: *Renea veneta* (R), Schmidtov jamničar (*Zospeum spelaenum* ssp. *schmidti*) (R), veliki vrtni polž (*Helix pomatia*) (O1) (Gorkič s sod., 1993).

Vretenčarji

Ribe

Reka Soča je življenjski prostor endemične vrste ribe *Salmo marmoratus* (E) ter ogroženih vrst rib: npr. lipan (*Thymallus thymallus*) (V), kapelj (*Cottus gobio*) (V) (NV Atlas). V Soči so poleg soške in potočne postrvi (*Salmo trutta* m. *fario*) prisotne se križanci med soško in potočno, tujerodna šarenka (*Oncorhynchus mykiss*), štrkavec (*Squalius cavedanus* sin. *Leuciscus cephalus cabeda*), grba (*Barbus plebejus*) pa vsaj v Idriji (Bertok s sod., 2003). Zaradi naseljevanja navadnega lipana v porečje Soče je prišlo do križanja z domorodnim soškim lipanom (*Thymallus aeliani*), zato danes v naravi ni genetsko čistih populacij soškega lipana (Veenvliet & Kus Veenvliet, 2006).

V spodnji tabeli je naveden vrstni sestav rib in piškurjev ter njihov varstveni status v občini Kanal ob Soči (po podatkih Zavoda za ribištvo, Smernice za pripravo OPN):

Tabela 68: Vrste rib, ki se pojavljajo v občini Kanal ob Soči, njihov varstveni status, dovoljena lovna mera in varstvena doba

vrsta	latinsko ime	FFH	UZZV	RD RS:	pravilnik mera (cm)*	Pravilnik (varstvena doba)**
soška postrv	<i>Salmo marmoratus</i>	2	H	E	40	1.10.-31.03.
potočna postrv	<i>Salmo trutta fario</i>			E	25	01.10.-31.03.
križanec soške in potočne postrvi	<i>Salmo marmoratus x trutta fario</i>					
šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss</i>					01.12.-28.02.
lipan	<i>Thymallus thymallus</i>	5		V	30	01.12.-15.05.
klen	<i>Squalis cephalus</i>				30	01.05.-30.06.
blistavec	<i>Leuciscus souffia</i>	2	Z, H	E		
pisanec	<i>Phoxinus phoxinus</i>					01.04.-30.06.
grba	<i>Barbus plebejus</i>	2, 5	H	E	30	01.05.- 30.06.
pohra	<i>Barbus balcanicus</i>	2, 5	H			01.05.- 30.06.
kapelj	<i>Cottus gobio</i>	2	H	V		

Legenda:

RD RS: Rdeči seznam – Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS št. 82/2002) (E – prizadeta vrsta, V – ranljiva vrsta, O – vrsta zunaj nevarnosti, O1 – podkategorija kategorije O, za katero obstaja potencialna možnost ponovne ogroženosti)

FFH – Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Uradni list L 206, z dne 22.7.1992, str. 7) (Habitatna direktiva) (II – priloga II: živalske in rastlinske vrste v interesu skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja, IV – priloga IV: živalske in rastlinske vrste v interesu skupnosti, ki jih je treba strogo varovati)

UZZV – Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/2007, 96/2008, 36/2009) (1A – priloga 1, poglavje A: živalske vrste, za katere je določen varstven režim za varstvo živali in populacij, 2A – priloga 2, poglavje A: živalske vrste, za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov, 2A' – Priloga 2, poglavje A: prednostne živalske vrste, za ohranitev katerih je Evropska unija še posebej odgovorna glede na delež njihovega naravnega območja razširjenosti, ki leži na ozemlju Evropske unije, 6A – Priloga 6, poglavje A: živalske vrste in njen habitat (H) ali živalska vrsta in njihova razmnoževališča ali počivališča (R), ki so predmet okoljske odgovornosti)

Pravilnik: Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Ur. l. RS št. 99/2007). *dovoljena lovna mera, **varstvena doba – čas drstitve za vrste.

Dvoživke

Na območju kalov na širšem območju Banjšic so bile zabeležene nekatere vrste dvoživk. V kalu pri Žabljah (južno od Kala nad Kanalom) so bile registrirane sledeče vrste: hribski urh (*Bombina variegata*), navadni pupek (*Lissotriton vulgaris*), planinski pupek (*Mesotriton alpestris*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), navadni močerad (*Salamandra salamandra*). V kalu v zaselku Ilovca (južno od Kala nad Kanalom) pa poleg vrst hribski urh, planinski pupek in veliki pupek še navadna krastača (*Bufo bufo*) ter rjave žabe (*Rana (Rana) sp.*). V kalih južno od Kanalskega vrha so bile zabeležene sledeče vrste: hribski urh, navadni pupek, rjave žabe, sekulja (*Rana temporaria*), planinski pupek, veliki pupek, rosnica (*Rana dalmatina*). Navadna krastača je registrirana tudi iz Plav (ZRSVN, 2010). Zelena rega (*Hyla arborea*) je bila najdena prav tako na območju Občine (Cipot, 2005). Cipot (2005) je v l. 2004 registrirala 10 vrst dvoživk na Kambreškem in Banjšicah. Med njimi tudi najbolj severni podatek za laško žabo (*Rana latastei*) v Sloveniji, v reki Idriji. Poleg naštetih 10 vrst dvoživk je pričakovano še pojavljanje vsaj katere vrste iz skupine zelenih žab.

Plazilci

Na območju kalov na širšem območju Banjšic (znotraj občine Kanal ob Soči) so bile zabeležene vrste navadni gož (*Elaphe longissima*) in belouška (*Natrix natrix*). Navadni gož, belouška ter kobranka (*Natrix tessellata*) se pojavljajo tudi ob Soči. iz Jelenka nad Anhovim in severno od Doblarja sta podatka o pojavljanju modrasa (*Vipera ammodytes*), iz območja Skalnice je znano pojavljanje črnopikčaste kuščarice (*Algyroides nigropunctatus*), iz Doblarja je podatek o črnici (*Hierophis viridiflavus*), iz kvadranta VM00 pa podatki o pozidni kuščarici (*Podarcis muralis*), črnici, smokulji (*Coronella austriaca*) in zelencu (*Lacerta bilineata/viridis*) (ZRSVN, 2010). Na Koradi in Sabotinu so tudi novejšje potrjene najdbe laškega gada (*Vipera aspis*) (Kumar, 2009). Iz Sabotina isti avtor poroča tudi o najdi modrasa, črnice in navadnega goža, iz Korade pa o črnici, nevednem gožu in kobranki (Kumar, 2009). Na območju občine se pojavlja še slepec (*Anguis fragilis*), v novejšem času pa ni bilo potrjeno pojavljanje živorodne kuščarice (*Zootoca vivipara*), martinčka (*Lacerta agilis*), ki ga pričakujemo bolj v nižinah, in kraške kuščarice (*Podarcis melisellensis*), ki na Sabotinu/Goriških Brdih/Skalnici verjetno dosega svoj severni areal pri nas. Enako velja za progastega goža (*Elaphe quatuorlineata*), saj bi naj točnost historičnih podatkov za to vrsto iz severnoprimorske bila vprašljiva, navadnega gada (*Vipera berus*) pa lahko pričakujemo vzhodno od Soče, čeprav tudi ta v zadnjem času ni bil iz območja potrjen (Krofel s sod., 2009). Potrjeno pojavljanje 11 vrst plazilcev (od 23 v Sloveniji) in pričakovano dodatnih 5 vrst kaže na izredno raznolikost plazilcev v okviru Slovenije. Temu verjetno botrujejo tako (sub)mediteranski kot dinarsko/alpsko/celinski vplivi.

Ptice

Obsežna ekstenzivna travnišča, toploljubni gozdovi in stari visokodebelni sadovnjaki Banjšic so bivališča številnih ogroženih vrst ptic. To so v evropskem merilu pomembne populacije podhujke (*Caprimulgus europaeus*), hribskega škrjanca (*Lullula arborea*), rjavega srakoperja (*Lanius collurio*) in sršenarja (*Pernis apivorus*); manjša populacija svetovno ogrožene vrste kosce (*Crex crex*) in nacionalno pomembne populacije pisane penice (*Sylvia nisoria*), prepelice (*Coturnix coturnix*), repaljščice (*Saxicola rubetra*), velikega strnada (*Miliaria calandra*), velikega skovika (*Otus scops*), vijeglavke (*Jynx torquilla*) in pogorelčka (*Phoenicurus phoenicurus*) (DEDI, 2010).

Med naravovarstveno pomembnimi vrstami na širšem območju Korade so: hribski škrjanec (*Lullula arborea*), skalni strnad (*Emberiza cia*), drevesna cipa (*Anthus trivialis*), krokar (*Corvus corax*), črna žolna (*Dryocopus martinus*), sršenar (*Pernis apivorus*), občasno celo planinski orel (*Aquila chrysaetos*), beloglavi jastreb (*Gyps fulvus*) in kačar (*Circaetus gallicus*), med nočnimi pticami pa lesna sova (*Strix aluco*), mala uharica (*Asio otus*) in podhujka (*Caprimulgus europaeus*) (JOTA, 2010), poleg teh pa zagotovo še čopasti škrjanec (*Galerida cristata*).

Spodnja tabela vključuje tako vrste, ki gnezdijo (ali so gnezdile) na območju občine Kanal ob Soči ter vrste, ki se na območju zgolj pojavljajo ali prezimujejo. Podatki so vzeti iz različnih virov (Geister, 1995; ZRSVN, 2010: IWC DOPPS za obdobje 2002-2008; idr.).

Tabela 69: Vrste ptic, katerih pojavljanje na območju občine Kanal ob Soči je potrjeno ali pričakovano.

Slovensko ime	Latinsko ime
Kormoran	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Čopasti ponirek	<i>Podiceps cristatus</i>
Mali ponirek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Velika bela čaplja	<i>Egretta alba</i>
Siva čaplja	<i>Ardea cinerea</i>
Liska	<i>Fulica atra</i>
Mlakarica	<i>Anas platyrhynchos</i>
Veliki žagar	<i>Mergus merganser</i>
Kozica	<i>Gallinago gallinago</i>
Sloka	<i>Scolopax rusticola</i>
Sršenar	<i>Pernis apivorus</i>
Kragulj	<i>Accipiter gentilis</i>
Skobec	<i>Accipiter nisus</i>
Kanja	<i>Buteo buteo</i>
Planinski orel	<i>Aquila chrysaetos</i>
Navadna postovka	<i>Falco tinnunculus</i>
Jerebica	<i>Perdix perdix</i>
Prepelica	<i>Coturnix coturnix</i>
Fazan	<i>Phasianus colchicus</i>
Mokož	<i>Rallus aquaticus</i>
Zelenonoga tukalica	<i>Gallinula chloropus</i>
Mali martinec	<i>Actitis hypoleucos</i>
Rečni galeb	<i>Larus ridibundus</i>
Rumenonogi galeb	<i>Larus cachinnans</i>
Srebrni galeb	<i>Larus argentatus</i>
Mestni golob	<i>Columbia livia f. domestica</i>
Skalni golob	<i>Columba livia</i>
Grivar	<i>Columba palumbus</i>
Turška grlica	<i>Streptopelia decaocto</i>
Divja grlica	<i>Streptopelia turtur</i>
Kukavica	<i>Cuculus canorus</i>
Veliki skovik	<i>Otus scops</i>
Čuk	<i>Athene noctua</i>
Lesna sova	<i>Strix aluco</i>
Mala uharica	<i>Asio otus</i>
Podhujka	<i>Caprimuglus europaeus</i>
Črni hudournik	<i>Apus apus</i>
Vodomec	<i>Alcedo atthis</i>
Smrdokavra	<i>Upupa epops</i>
Pivka (siva žolna)	<i>Picus canus</i>
Zelena žolna	<i>Picus viridis</i>
Vijeglavka	<i>Jynx torquilla</i>
Veliki detel	<i>Dendrocopos major</i>
Srednji detel	<i>Dendrocopos medius</i>
Mali detel	<i>Dendrocopos minor</i>
Čopasti škrjanec	<i>Galerida cristata</i>
Hribski škrjanec	<i>Lullula arborea</i>
Poljski škrjanec	<i>Alauda arvensis</i>
Breguljka	<i>Riparia riparia</i>
Skalna lastovka	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>
Kmečka lastovka	<i>Hirundo rustica</i>
Mestna lastovka	<i>Delichon urbica</i>
Rjava cipa	<i>Anthus campestris</i>
Drevesna cipa	<i>Anthus trivialis</i>

Slovensko ime	Latinsko ime
Siva pastirica	<i>Motacilla cinerea</i>
Bela pastirica	<i>Motacilla alba</i>
Povodni kos	<i>Cinclus cinclus</i>
Stržek	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Siva pevka	<i>Prunella modularis</i>
Taščica	<i>Erithacus rubecula</i>
Mali slavec	<i>Luscinia megarhynchos</i>
Šmarnica	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Repaljščica	<i>Saxicola rubetra</i>
Prosnik	<i>Saxicola torquata</i>
Slegur	<i>Monticola saxatilis</i>
Puščavec	<i>Monticola solitarius</i>
Kos	<i>Turdus merula</i>
Cikovt	<i>Turdus philomelos</i>
Carar	<i>Turdus viscivorus</i>
Kratkoperuti vrtnik	<i>Hippolais polyglotta</i>
Rjava penica	<i>Sylvia communis</i>
Vrtna penica	<i>Sylvia borin</i>
Črnoglavka	<i>Sylvia atricapilla</i>
Vrbji kovaček	<i>Phylloscopus collybita</i>
Rumenoglavi kraljiček	<i>Regulus regulus</i>
Rdečeglavi kraljiček	<i>Regulus ignicapillus</i>
Sivi muhar	<i>Muscicapa striata</i>
Dolgorepka	<i>Aegithalos caudatus</i>
Močvirska sinica	<i>Parus palustris</i>
Čopasta sinica	<i>Parus cristatus</i>
Menišček	<i>Parus ater</i>
Plavček	<i>Parus caeruleus</i>
Velika sinica	<i>Parus major</i>
Brglez	<i>Sitta europaea</i>
Kratkoprsti plezalček	<i>Certhia brachydactyla</i>
Kobilar	<i>Oriolus oriolus</i>
Rjavi srakoper	<i>Lanius collurio</i>
Šoja	<i>Garrulus glandarius</i>
Sraka	<i>Pica pica</i>
Kavka	<i>Corvus monedula</i>
Siva vrana	<i>Corvus (corone) cornix</i>
Škorec	<i>Sturnus vulgaris</i>
Domači vrabec	<i>Passer domesticus domesticus</i>
Poljski vrabec	<i>Passer montanus</i>
Laški vrabec	<i>Passer domesticus italiae</i>
Ščinkavec	<i>Fringilla coelebs</i>
Grilček	<i>Serinus serinus</i>
Zelenec	<i>Carduelis chloris</i>
Lišček	<i>Carduelis carduelis</i>
Repnik	<i>Carduelis cannabina</i>
Kalin	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>
Dlesk	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
Rumeni strnad	<i>Emberiza citrinella</i>
Plotni strnad	<i>Emberiza cirius</i>
Skalni strnad	<i>Emberiza cia</i>
Vrtni strnad	<i>Emberiza hortulana</i>
Veliki strnad	<i>Miliaria calandra</i>

Sesalci

Na območju Občine se pojavljajo številne vrste malih sesalcev (iz redov ježi, rovke in krta ter glodavci). Z območja Občine obstajajo podatki o pojavljanju 9 vrst netopirjev (Zagmajster, 2005).

Seznam ugotovljenih vrst (Zagmajster, 2005):

- mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*)
- navadni/ostrouhi netopir (*Myotis myotis/blythii*)
- obvodni/dolgonogi netopir (*Myotis daubentonii/capaccinii*)
- navadni netopir (*Myotis sp.*)
- navadni/uhati netopir (*Myotis/Plecotus sp.*)
- belorobi/Nathusijev netopir (*Pipistrellus kuhlii/nathusii*)
- mali netopir (*Pipistrellus pipistrellus*)
- Savijev netopir (*Hypsugo savii*)
- navadni/veliki mračnik (*Nyctalus noctula/lasiopterus*)
- pozni netopir (*Eptesicus serotinus*).

Zagmajstrova (2005) navaja sledeče zgradbe kot zatočišča pomembna za netopirje in s tem zgradbe, ki jih je potrebno varovati (tako pred svetlobnim onesnaževanjem) kot tudi v primeru posegov na teh zgradbah.

Zgradba (zatočišče)	Kraj
Cerkev Sv. Gabrijel	Zapotok
Cerkev Sv. Janez Krstnik	Plave
Cerkev Sv. Jurij	Kal nad Kanalom
Župnišče v Kalu nad Kanalom	Kal nad Kanalom
Cerkev Sv. Štefan	Levpa
Cerkev Marija Snežna	Avče
Cerkev Sv. Martin	Avče
Grad nad Kanalom	Kanal
Cerkev Sv. Andrej	Ročinj
Cerkev Marijino Celje	Lig
Razpadla hiša	ob poti Britof – Golo brdo
Hiša Žarščina 5	Žarščina

Prisotnost netopirjev je bila zabeležena tudi v Divji jami nad Plavami (Natura 2000 območje) (Zagmajster, 2004).

Med srednjimi in velikimi sesalci je na območju Občine prisotnih več vrst sodoprstih kopitarjev (divji prašič (*Sus scrofa*), srna (*Capreolus capreolus*), navadni jelen (*Cervus elaphus*)), poljski zajec (*Lepus europaeus*), ki postaja vse bolj ogrožen zaradi modernega kmetijstva, prometa in bolezni. Med zvermi je prisotna lisica (*Vulpes vulpes*). Prisotnost šakala (*Canis aureus*) je verjetna (še najbolj na Kambreškem in dolini Idrije), saj širi svoj areal in so bili osebki registrirani na Italijanski strani ter pod Matajurjem/Stolom (Lapini in sod. 2009). Med kunami se pojavljajo kuna belica (*Martes foina*), kuna zlatica (*M. martes*), dihur (*Mustela putorius*), velika podlasica (*M. erminea*), mala podlasica (*M. nivalis*) in jazbec (*Meles meles*), pojavljala vidre (*Lutra lutra*) v zadnjem času ni bilo potrjeno, čeprav obstajajo zgodovinski podatki iz širšega območja, prav tako je nismo potrdili sami ob ogledu terena v marcu in aprilu 2010. Občasno (tudi iz novejšega časa) so podatki o pojavljanju rjavega medveda (*Ursus arctos*), v gozdovih živi tudi divja mačka (*Felis silvestris*), tudi sporadično pojavljanje evrazijskega risa (*Lynx lynx*) je možno (ZRSVN, 2010; lastni podatki in opažanja).

Tabela 70: Seznam potrjenih in pričakovanih vrst sesalcev (brez netopirjev) na območju OPN z navedbo varstvenega statusa.

Vrsta		Varstveni status			
Latinsko ime	Slovensko ime	RD RS	FFH	UZZV	Bern
<i>Apodemus flavicollis</i>	rumenogrla miš				
<i>Apodemus sylvaticus</i>	navadna belonoga miš				
<i>Arvicola terrestris</i>	veliki voluhar				
<i>Canis aureus</i>	šakal		V	1A	
<i>Capreolus capreolus</i>	srna				
<i>Cervus elaphus</i>	jelen				III
<i>Clethrionomys (Myodes) glareolus</i>	gozdna voluharica				
<i>Crocidura leucodon</i>	poljska rovka			2A	III
<i>Crocidura suaveolens</i>	vrtna rovka	O1		2A	III
<i>Dryomys nitedula</i>	drevesni polh	V	IV	1B,2A	III
<i>Erinaceus europaeus</i>	rjavoprsi jež	O1		1A	III
<i>Felis silvestris</i>	divja mačka	V	IV	1A,2A	II
<i>Glis glis</i>	navadni polh				III
<i>Lepus europaeus</i>	poljski zajec				
<i>Martes foina</i>	kuna belica				III
<i>Martes martes</i>	kuna zlatica		V		III
<i>Meles meles</i>	jazbec				III
<i>Micromys minutus</i>	pritlikava miš				
<i>Microtus agrestis</i>	travniška voluharica				
<i>Microtus arvalis</i>	poljska voluharica				
<i>Microtus liechtensteini</i>	ilirska voluharica				
<i>Microtus subterraneus</i>	vrtna voluharica				
<i>Mus musculus</i>	hišna miš				
<i>Muscardinus avellanarius</i>	podlesek	O1		2A	III
<i>Mustela erminea</i>	hermelin	O1		1A,2A	III
<i>Mustela erminea</i>	velika podlasica	O1			III
<i>Mustela nivalis</i>	mala podlasica	O1		1A,2A	III
<i>Mustela putorius</i>	dihur	O1	V	1A	III
<i>Neomys anomalus</i>	močvirska rovka	V		2A	III
<i>Neomys fodiens</i>	povodna rovka	V		2A	III
<i>Rattus norvegicus</i>	siva podgana	Zanesena vrsta			
<i>Rattus rattus</i>	črna podgana	Zanesena vrsta			
<i>Sciurus vulgaris</i>	navadna veverica	O1		1A	III
<i>Sorex alpinus</i>	gorska rovka	O1		2A	III
<i>Sorex araneus</i>	gozdna rovka	O1		2A	III
<i>Sorex minutus</i>	mala rovka	O1		2A	III
<i>Sus scrofa</i>	divji prašič				
<i>Talpa europaea</i>	navadni krt	O1			
<i>Ursus arctos</i>	rjavi medved	E	II, IV	1A,2A	II
<i>Vulpes vulpes</i>	lisica				

Legenda:

RD RS: Rdeči seznam – Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS št. 82/2002) (**E** – prizadeta vrsta, **V** – ranljiva vrsta, **O** – vrsta zunaj nevarnosti, **O1** – podkategorija kategorije O, za katero obstaja potencialna možnost ponovne ogroženosti)

FFH – Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Uradni list L 206, z dne 22.7.1992, str. 7) (Habitatna direktiva) (**II** – priloga II: živalske in rastlinske vrste v interesu skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja, **IV** – priloga IV: živalske in rastlinske vrste v interesu skupnosti, ki jih je treba strogo varovati)

UZZV – Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/2007, 96/2008, 36/2009) (**1A** – priloga 1, poglavje A: živalske vrste, za katere je določen varstven režim za varstvo živali in populacij, **2A** – priloga 2, poglavje A: živalske vrste, za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov, **2A** – Priloga 2, poglavje A: prednostne živalske vrste, za ohranitev katerih je Evropska unija še posebej odgovorna glede na delež njihovega naravnega območja razširjenosti, ki leži na ozemlju Evropske unije, **6A** – Priloga 6, poglavje A: živalske vrste in njen habitat (**H**) ali živalska vrsta in njihova razmnoževališča ali počivališča (**R**), ki so predmet okoljske odgovornosti)

Bern – Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Bernska konvencija) (Uradni list RS MP 17/1999) (**II** – dodatek II: strogo zavarovane živalske vrste, **III** – dodatek III: zavarovane živalske vrste)

IV.8.2.2. PREGLED POSEBNIH VARSTVENIH OBMOČIJ, POTENCIALNIH OHRANITVENIH OBMOČIJ, ZAVAROVANIH OBMOČIJ IN DRUGIH OBMOČIJ, NA KATERIH JE ZARADI VARSTVA OKOLJA, OHRANJANJA NARAVE ALI VARSTVA NARAVNIH VIROV PREDPISAN DRUGAČEN REŽIM

Med varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06) uvrščamo **zavarovana območja, posebna varstvena območja** (SPA – Special protected Areas) in **posebna ohranitvena območja** (SCI – Sites of Community Interest).

IV.8.2.2.1 Zavarovana območja in območja, predlagana za zavarovanje

Zavarovana območja so eden od načinov območnega varstva naravnih vrednot in se po 53. členu ZON delijo na ožja zavarovana območja in širša zavarovana območja. Ožja zavarovana območja so: naravni spomenik, strogi naravni rezervat in naravni rezervat. Širša zavarovana območja pa so: narodni, regijski in krajinski park.

Ločimo med t.i. ploskovnimi zavarovanimi območji, katerih cilj je ohranjanje populacij zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst, kot tudi ohranjanje naravnih procesov. Točkovna zavarovana območja so posamezni objekti (drevo, skalni osamelec, jama ipd.).

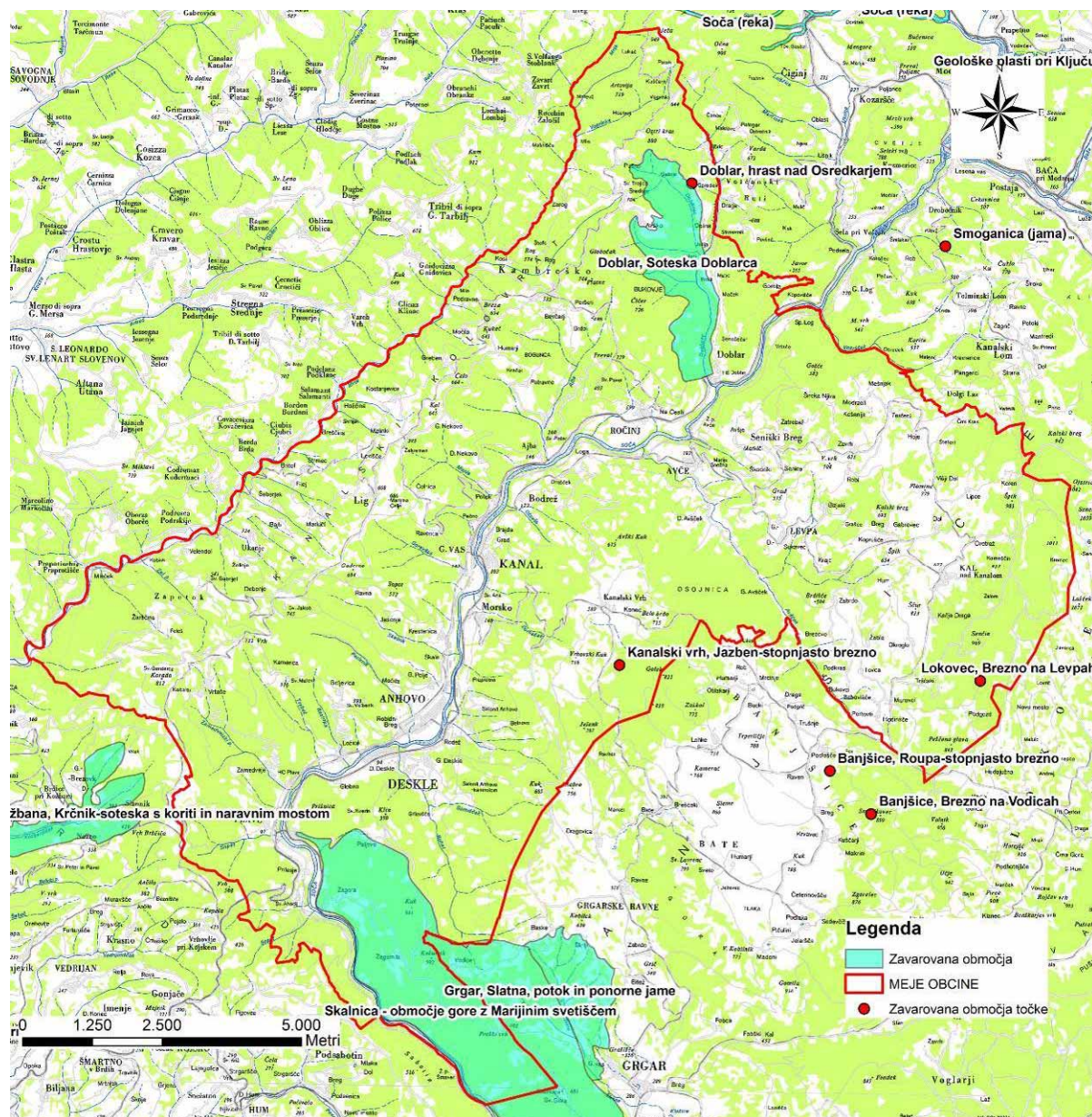
Na območju občine Kanal ob Soči je več zavarovanih območij: 2 sta ploskovni zavarovani območji (Doblar, Soteska Doblarca in Skalnica) ter 3 točkovna zavarovana območja. Navedena so v spodnji tabeli. Kartografski prikaz zavarovanih območij v občini Kanal ob Soči je prikazan na spodnji sliki.

Tabela 71: Zavarovana območja v občini Kanal ob Soči.

ID št.	Ime območja	Pravna podlaga	Status območja:	Opis
100	Doblar, Soteska Doblarca	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica Objava: (Uradno glasilo občine Nova Gorica, št. 8/85)	naravni spomenik	Doblarec je najmočnejši levi pritok Soče v njenem srednjem delu. Doblarec in potoki soteske so si vrezali korita, zajedena od 20-30 m globoko, pod domačijo Gabrje pada Doblarec z okoli 7 m visokim slapom.
98	Skalnica - območje gore z Marijinim svetiščem		naravni spomenik	Dominantna gora nad Solkansko sotesko v dinarski smeri. Na Skalnici je eno najsevernejših rastišč črničevja (<i>Quercus ilex</i>). Na njej živi zanimiva in tipična mediteranska favna.
104	Kanalski vrh, Jazben - stopnjasto brezno		naravni spomenik	Tipično stopnjasto ponorno brezno, ki ga je izvotlil potok. Do globine 278 m se spušča z brezni in meandri, od tod do končnega sifona, 333 m pod površjem, vodi 250 m dolg poševen meander.
101	Doblar, hrast nad Osredkarjem		naravni spomenik	Nad Osredkarjevo domačijo na dominantni legi raste mogočen hrast cer (<i>Quercus cerris</i>) velikih dimenzij
108	Lokovec, Brezno na Levpah		naravni spomenik	Na vrtačasti, gozdni, kraški uravnavi se odpira vhod v 250 m globoko in 4-5 m široko brezno, brez vmesne stopnje in s tem predstavlja največjo navpičnico v Sloveniji ter izredno speleomorfologenetsko izoblikovanost.

Predlagan regijski park Nanos - Trnovski gozd bi naj obsegal Banjšice, Trnovski gozd, Nanos, Hrušico in dolino Trebušice, površina predvidenega parka bi naj bila približno 600 km², segal pa naj bi tudi na območje občine Kanal ob Soči (Posoški razvojni center, 2010). Predlagane meje območja še niso natančno določene. Poleg tega sta bila flišni profil Lestivnica in flišni profil Rodež predlagana za zavarovanje kot naravna spomenika (Gorkič s sod., 1993). Podatkov o drugih predlaganih območjih ni: v osnutku OPN Kanal ob Soči so bili zapisani tudi predlagani naravni spomeniki rastišče venerinih laskov v Avčah (id. 3307), korita Soče pri Kanalu (id. 3652) in Babja jama (id. 3682), vendar natančnejši podatki niso na voljo.

Slika 27: Zavarovana območja v občini Kanal ob Soči

IV.8.2.2.2 Območja Natura 2000

Posebno varstveno območje ali območje Natura 2000 je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju EU pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, katerih ohranjanje je v interesu EU. Omrežje Natura 2000 je sestavljeno iz dveh tipov območij: **Posebna varstvena območja (SPA – Special protected Areas)**, katera opredeljuje Direktiva o pticah in **Posebna območja ohranitve (SAC – Special Areas of Conservation)**, katera opredeljuje Direktiva o habitatih.

Slovenija je pripravila seznam **potencialnih območij narave, pomembnih za Evropsko skupnost** (pSCI – Proposed Sites of Community Interest). Seznam je s strani Evropske komisije že bil potrjen in sicer v mesecu novembru 2007 za celinsko regijo in v mesecu marcu 2008 za alpsko regijo. Tako so se območja uvrstila na **seznam območij narave, pomembnih za Evropsko skupnost** (SCI - Sites of Community Interest). Država članica je sedaj dolžna območjem s tega seznama na njenem ozemlju s svojo zakonodajo podeliti pravni **status posebnih varstvenih območij** (SAC) in zagotoviti izvajanje varstvenih določil iz 6. člena Habitatne direktive.

Na območju občine Kanal ob Soči so 4 Natura 2000 območja, eno pa se še nahaja tik ob meji (SCI Banjščice - travišča), in sicer dve SPA in dve SCI območji. Navedena so v spodnji tabeli, skupaj z kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi. Kartografski prikaz Natura 2000 območij je na spodnji sliki.

Za del območja Občine obstaja tudi **Strokovni predlog posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000)**. Na podlagi Habitatne direktive še vedno potekajo usklajevanja med državo in Evropsko komisijo. Za nekatere vrste je potrebno določiti nova potencialna posebna ohranitvena območja, še posebej to velja za tiste primere ogroženih vrst, kjer območji z enakimi lastnostmi in tako vitalnimi populacijami ni drugod (npr. za navadnega koščaka (*Austropotamobius torrentium*)). Na območju Občine Kanal ob Soči sta dve taki območji, in sicer Plave in Domaček. Ti dve območji ustrezata vsem strokovnim merilom za določitev oz. varovanje habitatnih tipov in posameznih vrst, katerih ohranjanje je v interesu EU in za katere je Republika Slovenija območja določila v skladu z zaključki celinskega biogeografskega seminarja. Velika verjetnost je, da bosta razširitvi območja Plave in Domaček v prihodnje potrjeni in sprejeti (vir: Naravovarstvene smernice ZRSVN za OPN Kanal ob Soči).

Tabela 72: Predlagani Natura 2000 območji na območju občine Kanal ob Soči.

IME	STATUS
Plave (SI3000123)	Predlog pSCI
Domaček (SI3000327)	Predlog pSCI

Tabela 73: Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi na Natura 2000 območjih v občini Kanal ob Soči.

IME OBMOČJA	IME VRSTE (slovensko ime)	IME VRSTE (latinsko ime)	EU Koda vrste	HABITATNI TIPI	EU Koda HT	Koda Physis
Banjšice, SPA, SI5000007	sršenar	<i>Pernis apivorus</i>	A072	/	/	/
	podhujka	<i>Caprimulgus europaeus</i>	A224			
	hribski škrjanec	<i>Lullula arborea</i>	A246			
	rjavi srakoper	<i>Lanius collurio</i>	A338			
Trnovski gozd - južni rob in Nanos SPA, SI5000021	sršenar	<i>Pernis apivorus</i>	A072	/	/	/
	beloglavi jastreb	<i>Gyps fulvus</i>	A078			
	kačar	<i>Circaetus gallicus</i>	A080			
	planinski orel	<i>Aquila chrysaetos</i>	A091			
	sokol selec	<i>Falco peregrinus</i>	A103			
	velika uharica	<i>Bubo bubo</i>	A215			
	podhujka	<i>Caprimulgus europaeus</i>	A224			
	hribski škrjanec	<i>Lullula arborea</i>	A246			
	slavec	<i>Luscinia megarhynchos</i>	A271			
	slegur	<i>Monticola saxatilis</i>	A280			
	pisana penica	<i>Sylvia nisoria</i>	A307			
kotorna	<i>Alectoris graeca saxatilis</i>	A412				
Banjščice – travišča SCI, SI3000034	/	/	/	Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	91K0	41.1C
	/	/	/	Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)	62A0	34.75
Divja jama nad Plavmi	/	/	/	Jame, ki niso odprte za javnost	8310	65
Avče SCI, SI3000024	mali podkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	1303	/	/	/

IV.8.2.2.3 Naravne vrednote (NV)

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Naravne vrednote so zlasti geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemne jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava (4. člen ZON).

Naravne vrednote so lahko državnega (NVDP) ali lokalnega pomena (NVLP). Zvrsti naravnih vrednot se določajo na podlagi naravnih vrednot, pri čemer se upoštevajo zlasti značilnosti naravnih pojavov in naravnih oblik. Zvrsti naravnih vrednot so: **geomorf** - geomorfološka površinska naravna vrednota, **geomorf p** - geomorfološka podzemeljska naravna vrednota, **geol** - geološka naravna vrednota, **hidr** - hidrološka naravna vrednota, **bot** - botanična naravna vrednota, **zool** - zoološka naravna vrednota, **ekos** - ekosistemska naravna vrednota, **drev** - drevesna naravna vrednota, **onv** - oblikovana naravna vrednota.

Na območju občine Kanal ob Soči je več evidentiranih naravnih vrednot državnega ali lokalnega pomena, ki so navedena v spodnji tabeli, kartografski prikaz je na spodnji sliki.

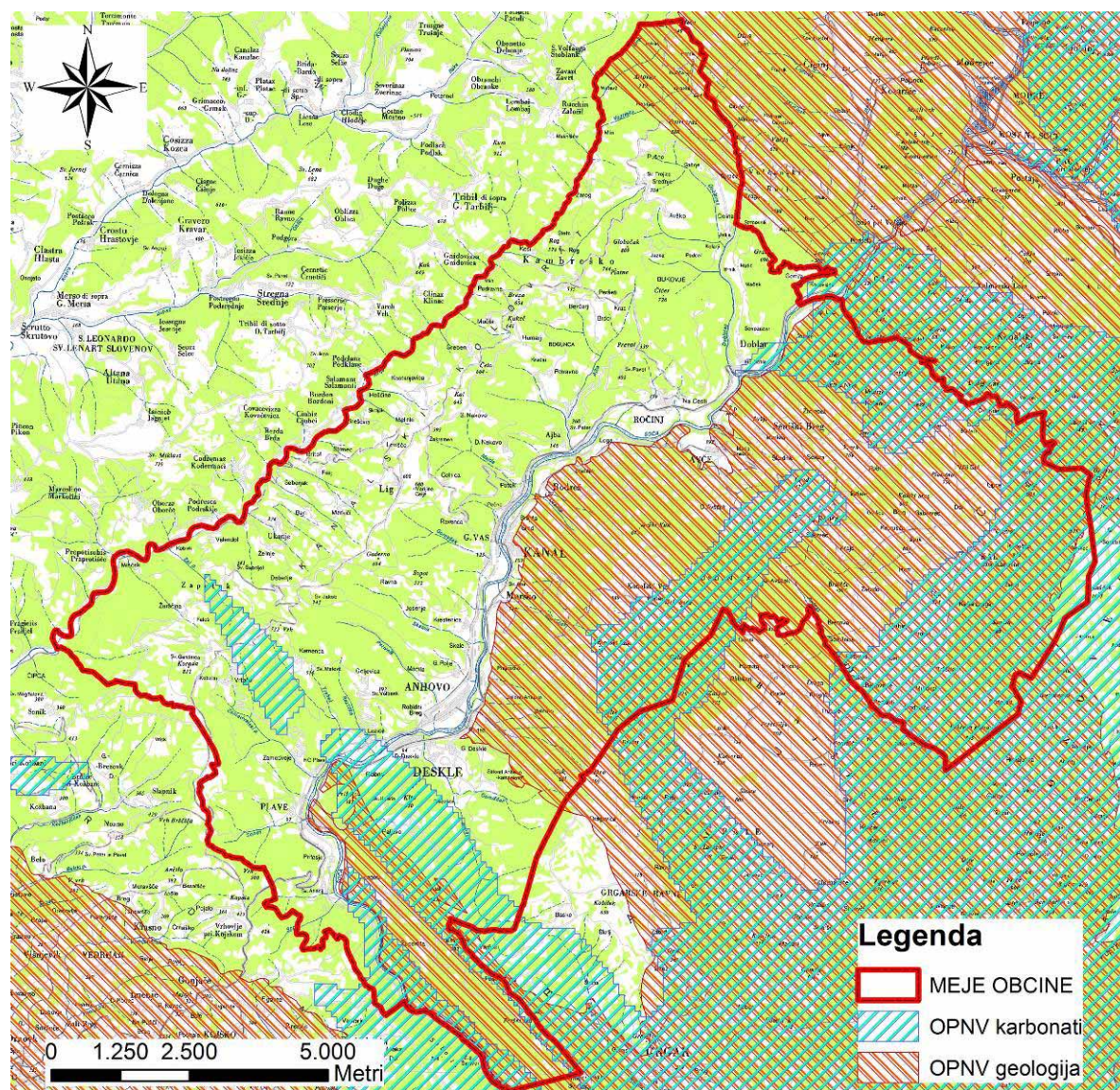
Tabela 74: Naravne vrednote v občini Kanal ob Soči.

Evid. št.	Ime	Zvrst	Pomen	Opis
266	Sabotin	zool, bot	državni	Vrh in pobočja Sabotina, življenjski prostor ogroženih živalskih in rastlinskih vrst
275	Sveta Gora	zool, bot	državni	Vrh in pobočja Svete gore, življenjski prostor ogroženih živalskih in rastlinskih vrst
779	Perilo	geomorf, hidr	državni	Korita in slapovi Doblarca, desnega pritoka Soče pri Doblarju
3307	Avče - rastišča venerinih laskov	bot	državni	Rastišča venerinih laskov (<i>Adiantum capillus - veneris</i>) pri Avčah
3308	Avče - drevesa pri cerkvi Marije Snežne	drev	lokalni	Stara drevesa pri cerkvi Marije Snežne nad Avčami
3370	Doblar - hrast nad Osredkarjem	drev	lokalni	Mogočen hrast pri Osredkarju
3391	Sovink	geomorf, hidr	lokalni	Slap na Ajbi, desnem pritoku Soče dolvodno od Ročinja
3392	Kanal - cedra na Trgu Svobode	drev	lokalni	Mogočna cedra na Trgu Svobode v Kanalu
3409	Lig - lipe pred cerkvijo sv. Marije	drev	lokalni	Stare lipe pred cerkvijo sv. Marije na Ligu
3422	Zamedvejski potok - soteska	geomorf, hidr	lokalni	Vodotok in soteska Zamedvejskega potoka (Močila) desnega pritoka Soče izpod Korade
3423	Plave - lipi pred cerkvijo sv. Janeza Krstnika	drev	lokalni	Stari lipi pred cerkvijo sv. Janeza Krstnika v Plavah
3445	Srednje - lipa pri cerkvi sv. Trojice	drev	lokalni	Stara lipa pri cerkvi sv. Trojice v Srednjem
3477	Želinjski potok - soteska potoka pod Želinjami	geomorf, hidr	lokalni	Potok in soteska, levi pritok Idrije
3495	Zel potok	geomorf, hidr, bot	lokalni	Levi pritok Idrije
3614	Ročinj - rastišče venerinih laskov	bot	lokalni	Rastišče venerinih laskov (<i>Adiantum capillus - veneris</i>) ob Soči pod Ročinjem

3618	Anhovo - Rodež - flišni profil	geol	lokalni	Paleocenski flišni profil v kamnolomu Anhovo - Rodež
3619	Anhovo - Lestivnica - flišni profil	geol	lokalni	Paleocenski flišni profil v kamnolomu jugovzhodno od Lestivnice pri Anhovem
3652	Soča - korita pri Kanalu	geomorf, hidr	državni	Korita Soče pri Kanalu
3880	Korada - travišča	bot	lokalni	Travišča na Koradi
4126	Vogršček - soteska	geomorf, (geol, hidr)	lokalni	Soteska Vogrščka, levega pritoka Soče, z občasnim vodnim tokom v volčanskih apnencih
4494	Soča dolvodno od sotočja z Idrijco	hidr	državni	Reka Soča dolvodno od sotočja z Idrijco
4775	Vodičnik	ekos	lokalni	Kal na robu jase na Banjšicah
4793	Divja jama	geomorfp, hidr	državni	Izvirna vodna jama pod vasjo Avšje na Banjšicah
40711	Divje babe	geomorfp	državni	Divje babe
40828	Divja jama nad Plavmi	geomorfp	državni	Jama z breznom in etažami, poševna jama, Jama z bazeni nakapane vode
40978	Rupa pri Vrtači	geomorfp	državni	Brezno/jama
41024	Jazben	geomorfp	državni	Jamski sistem, Jama s stalnim tokom
41047	Brezno pri Hajah	geomorfp	državni	Brezno
41048	Jama v Rutah pod Korenom	geomorfp	državni	Poševno ali stopnjasto brezno
41425	Jama 1 pri Jelenku	geomorfp	državni	Spodmol, kevdrč
41426	Jama 2 pri Jelenku	geomorfp	državni	Spodmol, kevdrč
41427	Jama pri Kanalskem vrhu	geomorfp	državni	Vodoravna jama
41515	Brezno zahodno od Grgarja	geomorfp	državni	Brezno
42805	Divja jama ob Avščku	geomorfp	državni	Spodmol, kevdrč
42806	Bolterjev zdenc ob Avščku	geomorfp	državni	Jama stalni izvir
43903	Babja jama	geomorfp	državni	Jama občasni izvir
43905	Brezno na Levpah	geomorfp	državni	Brezno
45210	Vodičnik	geomorfp	državni	Poševno ali stopnjasto brezno
45313	Žabje brezno	geomorfp	državni	Brezno
45780	Lebanovo brezno	geomorfp	državni	Jama z breznom in etažami, poševna jama
46048	Zavodovo brezno	geomorfp	državni	Brezno
46245	Sablino brezno pod Golkom	geomorfp	državni	Poševno ali stopnjasto brezno
46281	Brezno pri bronastodobnem zakladu	geomorfp	državni	Brezno
46299	Brezno na poti	geomorfp	državni	Brezno
47000	Ponor polne lune	geomorfp	državni	Brezno občasni ponor, Poševno ali stopnjasto brezno
47054	Jama pod Sabotinarjem	geomorfp	državni	Jama občasni izvir
47097	Brezen pri Benečanu	geomorfp	državni	Brezno
47098	Brezen pri Zapotoku	geomorfp	državni	Poševno ali stopnjasto brezno
47106	Brezno pod Vrhom	geomorfp	državni	Brezno
47513	Brezno za gabrom	geomorfp	državni	Brezno
48463	Zamedvejski meander	geomorfp	državni	Spodmol, kevdrč

Glede na obstoječe podatke so med predlaganimi NV Banjšice. Območje predlagane naravne vrednote vključuje le južni del Banjške planote in meri 32,5 km². Meje predlaganega območja so meje vseh treh naravovarstveno pomembnih območij (SCI, SPA in EPO) (DEDI, 2010) in se tako delno nahaja na območju občine Kanal ob Soči.

Slika 30: Območja pričakovanih naravnih vrednot (OPNV) na širšem območju občine Kanal ob Soči (vir: ZRSVN, 2010).

IV.8.2.2.2 Ekološko pomembna območja (EPO)

Ekološko pomembna območja je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (32. člen ZON-UPB2).

Aprila 2004 je vlada RS sprejela Uredbo o ekološko pomembnih območjih (Ur.l. RS, št. 48/04), ki določa ekološko pomembna območja v Sloveniji in varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov ter prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov na teh območjih.

Ekološko pomembna območja glede na 32. člen ZON so:

1. Območja habitatnih tipov, ki so biotsko izjemno raznovrstni ali dobro ohranjeni, kjer so habitati ogroženih ali endemičnih rastlinskih ali živalskih vrst in habitati vrst, ki so mednarodno pomembne po merilih ratificiranih mednarodnih pogodb ali ki drugače prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti.

2. Območja habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja s tem, da so glede na druga ekološko pomembna območja uravnoteženo biogeografsko razporejena in sestavljajo ekološko omrežje.
3. Habitati mednarodno varovanih vrst.
4. Selitvene poti živali.
5. Območja, ki bistveno prispevajo h genski povezanosti populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

Tabela 75: Ekološko pomembna območja na območju občine Kanal ob Soči.

KODA	IME
53500	Banjšice
55100	Skalnica
55400	Soča
55500	Korada-Kolovrat
56400	Sabotin
57900	Divja jama nad Plavmi
58500	Avče

EPO Soča. Alpska reka z izjemnim hudourniškim odtočnim režimom. Struga je izoblikovana v karbonatni kamninski podlagi mestoma stisnjena v ozka korita, ponekod pa razprostranjena po obsežnih prodirih. vzdolž rečnega toka je velika pestrost habitatnih tipov obrežja in prodiršč. Najobsežnejša so Čezsoška prodiršča (Vrbulje), kjer mestoma uspeva redka rastlinska združba berinijevega otavčiča (V) in alpske hrustavke (*Leontodonti-Chondriletum*). Združba je pri nas poznana le iz Čezsoških prodiršč ter prodiršč na Nadiži. Reka je življenjski prostor endemične vrste ribe *Salmo marmoratus* (E) ter ogroženih vrst rib: npr. *Thymallus thymallus* (V), *Cottus gobio* (V) (NV Atlas).

EPO Banjšice. Območje zajema osrednji del Banjške planote. Zaradi zakrasele apniške podlage so ponekod v tanki plasti nepropustnega fliša nastale kraške kotanje, rupe in globeli. Kraške kotanje so zapolnjene z debelejšo plastjo prepeline, kjer so razmere ugodnejše za kmetijsko obdelavo. Na flišu se ponekod pojavljajo manjši izviri, ki ustvarjajo manjša mokrišča. Večji del planote pokrivajo obsežni ekstenzivni travniki, ki so primeren habitat za številne redke in ogrožene ptičje vrste (več kot 10 vrst). Mestoma jo poraščajo bukovi gozdovi submediteranskega pasu - združba bukve in jesenske vilovine, na toplejših predelih raste črni gaber (NV Atlas).

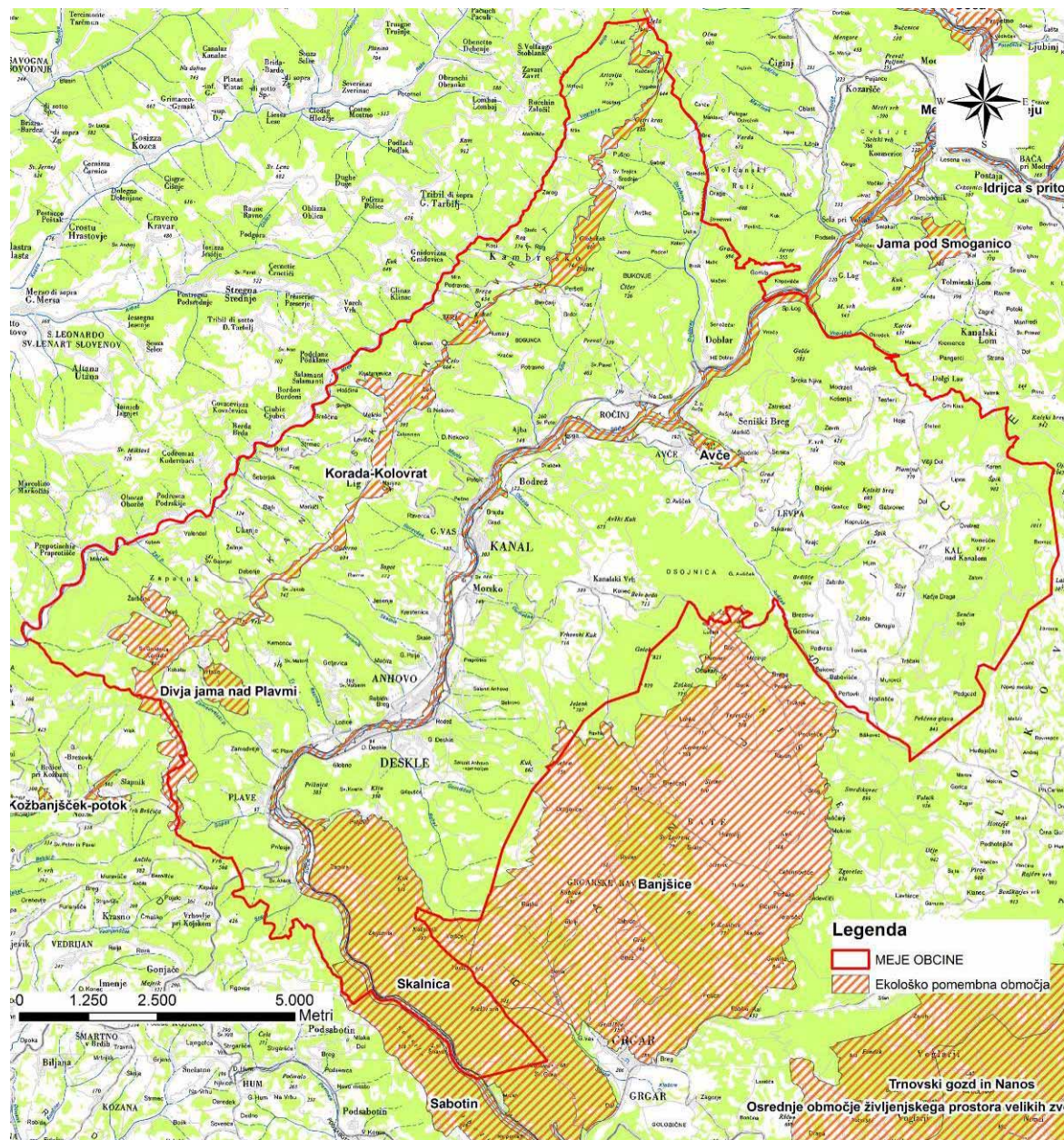
EPO Korada - Kolovrat. Območje zajema vršni del grebena med Sočo in reko Idrijo ter sega od Korade (811 m) nad Plavami do Kuka (1243 m) nad Livškimi ravnami. Tu se srečujejo sredozemski vremenski vplivi, ki prevladujejo večji del leta, in alpski, ki so izrazitejši pozimi. Za hribovje je značilna velika pestrost habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst. Posebnost so obsežna travišča (nekdanji pašniki in košenice), ki so življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst (metulji, ptiči). Poleg tega je območje del selitvenega koridorja rjavega medveda in preletni koridor za beloglave jastrebe (NV Atlas).

EPO Avče. Širša okolica cerkve Marija Snežna, ki leži na vzpetini (366 m) nad vasjo Avče na levem bregu Soče. V cerkvi je porodniška kolonija malih podkovnjakov, okoliški gozdovi in ekstenzivni travniki pa so njihov prehranjevalni habitat (NV Atlas).

EPO Skalnica. Skalnica ali Sveta gora (681 m) je hrib, ki se dviguje nad levim bregom Soče severno od Solkana in je razpotegnjen v dinarski smeri. Pobočja so enakomerno strma brez prepadnih sten in poraščena. Rastišča ogroženih rastlinskih vrst kot npr. *Conium maculatum* (E), *Galium rubioides* (R), *Medicago pironae* (R) (NV Atlas).

EPO Divja jama nad Plavmi. Kraška jama pod Korado pri naselju Vrtače. Vhod v jamo leži ob vznožju prepadne stene, preko katere teče hudourniški Zamedvejski potok. V jami je velik kup gvana, ki kaže na prisotnost netopirjev. Jama je bogata tudi z nevretenčarsko favno (NV Atlas).

Slika 31: Ekološko pomembna območja v občini Kanal ob Soči

IV.8.3. VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.8.3.1. OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Pri ugotavljanju vplivov obravnavanega prostorskega akta na varstvene cilje varovanih območij, na njihovo celovitost ter povezanost, smo izhajali iz ugotovitve, da je vir za nastanek neugodnih vplivov na varstvene cilje varovanega območja sprememba obstoječe namenske rabe in gradnja objektov in spremljajoče infrastrukture.

Zaradi izvedbe OPN Kanal ob Soči bo prihajalo do:

- neposrednih vplivov (fizični posegi),
- daljinskih vplivov (zaradi hrupa, osvetljevanja, obremenjevanja in onesnaževanja okolja),
- začasnih vplivov (zaradi izvedbe ureditev med gradnjo objektov bo del vplivov le začasno prisoten),
- trajnih vplivov (trajna umeščenost objektov, ki so vir neugodnih vplivov, v prostor) na naravo,
- kumulativnih vplivov (vplivi zaradi obstoječe rabe prostora in vplivi zaradi predvidene rabe znotraj občine Kanal ob Soči in v širšem prostoru).

V nadaljevanju podajamo ugotovitve o vplivih plana in omilitvene ukrepe za posamezne sklope.

Tabela 76: Opredelitev možnih negativnih vplivov na posamezne sklope (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi, zavarovana območja, območja Natura 2000, naravne vrednote, pričakovane naravne vrednote in EPO) z obrazložitvijo.

Sklop	Vpliv	Obrazložitev
Rastlinstvo	C	<p>Negativni vpliv na ožjem območju posameznega posega bo predvsem na rastline, ki bodo zaradi del odstranjene ali poškodovane. Zaradi večjega števila ljudi in prostočasnih aktivnosti v naravi se bo dolgoročno povečal pritisk na širše območje posega (gozdna tla, rastline v podrasti, drevje, vodotoki in obrežni pas).</p> <p>Možen je daljinski vpliv na vodno in obvodno rastlinje zaradi sprememb hidrološkega režima in zaradi obremenjevanja vodotokov. Trajno bodo uničene verjetno tudi nekatere rastline iz Rdečega seznama RS ali druge redke rastline ali pa za to obstaja velika verjetnost (predvsem na območju, ki je najbolj podvrženo urbanizaciji – Soška dolina), v kolikor se zanje ne zagotovi presaditev (transplantacija).</p> <p>Zaradi linijskih pobud (ureditev downhill proge in ureditev poti miru) bo prišlo do trajnega uničenja podrasti na trasi proge.</p> <p>Negativni vpliv na rastlinstvo ima tudi sprememba kmetijske rabe zemljišč (npr. spreminjanje travnikov v njive, ekstenzivnega kmetovanja v intenzivno). Ocenjujemo, da izvedba planov v času gradnje in v času obratovanja ob pravilni izvedbi splošnih in konkretnih omilitvenih ukrepov ne bo imela bistvenih posledic za stanje rastlinskih vrst.</p> <p>V primeru izvedbe kamnoloma na Koradi bo na tistem območju vpliv na rastline uničujoč (ocena D).</p>
Živalstvo	C	<p>Negativni vplivi na ožjem območju posameznega posega na živali bodo predvsem zaradi uničenja njihovega življenjskega prostora in motenj v času posegov.</p> <p>Zaradi večjega števila ljudi se bo dolgoročno povečal pritisk na območje, s tem tudi motnje živali (predvsem ptice, plazilci in divjad) na širšem območju plana. Negativen neposreden in trajni vpliv na živalstvo ima postavitve ovir oziroma uničenje koridorjev (gradnja objektov, prometnih površin ipd.).</p> <p>Na ogrožene in zavarovane vrste metuljev ima trajen in neposreden negativen vpliv t.i. vzdrževanje obrežnega rastja ob vodotokih in jarkih, odstranjevanje in neustrezno košenje gozdnega roba (še posebej na območjih novogradenj) na celotnem območju, kar velikokrat pomeni košnjo tam prisotnih rastlin in</p>

	<p>visokih steblik, med katerimi so tudi vrste rastlin, na katere so vrste vezane (predvsem njihove gosenice) zaradi razvoja.</p> <p>Zaradi predvidenih turističnih novogradenj ter povečanja pozidav v naseljih, na površinah razpršene poselitve, na območjih okoljske infrastrukture, zunanjih površinah za šport in rekreacijo in drugod lahko pričakujemo neposreden in daljinski negativni vpliv zaradi povečanega svetlobnega onesnaževanja (možno neustrezno osvetljevanje javnih in zasebnih površin) na nočne metulje in netopirje. Svetloba privlači črtastega medvedka, saj je pozitivno fototaktična vrsta (Sivec 1973, Celik in sod. 2004, Frank 2005, UK Moths 2008) in druge vrste nočnih metuljev, s tem pa so možne negativne posledice, kot so zmanjšana aktivnost parjenja, vplivi na odlaganje jajčec, razne poškodbe osebkov na svetilih, vplivi na orientacijo osebkov ter večja izpostavljenost plenilcem, kar vodi v večjo smrtnost in lahko vpliva na lokalno populacijo vrst (Frank 2005).</p> <p>Podobno velja tudi za nekatere druge skupine nevretenčarjev (vrbnice, mladoletnice, enodnevnice, hrošči, dvokrilci, mrežekrilci in kožekrilci). Nepravilno osvetljevanje stavb, kjer najdejo zatočišče netopirji, lahko negativno vpliva na uspešnost razmnoževanja in pospeši upad populacij netopirjev (zmanjševanje raznolikosti in številčnosti plena, večja izpostavljenost plenilcem na letalnih poteh, prekinjanje letalnih poti, vpliv na čas izletavanja ipd.)</p> <p>Vsi posegi v strugo vodotoka in v obrežno vegetacijo imajo trajen negativen vpliv na povezanost vodnih in obvodnih habitatov ter posledično tudi na živali po prehranjevalni verigi (nevretenčarji, mehkužci, ribe, dvoživke) vse do vrst kot je vidra. Vodotoki in prostor ob vodotoku ne predstavljata samo življenjskega prostora, ampak sta tudi pomemben koridor tako za vidre kot tudi za mnoge druge organizme.</p> <p>Na vodne organizme ima lahko negativen dolgotrajen vpliv tudi povečano obremenjevanje voda zaradi povečane poselitve širšega območja, spiranja vozniških površin in parkirišč, intenzifikacije kmetijstva, dejavnosti v gospodarski coni in zaradi iztokov iz čistilnih naprav, predvsem če čiščenje odpadnih voda in voda iz omenjenih površin ni primerno urejeno.</p> <p>Najverjetnejši neposreden in trajen je vpliv na vrste ptic, ki so vezane na mozaično/tradicionalno kulturno krajino s krčenjem njihovega habitata zaradi pozidav in s tem posledično odstranjevanje elementov, ki so bistvenega pomena za določene vrste. Z intenzifikacijo sadovnjakov in ostalih obdelovalnih površin se ogroža vrste, ki se prehranjujejo z velikimi žuželkami. S pozidavami se posega v razmerja med gozdom (gozdni rob), posameznimi drevesi, travniki, pašniki in grmičevjem, kar zmanjšuje mozaično privlačnost za vrste kot so vijeglavka, duplar, rjavi srakoper, idr. oziroma njihovega plena. Za vse vrste ptic je pomemben vpliv motenj v času izvedbe del (začasni vpliv) oziroma gradnje ter na območjih, namenjenih za turizem (trajni vpliv), v času gnezditve.</p> <p>Viri ogrožanja netopirjev so predvsem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zamreženja preletalnih odprtih; - obnova stavb (obnove v času od konca aprila do začetka septembra, ko se na podstrelih zbirajo breje in doječe samice s svojimi mladiči); - neprimerne obnove opuščenih stavb in menjave streh zasebnih hiš oz. obnove fasad blokov; - svetlobno onesnaževanje: Mnoge stavbe so ponoči osvetljene in snopi svetlobe so usmerjeni v preletalne odprtine, kar lahko povzroči zakasnelo izletavanje netopirjev. S tem se skrajša čas (mrak in prvi del noči), ki je zaradi obilice žuželk najbolj ugoden za prehranjevanje. Na ta način je zmanjšana možnost uspešnega lova in posledično preživetja netopirjev. Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS 81/07; 12. člen) prepoveduje ravno osvetljevanje dela stavbe ali objekta, na katerih so preletalne odprtine zavarovanih živalskih vrst. Ta določila morajo zaživeti še v praksi (Presetnik in sod., 2007). <p>Ocenjujemo, da izvedba planov v času gradnje in v času obratovanja ob pravilni izvedbi splošnih in konkretnih omilitvenih ukrepov ne bo imela bistvenih posledic za stanje živalskih vrst.</p>
--	---

<p>Habitatni tipi</p>	<p>C</p>	<p>Na ožjem območju posega je možno trajno uničenje habitatnih tipov zaradi fizičnega prekrivanja in uničevanja ter poseganja v robne dele habitatnih tipov. Možen je daljinski vpliv zaradi sprememb hidrološkega režima in zaradi obremenjevanja vodotokov.</p> <p>Velik vpliv ima neustrezno poseganje v strugo vodotoka, v obrežno vegetacijo in v obrežni pas ter obremenjevanje vodotoka.</p> <p>Prav tako je možno trajno uničevanje HT, ki so iz ekonomskega vidika manj donosni (ekstenzivni travniki, senožetni visokodebelni sadovnjaki, suhi travniki na ovršjih) in zato podvrženi urbanizaciji.</p> <p>Ocenjujemo, da izvedba planov v času gradnje in v času obratovanja ob pravilni izvedbi splošnih in konkretnih omilitvenih ukrepov ne bo imela bistvenih posledic za stanje prednostnih in za območje Občine redkih/ogroženih habitatnih tipov.</p> <p>V primeru izvedbe kamnoloma na Koradi bo na tistem območju vpliv na habitatne tipe uničujoč (ocena D).</p>
<p>NS Dobljar, Soteska Doblarca</p>	<p>A</p>	<p>NS se v celoti nahaja na območju občine Kanal ob Soči. Spremembe namenske rabe znotraj NS so pobude, pri katerih gre za uskladitev dejanske in planske rabe (iz drugih kmetijskih zemljišč v gozd) pri pobudah 6-27a, 6-42, 9-54, 9-55a ali iz gozda v druge kmetijske površine (pobuda 6-33).</p> <p>Poleg tega so na območju NS opredeljene pobude tudi kot renaturacije, pri katerih stanovanjska raba preide v gozd (pobudi 6-3 in 9-36) ali stanovanjska raba v kmetijska zemljišča (pobuda 6-7, 6-10, 6-12, 9-24), kar ocenjujejo kot pozitivno, predvsem pri spremembah v gozd.</p> <p>V neposredni bližini NS so pobude pri katerih gre za ureditev plana iz namenske rabe gozd v površine razpršene poselitve (pobude 6-14, 6-15, 6-16) ali za spremembo iz najboljših kmetijskih površin v površine podeželskega naselja (pobude 9-25 in 9-27) ali območja stanovanj (pobuda 9-26). Pri vseh gre za že pozidane površine ter majhne kmetijske površine ali gozd ob teh pozidanih površinah. Pobud, kjer bi se namenska raba spremenila v območja stavbnih zemljišč na območju NS ali v njegovi okolici, in ki bi lahko vplivale na NS, ni.</p>
<p>NS Skalnica - območje gore z Marijinim svetiščem, EPO Skalnica</p>	<p>C</p>	<p>Na območju NS Skalnica je predviden del poti miru in uskladitve z dejanskim stanjem gre za spremembo rabe v območja stanovanjske rabe (kmetije), spremembo iz stavbnega zemljišča v območje kmetijskih površin in spremembo iz gozdnih zemljišč v kmetijska zemljišča.</p>
<p>NS Kanalski vrh, Jazben - stopnjasto brezno</p>	<p>B</p>	<p>Na predelu, kjer se nahaja NS, je pobuda 11-15, kjer bo prišlo iz namenske rabe gozdnih zemljišč v druga kmetijska zemljišča, namen pa je uskladitev dejanske in planske rabe. Vseeno pa območje kaže trend zaraščanja (primerjava s starejšimi DOF-i).</p>
<p>NS Dobljar, hrast nad Osredkarjem</p>	<p>A</p>	<p>Pobudi v bližini NS (cca 180 m SV od NS) sta 6-11a in 6-11b, kjer gre za spremembo iz drugih kmetijskih površin v površine razpršene poselitve. To sta že pozidani površini (uskladitev plana). Ob tej pobudi je pobuda 6-23, kjer bo prišlo do renaturacije (iz stanovanjskega območja v druga kmetijska zemljišča). Površina se sicer zarašča. Najbližje območje s pobudo, kjer se bo spremenila kmetijska površina v stanovanjsko je Kanalski vrh, ki je oddaljen več kot 1 km.</p>
<p>NS Lokovec, Brezno na Levpah</p>	<p>A</p>	<p>Na območju NS ali njegovi neposredni okolici ni predvidenih sprememb namenske rabe. Najbližja sprememba v površino razpršene poselitve je oddaljena cca 800 m.</p>
<p>SPA Banjšice, in SCI Banjšice – travišča</p>	<p>A</p>	<p>Le majhen delež SPA območja se nahaja na območju občine Kanal ob Soči. Spremembe namenske rabe na SPA območju v občini Kanal ob Soči niso predvidene znotraj OPN. Najbližje pobude, ki imajo namen spremembe v stanovanjska območja, so oddaljena 1,4 km ali več. Zanje ne predvidevamo daljinskega vpliva. Vpliva ne bo (ocena A).</p> <p>SCI območje se dejansko ne nahaja na območju občine Kanal ob Soči (nanjo zgolj meji). Fizičnih in neposrednih vplivov na SCI območje ne bo. Vključili smo ga zaradi možnih daljinskih vplivov. Vendar tudi v območju daljinskega vpliva ni pobud sprememb namenske rabe, ki bi lahko vplivale na SCI območje. Vpliva ne bo (ocena A).</p>

SPA Trnovski gozd - južni rob in Nanos	B	SPA območje leži le z majhnim deležem na območju občine Kanal ob Soči (severni del Sabotina do železniške proge, ki poteka ob Soči). Spremembe namenske rabe na SPA območju v občini Kanal ob Soči niso predvidene znotraj OPN. Najbližje pobude, ki imajo namen spremembe v stanovanjska območja, so oddaljena 1 km ali več. Zanje ne predvidevamo daljinskega vpliva. Tudi drugih daljinskih vplivov ne predvidevamo. Med železniško progo in reko Sočo je v gradnji kolesarska pot (del kolesarske poti med Novo Gorico in Tolminom), predhodno pa se bo na trasi postavlja plinovod. Trasa poteka po samem robu SPA območja. Kolesarska pot se sicer ureja z DPN in tako predstavlja kumulativni vpliv . Glede na to, da se gradi na samem robu območja (v dolini), ki za same kvalifikacijske vrste ni optimalen habitat (in glede na videno) ne bo/nima bistvenega vpliva (ocena B) na kvalifikacijske vrste ali njihove habitate in s tem na SPA območje.
SCI Divja jama nad Plavami	A	SCI območje se v celoti nahaja na območju občine Kanal ob Soči. Spremembe namenske rabe znotraj SCI območja niso predvidene. SZ od SCI območja sta dve pobudi oddaljeni cca 180 m (15-25 in 15-26), ki sta popravek plana (iz drugih kmetijskih zemljišč v površine razpršene poselitve) ter pobuda 15-28 (oddaljena cca 80 m), ki je ureditev plana (iz drugih kmetijskih zemljišč v površine razpršene poselitve). Pri vseh gre za že pozidane površine.
SCI Avče	C	Zaradi spremembe rabe zemljišč lahko pride do negativnega vpliva predvsem na vrsto netopirja mali podkornjak. Podrobnejša utemeljitev je v Presoji sprejemljivosti vplivov na varovana območja za OPN Kanal ob Soči.
EPO Korada - Kolovrat	D	Velik in znaten delež EPO bo uničen v primeru odprtja kamnoloma ter s tem pomembni habitati redkih rastlin in živalskih vrst (metulji, plazilci, ptice idr.). Poseg z vidika ohranjanja naravne dediščine ni sprejemljiv. V Lig-u in Žarščini je predvidena širitev stanovanjske gradnje v naselju, na manjši površini EPO ob cesti. Ti posegi so z upoštevanjem omilitvenih ukrepov sprejemljiv. Znotraj EPO območja je tudi nekaj sprememb in kmetijske rabe v gozdno rabo. Načeloma take spremembe za ohranjanje biotske pestrosti (zaraščanje) niso zaželeno, vendar gre v tem primeru večinoma za usklajevanje z obstoječim stanjem.
NV Korada	D	Velik in znaten delež NV bo uničen v primeru odprtja kamnoloma ter s tem pomembni habitati redkih rastlin in živalskih vrst (metulji, plazilci, ptice idr.). Poseg z vidika ohranjanja naravne dediščine ni sprejemljiv.
NV Soča dolvodno od sotočja z Idrijco, NV Soča – korita pri Kanalu in EPO Soča	C	V postopku usklajevanja s pripravljavcem plana je bila večina predvidenih posegov v celoti umaknjenih iz območja NV in EPO. Nekateri predvideni posegi so že obstoječi in gre za uskladitve dejanske in planske rabe. V vsa območja posegajo tudi večje površine zelenih površin. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov ocenjujemo vpliv kot nebistven.
NV Perilo	A	Del območja se spremeni iz rabe gozd v kmetijska zemljišča in obratno. Gre za uskladitev dejanske rabe.
Pričakovane naravne vrednote	C	Na območjih, kjer je prisotna apnenčasta kamninska podlaga, lahko pri zemeljski delih pride do odkritja predvsem fosilov in s tem njihovega trajnega uničenja. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov je možnost njihovega uničenja zmanjšana.
Druge naravne vrednote	A	Ni sprememb rabe zemljišč na območju drugih naravnih vrednot ali v njihovi neposredni bližini, spremembe nimajo nobenega vpliva na naravne vrednote ali pa gre za uskladitev dejanske rabe.

Kumulativni vplivi na celotnem prostoru občine bodo bistveni. Ob upoštevanju splošnih in konkretnih omilitvenih ukrepov ocenjujemo vpliv plana na naravo z oceno C.

IV.8.4. OMILITVENI UKREPI

Omilitvene ukrepe podajamo glede na vrste dejavnosti oziroma vrste posegov. **Za izvedbo vseh omilitvenih ukrepov so zadolženi investitorji in občina Kanal ob Soči. V času gradnje naj izvaja reden nadzor upoštevanja predlaganih omilitvenih ukrepov pristojni inšpektor oziroma naravovarstveni nadzornik ter občina Kanal ob Soči.**

Vsi naštetni omilitveni ukrepi so izvedljivi, verjetnost uspešnosti njihove izvedbe je zmerna do zelo verjetna, stroški izvedbe so minimalni.

8.4.1. Splošne pripombe na vsebino Odloka o OPN Kanal ob Soči (različica prejeta dne 15.04.2010)

V 7. členu (Cilji in prioritete razvoja občine) se naj zadnji od splošnih ciljev prostorskega razvoja: »varovanje okolja, sonaravno upravljanje z vodnimi viri, zagotavljanje varstva naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti in raznolikosti kulturne krajine ter izboljšanje degradiranega okolja.« spremeni tako, da se glasi:

»varovanje okolja, sonaravno upravljanje z vodnimi viri, zagotavljanje varstva *Natura 2000 območij, zavarovanih območij*, naravnih vrednot, *ekološko pomembnih območij* in ohranjanje biotske raznovrstnosti in raznolikosti kulturne krajine ter izboljšanje degradiranega okolja.«

Podobno naj se z manjkajočimi varovanimi (Natura 2000 in zavarovana območja) in ekološko pomembnimi območji dopolni tudi zadnja alineja med prioritetskimi cilji občine.

V 23. členu odloka se naj prva alineja »čim manjše poseganje v vodne sisteme in obvarovanje še ohranjenih vodnih ekosistemov, živalskih in rastlinskih vrst« nadomesti z besedilom »čim manjše poseganje v vodni in obvodni prostor reke Soče in njenih pritokov, ohranjanje vodnega in obvodnega ekosistema, rastlinskih in živalskih vrst in habitatnih tipov, vezanih na vodni in obvodni prostor«.

Odstavek 23. člena odloka, ki se glasi: »Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot ter ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki so navedeni v strokovnih gradivih ZRSVN. Vplivi posegov v prostor na naravne vrednote in območja varovane narave, kjer so ti predvideni, se presojuje s predhodno izdelavo okoljskega poročila. Dejavnosti in prostorske ureditve se načrtujejo na način, ki bo zagotavljal ohranjanje lastnosti naravnih vrednot ter ohranjanje habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju RS, ohranjajo v ugodnem stanju.«

naj se spremeni tako, da se glasi:

»Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo varovanih območij (Natura 2000 območij in zavarovanih območij), naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki so navedeni v strokovnih gradivih ZRSVN, v okoljskem poročilu in Presoji sprejemljivosti vplivov planov na varovana območja. Vplivi posegov v prostor na naravne vrednote, ekološko pomembna območja in varovana območja, kjer so ti predvideni, se presojuje s predhodno izdelavo okoljskega poročila. Dejavnosti in prostorske ureditve se načrtujejo na način, ki bo zagotavljal ohranjanje lastnosti varovanih območij, naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij ter ohranjanje habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju RS, ohranjajo v ugodnem stanju.«

V 23. členu, v poglavju Ohranjanje narave se naj v drugem stavku prvega odstavka navede še območja pričakovanih naravnih vrednot. V drugem odstavku se naj zraven naravnih vrednot navedejo še Natura 2000 območja, zavarovana območja, ekološko pomembna območja in območja pričakovanih naravnih vrednot.

V 36. Členu odloka, naj se besedilo poglavja »Varovanje in ohranjanje narave« dopolni, in sicer:

- prvi odstavek, zadnji stavek: »posebna varstvena območja« naj se nadomesti z »zavarovana območja«;
- drugi odstavek: beseda »gnezdlišča« naj se nadomesti z besedami »kotišča, prezimovališča ali počivališča«.

Smiselno se naj povzame tudi omilitvene ukrepe za druge vrste/skupine, ki so navedeni v pričujočem okoljskem poročilu oziroma se naj navede, da se za varovanje in ohranjanje narave upoštevajo vsi omilitveni ukrepi, ki so navedeni v Okoljskem poročilu in Presoji sprejemljivosti vplivov planov na varovana območja.

Vsi naštetni omilitveni ukrepi so izvedljivi, verjetnost uspešnosti njihove izvedbe je zmerna do zelo verjetna, stroški izvedbe so minimalni.

8.4.2 Splošni omilitveni ukrepi

- Pri pripravi OPPN se predhodno preveri, če na območju ni HT, ki se prednostno ohranjajo in niso habitat živalskih in rastlinskih vrst, ki so ogrožene in zavarovane.
- Pri poseganju na območje naravne vrednote se upoštevajo podrobnejše varstvene in razvojne usmeritve za naravne vrednote, ki so določene v prilogi 4 Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/04, 70/06).
- Vsi posegi v območje naravnih vrednot in vodotoka morajo biti usklajeni s pristojno službo za varstvo narave.
- Med naseljem in varovanim območjem naj se ohranja puferski pas (odprt prostor, zeleni pas), ki bo omilil daljinske vplive naselja na ekološke razmere habitatov z visoko naravovarstveno vrednostjo.
- Vsa gradbena dela naj potekajo v dnevnem času. Zaradi svetlobnega onesnaževanja odsvetujemo nočno osvetljevanje gradbišča in objektov.
- Območja degradirana v času izvedbe del je potrebno povrniti v prvotno stanje.
- Dosledno se upoštevajo tehnološki standardi za delujoče in novo vzpostavljene industrijske dejavnosti ter uporaba komunalne infrastrukture (kanalizacijski sistem, čistilne naprave, ipd.).
- Med gradnjo ni dovoljeno posegati v struge vodotokov z materiali, ki vsebujejo nevarne spojine. Betoniranje na brežinah in v vodotokih ni dovoljeno, prav tako je potrebno preprečiti izlitje mešanic apna ali cementa v vodo.
- V času gradbenih del ob in v vodotoku je potrebno zagotoviti, da v vodi ne nastajajo razmere neprekinjene kalnosti.
- Pranje gradbenih strojev in druge opreme z vodo iz vodotoka ni dovoljeno.
- Gradbeni stroji morajo biti brezhibni, tako da je preprečeno izlivanje in spiranje goriva, olj in maziv.
- Na območju občine se preprečuje nelegalna gradnja, obstoječa nelegalna gradnja se sanira.
- Na območju občine se preprečuje odlaganje vseh vrst odpadkov v naravi. Obstoječa nelegalna odlagališča se sanira.
- Posege v strugo in v vegetacijski pas ob vodotokih se izvaja tako, da se ohrani obrežna vegetacija v širini vsaj 5 m (predvsem drevesa, grmičevje in visoke stebliki), na obeh straneh struge.
- Pri izvajanju kmetijske prakse naj se dosledno upošteva širina obrežnega pasu ob vodotokih (vsaj 5 m za vodotoke 2. reda in vsaj 40 m za vodotoke 1. reda).
- Upoštevajo se tudi vsi omilitveni ukrepi, ki so navedeni v smernicah nosilcev urejanja prostora.

Pri ureditvah na in v vplivnem območju vodotokov je potrebno upoštevati še usmeritve, kot so navedene v Zakonu o vodah:

- Ohranja se dobro stanje površinskih in podzemnih voda.
- Ohranjajo se naravne plitvine in prelivni v matično strugo.
- Vodno telo naj se ne zasipa.
- Predele erodiranih rečnih brežin naj se ohranja.
- Ohranjajo naj se sipine.
- V strugo in brežine naj se ne posega.
- Posegi v vode naj se izvajajo sonaravno.

- Posegi v vode naj se izvajajo izven gnezditvene sezone ptic.
- Brežine voda naj se kosi med drugo polovico septembra in začetkom maja.
- Ohranjanje naj se sklenjena obrežna vegetacija, vsaj enoobrežno, na dolžini vsaj 300 m.
- Ob posegih naj se zasaditve brežin izvede izključno z lokalno avtohtonimi vrstami.

Omilitveni ukrepi za podzemne naravne vrednote

- V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON-a.
- Posegi, ki so povezani z obsežnejšimi zemeljskimi deli kot so gradnja ceste, plinovoda, vodovoda, kanalizacije, kablovodov: Po predhodnem dogovoru z ZRSVN, OE Nova Gorica se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.
- Posegi povezani z manj obsežnimi zemeljskimi deli kot so izkopi za individualne stanovanjske hiše, greznice, bazne postaje ipd.: Investitorja se seznanijo z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti ZRSVN, OE Nova Gorica.
- Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti ZRSVN, OE Nova Gorica. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:
 - dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
 - oceno ogroženosti ter
 - predlog ukrepa varstva (*in-situ* ali *ex-situ* varstvo, pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Konkretni omilitveni ukrepi za floro

- Na območju Soške doline v ravninskem delu se naj pred vsakim posegom, kjer se bodo površine pozidale (vključno s površinami za šport), območje pregleda konec februarja/začetek marca zaradi možne prisotnosti dvocvetnega žafrana (*Crocus biflorus ssp. biflorus*). V primeru najdbe se osebke presadi na primerne lokacije (transplantacija). Enako velja za nagubanolistna ščetinko (*Oplismenus undulatifolius*), predvsem na delih, kjer uspeva nitrofilna vegetacija, za to vrsto pa velja predled od poletja do jeseni. Obe vrsti sta relativno enostavno prepoznavni.
- Drevje v gozdu se lahko poseka šele po pridobitvi ustreznega dovoljenja, po končani gradnji je potrebno sanirati morebitne poškodbe nastale zaradi gradnje na okoliškem gozdnem drevju ter na gozdnih poteh.
- Parkovne ureditve in druge zasaditve se izvajajo in načrtujejo tako, da se uporabljajo le avtohtone rastlinske vrste, značilne za to območje, ki naj bodo lokalnega izvora.

Konkretni omilitveni ukrepi za favno

Zuželke, netopirji, ptice

- Za osvetlitev zunanjih površin se naj uporabljajo sijalke, ki ne svetijo v UV spektru in čim manj svetijo v modrem delu spektra (npr. visokotlačne natrijeve sijalke). Vse svetilke morajo biti v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (ur. l. RS, št. 81/2007 in 109/2007). To pomeni, da morajo biti takšnih oblik, da ne sevajo nad vodoravnico, prav tako morajo biti pravilno nameščene (da ni sevanja nad vodoravnico). Za osvetljevanje naj se uporabijo popolnoma zasenčena svetila z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom.

Ribe:

- Intenzivna gradbena dela naj se izvajajo izven drstitvenega obdobja rib značilnih za to območje (od začetka oktobra do konca junija).

Netopirji

- Ob prenovi obstoječih objektov se ob morebitni najdbi netopirjev pred pričetkom obnove o tem obvesti Zavod RS za varstvo narave.
- V kolikor je ugotovljeno, da se v/na podstrešjih posameznega objekta zbirajo breje in doječe samice netopirjev s svojimi mladiči, naj se obnova **ne** izvaja v času od konca aprila do začetka septembra.
- Pri obnovi stavb, v katerih se nahajajo netopirji, naj se ohranjajo strukture, ki zagotavljajo njihov nadaljnji obstoj na lokaciji (preletne odprtine, notranje strukture).

Ptice

- Nove nadzemne vode naj se gradi na pticam prijazen način (izvedba gradenj, ki preprečuje električne udare ptic).
- Intenzivna gradbena dela naj se izvajajo izven gnezditvene sezone ptic (od meseca marca do konca avgusta).

Dvoživke, vidra, divjad in drugi sesalci:

- Ohranjajo se tekoče in stoječe vode v dobrem ekomorfološkem stanju; ohranjajo se gozdne luže (kolesnic se ne zasipava);
- Pred iztokom iz čistilnih naprav v vodotoke je potrebno zagotoviti terciarno čiščenje odpadnih voda (z rastlinskimi čistilnimi napravami, idr.),
- Za vidro (in druge živali, predvsem male sesalce): pri gradnji in obnovi mostov za premostitve vodotokov se naj gradnja načrtuje in izvaja tako, da se pod mostom zgradijo suhe police (vsaj enostransko). Polica mora biti tudi v času najvišjih voda na suhem (vsaj 15 cm nad najvišji nivo vode) ter dostopna po kopnem s klančino in primerno prehodna za vidro ter druge sesalce (širina vsaj 50 cm, svetla višina nad polico vsaj 60 cm, ki vidri omogoča enostaven prehod), dostopna pa mora biti tudi iz vode (npr. preko klančine ali primernih stopnic). S tem se bo moč izogniti povozom vider. Uporaba cilindričnih prepustov oz. kanalov naj se ne uporablja, niti za najmanjše vodotoke ne, saj predstavljajo nevarnost za vidre, lahko pa se uporabljajo kvadratni prepusti/kanali s polico vsaj na eni strani.
- Pri načrtovanju in gradnjah prometnic naj se omogočijo prehodi za živali (dvoživke, divjad). Morebitne obstoječe črne točke povozov (predvsem dvoživk) se ob selitvah (spomladi in jeseni) ustrezno opremi z zaščitnimi ograjami, dvoživke se v tem obdobju prenaša čez prometnice, ali pa se jih usmeri v primeren podhod (če je možno, se dodatne podhode tudi izgradi).

Habitatni tipi

- Ob vodotokih naj se ohranja lesna obrežna zarast,
- Pri sečnji se upošteva 5 m pas vodnega zemljišča (dreves, ki rastejo v tem pasu, naj se ne seka oz. naj se s sečnjo ohranja zastrtost vodotoka),
- Ohranjajo naj se naravne biološke razmere.
- V čim večji meri se ohranjajo ali vzpostavijo prvotni habitati (npr. ekstenzivni negnojeni travniki, mokrotni travniki, visokodebelni sadovnjaki, mejice, živice, obrežna vegetacija). V primeru uničenja se nadomeščajo vsaj v enakem velikostnem razredu.

Drugi prednostni HT (vlažni mezotrofni travniki, suhi travniki, bukovi gozdovi, idr.) ali v občini redki HT (visokodebelni sadovnjaki, idr.) se naj ohranjajo vsaj v obstoječem obsegu. Za te HT se naj zagotovijo pogoji za njihovo povečanje.

NV Soča dolvodno od sotočja z Idrijco, NV Soča – korita pri Kanalu in EPO Soča

Na območju NV in EPO Soča ni dovoljena nadelava novih poti in postavitve objektov. Obstoječe obrežne vegetacije se ne odstranjuje. V primeru zasaditev se uporablja avtohtono drevesno in grmovno vegetacijo. vzdolž reke se odstranjuje invazivne vrste, predvsem bambus, ki se ponekod že razrašča ob reki (Plave).

8.4.3. Konkretni omilitveni ukrepi za posamezne pobude ali EUP-je

Tekom usklajevanja z izdelovalci osnutka OPN Kanal ob Soči (Struktura) smo izločili ali zmanjšali sledeče pobude:

št. pobude	uskladitve in spremembe med izdelavo OP
30-11 in 30-12	Pobudi sta se zmanjšali v delu, kjer bi posegali v NV/EPO Soča.
10-21a	Pobuda je zmanjšana v delu, kjer bi posegala v NV/EPO Soča.
15-65b in c	Pobudi sta bili izločeni, saj bi vplivali na gozdni rob, zazidalne površine so neprimerne kot širitve v gozd ter ZO Skalnica.
10-17	Pobuda se je delno zmanjšala, še zmeraj velja, da se je z zazidalnimi površinami potrebno odmakniti vsaj 5 m od vodotoka

30-13	Pobuda je zmanjšana do roba igrišča, spodnji del je priključen pobudi 30-14a, kjer je NRP ZD.
15-65b	sprememba (iz K2 v S): zaradi poseganja v območje Zavarovanega območja in EPO ter v gozd/gozdni rob je pobuda izločena.
5-50	pobuda je izločena
5-75	pobuda je izločena
30-1b	Izsekavanje bi lahko pomembno vplivalo na potok in s tem rastišče venerinih laskov. Ob ogledu terena je vidno, da bi se spremenila površina v pašno površino (v ta namen se ta gozd že uporablja), saj je ob ogledu terena vidna erozija in degradacija, poleg tega je vodotok ob tej površini (Trebež) rastišče venerinih laskov (novejši podatki), zato je nujno ohranjati ta gozd obstoječ zaradi preprečevanja nadaljevanja omenjenih vplivov in posledično povečane transpiracije iz vodotoka (ta ima predvideno v toplem obdobju leta hudourniški značaj), kar bi ga še bolj izsušilo. Pobuda je izločena.

OMILITVENI UKREPI ZA NEKATERE POBUDE

št. pobude	konkretni omilitveni ukrepi za posamezne pobude
30-13	pobuda naj ne posega na območje NV/EPO Soča. Upošteva se 5 m odmik od vodotoka Raztoka na severnem delu.
10-3b	Pobuda naj ne posega v NV/EPO Soča ter naj ne posega v drevesni pas ob vodotoku.
16-34	Pobuda naj z dodatnimi pozidavami ne posega v NV/EPO Soča.
13-22, 13-7, 19-11a ter 19-15a, b in c	Pri vseh pobudah se naj v vegetacijski sezoni pregleda območja in v primeru prisotnosti rastlin iz Rdečega seznama RS le-te presadi na neposredno primerno območje s podobnimi ekološkimi pogoji.
10-25a in d	Pozidalne površine naj se v čim večji možni meri odmaknejo od vodotoka (vsaj 5 m).
5-36a	Naj se ne posega v 5 m pas vodotoka.
15-9a, 15-9b, 15-44	Ker je to ena redkih ČN, ki še ne stoji, predlagamo, da se naj spremeni razporeditev teh površin, ZD ob brežino in O (ČN) čim bolj proti cesti. Prav tako se lahko površina ZD (večji del) nameni rastlinski čistilni napravi (RČN) (kot omilitveni ukrep iz naše strani in strani ZRSVN).
16-1a	V vodotok se naj ne posega. Pobuda se naj ustrezno zmanjša ali se omejitve zaradi vodotoka vključijo v PIP-e.
8-3	Kamnolom za potrebe Zavoda za varstvo kulturne dediščine: v čim večji možni meri se ohranja obstoječa drevesna in grmovna vegetacija. Po končanih delih se kamnolom ustrezno sanira.
17-24	Sprememba iz kmetijske površine v gozd: kmetijske dejavnosti naj segajo le do 5 m pasu ob vodotoku.
15-57	ZD Vrh Prižnice – uskladitev zelenih površin: pri morebitnih izsekavanjih gozda naj se morebitne prisotne ogrožene rastline ohranja (se jih zaobide ali presadi na neposredno primerno območje s podobnimi ekološkimi pogoji).
19-1	Pobuda kamnolom na Koradi z vidika ohranjanja narave ni sprejemljiv in se naj izloči iz plana.
15-7	Pobuda ribogojnica Plave: priporočena gojitev soške postrvi (oziroma avtohtonih vrst rib iz Soškega porečja), nikakor ne potočne postrvi (oziroma drugi vrst, ki niso avtohtone v Soškem porečju).
3-2c	V čim večji meri naj se ohranja gozdni rob in skupine dreves. Na območju se vzpodbuja ekstenzivno rejo. Za ohranitev drevesnih otokov, posameznih dreves in gozdnega roba se le-te ogradi od pašnih površin.
Downhill proga Plave	linijska pobuda: pobuda ni sprejemljiva iz vidika varovalnih gozdov. Območje se naj sanira, za umestitev downhill proge se naj v sodelovanju z Zavodom za gozdove in Zavodom RS za varstvo narave izbere drugo, bolj primerno območje.
Linijska pobuda poti čez ZO Skalnica	Pri izsekavanju naj se pazi na prisotnost ogroženih rastlin ter naj se zanje primerno poskrbi (naj se jih zaobide ali presadi na neposredno primerno območje s podobnimi ekološkimi pogoji).

IV.8.5. SPREMLJANJE STANJA

Stanje naj se spremlja med gradnjo in med obratovanjem. V času gradnje in obratovanja naj izvaja reden nadzor upoštevanja predlaganih omilitvenih ukrepov pristojni inšpektor oziroma naravovarstveni nadzornik. Podrobnejša določila glede varovanih območij so določena v Presoji sprejemljivosti vplivov plana na varovana območja.

IV.8.6. SKLADNOST PLANA

Ugotavljamo, da je pripravljavec plana pri oblikovanju sprememb namenske rabe delno sledil ciljem ohranjanja biotske raznovrstnosti. Prav tako je v večini upošteval smernice ZRSVN, ZGS in obstoječo zakonodajo, ki ureja ohranjanje narave. OPN je potrebno dopolniti glede na Podpoglavje 4 in 5 segmenta narava. Posamezne člene v Odloku je potrebno dopolniti. Prostorske izvedbene pogoje je potrebno dopolniti glede na omilitvene ukrepe podane s strani Zavoda RS za varstvo narave, Okoljskega poročila in Presoje sprejemljivosti vplivov plana na varovana območja. Na območjih ohranjanja biotske raznovrstnosti je posege potrebno zmanjšati oz. prilagoditi glede na omilitvene ukrepe.

IV.9. BIVALNO OKOLJE IN ZDRAVJE LJUDI

IV.9.1 OKOLJSKI CILJI PLANA, MERILA VREDNOTENJA TER METODE UGOTAVLJANJA IN VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.9.1.1 OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilji plana:

- Omogočiti aktiviranje razvojnih potencialov občine in njenih posameznih delov ter odpraviti probleme v urbanem in odprtem ruralnem prostoru.
- Ustvariti kakovostne pogoje za bivanje z urejeno komunalno opremljenostjo naselij ter dobro medsebojno povezanost naselij s komunikacijskim in prometnim omrežjem in povezavami s sosednjimi območji občin in regij ter z učinkovito rabo energije.
- Zagotoviti kakovostno oskrbo prebivalstva in dostopnost do storitev na področju družbenih dejavnosti.
- Vzpostaviti pogoje za razvoj humanejših oblik gibanja ljudi (kolesarski in peš promet) in neovirano dostopnost do javnih objektov ter površin funkcionalno oviranim osebam.
- Zagotoviti varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- Zagotavljanje prostorskih možnosti za ohranjanje poseljenosti na območjih Kambreškega pogorja Kanalskega Kolovrata in Zahodne Banjšice z gradnjo manjkajoče in posodobitvijo obstoječe lokalne gospodarske javne infrastrukture ter prenovo in gradnjo stanovanjskih objektov.
- Ustvariti pogoje za celovito obnovo dotrajanih stanovanjskih in družbenih objektov, razvoj centralnih dejavnosti, prestrukturiranje in obnovo nedelujočih industrijskih objektov.
- Spodbujanje razvoja naselij v skladu z njihovo funkcijo v omrežju naselij

Izbrani cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment bivalno okolje in zdravje ljudi so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 77: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev – segment bivalno okolje in zdravje ljudi

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Bivalno okolje	<p>B1 – Dobri bivalni pogoji za vse skupine prebivalstva in privlačnost naselij za bivanje</p> <p>B2 – Izboljšanje prometne varnosti</p>	<p>Kakovost bivalnih razmer</p> <p>Kakovost in razporeditev odprtih, javno dostopnih zelenih površin namenjenih vsem kategorijam prebivalcem</p> <p>Sanacija degradiranih poselitvenih območij</p> <p>Komunalna opremljenost naselij</p> <p>Dostopnost do javne družbene infrastrukture (šolstvo, zdravstvo, itd.) ter oskrbnih in servisnih dejavnosti</p> <p>Število posegov/ureditev za zagotavljanje gospodarskega razvoja in ohranjanje poselitve v hribovitem delu občine</p> <p>Dolžina cestnih odsekov s katerimi se zmanjšuje cestni promet skozi središča naselij</p> <p>Sistem varnih peš in kolesarskih poti</p> <p>Posredno kazalci za zrak, vode, hrup, krajino in vidno kakovost okolja, elektromagnetno sevanje, odpadki, svetlobno onesnaženje, kulturno dediščino ter naravo</p>
Zdravje ljudi	<p>B3 – Izboljšanje zdravstvenega stanja prebivalcev (zmanjšanje števila obolenj in umrljivosti)</p> <p>B4 – Preprečevanje konfliktne rabe prostora z ustrezno razmestitvijo stanovanjskih območij in drugih območij s potencialnimi negativnimi vplivi na zdravje ljudi (zrak, tla, vode, hrup, EMS, odpadki, svetlobno onesnaženje)</p>	<p>Razmestitev stanovanjskih območij v bližino drugih območij s potencialnimi negativnimi vplivi na zdravje ljudi</p> <p>Zdravstveno stanje prebivalcev (obolenja in umrljivost po vzroku - zaradi bolezni srca in ožilja, rakavih bolezni, bolezni dihal, bolezni prebavil, bolezni obtočil, stopnje samomora, itd.)</p> <p>Posredno kazalci za zrak, tla, vode, hrup, elektromagnetno sevanje, odpadki, svetlobno onesnaženje:</p> <p>Število s hrupom prekomerno obremenjenih objektov in prebivalcev</p> <p>Kakovost zraka glede na prisotna onesnažila</p> <p>Konfliktnost rabe na območjih varstvenih pasov daljnovodov</p> <p>Število in delež prebivalcev z zagotovljeno ustrezno oskrbo s pitno vodo</p> <p>Higienska ustreznost vzorcev vode na območju kopalnih voda</p>

IV.9.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje bivalno okolje, ki so predstavljeni v različnih programih ter strategijah, so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 78: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja – segment bivalno okolje

Programi	Cilji in ukrepi
Tematska strategija na področju urbanega okolja COM (2006) 718	<ul style="list-style-type: none"> Zmanjševanje števila prebivalcev, ki so stalno izpostavljeni prevelikemu hrupu za 20% do leta 2020 glede na izhodiščno leto 2000 Zmanjševanje števila prebivalcev, ki so občasno izpostavljeni prevelikemu hrupu za 50% do leta 2025 glede na izhodiščno leto 2000 Zmanjšanje nevarnosti povzročitve nesreče velikega obsega
Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012 (Ur. l. RS, št. 2/06)	<ul style="list-style-type: none"> Zagotavljanje oskrbe prebivalcev s pitno vodo. Zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda.
SPRS in PRS	Zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z: <ul style="list-style-type: none"> vključevanjem kulturne dediščine v urejanje, prenovu in oživljanje mest in drugih naselij; ustrezno in racionalno infrastrukturno opremljenostjo, z razvito mrežo gospodarskih in storitvenih dejavnosti ter dostopnostjo do družbene javne infrastrukture; zagotavljanjem ustrezne vodooskrbe prebivalcem na celotnem območju Slovenije; zagotavljanjem varstva ljudi, premoženja, kulturne dediščine in okolja z ustreznim varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami; kvalitetnim razvojem in privlačnostjo mest ter drugih naselij; varnostjo, socialno pravičnostjo, vitalnostjo, zdravjem in urejenostjo mest ter drugih naselij;
SKLADNOST	Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov

IV.9.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Skupni in osrednji kazalec za vrednotenje vplivov na bivalno okolje je **kakovost bivalnih razmer**, ki pa je upoštevaajoč precejšnjo raznolikost dejavnikov, ki vplivajo nanjo, sestavljena iz večjega števila drugih kazalcev, s katerimi se poskuša zajeti ključne elemente dobrih bivalnih pogojev.

Čeprav se kazalci in okoljski cilji prepletajo med seboj, je vseeno moč izpostaviti ključne povezave med njimi. Z vidika dobrih bivalnih pogojev za vse skupine prebivalstva in privlačnost naselij za bivanje velja izpostaviti kazalce: kakovost in razporeditev odprtih, javno dostopnih zelenih površin namenjenih vsem kategorijam prebivalcem; komunalna opremljenost naselij; sanacija degradiranih poselitvenih območij; dostopnost do javne družbene infrastrukture (šolstvo, zdravstvo, itd.) ter oskrbnih in servisnih dejavnosti; število posegov/ureditev za zagotavljanje gospodarskega razvoja in ohranjanje poselitve v hribovitem delu občine. Dobre bivalne pogoje in privlačnost naselij za bivanje vrednotimo tudi posredno preko kazalcev za zrak, vode, hrup, krajino in vidno kakovost okolja, elektromagnetno sevanje, odpadki, svetlobno onesnaženje, kulturno dediščino ter naravo, saj pomembno prispevajo h kvaliteti bivalnega okolja. Z vidika večje prometne varnosti sta ključna uporabljeni kazalci: dolžina cestnih odsekov s katerimi se zmanjšuje cestni promet skozi središča naselij ter sistem varnih peš in kolesarskih poti.

Z vidika **izboljšanja zdravstvenega stanja prebivalcev** oz. zmanjšanja števila obolenj in umrljivosti se vrednotenje izvede tako na podlagi kazalcev zdravstvenega stanja prebivalcev (umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, rakavih bolezni, bolezni dihal, bolezni prebavil, bolezni obtočil, stopnje samomora, itd.) kot tudi posredno preko kazalcev za zrak, vode, hrup, odpadke, elektromagnetno sevanje in svetlobno onesnaženje. Vplivi na našete segmente okolja so obravnavani v ločenih poglavjih za posamezen segment okolja, zato na tem mestu izpostavljamo zlasti **konfliktno rabo prostora** glede razmestitve stanovanjskih območij in drugih območij s potencialnimi negativnimi vplivi na zdravje ljudi, ter posledično morebitno izpostavljenost prebivalcev prekomernemu hrupu, elektromagnetnemu sevanju, svetlobnemu onesnaževanju, onesnaženosti zraka, ter neustrezni oskrbi s pitno vodo in kakovosti kopalne vode.

Tabela 79: Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov – segment bivalno okolje in zdravje ljudi

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/B1/ Dobri bivalni pogoji za vse skupine prebivalstva in privlačnost naselij za bivanje</p> <p>/B2/ Izboljšanje prometne varnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07, 108/09) Strategija prostorskega razvoja Slovenije, Ur. l. RS, 76/04 Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS, 122/04) Urbanistični normativi 	<p>Kazalec: Kakovost bivalnih razmer</p> <p><u>Drugi kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Kakovost in razporeditev odprtih, javno dostopnih zelenih površin namenjenih vsem kategorijam prebivalcem (četrtni parki) Sanacija degradiranih poselitvenih območij Komunalna opremljenost naselij Dostopnost do javne družbene infrastrukture (šolstvo, zdravstvo, itd.) ter oskrbnih in servisnih dejavnosti Število posegov/ureditev za zagotavljanje gospodarskega razvoja in ohranjanje poselitve v hribovitem delu občine Dolžina cestnih odsekov s katerimi se zmanjšuje cestni promet skozi središča naselij Sistem varnih peš in kolesarskih poti Posredno kazalci za zrak, vode, hrup, krajino in vidno kakovost okolja, elektromagnetno sevanje, odpadki, svetlobno onesnaženje, kulturno dediščino ter naravo <p><u>Viri podatkov:</u> Obstoječe in predvideno plansko stanje, gospodarski in demografski podatki občine, pokritost z javno in družbeno infrastrukturo, prometni podatki.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Ekspertna ocena.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Kvaliteta in privlačnost bivalnega okolja se bo izboljšala. Izboljšala se bo dostopnost družbene in javne gospodarske infrastrukture, predviden je gospodarski razvoj in zagotovitev delovnih mest na območju celotne občine, povečala se bo prometna varnost, degradirana območja se bodo sanirala.</p> <p>B: Vpliv je nebitven. Izvedba plana ne bo bistveno vplivala na kakovost in privlačnost bivalnega okolja. Dostopnost družbene in javne gospodarske infrastrukture se ne bo bistveno spremenila, dodaten gospodarski razvoj in nova delovna mesta niso predvidena, s planom niso predvideni ukrepi in posegi za izboljšanje prometne varnosti, v degradirana območja se ne posega.</p> <p>C: Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Izvedba plana bo vplivala na kakovost in privlačnost bivalnega okolja, vendar so možni enostavni ukrepi za izboljšanje ustvarjenega stanja.</p> <p>D: Vpliv je bistven. Kvaliteta in privlačnost bivalnega okolja se bo zmanjšala, učinkoviti omilitveni ukrepi niso možni. Dostopnost družbene in javne gospodarske infrastrukture bo zmanjšana. Število delovnih mest se bo zmanjšalo, zlasti v hribovitem delu občine. Prometna varnost se bo poslabšala. Degradirana območja ne bodo sanirana.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Kvaliteta in privlačnost bivalnega okolja se bo močno zmanjšala. Družbena in javna gospodarska infrastruktura bo v nekaterih delih občine nedostopna. Število delovnih mest se bo močno zmanjšalo, zlasti v hribovitem delu občine, zaradi česar bo prišlo do odseljevanja. Prometna varnost se bo močno poslabšala. Pojavila se bodo nova degradirana območja v občini.</p>

<p>/B3/ Izboljšanje zdravstvenega stanja prebivalcev (zmanjšanje števila obolenj in umrljivosti)</p> <p>/B4/ Preprečevanje konfliktne rabe prostora z ustrezno razmestitvijo stanovanjskih območij in drugih območij s potencialnimi negativnimi vplivi na zdravje ljudi (zrak, tla, vode, hrup, EMS, odpadki, svetlobno onesnaženje)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o žveplovem dioksidu, dušikovih oksidih, delcih in svincu v zunanjem zraku (Ur. l. RS št. 52/02, 18/03, 121/06) • Uredba o benzenu in ogljikovem monoksidu v zunanjem zraku (Ur. l. RS št. 52/02) • Pravilnik o pitni vodi (Uradni list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) • Pravilnik o oskrbi s pitno vodo (Ur. l. RS, št. 35/06, 41/08) • Zakon o varnosti cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 133/06, 37/08, 56/08). • Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09) • Pravilnik o zvočni zaščiti stavb (UL RS, 14/1999) • Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. 34/08) • Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur.l. RS, št. 70/96) • Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur.l. RS, št. 81/07, 109/07) 	<p>Kazalec: Razmestitev stanovanjskih območij v bližino drugih območij s potencialnimi negativnimi vplivi na zdravje ljudi</p> <p>Drugi kazalci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdravstveno stanje prebivalcev (obolenja in umrljivost po vzroku - zaradi bolezni srca in ožilja, rakavih bolezni, bolezni dihal, bolezni prebavil, bolezni obtočil, stopnje samomora, itd.) ▪ Posredno kazalci za zrak, tla, vode, hrup, elektromagnetno sevanje, odpadki, svetlobno onesnaženje: ▪ Število s hrupom prekomerno obremenjenih objektov in prebivalcev ▪ Kakovost zraka glede na prisotna onesnažila ▪ Konfliktnost rabe na območjih varstvenih pasov daljnovodov ▪ Število in delež prebivalcev z zagotovljeno ustrezno oskrbo s pitno vodo ▪ Higijenska ustreznost vzorcev vode na območju kopalnih voda <p>Viri podatkov: Statistični urad, obstoječe in predvideno plansko stanje, podatki Zavoda za zdravstveno varstvo, javna baza podatkov ARSO.</p> <p>Vrednotenje: Ekspertna ocena. Primerjava obstoječe in predvidene rabe</p> <p>Ocenjevanje:</p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Zdravstveno stanje prebivalcev se ne bo spremenila oz. se bo izboljšala. Izvedba plana predvideva zmanjševanje konfliktnih območij, kjer lahko posredno prihaja do negativnih vplivov na zdravje ljudi.</p> <p>B: Vpliv je nebitven. Zdravstveno stanje prebivalcev se bo nebitveno spremenilo. Izvedba plana ne predvideva novih konfliktnih območij, kjer bi lahko prišlo do negativnih vplivov na zdravje ljudi. Ob upoštevanju veljavne zakonodaje posebni ukrepi niso potrebni.</p> <p>C: Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Izvedba plana vključuje nova konfliktna območja, kjer bodo prebivalci izpostavljeni potencialnim negativnim vplivom na zdravje, ki pa jih je možno z ustreznimi omilitvenimi ukrepi zmanjšati na najmanjšo možno mero. Zdravstveno stanje prebivalcev se bo v primerjavi z obstoječim stanjem nekoliko poslabšalo, vendar v dopustnih mejah.</p> <p>D: Vpliv je bistven. Zdravstveno stanje prebivalcev se bo poslabšalo. Izvedba plana vključuje nova konfliktna območja, kjer bodo prebivalci izpostavljeni negativnim vplivom na zdravje, ki jih tudi z izvedbo ukrepov ni možno omiliti na sprejemljivo mero.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Zdravstveno stanje prebivalcev se bo močno poslabšalo. Zaradi izvedbe plana bodo prebivalci izpostavljeni negativnim vplivom na zdravje v večjem obsegu.</p>
---	--	--

IV.9.2 STANJE OKOLJA

Poselitev in gospodarstvo

Občina Kanal ob Soči ima 5823 prebivalcev (vir: SUSR: 30. junij 2009), kar je za tako veliko občino (146,5 km²) relativno malo. Poseljena je redkeje (41,4 preb./km²) kot znaša slovensko (100,6 preb./km²) in regijsko povprečje (51,8 preb./km²). Poleg tega je gostota poselitve znotraj občine izrazito neenakomerna, saj vsa večja naselja ležijo ob reki Soči (Kanal, Deskle, Ročinj, Plave, Anhovo), zaradi česar dolina Soče predstavlja nekakšno razvojno »žilo« občine tako z vidika poselitve, kot tudi z gospodarskega, prometnega in družbenega vidika. V hribovitem delu občine so večja naselja Levpa in Kal nad Kanalom na Banjšicah ter Lig in Kambreško na Kanalskem kolovratu. Za občino Kanal ob Soči je značilno, da v večini naselij prevladuje upadanje števila prebivalcev, čeprav se je zmanjševanje skupnega števila prebivalcev občine v zadnjem letu zaustavilo. Med posameznimi naselji obstaja precejšnja razlika. V zadnjih tridesetih letih število prebivalcev stagnira ali stalno narašča v naseljih Kanal, Deskle, Morsko in Bodrež, ki so vsa zgoščena ob reki Soči ter ob glavni prometnici. V vseh drugih naseljih se število prebivalstva zmanjšuje. Za občino Kanal ob Soči je torej značilno praznjenje, najbolj pa so prizadeta hribovita območja, predvsem Banjšice in tudi Kambreško. Izselsevanje je posledica ekonomsko slabših pogojev za življenje in manjših razvojnih možnosti predvsem mlajše populacije. Prebivalstvo občine je po starostni strukturi zrelo, saj je največ ljudi v starostni skupini med 50 in 54 let, sledi pa ji starostna skupina med 25 do 29 let. Še vedno je največ ljudi s srednjo, srednjo poklicno in osnovno izobrazbo, kadrov z višjo stopnjo izobrazbe pa je malo (8%).

V občini Kanal ob Soči srečamo različne poselitvene tipe: strnjeno pozidane vasi, vasi iz zaselkov in vasi iz razpršenih posamičnih domačij. V dolini Soče se je v preteklosti uveljavila poselitev v obliki strnjenih vasi na robovih prodnatih teras, primernih za poljedelstvo (Gorenje polje, Deskle, Ročinj, Avče) ali na pomembnih prometnih krajih (Kanal, Plave). Naselja na Kambreškem in na Banjški planoti pa so po večini sestavljena iz osrednjega zaselka ter množice manjših, od osrednjega dela oddaljenih zaselkov.

Naselja v občini Kanal ob Soči imajo različne stopnje centralnosti, prav tako se stopnja centralnosti razlikuje od stopnje centralnosti v ostalih občinah. Naselji z najvišjo stopnjo centralnosti v občini sta vsekakor naselji Kanal in Deskle. Vsa ostala naselja dosegajo bistveno slabšo opremljenost s centralnimi dejavnostmi po raznolikosti in številčnosti funkcij, nekatera pa so povsem brez njih. Občinsko središče, kulturni in gospodarski center občine predstavlja naselje Kanal ob Soči, ki šteje 1273 prebivalcev. Za nastanek in razvoj Kanala je bila odločilna lega na kraju, ki je najprimernejši za premostitev reke. V naselju so locirani krajevni urad, policijska postaja, pošta, lekarna, osnovna šola in vrtec. Proizvodne zmogljivosti so locirane na območju poselitve v Anhovem med Desklami in Kanalom. Med njimi izstopajo proizvodni kompleks Anhovo in energetske objekti za izkoriščanje energetskega potenciala reke Soče (HE in ČHE). Nosilni gospodarski dejavnosti, pomembni za vso državo, sta torej industrija cementa in gradbenih izdelkov ter proizvodnja električne energije. Proizvodnja cementa in drugih gradbenih izdelkov temelji na izrabi domačega eocenskega laporja iz kamnoloma Rodež pri Desklah. Anhovo je največje zaposlitveno središče Spodnje Soške doline, Deskle pa so pretežno spalno naselje za tam zaposlene. Izrazito enostranskost industrije blažijo podjetje za predelavo plastičnih mas v Kanalu, obrat obutvene industrije v Kalu nad Kanalom ter vrsta majhnih podjetij. Za hriboviti del občine je značilno kmetijsko, za katerega je značilna prevlada pašne živinoreje.

Promet

Preko območja občine Kanal ob Soči poteka prometni koridor Nova Gorica – Kanal – Tolmin – Kobarid – Bovec, kjer so železnica in državna cesta umeščene na dolinskem dnu neposredno ob reki Soči. Državna cesta po dolini Soče je edina cestna povezava, ki je močneje obremenjena, kar je jasno razvidno iz

spodnje tabele. Območje Kanalskega Kolovrata prometno povezujejo državne regionalne ceste, ki so prometno bistveno manj obremenjene. Podobno velja tudi za ceste, ki vodijo na Banjšice.

Tabela 80: Podatki o prometnih obremenitvah na glavnih prometnicah v občini Kanal ob Soči za leto 2008

Šifra odseka	Ime odseka	Števno mesto	Vsa vozila (PLDP**)
G2 103-1008	Ušnik – Kanal	Doblar	3.596
G2 103-1008	Kanal – Plave	P*	7.200
G2 103-1009	Plave – Solkan	Solkan	7.210
R3 604-5701	Ročinj - Lig	Ročinj	240
R3 605-5702	Kambreško – Kuščar – Livek	Kambreško	130
R3 606-5703	Kanal – Lig – Mišček – Neblo	Kanal	240
R3 612-1042	Plave – Gonjače	Plave	775

* P - Privzeti promet (na prometnem odseku se ne izvaja štetje promet je ocenjen)

** PLDP – Povprečni letni dnevni promet vseh motornih vozil

(Vir: Podatki Direkcije za ceste Republike Slovenije, <http://www.dc.gov.si/>)

Ključni problem z vidika prometa je prometna preobremenjenost naselij skozi katera poteka državna cesta (Plave, Deskle, Kanal, Ajba, Ročinj), pri čemer je najbolj problematičen del skozi središče naselja Kanal (ozka cesta zaradi strnjene zazidave, kanalski most). Za rešitev navedenega problema je sprejet lokacijski načrt za obvozno cesto v Kanalu (Ur. l. RS, št. 82/01).

Železniško omrežje tvori daljinska železniška povezava nacionalnega pomena Sežana – Nova Gorica – Tolmin (Most na Soči) – Jesenice.

Javni potniški promet na relaciji Tolmin – Nova Gorica zagotavljajo zasebna avtobusna podjetja.

Peš in kolesarske poti

V občini Kanal ob Soči je načrtovana izgradnja glavne državne kolesarske steze ob železnici na relaciji Nova Gorica – Solkan – Plave – Kanal – Tolmin – Vršič in ureditev lokalne kolesarske poti Zamedveje – Vrtače – Slemenska cesta. V sklopu urejanja kolesarskega omrežja Goriške regije bodo urejene tudi kolesarske steze oziroma poti Kanal – Most na Soči, Gonjače – Plave, Solkan – Plave.

Preko območja občine Kanal ob Soči poteka tudi povezovalna kolesarska in peš pot Treh svetišč, ki je tematska pot, ki med seboj povezuje tri Marijina svetišča: Sveta Gora v Občini Nova Gorica in Marijino Celje v Občini Kanal ob Soči na slovenski strani ter Stara Gora (Castelmonte) na italijanski strani. Številne poti pretežno pohodniškega in izletniškega značaja se nahajajo tudi v hribovitem delu občine (Korada, itd).

Komunalna opremljenost naselij

Občina Kanal je na področju oskrbe z vodo leta 1996 sprejela Odlok o oskrbi s pitno vodo v katerem regulira to področje. Cilj občine je zagotoviti oskrbo z vodo čim večjemu številu prebivalcev. Občina Kanal ob Soči, kot lastnik komunalne infrastrukture, upravlja z vodovodi, ki so v njeni lasti, preko lastnega Režijskega obrata. Režijski obrat upravlja z 28 vodovodnih sistemov (vodovodni sistemi Anhovo, Močila in Deskle upoštevani kot 1 sistem - Anhovo), ki oskrbujejo s pitno vodo skupno 5149 ljudi (84% vseh občanov). 954 občanov (16%) je brez nadzora nad kvaliteto pitne vode. Vodovodni sistemi v občini Kanal obsegajo nekaj več kot 70 km evidentiranih vodovodov. V izgradnji je 4500 m povezovalnega vodovoda med Lokovcem in Kalom nad Kanalom, izdelani pa so že tudi projekti za 1800 m vodovoda, ki bo zagotavljal pitno in tehnološko vodo na Kanalskem vrhu, projekt za vodooskrbo novega naselja Pečno, ureditev vrtine za vodooskrbo Deskel. Občina zagotavlja oskrbo s pitno vodo iz 40 vodnih zajetij in 3 črpališč.

Režijski obrat Občine Kanal ob Soči upravlja s kanalizacijo in čistilnimi napravami na območju občine. V občini obratujejo sledeče čistilne naprave, vse s sekundarnim čiščenjem: ČN Kanal (2000 PE), ČN Močila (180 PE), ČN Dobljar (300 PE), ČN Ložice (250 PE) in ČN Deskle (1700 PE). Na čistilno napravo Kanal se dovažajo tudi odpadne vode iz greznic, ki niso priključene na kanalizacijo. Na obstoječo kanalizacijo je priključenih več kot 90 % populacijskih enot. v celoti je kanalizacijsko omrežje zgrajeno v naseljih Kanal, Bodrež, Morsko, Deskle, Ročinj, Dobljar, Gorenja vas, Močila, Robidni Breg, Anhovo, Prilesje, Plave, Ložice, Avče, Ajba, Lig, Kambreško in Levpa.

Gospodarjenje s komunalnimi odpadki, ki ga izvaja javno podjetje Komunala Nova Gorica d.d., je v občini dobro organizirano. Občina uvaja ločeno zbiranje komunalnih odpadkov po vseh večjih strnjjenih naseljih v občini. Javni odvoz odpadkov zajema vsa naselja in vse prebivalce. Poleg rednega odvoza mešanih komunalnih odpadkov, vključno z ločeno zbranimi frakcijami, skrbi tudi za redno zbiranje in odvoz kosovnega materiala, odvoz sekundarnih surovin ter 2x letno zbiranje nevarnih frakcij odpadkov iz gospodinjestev. Urejena zbiralnica komunalnih odpadkov se nahaja ob cesti med naseljema Kanal in Bodrež. Iz zbiralnice se odpadki odvažajo na odlagališče odpadkov Stara gora (Center za ravnanje z odpadki Nova Gorica) v občini Nova Gorica.

Zdravje ljudi

Zdravstveno stanje prebivalcev (obolenja in umrljivost po vzrokih)

Na razpolago smo imeli podatke o zdravstvenem stanju prebivalstva za zdravstveno regijo Nova Gorica, ki obsega območje upravnih enot Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, kjer živi 102.565 prebivalcev, od česar odpade na občino Kanal ob Soči le slabih 6%.

Po kazalcih umrljivosti se Goriška regija uvršča med slovenske in evropske regije s srednjo umrljivostjo. Splošna stopnja umrljivosti zaradi vodilnih vzrokov smrti ne presega značilno slovenskega povprečja, medtem ko je starostno standardizirana umrljivost med najmanjšimi v Sloveniji in se je v 10-letnem obdobju še zmanjševala. Manjša je tudi stopnja umrljivosti zaradi bolezni prebavil, poškodb in samomora. Po stopnjah prezgodnje umrljivosti spada med manj obremenjene regije. Vodilni vzroki prezgodnje umrljivosti v ZR Nova Gorica so rakave bolezni, ishemična bolezen srca, poškodbe.

Odstotek bolnišničnega staleža je v letu 2005 v ZR Nova Gorica znašal 3,74% in je najnižji v Sloveniji. Na 100 zaposlenih je bilo 138,8 primerov odsotnosti, posamezen delavec pa je bil v povprečju odsoten 13,6 dni.

Incidenca raka narašča tako v Sloveniji kot v regiji. V letu 2003 je bilo v regiji 557 novoodkritih primerov raka, groba incidenčna stopnja pa je znašala 465,1 na 100.000 prebivalcev. Petina vseh primerov raka pri moških je pljučni rak, pri ženskah pa je rak dojke predstavljal 29% novih primerov. Incidenci obeh bolezni sta presegali republiško stopnjo in se povečujeta, pri ostalih lokacijah pa je incidenca manjša. Za oba spola je značilno tudi naraščanje primerov kožnega raka (maligni melanom), ki je v Sloveniji na 2. mestu, raka debelega črevesa in danke ter raka pljuč pri ženskah. Povečevanje incidence raka ne moremo pripisati le staranju prebivalstva, ampak k temu prispevajo drugi nevarnostni dejavniki.

Izpostavljenost prebivalcev (stanovanjskih območij) prekomernemu hrupu

Hrup na območju občine je podrobno obravnavan v poglavju »IV.4. Hrup«, zato na tem mestu zgolj povzemamo bistvene ugotovitve v zvezi z izpostavljenostjo prebivalstva prekomernemu hrupu (konfliktna območja). S stališča prizadetih površin na območju občine Kanal ob Soči je prevladujoči infrastrukturni vir hrupa cestni promet (državna cesta Nova Gorica – Kanal – Tolmin, medtem ko je hrup železniškega prometa manj pomemben. Zaradi utesnjenosti dolinskega dna poteka glavna prometnica območja neposredno skozi naselja v dolini, kjer se strnjena stanovanjska pozidava in stanovanjski objekti pojavljajo v neposredni bližini cest (Plave, Deskle, Kanal, Ročinj). Ocenjujemo, da je obremenjenost s

hrupom oz. vrednost dnevnega kazalca hrupa presežena na fasadah izpostavljenih stanovanjskih objektov, ki ležijo tik ob cesti, za njimi pa raven hrupa močno upade in je pod mejno vrednostjo. Pomemben vir hrupa v občini predstavlja tudi industrijski kompleks Anhovo oz. obratovanje podjetja Salonit Anhovo, kjer je hrup problematičen zlasti zaradi bližine posameznih naselij oz. zaselkov (Anhovo, Gorenje polje, Krstenice, Morsko). Pomemben vir hrupa v okolju predstavljata tudi kamnoloma Rodež in Perunk, ki pa sta od naselij nekoliko bolj oddaljena.

Izpostavljenost prebivalcev (stanovanjskih območij) prekomernemu elektromagnetnemu sevanju

Elektromagnetno sevanje na območju občine je podrobno obravnavano v poglavju »IV.5. Elektromagnetno sevanje«, zato na tem mestu zgolj povzemamo bistvene ugotovitve v zvezi v izpostavljenostjo prebivalstva prekomernemu elektromagnetnemu sevanju (konfliktna območja). Pri stanovanjskih območjih je zaradi elektromagnetnega sevanja treba upoštevati varstveno širino elektroenergetskega koridorja daljnovodov, ki znaša za napetostni nivo 110 kV 30 m (15 m levo in 15 m desno od osi DV) in 80 m (40 m levo in 40 m desno od osi DV) za napetostni nivo 400 kV. V primeru podzemne izvedbe daljnovoda znaša širina varovalnega pasu daljnovoda 3 m (1,5 m levo in 1,5 m desno od osi DV) za napetostni nivo 110 kV, za napetostni nivo 400 kV pa 10 m (5 m levo in 5 m desno od osi DV). Na območju občine Kanal ob Soči se mestoma pojavljajo stanovanjske površine znotraj varovalnih koridorjev daljnovodov (DV110 kV), pri čemer pa je potrebno poudariti, da se znotraj teh varovalnih pasov stanovanjski objekti pojavljajo le izjemoma (Ložice, Pečno, Ajba, Paljevo). Bazne postaje mobilne telefonije in radiodifuzijski oddajniki se v občini nahajajo pretežno izven strnjenih poselitvenih območij, kar je z vidika EMS ugodno.

Oskrba s pitno vodo (ki ustreza standardom kakovosti)

V poglavju »IV.3.2.3 Oskrba z vodo« je opisano kateri vodni viri se uporabljajo za oskrbo s pitno vodo, kakšna je njihova kakovost, katere vodooskrbne sisteme oskrbujejo, navedeni so tudi režimi na vodovarstvenih območjih, kot tudi predlagana vodovarstvena območja, zato tega na tem mestu ne ponavljamo. Glede skladnosti vzorcev pitne s standardi kakovosti je potrebno v tem poglavju posebej izpostaviti, da je surova voda vseh vodovodnih sistemov v upravljanju Občine Kanal ob Soči občasno ali skozi vse leto fekalno onesnažena (dokazana prisotnost bakterije E. coli v surovi vodi), kar je razvidno iz rezultatov opravljenih mikrobioloških preskusov, pri spremljanju kvalitete pitne vode v predhodnih letih. Vodovodni sistemi z urejeno pripravo vode oskrbujejo s pitno vodo skupno 4682 ljudi (77% vseh občanov). Uporaba kloriranja, kot samostojnega načina priprave fekalno onesnažene surove vode, je nepopolna. Vodovodni sistemi, ki so brez priprave vode, oskrbujejo s pitno vodo skupno 467 ljudi (Plave, Ajba, Kambreško, Goljevica, Krstenica, Čolnica, Gorenje Nekovo, Kostanjevica, Srednje, Melinki in Lovišče). Za varno vodooskrbo bi bila nujna določitev vodovarstvenih pasov in upoštevanje predpisanega režima v njih, kot tudi urejena, kvalitetna priprava surove vode.

Kakovost kopalnih voda

Kot kopalna voda je določena reka Soča v naselju Kanal pri avtokampu Korada. V letu 2009 je bila kakovost Soče na območju kopalne vode skladna s kopalno direktivo (Direktiva 76/160/EGS in Direktiva 2006/7/ES).

Stopnja onesnaženosti zraka

Kakovost zraka in prisotni onesnaževalci zraka na območju občine Kanal ob Soči so podrobno obravnavani v poglavju »IV.1.2 Stanje Okolja«, zato na tem mestu zgolj povzemamo ključne podatke z vidika vpliva na zdravje prebivalcev. Na podlagi *Sklepa o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanem zraku (Ur. l. RS, št. 72/03)* spada območje občine Nova Gorica v poselitveno območje SI 4 (Območje Goriške, Notranjsko-Kraške in Obalno-Kraške statistične regije). Za območje SI 4 je določena II. stopnja onesnaženosti. Raven koncentracij žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena,

ogljikovega monoksida v zunanjem zraku, na podlagi katerih je določena stopnja onesnaženosti območja, je razvidna iz tabele 8.

Delež emisij podjetja Salonit Anhovo v občini znaša 99% vseh emisij v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Od ostalih emisij (1%) proizvedejo podjetja 51% emisij, stanovanja 39%, javne stavbe 6% in javna razsvetljava 4% emisij. Iz rezultatov emisijskega monitoringa v letih 2002 in 2008 za podjetje Salonit Anhovo d.d., je razvidno, da so bile v letu 2008 večje emisije dušikovih oksidov, ogljikovega monoksida in organskih spojin (izraženih kot skupni ogljik), medtem ko so se znižale emisije prahu, cinka in njegovih spojin, tovarna pa v letu 2008 ni bila več vir emisij anorganskih spojin klora (HCl).

Vse pomembnejši onesnaževalec zraka v občini Kanal je tudi promet, saj preko območja občine poteka pomembna cestna povezava, kjer promet vseskozi narašča. Polutanti, ki izvirajo iz prometa so benzen, toluen, ksilen – BTEX, ozon (O₃), NOX in druge HOS (hlapne organske spojine), prah (PM10), ogljikov monoksid (CO) in so pomembni predvsem zaradi vplivov na človekovo zdravje (vpliv na dihala, nekatere snovi v izpušnih plinih so rakotvorne).

IV.9.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.9.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Tabela 81: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana na bivalno okolje in zdravje ljudi

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/B1/ /B2/	Kakovost bivalnih razmer	Pretežno pozitiven vpliv: nove poselitvene površine in območja za centralne dejavnosti, sanacija razpršene gradnje, prenova gospodarske cone, nadgradnja družbene in gospodarske javne infrastrukture, zelene površine za šport in rekreacijo, izboljšanje prometne varnosti, itd.. Na območju slabše kakovost bivalnega okolja v osrednjem delu (industrijski kompleks Anhovo, kamnolomi) niso predvideni dodatni posegi z negativnimi vplivi.	A	A	A	X	A	C

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/B3/ /B4/	Razmestitev stanovanjskih območij v bližino drugih območij s potencialnimi negativnimi vplivi na zdravje ljudi	<p>Potencialni negativni vpliv na zdravje ljudi, pretežno posreden vpliv preko drugih segmentov okolja (zrak, hrup, pitna voda, EMS, svetlobno onesnaženje).</p> <p>Potencialni kumulativni vplivi z obstoječimi obremenitvami na območju gospodarske cone Anhovo. Omilitveni ukrepi v okviru OPPN.</p> <p>Nova potencialna konfliktna območja: stanovanjske površine (Ročinj) in območja centralnih dejavnosti (Kanal, Deskle) ob državni cesti, zaokroževanje zaselka Pečno v varovalnem pasu daljnovodov, nova kamnoloma (Javorca, Cvetrež), umeščanje dejavnosti na vodovarstvena območja (potrebno zagotoviti varovanje na predlaganih vodovarstvenih območjih).</p> <p>Pozitiven vpliv: razvoj okoljske infrastrukture, obvoznica Kanal, renaturacija območij konfliktne rabe prostora (Anhovo, Ložice)</p>	C	C	C	X	C	C

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški del OPN

V strateškem delu je poudarjena potreba po nujnosti zagotavljanja ugodnih pogojev za bivanje, dobro opremljenost naselij s centralnimi dejavnostmi in ohranjanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti predvsem s tehnološkim posodabljanjem in prestrukturiranjem programov. Prav tako je potrebno zaustaviti proces nadaljnega poslabševanja stanja okolja in odpraviti posledice preteklega obremenjevanja in onesnaževanja okolja. Za privabljanje novih vlaganj v gospodarski sektor ter ohranjanje in razvijanje človeških virov je potrebno povečati privlačnost občine z izboljšanjem bivalnih razmer, s posodobitvijo družbene in komunalne infrastrukture, sanacijo degradiranih zemljišč in izboljšanjem kakovosti zraka, zagotavljanjem učinkovite prometne in komunikacijske povezanosti s sosednjimi območji. Na ta način bo možno zaustaviti upadanje števila in staranje prebivalstva.

Skladno z navedenim ocenjujemo, da bo **vpliv strateškega dela plana na bivalno okolje in zdravje ljudi pozitiven (ocena A).**

Izvedbeni del OPN

V izvedbenem delu OPN so v 36. členu podane omejitve za varovanje okolja in varovanje zdravja: «Prostorske ureditve in gradnja objektov ne smejo povzročati motenj in trajnih vplivov, ki presegajo meje, določene v predpisih s področja varovanja okolja in varovanja zdravja ljudi in živali. V primeru širitve posamezne dejavnosti, ki bi s širitvijo povzročila prekomerne vplive na okolje, je potrebno predhodno ali sočasno z gradnjo zagotoviti sanacijo vplivov v mejah skladnih s predpisi.» Prav tako so omejitve in pogoji podani tudi za posamezne segmente okolja, kjer bi lahko prišlo do negativnih vplivov na zdravje ljudi: »Pri gradnji vseh objektov, naprav in omrežij gospodarske javne infrastrukture je potrebno predvideti ustrezne ukrepe za omilititev hrupa in tako zagotoviti zmanjšanje vplivov hrupa na bivalno okolje ljudi in živali ne glede na dopustno mejo dovoljenega hrupa.« ali »Gradnja novega ali

rekonstrukcija obstoječega objekta ali naprave, ki je vir elektromagnetnega sevanja (transformatorske postaje, nad/podzemni vodi za prenos električne energije, oddajni sistem za brezžično komunikacijo, radarski oddajniki, ...ipd.) ne sme povzročati večjih obremenitev z elektromagnetnim sevanjem v bivalnem okolju, kot jih določajo za to področje sprejeti predpisi.«

Izvedba plana bo pretežno pozitivno vplivala na kakovost in privlačnost bivalnega okolja: zagotavlja se nove poselitvene površine in območja za centralne dejavnosti, razpršena gradnja se sanira, južni del industrijskega območja v Anhovem se sanira in revitalizira v novo gospodarsko cono, nadgrajuje se družbena in gospodarska javna infrastruktura (ČN, kanalizacija, vodovod, itd.), širom občine se zagotavlja zelene površine za šport in rekreacijo, izboljšuje se prometna varnost (obvoznica Kanal, kolesarske poti ob Soči), zagotovljeno je ohranjanje kulturnih in naravnih kakovosti območja. Večina novih ureditev je v dolini reke Soče, ki tako predstavlja osrednje razvojno območje občine. Vendar pa OPN predvideva tudi posamezne ureditve, s katerimi se poskuša razvijati hribovit del občine ter na ta način ohranjati poselitev v tem delu (kamnolomi, turistične domačije, zelene površine za rekreacijo, itd.). V osrednjem delu občine Kanal ob Soči je kakovost bivalnega okolja močno okrnjena zaradi obsežnega industrijskega kompleksa Anhovo ter kamnolomov na vzhodni strani doline (emisije v zrak, hrup, vidna izpostavljenost, itd.), pri čemer gre za obstoječe industrijske objekte, ki so v prostoru že prisotni in torej ne predstavljajo novega posega. Po drugi strani je potrebno izpostaviti, da je kljub določenim negativnim vplivom na bivalno okolje to območje eno glavnih zaposlitvenih središč občine. OPN predvideva pripravo OPPN-2-1: GC Anhovo, s katerim se sanira in prenovi južni del industrijskega območja v Anhovem, kar bo imelo pozitiven vpliv na bivalno okolje, zlasti za stanovanjske objekte znotraj tega območja, kot tudi za zagotavljanje novih delovnih mest.

Pri vrednotenju in ocenjevanju vpliva izvedbe OPN na zdravje ljudi je potrebno poudariti, da se v občini Kanal ob Soči že nahajajo obstoječe ureditve, ki imajo določen vpliv na zdravje ljudi, pri čemer velja izpostaviti zlasti industrijsko območje Anhovo in pripadajoče kamnolome ter promet državne ceste po dolini Soče. V primeru načrtovanja posegov, ki bi sami sicer imeli manjši in nebiten negativen vpliv na zdravje ljudi preko drugih segmentov okolja (zrak, hrup, EMS, itd.), bi lahko prišlo do pomembnih kumulativnih vplivov ob upoštevanju obstoječih obremenitev in vplivov na zdravje ljudi. Vendar pa izvedbo plana na najbolj problematičnih območjih ne vsebuje tovrstnih posegov in ureditev, zaradi katerih bi lahko prišlo do bistvenih vplivov na zdravje ljudi. Zaradi tega je z vidika zdravja ljudi pomembnejše morebitno nastajanje konfliktnih območij zaradi umeščanja stanovanjskih in drugih površin, kjer se dlje časa zadržujejo ljudje, v bližino območij s potencialnimi negativnimi vplivi na zdravje ljudi (zrak, hrup, EMS, svetlobno onesnaženje, itd.).

Nova poselitvena območja in območja centralni dejavnosti je potrebno ustrezno komunalno opremiti (zagotoviti varno oskrbo s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih voda) ter jih umeščati na območja, ki niso prekomerno obremenjena s hrupom ali elektromagnetnim sevanjem.

V južnem delu naselja Deskle se umešča novo območje centralnih dejavnosti (De18.ppn) neposredno ob glavno prometnico Nova Gorica – Kanal – Tolmin, ki je prometno močno obremenjena in predstavlja pomemben vir hrupa. Podobna situacija je tudi pri umeščanju novega območja centralnih dejavnosti v Kanalu (Ka36.ppn), ki se v svojem severnem delu umešča neposredno ob predvideno obvoznico Kanal (veljaven LN), ki bo prevzela velik del tranzitnega prometa po državni cesti Nova Gorica – Kanal – Tolmin, na zahodnem delu pa meji na gospodarsko območje Kanala (podjetje Plastik), ki prav tako predstavlja vir hrupa na tem območju. Obe območji se ureja z OPPN, v okviru katerega je potrebno zagotoviti ustrezen nivo hrupa, ki ne sme presegati zakonsko predpisanih vrednosti za III. območje varstva pred hrupom. Po potrebi se izvedejo protihrupni ukrepi, ter tako preprečijo morebitni negativni vplivi na zdravje ljudi.

OPN predvideva širitev naselja Ročinj v njenem južnem in vzhodnem delu (Ro07.ppn, Ro12.ppn), zaradi česar se območja stanovanjskih površin umešča tudi neposredno ob državno cesto Nova Gorica – Kanal – Tolmin, ki je pomemben vir hrupa in emisij iz prometa. Območji se urejata z OPPN 16-1: SORG Ročinj jug in OPPN-6-2: SORG Ročinj vzhod, v okviru katerih je potrebno zagotoviti ustrezen nivo hrupa, ki ne sme presegati zakonsko predpisanih vrednosti za III. območje varstva pred hrupom. Umestitev stanovanjskih

objektov je možna šele ob zagotovitvi ustreznega nivoja hrupa. Po potrebi se izvedejo protihrupni ukrepi, ter tako preprečijo morebitni negativni vplivi na zdravje ljudi.

Območje zaselka Pečno (Gr03.ppn), kjer je predvidena sanacija razpršene gradnje z zaokroževanjem in širitvijo stanovanjskih površin, poteka daljnovod DV 1x110 kV Plave – Doblar, zaradi česar bo del novih stanovanjskih površin nahajal znotraj varovalnega pasu daljnovoda, kjer je možna prekomerna obremenitev z elektromagnetnim sevanjem in posledično vpliv na zdravje. Za območje je predvideno urejanje z OPPN, v okviru katerega je potrebno pri nadaljnjem planiranju objektov in dejavnosti upoštevati varstveni pas daljnovoda in zagotoviti ustrezno varstvo pred EMS, ter tako preprečiti morebitne negativne vplive na zdravje ljudi.

Za južni del industrijskega območja Anhovo je predvidena prenova in revitalizacija območja z ureditvijo gospodarske cone Anhovo, ki se ureja z OPPN 2-1: GC Anhovo (An03.ppn, An04.gs, An08.gs). V okviru OPPN bo potrebno podrobno ovrednotiti vpliv hrupa in emisij v zrak glede na predvidene dejavnosti in obstoječo obremenjenost na tem območju (Salonit Anhovo, železnica, itd.). Poseben poudarek bo potrebno nameniti osrednjemu območju s stanovanjskimi objekti (An03.ppn). V okviru OPPN je potrebno opredeliti konkretne omilitvene ukrepe za zmanjševanje obremenjenosti s hrupom in emisijami v zraku, saj bo le na ta način možno preprečiti negativne vplive na zdravje ljudi. Pri umeščanju novih dejavnosti v gospodarsko cono se umešča predvsem čisto industrijo oz. se emisije v zrak zaradi predvidenih dejavnosti preučijo z vidika kumulativnih vplivov z obstoječimi obremenitvami v širšem okolju.

Izgradnja predvidene obvoznice Kanal bo prometno močno razbremenila središče naselja Kanal, zaradi česar se bodo bistveno zmanjšale emisije v zrak in hrup zaradi prometa na tem območju, posledično pa se bodo zmanjšal tudi negativni vpliv na zdravje ljudi, ki živijo v stanovanjskih objektih neposredno ob cesti.

Površinski kopi na območju občine zagotavljajo oskrbo z mineralnimi surovinami, hkrati pa imajo tudi potencialne negativne vplive na kvaliteto bivanja in posredno tudi na zdravje ljudi (hrup, prah, vibracije, vidna izpostavljenost, itd.). Nova kamnoloma Cvetrež (KGV-16.ek) in Javorca (KGV-14.ek) sta umeščena izven poselitvenih območij, hkrati pa se ju ureja z OPPN, znotraj katerih bodo opredeljeni tudi ukrepi za varovanje zdravja ljudi. Skladno s tem ne pričakujemo bistvenih vplivov na zdravje ljudi.

Razvoj in dostopnost rekreacijske in športne infrastrukture (igrišča, urejene kolesarske in peš, itd.) pomeni boljše pogoje za vsakodnevno rekreacijo in posledično bolj zdrav način življenja, kar ima pozitiven vpliv na zdravje ljudi.

Izvedba OPN vključuje renaturacijo oz. vračanje nezazidanih stavbnih zemljišč v primarno rabo na nekaterih območjih konfliktne rabe prostora, s čimer se zmanjša potencialna nevarnost negativnih vplivov na zdravje ljudi. Tovrstna območja renaturacije so zlasti na obrobju industrijskega kompleksa Anhovo (posegi 28-05, 34-12, 34-13) ter v neposredni bližini RTP Plave (LO02.hm, poseg 30-07).

Razvoj okoljske infrastrukture, zlasti nadgradnja oskrbe s pitno vodo ter čistilnih naprav in kanalizacijskega omrežja, bo imela pozitiven vpliv na zdravje ljudi. Vpliv izvedbe plana na oskrbo s pitno vodo je podrobno opisan v poglavju »IV.3.3. Vplivi plana na okolje« za segment podzemna voda in vodni viri. Z vidika vodooskrbe in vpliva na vodne vire so pomembne dejavnosti, ki se odvijajo v zaledju zajetij za pitno vodo. Izvedba plana ne predvideva dejavnosti, ki bi predstavljalo večjo nevarnost za onesnaženje vodnih virov občine. Kljub temu je potrebno upoštevati veljavne režime na vseh obstoječih in predlaganih vodovarstvenih območjih.

Obravnavamo lahko neposreden in daljinski, kumulativen, trajen in začasen vpliv na bivalno okolje in zdravje ljudi.

Neposreden vpliv izvedbe plana pomeni vpliv samih posegov na ključne značilnosti bivalnega okolja in zdravje ljudi. Izvedba plana bo pretežno izboljšala bivalne pogoje in privlačnost naselij za bivanje

(povečala se bo prometna varnost, omogočene bodo nove površine za stanovanja in centralne dejavnosti, razpršena gradnja se preprečuje in sanira, nadgrajuje se družbena in gospodarska javna infrastruktura, prenovi se gospodarska cona Anhovo). Predvideni pa so tudi posamezni posegi, ki bi lahko imeli vpliv na zdravje ljudi. Zdravstveno stanje prebivalcev se ne bo bistveno spremenilo, če bodo zagotovljeni vsi podani omilitveni ukrepi. Neposredni vpliv izvedbe plana na bivalno okolje zato ocenjujemo kot pozitiven – **ocena A**, neposredni vpliv na zdravje ljudi pa kot nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Daljinski vpliv pomeni posredne vplive na bivalno kakovost in zdravje ljudi v okolici območja plana oz. posega zaradi izvedbe plana. Z razvojem centralnih dejavnosti, rekreacijskih območij in gospodarskih con bo izboljšala kakovost in privlačnost bivalnega okolja tudi v širšem območju, ne zgolj na sami lokaciji. Izvedba plana bo lahko imela vpliv na zdravje ljudi tudi na območjih izven območij posameznih posegov (npr. onesnaženje pitne vode, onesnaženost zraka v dolini). Daljinski vpliv izvedbe plana na bivalno okolje ocenjujemo kot pozitiven – **ocena A**, medtem ko daljinski vpliv na zdravje ljudi ocenjujemo kot nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Z vidika **kumulativnih vplivov** je potrebno upoštevati skupen vpliv posameznih posegov ob upoštevanju obstoječega stanja na kakovost bivalnega okolja in zdravja ljudi. Vsi zgoraj navedeni vplivi se namreč med seboj prepletajo in skupaj vplivajo na kakovost bivalnega okolja in zdravja ljudi. Kumulativni vpliv izvedbe plana na bivalno okolje ocenjujemo kot pozitiven – **ocena A**, kumulativni vplivi na zdravje ljudi pa so ocenjeni kot nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Začasen vpliv izvedbe plana je pretežno omejen na obdobje izvajanja gradbenih del, med katerim lahko pričakujemo negativen vpliv na bivalno okolje in zdravje ljudi. Začasen vpliv izvedbe plana na bivalno okolje in zdravje ljudi ocenjujemo kot nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Trajen vpliv izvedbe plana pomeni dolgoročen vpliv na bivalno okolje in zdravje ljudi. Trajen vpliv izvedbe plana na bivalno okolje ocenjujemo kot pozitiven – **ocena A**, medtem ko je trajen vpliv na zdravje ljudi ocenjen kot nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

IV.9.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

Vpliv izvedbe OPN občine Kanal ob Soči na bivalno okolje je ocenjen kot pretežno **pozitiven**, medtem ko je vpliv na zdravje ljudi izvedbe plana ocenjen kot **nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov**. Spodaj podajamo omilitvene ukrepe in priporočila, s katerimi se zmanjšajo potencialni negativni vpliv na bivalno okolje in zdravje ljudi pri izvajanju plana. Omilitveni ukrepi in priporočila za obdobje gradnje so obvezni, saj je začasni vpliv izvedbe plana ocenjen kot nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov.

Omilitveni ukrepi in priporočila v času izvajanja plana:

- Območja razpršene gradnje v občini se sanirajo ali s priključitvijo obstoječim naseljem ali z oblikovanjem novih zaselkov. Nova razpršena gradnja oziroma širitev območij razpršene gradnje ni dopustna. (P)
- Obstoječe in predvidene proizvodne in industrijske dejavnosti naj se usmerja v prenovljeno gospodarsko cono Anhovo, s čimer se dolgoročno ustvarjajo prostorske enote z jasno oblikovano namembnostjo. (O)
- Znotraj urbanih naselij morajo faktor odprtih javnih površin (FJP), obsegi zelenih površin, otroških igrišč in drugih javnih površin v naseljih, ter število parkirnih mest morajo ustrezati normativom. (P)
- Ostanke gozdnih površin znotraj naselij se ohranja in vključuje v zelene sisteme naselij. (P)
- Drevesna vegetacija (drevoredi, posamezna drevesa, obrežna vegetacija) na območju naselij se v čim večji meri ohranja. Če to zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni možno, jo je potrebno nadomestiti ob upoštevanju vrstne sestave in razmestitve vegetacije pred odstranitvijo. (P)

- Območja površinskih kopov morajo praviloma biti ograjena (žična ograja, nasip). Dostopne poti do površinskega kopa je potrebno zagraditi z ustrezno zapornico, poleg tega je potrebno postaviti opozorilne table s trajnimi napisi prepovedi pristopa nepoklicanim in opozorilo o nevarnosti padca v globino. Upravljevec površinskega kopa naj upošteva podana priporočila za elemente okolja (zrak, hrup, vidna izpostavljenost, itd.). (O)
- Sodobna telekomunikacija infrastruktura naj se vzpostavi na celotnem območju občine, saj ima velik pomen za ohranitev poselitve v bolj oddaljenih predelih občine (zlasti mlajših). (P)
- Gradnja objektov (razen objektov gospodarske javne infrastrukture) je dopustna samo na komunalno opremljenih stavbnih zemljiščih oz. kjer bo sočasno z gradnjo zagotovljena komunalna opremljenost. Objekte je potrebno priključiti na obvezno komunalno opremo oz. si morajo zagotoviti lasten sistem komunalnega opremljanja v skladu s predpisi. (O)
- Na območjih, kjer ni možna vzpostavitev kanalizacijskega sistema, ki bi se zaključil s čistilno napravo, je potrebno odvodnjo in čiščenje odpadnih voda urediti z malimi ali rastlinskimi čistilnimi napravami. (O)
- Za varno vodooskrbo iz zajetij, vodovodov za katere obstaja predlog vodovarstvenih pasov, je potrebno čim prej določiti vodovarstvene pasove ter upoštevati predpisan režim. (O)
- Za zajetja, ki nimajo urejene priprave vode oz. le ta ni zadostna, je potrebno urediti ustrezno pripravo vode, uvesti HACCP sistem. Potrebno je redno vzdrževanje in čiščenje vodnih zajetij (O)
- Ravnanje z odpadki v skladu z veljavno zakonodajo za ravnanje z različnimi vrstami odpadkov, ki bodo nastajali v času izvajanja plana. Spodbuja se ločevanje odpadkov na izvoru in ločeno zbiranje odpadkov. (O)
- Pri umestitvi novega vira hrupa v prostor je potrebno zagotoviti ukrepe varstva pred hrupom za preprečevanje in zmanjšanje hrupa v okolju kot posledice uporabe in obratovanja vira, pri čemer imajo pri izbiri prednost ukrepi zmanjševanja emisije hrupa pri njenem izvoru pred ukrepi preprečevanja širjenja hrupa v okolju. (O)
- V posamezna območja se lahko umeščajo le tiste dejavnosti, ki ne povzročajo prekomernega hrupa glede na zakonsko predpisane mejne vrednosti za posamezno območje varstva pred hrupom. (O)
- V primeru, ko nivo hrupa v okolju z umestitvijo novih dejavnosti presega dovoljeno raven za posamezno območje, je umestitev dopustna le, če je moč s smiselnimi protihrupnimi ukrepi oziroma zaščito zmanjšati vpliv vira hrupa in/ali znižati splošno raven hrupa v območju tako, da ne bodo presežene mejne ravni hrupa za območje. (O)
- Pri urejanju gospodarskih con mora investitor poskrbeti, da v okoliških stanovanjskih objektih in zavarovanih območjih stopnja hrupa ni presežena. Na obrobje con naj se umešča najmanj hrupne dejavnosti. (O)
- Prenova gospodarske cone Anhovo se ureja z OPPN 2-1: GC Anhovo (An03.ppn, An04.gs, An08.gs), v okviru katerega je potrebno podrobno ovrednotiti vpliv hrupa in emisij v zrak glede na predvidene dejavnosti in obstoječo obremenjenost na tem območju (Salonit Anhovo, železnica, itd.). Za osrednje območje, kjer se nahajajo stanovanjski objekti (An03.ppn) je potrebno zagotavljati pogoje za III. stopnjo varstva pred hrupom. V okviru OPPN je potrebno opredeliti konkretne omilitvene ukrepe za zmanjševanje obremenjenosti s hrupom in emisijami v zraku. Pri umeščanju novih dejavnosti v gospodarsko cono se umešča predvsem čisto industrijo oz. se emisije v zrak zaradi predvidenih dejavnosti preuči z vidika kumulativnih vplivov z obstoječimi obremenitvami v širšem okolju. (O)
- Pri umeščanju stanovanjskih območij in drugih dejavnosti v bližino obstoječih virov hrupa je potrebno zagotoviti ustrezen nivo hrupa za predvidena območja, ter po potrebi zagotoviti protihrupne ureditve in ukrepe. (O)
- Pri širitvi naselja Ročinj je potrebno v okviru predvidenih OPPN 16-1: SORG Ročinj jug in OPPN-6-2: SORG Ročinj vzhod zagotoviti ustrezen nivo hrupa, ki ne sme presežati zakonsko predpisanih vrednosti za III. območje varstva pred hrupom. Umestitev stanovanjskih objektov je možna šele ob zagotovitvi ustreznega nivoja hrupa. Po potrebi se izvedejo protihrupni ukrepi (protihrupne bariere, odmik stavb od prometnice, omejitev hitrosti).
- Pri urejanju območja centralnih dejavnosti v Desklah (De18.ppn) in Kanalu (Ka36.ppn) je potrebno v okviru OPPN zagotoviti ustrezen nivo hrupa, ki ne sme presežati zakonsko predpisanih vrednosti za

- III. območje varstva pred hrupom. Po potrebi se izvedejo protihrupni ukrepi (protihrupne bariere, odmik stavb od prometnice in gospodarske cone, omejitev hitrosti). (O)
- Območje kamnoloma Cvetrež pri Kalu nad Kanalom (KGV-16.ek) in Javorca na Koradi (KGV-14.ek) je potrebno urejati z OPPN, v okviru katerega je potrebno podrobneje ovrednotiti vpliv na okolje in zdravje ljudi hrupa (emisije v zrak, hrup) ter skladno s tem podrobno opredeliti potrebne omilitvene ukrepe za zmanjševanje vplivov. (O)
 - Pri načrtovanju, gradnji ali rekonstrukciji vira elektromagnetnega sevanja je potrebno izbrati tehnične rešitve in upoštevati dognanja in rešitve, ki zagotavljajo, da mejne vrednosti niso presežene, in hkrati omogočajo najnižjo tehnično dosegljivo obremenitev okolja zaradi sevanja. (O)
 - Nujno je potrebno upoštevati omejenost rabe prostora v varovalnem pasu daljnovodov (elektroenergetski koridorji) v skladu z zakonskimi predpisi s področja varstva pred elektromagnetnim sevanjem in gradnje visokonapetostnih elektroenergetskih vodov. (O)
 - Območja stavbnih zemljišč namenjena za stalno prebivanje ljudi naj se ne širijo v elektroenergetske koridorje daljnovodov. Gradnja stanovanjskih in drugih objektov na stavbnih zemljiščih znotraj varstvenih pasov daljnovodov je možna samo v primeru predhodne podzemne izvedbe daljnovodov, pri čemer je potrebno upoštevati varovalne pasove podzemnih daljnovodov. (O)
 - V okviru OPPN za sanacijo razpršene gradnje v zaselku Pečno (Gr03.ppn) je potrebno zagotoviti ustrezno umestitev objektov in dejavnosti upoštevajoč varovalni pas daljnovoda, ki prečka območje. Po potrebi se zagotovi podzemna izvedba daljnovoda. (O)
 - Za zmanjševanje porabe električne energije za javno razsvetljavo in izboljšanje stanja svetlobnega onesnaženja morata občina Kanal ob Soči in upravljavec javne razsvetljave zagotoviti ustrezne ukrepe za doseganje zahtev *Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. št. 81/07, 109/07)*. (O)
 - Občina Kanal ob Soči naj zagotovi strategijo razvoja javne razsvetljave občin v okviru katere se predvideni ukrepi za zmanjševanje svetlobnega onesnaženja (prioritete zamenjave svetilk, ustrezna moč sijalk, možnost korigiranja nagibov svetilke, itd.). (O)

Dodatni splošni omilitveni ukrepi in priporočila za čas gradnje:

- Uporaba tehnično brezhibne gradbene mehanizacije, delovnih naprav in transportnih sredstev ter njihovo redno vzdrževanje. (O)
- Preprečevanje prašenja z objektov, kjer bodo potekala dela, prometnih in manipulativnih površin, deponij materiala. Ukrepi zahteva, vlaženje ali prekrivanje teh materialov ob suhem in vetrovnem vremenu, vlaženje prometnih in manipulativnih površin, iz katerih se lahko nekontrolirano širijo prašni delci, redno čiščenje prometnih površin na gradbišču in javnih prometnih površin, itd. (P)
- Zmanjšanje hitrosti transportnih vozil skozi naselja (zmanjšan hrup in prah). (P)
- Obratovanje gradbišča le med tednom in v dnevnem času. (P)
- Morebitne pritožbe prebivalstva v povezavi s transportom in obratovanjem gradbišča naj se preuči in upošteva v smislu dobrega odnosa z javnostjo. (P)
- Obvezno naj se pri vseh posegih izvaja sprotne sanacije in rekultivacije na območjih posegov v skladu z usmeritvami. (O)
- Ob izvajanju del v okviru predvidenih posegov je potrebno narediti vse, da se ne bodo poškodovale sosednja zemljišča in vegetacija. Potrebno je izvesti sanacijo zemljišč in vegetacije, ki bodo v času izvedbe posegov poškodovana ali degradirana. Na površinah, kjer so načrtovani začasni objekti za izvedbo posegov se po dokončanju del vzpostavi prejšnje stanje. (O)
- Preprečevanje nekontroliranega raznosa gradbenega materiala iz območja gradbišča s transportnimi sredstvi. Ukrepi zahteva ustrezno nalaganje tovornih vozil, njihovo čiščenje pred vožnjo z gradbišč ali deponij na javne prometne površine, prekrivanje sipkih tovorov, omejitev hitrosti transporta (tovornjakov), itd. (P)

IV.9.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

Stanje bivalnega okolja se spremlja na podlagi monitoringa drugih segmentov: zrak, vode, hrup, vidna izpostavljenost, narava, kulturna dediščina, itd.

Poseben monitoring za zdravje ljudi ni potreben, saj je zagotovljen v okviru spremljanja posameznih segmentov okolja: zrak, tla, vode, hrup, odpadki, elektromagnetno sevanje, svetlobno onesnaženje, itd.

IV.10. KRAJINA IN VIDNA KAKOVOST OKOLJA

IV.10.1 OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.10.1.1 OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilji plana na področju krajine in vidne kakovosti okolja:

- Varovanje okolja, sonaravno upravljanje z vodnimi viri, zagotavljanje varstva naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti in raznolikosti kulturne krajine ter izboljšanje degradiranega okolja.
- Določiti rabo prostora in razvoj dejavnosti v prostoru ob upoštevanju načel vzdržnega prostorskega razvoja in zagotoviti aktivno ohranjanje in razvijanje prepoznanih kakovosti v prostoru.
- Ohraniti in varovati naravne vire, naravno okolje, kulturno in naselbinsko dediščino.
- Izboljšanje okoljskih razmer – degradirana zemljišča (odprava posledic rudarjenja v nadzemnih kopih).

Izbrani cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment krajina in vidna kakovost okolja so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 82: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev – segment krajina in vidna kakovost okolja

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Krajina in vidna kakovost okolja	<p>KVO1 – Ohranjanje območij prepoznavnosti krajine</p> <p>KVO2 – Ohranjanje prvin, ki prispevajo k prepoznavnosti in pestrosti kulturne krajine</p> <p>KVO3 – Pospeshevati dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot kulturne in naravne krajine ter omejevati ali preprečevati tiste, ki jih načenjajo</p> <p>KVO4 – Ohranjanje kvalitetnih pogledov na prostorske dominante</p>	<p>Sprememba krajine in vidne kakovosti okolja</p> <p>Kakovost krajinske slike</p> <p>Območja in prvine prepoznavnosti krajine</p> <p>Kmetijsko okoljski ukrepi za ohranjanje kmetijske dejavnosti in preprečevanje zaraščanja</p> <p>Sprememba naselbinske, krajinske in arhitekturne tipologije in morfologije</p> <p>Prisotnost kvalitetnih pogledov na prostorske dominante</p> <p>Posredno preko kazalcev za površinske vode, naravo in kulturno dediščino</p>

IV.10.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje krajina in vidna kakovost okolja, ki so predstavljeni v različnih programih ter strategijah, so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 83: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja – segment krajina in vidna kakovost okolja

Programi	Cilji in ukrepi
Evropska konvencija o krajini, Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (Ur.l. RS, št. 47/03)	Spodbujanja varstva, upravljanje in načrtovanje krajine ter vzpostavitev evropskega sodelovanja pri reševanju vprašanj, povezanih s krajino. Krajino se vključi v politiko regionalnega in urbanističnega načrtovanja ter v kulturno, okoljevarstveno, kmetijsko, socialno in gospodarsko politiko in tudi v vse druge politike, ki lahko neposredno ali posredno vplivajo na krajino.
Strategija prostorskega razvoja Slovenije, 2004	Krepitev prepoznavnosti kakovostnih naravnih in kulturnih značilnosti krajine: <ul style="list-style-type: none"> • Krajino se glede na značilnosti in razvojne potenciale razvija kot naravno in kulturno krajino, kot urbano krajino in kot kmetijsko intenzivno krajino. • Spodbuja se ohranjanje in kvalitetno upravljanje v območjih s prepoznavnimi naravnimi in kulturnimi kakovostmi v povezavi z gospodarskimi možnostmi, ki jih te posebnosti omogočajo. • Posamezne kakovosti se določi v postopkih prostorskega načrtovanja na regionalni in lokalni ravni in se jih kvalitetno vključi v prostorski razvoj. Vitalnost in privlačnost podeželja: <ul style="list-style-type: none"> • Za izkoriščanje primerjalnih prednosti podeželja se spodbuja diverzifikacijo tistih gospodarskih dejavnosti, ki v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom omogočajo ohranjanje poseljenosti in vitalnosti podeželja ter posredno ali neposredno prispevajo k visoki kvaliteti, prepoznavnosti in doživljajski privlačnosti njegove naravne in kulturne krajine.
SKLADNOST	Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov

IV.10.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Krajinske značilnosti prostora opredeljujejo predvsem raba tal in merilo ali velikostno razmerje med posameznimi krajnotvornimi členi. Ti določajo krajinski vzorec, ki je odvisen še od reliefnih značilnosti, hidrografske mreže in površinskega pokrova. Odločilnega pomena je seveda tudi vpliv človekovega neposrednega delovanja v okolju.

Vidne kvalitete krajine so tiste njene značilnosti, ki predstavljajo neotipljivo, abstraktno prostorsko kvaliteto, ki je kot taka zaradi kombinacij sestavin, povezanih v celoto, prepoznavna, enkratna in neponovljiva. V analizi krajinskih značilnosti obravnavamo prostor kot enovito kategorijo, ki je izpostavljena vnosu novega elementa ali člena. Vidno dojetje tega segmenta je predmet obdelave in analitičnega procesa vsakega posameznega opazovalca.

Skupni in osrednji kazalec za vrednotenje vplivov je **sprememba krajine in vidne kakovosti okolja**, ki je sestavljen iz več drugih kazalcev, ki zajemajo različne vidike vrednotenja krajine in vidne kakovosti okolja. Med slednjimi je smiselno izpostaviti: kakovost krajinske slike; območja in prvine prepoznavnosti krajine; kmetijsko okoljski ukrepi za ohranjanje kmetijske dejavnosti in preprečevanje zaraščanja; sprememba naselbinske, krajinske in arhitekturne tipologije in morfologije; prisotnost kvalitetnih pogledov na prostorske dominante; posredno pa tudi preko kazalcev za površinske vode, naravo in kulturno dediščino.

Tabela 84: Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov – segment krajine in vidne kakovosti okolja

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/KVO1/ Ohranjanje območij prepoznavnosti krajine</p> <p>/KVO2/ Ohranjanje prvin, ki prispevajo k prepoznavnosti in pestrosti kulturne krajine</p> <p>/KVO3/ Pospesevati dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot kulturne in naravne krajine ter omejevati ali preprečevati tiste, ki jih načenjajo</p> <p>/KVO4/ Ohranjanje kvalitetnih pogledov na prostorske dominante</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07, 108/09) • Evropska konvencija o krajini, Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (Ur. l. RS, št. 74/03) • Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS, št. 76/04) • Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04) 	<p>Kazalec: Sprememba krajine in vidne kakovosti okolja</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kakovost krajinske slike • Območja in prvine prepoznavnosti krajine • Kmetijsko okoljski ukrepi za ohranjanje kmetijske dejavnosti in preprečevanje zaraščanja • Sprememba naselbinske, krajinske in arhitekturne tipologije in morfologije • Prisotnost kvalitetnih pogledov na prostorske dominante • Posredno preko kazalcev za površinske vode, naravo in kulturno dediščino <p><u>Viri podatkov:</u> Obstoječe in predvideno plansko stanje, aeroposnetek, značilnosti predvidenih posegov, usmeritve za vključevanje značilnih elementov kulturne krajine in arhitekturne identitete območja v OPN.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Ekspertna ocena.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Izvedba plana ne vpliva na krajino, saj so posegi predvideni na območjih brez prvin prepoznavnosti krajine ali na razvrednotenih območjih. Stanje krajine se lahko tudi izboljša: vzpostavljanje krajinske pestrosti ter območij in prvin, ki prispevajo k prepoznavnosti krajine; vzpostavljanje kvalitetnih pogledov na prostorske dominante; ohranjanje in vzpostavljanje značilne naselbinske, krajinske in arhitekturne tipologije in morfologije; spodbujajo se dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot kulturne krajine.</p> <p>B: Vpliv je nebitven. V manjši meri se posega v obstoječo krajinsko pestrost ter v območja in prvine, ki prispevajo k prepoznavnosti krajine. Posegi majhnega obsega, ki nebitveno spreminjajo kakovost krajinske slike in krajinsko pestrost. Kvalitetni pogledi na prostorske dominante ne bodo okrnjeni. Minimalen obseg vpliva na značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo.</p> <p>C: Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Izvedba plana ima vpliv na krajinsko sliko in krajinsko pestrost zaradi posegov v območja in prvine, ki prispevajo k prepoznavnosti krajine, vendar so možne in izvedljive rešitve za zmanjševanje vpliva ter izboljšanje ustvarjenega stanja (ozelenitev območja posegov, ohranjanje površinskih vodotokov, ohranjanje kvalitetnih pogledov, vzpostavljanje zelenih barier, zelenih površin, drevoredov)</p> <p>D: Vpliv je bistven. Posegi posegajo na območja krajine na način, da se bistveno poslabša kakovost krajine. Posegi so večjega obsega in dolgoročno spreminjajo krajinsko sliko, ustrezni omilitveni ukrepi niso možni. Območja in prvine, ki prispevajo k prepoznavnosti krajine bodo bistveno okrnjeni. Bistvena okrnitev kvalitetnih pogledov na prostorske dominante. Večji posegi na značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Posegi so predvideni na območja izjemne / prepoznavne krajine, kjer bodo ključne prvine in elementi prepoznavnosti krajine spremenjene. Podoba prostora bo popolnoma spremenjena. Kvalitetni pogledi na prostorske dominante bodo degradirani. Značilna naselbinska, krajinska in arhitekturna tipologija in morfologija bo spremenjena. Kakovost krajine in njena pestrost je bistveno zmanjšana ali celo uničena. Reverzibilnost ni možna.</p>

IV.10.2 STANJE OKOLJA

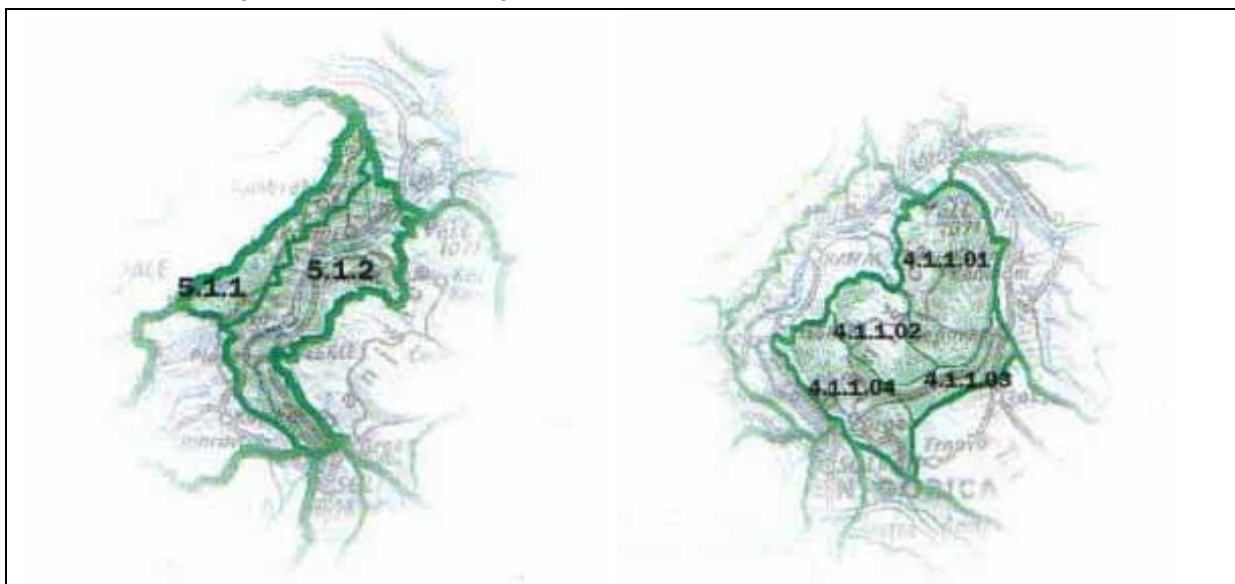
Območje občine leži glede na regionalno razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji (Marušič in sod., 1998) v dveh regijah; zahodni del je uvrščen med krajine primorske regije, medtem sodi vzhodni del med kraške krajine notranje Slovenije. Območje občine je nadaljnje razdeljeno na podrobnejše krajinske enote in podenote kot je prikazano v spodnji tabeli in sliki. Osnovna delitev občine na dve tipološko različni krajini pogojuje tudi osnovne značilnosti krajine, ki se mestoma tudi prepletajo.

Tabela 85: Krajinske enote v občini Kanal ob Soči

Širše krajinske enote	Krajinske enote	Krajinske podenote
Subalpske primorske regije (5.1)	Dolina Idrije – Kambreško (5.1.1)	-
	Kanalsko (5.1.2)	-
Trnovsko – Nanoška planota (4.1)	Banjška planota (4.1.1)	Lokovška planota (4.1.1.01)
		Banjšice (4.1.1.02)
		Kraška polja (4.1.1.04)

(Vir: Marušič, I., Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji. MOP, 1998)

Slika 32: Prikaz krajinskih enot na območju občine Kanal ob Soči

(Vir: Marušič, I., Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji. MOP, 1998)

Dolina Idrije – Kambreško obsega severozahodni del občine in se razprostira po grebenu Kanalskega Kolovrata mimo Kambreškega in Liga, na zahodu pa do doline Idrije. Široko slemo Kanalskega Kolovrata je izrazita krajinska dominantna, ki ji daje še poseben pomen pomen slemenska cesta, od koder se odpirajo razgledi globoko v Furlansko nižino. Večina poselitve je v obliki manjših, pretežno strnjjenih in gručastih zaselkov na slemenih. Izstopajoča krajinska značilnost so »viseče« kmetije in zaselki, ki se pojavljajo na izravninah (pomolih) nad strmejšimi deli pobočij. Na slemenu Kanalskega Kolovrata in na kopasti Koradi so izkrčene travnate površine, ki pa so v zaraščanju. Območje zaznamujejo tudi cerkvice (cerkvice Marijino Celje na Ligu, ter sv. Jakoba in sv. Genderce na Koradi). Značilni krajinski vzorci: gozdnata pobočja, kmetijska zemljišča na pobočjih in slemenih.

Kanalsko zaznamuje dolina reke Soče, kjer je prostor sorazmerno zaprt v ozko »V« dolino, v katero so vrezane grape stranskih potokov. Strma pobočja so močno poraščena. Dolina se le mestoma nekoliko razširi, zlasti pri Avčah in Desklah. Večje zgoščitve poselitve so le na posameznih ožjih naplavinjskih terasah na dnu doline (Kanal, Deskle). Naselja v dolini, ki imajo primorski značaj, so postavljena na rob obdelovalnih polj. Za zahodna pobočja doline Soče so značilne »viseče« kmetije in

zaselki. Območje je v osrednjem delu krajinsko razvrednoteno zaradi industrijskega območja cementarne Anhovo ter obsežnih kamnolomov na vzhodnem pobočju Soče. Značilni krajinski vzorci: naplavske terase, terasirani vršaj, terasirana pobočja s posameznimi hišami, terasirana pobočja z gručastimi naselji, urbanizirano dno doline.

Banjška planota je najbolj zahoden del visokih dinarskih planot, ki jo z zahodne strani omejuje globoka dolina reke Soče. Značilna je odmaknjenost območja, ki je dokaj redko poseljeno, naselja se pojavljajo na kraških poljih in drugih uravninah. Značilne so ekstenzivne kmetijske površine ter zaraščanje pobočij. Za osrednji del Banjšic je značilna valovita krajina, kjer prevladujejo travnate površine z vložki drevesnih in grmovnih živic. Značilni krajinski vzorci: valovita krajina, kraška polja, kraški travniki z vrtačami, travnate površine na slemenu in zložnih pobočjih, zaraščena kraška gmajna.

Območja prepoznavnosti so prostorske oziroma funkcionalne enote s prostorskimi značilnostmi, ki tvorijo kulturno in simbolno prepoznavnost določenega zaključenega območja. Prepoznavnost krajine oblikujejo pestra kulturna krajina, stavbna in naselbinska dediščina ter naravne vrednote z izrazitimi in prepoznavnimi lastnostmi, ki tvorijo kulturni in simbolni pomen ter doživljajsko vrednost krajine.

Glede na naravne in kulturne značilnosti ter simbolno prepoznavnost določenega zaključenega območja, ki temelji na prisotnosti in številu oziroma gostoti prvin prepoznavnosti in izjemnosti, pa tudi že uveljavljenih kategorijah varstva kulturnih krajin ali naravnih vrednot s simbolnimi pomeni ali ima pomembno vlogo v mentalni sliki prostora, so v občini Kanal ob Soči naslednja posebna območja prepoznavnosti:

A. Območja regionalne prepoznavnosti

- Reka Soča

B. Območja lokalne prepoznavnosti

- Kanalski Kolovrat
- Korada
- Dolina Idrije
- Banjšice
- Sveta gora

Prvine prepoznavnosti krajine so opredeljene kot tisti krajinski vzorci, ki so pomembni za prepoznavnost krajine določenega območja. Prvine, ki so pomembne za prepoznavnost prostora občine Kanal ob Soči, so naravne in ustvarjene:

- Cerkve na izpostavljenih legah: cerkve na vrhovih gričev so pogosto dominante v prostoru in hkrati tudi razgledne točke; tipičen vzorec v krajini celotne Slovenije.
- Obcestna znamenja: kapelice se pogosto pojavljajo predvsem ob cestah, na križiščih in razpotjih; prepoznaven simbol identitete kulturne krajine celotnega slovenskega ozemlja.
- Naplavske terase reke Soče: krajinski vzorec kmetijskih zemljišč na rečnih terasah reke Soče; značilna njivska delitev v pravilne trakove.
- Terasirana pobočja s posameznimi hišami ali gručastimi zaselki: območja terasirane kulturne krajine, ki je pogosta na manj strmih delih sicer zelo strmih pobočij nad Sočo; prisotno zaraščanje.
- Gozdnata pobočja: tipičen vzorec celotnega hribovitega predela Kanalskega Kolovrata; velika naravna ohranjenost.
- Kmetijska zemljišča na pobočjih in slemenih: Kmetijski vzorec na območju Kanalskega Kolovrata; značilnost krajinskega vzorca je, da zaselki ali posamezne hiše »visijo« nad strmejšimi deli pobočij.
- Travnate površine na slemenu in zložnih pobočjih: vzorec kraških travnatih zemljišč na Banjšicah, ki je nastal s čiščenjem kamenja in zlaganjem v kupe.

Kmetijstvo je glavni oblikovalec kulturne krajine. V občini Kanal ob Soči močno prevladujejo travniki in pašniki, saj je večji del občine hribovit, kjer razmere za poljedelstvo niso ugodne. Njive se v glavnem pojavljajo na obrečnih terasah Soče na območjih razširitve doline, kjer so najboljše naravne razmere za intenzivnejšo kmetijsko pridelavo. Za hribovit del občine je značilno zaraščanje kmetijskih zemljišč, zaradi česar se kulturna krajina počasi spreminja v gozdnato.

Občina Kanal ob Soči sodi med nadpovprečno gozdnate slovenske občine, saj pokriva gozd preko 75% celotne površine občine. Prevladuje submediteranski listnat gozd. Prevladujejo hrastovi, robinijevi in gabrovi gozdovi, ki se jim v stranskih grapah ali na zmerno strmih pobočjih pridružijo pionirski gozdovi plemenitih listavcev, mestoma tudi bukovi gozdovi. Delež gozda v občini se povečuje na račun zaraščanja kmetijskih zemljišč, kar je značilno zlasti za območje Kanalskega Kolovrata in Banjšic.

Pomemben element krajine na območju občine Kanal ob Soči predstavlja obsežnejše območje pridobivanja mineralnih surovin, ki se nahaja med Desklemi in Kanalom na levem bregu Soče (kamnoloma Rodež in Perunk). Območje

Med površinskimi vodami občine izstopa reka Soča, ki je kot ključni element preobrazbe reliefa bistveno vplivala na orientacijo prostora in krajinsko sliko območja. Soča je v dolini zajezena z jezovi (Ajba, Solkan, itd.), kar bistveno vpliva na njeno pojavnost. Z vidika hidroloških in reliefnih posebnosti so pomembni tudi njeni stranski pritoki, kjer so se izoblikovale številne naravne znamenitosti (vintgar Doblarca, potok Ajba s slapom, itd.). Izpostaviti je potrebno tudi mejno reko Idrijo. Posebnost predstavlja akumulacija vode za potrebe ČHE Avče, ki se nahaja severno od Kanalskega vrha, katere obseg znaša kar 15 ha.

Razvrednotena in degradirana območja

Osrednji del občine Kanal ob Soči (Anhovo, Deskle) je krajinsko močno razvrednoten zaradi industrijskega kompleksa Salonita Anhovo ter kamnolomov, ki se nahajajo na tem območju.

Močno razvrednoteno oz. degradirano območje predstavlja industrijski kompleks Anhovo ob reki Soči, ki je vizualno močno izpostavljen in je zaradi svoje lokacije viden iz okoliških naselij (Deskle, Morsko, Kanal, Krstenica, Gorenje polje, Ložice). Pomembno vlogo pri razvrednotenju imajo tudi visoki dimniki, ki kazijo pomembne vedute v območju (npr. pogled iz Kanala po dolini Soče).

V neposredni bližini se na nasprotnem bregu Soče nahaja obsežno območje površinskih kopov, ki močno razvrednotijo vzhodna pobočja nad reko Sočo, hkrati pa so tudi vizualno močno izpostavljeni. Trenutno sta na tem območju aktivna kamnoloma Rodež in Perunk, pri čemer je glede na lego in velikost najbolj vidno izpostavljen kamnolom Rodež. Kamnolom je namreč svetel, zaradi česar odstopa od temnega poraščenega gozdnatega pobočja v njegovi okolici. Kamnolom Perunk, ki je bistveno manjši od kamnoloma Rodež, leži globlje v dolini za grebenom Krojnik in iz doline skoraj ni viden.

Poseben tip krajinskega razvrednotenja predstavlja tudi območje hidroelektrarn na Soči, kjer gre predvsem za okrnitev naravnega vodnega sistema reke Soče, naravnih procesov in biološke pestrosti. S spremenjenim vodnim režimom se namreč spremenijo ekološke značilnosti reke in s tem tudi celotni ekosistem in z njim povezane rastlinske in živalske vrste.

Na lokalni ravni lahko kot razvrednotenja krajine opredelimo tudi nekatera območja razpršene gradnje, ki se pojavljajo predvsem zunaj območij naselij in na višje ležečih predelih po celotni občini. Stihijska gradnja je neustrezna tako z vidika neracionalne rabe prostora kot tudi vizualnega razvrednotenja krajine. Pogost primer razpršene gradnje so tudi vikendi in lope.

IV.10.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.10.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Tabela 86: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana na krajino in vidno kakovost okolja

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/KVO1/ /KVO2/ /KVO3/ /KVO4/	Sprememba krajine in vidne kakovosti okolja	Sanacija razpršene gradnje in zaokroževanje naselij. Širitve naselij (Ročinj, Kanal, Deskle). Revitalizacija južnega dela industrijskega kompleksa Anhovo in vzpostavljanje zelenih pasov na obrobjih območja, ter s tem izboljšanje obstoječega stanja. Vzpostavljanje zelenih površin širom občine Kanal ima pretežno pozitiven vpliv ob upoštevanju omejitev. Negativni vplivi zaradi novih kamnolomov in umeščanja elektroenergetskih objektov. Ohranjanje kulturne krajine s preprečevanjem zaraščanja kmetijskih površin (travnikov).	C	C	C	X	C	C

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški del OPN

Varovanje in ohranjanje kulturne krajine ter njenih elementov prepoznavnosti je obsežno vključeno v strateški del OPN, tako znotraj osnovnih ciljev plana, kot tudi znotraj usmeritev za posamezne dejavnosti in območja občine. Strateški del OPN vsebuje tudi podrobne usmeritve za razvoj v krajini za posamezna območja: dolina Soče, Kanalski Kolovrat in zahodni del Banjšic. Izpostavljeno je, da ima dolina Soče izjemen pomen kot naravna kakovost s prepoznavnimi značilnostmi, ter da se posamezni naravno ohranjeni deli doline varujejo kot kakovostni deli kulturne krajine, zato se vanje ne posega z urbanizacijo, z gradnjo infrastrukture pa le izjemoma. Sanirati je potrebno območja razpršene gradnje. Pri širitvi in razvoju naselij je izpostavljeno razmerje in odnos do kulturne krajine, s čimer je krajinski vidik dodobra vpet tudi v razvoj poselitve (krajina streh, dominante naselij, meje ambientov, itd.) Strateški del OPN omenja tudi, da se v primerih degradacije s posebnimi ukrepi izboljšuje kakovost kulturne krajine. V odprtem prostoru krajine zunaj poselitve se ohranjajo strnjeni kompleksi kmetijskih zemljišč in sklenjeni gozdovi. Razvoj kmetijskih dejavnosti se na območjih z omejenimi dejavniki (hribovita območja, ozke doline, strma pobočja) ohranja v mejah zmogljivosti prostora. Ohranja se tudi obstoječa struktura prepleta njivskih, travniških in pašniških površin z značilno trakasto parcelacijo njiv. Vzdržuje se obstoječe razmerje med urbanim in naravnim prostorom ter posameznimi tipi kulturne krajine.

Skladno z navedenim ocenjujemo, da bo **vpliv strateškega dela plana na krajino in vidno kakovost okolja pozitiven (ocena A).**

Izvedbeni del OPN

V času gradnje načrtovanih objektov (stanovanjski in drugi objekti, zelene površine za šport in rekreacijo, objekti gospodarske infrastrukture, itd.) lahko pride do vizualne degradacije okolja, vendar so ti posegi in njihov vpliv omejeni na kratek časovni okvir. Pomembno je, da se območja gradbenih posegov čim prej sanira in ponovno ustrezno ozeleni.

Izvedbeni del OPN določa, da je potrebno za OPPN in DPN, ki posegajo na območja izjemnih krajin in druga območja prepoznavnosti prostora, v okviru strokovnih podlag obvezno izdelajo tudi krajinske preveritve. Prav tako so na posameznih krajinskih območjih in delih kakovostne kulturne krajine dovoljene le gradnje, ki so za osnovno rabo območja potrebne oz. z njo povezane.

Z vidika stanovanjskih površin izvedbeni del OPN ne predvideva večji širitev naselij, saj gre pretežno zgolj za zaokroževanje naselij manjšega obsega (Kal nad Kanalom, Ajba, Avče, Plave). Območja širitev se ureja z OPPN ali PIP, pri čemer ob upoštevanju podanih pogojev ne pričakujemo vpliva na krajinsko sliko območja. Večja širitev naselja je predvidena v Ročinju, kjer se predvidene širitve ureja z OPPN (OPPN-6-1: SORG Ročinj jug; OPPN-6-2: SORG Ročinj vzhod), znotraj katerih bo potrebno podrobneje ovrednotiti vplive na krajino ter po potrebi podati ustrezne omilitvene ukrepe. Stari del vasi Ročinj je varovan kot naselbinska dediščina, zato je potrebno pri posegih v neposredni okolici preprečiti morebitne negativne vplive, zlasti glede vedut in okoliške krajine.

OPN predvideva sanacijo razpršene gradnje s povezovanjem in zaokroževanjem posameznih naselij, zaselkov oz. posameznih objektov. Sanacija razpršene gradnje se ureja z OPPN, znotraj katerih se po potrebi poda potrebne omilitvene ukrepe. Načeloma ima sanacija razpršene gradnje pozitiven vpliv na krajino in vidno kakovost okolja.

OPN za posamezne objekte razpršene gradnje, ki ležijo v odprtem prostoru kulturne krajine in jih ni mogoče sanirati oz. priključiti drugim poselitvenim območjem, v skladu s *Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij (Ur. l. RS, št. 99/07)* obstoječa stavbna zemljišča renaturira v izvorno namensko rabo (kmetijska ali gozdna zemljišča). Obstoječim objektom se ohranja stavbni fundus, onemogočeno pa je širjenje novih objektov in nadaljevanje razpršene gradnje.

Po drugi strani pa se za posamezne osamele domačije, za katere se je na podlagi razpoložljivih arhivskih virov ugotovilo, da gre za avtohtono območje razpršene poselitve (osamele domačije in zaselki), izvede popravek obstoječega plana, ter objektom dodeli ustrezno stavbno zemljišče. Na ta način se omogoči razvoj teh kmetij, posledično pa tudi vzdrževanje kulturne krajine v njeni okolici.

V Kanalu in Desklah so na robovih naselij predvidena nova območja za centralne dejavnosti (Ka07.ppn; Ka36.ppn; De18.ppn), ki se urejajo z OPPN, znotraj katerih bo potrebno podrobneje ovrednotiti vplive na krajino, zlasti z vidika robov naselja, odnosa med naseljem in krajino, ter zagotavljanja ustreznih vedut. Ustrezne omilitvene ukrepe se po potrebi opredeli z OPPN.

V občini Kanal predstavlja z vidika krajine industrijsko območje Anhovega najbolj degradirano območje. V njenem južnem delu je predvidena prenova in revitalizacija območja z ureditvijo gospodarske cone Anhovo, ki se ureja z OPPN (2-1: GC Anhovo), znotraj katerega bo potrebno podrobno opredeliti vplive na krajino in vidno kakovost okolja, ter opredeliti ustrezne omilitvene ukrepe, zlasti z vidika višine objektov in vzpostavljanja zelenega pasu na robovih območja za zmanjšanje vidne izpostavljenosti območja iz smeri okoliških naselij (Deskle, Anhovo, Močila, Gorenje polje). Z izvedbo ustreznih je možno zagotoviti izboljšanje stanja z vidika vizualne izpostavljenosti.

OPN predvideva tudi vzpostavitev zelenih površin ob omenjenem industrijskem kompleksu. Pomembna je opredelitev zelenih površin ob železnici (poseg 34-13; Gp10.zdz), kjer se sicer v naravi nahaja gozdna vegetacija, saj se na ta način ohranja cenzura med industrijskim območjem in železnico na eni, ter poselitvijo (Močila, Gorenje polje) na drugi strani. Zelene površine so predvidene tudi ob Soči (poseg 2-1, 2-2; An07.zvo), kjer bi bilo potrebno v pasu med obema mostovoma čez reko Sočo vzpostaviti pas vegetacije, ki bi služil kot cenzura med industrijskim območjem in reko Sočo ter njenim

nasprotnim bregom. V tem primeru bi se vsaj deloma zmanjšala vidna izpostavljenost krajinsko degradiranega območja.

Razvrednoteno območje predstavljata tudi obstoječa kamnoloma Rodež in Perunk, ki se urejata z veljavnim OPPN (*Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za kamnolome Rodež in Perunk; Ur. l. RS, št. 22/09*). Z nadaljevanjem izkopa mineralne surovine na tem območju se bo razvrednotena krajinska slika in vidna izpostavljenost še povečala, saj se bo površina odkopanega območja še povečala. V skladu z veljavnim OPPN je potrebno območje cim prej sanirati in zasaditi z avtohtono vegetacijo, s čimer se bo dolgoročno zmanjšala vidna izpostavljenost.

Površinski kopi predstavljajo degradacijo v krajini in vizualno moteč element. OPN predvideva tudi odprtje novih površinskih kopov na Koradi (poseg 19-1) ter na več lokacijah severno od Kala nad Kanalom (KGV-14.ek, KGV-15.ek, KGV-16.ek – poseg 8-3). Novi kamnolomi so predvideni v odprti krajini, ki je razmeroma dobro ohranjena, zaradi česar bo krajinska slika širšega območja kamnoloma okrnjena. Območja pridobivanja mineralnih surovin je potrebno urejati z OPPN, znotraj katerih bo potrebno podrobno opredeliti vplive na krajino in vidno kakovost okolja, ter opredeliti ustrezne omilitvene ukrepe, zlasti z vidika vidne izpostavljenosti območja ter sanacije kamnolomov in rekultivacije območja.

Širom občine se vzpostavljajo zelene površine različnih namembnosti, pri čemer gre v veliki meri zgolj za uskladitev namenske rabe z dejanskim stanjem v prostoru (obstoječa pokopališča, športna igrišča, itd.). Izvedbeni del OPN podrobno določa pogoje ureditve za območjih pokopališč (zpk), zelenih površin za rekreacijo in šport (zsr) ter drugih urejenih zelenih površin (zdz), zato ocenjujemo, da v tem segmentu izvedba plana ne bo imela vpliva na kakovost krajine oz. bo ponekod celo pozitiven. Znotraj območjih zelenih površin naj se v čim večji meri ohranja obstoječa vegetacija, kar je posebej pomembno za ureditev območja zelenih površin za šport in rekreacijo v Desklah (De30.zsr) ter v Prilesju pri Plavah (Pr07.zsr)

Vzpostavljajo se zelene urbane površine ob Soči v Kanalu (Ka06.zvo, Ka33.zvo, Ka35.zvo, Ka47.zvo), Anhovem (An07.zvo), Ložicah (Lo14.zvo) in Desklah (De19.zvo, De21.zvo). Skladno z izvedbenim delom OPN v teh območjih gradnja stavb ni dopustna, dovoljena pa je ureditev kolesarskih stez in sprehajalnih poti, ter postavitve klopi za počitek ter košev za smeti. Posegi v priobalna zemljišča in struge vodotoka niso dovoljeni, prav tako ni dovoljena odstranitev visokodebelne vegetacije. Na ta način se na območjih najintenzivnejše poselitve ohranja obvodni pas reke Soče, kar je z vidika krajinske pestrosti pozitivno.

Na območju vrha hriba Prižnica je predvidena ureditev zelenih površin na območju evidentiranih ostankov prve svetovne vojne (poseg 15-57), na pobočjih pa so predvidene spominske pešpoti v okviru projekta »Poti miru« (linijski poseg 15-63), ki bodo povezovale pomembne zgodovinske ostanke iz obdobja Prve svetovne vojne, ter bodo hkrati povezovale vrh hriba z okoliškimi naselji. Poti naj se v čim večji meri spelje po obstoječih stezah in poteh, kjer pa je potrebno poti vzpostaviti na novo, naj se v čim manjši meri izogiba krčitvam dreves in grmovja.

V severnem delu občine je predvidena trasa daljnovoda DV 400 kV Okroglo – Udine, ki bo prečkala sleme Kanalskega Kolovrata na pretežno neposeljenem območju in ohranjenimi strnjenimi kompleksi gozdov. Krčitev gozda na trasi daljnovoda bo v določeni meri okrnila krajinsko sliko tega območja, zato je potrebno z ustreznimi ukrepi negativni vpliv zmanjšati na najmanjšo možno mero. Predvidena je tudi rekonstrukcija in nadgradnja obstoječih daljnovodov, kjer predvidevamo podoben vpliv.

Kmetijstvo je glavni oblikovalec kulturne krajine. V hribovitem delu občine je zaradi opuščanja kmetovanja in izseljevanja ljudi prisotno zaraščanje kmetijskih zemljišč, zaradi česar se kmetijska krajina postopoma spreminja v gozdno krajino, s tem pa se izgublja krajinska vrednost prostora.

Izvedba plana ne predvideva večjih posegov na območjih strnjenih gozdnih kompleksov, zato bo prišlo do krčitev gozda samo izjemoma in na manjših površinah. Večjih vplivov na gozdno krajino ne pričakujemo.

V nadaljnjih postopkih posameznih ureditev bo za vsak konkreten poseg potrebno podrobneje opredeliti vplive na kakovost krajine in krajinsko sliko, ter po potrebi podati podrobnejše omilitvene ukrepe.

Obravnavamo lahko neposreden, daljinski, kumulativni, trajen in začasen vpliv na krajino in vidno kakovost okolja.

Neposreden vpliv izvedbe plana pomeni posege z neposrednimi vplivi na krajino in vidno kakovost okolja. Z izvedbo plana se bo kakovost krajine mestoma izboljšala (sanacija razpršene gradnje, prenova in revitalizacija južnega dela industrijskega kompleksa Anhovo in vzpostavljanje zelenih površin na njegovih robovih, ohranjanje priobalnega pasu reke Soče na območju večjih naselij), mestoma pa se bo stanje poslabšalo, predvsem na račun gradnje novih objektov v odprti krajini (odpiranje novih kamnolomov, daljnovodi). Neposredni vpliv izvedbe plana na krajino in vidno kakovost okolja ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Kot **daljinski vpliv** izvedbe plana bi lahko izpostavili predvsem vpliv na krajino in vidno kakovost okolja, tako z vidika kvaliteten pogledov na prostorske dominante, kot z vidika vidne izpostavljenosti posameznih posegov. Daljinski vpliv ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Z vidika **kumulativnih vplivov** izvedbe plana je potrebno upoštevati skupne vplive posameznih posegov na krajino in vidne kakovosti okolja, ob upoštevanju obstoječega stanja. Iz krajinskega vidika je najbolj razvrednoteno območje gospodarskega območja in kamnolomov pri Anhovem, kjer niso predvideni dodatni posegi, ki bi negativno vplivali na kakovost krajine tega območja. Nasprotno pa so predvideni posegi in ureditve, s katerimi bi se obstoječe stanje nekoliko izboljšalo. Kumulativni vpliv izvedbe plana ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Začasen vpliv izvedbe plana je pretežno omejen na obdobje izvajanja gradbenih del, zaradi česar lahko pride do začasnih negativnih vplivov. Po končani gradnji se ne pričakuje večje spremembe krajinske slike. Začasen vpliv izvedbe plana ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Trajen vpliv izvedbe plana pomeni dolgoročen in nepovraten vpliv na krajino in vidno kakovost okolja. Trajen vpliv izvedbe plana ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

IV.10.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

Vpliv izvedbe OPN Občine Kanal ob Soči na krajino in vidno kakovost okolja je ocenjen kot **nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov**. Zato je potrebno pri izvedbi plana upoštevati spodaj navedene omilitvene ukrepe in priporočila, s katerimi se dodatno zmanjšajo negativni vplivi zaradi izvedbe plana.

Omilitveni ukrepi in priporočila v času gradnje:

- Pri vseh posegih naj se izvaja sprotna sanacija v skladu z usmeritvami. (O)

Omilitveni ukrepi in priporočila v času izvedbe plana:

- Ob poseganju v območja krajinske prepoznavnosti je treba upoštevati in ohranjati tiste značilnosti, zaradi katerih je določeno območje spoznano za vredno ohranjanja. (O)
- Na krajinsko najvrednejših območjih se varuje zlasti: krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine); odprti prostor pred urbanizacijo; procese sonaravnega

- gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo); tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva; način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo. (P)
- Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitve, infrastruktura, itd. (O)
 - Spodbuja se ohranjanje poselitve na hribovitih območjih (strnjena naselja, zaselki, osamljene domačije), saj je to edini način za dolgoročno ohranjanje značilnih krajinskih vzorcev in prvin krajinske prepoznavnosti na teh območjih (travniki na slemenih, »viseče« domačije, itd.). (P)
 - Na območjih razpršene poselitve se spodbuja ohranjanje ekstenzivnega kmetijstva in razvoj dopolnilnih dejavnosti, s čimer se dolgoročno ohranja tradicionalen poselitveni vzorec. (P)
 - V hribovitem delu občine (Kanalski Kolovrat, Banjšic) naj se ohranja tradicionalna kmetijska raba tudi na območjih s slabšim pridelovalnim potencialom, s čimer se varovanje kmetijske površine pred zaraščanjem, ter na ta način ohranja tradicionalna kulturna krajina prepleta gozda in kmetijskih zemljišč (travnikov). (P)
 - Pri prenovi in notranjem razvoju podeželskih naselij naj se ohranja in poudarja kulturne in krajinske kvalitete, zlasti v navezavi s kmetijskimi dejavnostmi na robovih naselij, s čimer se ohranja ruralni značaj naselij. (P)
 - Na območjih naselbinske dediščine je potrebno upoštevati usmeritve za zaščito naselbinske in stavbne dediščine. (O)
 - Preprečevati je potrebno novo razpršeno gradnjo. (O)
 - Širitev naselja Ročinj se ureja z OPPN-6-1: SORG Ročinj jug in OPPN-6-2: SORG Ročinj vzhod, znotraj katerih je potrebno podrobneje ovrednotiti morebitne vplive na krajino, zlasti z vidika vedut in okoliške krajine naselbinske dediščine Ročinj - vas, ter po potrebi poda usmeritve oz. omejitve. (O)
 - Nova območja za centralne dejavnosti v Kanalu in Desklah (Ka07.ppn; Ka36.ppn; De18.ppn) se urejajo z OPPN, znotraj katerih je potrebno podrobneje ovrednotiti morebitne vplive na krajino glede na predvidene ureditve. Po potrebi se v OPPN opredeli ustrezne pogoje in omejitve za preprečevanje negativnih vplivov na krajinsko sliko in vidno kakovost okolja. (O)
 - Predvidena prenova in revitalizacija gospodarske cone v južnem delu industrijskega kompleksa se ureja z OPPN-2-1: GC Anhovo, znotraj katerega bo potrebno podrobno opredeliti vplive na krajino in vidno kakovost okolja glede na predvidene ureditve. V OPPN je potrebno opredeliti ustrezne omilitvene ukrepe. Zagotoviti je potrebno oblikovanje vegetacijskega pasu na robu cone, ki služi kot vizualna zaščita, s čimer se zmanjša vidna izpostavljenost grajenih struktur iz smeri okoliških naselij (Deskle, Anhovo, Močila, Gorenje polje). Smiselno je potrebno omejiti tudi višine in gabarite posameznih objektov. (O)
 - Na območju zelenih obvodnih površine ob Soči pri Anhovem (An07.zvo) je potrebno v pasu med obema mostovoma čez reko Sočo vzpostaviti pas vegetacije, ki bo služil kot cenzura med industrijskim območjem in reko Sočo ter njenim nasprotnim bregom, s čimer se zmanjša vidna izpostavljenost grajenih struktur. (O)
 - Območja novih kamnolomov na Koradi (poseg 19-1) ter na več lokacijah severno od Kala nad Kanalom (KGV-14.ek, KGV-15.ek, KGV-16.ek) je potrebno urejati z OPPN, znotraj katerih se opredeli tudi vplive na krajino in vidno kakovost okolja, ter poda ustrezne omilitvene ukrepe. Poseben poudarek mora biti podan vidni izpostavljenosti površinskih kopov ter sproti in končni sanaciji. Na robovih območjih površinskih kopov mineralnih surovin naj se ohranja oz. vzpostavi pas vegetacije, ki služi kot vizualna zaščitna bariera, ki zmanjšuje vidno izpostavljenost teh območij. (O)
 - Pri predvidenih posegih na območje vodotokov je potrebno ohranjati vodotoke in obvodne vegetacijske pasove. Regulacije vodotokov niso dovoljene. (O)
 - Pri predvidenih posegih v odprto krajino se obstoječo drevnino (živice, zaplate gozda, skupine dreves, posamezne drevesa) ohranja in vključuje v predvidene programske dejavnosti v največji možni meri. Ohranja se drevesna oziroma grmovna zarast znotraj kmetijskih zemljišč in ob vodotokih. (P)
 - Pri predvidenih posegih na območje gozda naj se krčitev gozda izvede v najmanjši možni meri, ohranjene naravne sestoje gozda pa se vključi v predvidene ureditve območja. (P)

- Znotraj območij zelenih površin naj se v čim večji meri ohranja obstoječa vegetacija. (P)
- Pri urejanju območja zelenih površin za šport in rekreacijo v Desklah (De30.zsr) ter v Prilesju pri Plavah (Pr07.zsr) naj se ohranja obstoječa visokodebelna vegetacija. (P)
- Na območju zelenih površin za šport in rekreacijo v Ložicah (Lo09.zsr) je smiselna zasaditev avtohtone drevesne in grmovne vegetacije vsaj na robu območja. (P)
- Rekreacijske peš in kolesarske poti v odprti krajini naj se načeloma vodi po obstoječih poljskih in gozdnih poteh ali ob vodotokih. Za ureditev počivališč in razgledišč ob teh poteh naj se uporablja obstoječe atraktivne točke. Počivališča in razgledišča naj bodo minimalno opremljena: posamezna drevesa (nikakor ne drevoredi), klop, koš za smeti, oznake do posameznih atraktivnost, informativne table, itd. (P)
- Do konca javne razgrnitve je potrebno zagotoviti ustrezne strokovne podlage za ureditev zelenih površin na vrhu Prižnice, iz katerih bo razviden značaj in pomen, ter zlasti način ureditve prostora (KGV-02.re). Poti naj se v čim večji meri spelje po obstoječih stezah in poteh, kjer pa je potrebno poti vzpostaviti na novo, naj se v čim manjši meri izogiba krčitvam dreves in grmovne vegetacije. (O)
- Pri umeščanju daljnovodov in drugih linijskih infrastrukturnih objektov je potrebno z ustreznimi ureditvami zagotoviti, da nadzemni deli objektov in naprav ne bodo degradirali najpomembnejših vedut, tekstur v prostoru kulturne krajine ter oblikovanih dominant (npr. cerkve). Tovrstni stolpni objekti (npr. drogovi) naj bodo v krajini v največji možni meri nevtralizirani – npr. z izčiščeno formo, z nereflaksnimi površinami in v svetli kovinsko sivi barvi. (O)
- Ohranja se vedute in sekvence pogledov na prostorske dominante (Korada, Kanalski Kolovrat, Sv. Gora) in druge vidno izpostavljene elemente v prostoru (cerkve). (O)
- Pri krajinskih ureditvah naj se upošteva vidnost iz slemenske ceste Kanalskega Kolovrata, v nekoliko manjši meri pa tudi iz dostopnih cest iz Plav, Kanala in Ročinja. (P)

IV.10.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

Spremljanje stanja okolja z vidika krajine in vidne kakovosti okolja v času izvedbe plana ni predvideno.

IV.11. KULTURNA DEDIŠČINA

IV.11.1 OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.11.1.1 OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilji plana na področju kulturne dediščine:

- Ohraniti in varovati naravne vire, naravno okolje, kulturno in naselbinsko dediščino.

Izbrani cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment kulturna dediščina so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 87: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev – segment kulturna dediščina

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Kulturna dediščina	<p>KD1 – Ohranitev celovitosti območij in objektov kulturne dediščine</p> <p>KD2 – Vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti</p> <p>KD3 – Preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine</p> <p>KD4 – Vključevanje kulturne dediščine v razvoj občine</p>	<p>Število in način pričakovanih poseganj/poškodb/uničenj na območja in objekte kulturne dediščine</p> <p>Vključenost kulturne dediščine v OPN in druge razvojne programe</p> <p>Prisotnost ter ohranjenost lastnosti spomenikov in območij kulturne dediščine upoštevajoč njihov pomen in režim varovanja</p> <p>Število spomenikov in velikost območij kulturne dediščine</p> <p>Število uspešno revitaliziranih objektov in območij kulturne dediščine v okviru različnih razvojnih programov</p>

IV.11.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje kulturna dediščina, ki so predstavljeni v različnih programih ter strategijah, so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 88: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja – segment kulturna dediščina

Programi	Cilji in ukrepi
Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine	<ul style="list-style-type: none"> Varovati arheološko dediščino kot vir skupnega evropskega spomina in kot sredstvo za zgodovinsko in znanstveno proučevanje. Dolžnost najditelja, da pristojnim oblastem obvezno javi naključno najdbo delov arheološke dediščine in omogoči njihovo proučevanje.
Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2008-2011 (ReNPK0811)	<ul style="list-style-type: none"> Identificiranje kulturne dediščine, njenih vrednot in vrednosti, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje; hranitev dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo; omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, še posebej mladim, starejšim in invalidom; predstavljanje dediščine javnosti in razvijanje zavesti o njenih vrednotah; vključevanje vedenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje; celostno ohranjanje dediščine; spodbujanje kulturne raznolikosti s spoštovanjem različnosti dediščine in njenih interpretacij ter sodelovanje javnosti v zadevah varstva in obnove. Varstvo arhivskega gradiva kot kulturnega spomenika. Varstvo knjižničnega gradiva kot kulturnega spomenika na podlagi predpisov s področja knjižničarstva.
SPRS in PRS	Zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z vključevanjem kulturne dediščine v urejanje, prenavo in oživljanje mest in drugih naselij.
SKLADNOST	Okoljski cilji plana so skladni s cilji zgoraj navedenih planov in programov

IV.11.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Ključni kazalec z vidika varovanja in ohranjanja celovitosti območij in objektov kulturne dediščine je število in način poseganja (ali tudi število poškodb in uničenj) na območja in objekte kulturne dediščine zaradi izvedbe plana. Na podlagi kartografskega pregleda se ugotovi odnos stanja kulturne dediščine in obravnavanega plana ter določi stopnjo vpliva na evidentirane enote kulturne dediščine. Pri vrednotenju negativnih vplivov na kulturno dediščino zaradi izvedbe plana je pomemben tudi tip in pomen območij in objektov kulturne dediščine. Stopnja vpliva je ocenjena kot večja, če so zaradi obravnavanega plana enote kulturne dediščine uničene ali poškodovane, če je neprimerno urejena njihova okolica, motena njihova prostorska integriteta, vidnost, dostopnost, itd.

Posredno so za vrednotenje vplivov pomembni tudi naslednji kazalci:

- Vključenost kulturne dediščine v OPN in druge razvojne programe
- Prisotnost ter ohranjenost lastnosti spomenikov in območij kulturne dediščine upoštevajoč njihov pomen in režim varovanja
- Število spomenikov in velikost območij kulturne dediščine
- Število uspešno revitaliziranih objektov in območij kulturne dediščine v okviru različnih razvojnih programov

Pri vrednotenju so bile upoštevane tudi smernice ZVKD.

Tabela 89: Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov – segment kulturna dediščina

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/KD1/ Ohranitev celovitosti območij in objektov kulturne dediščine</p> <p>/KD2/ Vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti</p> <p>/KD3/ Preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine</p> <p>/KD4/ Vključevanje kulturne dediščine v razvoj občine</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08) Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (Ur. l. RS, št. 7/99) 	<p>Kazalec: Število in način pričakovanih poseganj/poškodb/uničenj na območja in objekte KD</p> <p>Dodatni kazalci:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vključenost kulturne dediščine v OPN in druge razvojne programe Prisotnost ter ohranjenost lastnosti spomenikov in območij kulturne dediščine upoštevajoč njihov pomen in režim varovanja Število spomenikov in velikost območij kulturne dediščine Število uspešno revitaliziranih objektov in območij kulturne dediščine v okviru različnih razvojnih programov <p>Viri podatkov: Register nepremične kulturne dediščine, smernice za varstvo kulturne dediščine, varstveni režimi.</p> <p>Vrednotenje: Ekspertna ocena. Na podlagi kartografskega pregleda se ugotovi odnos stanja kulturne dediščine in obravnavanega plana ter določi stopnjo vpliva na evidentirane spomenike in območja KD. Stopnja vpliva je ocenjena kot hujša, če so zaradi obravnavanega plana spomeniki ali območja kulturne dediščine uničena ali poškodovana, če je neprimerno urejena njihova okolica, motena njihova prostorska integriteta, vidnost, dostopnost ipd.</p> <p>Ocenjevanje:</p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Izvedba plana ne bo imela negativnega vpliva na kulturno dediščino (KD), kvečjemu bo vpliv pozitiven v primeru sanacije in ohranitve ogroženih objektov KD.</p> <p>B: Vpliv je nebitven. Predvideni so posegi na objekte in območja kulturne dediščine ter njihova vplivna območja, vendar zaradi značilnosti predvidenih posegov in lastnosti KD niso prizadete značilnosti, na katerih temelji varstvo območja ali objekta KD. Enote in območja kulturne dediščine niso ogrožene, zagotovljeno je ustrezno varstvo.</p> <p>C: Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Posegi v sklopu izvedbe plana posegajo neposredno v območja in objekte kulturne dediščine ter njihova vplivna območja ali se nahajajo ob teh območjih, degradirajo celovitost dediščine, vendar so možni in izvedljivi učinkoviti omilitveni ukrepi. Vplive posegov na KD se lahko z učinkoviti omilitvenimi ukrepi omeji, da bo zagotovljeno ustrezno varstvo KD. Enote in območja kulturne dediščine bodo ohranjena.</p> <p>D: Vpliv je bistven. Posegi v sklopu izvedbe plana so predvideni preko obsežnejših delov območja kulturne dediščine, bistveno degradirajo vidno kakovost dediščine in njeno prostorsko integriteto ter bistveno spreminjajo značilnosti, na katerih temelji varstvo KD. Kulturna dediščina je neustrezno varovana.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Predvideni posegi posegajo v območja in objekte kulturne dediščine ter njihova vplivna območja na način, da je pričakovati uničenje KD oz. ključnih značilnosti, na katerih temelji njihovo varstvo. Uničenje enot kulturne dediščine na območju plana.</p>

IV.11.2 STANJE OKOLJA

Varstvo kulturne dediščine v občini Kanal ob Soči vključuje varovanje območij in objektov arheološke, stavbne, memorialne in naselbinske dediščine.

Na območju Kanal ob Soči je registriranih 119 enot nepremične kulturne dediščine, status kulturnega spomenika pa ima 39 enot. Poleg tega ima 52 objektov in območij kulturne dediščine opredeljeno vplivno območje. Kulturni spomeniki Trško jedro Kanala, Cerkev sv. Kancijana v Britofu pri Ukanju in Cerkev sv. Ahaca v Prilesju pri Plavah so valorizirani za spomenik državnega pomena. Seznam enot nepremične kulturne dediščine se nahaja v spodnji tabeli. Tipi kulturne dediščine, njihova lokacija, stanje in režimi varovanja so razvidni iz Strokovnih zasnov varstva kulturne dediščine za območje občine Kanal (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Nova Gorica, februar 2008) ter registra nepremične kulturne dediščine na spletni strani Ministrstva za kulturo (marec 2010).

Kulturni spomeniki na območju občine Kanal ob Soči so razglašeni z naslednjimi odloki:

- *Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica (Uradno glasilo, št. 8/1985).*
- *Odlok o razglasitvi kuhinje z ognjiščem v objektu Kambreško 15 za etnološki spomenik (Uradne objave, št. 2/2000-15, 17/2000-popravek)*
- *Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Tolmin (Uradno glasilo, št. 5/90, 2/93 (ne velja), 6/93, 10/93; Uradne objave, št. 35/2000, 15/2001, 7/02 in 44/05)*

Tabela 90: Seznam enot nepremične kulturne dediščine

tip dediščine	EŠD	ime	kategorija	vplivno območje
arheološka dediščina (14 enot)	23655	Ajba - Arheološko območje sv. Vid	KD	+
	4752	Avče - Gradišče V gradah	KS	
	18269	Avče - Grobišče Na Lajšču	KS	
	4745	Deskle - Arheološko najdišče sv. Lovrenc in Gradišče	KS	
	23319	Gorenje Polje pri Anhovem - Arheološko območje Grad	KD	
	4741	Kal nad Kanalom - Arheološko najdišče Gradec	KS	
	18082	Kal nad Kanalom - Arheološko območje Ograjenca	KD	
	4742	Kal nad Kanalom - Gradišče Na gradu pod Zabrdom	KS	
	23320	Kambreško - Arheološko območje Rog	KD	
	4738	Levpa - Arheološko najdišče Grad	KS	
	23322	Ročinj - Arheološko območje Na Hracu	KD	
	23321	Ročinj - Rimskodobno grobišče na vaškem pokopališču	KD	
	5038	Volčanski Ruti - Gradišče Povlinčev grad	KS	
	23323	Zarščina - Arheološko območje Stara cerkev in Žegen	KD	
memorialna dediščina (25 enot)	4870	Avče - Spomenik iz prve svetovne vojne	KS	
	24468	Avče - Spomenik NOB	KD	+
	15274	Deskle - Spomenik NOB III	KD	+
	27709	Deskle - Spomenik NOB ob osnovni šoli	KD	+
	27710	Deskle - Spomenik NOB pri mostu	KD	+
	4887	Gorenje Polje pri Anhovem - Nagrobnik družine Kavčič	KS	
	4861	Kal nad Kanalom - Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne	KS	+
	28052	Kambreško - Spomenik NOB	KD	
	27648	Kanal - Spomenik Ivanu Čargu	KD	+
	27650	Kanal - Spomenik Mariju Kogoju	KD	
	24471	Kanal - Spomenik NOB z grobnico	KD	+
	4875	Kanal - Spomenik prehodu partizanov v Beneško Slovenijo	KS	+
	27649	Kanal - Spomenik Valentinu Staniču	KD	

Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči

	28051	Kanalski Vrh - Spominsko znamenje NOB	KD	+
	26443	Levpa - Spomenik NOB	KD	+
	23995	Lig - Spomenik NOB	KD	
	27539	Plave - Kapela iz prve svetovne vojne	KD	+
	28130	Plave - Spomenik iz prve svetovne vojne	KD	+
	23994	Plave - Spomenik NOB	KD	+
	24475	Plave - Spominsko znamenje NOB	KD	+
	28050	Ročinj - Spomenik NOB	KD	
	26450	Seniški Breg - Spomenik NOB	KD	
	28027	Zagomila - Spomenik iz prve svetovne vojne	KD	+
	27708	Zapotok v Brdih - Spomenik NOB	KD	+
	24760	Zapotok v Brdih - Spomenik partizanski tehniki Matajur	KD	+
naselbinska dediščina	25444	Čolnica - Zaselek	KD	
(8 enot)	23318	Kambreško - Zaselek Bevčarji	KD	
	23317	Kambreško - Zaselek Močila	KD	
	218	Kanal - Trško jedro	KS (valor)	
	23312	Ročinj - Vas	KD	+
	23316	Ukanje - Zaselek Bajti	KD	
	23314	Ukanje - Zaselek Britof	KD	
	25445	Zapotok v Brdih - Vas	KD	
profana stavbna dediščina	23788	Ajba - Napoleonov most	KD	
(30 enot)	25480	Avče - Domačija Avče 13	KD	
	28981	Bodrež pri Kanalu - Enoločni kamniti most	KD	
	4834	Deskle - Napoleonov most	KS	+
	95	Doblar - Domačija Doblar 25	KS	
	25482	Kambreško - Hiša Potravno 8	KD	
	12278	Kambreško - Kuhinja z ognjiščem pri Lukčevih	KS	+
	11267	Kambreško - Nova Paulnova sušilnica	KD	
	11268	Kambreško - Stara Paulnova sušilnica	KD	
	9178	Kanal - Galerija Rika Debenjaka	KS	
	1575	Kanal - Neptunov vodnjak	KD	
	23274	Kanal - Vila Rabatta	KD	
	25483	Kanalski Vrh - Domačija Kanalski Vrh 2	KD	
	25481	Lig - Domačija Gojevšček v zaselku Melinki	KD	
	25484	Lig - Domačija Strmec 4	KD	+
	25485	Lig - Domačija Strmec 5	KD	
	23273	Lig - Šola v Kostanjevici	KD	+
	25486	Lig - Župnišče	KD	+
	4837	Robidni Breg - Švinkov mlin	KS	+
	23276	Ročinj - Kmečki dvorec Ročinj 6	KD	
	25487	Seniški Breg - Domačija Seniški Breg 18	KD	
	25488	Seniški Breg - Domačija Seniški Breg 42	KD	
	720	Šeberjak - Domačija Šeberjak 2	KS	
	25490	Ukanje - Domačija Fili 4	KD	
	25491	Ukanje - Domačija Markiči 8	KD	
	25489	Ukanje - Hiša Fili 1	KD	+
	25492	Zapotok v Brdih - Domačija Mišček 5	KD	+
	4883	Zapotok v Brdih - Domačija Zapotok 5	KS	
	25493	Zapotok v Brdih - Štala na domačiji Mišček 4	KD	
	4761	Želinje - Domačija Želinje 1 in 2	KS	
sakralna stavbna dediščina	9736	Ajba - Razvaline cerkve sv. Vida	KS	
(42 enot)	3555	Avče - Cerkev Marije Snežne	KS	+
	3554	Avče - Cerkev sv. Martina	KS	
	24275	Avče - Znamenje	KD	+
	26672	Avče - Znamenje v zaselku Nadavče	KD	
	28980	Bodrež pri Kanalu - Kapelica	KD	
	26703	Bodrež pri Kanalu - Znamenje v obcestni škarpi	KD	+

3820	Britof pri Ukanju - Cerkev sv. Kancijana	KS (valor)	
4036	Debenje - Cerkev sv. Jakoba	KS	+
3619	Deskle - Cerkev sv. Jurija	KS	
26704	Deskle - Kapelica pri Napoleonovem mostu	KD	
24276	Deskle - Znamenje pri pokopališču	KD	+
26705	Doblar - Znamenje	KD	+
3659	Goljevica - Cerkev sv. Volbenka	KS	+
24068	Goljevica - Znamenje	KD	+
3657	Gorenje Polje pri Anhovem - Cerkev sv. Mihaela	KS	
3731	Kal nad Kanalom - Cerkev sv. Jurija	KD	+
3975	Kambreško - Cerkev sv. Trojice	KD	
3658	Kamenca nad Ložicami - Cerkev sv. Mateja	KS	+
3738	Kanal - Cerkev Marijinega vnebovzetja	KS	
3742	Kanal - Cerkev sv. Ane	KS	+
3743	Kanal - Kapela Lurške Matere božje	KD	
26706	Kanal - Znamenje Matere božje	KD	+
24283	Kanal - Znamenje pred vasjo Bodrež	KD	+
3739	Kanalski Vrh - Cerkev sv. Antona Padovanskega	KD	+
3732	Koprivišče - Cerkev sv. Tomaža	KS	+
3740	Krstenica - Cerkev sv. Nikolaja	KS	+
3812	Levpa - Cerkev sv. Stefana	KD	+
3816	Lig - Cerkev sv. Zenona in Marijinega imena	KS	+
26707	Lig - Kapelica	KD	+
3889	Plave - Cerkev sv. Janeza Krstnika	KD	
24280	Plave - Znamenje	KD	+
3890	Prilesje pri Plavah - Cerkev sv. Ahaca	KS (valor)	+
3972	Ročinj - Cerkev sv. Andreja	KS	
3974	Ročinj - Cerkev sv. Pavla	KS	+
3973	Ročinj - Cerkev sv. Petra	KS	+
27800	Ročinj - Znamenje	KD	
4884	Ročinj - Znamenje pri pokopališču	KS	
27540	Ukanje - Znamenje v zaselku Želinje	KD	+
3817	Zapotok v Brdih - Cerkev sv. Gabrijela	KD	+
3819	Zapotok v Brdih - Cerkev sv. Jedrti	KD	
23275	Zapotok v Brdih - Kapela iz prve svetovne vojne v zaselku Mišček	KD	

Legenda:

ESD – Evidenčna številka enote kulturne dediščine

Tip - tip enote dediščine po tipologiji RKD

Kategorija (varstveni režim):

KS - kulturni spomenik

KS (valor) - kulturni spomenik valoriziran za spomenik državnega pomena

KD - registrirana kulturna dediščina

Vplivno območje: + enota KD ima opredeljeno vplivno območje

Vir: Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Kanal (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Nova Gorica, februar 2008); Register nepremične kulturne dediščine, marec 2010.

Najštevilčnejša zvrst kulturne dediščine v občini Kanal ob Soči je sakralna stavbna dediščina. Stanje sakralne dediščine (predvsem cerkva) je večinoma dobro. Večjo pozornost je potrebno nameniti kontroliranim in načrtovanim strokovnim obnovam. To velja predvsem za vplivno območje (vidno okolje) cerkev, pa tudi za notranjo opremo. Znamenja in kapelice so značilen element slovenske krajine, ki ob sakralnem pomenu opozarjajo tudi na določene dogodke, smeri in poti. Ohranjanje njihove avtentične lokacije praviloma ni ogroženo. Večji problem lahko predstavlja njihovo nevezdrževanje oz. nestrokovno vzdrževanje, zlasti pa poseganje v njihovo t.i. »ambientalno« okolje. Velik delež cerkva se nahaja na vrhovih in slemenih okoliških vzpetin, ki so vizualno izpostavljene in hkrati predstavljajo tudi razgledne točke.

Profana stavbna dediščina je druga najštevilčnejša zvrst kulturne dediščine v občini Kanal ob Soči in je dokaj enakomerno zastopana po celotnem območju občine. Večinoma jo predstavljajo domačije, gospodarska poslopja, kozolci, hiše, mostovi, izjemoma pa se pojavljajo tudi župnišče, vila, šola, mlin in vodnjak. Med bolj ogroženo stavno dediščino spadajo kozolci, gospodarska poslopja in domačije predvsem zaradi spremenjenih družbenih razmer in razvoja kmetijske dejavnosti ter s tem povezanim opuščanjem prvotne namembnosti oz. rabe. Obnavljanje zgodovinskih objektov ima poleg ohranjanja kulturne dediščine tudi turistični pomen in možnost hranjenja muzejskih zbirk, kulturno dogajanje, knjižnice, prireditvene dvorane in galerije. Zato je profana stavbna dediščina tudi eden od potencialov turistične ponudbe. Na podeželju je lahko pomemben dejavnik predstavitve življenja, stari obrti, znanj in običajev (nesnovna kulturna dediščina) v sklopu turizma na kmetijah in nanje vezanih zaposlitev.

Po številčnosti profani stavbni dediščini neposredno sledi memorialna dediščina. Tu gre v večini za spomenike posvečenih narodno osvobodilnemu boju, ki je močno zaznamoval občino. Nekaj je tudi spomenikov posvečenih pomembnejšim osebnostim kanalske občine, kapela, vojaško pokopališče ter nagrobnik. Večina spomenikov je dobro ohranjenih.

Pomembna zvrst kulturne dediščine v občini Kanal ob Soči je arheološka dediščina, ki nasploh predstavlja še ne dovolj raziskan segment kulturne dediščine. Nanjo vpliva pozidava, infrastrukturni posegi, pa tudi kmetijske dejavnosti – globoko oranje.

Kulturna dediščina na območju občine Kanal ob Soči je podrobneje prikazana v kartografski prilogi 8.

IV.11.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.11.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Tabela 91: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana na kulturno dediščino

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/KD1/ /KD2/ /KD3/ /KD4/	Število in način pričakovanih poseganj/poškodb/ uničenj na območja in objekte kulturne dediščine	<p>Potencialna nevarnost negativnih vplivov na kulturno dediščino znotraj naselij zaradi njihovega notranjega razvoja in zaokroževanja. Opredelitev ustrezne podrobne namenske rabe za območja, kjer se nahajajo objekti in območja kulturne dediščine (ZK, ZD, CD, itd.).</p> <p>Potencialna nevarnost okrnitve naselbinske dediščine in njenih značilnosti zaradi širitve naselja (vas Ročinj).</p> <p>Potencialna nevarnost negativnih vplivov zaradi posegov v vplivno območje kulturne dediščine (npr. cerkve, spomeniki, itd.)</p>	C	C	C	X	C	C

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški del OPN

Strateški del OPN navaja, da se pri načrtovanju razvoja prostora v občini se zagotavlja celostno varstvo arheološke, stavbne profane, stavbne sakralne, memorialne, naselbinske in krajinske kulturne dediščine državnega in lokalnega pomena. Varstvo se zagotavlja z upoštevanjem predpisov ter s pred posegom v prostor pridobljenimi obvezujočimi smernicami pristojnih organov ter strokovnih mnenj in drugih izdelanih strokovnih gradiv s področja varovanja konkretnega območja ali objekta. Ob vseh posegih v zemeljske plasti je obvezujoč splošni arheološki varstveni režim. Prav tako je izpostavljeno, da je potrebno pri prenovi naselij, še posebej kadar se ta dopolnjuje z novogradnjo, načrtovane ureditve podrediti ohranjanju prepoznavnih značilnosti naselja in varovanju prvin stavbne in naselbinske kulturne dediščine. V naseljih se nekatera območja kulturne dediščine opredelijo kot parkovne in druge ureditve zelenih površin. Na območju Kala nad Kanalom se aktivira nahajališče kamna skrilavca v manjšem obsegu za lokalne potrebe tradicionalne gradnje in za obnovo kulturnozgodovinskih spomenikov in starih objektov kakovostne arhitekture.

Iz strateškega dela OPN je torej razvidno, da se na celotnem območju občine ohranjajo kulturne kakovosti okolja. Zato ocenjujemo, da bo **vpliv strateškega dela plana na kulturno dediščino pozitiven (ocena A)**.

Izvedbeni del OPN

V izvedbenem delu OPN so se posamezna območja v katerih se nahajajo objekti in območja kulturne dediščine opredelile kot zelene površine. Na ta način se je marsikje uskladila podrobna namenska raba z dejanskim stanjem (npr. pokopališča – ZK), hkrati pa znotraj teh območij zagotovilo ohranjanje kulturne dediščine in njene okolice. Navedeno ima pozitiven vpliv na ohranjanje kulturne dediščine. Tovrstna območja so:

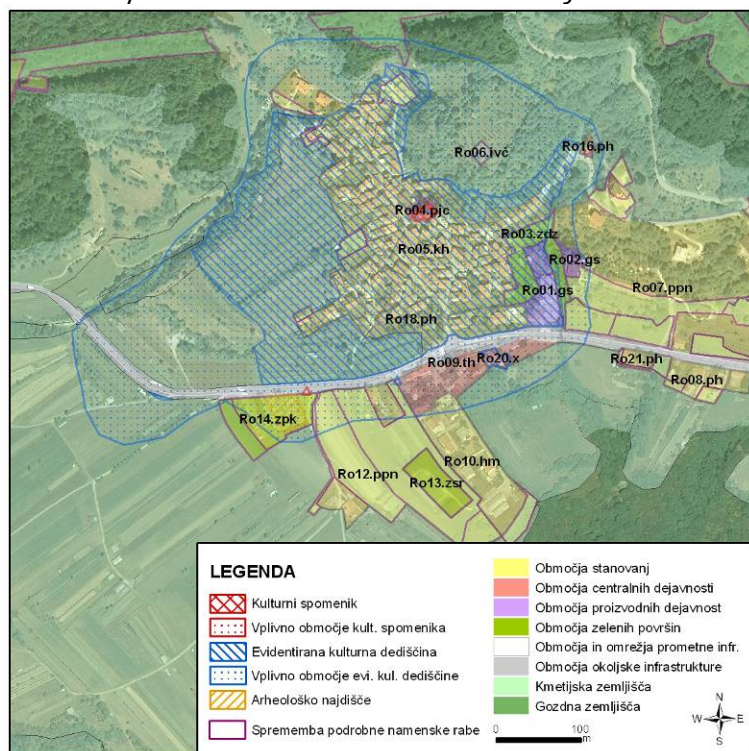
- obstoječe pokopališče pri Avčah (poseg 3-43, ZK): Avče - Spomenik iz prve svetovne vojne (EŠD. 4870)
- obstoječe pokopališče v Morskem (poseg 14-26, ZK): Kanal - Cerkev sv. Ane (EŠD. 3742)
- obstoječe pokopališče v Prilesju pri Plavah (poseg 25-10b in 25-10c, ZK): Prilesje pri Plavah - Cerkev sv. Ahaca (EŠD. 3890)
- obstoječe pokopališče v Gorenjem Polju pri Anhovem (poseg 34-14, ZK): Gorenje Polju pri Anhovem - Arheološko območje Grad (EŠD. 23319)
- obstoječe pokopališče v Ročinju (poseg 16-37, ZK): Ročinj - Rimskodobno grobišče na vaškem pokopališču (EŠD. 23321)
- vojaško pokopališče (poseg 8-18, ZK): Kal nad Kanalom - Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne (EŠD. 4861)
- obstoječe pokopališče ob cerkvi v Levpi (poseg 12-44, ZK): Levpa - Cerkev sv. Štefana (EŠD. 3812)
- evidentirani ostanki prve svetovne vojne pri Plavah (kapela s pokopališčem, poseg 15-56, ZD in CD): Plave - Kapela iz prve svetovne vojne (EŠD. 27539)
- znamenje pri pokopališču v Desklah (poseg 5-71b, CD): Deskle - Znamenje pri pokopališču (EŠD. 24276)
- nezazidane površine v Kanalu (poseg 10-15, ZD): Kanal - Vila Rabatta (EŠD. 23274)

Pri širjenju, zaokroževanju in notranjem razvoju naselij obstaja nevarnost negativnih vplivov na evidentirano **naselbinsko dediščino** v občini (trško jedro Kanala, vas Ročinj, , zato je potrebno posebno pozornost posvetiti varovanju ključnih značilnosti in elementov naselbinske dediščine. Na območjih naselbinske dediščine, kjer ni predvideno širjenje naselja (vas Zapotok v Brdih ter zaselki Čolnica, Bevčarji, Močila, Bajti in Britof) se z izvedbo plana ne pričakuje pomembnejših vplivov na značilnosti naselbinske dediščine (prepoznana lega v prostoru, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robovi naselja, vedute na zaselek, okoliška krajina). Tod so predvidene le manjše ureditve plana glede na obstoječe objekte oz. dejansko stanje v prostoru (Aup) in/ali vračanje nepozidanih stavbnih zemljišč v primarno rabo (renaturacija), s čimer se na območju naselbinske

dediščine prepreči širjenje poselitve ter zmanjšuje nevarnost negativnih vplivov na zgoraj našete značilnosti naselbinske dediščine v primeru novogradenj in pozidave teh območij. Znotraj teh območij so izjemoma možne manjše zaposelnosti s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo, ki pa ne bodo bistveno vplivale na naselbinsko dediščino. Na območju trškega jedra Kanala ni predvidena sprememba namenske rabe, notranji razvoj pa se ureja v skladu z urbanistično zasnovo (UN), znotraj katere je zagotovljeno ustrezno varovanje značilnosti naselbinske dediščine.

Na območju naselbinske dediščine **Ročinj – vas** (EŠD. 23312) je predvideno zaokroževanje naselja v manjšem obsegu ter ureditev plana glede dejansko stanje v prostoru (SSup – posegi: 16-1a, 16-20, 16-21, 16-25, 16-32), zaradi česar ne pričakujemo pomembnejših vplivov na značilnosti naselbinske dediščine. Nezazidane kmetijske površine na vzhodnem robu naselbinske dediščine se opredeli kot zeleno urbano površino (ZD – poseg 16-29), kar je z vidika ohranjanja naselbinske dediščine ugodno, saj se ohranja vmesno nepozidano območje, ki naselbinsko dediščino loči od vhodnega dela naselja, kjer je predvidena širitev in zaokroževanje naselja (posegi: 16-6, 16-22, 16-30, itd.). Širitev pozidave je predvidena tudi južno od državne ceste (posegi: 16-3, 16-16, 16-23). Predvidene širitve vzhodnega in južnega dela naselja se nahajajo na vplivnem območju naselbinske dediščine, zato je potrebno z ustreznimi ukrepi preprečiti negativne vplive na naselbinsko dediščino, predvsem glede vedut in okoliške krajine. Obe območji širjenja se urejata z OPPN, v okviru katerega se opredelijo ustrezni omilitveni ukrepi. V vplivnem območju naselbinske dediščine je predviden tudi predviden infrastrukturni objekt za obdelavo vode (poseg 16-36), ki pa ne bo imel bistveno vplival na naselbinsko dediščino.

Slika 33: Spremembe namenske rabe na območjih kulturne dediščine - Ročinj

Večina objektov in tudi območij kulturne dediščine se nahaja znotraj poselitvenih območij, zaradi česar obstaja potencialna nevarnost negativnih vplivov na kulturno dediščino zaradi notranjega razvoja naselij, vzdrževalnih in obnovitvenih del, itd. Prostorsko najbolj značilni objekti in območja kulturne dediščine znotraj naselij, ki jih je potrebno ustrezno varovati in ohranjati so: cerkve, kapelice, znamenja, spomeniki, hiše, domačije in drugi objekti (kmečki dvorec v Ročinju, šola v Kostanjevici, župnišče v Ligu, vodnjak in villa Rabatta v Kanalu, itd.). V obstoječih poselitvenih območjih, kjer se pričakuje zaokroževanja in notranji razvoj naselij je na nivoju OPN nemogoče podrobneje ovrednotiti dejanski vpliv, ki med obnovo grajene strukture, prenovo komunalne infrastrukture, itd. lahko nastane na kulturno dediščino.

Potencialen vpliv je lahko prisoten od najmilejših vplivov, kot so začasna krnitev integritete kulturne dediščine, do bistvenih vplivov, kot so fizični posegi v kulturno dediščino. Z ustreznimi ukrepi in omejitvami je možno in potrebno zagotoviti, da so vplivi na kulturno dediščino čim manjši, s tem pa sami posegi z vidika kulturne dediščine sprejemljivi. Zato je potrebno pri načrtovanju gradenj in prostorskih ureditev na območjih varstva kulturne dediščine in njihovih vplivnih območjih nujno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje.

Novi posegi se evidentiranim **območjem arheološke dediščine** izogibajo, kar je z vidika ohranjanja arheološke dediščine pozitivno. Čeprav se z OPN mestoma na evidentiranih območjih arheološke dediščine spreminja podrobna namenska raba, OPN ne predvideva novih posegov na teh območjih, saj gre za obstoječe objekte in ureditve ali pa za uskladitev dejanske in planske namenske rabe (renaturacija, ureditev plana).

- Poseg 3-42 leži deloma na robu kulturnega spomenika Avče - Gradišče V gradah (EŠD. 18269), vendar gre za obstoječi objekt za obdelavo vode, zato novi posegi v zemljinu niso predvideni. Ni vpliva na arheološko dediščino.
- Na območju arheološko območje Rog na Kambreškem (EŠD. 23320) je predvidena uskladitev dejanske in planske rabe, zaradi česar se gozdna zemljišča opredeli kot kmetijska zemljišča (posegi 9-59, 9-60). V manjšem delu pa gre za ureditev plana glede obstoječe objekte (poseg 9-87 - Aup). Skladno z navedenim novi posegi v zemljinu niso predvideni. Ni vpliva na arheološko dediščino.
- Na območju arheološkega območja Grad v Gorenje Polju pri Anhovem (EŠD. 23319) niso predvideni novi posegi, saj gre za uskladitev plana z opredelitvijo ustrezne podrobne namenske rabe (poseg 34-14: obstoječe pokopališče se prekategoriizira iz S v ZK). Mestoma pa gre za renaturacijo oz. vračanje nepozidanih stavbnih zemljišč v primarno rabo (posega 34-8 in 34-9). Novi posegi v zemljinu niso predvideni. Ni vpliva na arheološko dediščino.
- Tudi pri posegu 16-37 v Ročinju gre za uskladitev plana z opredelitvijo ustrezne podrobne namenske rabe (obstoječe pokopališče se prekategoriizira iz S v ZK), zato niso predvideni novi posegi na območje arheološke dediščine Rimskodobno grobišče na vaškem pokopališču v Ročinju (EŠD. 23321), ki leži znotraj obstoječega pokopališča. Ni vpliva na arheološko dediščino.

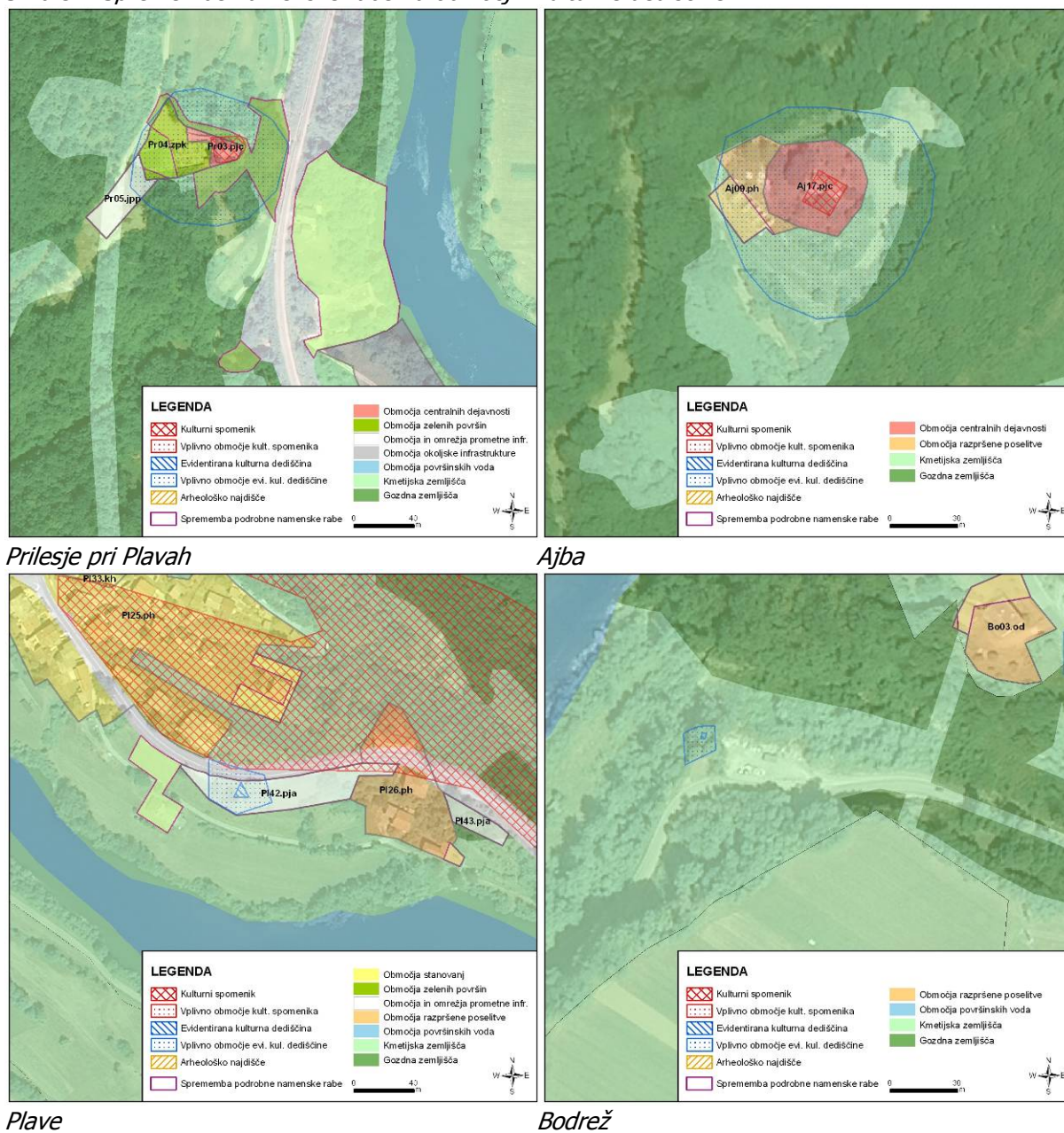
Z OPN se posega v kulturni spomenik Prilesje pri Plavah - Cerkev sv. Ahaca (EŠD. 3890) in njegovo vplivno območje. Obstoječe nezazidano stavbno zemljišče v okolici cerkve se vrne v primarno rabo (poseg 25-8: renaturacija iz S v G), kar je z vidika ohranjanja kulturnega spomenika pozitivno, saj so s tem onemogočene gradnje v njegovem vplivnem območju, ter s tem potencialni negativni vplivi. Območje obstoječega pokopališča pa se opredeli z ustrezno podrobno namensko rabo (ZK, poseg 25-10b in 25-10c), kar je pozitivno z vidika ohranjanja prostorskega konteksta sakralnega spomenika in njegove funkcije. Jugozahodno od cerkve in pokopališča je predvidena ureditev parkirišča za potrebe pokopališča (poseg 25-13, sprememba namenske rabe iz G v PO), ki je sprejemljiva ob upoštevanju pogojev in usmeritev, ki jih bo na izvedbenem nivoju podal pristojni Zavod za varstvo kulturne dediščine.

V vplivnem območju kulturnega spomenika Ročinj - Cerkev sv. Petra (EŠD. 3973) je predvidena rekonstrukcija obstoječega, vendar porušenega, objekta (poseg 1-3, Aj09.ph). Glede na to, da gre za rekonstrukcijo izvornega objekta je poseg sprejemljiv ob upoštevanju pogojev in usmeritev, ki jih bo na izvedbenem nivoju podal pristojni Zavod za varstvo kulturne dediščine.

Pri Plavah je z OPN predvidena ureditev avtobusnega postajališča (poseg 15-66, PO), ki deloma posega na območje memorialne dediščine Plave - Spomenik NOB (EŠD. 23994) in pripadajočega vplivnega območja. Poseg je sprejemljiv v primeru, da predvidene ureditve ne posegajo na območje kulturne dediščine ter ob upoštevanju pogojev in usmeritev, ki jih bo na izvedbenem nivoju podal pristojni Zavod za varstvo kulturne dediščine.

Ob cesti med Kanalom in Bodrežom je že urejen zbirni center odpadkov občine Kanal ob Soči, ki se nahaja v neposredni bližini objekta sakralne stavbne dediščine Znamenje pred vasjo Bodrež (EŠD. 24283) in pripadajočega vplivnega območja. Zaradi obstoječega zbirnega centra odpadkov je okrnjen prostorski kontekst zavarovane enote kulturne dediščine, zato bi bilo potrebno v njegovem zahodnem delu vzpostaviti pas vegetacije, s katerim bi se zakrilo poglede na zbirni center iz smeri znamenja oz. ceste.

Slika 34: Spremembe namenske rabe na območjih kulturne dediščine

Na območju kulturnega spomenika Doblar - Domačija Doblar 25 (EŠD. 23330) je predvidena renaturacija oz. vračanje nepozidanih stavbnih zemljišč v primarno rabo (gozd, poseg 6-17). Domačija je odličen etnografski spomenik najširšega slovenskega pomena (gre za najbolj zahodni primer najbolj izrazito kemčkih fresk, hkrati pa tudi same freske predstavljajo vrhunski dosežek ljudskega slikarstva baročnega obdobja), za katerega je določen varstveni režim prve stopnje in varovanje spomenika v celoti, neokrnjenosti in izvirnosti. Načrtovani poseg v ničemer ne posega na območje samega objekta in njegovo neposredno okolico, kjer kvečjemu preprečuje nastanek novih objektov. Zato vplivov na kulturni spomenik ne pričakujemo.

Na podoben način predvideva OPN renaturacijo (vračanje nepozidanih stavbnih zemljišč v primarno rabo) in/ali ureditev plana glede na obstoječe objekte in dejansko stanje v prostoru (Aup, SKUp) tudi na številnih območjih razpršene poselitve, med katerimi so tudi posamezni objekti in območja profane

stavbne dediščine (domačije): Lig - Domačija Strmec 5 (EŠD. 25485) in Lig - Domačija Strmec 4 (EŠD. 25484), Seniški Breg - Domačija Seniški Breg 42 (EŠD. 25488), Šeberjak - Domačija Šeberjak 2 (EŠD. 720), Ukanje - Domačija Fili 4 (EŠD. 25490) in Ukanje - Hiša Fili 1 (EŠD. 25489), Zapotok v Brdih - Domačija Mišček 5 (EŠD. 25492) in Zapotok v Brdih - Domačija Zapotok 5. Na ta način so preprečeni novi posegi oz. gradnje na obstoječih nezazidanih stavbnih zemljiščih, s čimer se ohranja vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote kulturne dediščine z okolico, odnos do odprtega prostora, prepoznana lega in druge značilnosti kulturne dediščine.

Na vplivnem območju kulturnega spomenika Kambreško - Kuhinja z ognjiščem pri Lukčevih (EŠD. 12278) se območje obstoječega infrastrukturnega objekta za obdelavo vode prerazvrsti v območje stavbnih zemljišč za potrebe okoljske infrastrukture (poseg 9-40). Skladno z navedenim ocenjujemo, da ne bo vpliva na kulturni spomenik.

Območje memorialne dediščine Kanal - Spomenik Ivanu Čargu (EŠD. 27648) leži skupaj z vplivnim območjem v obvodnem pasu Soče, ki se opredeli kot zelena urbana površina (poseg 10-24, ZD). Območje je v OPN opredeljeno kot posebna ureditvena podenota (Ka46.pjo), znotraj katere je zagotovljeno varstvo kulturne dediščine.

Na območju memorialne dediščine Kanalski Vrh - Spominsko znamenje NOB (EŠD. 28051) in pripadajočem vplivnem območju je predvidena renaturacija oz. vračanje nepozidanih stavbnih zemljišč na robu naselja v primarno rabo (kmetijska zemljišča, poseg 11-9). V okviru kmetijskih površin je potrebno z ustreznimi ukrepi zagotoviti ohranjanje objekta kulturne dediščine in njegove okolice (ohranjanje urejenega prostora ob spomeniku, ohranjanje vedut).

Območju kulturnega spomenika Kal nad Kanalom - vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne (EŠD. 4861) se določi ustrezna podrobna namenska raba (poseg 8-18, ZK), znotraj katerega je zagotovljeno ohranjanje kulturne dediščine. Ohranjati pa je potrebno tudi okolico pokopališča, kjer se nahajajo pretežno kmetijske površine.

Izvedbeni del OPN predvideva tudi večje število posegov na območje kulturnega spomenika Sveta gora pri Gorici – Območje gore z Marijinim svetiščem (EŠD. 4941), vendar pa glede na naravo predvidenih posegov (posegi 15-8, 15-23, 15-65 22-1 do 22-8, 23-4 in 24-8) ne predvidevamo vplivov na kulturni spomenik in njegove bistvene značilnosti, saj gre predvsem za uskladitev dejanske in planske rabe. Kljub temu je potrebno pred morebitnimi posegi pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje.

Obravnavamo lahko neposreden, daljinski, kumulativni, trajen in začasen vpliv na kulturno dediščino.

Neposreden vpliv izvedbe plana pomeni posege na območja kulturne dediščine in posledično negativne vplive na kulturno dediščino. Z izvedbo plana se mestoma posega na območja kulturne dediščine, vendar je moč negativne vplive z ustreznimi ukrepi omiliti. Neposredni vpliv izvedbe plana na kulturno dediščino ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Daljinski vpliv izvedbe plana pomeni posege na okolico oz. vplivna območja območij in objektov kulturne dediščine, ki lahko imajo negativen vpliv na kulturno dediščino (razvrednotenje okolice, zastiranje pogledov, itd.). Daljinski vpliv izvedbe plana na kulturno dediščino ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Z vidika **kumulativnih vplivov** izvedbe plana je potrebno upoštevati skupne vplive posameznih posegov na območja in objekte kulturne dediščine ter njihove okolice. Kumulativni vpliv izvedbe plana na kulturno dediščino ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Začasen vpliv izvedbe plana je pretežno omejen na obdobje izvajanja gradbenih del, zaradi česar lahko pride do začasne krnitve integritete kulturne dediščine. Začasen vpliv izvedbe plana na kulturno dediščino ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Trajen vpliv izvedbe plana pomeni dolgoročen in nepovraten vpliv na celovitost območja in objektov kulturne dediščine. Trajen vpliv izvedbe plana na kulturno dediščino ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

IV.11.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

Vpliv izvedbe OPN občine Kanal ob Soči je ocenjen kot nebitven ob upoštevanju veljavnih varstvenih režimov, ki izhajajo iz odlokov o razglasitvi kulturnih spomenikov in veljavne zakonodaje, ter omilitvenih ukrepov in priporočil, ki so navedena v nadaljevanju.

Pri vseh posegih na objekte in območja kulturne dediščine ter tudi njihovih vplivnih območjih je potrebno dosledno upoštevati varstvene režime in usmeritve, ki jih podajajo:

- Odloki s katerimi so razglašeni kulturni spomeniki na območju občine Kanal ob Soči.
- Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Kanal, Zavod za varstvo kulturne dediščine, OE Nova Gorica, februar 2008.
- Smernice za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči, september 2009.
- Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine, Ministrstvo za kulturo, september 2008.

Pred načrtovanjem in izvajanjem posegov na objektih, območjih in vplivnih območjih kulturnih spomenikov in varovane kulturne dediščine je skladno z *Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08)* potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje za načrtovanje posegov in kulturnovarstveno soglasje na predlagane rešitve, ki jih izda Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Nova Gorica. Na ta način se zagotavlja, da bodo vplivi posegov na objekte kulturne dediščine za nova območja urejanja nebitveni ob upoštevanju standardnih in zakonsko predpisanih omilitvenih ukrepov, ki jih za vsak poseg posebej poda pristojni Zavod za varstvo kulturne dediščine.

V nadaljevanje podajamo ključne omilitvene ukrepe in priporočila za ohranjanje kulturne dediščine:

- Za vse posege na območjih in objektih kulturnih spomenikov in kulturne dediščine je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasja pristojnega organa za varovanje kulturne dediščine. (O)
- Na območju kulturnih spomenikov so možni zgolj posegi, ki so v skladu s funkcijo kulturnega spomenika. (O)
- Na območjih naselbinske dediščine se zaščiti in varuje zgodovinski značaj naselja, prepoznano lego v prostoru, značilno naselbinsko zasnovo, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove naselja, vedute in okoliško krajino. Ponekod so možne manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. (O)
- Pri pripravi OPPN-16-1 SORG Ročinj jug in OPPN-16-2 SORG Ročinj vzhod je potrebno z ustreznimi ukrepi preprečiti negativne vplive na naselbinsko dediščino Ročinj – vas (zlasti z vidika vedut in okoliške krajine). (O)
- Objekte in območja kulturne dediščine znotraj poselitvenih območij je potrebno ohranjati pri širjenju in notranjem razvoju naselij, vzdrževalnih in obnovitvenih delih, itd. Pri tem se ne varuje zgolj samega objekta kulturne dediščine, temveč tudi njegovo okolico. (O)
- Na območjih profane stavbne dediščine – domačije, hiše in drugi objekti (npr. znamenja) - se enote kulturne dediščine ohranja na način, da širitve pozidave oz. novogradnje ne posegajo v zavarovano območje kulturne dediščine, ki se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, največkrat v okviru parcele.

- Po potrebi se vzpostavi cenzura. Potrebno je ohraniti oz. vzpostaviti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote kulturne dediščine z okolico oz. načrtovano pozidavo. (O)
- Na zahodnem robu zbirnega centra odpadkov pri Bodrežu bi bilo potrebno vzpostaviti pas vegetacije, s katerim bi se zakrilo poglede na zbirni center iz smeri objekta sakralne stavbne dediščine (Znamenje pred vasjo Bodrež) oz. ceste, s čimer bi se omililo negativen vpliv zbirnega centra na prostorski kontekst predmetne kulturne dediščine. Omilitveni ukrep je potrebno vključiti v OPN v tabelo »posebna merila in pogoje« za urejanje posameznih EUP. (O)
 - Na območju objektov sakralne stavbne dediščine – cerkva, so možni le posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo predmetnega kulturnega spomenika oz. enote kulturne dediščine in ki ne degradirajo prostorskega konteksta spomenika oz. dediščine. (O)
 - Pri predvideni ureditvi parkirišča v vplivnem območju kulturnega spomenika Prilesje pri Plavah - Cerkev sv. Ahaca (EŠD. 3890) je potrebno dosledno upoštevanju pogojev in usmeritev, ki jih bo na izvedbenem nivoju podal pristojni Zavod za varstvo kulturne dediščine. (O)
 - Pri predvideni rekonstrukciji objekta v vplivnem območju kulturnega spomenika Ročinj - Cerkev sv. Petra (EŠD. 3973) je potrebno dosledno upoštevanju pogojev in usmeritev, ki jih bo na izvedbenem nivoju podal pristojni Zavod za varstvo kulturne dediščine. (O)
 - Objekte in območja memorialne dediščine – spomenike naj se ohranja na obstoječih lokacijah. Odstranitev spomenika ni dovoljena. Ob spomenikih naj se ohranja urejen prostor. Drugi objekti naj se ne gradijo preblizu, pri čemer je potrebno ohraniti veduto na spomenik. (O)
 - Na območju memorialne dediščine Kanalski Vrh - Spominsko znamenje NOB (EŠD. 28051) je potrebno v okviru kmetijskih površin ohraniti urejen prostor ob spomeniku ter vedute. Obdelovalne površine naj se ne preveč približajo spomeniku. (O)
 - Z ureditvami na območju predvidenega avtobusnega postajališča v Plavah ni dovoljeno posegati na območje memorialne dediščine Plave - Spomenik NOB (EŠD. 23994) in pripadajoče vplivno območje. (O)
 - Območje kulturnega spomenika Kal nad Kanalom - vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne (EŠD. 4861) je potrebno ohranjati skupaj z pripadajočim vplivnim območjem. Površina pokopališča mora biti omejena z ograjo. Pokopališče se ohranja kot urejena travnata površina, obstoječa grobna znamenja se ohranja. (O)
 - Posegi na območja arheološke dediščine so pogojno sprejemljivi. Pred posegi je potrebno opraviti predhodne raziskave, s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva dediščine. Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Dediščina se lahko pred posegi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Glede na ohranjenost dediščine ponekod obstaja možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu (»in situ«). (O)
 - Tudi na območjih kmetijske rabe na območjih arheološke dediščine je potrebno pred večjimi zemeljskimi deli (globoko strojno oranje, agromelioracije, itd.) izvesti predhodne arheološke raziskave. (O)
 - Ob vseh posegih v zemeljske plasti je potrebno upoštevati splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja / lastnika zemljišča / investitorja / odgovornega vodjo del ob odkritju dediščine zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. (O)

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike je potrebno varovati optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

Za vsak konkreten poseg (ko bodo znani npr. tip posega, obseg posega, tehnologije.....) bo treba v nadaljnjem postopku ugotoviti vplive tega posega na kulturno dediščino in določiti ustrezne optimizacijske

ukrepe (npr. prostorsko-lokacijske izboljšave, tehnološke izboljšave, prostorsko-ureditvene izboljšave) oziroma predpisati ustrezne omilitvene ukrepe. V nadaljnjih postopkih bo treba zagotoviti ustrezno varstvo in ohranjanje objektov in območij kulturne dediščine, predvsem pa z nadaljnjimi ukrepi (tudi z ukrepi t.i. "aktivnega varstva") zagotoviti primerno vzdrževanje in obnovo objektov in območij kulturne dediščine. Ti ukrepi se morajo določiti in upoštevati tako v času priprave planov, v času izvajanja planov, kot tudi v času po izvedbi plana. Potrebno bo torej določiti pogoje za celostno ohranjanje kulturne dediščine.

IV.11.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

Posebni načini spremljanja stanja niso predvideni. Stanje kulturne dediščine se spremlja skladno s predpisanimi zakonskimi akti. Pri vsakem konkretnem posegu na območje kulturne dediščine se posebej določi načine spremljanja stanja.

IV.12. SVETLOBNO ONESNAŽENJE

IV.12.1 OKOLJSKI CILJI, MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

IV.12.1.1 OKOLJSKI CILJI PLANA IN KAZALCI

Cilji plana na področju svetlobnega onesnaženja:

- Ustvariti kakovostne pogoje za bivanje z urejeno komunalno opremljenostjo naselij ter z učinkovito rabo energije.

Izbrani cilji celovite presoje in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment svetlobno onesnaženje so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela 92: Okoljski cilji plana in kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment svetlobno onesnaženje

Segment	Okoljski cilji plana	Kazalci za spremljanje doseganja ciljev
Svetlobno onesnaženje	S1 – Zmanjševanje svetlobnega onesnaženja	<u>Količina porabljene električne energije za javno razsvetljavo na prebivalca letno</u> Delež ustrezno oblikovanih svetilk (ne sevajo navzgor)

IV.12.1.2. ANALIZA SKLADNOSTI OKOLJSKIH CILJEV PLANA S CILJI NADREJENIH PLANOV IN PROGRAMOV

Okoljski cilji za področje svetlobno onesnaženje, ki so predstavljeni v različnih programih ter strategijah, so podani v spodnji tabeli.

Tabela 93: Analiza skladnosti ciljev plana z okoljskimi cilji državnih in mednarodnih planov s področja okolja za segment svetlobno onesnaženje

Dokument	Cilji in ukrepi
<i>Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, Ur. l. št. 81/07, 109/07</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Varstvo narave pred škodljivim delovanjem svetlobnega onesnaževanja. • Varstvo bivalnih prostorov pred motečo osvetljenostjo zaradi razsvetljave nepokritih površin. • Varstvo ljudi pred bleščanjem. • Varstvo astronomskih opazovanj pred sijem neba. • Zmanjšanje porabe električne energije virov svetlobe, ki povzročajo svetlobno onesnaževanje.
SKLADNOST	Okoljski cilj plana je skladen s cilji zgoraj navedenih planov in programov

IV.12.1.3. MERILA IN METODA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA

Za izdelavo lestvice vrednotenja so uporabljene zakonsko predpisane mejne vrednosti in ciljne vrednosti za obremenitev z umetno svetlobo, ki jih določa *Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/07, 109/07)*:

- Uredba določa ciljne vrednosti za razsvetljavo cest in javnih površin glede letne porabe elektrike vseh svetilk, ki je 44,5 kWh na prebivalca na leto.
- Uredba določa tudi mejne vrednosti za naslednje vire svetlobe: razsvetljavo proizvodnega objekta, poslovne stavbe, ustanove, fasad, razsvetljavo kulturnega spomenika, objektov za oglaševanje, mejne vrednosti za osvetljenost, ki jo povzročajo svetilke za razsvetljavo nepokritih površin na varovanih prostorih stavb.
- Uredba tudi določa prepoved uporabe, če svetloba seva v obliki svetlobnih snopov proti nebu ali površinam, ki svetlobo odbijajo proti nebu,

V spodnji tabeli so podane mejne vrednosti za vire svetlobe, ki so oz. bodo prisotni na območju občine.

Tabela 94: *Mejne vrednosti za vire svetlobe na območju občine*

Vir svetlobe	Način merjenja	Mejne vrednosti
Razsvetljava proizvodnega objekta	Povprečna električna moč svetilk zračunana na vsoto zazidane površine stavb proizvodnega objekta in osvetljene nepokrite zazidane površine gradbenih inženirskih objektov, ki so namenjeni proizvodnemu procesu.	0,090 W/m ² med izvajanjem proizvodnega procesa ter 30 minut pred začetkom in po koncu obratovalnega časa. 0,015 W/m ² zunaj časa za izvajanje proizvodnega procesa.
	Celotna električna moč svetilk.	Ne glede na izračun povprečne električne moči svetilk se lahko za razsvetljavo proizvodnega objekta uporabi ena ali več svetilk, katerih celotna električna moč ne presega 300 W.
	Razsvetljava poslovne stavbe	Povprečna električna moč svetilk razsvetljave poslovne stavbe izračunana na vsoto zazidane površine stavb za izvajanje poslovne dejavnosti in osvetljene nepokrite zazidane površine gradbenih inženirskih objektov ob poslovni stavbi, ki so namenjeni prometu blaga in ljudi ali izvajanju poslovne dejavnosti. Celotna električna moč ene ali več svetilk.
Razsvetljava ustanove	Povprečna električna moč vseh svetilk razsvetljave ustanove izračunana na vsoto zazidane površine stavb ustanove in osvetljene nepokrite zazidane površine gradbenih inženirskih objektov ob stavbah ustanove, ki so namenjeni prometu blaga in ljudi ali izvajanju dejavnosti ustanove.	0,060 W/m ² v obratovalnem času ustanove ter 30 minut pred začetkom in po koncu obratovalnega časa. 0,015 W/m ² zunaj obratovalnega časa ustanove.
	Celotna električna moč ene ali več svetilk.	Ne glede na izračun iz prvega odstavka tega člena se lahko za razsvetljavo ustanove uporabi eno ali več svetilk, katerih celotna električna moč ne presega 180 W.
	Razsvetljava fasad	svetlost osvetljenega dela fasade, izračunana kot povprečna vrednost celotne površine osvetljenega dela fasade
Razsvetljava kulturnega spomenika	svetlost osvetljenega dela kulturnega spomenika, izračunana kot povprečna vrednost celotne površine osvetljenega dela kulturnega spomenika 1 cd/m ² .	1 cd/m ²
Razsvetljava objektov	Električna moč vseh notranjih svetilk za	17 W/m ² za oglasne površine, večje od 18,5 m ²

Vir svetlobe	Način merjenja	Mejne vrednosti
za oglaševanje	osvetljevanje objekta za oglaševanje	27 W/m ² za oglasne površine, večje od 12,5 m ² in manjše od 18,5 m ²
		– 35 W/m ² za oglasne površine, večje od 3,5 m ² in manjše od 12,5 m ²
		60 W/m ² za oglasne površine, večje od 2 m ² in manjše od 3,5 m ²
		80 W za oglasne površine, manjše od 2 m ²

Tabela 95: Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov – segment svetlobno onesnaženje

Cilji	Izhodišča	Metodologija vrednotenja in ocenjevanja
<p>/S1/ Zmanjševanje svetlobnega onesnaženja</p>	<p>Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/07, 109/07)</p>	<p>Kazalec: Količina porabljene električne energije za javno razsvetljavo na prebivalca letno</p> <p><u>Dodatni kazalci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Delež ustrezno oblikovanih svetilk (ne sevajo navzgor) <p><u>Vir podatkov:</u> Kataster javne razsvetljave.</p> <p><u>Vrednotenje:</u> Ekspertna ocena. Primerjava količine porabljene električne energije za javno razsvetljavo s ciljnim vrednostmi. Analiza ustreznosti svetilk, ki se uporabljajo za javno razsvetljavo.</p> <p><u>Ocenjevanje:</u></p> <p>A: Ni vpliva / pozitiven vpliv. Izvedba plana ne bo imela vpliva na svetlobno onesnaženje oz. bo vpliv pozitiven.</p> <p>B: Vpliv je nebistven. Poraba električne energije za javno razsvetljavo je manjša od 44,5 kWh na prebivalca na leto. Izvedba plana ne povzroča bistvenih sprememb v porabi električne energije in svetlobnem onesnaženju.</p> <p>C: Vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Poraba električne energije za javno razsvetljavo presega ciljno vrednost 44,5 kWh na prebivalca na leto, vendar je predvidena zamenjava svetilk ter posledično zmanjševanje porabe električne energije, kot tudi povečanje deleža ustrezno oblikovanih svetilk. Dolgoročno lahko pričakujemo zmanjševanje svetlobnega onesnaženja.</p> <p>D: Vpliv je bistven. Poraba električne energije za javno razsvetljavo presega 44,5 kWh na prebivalca na leto, ukrepi za izboljšanje stanja niso predvideni. Obstoječa prekomerna stopnja svetlobnega onesnaženja se ne bo spremenila.</p> <p>E: Vpliv je uničujoč. Poraba električne energije za javno razsvetljavo krepko presega 44,5 kWh na prebivalca na leto, predvidoma pa se bo še povečala. Svetlobno onesnaženje se bo dolgoročno povečevalo.</p>

IV.12.2 STANJE OKOLJA

Vlada RS je konec meseca avgusta 2007 sprejela *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur.l. RS, št. 81/2007, 109/07)*, s katero se ureja varstvo pred svetlobnim onesnaževanjem, ki ga povzroča širjenje svetlobe v okolje zaradi obratovanja razsvetljave za osvetljevanje nepokritih površin na prostem. Z izvajanjem določil sprejete uredbe naj bi se do leta 2010 ustavilo naraščanje porabe elektrike za javno razsvetljavo, do leta 2017 pa naj bi se dosegla ciljna vrednost letne porabe elektrike za obratovanje javne razsvetljave, ki je izračunana na prebivalca. Uredba v 5. členu predpisuje, da letna poraba elektrike svetilk, ki so na območju posamezne občine vgrajene v razsvetljavo občinskih cest in razsvetljavo javnih površin, ki jih občina upravlja, izračunana na prebivalca občine, ne sme presežati ciljne vrednosti 44,5 kWh.

Sodobne raziskave kažejo, da je z ustrezno ureditvijo razsvetljave mogoče zagotoviti tako prometno varnost kot tudi bistveno zmanjšanje stroškov vzdrževanja javne razsvetljave in stroškov porabe električne energije. Varčevanje z energijo posledično prinaša tudi koristi na področju varovanja okolja, saj se z zmanjševanjem porabe električne energije, zmanjšujejo tudi emisije toplogrednih plinov v ozračje.

Opis in podatke o stanju javne razsvetljave in porabi električne energije za javno razsvetljavo v občini Kanal ob Soči povzemamo po študiji »Lokalni energetski koncept Občine Kanal ob Soči (Goriška lokalna energetska agencija, 2008)«. V občini Kanal ob Soči skrbi za distribucijo elektrike in za vzdrževanje javne razsvetljave podjetje Elektro Primorska, d.d.

V občini Kanal ob Soči so leta 2007 popisali svetilke javne razsvetljave po tipu, moči sijalke in vrsti droga. Popisanih je bilo 833 svetilk, med katerimi prevladujejo sijalke nazivne moči 50 in 125 W. Skupna priključna moč sijalk znaša 72.200 W. Večina svetilk je starejšega datuma, zato se dotrajane svetilke zamenjuje z novimi. Nameščene nove svetilke imajo večinoma visokotlačne natrijeve sijalke moči 70 W, 100 W in 150 W. V občini se letno namesti oziroma zamenja približno 15 svetilk, vendar bo potrebno sanacijo v naslednjih letih pospešiti, saj bo le tako mogoče zadostiti zahtevam *Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur.l. RS, št. 81/07, 109/07)*. Na terenskem ogledu svetilk javne razsvetljave v občini Kanal ob Soči je bilo ugotovljeno, da le posamezne svetilke ustrezajo 4. členu omenjene Uredbe, ki zahteva, da je delež svetlobnega toka uporabljenih svetilk, ki seva navzgor enak 0%. Po oceni podani v lokalnem energetskem konceptu bo potrebno zamenjati oziroma prilagoditi vsaj 90% vseh svetilk, ki osvetljujejo ceste in javne površine v občini, kar je v skladu z 28. členom Uredbe potrebno izvesti do 31. decembra 2016. Na spodnji sliki je podan zemljevid svetilk javne razsvetljave v naselju Kanal, pri čemer so svetilke posameznega prižgališča označena z različnimi barvami.

Slika 35: Zemljevid svetilk javne razsvetljave v naselju Kanal

(Vir: Lokalni energetski koncept Občine Kanal ob Soči, Goriška lokalna energetska agencija, 2008)

V letu 2006 je znašala poraba elektrike za razsvetljavo cest in javnih površin 647.917 kWh kar znaša 110 kWh/prebivalca, medtem ko je v letu 2007 kljub postavitvi dodatnih svetilk za javno razsvetljavo v Desklah poraba znašala 602.974 kWh oz. približno 100 kWh/prebivalca. Zmanjšanje porabe je posledica vzpostavitve regulacije svetlobnega toka, tako da od 23 ure do 5 ure zjutraj deluje javna razsvetljava cest in javnih površin v polnočnem režimu z zmanjšano močjo. Opisan ukrep varčevanja je prinesel 22% zmanjšanje rabe elektrike v letu 2007 v primerjavi z letom 2006. Kljub zmanjšanju porabe je poraba elektrike za razsvetljavo cest in javnih površin nad slovenskim povprečjem, kjer se je v letih 2005-2006 v povprečju za javno razsvetljavo porabilo okrog 70 kWh na prebivalca, ter krepko nad ciljno vrednostjo porabe električne energije (44,5 kWh na prebivalca letno), ki jo je v skladu z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur.l. RS, št. 81/07, 109/07)* potrebno zagotoviti do leta 2017.

Lokalno energetski koncept občine predlaga dopolnitev obstoječega popisa svetilk ter izdelavo študije racionalizacije javne razsvetljave z namenom vodenja porabe električne energije in zmanjšanja stroškov. Na podlagi tovrstne strategije razvoja javne razsvetljave je možno izvesti prilagoditev trenutne javne razsvetljave zahtevam *Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur.l. RS, št. 81/07, 109/07)*.

Poleg javne razsvetljave je vir svetlobnega onesnaženja tudi osvetljevanje gospodarskih/industrijskih območij, ki niso del javne katastra javne razsvetljave. Prav tako so osvetljeni tudi posamezni kulturni spomeniki oz. fasade ustanov, ki so osvetljeni z reflektorji od spodaj navzgor, zaradi česar velik del svetlobe seva proti nebu.

IV.12.3 VPLIVI PLANA NA OKOLJE

IV.12.3.1 OPREDELITEV IN PRESOJA UGOTOVLJENIH POMEMBNIH VPLIVOV IZVEDBE PLANA

Opredeljene ocene smo opredelili v skladu z predhodno postavljeno lestvico metodologije vrednotenja in ocenjevanja vplivov izvedbe plana. Pri ocenjevanju smo izhajali iz javno dostopnih podatkov, izkušenj iz podobnih primerov ter zakonsko opredeljenih mejnih vrednosti.

Tabela 96: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana na svetlobno onesnaženje

Okoljski cilj	Kazalec	Opredelitev vpliva	Ocena vpliva					
			Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni
/S1/	Količina porabljene električne energije za javno razsvetljavo na prebivalca letno	Novi viri svetlobnega onesnaženja – nove ureditve in območja z javno razsvetljavo. Obstoječa neustrezna javna razsvetljava (kumulativni vpliv). Potrebno izvajanje ukrepov za zmanjševanje svetlobnega onesnaženja (izdelava načrta razvoja javne razsvetljave občine, prenova obstoječe javne razsvetljave, itd.).	C	C	C	X	C	X

Podrobna opredelitev in vrednotenje vplivov

Strateški del OPN

Strateški del OPN navaja, da se javna razsvetljava ob prometnicah in drugih javnih površinah v naseljih se dograjuje zaradi prometne in splošne varnosti prioritarno na območjih gostejše poseljenosti in pomembnejših prometnicah. Na ta način se povečuje število virov osvetljevanja in posledično tudi količina porabljene električne energije za javno razsvetljavo. Vendar pa OPN tudi zahteva, da se pri načrtovanju gradnje upošteva sodobne tehnološke dosežke v skladu z učinkovito rabo energije in omejitvami svetlobnega onesnaževanja. Skupaj s predvideno postopno prenovo obstoječega omrežja javne razsvetljave se na ta način zagotavlja zmanjševanje svetlobnega onesnaženja, kot tudi porabo energije za potrebe javne razsvetljave.

V skladu z navedenim ocenjujemo, da bo **vpliv strateškega dela plana na svetlobno onesnaženje nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).**

Izvedbeni del OPN

Z izvedbo OPN so na območju občine predvidene nove ureditve in območja, na katerih bo potrebno zagotoviti javno razsvetljavo: širitev naselij (npr. Ročinj), območja centralnih dejavnosti (Deskle, Kanal), obvoznica Kanal, parkirišča, kolesarske in pešpoti, športna igrišča, itd. Pri umeščanju novih virov svetlobe je potrebno dosledno upoštevati zahteve *Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur.l. RS, št. 81/07, 109/07)*, kar je ustrezno vključeno tudi v izvedbeni del dopolnjenega osnutka OPN (36. člen): »Pri načrtovanju gradenj vseh vrst objektov in drugih posegov v prostor je potrebno upoštevati *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 81/07)*. Pri razsvetljavi cest in javnih površin je potrebno upoštevati ciljne vrednosti te uredbe. Za razsvetljevanje cest in drugih javnih površin naj se uporabljajo energetske varčne sijalke in svetila z zasenčenim osvetljevanjem v nebo. Pri gradnji in rekonstrukciji javne razsvetljave je potrebno načrtovati vgraditev stikal za reguliranje polnočnega delovanja javne razsvetljave na odjemnih mestih.« Ob upoštevanju navedenih pogojev ocenjujemo, da zaradi izvedbe novih posegov ne predvidevamo bistvenega vpliva na svetlobno onesnaženje.

Večji problem predstavlja obstoječa javna razsvetljava, ki v največji meri ni usklajena z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 81/07)*, zaradi česar je ciljna vrednost porabe električne energije za javno razsvetljavo na prebivalca letno občutno presežena. Predvidena območja, ki bodo opremljena z javno razsvetljavo, bodo zato imela kumulativen vpliv z obstoječimi viri svetlobnega onesnaženja. Za doseganje zadanega okoljskega cilja – zmanjševanje svetlobnega onesnaženja v mestni občini Kanal ob Soči bi bilo potrebno v skladu z navedeno Uredbo pripraviti načrt javne razsvetljave, ter v skladu s tem zagotoviti izvajanje ustreznih ukrepov.

Obravnavamo lahko neposreden, daljinski, kumulativni in trajen vpliv na svetlobno onesnaženje.

Neposreden vpliv izvedbe plana pomeni nove vire svetlobnega onesnaženja na območju občine zaradi umeščanja novih območij, na katerih bo potrebno zagotoviti javno razsvetljavo, ki mora biti načrtovana v skladu z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur.l. RS, št. 81/07, 109/07)*. Neposredni vpliv izvedbe plana na svetlobno onesnaženje ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C.**

Daljinski vpliv izvedbe plana obravnavamo zaradi značilnosti svetlobnega onesnaženja, da se širi v prostoru na velike razdalje, tudi izven območja posameznega posega. Daljinski vpliv izvedbe plana na svetlobno onesnaženje ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C.**

Kumulativne vplive izvedbe plana je potrebno upoštevati, saj so poleg obstoječih virov svetlobnega onesnaženja predvidena nova območja, na katerih bo potrebno zagotoviti javno razsvetljavo. Obvezno je potrebno zagotoviti ustrezne ukrepe za zmanjševanje svetlobnega onesnaženja tudi na obstoječi javni

razsvetljavi. Kumulativni vpliv izvedbe plana na svetlobno onesnaženje ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

Trajen vpliv izvedbe plana je obravnavan zaradi dolgoročnosti umeščanja novih virov svetlobnega onesnaženja. Javna razsvetljava mora biti načrtovana v skladu z *veljavno zakonodajo*. Trajen vpliv izvedbe plana na svetlobno onesnaženje ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – **ocena C**.

IV.12.4. OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV

Vpliv izvedbe občine Kanal ob Soči na svetlobno onesnaženje je ocenjen kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov in priporočil:

- Za zmanjševanje porabe električne energije za javno razsvetljavo in izboljšanje stanja svetlobnega onesnaženja morata občina Kanal ob Soči in upravljavec javne razsvetljave zagotoviti ustrezne ukrepe za doseganje zahtev *Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. št. 81/07, 109/07)*. (O)
- Vsi novi viri svetlobe morajo biti v skladu z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. št. 81/07, 109/07)* in pod mejnimi vrednostmi, ki jih Uredba določa (mejne vrednosti povzete v poglavju Merila in metode vrednotenja vplivov plana). (O)
- Pri razsvetljavi cest in javnih površin je potrebno upoštevati ciljne vrednosti *Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, Ur. l. št. 81/07, 109/07*. Za razsvetljevanje cest in drugih javnih površin naj se uporabljajo energetske varčne sijalke in svetila z zasenčenim osvetljevanjem v nebo. Pri gradnji in rekonstrukciji javne razsvetljave je potrebno načrtovati vgraditev stikal za reguliranje polnočnega delovanja javne razsvetljave na odjemnih mestih. (O)
- Obstoječi viri svetlobe, ki niso skladni z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. št. 81/07, 109/07)* se sanirajo in nadomestijo z viri svetlobe, ki so v skladu z veljavno zakonodajo. (O)
- Občina Kanal ob Soči naj zagotovi strategijo razvoja javne razsvetljave občin v okviru katere se predvideni ukrepi za zmanjševanje svetlobnega onesnaženja (prioritete zamenjave svetilk, ustrezna moč sijalk, možnost korigiranja nagibov svetilke, itd.). (O)

IV.12.5. PROGRAM SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVAJANJA PLANA (MONITORING)

Načrt razsvetljave

Upravljavec razsvetljave katere celotna električna moč svetilk presega 10 kW ali 1 kW, če gre za razsvetljavo kulturnih spomenikov, fasad ali objektov za oglaševanje, mora skladno z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, Ur. l. št. 81/07, 109/07* izdelati načrt razsvetljave in ga poslati ministrstvu v elektronski obliki najpozneje tri mesece po začetku njenega obratovanja ali tri mesece po njeni obnovi, ki povzroči povečanje električne moči svetilk razsvetljave za več kot 15% ali zamenjavo več kot 30% njenih svetilk. Ne glede na poročanje o spremembah razsvetljave iz prejšnjega odstavka mora upravljavec razsvetljave vsako peto leto po začetku njenega obratovanja načrt razsvetljave ponovno izdelati in ga poslati na ministrstvo najpozneje do 31. marca v prvem letu po tem, ko se je končalo obdobje petih koledarskih let obratovanja razsvetljave.

Obratovalni monitoring

Upravljavec ene ali več razsvetljav skupaj, katerih celotna električna moč svetilk presega 50 kW ali 20 kW, če gre za razsvetljavo cest in javnih površin, ali 5 kW, če gre za razsvetljavo kulturnih spomenikov, fasad ali objektov za oglaševanje, je dolžan skladno s predpisom, ki ureja monitoring svetlobnega onesnaževanja, zagotoviti izvedbo obratovalnega monitoringa, ki obsega:

- izvedbo meritev osvetljenosti varovanih prostorov iz 16. člena te uredbe, razen za osvetljenost, ki jo povzroča razsvetljava objektov za oglaševanje,
- izdelavo evidence električne moči in drugih lastnosti svetilk razsvetljave, določenih s to uredbo, in
- izračun porabe električne energije za obratovanje razsvetljave, če gre za razsvetljavo javnih površin ali cest.

Izvedbo obratovalnega monitoringa iz prejšnjega odstavka mora upravljavec razsvetljave zagotoviti v obsegu in na način, ki sta podrobneje določena s predpisom, ki ureja monitoring svetlobnega onesnaževanja. Poročilo o obratovalnem monitoringu za pretekla tri leta mora upravljavec razsvetljave poslati ministrstvu najpozneje do 31. marca v prvem letu po tem, ko se je končalo obdobje treh koledarskih let obratovanja razsvetljave.

IV.13. ČEZMEJNI VPLIVI

Čezmejne vplive Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči ocenjujemo na sosednjo državo Italijo.

Z OPN občine Kanal ob Soči niso predvidene dejavnosti, ki bi povzročile znatne škodljive čezmejne vplive na okolje, skladno z Dodatkom I Konvencije o presoji čezmejnih vplivov na okolje (Zakon o ratifikaciji Konvencije o presoji čezmejnih vplivov na okolje (MPCVO); Ur.l. RS, št. 11/98). Kljub temu so s planom predvideni posamezni posegi in ureditve, ki bodo imeli tudi čezmejne vplive na okolje.

V neposredni bližini državne meje z Italijo (dolina Idrije, Kambreško) niso predvideni posegi in dejavnosti, ki bi lahko imeli čezmejne vplive. Vendar pa OPN predvideva posamezne posege in ureditve ob reki Soči, ki bi lahko imele vpliv nanjo (kemijsko in ekološko stanje vode, poplavna varnost). Reka Soča se v mestni občini Nova Gorica steka preko državne meje v Italijo, zato bi lahko imela izvedba plana tudi določen čezmejni vpliv.

OPN predvideva dograditev kanalizacijskega sistema in izgradnjo čistilnih naprav v naseljih Avče, Ročinj in Plave, posledično pa se bo nekoliko izboljšalo kemijsko in ekološko stanje reke Soče, v katero se trenutno izlivajo neprečiščene odpadne vode. Kljub temu ocenjujemo, da se kemijsko in ekološko stanje reke Soče dolvodno v Italiji zaradi tega ne bo bistveno spremenilo.

Z vidika poplavne varnosti ob Soči dolvodno z OPN niso predvideni posegi in ureditve, ki bi povzročili povečanje poplavne ogroženosti ob Soči dolvodno, zato ocenjujemo da izvedba OPN ne bo imela čezmejnega vpliva na poplavno varnost območij ob Soči v Italiji.

Do čezmejnih vplivov bi lahko tudi v primeru onesnaženja reke Soče zaradi predvidenih **ureditev na levem bregu Soče v Solkanu** (športni park, SO-04 BC 01, SO-05 BC 07, SO-05 BC 08). Območje se ureja z OPPN v okviru katerega bodo zagotovljeni ukrepi za preprečevanje negativnih vplivov na površinske vode (Soča), s čimer bo preprečeni tudi negativni čezmejni vplivi.

Izvedba OPN občine Kanal ob Soči **ne bo povzročila čezmejnih vplivov oz. bo čezmejni vpliv pozitiven – ocena A.**

V. SKLEPNA OCENA SPREJEMLJIVOSTI PLANA

V.1 OCENA SPREJEMLJIVOSTI IZVEDBE PLANA

V predmetnem okoljskem poročilu, ki je vezan na pripravo Občinskega prostorskega načrta občine Kanal ob Soči so ugotovljeni, opisani in ovrednoteni pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša

Ocena posledic učinkov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev celovite presoje se je ugotavljala v naslednjih velikostnih razredih:

- A – ni vpliva/pozitiven vpliv
- B – nebitven vpliv
- C – nebitven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)
- D – bistven vpliv
- E – uničujoč vpliv
- X – ugotavljanje vpliva ni možno.

Ocene posledic izvedbe plana velikostnega razreda A, B in C pomenijo, da so vplivi izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev sprejemljivi, pri čemer se z B ocenjujejo vplivi s povsem splošnimi ukrepi za omilitve; s C pa vplivi, ki se dosegajo ob upoštevanju dodatnih omilitvenih ukrepov. Ocenjeni posledic izvedbe plana velikostnega razreda D in E pomenita, da vplivi izvedbe plana za uresničevanje okoljskih ciljev niso sprejemljivi.

Posamezne ocene vpliva izvedbe plana na posamezne obravnavane segmente okolja so predstavljene v spodnji tabeli.

Tabela 97: Ocena vplivov izvedbe plana

Segment okolja	Ocena
Zrak in podnebne spremembe	C
Tla in kmetijska zemljišča	C (D*)
Vode	C
Hrup	C
Elektromagnetno sevanje	C
Odpadki	C (D*)
Gozd	C (D*)
Narava	C (D*)
Bivalno okolje in zdravje ljudi	A / C
Krajina in vidna kakovost okolja	C
Kulturna dediščina	C
Svetlobno onesnaženje	C

* Vpliv na posamezne segmente je sprejemljiv, če se iz OPN izloči posamezne posege oz. upošteva izpostavljene pogoje za sprejemljivost plana.

Skupna ocena vpliva izvedbe plana na okolje je C – vpliv je nebitven ob ustrezni izvedbi omilitvenih ukrepov, pri čemer je za sprejemljivost izvedbe plana na posamezne segmente potrebno upoštevati navede pogoje:

- **segment narava - izločiti je potrebno poseg kamnolom Javorca - KGV-16.ek (poseg 19-1)**
- **segment gozd - izločiti je potrebno poseg ureditve downhill proge nad HE Plave (poseg 15-58a,b)**

- **segment tla in kmetijska zemljišča - zagotoviti je potrebno nadomestna kmetijska zemljišča v zadostnem obsegu**
- **segment odpadki - območje zbirnega centra komunalnih odpadkov pri Bodrežu je potrebno opredeliti z ustrežno namensko rabo ter ustrežno urediti**
- **segment vode - za umeščanje objektov in drugih večjih ureditev na poplavna območja je potrebno izdelati karte poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti ter jih razmestiti na osnovi karte in veljavne zakonodaje.**

Le v tem primeru bodo okoljski cilji plana doseženi in izvedba plana sprejemljiva.

Poleg tega so za omilitev vplivov izvedbe plana potrebni še številni drugi ukrepi, ki so podani za vsak posamezen segment okolja. Najpomembnejši ukrepi so potrebni za omilitev vplivov na zrak, tla in kmetijska zemljišča, vode, hrup, ohranjanje narave in kulturno dediščino. Dosledna izvedba omilitvenih ukrepov je na nekaterih območjih ključna za okoljsko sprejemljivost izvedbe posameznih posegov.

Prav tako predlagamo, da se v OPN dodajo nekatere strateške usmeritve ter druge optimizacije plana:

- Za varno vodooskrbo je nujna določitev vodovarstvenih pasov in upoštevanje predpisanega režima v njih, kot tudi urejena, kvalitetna priprava surove vode.
- Divja odlagališča odpadkov je potrebno sanirati ter preprečiti nadaljnje odlaganje odpadkov na teh območjih.
- Za kamnoloma Cvetrež in Javorca je potrebno obvezno predvideti urejanje z OPPN, v okviru katerih se tudi podrobneje opredeli ukrepe za varstvo okolja.

Iz plana so bili že tekom priprave OP izločeni oz. zmanjšani nekateri posegi, za katere je bil ugotovljen nesprejemljiv vpliv, kar je podrobneje predstavljeno v naslednjem poglavju.

Ugotovitev okoljskega poročila za Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči je, da je plan ob izvedbi omilitvenih ukrepov sprejemljiv.

V.2. OPOZORILA O POTEKU IZDELAVE OKOLJSKEGA POROČILA

ALTERNATIVNE REŠITVE

Predlog OPN, ki je predmet presoje okoljskega poročila, nima alternativnih rešitev. Alternativne rešitve so bile preverjene že v času izdelave prostorskega akta (npr. v katero smer naj se širi posamezno naselje, vrednotenje različnih lokacij za umeščanje določene dejavnosti v prostor, itd.), zato jih OP ne preverja. Območja, ki so bila že v okviru izdelave prostorskega akta opredeljena kot nesprejemljiva za spremembo namenske rabe, so predhodno izločena iz plana. Presojanje v okoljskem poročilu zato ne temelji na izbiri najboljših alternativ, temveč na optimizaciji predloga OPN za občino Kanal ob Soči – torej na optimizaciji predlogov sprememb namenske rabe prostora in določil povezanih s posamezno enoto urejanja.

Opozoriti je potrebno, da v gre primeru občinskega prostorskega načrta za določanje namenske rabe novih območij urejanja, in ne za konkretne posege, pri katerem so možne alternative glede zmogljivosti, velikosti, lokacije, postopkov gradnje, metod dela, časovne razporeditve obratovanja in podobno.

SPROTNA OPTIMIZACIJA PLANA NA PODLAGI OKOLJSKE PRESOJE

Okoljsko poročilo se je izdelovalo sočasno z dopolnjenim osnutkom OPN Kanal ob Soči. Glede na to, da je presojanje vplivov v svojem bistvu načrtovalna dejavnost, katere namen je doseči ravnotežje med varstvenimi in razvojnimi potrebami, so nekatere ugotovitve okoljskega poročila, ki se nanašajo na okoljevarstvene vsebine, že vključene v OPN. Zaradi tega te ugotovitve in pomanjkljivosti v okoljskem poročilu niso vključene, saj je že dosežen njegov bistveni namen – izboljšanje in optimizacija OPN Kanal

ob Soči v zvezi z varstvenimi zahtevami. V primeru, da se je v okviru izdelave okoljskega poročila ugotovilo, da je določen poseg (ki je bil sicer ugoden iz urbanističnega in prostorskega vidika) iz okoljskega vidika nesprejemljiv, je bilo to dejstvo sprotno optimizirano v OPN.

V tem poglavju so tako navedene in opisane optimizacije OPN (spremembe lokacije posameznih dejavnosti, prilagajanja meja prostorskih enot varovanim ali ranljivim območjem, izločanje določenih posegov iz OPN, itd.), ki so bile izvedene kot sprotno upoštevanje predhodne okoljske presoje. Na tem mestu so torej zbrani in predstavljeni posegi, ki so bili obravnavani v okviru priprave okoljskega poročila, ter bili na podlagi negativne ocene optimizirani ali izločeni iz OPN.

IZLOČENI POSEGI

Naselje	Opis posega in obrazložitev razlogov za izločitev iz OPN
Ložice	Izločen je bil poseg 30-1b, kjer naj bi se izvedla krčitev gozda za potrebe pašnika. Ob ogledu terena je vidno, da bi se spremenila površina v pašno površino (v ta namen se ta gozd že uporablja), saj je ob ogledu terena vidna erozija in degradacija, poleg tega je vodotok ob tej površini (Trebež) rastišče venerinih laskov (novejši podatki), zato je potrebno ohranjati obstoječi gozd zaradi preprečevanja nadaljevanja omenjenih vplivov in posledično povečane transpiracije iz vodotoka (ta ima predvideno v toplem obdobju leta hudourniški značaj), kar bi ga še bolj izsušilo.
Zagomila	Na območju ožjega vodovarstvenega pasu je bila predvidena sprememba rabe iz gozdnih zemljišč v kmetijska zemljišča (pobuda 22-6), ki je bila naknadno umaknjena. Kmetovanje na ožjem vodovarstvenem pasu lahko poteka le pod strogimi omejitvami.
Morsko	Pobudi 25b,c segata neposredno v vodotok, kjer gradnja ni možna, zato sta bili obe pobudi zavrženi in izločeni.

OPTIMIZACIJE NAMENSKE RABE

V spodnji tabeli so navedene optimizacije in spremembe namenske rabe na podlagi ugotovitev in priporočil okoljskega poročila.

Naselje	Opis optimizacije namenske rabe in obrazložitev
VODE	
Morsko	Pobudi 25a sega v južnem delu neposredno v vodotok, kjer gradnja ni možna, zato se je pobuda ustrezno zmanjšala, na območju vodotoka pa ohranilo obstoječo rabo.
Ročinj	Območje vodotoka in priobalnega zemljišča v Ročinju, kjer so obstoječe nezazidana stavbna zemljišča se renaturira in vrne v primarno rabo (pobuda 16-55), ter na ta način zagotovi ohranjanje priobalnega pasu vodotoka.
Ložice	Območje energetske infrastrukture (Lo07.jsm) se je zmanjšalo na rob terase reke Soče, brežina pa se je opredelila kot druge zelene površine (Lo13.zvo).
Ložice	Na južnem robu naselja Ložice (Lo04.kh) je načrtovana ureditev plana (pobuda 30-8), ki sega na poplavno območje, zato se je območje pobude zmanjšalo na mejo obstoječih objektov.
EMS	
Kanalski vrh	Na območju Kanalskega vrha (Kv03.Kh) se je nepozidana stavbna zemljišča na vzhodnem robu zaselka, ki se nahajajo pod daljnovodom, vrnilo v primarno rabo.
GOZD	
HE Plave	Na območju obstoječe energetske infrastrukture pri Plavah se izvede ureditev plana (15-50; K2 → E; Pl13.ike), ki je v osnutku OPN deloma segala v območje varovalnega gozda. Naknadno se je ureditev plana omejila do meje varovalnega gozda, saj se objekt nahaja izven varovalnega gozda.

Doblar	Na območju obstoječe energetske infrastrukture HE Doblar se izvede uskladitev namenske rabe (6-24; IP → E; Do14.ike). Skrajni vzhodni rob območja, ki je nepozidan, sega v območje varovalnega gozda, zato se je ta del območja opredelilo z namensko rabo - območje gozda. Na enak način se je na mejo varovalnega gozda zmanjšalo tudi del nezazidanega stanovanjskega območja na severu (Do16.ph).
Doblar	Uskladitev namenske in planske rabe vzhodno od Doblarja (6-38a; K2 → G) se je uskladilo z mejo varovalnega gozda.
KULTURNA DEDIŠČINA	
Avče	Pobuda 3-14 (K1 v SS up) je v skrajnem južnem delu prvotno segala na arheološko najdišče Avče - Grobišče Na Lajšču, nato pa se jo je zmanjšalo, da na območje kulturne dediščine ne posega.
Kal nad Kanalom	Na območju kulturnega spomenika Kal nad Kanalom - Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne je bila predvidena renaturacija v kmetijska zemljišča. Območje pokopališča se je naknadno opredelilo z ustrežno namensko rabo - ZK (Kk60.x)
Deskle	Znamenje pri pokopališču v Desklah je bilo prvotno opredeljeno kot prometna površina (pobuda 5-71a – parkirišča ob pokopališču), naknadno pa je opredeljeno kot območje centralnih dejavnosti (De58.pjo).

REVIZIJA OKOLJSKEGA POROČILA

Občina Kanal ob Soči se je odločila, da se pred predajo predmetnega Okoljskega poročila na MOP za pridobitev mnenja o ustreznosti okoljskega poročila izdelava revizijsko poročilo, s čimer se predhodno dodatno preveri ustreznost predmetnega okoljskega poročila. Za izdelavo revizijskega poročila je bilo izbrano podjetje Geateh, d.o.o, Opekarska 11, Ljubljana.

Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt Občine Kanal ob Soči je bilo oddano v revizijo dne 28.4.2010, revizijsko poročilo »Revizija okoljskega poročila za občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči«, ki ga je pripravila Natalija Vrhunc, univ. dipl. geogr, soc. kult., pa je bilo izdelano dne 4.5.2010. Na osnovi revizijskega poročila je bilo Okoljsko poročilo dopolnjeno v skladu z zahtevami revizijskega poročila. Predmetno revizijsko poročilo je kot posebna priloga dodano okoljskemu poročilu.

V.3. IZDELOVALCI OKOLJSKEGA POROČILA

Izdelovalec Okoljskega poročila:

ICRO – Inštitut za celostni razvoj in okolje

Savska cesta 5

1230 Domžale

(Okoljsko poročilo, vsa področja razen narave)

Strokovna ekipa:

mag.arh. Marta Vahtar, univ.dipl.ing.kraj.arh.

Miran Rusjan, univ. dipl. geog.

Maja Zdešar, univ. dipl. geog.

Podizvajalec:

LUTRA, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine

Opekarska cesta 11

1000 Ljubljana

(Presoja sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja – dodatek; segment narava v Okoljskem poročilu)

Strokovna ekipa:

Tatjana Gregorc, univ. dipl. biol.

Igor Nekrep, univ. dipl. biol.

Petra Mohar, univ. dipl. biol.

VI. POVZETEK

Občina Kanal ob Soči je v letu 2008 sprejela **Sklep o pripravi občinskega prostorskega načrta Kanal ob Soči (Ur. l. RS, št. 79/08)** ter s tem začela pripravo občinskega prostorskega načrta na podlagi *Zakona o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, Ur. l. RS, št. 33/07)* in v skladu s podzakonskimi predpisi. Akt je pripravljen z namenom, da po vsebini v celoti nadomesti prostorske sestavine dolgoročnega plana občine za obdobje 1986 do leta 2000 in srednjeročnega plana občine za obdobje 1986 do leta 1990, dopolnjevanje do leta 2004.

V postopku priprave Občinskega prostorskega načrta občine Kanal ob Soči je potrebno izvesti postopek celovite presoje njegovih vplivov na okolje, kar je razvidno iz **Odločbe Ministrstva za okolje in prostor, 35409-190/2009/JL, z dne 08.07.2009**. Sestavni del postopka je izvedba presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, kar izhaja iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave, št. 5-II-402/2-O-09/KBACG, z dne 24.6.2009.

Okoljsko poročilo je izdelano v skladu z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*. V njem so opredeljeni, opisani in ovrednoteni pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša. V okoljskem poročilu so obravnavani vplivi na naslednje sestavine oz. segmente okolja: zrak in podnebne spremembe, tla in kmetijska zemljišča, vode, hrup, elektromagnetno sevanje, odpadki, gozd, narava (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi; varovana (Natura 2000 in zavarovana) območja narave; naravne vrednote in ekološko pomembna območja), bivalno okolje in zdravje ljudi, krajina in vidna kakovost okolja, kulturna dediščina, svetlobno onesnaženje. Dopolnjen osnutek OPN občine Kanal ob Soči za posamezne posege ali dejavnosti ne obravnava alternativnih rešitev, zato jih tudi s stališča presoje vplivov na okolje v okoljskem poročilu ni bilo mogoče obravnavati. Ocena vplivov na okolje je narejena na podlagi razpoložljivih podatkov o stanju okolja v občini Kanal ob Soči, morebitnih posameznih strokovnih študij ter značilnosti obravnavanih posegov. Za posamezne sestavine okolja so navedeni ukrepi za preprečitev, zmanjšanje in čim popolnejšo odpravo posledic kakršnihkoli znatnih škodljivih vplivov izvajanja plana na okolje (omilitveni ukrepi in priporočila). Posebej so izpostavljeni tisti omilitveni ukrepi, brez katerih izvedba plana ne bi bila sprejemljiva zaradi njihovih bistvenih vplivov na posamezno sestavino okolja. Za posamezno sestavino okolja je na podlagi trenutnega stanja okolja ter predvidenih novih posegov in njihovih vplivov predlagan tudi način in obseg monitoringa, ki ga bo morala občina oz. posamezen investitor spremljati v času izvajanja predvidenega plana.

V poročilu so obravnavani vsi posegi oz. ureditve, ki bi lahko pomembno vplivali na okolje. Lestvica vrednotenja vplivov predvidenih posegov pri posameznih sestavinah okolja je odvisna od tega, kakšen vpliv bi lahko predvideni posegi imeli na posamezni element okolja. V primeru opisne ocene A ali B so novi posegi sprejemljivi brez omilitvenih ukrepov, pri opisni oceni C pa je za sprejemljivost posegov potrebno izvesti omilitvene ukrepe. Ocena D pomeni bistven vpliv izvedbe enega ali več posegov na posamezno sestavino okolja, ki ga tudi z izvedbo omilitvenih ukrepov ni možno zmanjšati v tolikšni meri, da bi postala izvedba posegov sprejemljiva.

V okoljskem poročilu niso podrobneje vrednoteni vplivi, ki jih je smiselno ovrednotiti na projektni ravni v okviru priprave občinskih podrobnih prostorskih načrtov. Umestitev vsebin oz. ureditev, ki so predmet državnih prostorskih aktov, ni predmet presoje pričujočega okoljskega poročila.

Zrak in podnebne spremembe

Vpliv izvedbe plana na zrak in podnebne spremembe ocenjujemo kot nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov - **ocena C**. Okoljski cilji plana bodo doseženi.

Glavni vpliv na kakovost zraka bodo predstavljale emisije (izpušni plini) zaradi povečanja prometa (povečanje prometnih tokov, zlasti zaradi vzpostavitve gospodarske cone, povečanje kapacitet turistične infrastrukture, širitve naselij, povečane mobilnosti prebivalcev) ter emisije (prah) zaradi

odpiranja kamnolomov. Izpostaviti je potrebno kumulativne vplive izvedbe plana, kjer je potrebno upoštevati skupne vplive posameznih posegov (predvidenih in obstoječih) na kakovost zraka in emitirane količine toplogrednih plinov v občini. Kumulativni vplivi bodo najbolj izraženi zaradi prenove gospodarske cone Anhovo in obstoječega industrijskega območja Salonit Anhovo.

Po drugi strani se pričakuje znižanje emisij zaradi pričakovane preusmeritve prometa znotraj naselij, zlasti zaradi obvoznice Kanal ter vzpostavitve kolesarske infrastrukture. Zaradi širjenja poselitve, gospodarske cone in razvoja turistične dejavnosti se pričakuje tudi povečane potrebe po energiji.

Tla in kmetijska zemljišča

Vpliv izvedbe plana na tla in kmetijska zemljišča ocenjujemo kot nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov - **ocena C**. Okoljski cilji plana bodo doseženi, vendar le **pod pogojem, da se zagotovi nadomestna kmetijska zemljišča v zadostnem obsegu**.

V strateškem delu OPN je med prioritnimi razvojnimi cilji naveden trajnosten in sonaraven razvoj kmetijstva, vključno z izboljšanjem lastnosti kmetijskih zemljišč za pridelavo in obdelavo in varovanje naravnih virov. Iz usmeritev za razvoj kmetijskih zemljišč izhaja, da se razvoj kmetijskih dejavnosti ohranja v mejah zmogljivosti prostora tudi na območjih z omejenimi dejavniki (hribovita območja, ozke doline, strma pobočja), ter da se kmetijska zemljišča varuje pred zaraščanjem. Obstoječim vitalnim kmetijam se zagotavljajo prostorski pogoji za razvoj. Prav tako se za izboljšanje kakovosti zemljišč za obdelavo opredelijo območja melioracij ter pridobitev novih površin najboljših kmetijskih zemljišč (nadomestna kmetijska zemljišča). Na ogroženih območjih pred erozijo in plazovi ter na plazovitih območjih so dovoljeni le posegi, ki povečajo varnost takšnih območij. Na erozijsko ogroženih območjih se ne načrtuje prostorskih ureditev oziroma dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo.

Na izvedbenem nivoju se bodo z izvedbo plana skupno zmanjšale površine kmetijskih zemljišč po namenski rabi, pri čemer bo ponekod prišlo do izgube kmetijskih zemljišč, hkrati pa se bodo ponekod pojavila nova kmetijska zemljišča glede na namensko rabo prostora. V primerjavi z obstoječim planom se bo površina kmetijskih zemljišč zmanjšala za okrog 93 ha (cca 2,70% obstoječih kmetijskih zemljišč), od česar najboljša kmetijska zemljišča predstavljajo približno 42% izgubljenih kmetijskih zemljišč. V največji meri gre za izgube kmetijskih zemljišč na račun gozdnih zemljišč (skupaj 121 ha), kar je prvenstveno usklajevanje namenske rabe tal z dejanskim stanjem v prostoru (zaraščanja kmetijskih zemljišč). Relativno velik delež izgube kmetijskih zemljišč je posledica vzpostavitve zelenih površin, kjer bo deloma ohranjeno obstoječe stanje v naravi. Pomemben delež izgube kmetijskih površin bo posledica odpiranja novih kamnolomov ter vzpostavitve območij centralnih dejavnosti. Posegov za potrebe širitve območja stanovanj in drugih dejavnosti je malo. Po drugi strani pa se bo z renaturacijo oz. vračanjem nezazidanih stavbnih zemljišč v primarno rabo povečal obseg najboljših in drugih kmetijskih zemljišč (skupaj preko 38 ha). Površine kmetijskih zemljišč se bodo ponekod občutno povečale tudi na račun gozdnih zemljišč (cca 40 ha, usklajevanje z dejansko rabo). Bilančna izguba kmetijskih zemljišč je torej predvsem posledica usklajevanja namenske rabe z dejanskim stanjem v prostoru, ter v veliko manjši meri posledica novih posegov, ki so v veliki meri kompenzirana z vračanjem nepozidanih stavbnih zemljišč v kmetijsko rabo.

V sklopu priprave OPN je občina v skladu z zakonodajo izdelala Elaborat posegov na najboljša kmetijska zemljišča za potrebe OPN Občine Kanal ob Soči (IPSUM d.o.o., 2009). Elaborat je strokovna podlaga, ki podaja oceno sprejemljivosti posegov na najboljša kmetijska zemljišča. Za posamezna območja, ki so v elaboratu ocenjena kot pogojno dopustna z vidika poseganja na najboljša kmetijska zemljišča, je podana zahteva, da bo zanje morala občina zagotoviti nadomestne površine kmetijskih zemljišč.

Z izvedbo OPN so načrtovani posamezni posegi, ki segajo tudi na najboljša in druga kmetijska zemljišča. Največji pritisk je na območje rečnih teras Soče, kamor se usmerja razvoj in poselitve občine, hkrati pa se tu nahajajo tudi najkvalitetnejša kmetijska zemljišča. Z vidika širitve naselij velja izpostaviti predvsem vzpostavitev novih območij centralnih dejavnosti v Kanalu in Desklah, vzpostavitev zelenih površin za šport in rekreacijo v Ložicah, Dobljarju in Desklah (obstoječa igrišča), v manjši meri pa tudi sanacijo in zaokroževanje naselij Ročinj, Lig in Plave. Poseg na kmetijska zemljišča

ter njihovo izgubo bosta predstavljala tudi nova kamnoloma Javorca in Cvetrež. Obvodni pas reke Soče med Kanalom in Plavami se v velikem delu opredeljuje kot območje zelenih urbanih površin.

Za posege na najboljša kmetijska zemljišča mora občina Kanal ob Soči zagotoviti nadomestne kmetijske površine v zadostnem obsegu, kar pa je zaradi posebnosti terenskih razmer v občini težko zagotoviti. V dopoljenem osnutku OPN so kot območja vzpostavitve nadomestnih najboljših kmetijskih zemljišč opredeljena območja pri Kalu nad Kanalom in južno od Liga, ki so tudi pogoj za izvedbo posameznih posegov. Vendar pa so ta območja že v obstoječi namenski rabi opredeljena kot najboljša kmetijska zemljišča, zaradi česar ni jasno, zakaj so omenjena območja opredeljena kot nadomestna kmetijska zemljišča. Poleg tega OPN za nekatere druge večje posege na najboljša kmetijska zemljišča ne opredeljuje nadomestnih kmetijskih zemljišč (kamnolom Javorca, območja centralnih dejavnosti v Desklah, območje zelenih površin za šport in rekreacijo v Desklah). Zaradi tega zahteva po nadomestnih kmetijskih zemljiščih z izvedbo OPN ni izpolnjena v zadostni meri. **Za sprejemljivost izvedbe plana na kmetijska zemljišča bo potrebno zagotoviti nadomestna kmetijska zemljišča v zadostnem obsegu.**

Nadomestna kmetijska zemljišča se sicer zagotavlja zlasti z renaturacijo oz. vračanjem nezazidanih stavbnih zemljišč na robovih naselij v primarno rabo – kmetijske površine. Izvedba OPN predvideva tudi vzpostavljanje kmetijskih zemljišč za potrebe pašnikov s krčitvijo gozda na podlagi individualnih pobud. Tovrstne krčitve gozda in vzpostavitev kmetijskih zemljišč je predvidena pri naselju Ložice ter na grebenu vzhodno od Avč.

Gradnje in prostorske ureditve so na erozijskih in plazovitih območjih dovoljene le, če so v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter s soglasjem ministrstva, pristojnega za to področje. Prav tako pa je pri gradnji vseh objektov in drugih posegih v prostor potrebno zagotoviti zaščito tal pred erozijskimi vplivi.

Posamezni posegi oz. spremembe namenske rabe prostora so predvidene v neposredni bližini evidentiranih plazov (evidenca MOP, 20005) – Plave, Ajba, zaselek Podkras (Gomilnica) pri Kalu nad Kanalom, kjer je potrebno zagotoviti, da novogradnje in druge ureditve v okolici plazov ne bodo povzročile plazenja tal (ustrezno odvajanje odpadnih in meteornih voda, ohranjanje vegetacije).

Velik del občine Kanal ob Soči je opredeljen kot območje z veliko oz. zelo veliko verjetnostjo pojavljanja zemeljskih plazov, zato se mestoma spreminja namenska raba prostora tudi na tovrstnih območjih (zaokroževanje oz. širitev naselij Lig, Kanal nad Kanalom, Seniški breg, Levpa, kamnolom Cvetrež). Večji posegi in ureditve na območjih povečanega tveganja za plazovitost terena so sprejemljive samo v primeru doslednega upoštevanja omilitvenih ukrepov in pogojev. Krčenje gozda za potrebe kmetijskih zemljišč (pašniki) na območjih velike verjetnosti za pojavljanje plazov pri Ložicah je pogojno sprejemljivo. Pred krčitvijo gozda in vzpostavitvijo pašnikov je zato potrebno preveriti stabilnosti terena, ter ob krčitvi gozdov preprečiti erozijske procese in/ali plazenje tal.

Onesnaženost tal je moč pričakovati le v izrednih razmerah oz. ob neustreznem delovanju. Največjo nevarnost za onesnaženje tal predstavljajo izlitja goriv in ostalih nevarnih tekočin iz gradbenih strojev ali transportnih vozil (npr. v primeru nesreče). Nevarnost za onesnaženje tal predstavlja tudi prekomerna uporaba gnojil in fitofarmaceutskih sredstev na kmetijskih zemljiščih, kar je moč preprečiti z upoštevanjem načel dobre kmetijske prakse. Onesnaženje tal je lahko tudi posledica izpustov neprečiščene odpadne vode v tla, vendar je tudi ta vpliv možno omiliti oz. v celoti preprečiti z ustreznimi tehnološkimi ureditvami. Nevarnost onesnaženja tal je torej nebistvena, vendar pa je potrebno upoštevati omilitvene ukrepe in splošne zakonske omejitve.

Vode

Vpliv izvedbe plana na vode ocenjujemo kot nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**. Okoljski cilji plana bodo doseženi, vendar pa **je potrebno za umeščanje objektov in drugih večjih ureditev na poplavna območja izdelati karte poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti ter jih razmestiti na osnovi karte in veljavne zakonodaje.**

Izvedba OPN predvideva izgradnjo komunalnih čistilnih naprav, ki sicer predstavljajo točkovni vir onesnaženja na mestu izpustov iz KČN, vendar ima hkrati izgradnja čistilnih naprav pozitiven vpliv na stanje voda v občini, ki so danes obremenjene z neprečiščenimi komunalnimi odplakami. S širitvijo naselij in novo gospodarsko cono s predvidenimi sekundarnimi dejavnostmi ter povečanjem turističnih kapacitet se bodo povečale potrebe po vodi, povečala pa se bodo tudi količina odpadnih voda, ki se bo bolj ali manj očiščena vračala nazaj v okolje. Izvedba plana na posameznih lokacijah predvideva tudi spremembo namenske rabe na območju priobalnega zemljišča (vpliv na hidromorfološko stanje voda).

Nove ureditve in dejavnosti (širitev naselij, vzpostavitev gospodarske cone v Anhovem, nova obvoznica v Kanalu, odpiranje dveh kamnolomov) lahko imajo ob neurejenem odvajanju odpadnih voda potencialen negativen vpliv na kakovostno stanje podzemne vode. Širitev naselij in dejavnosti pomenijo večjo rabo vode, kar lahko vpliva na količinsko stanje podzemne vode, hkrati pa povečana raba pomeni večje količine odpadnih voda, kar ob neupoštevanju omilitvenih ukrepov dodatno vpliva na kakovostno stanje podzemne vode.

Vodovarstvena območja številnih zajetij za oskrbo s pitno vodo zakonsko še niso določena, čeprav so bile izdelane strokovne podlage, v okviru katerih je bil narejen predlog vodovarstvenih pasov za večino zajetij in jih je potrebno pri načrtovanju oz. umeščanju dejavnosti upoštevati. Z vidika vodooskrbe in vpliva na vodne vire so pomembne dejavnosti, ki se odvijajo v zaledju zajetij za pitno vodo. V zaledju zajetij za pitno vodo niso predvideni posegi, ki bi imeli bistvene vplive na vodne vire ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (urejeno odvajanje in čiščenje odpadnih vod, upoštevanje omejitev, itd.). **Za varno vodooskrbo je nujna določitev vodovarstvenih pasov in upoštevanje predpisanega režima v njih, kot tudi urejena, kvalitetna priprava surove vode.**

Na poplavnih območjih se s planom načeloma ne načrtuje nove poselitve, infrastrukture in drugih prostorskih ureditev, zaradi katerih bi se lahko poplavna varnost poslabšala. Za poplavno območje ob Soči v občini Kanal ob Soči ni izdelana karta poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti. Na poplavno območje Soče se nove ureditve umešča le izjemoma (zelene in športno rekreativne površine, komunalne čistilne naprave, pokopališče, območje za centralne dejavnosti). **Za umeščanje objektov in drugih večjih ureditev na poplavna območja je potrebno izdelati karte poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti ter jih razmestiti na osnovi karte in veljavne zakonodaje** (*Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja; Ur. l RS, št. 89/08*).

V naselju Kanal je predvidena umestitev območja centralnih dejavnosti, ki deloma sega tudi na območje katastrofalnih poplav Soče. Okoljsko poročilo zato predlaga, da se območje na vzhodnem in južnem robu zmanjša na rob poplavnega območja, preostanek pa opredeli kot druge zelene površine. V nasprotnem primeru naj se v okviru OPPN izdela karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti, objekte pa naj se umešča na to območje v skladu s karto in veljavno zakonodajo.

Na območju katastrofalnih poplav so tudi spremembe namenske rabe za potrebe okoljske infrastrukture - komunalne čistilne naprave, pri čemer gre ponekod za že obstoječe čistilne naprave in usklajitev plana z dejanskim stanjem v prostoru (Morsko, Ložice), drugod pa za umeščanje novih komunalnih čistilnih naprav na poplavno območje (Plave, Ložice). V skladu z *Uredbo o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l RS 89/2008)* je potrebno za izdelavo prostorskih aktov pripraviti najmanj karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti.

V naselju Morsko je predvidena širitev pokopališča na območju katastrofalnih poplav Soče, ki se lahko izvede na osnovi karte poplavne in z njimi povezane erozijske nevarnosti v skladu z veljavno zakonodajo. Na poplavnem območju ob Soči se na daljšem odseku vzpostavi zelena poteza, kjer gre za spremembe namenske rabe v zelene površine, na dveh lokacijah tudi za spremembo v športno - rekreativne površine, vendar gre v teh dveh primerih za obstoječa športna igrišča.

Hrup

Vpliv izvedbe plana na obremenjenost s hrupom ocenjujemo kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**. Okoljski cilji plana bodo doseženi.

OPN določa, da je morajo biti pri načrtovanju gradenj in prostorskih ureditev upoštevane stopnje varstva pred hrupom, ki veljajo za posamezna območja varstva pred hrupom v skladu s predpisi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, ki so opredeljene za vse vrste podrobne namenske rabe (PNR) oz. gradbene enote (GE). Območja varstva pred hrupom so večinoma skladna z *Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09)*, posamezni tipi namenske rabe pa so uvrščeni v območje varstva pred hrupom s strožimi mejnimi vrednostmi kazalcev hrupa.

Najpomembnejše vire hrupa v občini Kanal ob Soči bodo tudi po izvedbi OPN še naprej predstavljali promet ter industrijski objekti (kamnolomi, industrijski kompleks Anhovo). Med novimi viri hrupa velja izpostaviti zlasti umestitev novih površinskih kopov - kamnolom Javorca na Koradi in kamnolom Cvetrež pri Kalu nad Kanalom, pri čemer je moč pričakovati tako hrup, ki nastaja pri samem procesu pridobivanja mineralne surovine, kot tudi hrup zaradi transporta kamnine do končnih porabnikov. Območja kamnolomov se ureja z OPPN, znotraj kateri se podrobneje ovrednotiti vpliv hrupa na okolico ter skladno s tem opredeliti potrebne omilitvene ukrepe za zmanjševanje obremenjenosti s hrupom.

Izpostaviti je potrebno tudi južni del industrijskega območja Anhovo, kjer je prenova in revitalizacija območja z ureditvijo gospodarske cone Anhovo. Območje se ureja z OPPN, v okviru katerega bo potrebno podrobno ovrednotiti vpliv hrupa glede na predvidene dejavnosti in obstoječo obremenjenost s hrupom na tem območju (Salonit Anhovo, železnica, itd.). Poseben poudarek bo potrebno nameniti osrednjemu območju s stanovanjskimi objekti, kjer je potrebno zagotavljati pogoje za III. stopnjo varstva pred hrupom. V okviru OPPN je potrebno opredeliti konkretne omilitvene ukrepe za zmanjševanje obremenjenosti s hrupom.

Obravnavani so tudi novi posegi, ki sami sicer ne bodo povzročali pomembnih novih emisij hrupa, vendar pa se umeščajo neposredno ob obstoječe vire hrupa, zaradi česar bi lahko na teh območjih prišlo do prekomerne obremenitve s hrupom (območja centralnih dejavnosti v Kanalu in Desklah, širitev in zaokroževanje naselij Ročinj in Ajba). Zaradi tega je potrebno na območjih novih posegov, ki se jih umešča ob obstoječe vire hrupa, potrebno predhodno zagotoviti, da ne bodo presežene mejne ravni hrupa. Na ta način se zagotovi, da se ne bo povečalo število prebivalcev, ki so izpostavljeni prekomerni obremenitvi s hrupom.

Državna cesta Nova Gorica – Kanal – Tolmin poteka skozi središče naselja Kanal, zaradi česar je središče naselja in stanovanjski objekti, ki se nahajajo strnjeno neposredno ob cesti, prekomerno obremenjeni s hrupom. Z izgradnjo obvoznice Kanal (veljaven LN) se bo velik del tranzitnega prometa izognil središču naselja, na ta način pa se bo v tem delu bistveno zmanjšala obremenjenost s hrupom.

Glede na zgoraj naštete vplive plana na obremenjenost s hrupom v občini ocenjujemo, da se bo število prebivalcev, ki so izpostavljeni prekomerni obremenitvi s hrupom, predvidoma zmanjšalo, prvenstveno zaradi izgradnje obvoznice Kanal. Na območjih novih posegov, ki se jih umešča ob obstoječe vire hrupa, pa je potrebno predhodno zagotoviti, da ne bodo presežene mejne ravni hrupa.

Elektromagnetno sevanje

Vpliv izvedbe plana na elektromagnetno sevanje ocenjujemo kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**. Okoljski cilji plana bodo doseženi.

Zaradi izvedbe plana je najbolj problematična konfliktnost rabe prostora na območjih varstvenih pasov daljnovodov, kjer obstaja potencialna nevarnost prekomerne obremenjenosti z EMS. Na območju zaselka Pečno je prevedena sanacija razpršene gradnje z zaokroževanjem in širitvijo stanovanjskih površin, ki leži na trasi daljnovoda DV 1x110 kV Plave – Doblar, zaradi česar se bo del novih stanovanjskih površin nahajal znotraj varovalnega pasu daljnovoda. Območje se ureja z OPPN, v

okviru katerega je potrebno pri nadaljnjem planiranju objektov in dejavnosti upoštevati varstveni pas daljnovoda in zagotoviti ustrezno varstvo pred EMS. Znotraj varstvenega pasu daljnovoda gradnja stanovanjskih objektov ni dovoljena. Možna je šele po predhodni rekonstrukciji in podzemni izvedbi daljnovoda. Poleg tega OPN predvideva številne površinsko manjše preategorizacije namenske rabe v stavbna stanovanjska zemljišča, pri čemer pa gre zgolj za ureditev plana oz. uskladitev planske namenske rabe glede na dejansko stanje v prostoru (obstoječi objekti).

Izvedbeni del OPN ponekod predvideva na območju varovalnih pasov daljnovodov renaturacijo oz. vračanje obstoječih stavbnih zemljišč, ki še niso pozidana, v primarno rabo (kmetijska zemljišča, gozd) – Gorenje polje, Krstenica, Gorenja vas, Ajba, Ročinj ter na območju razpršene gradnje v Plajevem pri Desklah. Renaturacija teh območij ima pozitiven vpliv na obremenjenost z EMS, saj je na ta način onemogočena gradnja znotraj varovalnih pasov daljnovodov.

Z OPN se je predvideno tudi umeščanje novih ali rekonstrukcija in nadgradnja obstoječih virov elektromagnetnega sevanja (RTP Plave, DV 400 kV, DV 2x110 kV). OPN predvideva renaturacijo nepozidanega zahodnega roba naselja Ložice, ki leži v neposredni bližini RTP Plave. To ima pozitiven vpliv z vidika EMS, saj se ohranja nepozidano vmesno območje med naseljem in RTP, ter preprečuje umeščanje stanovanjskih objektov v neposredno bližino vira EMS. Na območju predvidene trase daljnovoda DV 400 kV ni objektov oz. površin, ki bi lahko bile izpostavljene prekomerni obremenjenosti z EMS.

Odpadki

Vpliv izvedbe plana na odpadke ocenjujemo kot nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**, t.j. **pod pogojem, da se območje zbirnega centra komunalnih odpadkov pri Bodrežu opredeli z ustrezno namensko rabo ter ustrezno uredi**. Le v tem primeru bodo okoljski cilji plana doseženi.

Strateški del OPN navaja, da je ureditev infrastrukture za ločeno zbiranje odpadkov eden od prioriteten projektov, za katere se z OPN zagotavljajo prostorski pogoji, kar je z vidika ravnanja z odpadki pozitivno. Zasnova gospodarske javne infrastrukture vsebuje tudi ravnanje z odpadki. OPN ne obravnava divjih odlagališč odpadkov na območju občine, ki se pogosto pojavljajo na vodovarstvenih območjih, kar je še posebej problematično z vidika oskrbe s pitno vodo in zdravja prebivalstva. V OPN bi bilo smiselno dodati strateško usmeritev, da se divja odlagališča odpadkov sanira ter prepreči nadaljnje odlaganje odpadkov na teh območjih.

Z izvedbo plana se pričakuje porast količine nastalih odpadkov, predvsem na račun ureditve novih centralnih območij (Kanal, Deske), ki bodo predstavljale nov vir odpadkov. Kljub širitvi posameznih poselitvenih območij dolgoročno ni pričakovati večje rasti prebivalstva in s tem povečanja skupne količine odloženih odpadkov. Nastajali bodo pretežno komunalni odpadki, ki se bodo zbirali ločeno in s katerimi se bo ravnalo v skladu s predpisi. Zaradi posameznih ureditev je pričakovati tudi nastanek nevarnih odpadkov (odpadki med gradnjo, blato čistilnih naprav, industrijski odpadki), za katere je potrebno zagotoviti ustrezno ravnanje.

Izvedbeni del OPN mestoma ustvarja prostorske pogoje za umestitev in ureditev okoljske infrastrukture za potrebe ustreznega ravnanja z odpadki (ekološki otoki, zbirna in odjemna mesta): Ajba, Deske. Po drugi strani pa obstoječi zbirni center komunalnih odpadkov v Bodrežu v dopolnjenem osnutku OPN ni opredeljen z ustrezno namensko rabo. Brez urejenega in prostorsko ustrezno umeščenega zbirnega centra komunalnih odpadkov ustrezno ravnanje z odpadki v občini Kanal ob Soči ni zagotovljeno. Zato je potrebno območje zbirnega centra opredeliti kot območje okoljske infrastrukture (O) ter urediti na način, da bodo preprečeni negativni vplivi na okolje.

Pri Kalu nad Kanalom je načrtovano zbirališče nenevarnih odpadkov, za katerega se izdelava projekt o možnosti ureditve deponije nenevarnih gradbenih odpadkov. Umestitev zbirališča oz. odlagališča nenevarnih gradbenih odpadkov je možna ob doslednem upoštevanju omilitvenih ukrepov za preprečevanje vplivov na okolje (npr. podzemne vode).

Gozd

Vpliv izvedbe plana na gozd ocenjujemo kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C, t.j. izločitvijo načrtovane downhill proge (poseg 15-58a,b; KGV-01.re) iz OPN**. Le v tem primeru bodo okoljski cilji plana doseženi.

V strateškem delu OPN je navedeno, da se gospodarjenje z gozdovi izvaja skladno z gozdnogospodarskimi načrti ob sonaravni in trajnostni rabi gozda ter z upoštevanjem vseh njegovih funkcij. Lesno proizvodna in lovskogospodarska funkcija naj bo usklajena z ekološkim in socialnim pomenom gozda v lokalnem in regionalnem prostoru. Večji sklenjeni gozdni kompleksi se ohranjajo. Preprečuje se goloseke na strmih in eroziji podvrženih pobočjih, kot tudi zaraščanje travniških in pašniških površin z gozdom. Nove gozdne površine je možno le s predhodnim načrtovanjem ob upoštevanju hidrološke, biotopske, kulturno krajinske in ekonomske vloge prostora. V varovalnih gozdovih posegi niso dovoljeni, razen kadar so ti potrebni za izboljšanje protierozijske zaščite in ob predhodni presoji vplivov na okolje.

Z izvedbo plana se bodo površine gozdnih zemljišč v občini Kanal ob Soči v primerjavi z obstoječo namensko rabo tal povečale za približno 82 ha. Povečanje gozdnih površin je v največji meri posledica zaraščanja kmetijskih površin in predstavlja prvenstveno uskladitev namenske rabe z dejanskim stanjem v prostoru, deloma pa tudi renaturacije oz. vračanja nepozidanih stavbnih zemljišč v primarno rabo (gozd). Kljub celokupnem povečanju gozdnih zemljišč pa bo z izvedbo plana mestoma prišlo tudi do zmanjšanja obstoječih gozdnih površin in krčitve gozda (vzpostavljanje pašnikov pri Ložicah in na grebenu vzhodno od Avč, odprtje kamnoloma Javorca na Koradi, downhill proga pri Avčah, RTP Plave). Ponekod se obstoječa gozdna zemljišča spreminjajo v zelene površine, pri čemer pa se gozd na teh območjih v veliki meri ohranja, še posebej v obvodnem pasu Soče.

Na območju **varovalnih gozdov** v občini Kanal ob Soči so z OPN mestoma določene druge namenske rabe (kmetijske površine, območja prometnih površin), pri čemer pa ne gre za spremembe namenske rabe, temveč za obstoječe stanje oz. za obstoječo namensko rabo.

Na območju varovalnega gozda pri HE Plave je predvidena ureditev downhill proge, vendar pa skladno z *Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09)* posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi, niso dovoljeni. Zaradi tega **je poseg nesprejemljiv**. Predmetna downhill proga se v naravi že nahaja, zato je potrebno območje vrniti v prvotno stanje.

Narava

Na območju občine bodo zaradi spremembe rabe zemljišč uničene posamezne rastline in njihova rastišča. Na ožjem območju posameznih posegov je možno trajno uničenje habitatnih tipov zaradi fizičnega prekrivanja in uničevanja ter poseganja v robne dele habitatnih tipov. Negativni vplivi na ožjem območju posameznega posega na živali bodo predvsem zaradi uničenja njihovega življenjskega prostora in motenj v času posegov. Uničeni bodo tudi nekateri habitatni tipi in življenjski prostori živali. Poseganje v vodotoke in v njihovo neposredno bližino, spremembe hidrološkega režima obremenjevanja vodotokov lahko negativno vpliva na vodne organizme in organizme vezane na obvodni prostor. V postopku priprave OPN smo večino predvidenih posegov uskladili na tak način, da ne posegajo v območja Natura 2000, zavarovana območja, območja naravnih vrednot in ekološko pomembna območja. Za ostale predvidene posege je potrebno upoštevati splošne in konkretne omilitvene ukrepe, ki so podani v okoljskem poročilu in Poročilu o presoji sprejemljivosti vplivov plana na varovana območja za OPN Kanal ob Soči ter vso veljavno zakonodajo, ki obravnava področje ohranjanja narave in okolja.

Od vseh predvidenih sprememb rabe zemljišč smo z oceno D (bitven vpliv) ocenili odprtje novega kamnoloma na Koradi. Območje predvidenega kamnoloma leži v ekološko pomembnem območju Korada-Kolovrat in v naravni vrednoti Korada. Na območju je stalna prisotnost večjega števila ogroženih, redkih in zavarovanih vrst, katerih populacije se bodo zaradi posega zmanjšale, prišlo bi do

uničenja redkih, ogroženih ali prednostnih habitatnih tipov in do bistvenega porušnje naravnega ravnovesja.

Glede na vrste spremembe rabe zemljišč ocenjujemo, da je vpliv OPN Kanal ob Soči na naravo sprejemljiv, ob upoštevanju vseh omilitvenih ukrepov – **ocena C**, predvsem pod pogojem, da se umakne območje predvideno za kamnolom na območju Korade. V tem primeru bodo okoljski cilji doseženi.

Bivalno okolje in zdravje ljudi

Vpliv izvedbe plana na bivalno okolje in zdravje ljudi ocenjujemo kot nebiten ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**. Okoljski cilji plana bodo doseženi.

V strateškem delu je poudarjena potreba po nujnosti zagotavljanja ugodnih pogojev za bivanje, dobro opremljenost naselij s centralnimi dejavnostmi in ohranjanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti predvsem s tehnološkim posodabljanjem in prestrukturiranjem programov. Prav tako je potrebno zaustaviti proces nadaljnega poslabševanja stanja okolja in odpraviti posledice preteklega obremenjevanja in onesnaževanja okolja. Za privabljanje novih vlaganj v gospodarski sektor ter ohranjanje in razvijanje človeških virov je potrebno povečati privlačnost občine z izboljšanjem bivalnih razmer, s posodobitvijo družbene in komunalne infrastrukture, sanacijo degradiranih zemljišč in izboljšanjem kakovosti zraka, zagotavljanjem učinkovite prometne in komunikacijske povezanosti s sosednjimi območji. Na ta način bo možno zaustaviti upadanje števila in staranje prebivalstva.

Izvedba plana bo pretežno pozitivno vplivala na kakovost in privlačnost bivalnega okolja: zagotavlja se nove poselitvene površine in območja za centralne dejavnosti, razpršena gradnja se sanira, južni del industrijskega območja v Anhovem se sanira in revitalizira v novo gospodarko cono, nadgrajuje se družbena in gospodarska javna infrastruktura (ČN, kanalizacija, vodovod, itd.), širom občine se zagotavlja zelene površine za šport in rekreacijo, izboljšuje se prometna varnost (obvoznica Kanal, kolesarske poti ob Soči), zagotovljeno je ohranjanje kulturnih in naravnih kakovosti območja. Večina novih ureditev je v dolini reke Soče, ki tako predstavlja osrednje razvojno območje občine. Vendar pa OPN predvideva tudi posamezne ureditve, s katerimi se poskuša razvijati hribovit del občine ter na ta način ohranjati poselitev v tem delu (kamnolomi, turistične domačije, zelene površine za rekreacijo, itd.).

V osrednjem delu občine Kanal ob Soči je kakovost bivalnega okolja močno okrnjena zaradi obsežnega industrijskega kompleksa Anhovo ter kamnolomov na vzhodni strani doline (emisije v zrak, hrup, vidna izpostavljenost, itd.), pri čemer gre za obstoječe industrijske objekte, ki so v prostoru že prisotni in torej ne predstavljajo novega posega. Po drugi strani je potrebno izpostaviti, da je kljub določenim negativnim vplivom na bivalno okolje to območje eno glavnih zaposlitvenih središč občine. OPN predvideva pripravo OPPN-2-1: GC Anhovo, s katerim se sanira in prenovi južni del industrijskega območja v Anhovem, kar bo imelo pozitiven vpliv na bivalno okolje, zlasti za stanovanjske objekte znotraj tega območja, kot tudi za zagotavljanje novih delovnih mest.

Pri vrednotenju in ocenjevanju vpliva izvedbe OPN na zdravje ljudi je potrebno poudariti, da se v občini Kanal ob Soči že nahajajo obstoječe ureditve, ki imajo določen vpliv na zdravje ljudi, pri čemer velja izpostaviti zlasti industrijsko območje Anhovo in pripadajoče kamnolome ter promet državne ceste po dolini Soče. V primeru načrtovanja posegov, ki bi sami sicer imeli manjši in nebiten negativen vpliv na zdravje ljudi preko drugih segmentov okolja (zrak, hrup, EMS, itd.), bi lahko prišlo do pomembnih kumulativnih vplivov ob upoštevanju obstoječih obremenitev in vplivov na zdravje ljudi. Vendar pa izvedbo plana na najbolj problematičnih območjih ne vsebuje tovrstnih posegov in ureditev, zaradi katerih bi lahko prišlo do bistvenih vplivov na zdravje ljudi.

Zaradi tega je z vidika zdravja ljudi pomembnejše morebitno nastajanje konfliktnih območij zaradi umeščanja stanovanjskih in drugih površin, kjer se dlje časa zadržujejo ljudje, v bližino območij s potencialnimi negativnimi vplivi na zdravje ljudi (zrak, hrup, EMS, svetlobno onesnaženje, itd.). Tovrstna potencialna konfliktna območja so: stanovanjske površine (Ročinj) in območja centralnih dejavnosti (Kanal, Deskle) ob državni cesti, zaokroževanje zaselka Pečno v varovalnem pasu

daljnovidov, nova kamnoloma (Javorca, Cvetrež), prenova in revitalizacija gospodarske cone Anhovo (stanovanjski objekti znotraj nje, obstoječe obremenitve), umeščanje dejavnosti na vodovarstvena območja (potrebno zagotoviti varovanje na predlaganih vodovarstvenih območjih). Po drugi strani pa bodo številne druge ureditve imele pozitiven vpliv na zdravje ljudi: razvoj okoljske infrastrukture, obvoznica Kanal, renaturacija območij konfliktno rabe prostora (Anhovo, Ložice).

Krajina in vidna kakovost okolja

Vpliv izvedbe plana na krajino in vidno kakovost okolja ocenjujemo kot nebiten ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**. Okoljski cilji plana bodo doseženi.

Varovanje in ohranjanje kulturne krajine ter njenih elementov prepoznavnosti je obsežno vključeno v strateški del OPN, tako znotraj osnovnih ciljev plana, kot tudi znotraj usmeritev za posamezne dejavnosti in območja občine. Strateški del OPN vsebuje tudi podrobne usmeritve za razvoj v krajini za posamezna območja: dolina Soče, Kanalski Kolovrat in zahodni del Banjšic.

Izvedba plana bo mestoma negativno, mestoma pa pozitivno vplivala na krajino in vidno kakovost okolja. Stanje se bo izboljšalo zlasti na območju krajinsko degradiranega območja industrijskega kompleksa Anhovo, kjer je predvidena revitalizacija njegovega južnega dela in vzpostavljanje zelenih pasov na obrobjih območja. Z OPN se izvede tudi sanacija razpršene gradnje s povezovanjem in zaokroževanjem posameznih naselij, zaselkov oz. posameznih objektov. Z vidika krajine je pomembno tudi varovanje kmetijskih površin pred zaraščanjem in s tem ohranjanje tradicionalne kulturne krajine prepleta gozda in kmetijskih zemljišč (travnikov) v hribovitem delu občine. Pretežno pozitiven vpliv bo imelo tudi vzpostavljanje zelenih površin širom občine Kanal, pri čemer je potrebno upoštevati podane omilitvene ukrepe.

Med negativnimi vplivi na krajino in vidno kakovost okolja velja izpostaviti predvsem odprtje novih kamnolomov Jevnica in Cvetrež, ki se nahajata v razmeroma dobro ohranjeni odprti krajini, zaradi česar bo krajinska slika širšega območja kamnoloma okrnjena, saj površinski kopi predstavljajo degradacijo v krajini in vizualno moteč element. Negativen vpliv ima tudi umeščanja elektroenergetskih objektov v odprto krajino. Vendar pa je negativne vplive možno z upoštevanjem usmeritev in pogojev ustrezno omiliti. Potencialna nevarnost negativnih vplivov na krajino in vidne kakovosti okolja obstaja tudi pri širjenju, zaokroževanju ali notranjem razvoju naselij. Morebitne negativne vplive je potrebno preprečiti zlasti na območjih naselbinske dediščine.

V času gradnje načrtovanih objektov lahko pride do vizualne degradacije okolja, vendar so ti posegi in njihov vpliv omejeni na kratek časovni okvir. Pomembno je, da se območja gradbenih posegov čim prej sanira in ponovno ustrezno ozeleni.

Kulturna dediščina

Vpliv izvedbe plana na kulturno dediščino ocenjujemo kot nebiten ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**. Okoljski cilji plana bodo doseženi.

Varstvo kulturne dediščine je ustrezno vključeno v strateški del OPN, ki navaja, da se pri načrtovanju razvoja prostora v občini zagotavlja celostno varstvo arheološke, stavbne profane, stavbne sakralne, memorialne, naselbinske in krajinske kulturne dediščine državnega in lokalnega pomena. Varstvo se zagotavlja z upoštevanjem predpisov ter s pred posegom v prostor pridobljenimi obvezujočimi smernicami pristojnih organov ter strokovnih mnenj in drugih izdelanih strokovnih gradiv s področja varovanja konkretnega območja ali objekta. Ob vseh posegih v zemeljske plasti je obvezujoč splošni arheološki varstveni režim.

V izvedbenem delu OPN so predvidene ureditve in posegi na objektih in območjih kulturne dediščine, ki so v potencialnem konfliktu s kulturno dediščino. Območja in objekti kulturne dediščine, ki bodo zaradi izvedbe plana najbolj izpostavljeni (potencialnim) negativnim vplivom so:

- območje naselbinske dediščine Ročinj – vas zaradi širitve in zaokroževanja južnega in vzhodnega dela naselja (vplivno območje),
- številni objekti kulturne dediščine znotraj naselij (vzdrževalna in obnovitvena dela, nadgradnje, itd.),
- številni objekti in območja kulturne dediščine na območju odprte krajine,
- kulturni spomenik Prilesje pri Plavah - Cerkev sv. Ahaca zaradi umestitve parkirišča v neposredno bližino (delno znotaj vplivnega območja),
- kulturni spomenik Ročinj - Cerkev sv. Petra zaradi rekonstrukcije obstoječega, vendar porušenega, objekta (Aj09.ph) v vplivnem območju,
- memorialna dediščina Plave - Spomenik NOB zaradi ureditve avtobusnega postajališča v Plavah (),
- objekt sakralne stavbne dediščine Znamenje pred vasjo Bodrež zaradi umestitve zbirnega centra odpadkov v neposredno bližino,

Na teh območjih je izvedba in upoštevanje omilitvenih ukrepov nujna za sprejemljivost posegov z vidika ohranjanja kulturne dediščine. Omilitveni ukrepi vključujejo tako varstvene režime kulturnih spomenikov ter objektov in območij kulturne dediščine, ki izhajajo iz odlokov o njihovi razglasitvi in veljavne zakonodaje, kot tudi omilitvene ukrepe in priporočila, ki so podani v okoljskem poročilu.

V izvedbenem delu OPN so se posamezna območja v katerih se nahajajo objekti in območja kulturne dediščine opredelile kot zelene površine. Na ta način se je marsikje uskladila podrobna namenska raba z dejanskim stanjem (npr. pokopališča – ZK), hkrati pa znotraj teh območij zagotovilo ohranjanje kulturne dediščine in njene okolice, kar ima pozitiven vpliv na ohranjanje kulturne dediščine.

Pri širjenju, zaokroževanju in notranjem razvoju naselij obstaja nevarnost negativnih vplivov na evidentirano naselbinsko dediščino v občini (trško jedro Kanala, vas Ročinj), zato je potrebno posebno pozornost posvetiti varovanju ključnih značilnosti in elementov naselbinske dediščine. Predvidene širitve vzhodnega in južnega dela naselja Ročinja se nahajajo na vplivnem območju naselbinske dediščine (Ročinj - vas), zato je potrebno z ustreznimi ukrepi v okviru OPPN preprečiti negativne vplive na naselbinsko dediščino, predvsem glede vedut in okoliške krajine.

Večina objektov in tudi območij kulturne dediščine se nahaja znotraj poselitvenih območij, zaradi česar obstaja potencialna nevarnost negativnih vplivov na kulturno dediščino zaradi notranjega razvoja naselij, vzdrževalnih in obnovitvenih del, itd. V obstoječih poselitvenih območjih, kjer se pričakuje zaokroževanja in notranji razvoj naselij je na nivoju OPN nemogoče podrobneje ovrednotiti dejanski vpliv, ki med obnovo grajene strukture, prenovo komunalne infrastrukture, itd. lahko nastane na kulturno dediščino. Z ustreznimi ukrepi in omejitvami je možno in potrebno zagotoviti, da so vplivi na kulturno dediščino čim manjši, s tem pa sami posegi z vidika kulturne dediščine sprejemljivi. Zato je potrebno pri načrtovanju gradenj in prostorskih ureditev na območjih varstva kulturne dediščine in njihovih vplivnih območjih nujno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje.

Novi posegi se evidentiranim območjem arheološke dediščine izogibajo, kar je z vidika ohranjanja arheološke dediščine pozitivno. Mestoma se na evidentiranih območjih arheološke dediščine sicer spreminja podrobna namenska raba, vendar gre za obstoječe objekte in ureditve ali pa za uskladitev dejanske in planske namenske rabe (renaturacija, ureditev plana).

Vpliv izvedbe OPN občine Kanal ob Soči je ocenjen kot nebitven ob upoštevanju veljavnih varstvenih režimov, ki izhajajo iz odlokov o razglasitvi kulturnih spomenikov in veljavne zakonodaje, ter omilitvenih ukrepov in priporočil, ki so navedena v OP.

Svetlobno onesnaženje

Vpliv izvedbe plana na svetlobno onesnaženje ocenjujemo kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov – **ocena C**. Okoljski cilji plana bodo doseženi.

Z izvedbo OPN so na območju občine predvidene nove ureditve in območja, na katerih bo potrebno zagotoviti javno razsvetljavo: širitev naselij (npr. Ročinj, Ajba), območja centralnih dejavnosti (Deskle, Kanal), obvoznica Kanal, parkirišča, kolesarske in pešpoti, športna igrišča, itd. Pri umeščanju novih virov svetlobe je potrebno dosledno upoštevati veljavno zakonodajo, zato zaradi novih posegov ne

predvidevamo bistvenega vpliva na svetlobno onesnaženje. Večji problem predstavlja obstoječa javna razsvetljava, ki v največji meri ni usklajena z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 81/07)*. Predvidena območja, ki bodo opremljena z javno razsvetljavo, bodo zato imela kumulativen vpliv z obstoječimi viri svetlobnega onesnaženja. Za doseganje zadanega okoljskega cilja – zmanjševanje svetlobnega onesnaženja v mestni občini Kanal ob Soči bi bilo potrebno v skladu z navedeno Uredbo pripraviti načrt javne razsvetljave, ter v skladu s tem zagotoviti izvajanje ustreznih ukrepov.

Čezmejni vpliv

Čezmejne vplive Občinskega prostorskega načrta Občine Kanal ob Soči ocenjujemo na sosednjo državo Italijo. Z OPN občine Kanal ob Soči niso predvidene dejavnosti, ki bi povzročile znatne škodljive čezmejne vplive na okolje, skladno z Dodatkom I Konvencije o presoji čezmejnih vplivov na okolje (*Zakon o ratifikaciji Konvencije o presoji čezmejnih vplivov na okolje (MPCVO); Ur.l. RS, št. 11/98*).

V neposredni bližini državne meje z Italijo (dolina Idrije, Kambreško) niso predvideni posegi in dejavnosti, ki bi lahko imeli čezmejne vplive. Vendar pa OPN predvideva posamezne posege in ureditve ob reki Soči, ki se v mestni občini Nova Gorica steka preko državne meje v Italijo, zato bi lahko imela izvedba plana tudi določen čezmejni vpliv. OPN predvideva dograditev kanalizacijskega sistema in izgradnjo čistilnih naprav v naseljih Avče, Ročinj in Plave, posledično pa se bo nekoliko izboljšalo kemijsko in ekološko stanje reke Soče, v katero se trenutno izlivajo neprečiščene odpadne vode (nebistven vpliv). Z vidika poplavne varnosti ob Soči z OPN niso predvideni posegi in ureditve, ki bi povzročili povečanje poplavne ogroženosti ob Soči dolvodno (ni vpliva).

Ocena sprejemljivosti izvedbe plana

Posamezne ocene vpliva izvedbe plana na posamezne obravnavane segmente okolja so predstavljene v spodnji tabeli.

Ocena vplivov izvedbe plana na posamezne sestavine okolja

Segment okolja	Ocena
Zrak in podnebne spremembe	C
Tla in kmetijska zemljišča	C (D*)
Vode	C (D*)
Hrup	C
Elektromagnetno sevanje	C
Odpadki	C (D*)
Gozd	C (D*)
Narava	C (D*)
Bivalno okolje in zdravje ljudi	A / C
Krajina in vidna kakovost okolja	C
Kulturna dediščina	C
Svetlobno onesnaženje	C

** Vpliv na posamezne segmente je sprejemljiv, če se iz OPN izloči posamezne posege oz. upošteva izpostavljene pogoje za sprejemljivost plana.*

Skupna ocena vpliva izvedbe plana na okolje je ocena C – vpliv je nebistven ob ustreznih izvedbi omilitvenih ukrepov, pri čemer je za sprejemljivost izvedbe plana na posamezne segmente potrebno upoštevati navede pogoje:

- **segment narava - izločiti je potrebno poseg kamnolom Javorca - KGV-16.ek (poseg 19-1).**
- **segment gozd - izločiti je potrebno poseg ureditve downhill proge nad HE Plave (poseg 15-58a,b).**

- **segment tla in kmetijska zemljišča – zagotoviti je potrebno nadomestna kmetijska zemljišča v zadostnem obsegu.**
- **segment odpadki - območje zbirnega centra komunalnih odpadkov pri Bodrežu je potrebno opredeliti z ustrezno namensko rabo ter ustrezno urediti.**
- **segment vode - za umeščanje objektov in drugih večjih ureditev na poplavna območja je potrebno izdelati karte poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti ter jih razmestiti na osnovi karte in veljavne zakonodaje.**

Le v tem primeru bodo okoljski cilji plana doseženi in izvedba plana sprejemljiva.

Poleg tega so za omilitev vplivov izvedbe plana potrebni še številni drugi ukrepi, ki so podani za vsak posamezen segment okolja. Najpomembnejši ukrepi so potrebni za omilitev vplivov na zrak, tla in kmetijska zemljišča, vode, hrup, ohranjanje narave in kulturno dediščino. Dosledna izvedba omilitvenih ukrepov je na nekaterih območjih ključna za okoljsko sprejemljivost izvedbe posameznih posegov.

Prav tako predlagamo, da se v OPN dodajo nekatere strateške usmeritve ter druge optimizacije plana:

- Za varno vodooskrbo je nujna določitev vodovarstvenih pasov in upoštevanje predpisanega režima v njih, kot tudi urejena, kvalitetna priprava surove vode.
- Divja odlagališča odpadkov je potrebno sanirati ter preprečiti nadaljnje odlaganje odpadkov na teh območjih.
- Za kamnoloma Cvetrež in Javorca je potrebno obvezno predvideti urejanje z OPPN, v okviru katerih se tudi podrobneje opredeli ukrepe za varstvo okolja.

Iz plana so bili že tekom priprave OP izločeni oz. zmanjšani nekateri posegi, za katere je bil ugotovljen nesprejemljiv vpliv. Največje prilagoditve izvedbenega dela plana so bile potrebne zaradi predvidenih ureditev na območjih vodotokov, varovalnega gozda, na območjih varovanja narave in kulturne dediščine ter na vodovarstvenih območjih.

Ugotovitev okoljskega poročila za Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči je, da je plan ob izvedbi omilitvenih ukrepov sprejemljiv.

VII. ZAKONODAJA IN VIRI

VII.1. ZAKONODAJA

Splošno:

- Zakon o varstvu okolja (ZVO-1-UPB1) (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09)
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) (Ur.l. RS 76/04)
- Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt) (Ur. l. RS, št. 33/07, 108/09)
- Zakon o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 110/02, 8/03, 58/03),
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04)
- Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje Ur.l. RS, št. 78/06, 72/07)
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05),
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012 (ReNPVO) (Ur. l. RS, št. 2/06),
- Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Ur.l. RS, št. 93/05)
- Zakon o graditvi objektov (Ur. l. RS, št. 102/04, 14/05, 111/05).
- Zakon o varstvu pred požarom /ZVPoz-UPB1/ (Ur. l. RS, št. 3/07)
- Zakon o ratifikaciji Kjotskega protokola (Ur.l. RS, št. 17/02)
- Pravilnik o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči (Ur. l. RS, št. 114/03, 130/04)
- Pravilnik o projektni in tehnični dokumentaciji (Ur.l. RS št. 66/04, 54/05)
- Konvencija o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravice v okoljskih zadevah (Aarhuška konvencija), (Ur.l. RS Mednarodne pogodbe, št. 17/04)
- Direktiva 2001/42/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 27.6.2001, o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje.

Zrak:

- Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 24/05, 92/07)
- Uredba o žveplovem dioksidu, dušikovih oksidih, delcih in svincu v zunanjem zraku, (Ur. l. RS št. 52/02, 18/03, 121/06)
- Uredba o benzenu in ogljikovem monoksidu v zunanjem zraku (Ur. l. RS št. 52/02)
- Uredba o ozonu v zunanjem zraku (Ur. l. RS št. 8/03)
- Uredba o ukrepih za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka, (Ur. l. RS, št. 52/02).
- Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS št. 31/07, 70/08, 61/109).
- Uredba o mejnih vrednostih emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav (Ur. l. RS, št. 73/05, 92/07)
- Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Ur. l. RS, št. 34/07, 81/07)
- Sklep o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 72/03)
- Pravilnik o monitoringu kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 36/07)
- Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur.l. RS št. 105/08)

Tla:

- Zakon o kmetijstvu (Ur. l. RS, št. 45/08)
- Zakon o kmetijskih zemljiščih /ZKZ-UPB1/ (Ur.l. RS, št. 55/03)
- Pravilnik o kriterijih za načrtovanje prostorskih ureditev in posegov v prostor na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij (Ur.l. RS, št. 110/08)
- Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Ur. l. RS, št. 34/08),
- Uredba o predpisanih zahtevah ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju (Ur.l. RS, št. 07/10)
- Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Ur.l. RS, št. 113/09).

Voda:

- Zakon o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08)
- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Ur. l. RS 61/2006)
- Uredba o stanju površinskih voda (UL RS, št. 14/09)

- Uredba o stanju podzemnih voda (Ur.l. RS, št. 25/09)
- Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Ur. l. RS št. 46/02 in 41/04)
- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju padavinske vode z javnih cest (Ur. l. RS št. 47/05)
- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz postaj za preskrbo motornih vozil z gorivi, objektov za vzdrževanje in popravila motornih vozil ter pralnic za motorna vozila (Ur. l. RS, št. 10/99, 40/04 in 41/04).
- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav (Ur.l. RS, št. 45/07)
- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Ur. l. RS, št. 98/07)
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 47/05, 45/07, 79/09)
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur.l. RS, št. 98/08)
- Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode in padavinske vode (Ur. l. RS št. 105/02, 50/04)
- Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 74/07)
- Pravilnik o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09)
- Pravilnik o oskrbi s pitno vodo (Ur.l. RS, št. 35/06, 41/08)
- Pravilnik o monitoringu stanja površinskih voda (Ur.l. RS, št. 10/09)
- Pravilnik o obratovalnem monitoringu onesnaževanja podzemne vode (Ur.l. RS, št. 49/06)
- Pravilnik o imisijskem monitoringu podzemne vode (Ur.l. RS št. 42/02)
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur.l. RS št. 64/04, 5/06)
- Pravilnik o gradnjah na vodovarstvenih območjih, ki se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja, in o dokumentaciji, ki je potrebna za pridobitev vodnega soglasja (Ur. l. RS, št. 62/04, 25/09)
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06)
- Pravilnik o metodologiji za določanje vodnih teles površinskih voda (Ur.l. RS, št. 65/03)
- Pravilnik o določitvi vodnih teles površinskih voda (Ur.l. RS, št. 63/05, 26/06)
- Pravilnik o določitvi vodnih teles podzemnih voda (Ur.l. RS, št. 63/05)
- Pravilnik o metodologiji za določanje območij, ogroženih za poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Ur.l.RS, št. 60/07)
- Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih vodah (Ur. l. RS 25/08)
- Okvirna direktiva Evropske Unije o vodah št. 2000/60/EC - Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy – Vodna direktiva.
- Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega izvira Kajža v dolini Avščka (Ur. gl. 19. april, 1994)
- Odlok o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnega zajetja Mrzlek ob Soči pri Novi Gorici (Ur. gl. 7/84, 14/87)
- Odlok o oskrbi s pitno vodo (Uradne objave, št. 20/96, Ur. l. RS, št. 51/09)
- Odlok o čiščenju in odvajanju odpadnih in padavinskih vode na območju občine Kanal ob Soči (Uradne objave, št. 25/96)

Hrup:

- Zakon o javnih cestah /ZJC-UPB1/ (Ur.l. RS št. 33/06, 45/08, 42/09, 109/09)
- Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur.l. RS, št. 121/04),
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09)
- Pravilnik o zvočni zaščiti stavb, (Ur. l. RS, št. 14/99).
- Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 105/08).
- Pravilnik o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Ur. l. RS, št. 106/02, 50/05, 49/06).

Elektromagnetno sevanje:

- Energetski zakon (Ur. l. RS, št. 27/07, 70/08, 22/10)
- Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur.l. RS, št. 70/96)
- Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, 70/96).

Odpadki:

- Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. 34/08)
- Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Ur.l. RS, št. 34/08)
- Uredba o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest (Ur. l. RS, št. 34/08)
- Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur.l. RS, št. 84/06, 106/06, 110/07)
- Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki (Ur. l. RS, št. 68/08)
- Uredba o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin (Ur.l. RS, št. 34/08)
- Uredba o odstranjevanju odpadnih olj (Ur. l. RS, št. 25/08)

- Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Ur.l. RS, št. 34/08)
- Uredba o odlaganju odpadkov (Ur. l. RS, št. 34/08)
- Uredba o odlaganju odpadkov na odlagališčih (Ur. l. RS, št. 32/06, 98/07, 62/08, 53/09)
- Uredba o sežiganju odpadkov (Ur. l. RS, št. 68/08, 41/09)
- Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanja s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Ur.l. RS, št. 55/94, 95/04)
- Odlok o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov v Občini Kanal ob Soči (Ur.l. RS, št. 51/08)

Gozd:

- Zakon o gozdovih - ZG (Ur. l. RS, 30/93, 110/02, 110/07)
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09)
- Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS, št. 114/09)
- Odlok o gozdnogospodarskem načrtu Gozdnogospodarskega območja Tolmin 2001-2010 (Ur.l. RS, št. 79/03, 86-03).
- Pravilnik o gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote Banjšice (2005–2014) (Ur.l. RS, št. 108/06)
- Pravilnik o gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote Brda (2002–2011) (Ur.l. RS, št. 103/03)

Narava:

- Zakon o ohranjanju narave /ZON-UPB2/ (Uradni list RS, št. 96/04)
- Konvencija o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS-MP, št. 7/96),
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic – Ramsarska konvencija (Uradni list RS, št. 15/92),
- Konvencija o varstvu Alp – Alpska konvencija (Uradni list RS-MP, št. 5/95),
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Uradni list RS-MP, št. 17/99),
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali – Bonska konvencija (Uradni list RS-MP, št. 18/98, 27/99),
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št. 15/92),
- Sporazum o ohranjanju afriško evrazijskih selitvenih vodnih ptic (Uradni list RS-MP, št. 16/03),
- Direktiva sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst – Direktiva o habitatih,
- Direktiva sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic – Direktiva o pticah,
- Prenovljena strategija EU za trajnostni razvoj, Svet Evropske Unije, Bruselj, 26.6.2006 (10917/06),
- Pan – European Biological and Landscape Diversity Strategy (PEBLDS), Sofija 1995,
- Nacionalni program varstva okolja (Uradni list RS, št. 83/99) oz.
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (sprejeta na 55. seji Vlade, dne 20. 12. 2001),
- Zakon o varstvu podzemnih jam – ZVPJ (Uradni list RS, št. 2/04, 61/06),
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04),
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09),
- Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08),
- Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2007-2013 (sprejet na 141. seji Vlade, dne 11.10.2007),
- Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95, 35/01),
- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica (Uradno glasilo št. 8, 20. avgust 1985),
- Odlok o zavarovanju redkih in ogroženih rastlinskih vrst v občini Nova Gorica (Uradno glasilo št. 10/81).

Krajina:

- Evropska konvencija o krajini, Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (Ur.l. RS, št. 47/03)

Kulturna dediščina:

- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08),
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. SFRJ št. 56/74)

- Konvencija o varstvu stavbne dediščine Evrope (Granadska konvencija), (Ur.l. SFRJ, Mednarodne pogodbe, št. 4-11/91)
- Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjena) (MEKVAD) – Malteška konvencija (Ur.l. RS št. 24/99)
- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica (Uradno glasilo, št. 8/1985).
- Odlok o razglasitvi kuhinje z ognjiščem v objektu Kamberško 15 za etnološki spomenik (Uradne objave, št. 2/2000-15, 17/2000-popravek)
- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Tolmin (Uradno glasilo, št. 5/90, 2/93 (ne velja), 6/93, 10/93; Uradne objave, št. 35/2000, 15/2001, 7/02 in 44/05)

Svetlobno onesnaževanje

- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07),

Strategije in programi:

- Tematska strategija o trajnostni rabi naravnih virov, COM (2005) 670.
- Tematska strategija za varstva zraka, COM (2005) 446.
- Tematska strategija o preprečevanju in recikliranju odpadkov, COM (2005) 666.
- Tematska strategija trajnostne rabe pesticidov, COM (2006) 372.
- Tematska strategija varstva tal, COM (2006) 231.
- Tematska strategija na področju urbanega okolja, COM (2006) 718.
- Strategija trajnostnega razvoja EU, COM (2005) 658.
- Šesti okoljski akcijski program Skupnosti, COM(2001) 31.
- DRP – državni razvojni program 2007-2013, drugi osnutek, oktober 2006.
- Program razvoja podeželja 2004-2006 za Republiko Slovenijo (Ur. l. RS, št. 116/04)
- Program za otroke in mladino 2006-2016, oktober 2006.
- Nacionalno poročilo o strategijah socialne zaščite in socialnega vključevanja 2006-2008, september 2006.
- Nacionalne usmeritve za izboljšanje dostopnosti grajenega okolja, informacij in komunikacij za invalide (Ur.l. RS, št. 113/05)
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 (ReNPK0811) (Ur.l. RS, št. 35/08)
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji. Ministrstvo za okolje in prostor, 2002.
- Resolucija o nacionalnem energetskega programu (Ur.l. RS, št. 57/2004)
- Nacionalni program upravljanja z vodami, Operativni program za varstvo voda pred onesnaženjem z nitri iz kmetijske proizvodnje za obdobje 2004–2008 (april 2004)
- Operativni program doseganja nacionalnih zgornjih mej emisij onesnaževal zunanega zraka (januar 2007).
- Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012 (december 2006).
- Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (oktober 2004).
- Resolucija o prometni politiki Republike Slovenije /RTPRS/ (Ur. l. RS, št. 58/06).
- Resolucija o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2007–2011 (skupaj za večjo varnost) (ReNPVCP) (Ur. l. RS, št. 2/07).
- Zelena knjiga EU o energetske učinkovitosti, COM (2005) 265.
- Bela knjiga: Evropska prometna politika do leta 2010: čas odločitev (UL C 043 E, 19/02/2004).
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP) (Ur.l. RS, št. 111/07).

Drugo:

- Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom (Ur. l. RS, št. 52/00, 42/02 in 47/04)
- Zakon o varstvu pred požarom /ZVPoz-UPB1/, Ur. list RS, št. 3/07).
- Zakon o rudarstvu /ZRud-UPB1/ (Ur. l. RS, št. 98/04).
- Zakon o nalezljivih boleznih /ZNB-UPB1/ (Ur. l. RS, št. 22/06),
- Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Ur. l. RS, št. 97/04, 71/07, 122/07)
- Pravilnik o študiji požarne varnosti (Ur. l. RS, št. 28/05, 132/06).
- Pravilnik o požarni varnosti v stavbah (Ur. l. RS, št. 31/04, 10/05, 83/05 in 14/07) s tehnično smernico TSG-1-001:2005 Požarna varnost v stavbah.
- Pravilnik o materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živilom (Ur. l. RS, št. 36/05, 100/06).
- Pravilnik o klimatizaciji in prezračevanju stavb (Ur. l. RS, št. 42/02 in 105/02).
- Zakon o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1-UPB4/ (Ur. l. RS, št. 133/06)
- Uredba o kategorizaciji državnih cest (Ur. list RS, št. 33/98, 48/99, 102/99, 89/00, 79/00, 97 /00, 62/01, 82/01, 52/02, 95/02, 18/03. 65/03, 119/03, 131/04-Odl. US: U-I-96/02-20, 86/05, 118/05, 71/06, 98/06, 116/07)
- Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah (Ur. list RS, št. 46/00, 110/06, 49/08)
- Pravilnik o projektiranju cest (Ur. list RS, št. 91/05, 26/06).

VII.2. LITERATURA

- Atlas Slovenije, četrta izdaja 2005. Založba mladinska knjiga in Geodetski zavod Slovenije.
- Geografski atlas Slovenije, Ljubljana, ZRC-SAZU, 1998.
- Habitatni tipi Slovenije HTS 2004, Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Agencija RS za okolje in prostor, 2004.
- Kazalci okolja, MOP, Agencija RS za okolje, 2004.
- Krajevni leksikon Slovenije. Ljubljana, DZS, 1995.
- Slovenija. Pokrajine in ljudje. Ljubljana, Mladinska knjiga, 1998.
- Marušič, I., Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji – Metodološke osnove. 1998. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor RS, Urad za prostorsko planiranje.
- Marušič, I., Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji – 5 Krajine primorske regije. 1998. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor RS, Urad za prostorsko planiranje.
- Marušič, I., Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji – 4 Kraške krajine notranje Slovenije. 1998. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor RS, Urad za prostorsko planiranje.
- Poročilo o stanju okolja v Sloveniji. ARSO, 2002.
- Klimatografija Slovenije. ARSO.
- Površinski vodotoki in vodna bilanca Slovenije (obdobje 1961 - 90). ARSO.
- Smernice za celostno ohranjanje dediščinske kulturne krajine. Acer, 2005.

VII.3. PODATKOVNE BAZE

- Geološka karta SFRJ, List: Gorica, Merilo 1:100 000. Zvezni geološki zavod Beograd, 1967.
- Geološka karta SFRJ, List: Tolmin in Videm, Merilo 1:100 000. Zvezni geološki zavod Beograd, 1988.
- Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije, Merilo: 1:400 000. ZRC SAZU (Biološki inštitut Jovana Hadžija), 2002.
- Marinček, L., Čarni, A., Komentar k vegetacijski karti gozdnih združb Slovenije v merilu 1:400.000. ZRC SAZU (Biološki inštitut Jovana Hadžija), 2002.
- Monitoring kakovosti površinskih vodotokov v Sloveniji v letu 2005. ARSO, 2007.
- Poročilo o kakovosti podzemne vode v letih 2004 in 2005. ARSO, 2007.
- Poročilo o kakovosti zraka za leta 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006. ARSO.
- Kakovost kopalnih voda na naravnih kopalniških in na območjih kopalnih voda v Sloveniji – zbirno poročilo za leto 2004, 2005 in 2006. ARSO.
- GERK – Grafične Enote Rabe Kmetijskih zemljišč. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (2010). URL: <http://rkg.gov.si/GERK/>
- Naravovarstveni atlas okolja. Ministrstvo za okolje in prostor, ARSO (2010). URL: <http://kremen.arso.gov.si/NVatlas/users/>
- Alas okolja, Ministrstvo za okolje in prostor, ARSO (2010). URL: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja>
- EIONET – Evropsko okoljsko informacijsko in opazovalno omrežje v Sloveniji. URL: <http://nfp-si.eionet.eu.int/>
- Register nepremične kulturne dediščine na internetni strani Ministrstva za kulturo (2010). URL: <http://rkd.situla.org/>
- Atlas nepremične kulturne dediščine. Ministrstvo za kulturo (2010). URL: <http://giskds.situla.org/giskd/>
- Podatki Direkcije Republike Slovenije za ceste. URL: <http://www.dc.gov.si>
- Podatki Statističnega urada Republike Slovenije. URL: <http://www.stat.si>
- Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002, Statistični urad Republike Slovenije. URL: <http://www.stat.si/popis2002>
- DEDI, 2010. Enciklopedija naravne in kulturne dediščine na Slovenskem DEDI. <http://dedi.hruska.si/dediscina/70-banjsice>
- Biportal, Center za kartografijo favne in flore, 2010. <http://www.biportal.si/kstroj/htdocs/index.php#> (16.2.2010).

VII.4. PLANSKI DOKUMENTI

- Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči, dopolnjen osnutek. Struktura, 2010.
- Urbanistični načrt Kanal ob Soči. Struktura, 2009.
- Urbanistični načrt Deskle, ki obsega naselja Deskle, Anhovo, Robidni Breg in Ložice. Struktura, 2009.
- Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Nova Gorica za obdobje 1986–2000 (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin št. 1/87, 3/90, 1/93, Uradne objave

časopis Primorske novice 22/99) ter Občine Kanal ob Soči (Uradne objave časopis Primorske novice 22/99) in prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana občine Nova Gorica za obdobje 1986–1990 (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin št. 7/87, 3/90, 1/93, Uradne objave časopis Primorske novice 32/96) ter Občine Kanal ob Soči (Uradne objave časopis Primorske novice 22/99 in 29/04).

- Lokacijski načrt za obnovo in doinštalacijo obstoječe hidroelektrarne Doblar na Soči - HE Doblar II (Ur. l. RS, št. 66/96, 2/97-1-popr.)
- Lokacijski načrt za obnovo in doinštalacijo obstoječe hidroelektrarne Plave na Soči - HE Plave II (Ur. l. RS, št. 66/96)
- Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za kamnolome Rodež in Perunk (Ur. l. RS, št. 22/09)
- Odlok o občinskem lokacijskem načrtu za črpalno hidroelektrarno Avče (Uradne objave Primorske novice, št. 29/04)
- Odlok o sprejetju lokacijskega načrta za obvozno cesto v Kanalu (Ur. l. RS, št. 82/01)

VII.5. STROKOVNE PODLAGE

- Osnovni podatki o naravnih značilnostih prostora občine Kanal ob Soči in analiza krajine. Struktura d.o.o., Škofljica, 2009
- Lokalni energetski koncept Občine Kanal ob Soči. Goriška lokalna energetska agencija, Šempeter pri Gorici, 2008
- Komunalna študija v občini Kanal ob Soči - Analiza stanja in zasnova komunalne in komunikacijske infrastrukture. TerraGIS d.o.o., Ljubljana, 2009
- Elaborat posegov na najboljša kmetijska zemljišča za potrebe OPN občine Kanal ob Soči. IPSUM, okoljske investicije, d.o.o. Domžale, 2009
- Občinski prostorski načrt Kanala ob Soči 08 - Pobude za izdelavo PA z utemeljitvami z vidika poselitve. Struktura d.o.o., Škofljica, 2009
- Strokovne podlage za OPN Kanal ob Soči 08 - 1.2.1.0 Analiza in ocena vloge občine v širšem prostora. Struktura d.o.o., Škofljica, 2009
- Analiza razvojnih možnosti (demografija, naselbinska mreža in gospodarstvo, strokovne podlage za izdelavo sprememb in dopolnitev prostorskega plana občine Kanal ob Soči. KODA, d.o.o., svetovalni inženiring, Ajdovščina, 2006
- Občinski prostorski načrt Kanala ob Soči 08 - Strokovne podlage: Študija ranljivosti prostora, Struktura d.o.o., Škofljica, 2008
- Občinski prostorski načrt Kanala ob Soči 08 - Konceptualni del urbanističnega načrta Kanal in urbanističnega načrta Deskle, Struktura d.o.o., Škofljica, 2009
- Strokovne podlage prostorskih aktov – Analiza stanja v prostora in analiza teženj prostorskega razvoja na področju poselitve (tematske in integralne analize), Struktura d.o.o., Škofljica, 2009

VII.6. DRUGI VIRI

- Idejni projekt Regionalno kolesarsko omrežje statistične regije Goriška, določitev in opis poteka trase Kanai-Most na Soči in Gonjače-Plave (Ciudad -d.o.o., junij 2000)
- Idejni načrt trase kolesarske poti Solkan-Plave (Arhitekta d.o.o., julij 2001)
- Hidrogeološko poročilo za pridobitev vodnega dovoljenja in strokovne podlage za pripravo akta o zavarovanju vodnih virov v občini Kanal ob Soči. Geologija d.o.o. Idrija, december 2008
- Hidrogeološka dokumentacija za pridobitev vodnega dovoljenja za neposredno rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba. Geologija d.o.o. Idrija, november 2008
- Okoljsko poročilo PUP Salonit Anhovo. IPSUM, okoljske investicije, d.o.o. Domžale, 2005.
- Okoljsko poročilo za Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za kamnoloma Rodež in Perunk. IPSUM, okoljske investicije, d.o.o. Domžale, 2008.
- Poročilo o vplivih na okolje za obvoznico Kanal ob Soči. OIKOS, svetovanje za razvoj, d.o.o. Domžale, 2000.
- Koliko smo zdravi – kazalci zdravstvenega stanja prebivalstva na goriškem, Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica.
- Regionalni razvojni svet Severne Primorske (Goriške statistične regije) 2007-2013
- Podatki Komunale Nova Gorica. URL: <http://www.komunala-ng.si>
- Bertok, M., Budihna N., Povž, M., 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000, Ribe (Pisces), Piškurji (Cyclostomata), Raki desetonožci (Decapoda). Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. Zavod za ribištvo Slovenije (str.371, digitalne priloge).
- Božič, L., 2003. Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji 2. Predlogi posebnih zaščitnih območij (SPA) v Sloveniji. DOPPS, Monografija DOPPS št. 2, Ljubljana.

- Brelih, S., Drovenik, B., Pirnat, A. 2006. Gradivo za favno hroščev (Coleoptera) Slovenije. 2. prispevek: Polyphaga: Chrysomeloidea (= Phytophaga): Cerambycidae. *Scoplia* 58, 442 str.
- Cafuta, V. 2009. Plazilčar raziskuje. *Informatorec Plazilčar*, december 2009, št. 4: 3-8.
- Cipot, M. 2005. Poročilo o delu skupine za dvoživke. V: Kordela Krašna, I. (ur.), *Biološki raziskovalni tabor »Lig 2004«*. Zavor RS za varstvo narave, Ljubljana 2005: 9-16.
- Čelik, T. 2009. Diverzitetna favne dnevnih metuljev kot model za naravovarstveno vrednotenje travišč na Banjščicah (NATURA 2000 območje). V: Prešeren, J. (ur.), *Knjiga povzetkov: 2. slovenski entomološki simpozij*, Ljubljana, 7. in 8. februar 2009. Slovensko entomološko društvo Štefana Michielija / Prirodoslovni muzej Slovenije, str. 24-25.
- Čelik T., Verovnik R., Rebeušek F., Gomboc S. & Lasan M., 2004. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000: Metulji (Lepidoptera). Končno poročilo. Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Novi trg 2, SI – 1000 Ljubljana. 297 str., digitalne priloge.
- Čelik, T., Verovnik, R., Gomboc, S., Lasan, M. 2005. Natura 2000 v Sloveniji: Metulji (Lepidoptera). Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, 288 str.
- Čušin, B., Jogan, N., Leskovar, I., Kaligarič, M., Surina, B. 2004. NATURA 2000 v Sloveniji. Rastline. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 172 str.
- Čušin, B. & Dakskobler, I. 2001. Floristične novosti iz Posočja (sevrozahodna in zahodna Slovenija). *Razprave SAZU*, razred IV, 42(2): 63-85.
- Dakskobler, I. 2003. Floristične novosti iz Posočja in sosednjih območij v zahodni Sloveniji – III. *Hladnikia*, 15-16: 43-71.
- Dakskobler, I. 2005. Floristične novosti iz Posočja in sosednjih območij v zahodni in sevrozahodni Sloveniji - IV. *Hacquetia*, 4(2): 173-200.
- Dakskobler, I. & Vreš, B. 2009. Novosti v flori severnega dela submediteranskega območja Slovenije. *Hladnikia*, 24: 13-34.
- Frank, K. D., 2005. Effects of Artificial Night Lighting on Moths. V: Rich C. & Longcore T. (ur.), *Ecological Consequences of Artificial Night Lighting*. Island Press.
- Freyhof, J., Kottelat, M., Nolte, A. W. 2005. Taxonomic diversity of European Cottus with description of eight new species (Teleostei: Cottidae). *Ichthyological Exploration of Freshwaters* 16: 107-172.
- Gogala, A. 2007. Heteroptera of Slovenia, IV : Pentatomomorpha I. *Annales. Series historia naturalis*, 17(1): 61-92.
- Golob, A., 2004. Pregled habitatnih tipov gozdov v Sloveniji, ki v grobem ustrezajo merilom iz habitatnega priručnika EU in njihove značilnosti v predlaganih območjih Natura 2000. MOPE, ARSO, Ljubljana
- Gorkič, M., Stupar, M., Podbršček, A., Černilokar, D., Osmuk, N., Simič, M., Skaberne, D., Kryštufek, B., Gregori, J., Bole, J., Dakskobler, I., Marinček, L. 1993. Površinski kopi laporja in apnenca - Salonit Anhovo. Posebne strokovne podlage. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Gorica v Novi Gorici, junij 1993.
- Hönigsfeld Adamič, M., Perovšek, D., 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000 – vidra (Lutra lutra) (Končno poročilo). Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. LUTRA, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine. 50 str., digitalne priloge.
- Jogan, N. s sod., 2001. Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.
- Jogan, N. s sod., 2004. Habitatni tipi Slovenije HTS: tipologija. Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo – Agencija Republike Slovenije za okolje.
- Jogan, N., M. Kotarac & A. Lešnik (ur.), 2004. Opredelelitev območij evropsko pomembnih negozdnih habitatnih tipov s pomočjo razširjenosti značilnih rastlinskih vrst [končno poročilo]. Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 337 str., digitalne priloge.
- JOTA, 2010. Agencija JOTA. O Koradi. <http://www.agency-jota.com/index.php/okoradi> (23.3.2010).
- Kapla, A. 2005. Poročilo koleopteriološke skupine. V: Kordela Krašna, I. (ur.), *Biološki raziskovalni tabor »Lig 2004«*. Zavor RS za varstvo narave, Ljubljana 2005: 17-24.
- Koce, U. 2005. Poročilo o delu kobličarske skupine. V: Kordela Krašna, I. (ur.), *Biološki raziskovalni tabor »Lig 2004«*. Zavor RS za varstvo narave, Ljubljana 2005: 25-30.
- Kotarac, M., A. Šalamun & S. Weldt, 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Kačji pastirji (Odonata) (končno poročilo). Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 104 str., digitalne priloge.
- Krofel, M., Cafuta, V., Planinc, G., Sopotnik, M., Šalamun, A., Tome, S., Vamberger, M., Žagar, A. 2009. Razširjenost plazilcev v Sloveniji: pregled podatkov, zbranih do leta 2009. *Natura Sloveniae*, 11(2): 61-99.
- Kryštufek, B., (nosilec), 2001. Raziskava razširjenosti evropsko pomembnih vrst v Sloveniji (končno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. Prirodoslovni muzej Slovenije, 683 str.
- Kryštufek, B. & Režek Donev, N. 2005. The atlas of slovenian bats (Chiroptera). Atlas netopirjev Slovenije (Chiroptera). *Scoplia*, št. 55, str. 1-92.
- Kryštufek, B., P. Presetnik & A. Šalamun, 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Netopirji (Chiroptera) (končno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, ARSO, Ljubljana. Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana. 322 str., digitalne priloge.
- Kumar, B. 2009. Nove najdbe laškega gada (*Vipera aspis*) v Sloveniji. *Natura Sloveniae*, 11(1): 59-63.

- Lapini L., Molinari P., Dorigo L., Are G. & Beraldo P., 2009. Reproduction of the Golden Jackal (*Canis aureus moreoticus* I. Geoffroy Saint Hilaire, 1835) in Julian Pre-Alps, with new data on its range-expansion in the High-Adriatic Hinterland (Mammalia, Carnivora, Canidae). *Boll. Mus. Civ. St. nat. Venezia*, 60 (2009): 169-186
- Martinčič, A. s sod., 1999. Mala flora Slovenije: ključ za določanje praprotnic in semenk. 3., dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana, Tehniška založna Slovenije.
- Mršič, N. 1997. Biotska raznovrstnost v Sloveniji: Slovenija - "vroča točka" Evrope. Ljubljana: Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava RS za varstvo narave, 1997.
- Paboljšaj, K. & A. Lešnik, 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Dvoživke (Amphibia) (končno poročilo). Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 144 str., digitalne priloge.
- Povž M., Analiza stanja biotske raznovrstnosti za področje sladkovodne ribe in piškurji, 2001 (v ARSO, 2001, Ekspertne študije za Pregled stanja biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti v Sloveniji).
- Presetnik, P., M. Podgorelec, V. Grobelnik, A. Šalamun 2007. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev (Zaključno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 251 str.; digitalne priloge.
- Sivec I., 1973. Enoletni ulov insektov na svetlobno past v Ljubljani. Diplomski naloga.
- Tome S., 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Močvirska sklednica (*Emys orbicularis*). Ljubljana, 11 str., digitalne priloge.
- UK Moths, 2008. (<http://ukmoths.org.uk/show.php?bf=2067>), februar 2008.
- Van Swaay, C.A.M., Warren, M.S. 1999. Red Data book of European butterflies (Rhopalocera). Nature and Environment. Strasbourg, Council of Europe Publishing, 291 str.
- Vrezec, A.; Polak, S.; Kapla, A.; Pirnat, A. & Šalamun, A. 2006. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst hroščev (prvo delno poročilo). Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana. 40 str.,
- Vrezec, A.; Polak, S.; Pirnat, A.; Kapla, A.; Denac, D. 2008a. Izvajanje spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev v letu 2008 in 2009 in zasnova spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev (prvo delno poročilo). – Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana. 68 str.
- Vrezec, A.; Pirnat, A.; Kapla, A.; Denac, D. 2008b. Zasnova spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev vključno z dopolnitvijo predloga območij za vključitev v omrežje NATURA 2000. *Morinus funereus*, *Rosalia alpina*, *Cerambyx cerdo*, *Osmoderma eremita*, *Limoniscus violaceus*, *Graphoderus bilineatus*. – Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana. 101 str.
- Zagmajster, M. 2004. Netopirke na taboru "Lig 2004". *Glej, netopir*, 1(1): 27.
- Zagmajster, M. 2005. Poročilo o delu skupine za netopirje. V: Kordela Krašna, I. (ur.), *Biološki raziskovalni tabor »Lig 2004«*. Zavor RS za varstvo narave, Ljubljana 2005: 31-38.